COLECȚIUNEA
LEGILOR, REGULAMENTELOR
ŞI
INSTRUCŢIUNILOR SANITARE
ACTUALMENTE IN VIGOARE
CU
JURISPRUDENȚA RESPECTIVĂ ŞI ADNOTĂRI

DE

AL. AL. PRETORIAN
AVOCATUL ŞEF
AL CONTENCIOSULUI DIRECȚIUNEI GENERALE A SERVICIULUI SANITAR

CU O PREFAȚĂ
DE

Doctor TEODOR DUMITRESCU-BRAILA
INSPECTOR GENERAL SANITAR

VOLUMUL II
EDIȚIA II-a

BUCUREŞTI

EDITURA „VIAȚA ROMÂNEASCĂ"
1922

COLECŢIUNEA
LEGILOR, REGULAMENTELOR
ŞI
INSTRUCŢIUNILOR SANITARE
ACTUALMENTE IN VIGOARE

VOL. II

Lucrare dedicată d-lui PROFESOR DOCTOR AL. SLATINEANU Directorul general al Serviciului sanitar și tuturor organelor sanitare și administrative din România-Mare

---

COLECȚIUNEA LEGILOR, REGULAMENTELOR ȘI INSTRUCȚIUNILOR SANITARE

ACTUALMENTE IN VIGOARE

CU

JURISPRUDENȚA RESPECTIVĂ ȘI ADNOTĂRI

DE

AL. AL. PRETORIAN
AVOCATUL ȘEF
AL CONTENCIOSULUI DIRECȚIUNEI GENERALE A SERVICIULUI SANITAR

CU PREFAȚA

DE

Doctor TEODOR DUMITRESCU-BRAILA
INSPECTOR GENERAL SANITAR

VOLUMUL II

BUCUREȘTI

EDITURA „VIAȚA ROMÂNEASCĂ"
1921

REGULAMENT
DE ADMINISTRAŢIE AL SANATORIILOR-AZILE PENTRU TUBERCULOŞI

Sancţionat prin decretul regal No. 321 din 23 Ianuarie 1912 publicat în «Monitorul Oficial» No. 240 din 2 Februarie 1912.

---

1) Sanatoriile azile pentru tuberculoşi, întreţinute şi administrate de ministerul de interne (direcţiunea generală a serviciului sanitar), se vor conduce de către un medic numit de direcţiunea serviciului sanitar şi sub controlul ei [1].

1) A se vedea art. 56 din legea sanitară.

2) In aceste instituţiuni se vor îngriji tuberculoşi pulmonari, în orice stadiu al boalei; se vor primi de preferinţă şi cei mai periculoşi din punctul de vedere al contagiunei. Supuşii străini vor putea fi trimişi cu plată.

3) Bolnavii vor fi îngrijiţi în mod gratuit, se vor primi însă şi bolnavi cu plată până la 25% din efectivul total. Plata nu va fi mai mare de 3 lei pe zi. Angajamentul se va întocmi după un formular anumit.

4) Plata se va face pe o lună înainte şi se va vărsa la una din casele Statului, fie prin medicul spitalului, fie direct de bolnavi, în schimbul unei chitanţe.

Dacă înainte de împlinirea termenului pentru care s'a plătit, bolnavul părăseşte sanatoriul prin orice mecanism, suma vărsată rămâne în beneficiul bolnavilor ţinuţi gratuit. Pentru bolnavii trimişi de societăţi se va ţine socoteală de numărul zilelor de cură şi se vor înainta conturile spre achitare la finele fiecărei luni.

In schimbul plăţei depuse, aceşti bolnavi vor beneficia de

aceleaşi avantaje ca şi bolnavii gratuiţi dându-li-se locuinţă, luminat, încălzit, îngrijire medicală, medicamente şi hrană. Aceste taxe se vor urmări fără alte formalităţi de către agenţii de percepere ai ministerului de finanţe.

5) Pentru primirea gratuită se cere:

a) Un certificat de paupertate personală şi un certificat din partea administraţiei respective (primărie sau prefectură), că n'are rude directe cu avere cari să i poată plăti întreţinerea;

b) Certificatul medical constatator al boalei, dacà e posibil cu examen bacteriologic.

Primirea bolnavilor

6) Numai direcţiunea generală sanitară are dreptul de a trimite bolnavi în aceste sanatorii-azile, în ordinea de preferinţă prevăzută la art. 2.

7) Medicul sanatorului are şi el dreptul în cazuri axcepţionale şi urgente a primi provizoriu bolnavi, fără avizul direcţiunii, în proporţie de 5%, urmând a cere imediat aprobarea direcţiunii. Dacă aceşti bolnavi îndeplinesc condiţiunile prevăzute prin prezentul regulament şi fac formele necesare, pot rămâne pentru continuarea curei în condiţii gratuite sau cu plată.

Datoriile şi atribuţiunile medicului

8) Medicul este şeful instituţiunii şi este singurul direct răspunzător de intendenţa şi îngrijirea medicală a bolnavilor. El se va conduce conform legii, regulamentelor şi a instrucţiunilor generale de serviciu. El va locui în clădirea şi camerile destinate lui, beneficiind de încălzit şi luminat.

9) Are dreptul, în concordanţă cu dispoziţiunile legii sanitare, a pedepsi sau a raporta după gravitatea cazului şi situaţiunea funcţionarului pentru insubordonanţele personalului. A face observaţiuni pacienţilor nesupuşi sau a-i elimina pe cei recalcitranţi şi îndărătnici.

10) Va controla în fiecare zi curăţenia localului, calitatea ingredientelor alimentare depuse de antreprenor sau procurate de subchirurg şi preţul lor, prezenţa personalului la serviciu, calitatea alimentelor preparate.

11) Numai medicul are dreptul a corespunde oficial cu direcţiunea.

12) Vizita se va face de medic în fiecare dimineaţă între ora 8—9. El ordonă măsurile de igienă şi salubritate a întregei instituţiuni, având o deosebită grije ca ele să fie îndeplinite. Verifică şi semnează foile de alimentaţie zilnică redactate de subchirurgi, totalul cantităţilor fiind notat în litere, având grije ca foile de alimentaţie şi listele de cantităţi să

se facă zilnic (pentru hrana bolnavilor și personalului), la contravizita de seară pentru ziua următoare.

Medicul va semna foaia de mișcare a bolnavilor în fiecare zi.

13) El va înainta la sfârșitul fiecărei luni direcțiunii serviciului, conturile de cheltueli făcute cu întreținerea bolnavilor, cel mai târziu 6 zile după terminarea lunii, verificate și semnate de dânsul, la care se vor anexa toate actele justificative. Va trimite un raport statistic de mersul și mișcarea bolnavilor, de numărul celor internați gratis și a celor cu plată, precum și o listă de medicamentele primite și consumate în cursul lunii.

Afară de vizita matinală, medicul va vizita și în cursul zilei bolnavii, interesându-se dacă se aplică cu strictețǎ dispozițiunile luate.

14) Când vreun bolnav voește să-și facă testamentul, medicul este dator a aviza autoritățile respective, iar cheltuiala necesitată cu îndeplinirea acestor formalități, va fi suportată de pacient sau părțile interesate.

In caz de deces a vreunui pacient, medicul va face verificarea morței, dând apoi ordine de transportarea cadavrului în camera mortuară și va elibera, conform legii, certificatul de verificarea morței.

15) Ajutat de subchirurgi, face autopsia cadavrelor, când va crede că aceasta prezintă vreun interes instructiv și atunci când familia nu se opune în mod formal.

16) Va face sau va îngriji să se facă sub supravegherea sa, injecțiunile cadavrelor ce urmează să fie transportate cu calea ferată, neavând dreptul să reclame pentru această operațiune personal o taxă mai mare de 25 lei, iar pentru Stat valoarea materialului antiseptic întrebuințat.

Pentru cei lipsiți de mijloace injectarea cadavrelor se va face gratuit.

17) El are dreptul a acorda, în limitele dispozițiunilor legii, permisiuni subalternilor săi.

Datoriile subchirurgilor și atribuțiile lor

18) Subchirurgii sunt sub ordinele imediate ale medicului, pe care sunt datori a-l asculta și ajuta în tot ceiace privește serviciul spitalicesc și administrativ.

19) Ei vor îngriji, după cum va dispune medicul, de cumpărarea ingredientelor după foaia de alimentație și de predarea lor în cantitățile cerute.

20) Vor lua temperatura bolnavilor la orele indicate de medic.

21) Vor supraveghea ca infirmierele și infirmierii să-și îndeplinească cu strictețǎ datoria, să execute prescripțiunile medicale și să se poarte cu bolnavii cu o deosebită bunăvoință.

22) Ei sunt obligaţi să înceapă vizita prin saloane cel puţin cu o oră înainte de intrarea medicului, spre a-i putea raporta despre starea bolnavilor şi despre lucrurile ce prezintă vreun interes. Rolul lor nu trebue să fie al personalului de comandă, ci de execuţie.

23) Vor ajuta pe medic la facerea rapoartelor lunare şi cel anual, adunând, după indicaţiunile medicului, datele necesare.

24) Cu rândul vor vizita clădirile şi saloanele în timpul nopţii, spre a se convinge dacă saloanele sunt încălzite, conform dispoziţiunilor luate de medic, dacă nu se face risipă în consumarea apei şi luminei şi dacă ordinea domneşte peste tot.

23) Fiind însărcinaţi şi cu administraţia, sunt datori a ţine la curent toate lucrările de administraţie, registrele, actele şi arhiva, fiind direct răspunzători de toate acestea.

26) Vor îngriji ca pacienţii odată intraţi în sanatoriu-azil să fie înscrişi în registru respectiv, iar hainele, după ce vor fi puse într'un sac şi desinfectate la etuvă, să fie împachetate şi trimise spre păstrare la garderoba respectivă, înscriind şi pe tableta pacientului numărul lor cu specificarea bucăţilor.

27) Vor fi datori a ţine un registru pentru bani şi obiectele de valoare ale bolnavilor depozitaţi în mâna medicului la intrare, înmânându-se o chitanţă deslușită, semnată de medic; la eliberare, bolnavii sau cei în drept, vor subscrie în registrul respectiv despre primirea lor, în faţa medicului.

28) Când în starea bolnavilor se observă semnele de desnodământ final, sau după cererea bolnavului, se va anunţa preotul respectiv, pentru a săvârşi serviciile cuvenite; în caz de deces se vor anunţa rudele, iar dacă decedatul nu-i reclamat în timp de 3 zile, se va înmormânta în cimitirul aşezământului, îmbrăcându-l cu parte din efectele proprii pe cari le le are în depozit, iar restul după prealabila trecere la etuvă, vor fi înmânate rudelor, cari vor proba acest drept, sub luare de dovadă.

29) Toate hainele nereclamate în timp de 3 luni, după o prealabilă desinfectare la etuvă, se vor vinde pentru o industrie oare-care (spre pildă fabrică de hârtie, etc.) la epoca care se va hotărâ de medic.

Această operaţie ce va constata printr'un proces-verbal. semnat de medic şi subchirurg, care va conţine numărul şi felul efectelor, numele pacientului şi numărul registrului unde a fost înscrise, care proces-verbal va rămânea în arhiva sanatorului-azil.

După vânzarea efectelor şi dresarea actelor, se va nota, spre descărcare în registrul respectiv, numărul procesului-verbal

30) Subchirurgii îngrijesc ca rufele să fie primite în bună

regulă dela spălat, să încheie la datele fixate de medic situaţia magaziei şi să ţie inventar în regulă, cu infirmierele şi cu personalul cărora le-a distribuit efectele.

31) Pentru pierderea sau distrugerea de obiecte de către bolnav sau accidental, vor înştiinţa medicul, spre a raporta direcţiunii asupra descărcării din inventar.

32) La intrarea în funcţiune trebue să subscrie un inventar care să cuprindă zestrea spitalului ce le-a fost încredinţată, fiind datori a pune la loc orice obiect pierdut sau stricat prin neglijenţa servitorilor sau a bolnavilor.

In acest caz, cu aprobarea medicului, se va face un proces-verbal, prin care să se constate felul obiectelor stricate, numărul lor şi imputarea lor persoanei care le a distrus.

33) Va avea totdeauna gata rufele necesare pentru paturile prevăzute în buget.

34) Va îngriji ca bolnavii să nu umble desculţi, în ciorapi, să nu se culce cu pantaloni şi mantale de postav.

35) Când un bolnav ese din spital sau decedează, este dator a schimba paiele din mindirul patului care a fost ocupat, dispunând a fi arse.

36) Lingeria acestui pat va fi desinfectată şi spălată, iar patul şters cu soluţie antiseptică.

37) El este dator a înscrie în fiecare zi, în parte după indicaţiunile date de medic, în registrul de consumaţiune zilnică, toate cheltuelile zilnice făcute cu hrana bolnavilor şi a personalului, după listele de cantităţi şi bonurile respective; asemenea va înscrie în acelaş registru zilnic cantitatea de săpun întrebuinţat la spălatul rufelor şi cheltuelile mărunte cari se vor totaliza şi trece în conturi la sfârşitul lunei.

38) Va ajuta pe medic, la finele fiecărei luni, la întocmirea conturilor de cheltuelile făcute cu întreţinerea sanatoriului.

39) La arhiva administraţiei, va avea următoarele scripte:

a) Registrul de intrare şi ieşire al bolnavilor;
b) Condica de obiecte ce se încredinţează infirmierilor;
c) Condica de obiectele ce se dau la spălat;
d) Registrul de consumaţiunea zilnică;
e) Condică de transportul hârtielor;
f) Condică de distribuirea lefilor;
g) Un registru chitanţier pentru veniturile spitalului;
h) Registru de autopsie;
i) Registrul de banii şi obiectele de valoare ale bolnavilor;
j) Registrul de trecerea ordonanţelor de plată;
k) Un registru inventar;
l) Un registru de diverse.

40) Va avea în permanenţă, notat pe un formular, felul, numărul şi locul unde sunt distribuite efectele destinate bolnavilor.

41) Pentru obiectele murdare trimise la spălătorie, va ține liste, în dublu exemplar, în care se va trece atât felul cât și numărul efectelor trimise.

Verificarea și primirea efectelor curate dela spălătorie se va face la înapoierea lor tot după aceste liste.

42) Va observa rufele ce vin dela spălătorie și când constată vre-una rău spălată, o va trimite înapoi, spre a fi din nou spălată.

43) Va dispune odată pe săptămână să se schimbe toată rufăria patului și a bolnavilor.

44) Dacă în cursul distribuirii rufăriei sau în timpul reparațiunilor, constată efecte cu totul uzate și cari nu se mai pot repara, de acord cu medicul, le va strânge în depozitul degradatelor, urmând a fi scoase din serviciu numai pe baza ordinelor direcțiunii.

45) Nu va îngădui să se păstreze vreo rufă sau efect murdar în camerile azilului, ci toate vor fi puse în saci și trimise la etuvă, de unde după desinfecție, se vor trimite la spălătorie.

46) Nu va introduce în garderobă nici un efect adus din azil dacă nu a fost prealabil desinfectat și spălat.

47) Va întrebuința substanțe insecticide pentru păstrarea efectelor de lână sau flanelă.

48) Nu va putea elibera personalului pentru uzul propriu vreun efect din zestrea spitalului, afară de efectele de așternut, după aceleași norme ca pentru pacienți, fiind răspunzători față de medic, de orice lipsă constatată cu ocazia vreunui control.

Datoriile și atribuțiunile infirmierilor

49) Infirmierii sunt destinați pentru îngrijirea bolnavilor și ținerea în perfectă curățenie a saloanelor, coridoarelor și balcoanelor, unde sunt repartizați.

50) Curățenia se va începe, în cea mai mare liniște, vara la ora 6 și iarna la ora 7 dimineața, și nu se va practica decât cu mături și cârpe muiate în soluțiuni antiseptice.

51) Se vor purta cu deosebită blândețe față de bolnavi, îngrijind să se ține curați și să-și spele mâinele de mai multe ori pe zi, și totdeauna înaintea fiecărei mese.

52) Vor îngriji ca schimbarea rufelor să se facă în mod regulat, păstrându-se regulile igienice, rufele nu vor fi scuturate ci băgate în saci, spre a fi duse la etuvă, unde cu saci cu tot vor fi înmuiate în leșie de sodă.

53) Vor îngriji ca muribunzii să aibă patul înconjurat de un paravan, iar ridicarea morților să se facă cât se poate de discret.

54) Se vor afla cât de des printre bolnavi, fie în saloane, fie prin balcoanele de cură, iar noaptea vor face de gardă în

camera indicată pentru aceasta, după un tablou întocmit de medic.

55) La intrarea unui bolnav vor chema pe subchirurg, spre a lua inventarul efectelor bolnavului, pe cari apoi le va depune în saci şi expedia la etuvă.

56) Când în starea unui bolnav observă simptome îngrijitoare, înştiinţează pe subchirurgul respectiv, care la rândul lui anunţă pe medic, dacă e absolută nevoie.

57) Nu vor permite bolnavilor ca să părăsească camerile numai cu ciorapi, fără a purta papuci sau pantofi, sau costumul complect.

58) Bolnavilor cari nu se pot servi de latrine, le vor pune la dispoziţie vasele necesare, pe cari le vor ridica imediat, din cameră, după ce s'au servit de ele.

59) Se vor purta totdeauna curat îmbrăcaţi, purtând pe deasupra costumurilor lor o bluză, ce se va da de serviciu.

60) Infirmierii au în păstrarea lor dela subchirurgi efectele de rufărie şi obiectele de serviciu. Aceste obiecte le primesc cu inventar şi le predau la eşire, după acelaş inventar, rămânând răspunzători pentru lipsuri găsite.

61) La eşirea sau decedarea unui bolnav, rufele şi aşternutul patului le vor pune în saci şi le vor trimite la etuvă spre desinfectare.

63) Vor aduce alimente pacienţilor ce nu pot merge în sala de mâncare, îngrijind ca alimentele să fie administrate conform dispoziţiunilor medicului.

63) Vor face focurile în camere în timpul şi după dispoziţiunile date de medic,

64) Ei sunt sub ordinele medicului şi a subchirurgilor cărora le datoresc ascultare şi supunere.

Datoriile şi atribuţiile mecanicului

64) Mecanicul este dator a îngriji ca toate maşinele şi instalaţiunile instituţiunii, să fie în perfectă stare de funcţionare şi curate.

66) Este dator ca distribuţiunea apei, luminei, etuvă de desinfectare şi băile să fie gata de funcţionare şi puse în ordine la timpul necesar, astfel ca serviciul să nu sufere.

Este dator a face reparaţiunile necesare, atât la aparate şi maşini cât şi la obiectele azilului sau laboratoarelor, cari sunt de competinţa sa şi întrucât aceste reparaţiuni nu sunt prea mari. Materialele necesare reparaţiunilor se vor procura de către medic, înaintând conturi despre acestea.

67) In timpul liber va servi la laborator.

Datoriile şi atribuţiile spălătoreselor

68) Spălătoresele vor ajuta la aducerea efectelor la spălat după ce li s'au făcut desinfecţia prealabilă.

69) Vor fierbe în totdeauna rufele în clocot, în soluţie de salipurin necesară, spălându-le, uscându-le şi călcându-le cu îngrijire.

70) Vor ajuta la aducerea rufelor în camera de lingerie, predându-le după lista cu care le-au primit.

71) Ele şi celalt personal de serviciu îşi vor îndeplini conştiincios datoria, după instrucţiunile şi ordinele date de medic şi subchirurgi, cărora le datoresc supunere.

Regimul alimentar

72) Bolnavii primesc, după prescripţiunea medicului, următoarele grade de alimentaţiune:

a) regimul lactat;

b) regimul obişnuit.

73) Bolnavii cu regim lactat primesc zilnic următoarele: trei litri lapte dulce sau bătut, 500 grame pâine, 150 grame orez sau griş, 30 grame zahăr şi 5 grame sare. Acestea sunt cantităţile maxime, medicul fiind liber a le diminua sau reduce pe unele cu totul, după necesitate, înscriind, pentru fiecare bolnav în foaia zilnică cantităţile ordonate.

74) Regimul obişnuit cuprinde două porţiuni:

Porţiunea I: 250 grame lapte, până la 500 grame pâine, patru feluri mâncare socotindu-se şi supele ca fel de mâncare.

Porţiunea II: 250 grame lapte, până la 1.000 grame pâine, două supe şi două mâncări.

75) Pentru mâncările din porţia I se acordă:

300 grame carne,
500 » legume verzi, sau
160 » » uscate, sau
50 » orez,
30 » grăsime,
10 » sare,
20 » bulion şi în plus pentru supe:
30 » făinoase sau orez,
10 » sare,
zarzavat de un ban.

In afară de acestea la fiecare mâncare se va adăuga: 5 grame făină şi 5 grame ceapă pentru rântaş, la mâncările dulci (morcovi, ţelină, prune, gulii, etc.) şi câte 10 grame zahăr, de fiecare mâncare.

In locul unei mâncări se poate da brânză cu smântână şi mămăligă, calculat: 100 grame brânză, 50 grame smântână,

200 grame mălai şi 5 grame sare. Le mai poate da: preparatele (conserve) de carne, brânzeturile (brânză albă de burduf, etc.) pastele făinoase (macaroane, tăieţei, iofca etc.).

76) Pentru mâncările din porţia II, se menţine cele de mai sus cu excepţiunea că, carnea se va da 400 grame în loc de 300.

77) La regimul obişnuit se pot acorda următoarele suplimente: lapte dulce, lapte bătut, iaurt sau chefir. câte 250 grame, 2 ouă, friptură ($^1/_2$ pui sau $^1/_4$ găină sau 150 grame carne de vacă sau miel), plăcintă (socotit 15 bani porţia) compot (300 grame verzi sau 150 grame uscate), şi 30 grame zahăr, fructe (300 grame proaspete sau 150 uscate); vin 150 grame, bere 250 grame, cafea cu lapte şi ceaiu.

Acordarea suplimentelor rămâne la discreţia medicului, având se însă de normă ca costul alimentaţiunei în genere, cuprinse fiind şi suplimentele, să nu treacă peste un maximum de un leu şi 50 bani pe zi, pentru un bolnav.

78) Personalul, în afară de medic, va primi ca alimentaţie regimul obişnuit, porţia II şi un supliment.

79) Contabilitatea se va urma ca şi la celelalte spitale, administrate de direcţiunea generală a serviciului sanitar.

80) Distribuţiunea alimentelor se va face conform programului stabilit de medicul sanatoriului-azil.

Dispoziţiuni tranzitorii

81) Prezentul regulament se va aplica dela data decretării.

82) La sfârşitul fiecărui an se va trimite direcţiunii un raport statistic de mersul şi mişcarea bolnavilor, datele ştiinţifice şi sociale ce decurg din îngrijirea lor, numarul celor internaţi gratis şi a celor cu plată, precum şi arătarea tutulor îmbunătăţirilor ce s'ar crede necesare de adus la funcţionarea acestor sanatorii azile.

83) Pentru tot ceeace nu e prevăzut în acest repulament se va cere aprobarea direcţiunii prin raport special [1]).

1) NOTA. — Vezi nota 2 de sub art. 56 din legea sanitară (pag. 122).

REGULAMENTUL [1])
PENTRU NAVIGAŢIUNEA PE PRUT

Sancţionat cu Decretul No. 20964 din 9 Ianuarie 1902 publicat în «Monitorul Oficial» No. 228 din 17 Ianuarie 1902.

Art. 1. — In cazul când în provinciile riverane ale Prutului sau în provinciile Dunărei învecinate cu Prutul, s'ar ivi holera,

1) Acest regulament nu mai are decât un interes istoric.

ciuma sau vre-o altă boală, în special periculoasă prin caracterul ei epidemic, Guvernele Statelor riverane vor stabili stațiuni de inspecțiune sanitară la schelele râului unde zisele Guverne vor crede necesar. Fiecare Stat riveran va aduce la cunoștința Comisiunei mixte a Prutului numele acestor stațiuni de inspecțiune sanitară [1]).

1) NOTA. — Vezi art. 60 din legea sanitară.

Art. 2. — In stațiunile de inspecțiune sanitară, partea din schelă destinată oprirei vaselor și plutelor va fi însemnată printr'un pavilion alb.

Orice vas sau plută navigând pe Prut și trecând dinaintea uneia din stațiunile de inspecțiune sanitară, este obligat să se oprească la schelă, la locul indicat de pavilionul alb, pentru a fi supus la inspecțiunea sanitară.

Art. 3. — Fiecare stațiune de inspecțiune sanitară va avea ca director pe un medic cu personalul său subaltern (infirmier, agent sanitar însărcinat cu desinfectarea, etc.). Medicul-director va fi ajutat, în îndeplinirea funcțiunilor sale, de către autoritățile militare, administrative și vamale ale portului. El va ține un registru în care se vor trece toate plutele și vasele vizitate precum și rezultatul vizitei, operațiunile sanitare îndeplinite, numărul și data certificatelor sanitare liberate.

Art. 4. — Stațiunile de inspecțiune sanitară vor avea locale destinate a izola și a îngriji bolnavii de pe vase și de pe plute și atinși de una din boalele menționate la art. 1, a adăposti și a îngriji persoanele suspecte de a fi atinse de una din aceste boale infecțioase, a adăposti persoanele sănătoase de pe vase și de pe plute, dar supuse la desinfectare și la observare, ca unele ce se aflau pe un vas sau pe o plută unde s'a ivit una din boalele infecțioase enumerate mai sus.

Fiecare stațiune va trebui de asemenea să fie prevăzută cu un aparat de desinfectare prin aburi ferbinți (etuvă) precum și cu tot materialul necesar pentru desinfectare.

Art. 5. — Fiecare stațiune de inspecțiune sanitară va avea o cantitate necesară de apă de băut. Această cantitate de apă va trebui să fie suficientă pentru a alimenta vasele și plutele.

Art. 6. — Inspecțiunea sanitară a vaselor și a plutelor se va face de ordinar la port, la locul indicat de pavilionul alb și destinat pentru controlul sanitar.

Serviciul de inspecțiune sanitară nu se va face de cât ziua. Vasele și plutele cari sosesc la stațiune în timpul nopții se vor opri și vor aștepta până dimineața; în acest interval, nici călătorii, nici oamenii echipagiului, nu vor putea părăsi vasul sau pluta, de cât numai pentru operațiunile de legarea vasului.

Art. 7. — Medicul-director al stațiunei de inspecțiune sanitară, însoțit de un funcționar administrativ sau de un militar

gradat va vizita fiecare vas sau plută îndată după sosire; vasele şi plutele sosite în timpul nopţii vor fi vizitate dimineaţa la şapte ore şi jumătate cel mai târziu.

Art. 8. — Dacă pe vas sau pe plută se află o persoană atinsă de una din boalele menţionate la art. 1, sau suspectă de a fi bolnavă, se va efectua transportarea ei pe uscat, unde va fi izolată şi unde i se vor da îngrijirile necesare.

In acest caz, persoanele sănătoase de pe bord sau de pe plută vor fi, de asemenea, debarcate, vasul sau pluta va fi desinfectată radical şi cu deamănuntul în toate părţile sale; se vor desinfecta de asemenea toate obiectele de pe vas sau plută cari ar putea transmite contagiunea; paiele, zdrenţele şi alte obiecte de aceeaşi natură, de nici o valoare, vor fi arse; apa de băut de pe bord va fi desinfectată şi aruncată în râu. Toate aceste operaţiuni se vor îndeplini sub supravegherea directă a medicului director al staţiunei.

Desinfectarea lor odată terminată, vasele şi plutele vor sta în observaţiune timp de trei zile, după cari se vor aproviziona cu apă de băut necontaminată şi li se va permite de a se găti de plecare după cum prescrie art. 10.

Art. 9. — Dacă vasele sau plutele nu au pe bordul lor persoane atinse de una din boalele menţionate la art. 1, se va elibera imediat căpitanului un certificat de sănătate în care se va trece numărul şi numele persoanelor de pe bord precum şi starea lor sanitară.

Persoanele de pe plute vor avea, de asemenea, un certificat individual, cu indicaţiunea stărei sănătăţei lor. După primirea certificatelor, vasele şi plutele vor putea continua drumul lor.

Art. 10. — Asemenea certificate colective sau individuale se vor libera căpitanilor vaselor, precum şi personalului plutelor, după desinfectarea efectuată şi terminarea observaţiunei indicată de art. 8.

In acest din urmă caz certificatele vor conţine menţiunea: *a)* a măsurilor sanitare la cari vasul sau pluta a fost supus; *b)* a duratei observaţiunei; *c)* a datei la care s'a terminat zisa observaţiune, şi *d)* a stărei sanitare a persoanelor cari au părăsit staţiunea.

Art. 11. — Faptul de a se fi supus la inspecţiunea sanitară într'o staţie sanitară, nu dispensează vasul sau pluta, nici personalul lor, de o nouă inspecţiune sanitară în staţia sanitară următoare, fără să ţină seamă de faptul că ea se află pe malul drept sau pe malul stâng al Prutului Inspecţiunea sanitară se va repeţi în toate staţiunile de inspecţiune sanitară dinaintea cărora vor trece vasele sau plutele, fără a se ţine seamă de faptul că staţiunile se află pe malul drept sau pe malul stâng al Prutului.

Art. 12. — Staţiunile de inspecţiune sanitară sunt puse sub controlul autorităţilor sanitare superioare ale Statului riveran căruia zisele staţiuni aparţin.

NOTA. — Regulamentul relativ la Poliţia porturilor precum şi legile paşapoartelor din 3 Martie 1906 şi a Poliţiei punctelor în porturi şi gări din 1 Aprilie 1904 despre care se face menţiune la notele 2, 3 şi 4 de sub art. 60 al legei sanitare, nu sunt trecute în această broşură, de oarece nu se referă la chestiuni sanitare, ci mai mult sunt de interes administrativ şi de siguranţă.

REGULAMENT
PENRU PRIVEGHEREA PROSTITUŢIUNII IN ORAŞUL BUCUREŞTI, INVESTIT CU DECRET REGAL No. 1085 DIN MARTIE 1908.

TITLUL I

Dispoziţiuni generale

Art. 1. — Administraţiunea comunală a Capitalei, cu concursul Prefecturei Poliţiei şi a medicilor din serviciul Primăriei, vor veghià:

a) Ca în strade, în localuri publice şi în locale deschise publicului, să nu se ofense morala şi decenţa prin provocaţiunea directă sau indirectă la prostituţiune;

b) Ca în localurile unde se exercită prostituţiunea, să se observe prescripţiunile regulamentului de faţă, în interesul general al siguranţei şi igienei;

c) Ca să se oprească lăţirea boalelor venerice, prin căutarea urgentă şi gratuită a persoanelor de ambe-sexe, afectate de asemenea boale;

d) Ca să se întrebuinţeze toate mijloacele pentru a opri femeile de a intrà în casele de prostituţiune şi să înlesnească întoarcerea la viaţa onestă, a femeilor aflate în asemenea case;

e) Pentru a se exercità o supraveghere mai vigilentă asupra prostituţiunii clandestine şi spre a putea supune la control sanitar toate femeile dedate prostituţiunii, Primăria poate să organizeze un serviciu de supraveghere mai întins prin înfiinţarea unor comisari sanitari, cari vor exercita supravegherea prostituţiunii clandestine.

Aceşti agenţi vor fi aleşi dintr'un personal care va da garanţii de bună purtare şi onestitate, aşa în cât în serviciul lor să nu se ducă cu ură sau răsbunare, în care caz, ei vor fi destituiţi şi daţi judecăţii [1]).

1) NOTA. — A se vedea art. 61 din legea sanitară.

Art. 2. — Este interzis persoanelor de ambe-sexe invitaţiunea ori provocarea directă ori indirectă la desfrânare în locuri publice, în localuri deschise publicului şi în strade ;

Provocarea la prostituţiune pe la ferestrele şi pe la porţile caselor ;

Facerea de reclame în orice mod spre a ătrage pe vizitatori în locuinţele prostituatelor [1]).

1) NOTA.—Toate comunele îşi au regulamentele lor pentru supraveghierea prostituţiei. Dăm acest regulament al oraşului Bucureşti ca model.

TITLUL II.

Despre femeile prostituate

Art. 3. — Toate femeile care exercită prostituţiunea ca meserie şi cari servă ca mijlocitoare la facerea prostituţiunii, cad sub prevederile regulamentului de faţă.

Art 4. — Femeile prostituate, se vor înscrie de Primar sau de delegaţii acestuia, într'un registru special. Aceste înscrieri se vor face conform art. 5 de mai jos, pe baza cererei Prefectului Poliţiei, sau a funcţionarilor Primăriei. Insărcinaţi cu privigherea prostituţiunei. O copie după acest registru se va încredinţa Prefectului Poliţiei ; asemenea se vor comunicá Prefectului Poliţiei, toate adăogirile şi ştergerile operate în cursul fiecărei săptămâni, în registrele femeilor prostituate şi în registrele caselor de prostituţiune. Agenţii poliţiei administrative vor da tot concursul funcţionarilor comunali la înregistrarea şi privigherea femeilor prostituate, precum şi la descoperirea localelor unde se adun femei pentru prostituţiune.

Art. 5. — Se va înscrie în registrele femeilor prostituate :

a) Toate femeile cari până astăzi au fost supuse vizitaţiunilor medicale regulamentare din partea medicilor comunali :

b) Toate femeile majore cari vor declarà Primarului sau delegaţilor acestuia, că voesc a exercità prostituţiunea.

c) Toate femeile majore a căror prostituţiune publică se va constatà prin provocaţiunea directă pe stradă, prin aflarea lor prin casele de prostituţiune, după ce o comisiune compusă din Primar sau de un delegat al acestuia, dintr'un medic din serviciul Primăriei şi din Prefectul Poliţiei sau de un agent delegat al Poliţiei Administrative, va decide de înregistrarea lor ;

d) Femeile cari se vor găsi în casele cunoscute că servesc de adunare femeilor pentru a face prostituţiune clandestină, se vor înscrie între femeile prostituate vizitate de medicii comunali speciali fie la domiciliul acestor femei fie la dispensariu ;

e) Femeile cari se vor găsi în asemenea case şi a căror condiţiune socială ar lăsà să se înţeleagă că ele au fost ademenite de patroanele acestor case sau pentru prima oară au căzut în această greşeală, pot fi lăsate libere, dacă vor da garanţie morală că nu vor mai fre-

cuentà casa de prostituţiune şi că vor duce o viaţă onestă urmând prin aceasta principiul dictat de al. *d* sub art. 1.

Femeile care se cred înscrise ca prostituate pe nedrept, pot apelà la Consiliul de Igienă al Capitalei în contra înscrierii lor. Primarul sau consiliul de igienă decide asupra cazului în şedinţă secretă, după ce va ascultà şi comisiunea care a hotărât înscrierea,

Art. 6. — Inaintea înscrierii, comisarul sanitar va explicà fetelor şi femeilor cari vor cere înscrierea, consecinţele înregistrărei, le va povăţui ca să-şi caute o ocupaţie onestă şi le va înscrie numai dacă, în urma acestor poveţe, ele vor stărui în deciziunea de a fi înscrise ca prostituate.

Fetele minore, cari vor cere înscrierea, se vor trimite la urma lor prin Prefectura Poliţiei şi se vor da în primirea familiei; dacă n'au familie se vor trimite la biroul de servitori spre a fi plasate la stăpân; iar dacă sunt streine, se vor trimite Poliţiei spre a le încredinţà Consulatului cărui aparţin.

Asemenea se va urma şi cu fetele minore cari se vor găsi în societatea femeilor prostituate sau se vor găsi frecuentând o casă de prostituţiune publică sau clandestină, afară de acelea cari se vor dovedi că au dus mai mult timp o viaţă de prostituată clandestină şi nu voesc a reintra în viaţa onestă, în care caz se va înregistra ca prostituate.

Art. 7. — Fetele şi femeile bolnave de boale venerice, cari cer înscrierea, se vor trimete imediat la spital şi numai după vindecare, se vor prezenta din nou comisiunei de înregistrare, care le va interogà din nou şi apoi va decide asupra înscrierii lor, dacă sunt majore, iar dacă sunt minore, se va proceda după prescripţiunile articolului precedent.

Nu se vor înregistra ca prostituate femeile cari vor fi atinse de vre o boală contagioasă precum şi cele de o constituţie debilă.

Art. 8. — Se vor şterge din registrul femeilor prostituate :

a) Femeile prostituate cari se vor mărita, după ce vor constatà că au împlinit toate formalităţile de căsătorie la oficiul de stare civilă ;

b) Femeile prostituate cari vor fi reclamate de părinţii lor, rudele sau tutorii lor şi cari se vor mutà de fapt în casele acestora şi vor trăi în sânul familiilor lor ducând o viaţă onestă; în caz de se va constatà că exercità iarăşi prostituţiunea, se va înscrie din nou ;

c) Femeile cari vor declarà că părăseşte prostituţiunea şi vor indicà mijloacele de a trăi şi locul unde se vor stabili; în caz de recidivă, se vor înscrie din nou între prostituate ;

d) Femeile afectate de vre'o infirmitate sexuală care face imposilă exercitarea prostituţiunii;

Art. 9. — Fiecare femeie va primi o condicuţă de sănătate şi va fi supusă regulelor prescrise în acest Regulament, fără distincţiune dacă locueşte singură sau într'o casă de prostituţiune. Ea este datoare a declara Primarului unde 'şi aşează ori unde îşi mută locuinţa.

Primarul, va ordona mutarea ei, dacă locuinţa însuşeşte condiţiunile prescrise la art. 15 şi 16 ale regulamentului de faţă.

TITLUL III.

Despre casele de prostituţiune.

Art. 10. — Se consideră ca casă de prostituţiune, o casă în care locuesc sau se adună una sau mai multe femei sub patronajul proprietarei sau locatarei acelei case, care e responsabilă pentru paza bunei ordine.

Asemenea se vor consideră ca case de prostituţiune locuinţele în care şed una, două sau mai multe prostituate împreună, fără a se aflà sub patronajul vreuneia dintre ele.

Art. 11. — Casele de prostituţiune vor fi inscrise de Primar sau de delegatul Primarului într'un registru special, osebit de registrul femeilor prostituate, menţionat la art. 4 al regulamentului de faţă.

O copie după acest registru se va încredinţà Prefecturei Poliţiei.

Art. 12. — Se vor înscrie în registrele caselor de prostituţiune:

a) Toate casele de prostituţiune cari sunt astăzi supuse supravegherei sanitare şi poliţieneşti şi cari însuşesc condiţiunile cerute de acest regulament;

b) Toate casele de prostituţiune cari se vor deschide din nou, în condiţiunile prescrise mai jos.

Art. 13. — Primarul sau delegatul Primarului înainte d'a da permisiune pentru deschiderea unei case de prostituţiune, se va încredinţa:

a) Dacă femeia care cere permisiunea de a deschide o asemenea casă, n'a fost supusă la vre o pedeapsă corecţională, luând pentru aceasta informaţiuni dela Prefectura Poliţiei.

b) Dacă casa unde voeşte a se mutà, nu însuşeşte condiţiunile enumărate la art. 15 şi 16;

c) Dacă casa este curată, luminoasă, destul de spaţioasă în raport cu numărul femeilor; că dispune de mobilierul necesar, de rufele şi de uneltele indispensabile pentru menţinerea curăţeniei;

d) dacă casa şi curtea este cu desăvârşire separate de casele şi curţile vecine; dacă nu se află în aceiaş casă ori în aceiaş curte cu alţi locatari.

Art. 14. — Bărbaţii nu sunt liberi a deschide şi a dirige case de prostituţiune. Femeile măritate nu pot dirige case de prostituţiune fără consimţământul bărbatului, căruia i se interzice cu desăvârşire lui sau vre-unei rude a femeei care dirige casa de prostituţiune, dreptul de orice amestec în afacerile casei de prostituţiune.

Art. 15. — Casele de prostituţiune şi locuinţele femeilor prostituate nu sunt tolerate:

a) In vecinătatea bisericilor, şcoalelor, institutelor de educaţiune şi a autorităţilor publice;

b) In vecinătatea imediată a grădinelor publice, a teatrelor, căzărmilor, etc.;

c) In oteluri, birturi, cârciumi, berării, cafenele, grădini, restaurante, săli de spectacol, cafenele-şantane şi în fine, săli publice de dans.

Art. 16. — O femeie prostituată, sau o casă de prostituţiune nu se

poate aşezà într'o casă oarecare în contra voinţei proprietarului casei. Proprietarul casei este în drept a cere mutarea imediată din casa sa a unei femei sau a femeilor prostituate şi autoritatea municipală este datoare a executa cererea, afară de cazul când se va proba prin contract, că la închiriere, proprietarul a ştiut cu ce destinaţiune casa a fost dată cu chirie şi în acest caz se va respectà contractul.

Primarul decide asupra localurilor unde pot să existe case de prostuţiune şi se va fixà stradele unde pot să se aşeze case de prostituaţiune şi poate ordona mutarea acestor case în cazurile prevăzute de art. 43 şi 44.

Cei ce se cred nedreptăţiţi pot apelà la consiliul comunal.

Art. 17. — Femeia care dirige o casă de prostituţiune, este responsabilă pentru menţinerea bunei ordine şi pentru păzirea regulamentului de faţă în acea casă. Ea examinează în toate zilele toate femeile din casa ei spre a descoperi orice boală a organelor sexuale la începutul ei, îşi raportează în acest caz imediat medicului comunal prin comisarul însărcinat cu privegherea prostituţiunii.

Ea este datoare a arăta Primarului în curs de 24 ore, schimbarea domiciliului femeilor prostituate aflate sub protecţiunea sa şi mutarea în casa ei a femeilor prostituate, a servitoarelor şi a orcărei alte persoane.

Art. 18. — Toate femeile aflate într'o casă de prostituţiune, fără deosebire, dacă sunt prostituate sau servitoare, în etate mai mică de 35 ani vor primi o condicuţă de sănătate. Femeia care dirige o casă de prostituţiune, dacă este mai mică de 45 ani, va primì asemenea o condicuţă de sănătate.

Osebit de aceste condicuţe individuale, fiecare casă de prostituţiune, va primi dela Primărie o condicuţă colectivă, în care se va nota cele desfiinţate, după cererea lor, sau dispărute

Art. 19. — Femeia care dirige o casă de prostituţiune, nu va puteà adăposti în casa sa nici o femeie neînregistrată ca prostituată, Ea este datoare a face la Primărie declaraţiune în timp de 24 ore despre orice femeie primită în casa ei, conform art. 17. Ea nu poate primî în casa ei femei cari locuesc în altă parte.

Asemenea o casă de prostituţiune nu poate găzdui nici o persoană urmărită de justiţie pentru vreun delict sau crimă

Casele de prostituaţie cari servă numai ca loc de întâlnire femeilor cari locuesc în alte case, nu sunt tolerate.

Art. 20. — Orice femeie aflată într'o casă de prostituţiune este liberă a o părăsì ori când va voi; — ea nu poate fi reţinută sub nici un motiv. In caz de boale infecţioase, însă constatată de medic, patroana casei va îngrijì ca femeia prostituată bolnavă, care părăseşte casa ei, să se ducă imediat la spital.

Art. 21. — Condicuţa de sănătate este proprietatea femeiei prostituate şi se va aflà în mâinile ei; patroana casei nu o poate oprì când proprietara condicuţei părăseşte casa de prostituţiune, fie că trece într'altă casă de prostituţiune, fie că se retrage în viaţa onestă.

Art. 22. — Patroana casei de prostituţiune nu poate sechestrà nimic din avutul femeilor prostituate, nu poate oprí pentru datorii: vestminte încălţăminte, rufe şi alte obiecte pe care le-au cumpărat femeilor aflate în casa ei; în cazuri dubioase există presumţiunea, că femeia prostituată este proprietara vestmintelor şi pânzeturilor croite pentru persoana sa, şi dacă de fapt a purtat aceste vestminte, încălţăminte şi pânzeturi. Dacă părţile în litigiu nu se pot înţelege între ele şi dacă administraţiunea nu poate ajunge la împăcare, atunci cazul se va referi justiţiei de către părţi.

Art. 23. — Din banii ce femeile prostituate câştigă, patroana casei nu poate opri decât cel mult două părţi din trei (două treimi) ca plată de locuinţă, încălzire, mâncare, serviciu şi spălatul rufelor, cel puţin o treime rămâne proprietatea absolută a femeiei prostituate dacă nu există între patroană şi femeia prostituată o învoială mai avantagioasă pentru cea din urmă.

Art. 24. — Agenţii Primăriei şi ai Poliţiei, însărcinaţi cu supravegherea caselor de prostituţiune, le pot vizita la orice oră din zi, sau din noapte, nici odată însă unul din aceşti funcţionari nu va intra singur într'o casă de prostituţiune, ci totdeauna numai doi deodată; în cazuri urgente însă, funcţionarul Primăriei sau al Poliţiei va fi cel puţin însoţit de un sergent de oraş în uniformă.

Art. 25. — Persoanele cari înlesnesc prostituţiunea femeilor neînregistrate, lipsite de condicuţe de sănătate şi cari primesc în casele lor chiar ca servitoare sau sub orice alt nume femei cari exercită prostituţiunea, se vor pedepsì cu pedepsele menţionate la art. 46 din Regulamentul de faţă.

TITLUL IV.

Măsurile sanitare

Art. 26. — Toate femeile prostituate, fără deosebire dacă locuesc singure sau în case de prostituţiune, vor fi supuse la câte două vizite medicale, regulate pe săptămână. Aceste vizite se vor face într'un local ad-hoc, dispensariu. Cu toate acestea, Primarul va putea permite ca femeile prostituate singuratice sau cele aflate în case de prostituţiune, cari vor cere să fie supuse la domiciliul lor la vizitele regulamentare, plătind pentru aceasta Primăriei un onorariu special, fixat prin art. 39 al Regulamentul de faţă.

Vizitele medicale ordinare şi extraordinare făcute la dispensariu sunt gratuite.

Art. 27. — Vizitele medicale ale femeilor prostituate se vor face de către medicii comunali însărcinaţi cu acest serviciu în mod alternativ, atât la dispensariu, precum şi la locuinţa femeilor prostituate.

La dispensariu o moaşe comunală va dà concurs medicilor însărcinaţi cu examenul medical.

Vizitele medicale se vor face în zilele şi la orele fixate de Primar, în înţelegere cu Medicul-şef şi cu medicii însărcinaţi cu acest serviciu

Fiecare femeie prostituată, va fi informată despre zilele şi localul unde are să fie examinată. Zilele şi localul vizitei se va nota în condicuţa de sănătate şi în registrul femeilor prostituate.

Art. 28. — Examenul medical are să constate prezenţa semnelor unei infecţiuni locale sau generale a unei boli venerice sau a unei boli infecţioase. La fiecare vizită a medicilor, se vor examinà părţile genitale cu ajutorul unui *speculum* şi al altor instrumente, adică părţile genitale externe, oriciul uretral, vagina şi gura mitrei, oriciul anal, regiunea inguinală, buzele şi interiorul gurei şi toată suprafaţa pielei.

In cazuri suspecte, se va lua secreţiuni uretrei sau vaginei pentru examenul microscopic sau bacteriologic.

Art. 29. — Rezultatul examenului, fără deosebire dacă femeia se examinează la dispensariu sau la domiciliu, se va înscrie în condicuţa de sănătate, precum şi într'o listă ad hoc; în această listă se va nota dacă s'a luat secreţiunea suspectă pentru examenul ulterior. In lista ad-hoc se va înscri în caz de boală după putinţă diagnoza precisă.

In condicuţa de sănătate se va însemna rezultatul examenului cu cuvintele: sănătoăsă, menstruată, bănuită, bolnavă.

Femeia cu starea sanitară dubioasă (bănuită) se va vizita din nou a doua zi, ori a treia zi.

Femeile cari au fost bolnave de sifilis se vor ţinea în observaţiune un timp de 4 ani şi se vor trece într'un registru special destinat pentru observaţiuni ştiinţifice.

Art. 30. — Femeile bolnave vor primi imediat prima îngrijire medicală (primul pansament, prima cauterizaţiune, prima spălătură desinfectantă) şi li se va da un bilet de intrare în spital, care va conţine numele lor, numărul registrului şi al condicuţei de sănătate, diagnoza, data şi semnătura medicului, contra-semnată de funcţionarul delegat cu serviciul de priveghere al prostituţiunei.

Condicuţa de sănătate se va opri şi se va păstra până la vindecare.

Dacă femeia bolnavă care a primit biletul de intrare în spital, nu se va prezenta acolo, după trecere de 4 ore, primarul sau delegatul acestuia, va ordona aducerea ei la spital şi va constata abaterea.

Art. 31. — Femeile prostituate bolnave de boale venerice, se vor primi în spital şi primirea lor nu se va putea refuza sub niciun motiv.

Până când Primăria Capitalei işi va clădi un spital propriu, în care se vor căuta femeile prostituate bolnave de boale venerice, comuna va suporta spesele căutărei acestor bolnave într'unul din spitalele din Capitală, pendinte de Eforia Spitalelor Civile.

In spital, femeile prostituate, vor ocupa camere separate, ele nu se vor căuta la un loc cu femeile bolnave de boale venerice cari nu sunt prostituate.

După eşirea din spital, femeile prostituate se vor prezenta la dispensariu cu biletul de eşire.

Art. 32. — Dispensariul în care se examinează femeile prostituate va fi înzestrat cu mobillerul, cu instrumentele şi obiectele de pansament necesarii.

In fiecare casă de prostituţiune se vor afla cel puţin două specule, două irigatoare, obiectele de pansament indispensabile cu o cantitate suficientă de soluţiuni antiseptice, după prescripţiunea medicilor însărcinaţi cu examinarea femeilor. In locuinţa fiecărei femei prostituate care locueşte singură, se va afla un irigator.

Toate femele prostituate vor observa curăţenia scrupuloasă. In fiecare cameră a caselor de prostituate şi în locuinţele femeilor prostituate care locuesc singure, se va afla totdeauna câte un lighean curat, două vase curate cu apă, săpun şi mai multe prosoape.

Art. 33. — Medicii militari din garnizoană vor comunica primarului sau medicului-şef, toate informaţiunile ce au putut culege despre origina infecţiunilor la militari, provenite dela femeile prostituate, pentru ca să ia măsuri în consecinţă.

TITLUL V

Registre şi condicuţe de sănătate. Condicuţele caselor de prostituţiune

Art. 34. — Un funcţionar special, numit comisar sanitar, delegat de primar, este însărcinat cu ţinerea registrului femeilor prostituate şi al caselor de prostituţiune, precum şi celelalte scripte ale acestui serviciu.

In ceiace priveşte scriptele serviciului priveghierei, acest funcţionar va fi supus controlului medicului-şef al Capitalei şi-i va ajuta în corespondenţele relative la serviciul privegherei sanitare a prostituatelor.

Art. 35.— Registrele caselor de prostituţiune (art. 11 şi 12) vor, conţine :

No. curent şi data înscrierei;

No. condicuţei casei de prostituţiune;

Numele, pronumele, etatea, naţionalitatea, religia şi starea civilă a femeiei care dirige casa de prostituţiune;

Suburbia, strada şi No. casei unde se află casa de prostituţiune;

No. condicuţelor de sănătate şi numele femeilor prostituate cari locuesc în acea casă. Observaţiuni dacă şi când unele dintr'ânsele au fost trimise la spital şi când s'au întors d'acolo;

Abaterile constatate în acea casă de prostituţiune şi penalitatea ce a suferit femeia ce o dirigează;

Observaţia dacă femeile din acea casă se vizitează de medici.

Art. 36. — Registrele femeilor prostituate vor conţine:

No. curent;

No. condicuţei de sănătate;

Numele şi pronumele;

Naţionalitatea, locul naşterei;

Religia;

Etatea;

Starea civilă;

Locuinţa (strada, No. casei);

Observaţiunea dacă locueşte singură într'o casă de prostituţiune şi, în cel din urmă caz, numărul condicuţei casei de prostituţiune şi numele femeei care o dirigează;

Observaţia dacă este supusă la vizita medicală la domiciliu sau la dispensariu;

Data primei înscrieri;

No. dosarului în care se află procesul-verbal relativ la înscriere;

Observaţiunea dacă şi când femeia respectivă a fost trimisă la spital şi când a fost înapoiată d'acolo;

Alte observaţiuni;

Abaterile comise de femeia prostituată şi penalităţile ce a suferit;

Data şi rezultatul vizitelor medicale.

Femeile prostituate sunt obligate a declara adevăratul lor nume şi pronume: nu li se permite să fie înregistrate sub nume fictiv.

Funcţionarii însărcinaţi cu înscrierea lor, vor lua în această privinţă precauţiunile necesarii.

Art. 37. — Condica de sănătate (art. 9, 18 şi 21), va conţine:

No. condicuţei, No. registrului, data eliberărei;

Numele şi pronumele prostituatei;

Etatea, starea civilă;

Locul naşterei, naţionalitatea, religia;

Locuinţa (strada, No. casei);

Data înregistrarei;

Dacă femeia locueşte singură, sau într'o casă de prostituţiune şi în; cel din urmă caz, No. condicuţei casei de prostituţiune şi numele femeiei care o dirige;

Observaţia dacă se vizitează de medici la domiciliu sau la dispensar[illegible]

Insemnarea pedepselor suferite;

Portretul fotografic al femeei prostituate;

Data şi rezultatul vizitelor medicale.

Art. 38. — Condicuţele caselor de prostituţiune (art. 18), vor conţine

No. condicuţei;

No. registrului;

Numele şi pronnmele femeiei care dirige casa;

Etatea, starea civilă;

Locul naşterei, naţionalitatea, religia;

Locuinţa (strada, No. casei);

No. condicuţelor, numele şi pronumele femeilor cari locuesc în acea casă de prostituţiune;

Observaţia dacă vizita medicală se face în casa de prostituţiune sau la dispensariu.

Art. 39. — Primăria va percepe pentru condicuţele caselor de prostituţiune o plată fixată de consiliul comunal pe fiecare an, care va varia între 5 şi 20 lei.

Condicuţa de sănătate se va libera gratis femeilor prostituate ce se vizitează la dispensariu.

Plata condicuţelor de sănătate ce se vor libera femeilor prostituate

ce se vizitează la domiciliu, se ve fixa de consiliul comunal, ea nu va trece peste suma de 6 lei.

Pentru alimentarea fondului de întreţinere a serviciului, se va percepe un onorar fixat de consiliul comunal, care nu va putea trece peste suma de 16 lei pe lună pentru fiecare femeie care locueşte singură şi 8 lei pentru o femeie care locueşte într'o casă de prostituţiune.

Taxele condicuţelor de case de prostituţiune şi condicuţelor de sănătate, precum şi plata pentru vizitele medicale făcute femeilor prostituate la domiciliul lor, se vor vărsa la casa comunală ca venit, precum şi orice amendă la cari vor fi condamnate pentru contravenţiuni la regulamentul de faţă, femeile cari dirige case de prostituţiune.

Art. 40. — Comisarul sanitar sau un agent însărcinat cu scriptele administrative şi financiare ale serviciului priveghere prostituţiunei, va comunica comptabilităţei primăriei cel puţin odată pe săptămână, înregistrările cum şi ştergerile operate în registrele femeilor prostituate şi a caselor de prostituţiune, cu toate datele cari intereseazā serviciul comptabilităţii.

Ca orice mânuitori de bani publici, aceşti funcţionari vor depune la intrarea lor în funcţiune câte o garanţie de 1.200 (una mie două sute) lei fiecare în numerar sau în efecte publice.

Art. 41. — In fiecare zi de vizită medicală, se va trimete o însemnare intendentului spitalului în care se caută femeile prostituate bolnave, pe care însemnare intendentul o va înapoia cu observaţiunea care din aceste femei s'au prezentat la spital şi care n'au venit.

Această însemnare se va face osebit de biletul de intrare în spital, ce se va înmâna fiecărei femei bolnave în parte.

TITLUL VI

Măsuri de ordine publică

Art. 42. — Băeţilor în etate de 17 ani nu le este permis a intra în case de prostituţinne. Femeile cari dirige case de prostituţiune sunt responsabile pentru executarea acestei prohibiţiuni.

Atr. 43. — Femeile prostituate şi femeile cari dirig case de prostituţiune, sunt oprite d'a şedea d'inaintea locuinţei sau în casă la fereastră deschisă. Perdelele ferestrelor vor fi totdeauna lăsate în jos.

Art. 44. — Berăriile şi cafenelele în care serviciul se face cu chelneriţele cari execută în mod clandestin prostituţiunea, se vor închide.

Asemenea se vor închide cârciumele în care ţin servitoare dedate prostituţiunei.

Art. 45. — Organele poliţiei sanitare comunale şi ale celei administrative, vor veghia şi vor opri prostituţiunea clandestină; vor îngriji să se înregistreze ca prostituate şi să se supună prescripţiunilor acestui regulament, toate femeile cari trăesc din prostituţiune.

TITLUL VII

Penalităţi

Art. 46. — Femeile cari dirig case de prostituţiune şi cari vor ascunde boalele infecţioase ale femeilor din acele case, se vor pedepsi cu închisoare dela 2 luni până la 2 ani, conform art. 227 din codul penal.

Art. 47. — Orice altă abatere dela acest regulament din partea femeilor cari dirig casele de prostituţiune şi din partea femeilor prostituate, se va pedepsi conform legei.

Art. 48. — Se va închide o casă de prostituţiune, în care s'a călcat acest regulament în mai multe rânduri.

Art. 49. — Femeile prostituate fără locuinţă fixă, se va trimite ca vagabonde înaintea Tribunalului, spre a fi pedepsite conform art. 219 şi 220 din codul penal.

Art. 50. — Medicii şi alţi funcţionari publici, cari vor călca acest regulament, se vor pedepsi în conformitate cu art. 175 din legea sanitară.

REGULAMENT PENTRU CONTROLUL ALIMENTELOR şi BĂUTURILOR ŞI REPRESIUNEA FRAUDELOR [1])

(Aplicarea Cap. XIX al legei sanitare)

Sancţionat prin Decretul Regal No. 4910 din 26 Noembrie 1921

CAP. I

Dispoziţiuni generale

Art. 1. — Este oprit a fabrica, a expune, a vinde, a ţine în depozit sau a pune în circulaţie alimente şi băuturi vătămătoare sănătăţii, falşificate ori stricate, sau cari se vor găsi că nu îndeplinesc cerinţele regulamentului de faţă.

Sunt oprite alimentele şi băuturile a căror declarare sau denumire nu corespunde cu natura şi felul sub care acele alimente şi băuturi sunt declarate, denumite sau cunoscute în comerţ.

Art. 2. — Se consideră ca falşificate alimentele şi băuturile cari vor conţine substanţe ce nu intră în compoziţia lor normală cum şi acele alimente şi băuturi din cari vor lipsi cantitativ ori calitativ vre unul din componenţii lor normali.

1) Denumit mai înainte Regulament de priveghere sanitară asupra fabricărei şi vânzărei alimentelor şi băuturilor (sancţionat prin Decretul Regal No. 3456 publicat în «Monitorul Oficial» No. 40 din 24 Septembrie 1895), cu modificări prin Decretul Regal No. 717 din 25 Feb. 1898, în 1905, prin Decretul Regal No. 3433 din 31 Iulie 1908 publicat în Mon. Of. No. 103 din 6 August 1908, prin Decretul Regal No. 5214 din 3 August 1913, publicat în Mon. Of. No. 110 din 17 August 1913, prin Decretul Regal 2661 din 1 Martie 1921, publicat în Mon. Of. No. 269 din 11 Martie 1921 şi cu ultimele modificări prin Decretul Regal No. 4910 din 26 Noembrie 1921.

Se vor considera ca stricate sau alterate alimentele şi băuturile cari, din cauza conservării rele sau nepotrivite, a vechimei, a materialului rău sau impropriu întrebuinţat la preparare, a modului greşit de preparare au suferit transformări cari le fac sau vătămătoare sănătăţii sau improprii consumaţiunii sau le micşorează valoarea nutritivă.

Art. 3. — Este oprit a se vinde fructe necoapte, în afară de acelea destinate fabricărei de dulceţuri sau compoturi etc. Este asemeuea oprit a se aduce în comerţ produse provenite dela animale bolnave.

Art. 4. — Este oprit a se ţine şi pune în circulaţie ingrediente sau substanţe ce ar servi la falşificarea sau fraudarea alimentelor şi băuturilor şi nici a le face vre-o reclamă pe orice cale.

Toate operaţiunile de oprire de a se pune în consumaţie, spre vânzare sau spre folosinţa publică a alimentelor şi băuturilor pentru motivele mai sus enumerate de toate aceste articole, se vor face cu formele prevăzute de art. 62, 63, 64 şi 65 din legea sanitară, iar actele respective se vor întocmi conform modelelor No.34 A, 34 B, 35 şi 36[1]).

1) Vezi articolele de mai sus la pag. 125, 126, 128 şi 130 şi notele de sub aeeste articole.

CAP. II

Organele de control

Art. 5. — Au îndatorirea de a face control asupra alimentelor şi băuturilor toate organele sanitare şi anume: inspectorii sanitari şi igienici, medicii primari de judeţe, medicii şefi de oraşe, medicii de circ. urbană sau rurală, medicii veterinari şi chimişti oficiali.

Au dreptul a face acelaş control şi agenţii sanitari însă numai cu titlul informativ raportând imediat cazul.

Art. 6. — Mai pot face acest control prefecţii, administratorii de plasă, primarii şi ajutoarele lor, cum şi orice funcţionar administrativ ori poliţienesc învestit cu o specială delegaţiune a prefectului sau a primarului aprobată în prealabil de Direcţiunea Generală a Serviciului Sanitar.

Art. 7. — Organele administrative şi sanitare arătate mai sus, afară de agentul sanitar, vor controla şi alimentele şi băuturile ce se dau lucrătorilor de patronii lor, în orice întreprindere industrială sau agricolă, în care lucrătorii sunt învoiţi a primi hrana în natură.

Toate actele dresate pentru constatarea abaterilor cum şi punerea sub sechestru provizoriu a mărfei, vor trebui a fi încheiate de organele sanitare, în prezenţa unui agent de poliţie, iar cele încheiate de organele administrative în totdeauna în unire cu un organ sanitar[1]).

1) O aplicare ideală a regulelor de igienă şi poliţie sanitară traduse în legi şi regulamente, ar cere ca agenţii publici prepuşi la aceasta, să aibă o putere de execuţie imediată.

Ar fi de pildă idealul, ca agentul de poliţie sanitară, care constată un aliment falşificat, să aibă putere legală ca imediat să hotărească sancţiunea împotriva contravenientului. O asemenea organizare însă ar fi idealul numai în teorie,

pentru că în practica lucrului, binele ce s'ar atinge în unele cazuri pentru folosul general, ar fi precumpănit de răul ce s'ar face în alte casuri, tot aşa de numeroase, în prejudiţiul cetăţeanului, prin greşelile ce cu ştiinţă sau din neştinţă s'ar putea comite.

De acea chiar în legiferările cele mai drastice, chiar în acele cari s'a ţinut mai mult seamă de interesele igienei publice lăsându-se pe un plan cu totul secundar cele individuale, chiar în acele legiferări s'a văzut necesitatea de a se mărgini puterea agentului care instrumentează prin dreptul ce se dă cetăţeanului contravenient de a recurge, mai înainte de a primi sancţiunea, la autorităţi mai superioare, fie administrative, fie judecătoreşti în caz când se crede nedrăptăţit.

Aeasta pe de-o parte, iar pe de altă parte s'a dat o mare atenţiune calităţilor de răspundere morală şi technică a agenţilor, pe cari legile şi regulamentele îi prepun ca să instrumenteze în asemenea materie.

Agentul sanitar nu poate din propria-i iniţiativă să constate contraveniri la regulamentul boalelor infecţioase, la regulamentul de igienă şi alinierea satelor, la regulamentul de poliţie a alimentelor şi să încheie procese-verbale de dare în judecată; el nu poate ridica personal probe de alimente ce i se par alterate sau falşificate şi aşa mai departe.

Agentul sanitar nu are şi nu poate avea acest drept.

Agentul sanitar nu este decât agentul medicului, căruia trebue numai să-i raporteze ce i se pare lui a fi o contravenţiune la legi şi regulamente; iar medicul este dator ca de îndată să verifice denunţarea agentului şi să instrumenteze el însuşi, dacă găseşte cazul.

Art. 8. — Şefii de vămi sunt obligaţi a trimite numai laboratorului de Stat ce deserveşte regiunea probe din orice marfă sosită la import a cărei analiză este necesară, fie din punct de vedere sanitar, fie vamal. Eliberarea din vamă a unor asemenea substanţe nu se va putea face sub pedeapsa sancţiunilor prevăzute de acest regulament decât după pronunţarea laboratorului sau după ordinul Direcţiunei Generale a Serviciului Sanitar. Numai alimentele şi băuturile supuse unei grabnice stricăciuni vor putea fi cercetate de organele sanitare locale.

CAP. III

Controlul alimentelor şi băuturilor

Art. 9. — Controlul alimentelor şi băuturilor, din partea organelor în drept se face în magazii, fabrici, depozite, vămi, pieţe, hoteluri, restaurante, cafenele, cantine, vehicule, în comerţul ambulant şi ori unde se vor găsi alimente şi băuturi puse sau destinate a fi puse în comerţ sau în consumaţie publică.

Organele în drept de a face control vor putea pătrunde în localurile arătate în orele de lucru sau când aceste localuri sunt deschise. Patronul sau persoanele de serviciu sunt datoare a înlesni controlul şi a da toate informaţiunile ce se vor cere.

Art. 10. — Controlul se va face în primul loc prin inspectarea alimentelor şi băuturilor asupra stării lor de curăţenie şi asupra modului cum sunt ţinute, conservate sau împachetate, în urmă asupra localului în care se face comerţul sau în care sunt depozitate alimentele şi băuturile, asupra mobilierului, aparatelor şi vaselor cu ajutorul cărora se

face comerţul cu aceste substanţe, spre a se căpăta convingerea dacă ele sunt proprii scopului şi dacă sunt curate. Se va cerceta asupra stărei de curăţenie şi sănătate a personalului însărcinat cu prepararea sau debitarea de alimente şi băuturi ca şi cu privire la exacta aplicare şi executare a dispoziţiunilor regulamentului de faţă sau a ordonanţelor date în baza lui sau a legei.

Art. 11. — Controlul se va putea exercita şi prin analize sau încercări chimice făcute la faţa locului, asupra alimentelor şi băuturilor conform cu instrucţiunile date de laboratoriile de igienă în acest scop.

Art 12. — Controlul alimentelor şi băuturilor se face prin luare de probe din aceste substanţe spre a fi supuse analizei.

Probele se pot lua din toate substanţele alimentare sau băuturile ce sunt destinate comerţului sau consumaţiunii bănuite că nu îndeplinesc condiţiunile regulamentului; probele se pot lua şi din materialele prime sau intermediare de fabricaţiune.

Probele se vor lua in prezenţa stăpânului mărfei sau a persoanelor cari sunt în serviciul său, de către toate organele împuternicite de a face control afară de agentul sanitar.

Art 13. — Probele luate se împart în două părţi la fel şi după ce se vor închide în învelituri sau vase proprii, după cum se arată mai jos, se vor sigila cu sigiliu de ceară al autorităţii care ia proba. Persoana dela care se ia proba, poate să aplice şi sigiliul ei pe lângă acel al autorităţii pe hârtia ce face eticheta probei.

Vasele în care se iau probele trebue să fie perfect curate şi uscate, dopurile ce servesc la închiderea sticlelor trebuesc să fie neîntrebuinţate. Asemenea vor fi curate şi neîntrebuinţate hârtiile în care se împachetează probele de alimente sau condimente.

Sigiliile aplicate trebue să fie vizibile şi în ceară de bună calitate; ele se vor aplica pe dopul sticlei după ce partea dopului rămasă în afară de gâtul sticlei va fi retezată şi trecută peste el sfoara ce leagă dopul; sigiile se vor aplica şi pe hârtia şi capetele sforii ce leagă dopul. Pe verso acestei hârtii se va menţiona numele persoanei dela care se ia proba, felul mărfei, numărul vasului din care se ia probe, data şi semnătura agentului de control.

In caz când vasul, butoiul, pachetele, etc. din care se ia proba nu au numere, se vor pune etichete, care se vor lipi cu ceară şi sigila cu sigiliul autorităţii ce ia proba. Stăpânul mărfei va fi dator a îngriji ca aceste etichete să se conserve până la darea rezultatului analizei.

Substanţele semi lichide, ca grăsimi, siropuri sau acele cari pot să piardă apă sau din constitutivele lor prin conservare, se vor lua în borcane smălţuite, sticle cu dopuri şlefuite sau în cutii metalice cositorite ce se pot închide bine. Pe dopuri sau capace se vor aplica sigilii ca mai sus.

Substanţele solide în praf se vor lua în hârtie nepermeabilă sau cutii de carton. Pachetele acestea se vor lega cu sfoară şi se vor sigila ca mai sus.

Din produsele ce se debitează în sticle închise, pachete etc. se vor

lua câte o sticlă sau pachet, aşa ca cele două probe să fie în totul la fel. Dacă conţinutul lor este mai mare se va trece, dacă prin această operaţiune ele nu-şi modifică compoziţia, în două vase mai mici sau în pachete.

Se face pasibil de pedepsele prevăzute de acest regulament, agentul de control care la luarea probelor va neglija de a îndeplini corect şi întocmai vre una din aceste condiţiuni [1]).

1) NOTA. — Conform acestui articol, care impune a se lua probă în dublu şi a se lăsa şi celui controlat o probă similară cu acea trimisă la analiză, indiferent dacă el cere sau nu, intenţiunea legiuitorului a fost de a respecta dreptul de apărare a celor învinuiţi de abateri şi de a pune la îndemâna justiţiei, în caz de apel mijlocul de a se convinge de adevăr, în cazuri de contestaţiuni serioase sau «de motive puternice de îndoială», prin ordonare de contra-analize, ce urmează a se face asupra duplicatului de probă, obligatoriu lăsat în păstrarea celui controlat, sau a serviciului sanitar respectiv în cazul comercianţilor ambulanţi.

Numai în cazul alimentelor supuse la o grabnică stricare lăsarea contra-probei, sau a probei a doua, similară, nu este obligatorie, şi se denaturează numai în cazul când proprietarul consimte la denaturare, sau recunoaşte, sub propie iscălitură, că marfa e stricată; iar în cazul când nu ştie carte, sau nu poate să iscălească, atunci vor face atestarea doi martori despre consimţimântul sau recunoaşterea proprietarului, cu arătarea că nu ştie sau nu poate să semneze.

In cazul când proprietarul, nu voeşte a recunoaşte că marfa e stricată, sau improprie consumaţiei, se va procedă, sequestrânduse marfa şi încheinduse proces-verbal despre constatarea acestui fapt, care proces-vrebal se va înainta de urgenţă judecătorului de Ocol, din circumscripţia căruia, s'a săvârşit, sau s'a constatat faptul.

Se precizează deci, în toate celelalte cazuri, că probele ce se recoltează, «se împart în două părţi la fel», se sigilează atât de autoritate, cât şi de persoana controlată, şi se însoţesc exemplarele de procese-verbale; câte o probă şi un exemplar de proces-verbal se lasă celui controlat, iar câte o probă similară şi celalt exemplar de proces-verbal se trimit la analiză.

Sequestrarea provizorie. Cu ocazia recoltărei probelor, se pot sequestra provizoriu până la analizare, mărfurile, pe cari agentul controlator le bănueşte că nu îndeplinesc condiţiunile cerute de regulament.

Rezultatul analizelor se comunică celor controlaţi când:

a) Probele sunt găsite regulamentare la analiză şi, dacă marfa a fost sequestrată provizoriu.

b) Probele sunt neregulamentare, iar concluziile din raportul laboratorului sunt pentru sequestrare. In acest caz se va sequestra, dresându-se procesul-verbal, (model 35), în dublu, lăsându-se debitantului un exemplar, altul însoţind formele de dare în judecată.

Sequestrarea aceasta este definitivă şi se menţine până la obţinerea hotărârei definitive asupra delictului comis. Sub nici un motiv, nu

trebue a se procedà la denaturare, înainte de a se pronunţà definitiv justiţia sau cu ordinul expres al Direcţiunei Generale Sanitare.

Art. 14. — La facerea inspecţiunilor se va încheia un proces verbal în două exemplare conform modelului 34 B. Unul se va lăsa persoanei la care s'a făcut inspecţiunea, iar al doilea va însoţi proba.

In procesul verbal încheiat se va menţiona numele, calitatea şi reşedinţa persoanei ce ia proba, numele şi domiciliul stăpânului substanţelor sau mărfei din care se ia proba, a cărui identitate se va căuta a se stabili perfect, cantitatea de marfă aflată în depozit şi provenienţa ei, ziua şi ora în care s'au luat probele, numărul, felul lor şi cantităţile luate. In acest proces verbal se vor consemna şi constatările făcute la local etc. în conformitate cu cerinţele art. 10.

Asemenea în procesul verbal încheiat se va nota informaţiunile căpătate asupra probei care ar putea lumina sau înlesni facerea analizei, ori procurà cauzei elemente de apreciere.

Proprietarul mărfei sau persoana ce asistă la luarea probei, va fi datoare a da informaţiile ce i se cer. Asemenea este dator a declara marfa sau felul mărfei din care se ia proba. Procesele verbale se vor semna de ambele părţi.

In caz când proprietarul mărfei sau persoana care asistă la luarea probelor refuză de a semna, se va face menţiune despre aceasta în procesul verbal de către autoritatea ce ia proba.

Art. 15. — Cantităţile necesare pentru analiză şi care se vor lua din diferite alimente, condimente sau băuturi cu ocaziunea controlului, vor fi cele arătate mai jos.

In caz când din motive justificate, probele se iau în cantităţi mai mici, iar laboratorul la care se trimite proba, consimte a face analiza asupra acelei cantităţi şi consimţământul se constată prin faptul că a efectuat analiza, actul de analiză va fi valabil.

Apă de băut	1 —	litru
Alcool concentrat	500	c. c.
Arome.	100	grame
Băuturi alcoolice naturale sau artificiale. .	750	c. c. sau o butelie
Bere	1 —	litru sau o butelie
Bragă.	1 —	Un litru
Cacao	200	grame
Cafea	100	„
Ciocolată.	200	„
Apă gazoasă	1 —	litru sau un sifon
Apă gazoasă mineralizată	1 —	litru sau o butelie
Colori. . . . . . :	10	grame
Conserve	200	grame sau o cutie
Ceaiu	50	grame
Cereale	500	grame
Făină, mălai.	250	„
Cofeturi, bomboane	200	„

Condimente afară de vanilie și șofran	50 grame
Ghiață	1 — kgr.
Grăsimi	200 grame
Hârtie de împachetat	50 grame sau o coală, o cutie, o pungă.
Lapte	500 c. c.
Licheruri	500 c. c. sau o butelie
Miere	200 grame
Must	1 — litru
Oleuri	300 grame
Oleuri volatile	50 grame
Oțet	500 c. c.
Pâine	Una pâne întreagă
Paste făinoase	200 grame
Vin	1 — litru sau o butelie
Vin spumos	Una butelie
Carne sau preparate de carne	250 grame
Esență de oțet	100 grame
Staniu pentru cositorit	50 grame
Zahăr	200 grame
Siropuri	500 grame
Sucuri condensate	250 grame
Obiecte de metal	50 grame
Drojdie	100 „
Ouă	6 bucăți
Fructe	250 grame
Legume uscate	250 „
Brânzeturi	300 „
Dulcețuri	200 „
Limonăzi	1 litru
Rahat, halva	200 grame
Smântână	200 „
Obiecte de caucinc	50 „
Unelte cositorite	1 bucată
Vanilie, șofran	10 grame

Art. 16. — Proba sau probele destinate pentru analiză se vor trimite de urgență și în cele mai bune condițiuni de păstrare la laboratorul de Stat, ce deservește regiunea în care se găsește localitatea de unde au fost luate probele.

Probele se pot trimite și altui laborator al Direcțiunei Sanitare sau autorizat de aceasta, după natura probelor sau a lucrărilor de efectuat asupra lor, dar numai în urma unei dispozițiuni speciale luată de Direcțiunea Generală a Serviciului Sanitar.

Proba a doua cu sigilii bine aplicate și bine citețe, se va lăsa în păstrarea persoanei de la care s'a luat, cu obligațiunea de a o ține în cele mai bune condițiuni.

Numai când această probă este bine conservată și cu sigiliile în

1 2 3 4 PART COM 7 4 2 1 7 4 2 1 7 4 2 1

AUTHOR (7 4 2 1) K2733★C

ALL NO.

AUTHOR: Pretorian, Al. Al.

RUSH

TITLE: Colectiunea legilor, regulamentelor si instructiunilor sanitare actualmente in vigoare cu jurisprudenta respectiva si adnotari.

ATE ORDERED

F

SERIES

OST

ATE OF BILL

HARGED TO

UNIVERSITY OF ILL. LIB.

FUND 1 7 4 2 1 7 4 2 1

EDITION

PLACE: Bucuresti

PUBLISHER: Viata Romaneasca

DATE PUB. 1921

VOLS.

NO. OF COPS.

PRICE

FUND

DA

DATE FWD.

RECOMMENDED BY

AU =

APPROVED BY

CITE BIBLOG. REFERENCE ON VERSO

STAMP LOCATION ☐
CIRC. CHARGE ☐
GEN. LIB. STACKS ☐
OFFICE COLLECTION (SEE LOCATION OVER) ☐
DO NOT CAT. ☐

McBEE KEYSORT

---

1 2 3 4 PART COM 7 4 2 1 7 4 2 1 7 4 2 1

CALL NO.

AUTHOR: Pretorian, Al. Al.

RUSH

TITLE: Colectiunea Legilor, Regulamentelor si Instructiunilor Sanitare

DATE ORDERED

OF: Rom Law

SERIES

COST

DATE OF BILL

CHARGED TO

UNIVERSITY OF ILL. LIB.

EDITION

PLACE: Bucuresti

PUBLISHER: Viata Romaneasca

DATE PUB 1922

VOLS

NO OF COPS

PRICE

FUND

DATE FWD

RECOMMENDED BY

APPROVED BY

CITE BIBLOG REFERENCE

STAMP LOCATION ☐
CIRC CHARGE ☐
GEN LIB STACKS ☐
DO NOT CAT ☐

Z96375X

McBEE KEYSORT

OC OR LC OCLC LCS

O

OCL

PC

O

NUC

totul intacte, va putea servi la facerea unei contra analize în cazul când ea va fi orânduită.

Lăsarea unei contra probe nu este obligatorie când alimentele sunt supuse la o grabnică stricare şi arătate la art. 20 alin. ultim.

Contra probei luate din mărfurile comerţului ambulant, se vor trimite în păstrarea medicului primar de judeţ sau de oraş, după cum ele sunt luate din comunele rurale sau oraşe, iar cele luate de chimişti se vor păstra de laboratoriile respective.

Autorităţile sanitare arătate mai sus, vor pune contra probele la dispoziţia instanţelor de drept atunci când li se vor cere.

Art. 17. — Dacă comerciantul şau producătorul se opune la facerea controlului de către organele în drept, sau la luarea de probe, se va constata această opunere printr'un proces verbal, în baza căruia se va cere darea lui în judecată pentru rebeliune, conform art. 170 din codul penal.

Organele care nu au calitate de agenţi ai forţei publice, vor face apel la aceşti agenţi pentru a sili pe comerciant sau producător să lase a se face controlul şi pentru a se lua probele cu forţa. In acest caz, dacă probele au dispărut, procesul verbal va avea tărie în constatările sale şi fără aceste probe.

Art. 18. — Comercianţii au dreptul de a cere celor de la care cumpără mărfurile, ca să li se lase în păstrare câte o probă din mărfurile ce cumpără, prevăzută cu sigiliu vânzătorului, arătându-se pe etichetă felul mărfei şi data când s'a cumpărat acea marfă.

De această probă se poate servi pentru apărarea lui, cumpărătorul când ar fi pedepsit ca contravenient la legea şi regulamentele sanitare. In acest caz se va condamna numai vânzătorul mărfei care nu corespunde condiţiunilor cerute de acest regulament, iar cumpărătorul care a vândut în detaliu va fi achitat dacă va dovedi că el n'a avut cunoştinţă că a cumpărat marfa neîndeplinind condiţiunile prevăzute în acest regulament.

Art. 19. — In caz de bănuială că alimentele sau băuturile supuse controlului nu îndeplinesc condiţiunile cerute de acest regulament, bănuială formată prin simpla inspectare a acestor substanţe, sau prin oare cari încercări făcute la faţa locului, după luare de probe, mărfurile bănuite se vor sechestra provizoriu, (proces verbal 34 B) până la facerea analizei. Marfa sechestrată se va lăsa în păstrarea proprietarului sau reprezentantului său, în cazul când el are un local fix. In orice alt caz marfa sechestrată se va depune la Primăria locului. Probele şi actele, în care se va face menţiune de sechestru, se vor înainta în acest caz de urgenţă laboratorului de Stat. Laboratorul va fi dator a face analiza şi trimite rezultatul analizei în timpul cel mai scurt posibil, iar în cazul mărfurilor supuse la grabnică stricare, după 3 zile. Mărfurile găsite regulamentare la analiză se vor scoate imediat de sub sechestru, iar cele găsite neregulamentare, se vor menţine sechestrate.

Art. 20. — Alimentele sau băuturile vădit stricate, alterate ori descompuae, sau acele vădit improprii a fi puse în consumaţie publică, sau

cari vădit nu întrunesc condiţiunile regulamentului de faţă, cum ar fi bunăoară carne sau peşte stricat, făină sau mălai încins, mucezit, fructe necoapte, lapte întins cu apă, etc., se vor distruge sau denatura pentru a numai putea servi ca hrană omului, sau, după cazuri, nici animalelor şi nici a se utiliză în altfel.

Distrugerea sau denaturarea se va ordona de organele de control, afară de agentul sanitar şi în forma prescrisă mai jos.

Se va dispune, după cazuri, distrugerea sau denaturarea după cum alimentul sau băutura vădit stricată mai poate servi la hrana animalelor sau în scopuri industriale aşa bună oară, carnea, peştele şi mezelurile stricate se vor distruge, laptele se va vărsa, cerealele sau făina încinsă sau stricată, pâinea necoaptă, vinul oţeţit, se vor denatura cu substanţele indicate în instrucţiunile date de Direcţiunea sanitară sau de laborator, după cum se arată mai jos.

Distrugerea sau denaturarea alimentelor sau băuturilor vădit stricate, se va face numai dacă stăpânul mărfei recunoaşte sub propria lui iscălitură că mărfurile sunt stricate sau improprii consumaţiunei. In caz de a nu şti sau a nu putea iscăli, recunoaşterea din partea stăpânului mărfei va trebui atestată de doi martori cari vor subscrie.

In caz când stăpânul mărfei nu voeşte a recunoaşte că marfa este stricată sau improprie a fi consumată, se va sechestra şi se va încheea un proces verbal prin care să se constate faptul (proces verbal model 34 A).

Procesul-verbal se va înaintă de urgenţă din oficiu judecătorului de Ocol în circumscripţia căruia s'a săvârşit sau s'a constatat faptul. El va judeca imediat fără nici o altă formă, decât în urma unei cercetări locale, la care va asista şi agentul controlator, care a dresat procesul verbal sau un alt agent delegat de el, pronunţându-se numai asupra distrugerei sau denaturărei (art. 63 din lege).

In caz când se pun sub sechestru alimente sau băuturi supuse la o grabnică stricare, judecătorul în comunele urbane se va pronunţa în cel mult 24 de ore, în comunele rurale în cel mult două zile.

Sunt considerate ca alimente sau băuturi supuse unei grabnice stricăciuni, carnea şi peştele proaspăt, icrele proaspete, mezelurile, laptele, untul proaspăt, brânza proaspătă, pâinea, berea, braga, fructele proaspete, sucul de fructe, mustul, îngheţata, ciupercile proaspete, mâncările fierte, prăjiturile proaspete [1]).

1) A se vedea nota de sub art. 13.

CAP. IV

Analize, contra analize, urmăriri.

Art. 21. — Organele de control, îndată după facerea inspecţiunei, în cazul când nu s'au luat probe la analiză, vor înainta procesul verbal, încheiat confărm art. 14, medicului primar de judeţ în cazul când controlul a avut loc într'o comună rurală, sau medicului şef al oraşului când controlul a fost făcut într'o comună urbană.

Art. 22. — Când controlul s'a făcut cu luare de probe, procesul

verbal împreună cu probele se vor înainta laboratorului de igienă al regiunei, afară de cazul prevăzut de art. 16 când probele se vor trimite laboratorului desemnat de Direcţiunea Generală a Serviciului Sanitar.

Se vor lua măsurile cuvenite ca probele să ajungă pe cât se poate de iute la locul de destinaţie şi a nu suferi sau a se strica în timpul transportului.

Art. 23. — Laboratoriile de control vor fi obligate a efectua analiza în cel mai scurt timp posibil şi în termenul arătat de art. 19.

Analizele se vor face după metodele oficiale aprobate de Direcţiunea Generală a Serviciului Sanitar şi învestite cu puterea de regulament.

Ele sunt obligatorii pentru toate laboratoriile de control ale Statului şi la contra expertizele orânduite.

Art. 24. — Despre constatările făcute prin analiză se va încheia un buletin, în care se va consemna datele analitice ce se cred necesare, ca şi concluziunile la cari s'a ajuns, adică dacă proba este sau nu regulamentară şi, în acest din urmă caz, cari sunt dispoziţiunile regulamentare ce nu sunt îndeplinite sau sunt călcate şi se va cere în consecinţă sechestrarea definitivă a mărfei.

De asemenea se va opina în ce mod marfa sechestrată urmează să fie distrusă sau denaturată, când hotărârea de condamnare va fi rămas definitivă.

Art. 25. — Buletinele de analiză se vor trimite medicului primar de judeţ, pentru probele provenite din comunele rurale sau nereşedinţe de judeţ, şi medicului şef de oraş pentru probele provenite din comunele urbane reşedinţe de judeţ.

Medicul primar sau medicul şef îndată după primirea raportului laboratorului cu buletinul de analiză şi procesul verbal de luarea probelor, se va conforma concluziunilor puse de laborator pe buletinul de analiză şi anume:

In cazul când probele au fost declarate neregulamentare se va proceda la sechestrarea alimentelor sau băuturilor găsite neregulamentare, prin aplicarea de sigilii dacă acele alimente nu au fost prealabil sechestrate provizoriu.

Se va încheia un proces verbal, în care se va arăta cantităţile mărfurilor sechestrate, numărul vaselor, pachetelor etc; locul unde se găsesc depuse şi alte amănunte ce se vor crede necesare (conform Mod. 35 *c*).

Se va consemna printr'un proces-verbal dacă marfa nu a mai fost găsită.

Mărfurile sechestrate se vor lăsa în păstrare stăpânului mărfei când el are un local fix; fiind răspunzător de conservarea mărfurilor sechestrate. In orice alte cazuri, ea se va depune la primăria locului. Ruperea sigiliilor sau dispariţiunea în total sau în parte a mărfei, atrage după sine pedepsele prescrise la art. 64 din lege.

In cazul când prin analiză se găsesc regulamentare alimentele sau băuturile puse prealabil sub sechestru, medicul va dispune scoaterea lor imediat de sub sechestru.

Art. 26. — După îndeplinirea formalităţilor de mai sus, actele se

vor înainta Direcţiunei Generale sau Inspectoratului regional pentru aplicarea legii.

Art. 27. — Buletinele de analiză a probelor luate din mărfurile sosite la import de către şefii de vamă şi găsite neregulamentare, se vor înainta Direcţiunei Generale a Serviciului Sanitar.

In buletinele acestea de analiză se va specifica cauza pentru care mărfurile au fost declarate neregulamentare.

Oprirea la import a mărfurilor neregulamentare se va face în urma aprobărei buletinului de analiză de către Direcţiunea Sanitară.

Art. 28. — Actele sau buletinele de analiză încheiate de laboratoriile de igienă ale Ministerului de Interne ca şi laboratoriile de chimie şi bacteriologie al comunei Bucureşti, fac deplină dovadă.

Numai în caz de motive puternice de îndoială, şi numai la cererea contravenientului, în caz de apel, se poate admite o contra analiză. Contra analiza se va putea face numai asupra probei lăsată în păstrarea acelui învinovăţit sau în păstrarea autorităţii sanitare, conform art. 16.

La contra analiză se va examina mai întâi condiţiunile în care se prezintă proba şi se va refuza facerea analizei când proba nu a fost bine conservată sau nu prezintă sigiliile intacte şi bine descifrabile.

Art. 29. — Contra analizele se vor face într'un laborator al Statului, altul decât acela care a făcut prima analiză sau al Uuniversităţilor, al şcoalelor sau instituţiunilor publice, laboratorii recunoscute că se ocupă cu lucrări de analize chimice şi în special cu acele de alimente şi băuturi.

Contra analiză ordonată se va face, dacă proprietarul mărfei o cere, în asistenţa unui chimist expert al camerilor de comerţ, desemnat de dânsul în instanţă. Laboratorul care a făcut analiza va fi dator a da la contra analiză, dacă i se va cere, informaţiunile necesare, fie în scris fie printr'nn delegat special al său.

Raportul de contra analiză se va depune cel mai târziu în zece zile dela primirea contra probelor de către laborator.

Art. 30. — Cheltuelile de contra analiză vor privi pe contravenient sau contestator.

Art. 31. — Alimentele sau băuturile sechestrate se ţin sub sechestru, până când deciziunea de condamnare a rămas definitivă, fie prin neapelare fie prin respingerea apelului, când urmează a se distruge sau denatura după cum se arată în concluziunile analizei. Distrugerea sau denaturarea se va ordonă însă de îndată în cazul când proprietarul mărfei neregulamentare declară în scris că renunţă la apel.

Art. 32. — Scoaterea din comerţ sau consumaţiune a alimentelor şi băuturilor găsite neregulamentare se face prin distrugere sau denaturare. In cazul când substanţa alimentară poate fi vătămătoare sănătăţii şi chiar dacă ar suferi transformări sau prin prelucrare ea nu ar mai putea fi întrebuinţată fără pericol, se va distruge prin aruncare în gropi sau îngropare, prin tratare cu substanţe ca var, fenol, petrol, etc.

Când substanțele declarate ca neregulamentare se pot utiliza la alte scopuri decât la hrană sau se pot extrage din ele părți utilizabile de o valoare oarecare, acele alimente se vor denatura, în așa fel ca alimentul sau băutura să poată servi acelor scopuri sau să se poată extrage părțile utilizabile, luându-se măsurile ca părțile vătămătoare sau improprii consumațiunii, să nu mai poată servi la hrană.

In cazul in care un aliment sau o băutură se poate aduce în condițiuni regulamentare printr'o nouă preparare sau printr'o manipulare permisă de regulament, se poate îngădui această operațiune fără a se mai denatura marfa. Aceste operațiuni ca și transportul eventual al mărfei se va face sub privegherea unui medic sau chimist delegat de Direcțiune Generală a Serviciului Sanitar.

Proprietarul mărfei, odată cu cererea, va depune și sumele necesare pentru plata acestui funcționar.

Invoirea pentru prepararea sau prefacerea arătată mai sus se va putea da numai de Direcțiunea generală a Serviciului Sanitar, în urma avizului laboratorului de chimie, care a făcut analiza mărfei.

Pentru mărfurile sosite la import în vămi sau intrepozite nu se poate da o asemenea autorizare.

Art. 33. — Orice persoane, afară de comercianți, vor putea aduce la laboratorille Direcțiunei Sanitare și ale comunei București probe suspecte de alimente și băuturi, spre a fi supuse analizei. Laboratorul va fi obligat a face analiza iar persoana ce aduce proba, a indica proveniența. In caz când probele aduse se vor găsi neregulamentare, laboratorul va face cunoscut organelor in drept spre a lua probe din mărfurile corespunzătoare cu formele legale, sau a proceda el singur la această operațiune. El va fi obligat a da și persoanei ce a adus proba, un buletin în care se va menționa dacă proba a fost găsită regulamentară sau neregulamentară.

Pentru analizele cerute în interes particular sau pentru transacțiuni comerciale, laboratorul va percepe o plată după un tarif aprobat de Direcțiunea Generală a Serviciului Sanitar.

CAP. V.

Băuturile alcoolice. Alcoolul concentrat sau de industrie.

Art. 34. — Alcoolul etilic concentrat, spirtul de industrie, ce se obține din fermentarea alcoolică a lichidelor zăhăroase prin distilare și rafinare, nu va putea servi la prepararea băuturilor alcoolice de cât atunci când rafinarea sau purificarea distilatului brut a fost făcută în astfel de condițiuni încât impuritățile provenite din fermentațiune sau alte cauze, impurități ce distilă mai ușor sau mai greu decât alcoolul, vor fi fost îndepărtate în cea mai mare parte a lor, îndeplinind condițiunile următoare :

a) Să fie limpede, incolor sau puţin gălbui, cu miros de spirt, fără alt miros particular ;

b) Să aibă reacţiune neutră sau să se întrebuinţeze la neutralizare pentru 100 c.c. alcool cel mult 1 c.c. soluţiune volumetrică de hidroxid alcalin 1/10 normal;

c) Să nu conţină impurităţi (alcooluri superioare, fusel) determinate după metoda Röse, peste limita de 0,1 vol. la 100 c.c. alcool de 100 %;

d) Să nu conţină aldehide peste limita de 0,005 gr. la 100 c.c. alcool de 100°, iar furfurol să nu conţină de cât cel mult 0,0005 gr. calculat la 100 c.c. alcool de 100°;

e) Să nu conţină substanţe cu caracter de baze;

f) Rezediu fix să nu conţină mai mult de 0,005 gr. la 100 c.c. alcool;

g) Concentraţiunea alcoolică va fi în genere de 95 vol. la 100 c.c. lichid, dar în nici un caz mai mică de 85 vol. %.

Concentraţiunea alcoolică nu va fi un criteriu asupra purităţii alcoolului;

h) Să nu conţină substanţe ce intră în compoziţia denaturanţilor, ca alcool metalic, piridină, aceton, etc.

Art. 35. — Controlul sanitar asupra alcoolului de industrie, pe lângă persoanele prevăzute la art. 5 şi 6, se va face în fabrici sau depozite şi de către agenţii fiscali în modul următor:

Din alcoolul aflat în depozite şi declarat de către fabricant sau depozitar ca alcool destinat a fi transformat în băuturi ce vor fi puse în consumaţie, agentul va lua probe din rezervorile sau butoaiele ce va crede de cuviinţă şi le va trimite spre analiză laboratorului de chimie regional.

Control din partea acestor agenţi se va face cel puţin odată pe lună.

Probele se vor lua în conformitate cu dispoziţiile prescrise de acest regulament.

CAP. VI.

Băuturi alcoolice artificiale şi licheururi

Art. 36. — Sub denumirea de băuturi alcoolice artificiale sau industriale se înţeleg acele băuturi cari se obţin prin amestecarea cu apă a alcoolului concentrat de industrie şi încorporarea la acest amestec, pe cale caldă, de diferite substanţe permise de acest regulament, în scop de a i da un anumit gust, miros sau culoare.

Prepararea băuturilor artificiale este învoită numai cu ingredientele şi în condiţiunile prescrise de acest regulament.

Art. 37. — Prepararea de băuturi artificiale în scop de a imita băuturile preparate pe cale naturală ca: ţuică, drojdie, tescovină, rachiu de vin (coniac), rom şi altele, este cu totul oprită.

Art. 38. — Licheururiie sunt băuturi alcoolice artificiale sau naturale, cari conțin o cantitate de zahăr de cel puțin 10 la sută.

Sunt considerate ca licheururi naturale, licheururile cari sunt preparate din rachiuri naturale, cum se arată la art. 53 ; asemenea se vor considera ca licheururi naturale şi licheururile preparate cu spirt industrial, în care s'a macerat sau în care s'au distilat s..bstanțele vegetale ce dau gustul sau aroma băuturii.

Licheururile care n'au fost preparate cu rachiu natural, sau la care substanțele aromatizatoare s'au incorporat în alt mod de cât cel arătat mai sus, cu oleu volatil sau arome obişnuite neterpenizate, sunt considerate ca licheururi artificiale.

Licheururile vor îndeplini condițiunile arătate mai jos pentru băuturile alcoolice.

Licheururile naturale au dreptul la denumirea de „licheur natural".

Licheururile artificiale se vor aduce în comerț, sub denumirea de „licheur" cu alte adaosuri cari poate să desemneze felul sau calitatea, fără însă a se întrebuința cuvântul „natural", rezervat numai pentru licheururile naturale.

Aceste denumiri sunt obligatorii a se pune pe etichete în mod vizibil pentru public, pe sticle, vase, butoaie, etc., în care se vând sau se țin spre vânzare aceste băuturi.

Art. 39. — Este cu desăvârşire oprită întrebuințarea esențelor sintetice la fabricarea băuturilor.

Prin esențe sintetice se înțeleg corpii chimici obținuți pe cale artificială sau amestecuri ale acestora.

Asemenea se vor considera ca esențe sintetice, amestecul acestora cu arome sau oleuri naturale.

Art. 40. — Substanțele ce vor putea servi la prepararea băuturilor alcoolice artificiale sau de industrie, în scop de a da acestor băuturi gustul, mirosul sau culoarea dorită, sunt:

Zaharoza sau zahărul comun şi zahărul de fructe, glucoza rafinată.

Acizii citric, tartric şi malic.

Plante sau părți de plante (droguri) : Abel moschus (grains d'ambrette, seminţe), angelica (săminţe şi rădăcini), anis (seminţe), absint (pelin), fenicul (anason mare, fruct), coriandru (seminţe), menta piperita (foi), kümel (chimion, seminţe), flori de portocale, migdale amare, sâmburi de persici, de cireş, de prune, melisă (foi), nucşoară (fruct), cariofil (cuişoare, fruct), iuniper (genievre, boabe), cinamom (scorţişoară), geranium, roze (petale), măces, viorele, iasmin şi rezedă.

Din aceste droguri se vor putea întrebuința numai oleurile volatile, sau încorporând spirtului prin destilațiune, principiile aromatice volatile ce conțin.

Oleul volatil de anis trebuie să congeleze la cel puțin 18° c.

Intrebuințarea oleului de anason stelat este interzisă.

Gentiana (rădăcină), cacao (boabe), cafeaua (boabe), curaçao (coji de portocale amare), tonca (angostura, boabe), vanilia, iris (rădăcină) se pot întrebuința şi prin macerațiune sau extracțiune.

Fructe comestibile: smeură, fragi, coacăze, caise, portocale, lămâi, mandarine, piersici, cireșe, vișine, prune, se pot întrebuința și ca sucuri sterilizate sau sucuri condensate.

Rezine, gume rezine, benzone, balsam peruvian, de tolu, mirha, mastică, catehu, storax, se vor întrebuința ca soluțiuni.

Art. 41. — Imitațiunile acestor arome prin substanțe obținute pe cale artificială sau sintetică sunt cu totul oprite a se întrebuința în scopul mai sus arătat, adică la prepararea băuturilor.

Art. 42. — Pentru colorarea băuturilor alcoolice, se vor întrebuința de preferință coloranții vegetali și anume:

Galben: rădăcini de curcumă, curcumă, curcumină sau extract alcoolic de curcumă; șofran polychroit sau extract alcoolic de șofran; cartamină sau extract alcoolic din flori de cartamus (saflor); flori și extractul de calendulă (gălbinele, rusnici, roșioară, calinic).

Roș : Coccionelă (cârmâz animal), carmin, orceină (extras din roccela tinctoria, roccela fuciformis și lecanorea tartarea); santalină (extract și tinctură alcoolică din lemnul de pterocarpus santalinus); brasilină (extrasă din lemnul de cacsulpinia brasiliansis); flori de nalbă (malva arborea); boabe de afine, coacăze, smeură, cireșe; rădăcini de anhusă (limba boului, misuta).

Verde : clorofila extrasă din plante inofensive verzi ca: spanac, urzici, helix, soc negru și extractele acestor plante, preparate cu alcool 96 % și conservate în vase netransparente, amestecătură de curcumă cu indigo carmin, de tinctură de șofran cu indigo carmin, de cartamină (saflor) cu lacmus (turnesol).

Brun : Caramel (zahăr ars), coajă de pâine uscată macerată în spirt rafinat de 60 %, extract de catehu tratat cu spirt de 90 %.

Art. 43. — Se pot întrebuința la prepararea băuturilor și coloranții artificiali sau sintetici arătați mai jos, ca atare sau amestecați, în condițiunile prescrise de acest articol.

Coloranți roz

1. Eritrozină (tetraiodo-fluoresceină, sarea de sodiu).

Coloranți roșii

2. Bordeaux S (x-naphtalen-azo-B naphtol disulfonat de sodiu).
3. Ponceau 3 R (sulfobenzen-azosulfobenzen-azo-B-naphtol, sarea de sodiu).

Coloranți portocalii

4. Oranj Poirier (x-naphtol-azo-benzensulfonet de sodiu).

Coloranți galbeni

5. Galben de Naftol S (dinitro-x-naphtol-mono-sulfonet de sodiu).

Coloranţi verzi

6. Verde acid (Dipara-dietil-dibenzil-diaminotrifenil carbinol trisulfonat de sodiu).

Coloranţi albaştri

7. Indigodisulfoacid.

Coloranţi negri

8. Coloranţi Coupier (Induline şi Nigrozine sulfonate).

Art. 44. — Este oprit a se adăoga acestor coloranţi materii inerte ca: cretă, sulfat de sodiu, clorură de sodiu sau alţi compuşi minerali.

Coloarea, ca şi intensitatea colorii fiecărei băuturi nu va fi alta sau nu va trece peste acea stabilită de laboratoriile de chimie şi aprobate de Direcţiunea generală a Serviciului Sanitar.

Art. 45. — Coloranţii vegetali întrebuinţaţi la colorarea alimentelor şi băuturilor vor fi acei preparaţi de industrie anume în acest scop şi vor fi liberi de impurităţi şi substanţe vătămătoare sănătăţii, ca compuşi de arsen, mercur, plumb, cupru, zinc, staniu, etc., sau săruri ale acizilor organici toxici ca: oxalaţi, picraţi, etc.

Comerţul cu aceste colori, precum şi prepararea nuanţelor se va putea face numai de către persoanele care au autorizaţiunea de a prepara arome.

Importarea coloranţilor alimentari simpli nu se poate face decât în pachete originale cu marca şi sigiliul fabricii. Pe pachet se va declara denumirea colorantului şi declaraţiunea că produsul este curat şi se poate întrebuinţa la colorarea alimentelor sau băuturilor.

Art. 46. — Apa ce se va întrebuinţa la prepararea băuturilor alcoolice trebuie să întrunească toate condiţiunile apelor potabile.

Când apele acestea vor fi prea dure, destilatorii vor întrebuinţa la prepararea băuturilor apă distilată sau prealabil fiartă.

Art. 47. — Tăria sau concentraţiunea alcoolică a băuturilor se va exprima prin grade volumetrice (Tralles). Fiecare grad va reprezenta un volum de alcool de 100 volume de lichid.

Tăria sau concentraţiunea băuturilor alcoolice artificiale va fi între următoarele limite:

Rachiurile de rând (basamacurile) 25 % până la 35 % volume alcool la 100 cc.

Secărica 30% până la 45% vol. alcool la 100 cc.

Licheururi 25% până la 40% vol. alcool la 100 cc.

Art. 48. — Băuturile alcoolice vor fi totdeauna limpezi, nu vor prezenta nici cea mai mică tulbureală provenită prin amestecarea alcoolului cu apă sau din alte cauze, nu vor depune sediment şi nu vor conţine impurităţi ocazionale (gunoae, etc.) provenite din prepararea sau conservarea neîngrijită.

Asemenea vasele în cari se conservă sau se consumă băuturile, vor fi prealabil curăţite şi păstrate în condiţiuni igienice. Vasele în care se conservă băuturile vor purta etichete, pe care se va arăta felul băuturii

Art. 49. — Nu este permis a aduce în comerţ băuturi rău preparate, adică: băuturi în care incorporarea substanţelor străine (aromatice, îndulcitoare) nu a fost bine făcută, dând băuturei gust sau miros displăcut, în cari cantităţile substanţelor adăogate, nu corespund tipuriior depuse şi naturei acelor substanţe, fiind în cantităţi prea mari sau prea mici.

Art. 50. — Băuturile alcoolice nu vor conţine acizi minerali, oxizi sau săruri ale metalelor toxice provenite de la aparatele de fabricare sau conservare, ori din alte cauze.

Ele nu vor conţine nici substanţe iritante sau iuţi ca: ardei, piper, precum şi orice alte substanţe care nu sunt permise prin regulamentul de faţă.

Este oprit a se întrebuinţa la prepararea băuturilor, zaharină sau oricare altă substanţă îndulcitoare artificială sau sintetică.

Deasemena întrebuinţarea stafidelor la fermentarea sau prepararea băuturilor alcoolice este cu totul oprită.

Glucoza, ce eventual s'ar întrebuinţa la prepararea băuturilor, va fi rafinată şi liberă de impurităţile de fabricare socotite ca vătămătoare sănătăţii.

Băuturile alcoolice nu vor putea conţine acid cianhidric total peste limitele ce se găsesc în băuturile naturale, adică de 0.005 gr. $^0/_0$.

Glicerina în licheururi nu va putea fi conţinută decât în cantitate de cel mult 0,5 gr. $^0/_0$.

Cantitatea impurităţilor de fermentare (fusel) conţinute în băuturile artificiale nu va putea trece peste cea tolerată la art. 34 pentru alcoolul concentrat sau de industrie.

Cantitatea acestor impurităţi se va calcula la 100 c. c. alcool absolut.

Băuturile alcoolice nu vor putea conţine alcool metilic, cetone sau piridine.

Art. 51. — Băuturile alcoolice ce se importă vor trebui să îndeplinească condiţiunile regulamentului de faţă în ceea ce priveşte concentraţiunea şi ingredientele ce servesc la prepararea lor.

Un control chimic se va efectua de către laboratoriile chimice de control ale statului, asupra băuturilor ce sosesc la import şi se vor opri acele găsite neregulamentare.

Art. 52. — Medicii, în a căror circumscripţie sau regiune cad distileriile, vor fi obligaţi a trimite cel puţin odată pe an laboratorului chimic de control al Statului (pentru comuna Bucureşti laboratorului comunal sau institutului de chimie) probe, atât din băuturile fabricate, cât şi din materiile prime întrebuinţate, ca: alcool, apă, substanţe ce se încorporează, etc.

CAP. VII

Băuturi alcoolice naturale. — Ţuică, rachiu de vin (coniac), de drojdie, de tescovină, rom.

Art. 53. — Băuturile alcoolice naturale sunt acele băuturi a căror aromă şi gust particular provin, prin fermentare şi distilare, numai de

la fructele sau materialul prim ce a servit la prepararea lor, deci trebuie să conţină produsele speciale provenite prin distilare de la acest material prim. Băuturile, în care asemenea produse nu se vor putea recunoaşte sau nu vor fi în cantităţile unui produs normal, vor fi oprite a fi puse în comerţ ca băuturi naturale.

Este interzis de a deţine sau de a transporta în vederea vânzării, de a pune în vânzare şi de a vinde sub denumirile fixate de articolele următoare, alte produse de cât acele care, conform acestor articole, au un drept esclusiv la aceste denumiri.

Băuturile alcoolice naturale, ieşite din fabricaţiune cu o concentraţiune alcoolică mai mare decât cea prescrisă de art. 56, 58, 60, 61 şi 64, li se pot adăoga apă potabilă în cantităţi cuvenite, peutru a fi aduse la concentraţiunea regulamentară.

Aceste băuturi pierd orice drept la denumirile din art. respective, dacă, în urma unei rectificări consecutive distilaţiunei, au pierdut caracterele lor specifice.

Se vor denumi: spirt, alcool de prune, de drojdie, etc., indicând natura materiilor prime din care au fost preparate.

Asemenea se îngăduie o uşoară supracolorare a băuturilor naturale, însă numai cu caramel.

Art. 54. — Imitaţiunea băuturilor alcoolice naturale ca: ţuică, drojdie tescovină, coniac, rom. ca şi a celor obţinute prin fermentarea şi distilarea borhotului altor fructe, prin amestec de alcool de industrie şi arome artificiale şi chiar naturale, este oprită.

Asemenea este oprită adăugarea la băuturi de substanţe străine naturii lor, fie pentru a le modifica sau întări gustul sau mirosul, fie în alte scopuri.

Art. 55. — Băuturile alcoolice naturale importate vor întruni condiţiunile prescrise de acest regulament.

Art. 56. — Ţuica se obţine prin fermentarea şi distilarea borhotului de prune.

Prunele întrebuinţate la preparare vor fi coapte şi se vor îndepărta fructele stricate.

Este oprit a se întrebuinţa la fabricare sâmburii de prune sdrobiţi. Fermentarea pulpei se va face în vase de lemn sau în alte vase proprii acestui scop. La suprafaţa pulpei supuse fermentaţiunii, se va aşeza un fund mobil, prevăzut cu multe găuri, în scop de a împedeca umflarea pulpei şi înăcrirea ei.

După trecerea fermentaţiunii, care se va recunoaşte după încetarea desvoltări de gaze, se va proceda la distilare. In caz când distalarea nu se poate face imediat, vasul ce conţine borhotul se va astupa bine, pentru a împiedica contactul aerului şi prin urmare înăcrirea. In tot cazul distilarea se va face până la finele anului curgător.

Distilaţiunea se va face în aşa mod, ca cea mai mare parte din impurităţile naturale ale ţuicii (de cap şi fine de distilare) să fie îndepărtate. Se va ajunge la acest scop, întrebuinţându-se aparate mai perfecţionate, prevăzute cu un rectificator şi deflegmator, sau prin o re-

distilare a produsului (luterbrouille), obţinut în aparate mai primitive. Se vor lua măsuri pentru a împiedeca arderea borhotului şi afumarea ţuicii, fie prin amestecare în aparatele primitive până la începerea fierberii, fie prin punerea în mişcare a aparatului cu care sunt prevăzute distilatoarele mai perfecţionate.

Concentraţiunea alcoolică a ţuicii ieşite din prepararea arătată mai sus, nu va fi mai mică de 50% vol.

Concentraţiunea alcoolică a ţuicii pusă în consumaţiune, va fi cuprinsă între 20% şi 40% vol.

Art. 57. — Este oprită prepararea ţuicii sau aducerea în comerţ a ţuicii artificiale, adică a ţuicii preparată cu esenţe naturale sau sintetice; sau amestecarea ţuicii naturale cu esenţe sau ţuică artificială, cu alcool, acizi sau alte substanţe străine ţuicii.

Se permite o uşoară supracolorare a ţuicii cu caramel.

Ţuica nu va avea aciditate mai mare pe 0,15 gr. la 100 cc. băutură, aciditate calculată ca acid acetic.

Nu va conţine mai mult de 0.005 gr. acid cianhidric în total la 100 cc,

Ţuica nu va conţine cupru decât în cantităţi mici, cari nu vor putea trece peste 3 miligrame la 100 cc. băutură. Va fi liberă de alte metale cu caracter toxic. Va fi perfect limpede, fără miros pronunţat de fum, fără sediment de substanţe depuse sau impurităţi ocazionale.

Art. 58. — **Rachiul de drojdie** (drojdia) este băutură alcoolică obţinută prin distilarea drojdiei de vin natural, adică a depozitelor formate după fermentarea şi învechirea vinului.

La distilare se vor lua măsurile prescrise pentru ţuică, iar distilatul va avea concentraţiunea alcoolică de cel puţin 60% vol.

Tăria alcoolică a rachiului de drojdie pus în consumaţiune va fi de la 30% până la 45% volume.

Art 59. — Este oprită prepararea, ţinerea şi aducerea în comerţ a rachiului de drojdie artificial, adică rachiu preparat cu esenţe naturale (oleu de drojdie) sau sintetice, sau amestecarea rachiului de drojdie natural cu esenţe, drojdie artificială, alcool, acizi sau alte substanţe străine de natura drojdiei.

Este oprită prepararea rachiului din drojdie stricată.

Aciditatea rachiului de drojdie nu va fi mai mare de 0.15 la suta de gr., aciditate calculată ca acid acetic.

Drojdia nu va conţine cupru decât în cantităţi minimale, care nu vor putea trece peste 3 miligrame la 100 cc. băutură.

Va fi liberă de alte metale cu caracter toxic.

Drojdia va fi perfect limpede, fără sediment de substanţe depuse sau de impurităţi ocazionale.

Art 60. — **Rachiul de tescovină** (tescovina) este băutură alcoolică obţinută prin distilarea rezidiului căpătat după extragerea mustului din struguri (tescovină).

Se vor aplica, pentru această băutură, dispoziţiunile art. 58 şi 59 prescrise pentru drojdie.

Concentrațiunea alcoolică a distilatului la preparare, nu va fi mai mică de 60% volume.

Tăria alcoolică a rachiului de tescovină pus în consumațiune publică, va fi de la 30% până la 45% volume.

Art. 61.—Rachiul de vin (coniac) este băutura obținută prin distilarea vinului natural.

Prepararea rachiului de vin se va face totdeauna în aparate proprii și din vin de bună calitate, pentru a se obține un distilat, care să conțină produsele specifice ale coniacului în cantități normale.

Rachiul de vin ce se va aduce în comerț, va fi rachiu de vin natural.

Se permite aducerea și punerea in comerț a amestecului de coniac natural cu spirt de industrie de concentrațiunea cuvenită, fără alt adaos.

Coloarea coniacului va fi acea obținută prin învechirea lui în vase de stejar ; se va putea însă permite o ușoară supracolorare cu caramel.

Art. 62. — Cantitatea de' extract ce se poate tolera în coniac este de cel mult 2 gr. %.

Concentrațiunea alcoolică a rachiului de vin (coniac) va fi între 38—50 % volume.

Aciditatea, exprimată ca acid acetic, nu va fi mai mare de 0.15 gr. la 100 cc. coniac.

Cantitatea produselor, secundare de fermentare se va aprecia în rachiul de vin în raport cu acea a rachiurilor de vin naturale indigene.

Art. 63. — Rachiul de vin natural, obținut prin distilarea vinului, va fi pus în comerț sub denumirea de „rachiu de vin (coniac) natural", lăsându-se denumirea de „rachiu de vin", preparatelor obținute după cum se arată mai sus, adică amestecului de rachiu de vin natural cu alcool de industrie de concentrațiune 38—50 % vol. Vasele și sticlele în care se păstrează și se debitează rachiul de vin, vor avea etichete vizibile și bine lizibile, cu inscripțiunea felului băuturii.

Cantitatea de rachiu de vin natural conținută în „rachiu de vin" va fi așa de mare, ca băutura să-și păstreze caracterele ei.

Rachiul de vin va fi perfect limpede, fără sediment de substanțe depuse sau impurități ocazionale.

Alcoolul și apa ce vor servi la prepararea „rachiului de vin", vor întruni condițiunile prescrise la art. respective pentru fiecare din ele.

Art. 64. — Romul sau tafia este băutura alcoolică obținută prin fermentarea și distilarea sucului de trestie de zahăr, melasei sau altor reziduri rămase de la fabricarea zahărului din trestie.

Este interzis de a denumi, de a expune, de a pune în vânzare sau de a vinde, de a importa sau de a exporta, sub numele de rom sau tafia, cu sau fără calificativ, sau sub o denumire conținând cuvintele : rom, tafia sau derivații lor, orice rachiu care ar avea o forță alcoolică mai mică decât 45° și ar fi fost preparat în alt mod decât cel arătat mai sus.

Concentrațiunea alcoolică a romului sau a tafiei va fi între 45—70 % vol.

Art. 65. — Circulaţia romurilor sau a tafiilor, nu e autorizată decât pe bilete de o culoare specială stabilită după certificatele de origină.

Art. 66. — Este interzis de fabrica, de a pune în vânzare sau de a vinde, produsele destinate de a da spirtoaselor caracterele organoleptice sau caracterele chimice ale unui rom sau tafia.

Art 67.—Sub numele de „rom calitatea II-a" se permite a se pune în comerţ un amestec de rom şi alcool de concetraţiunea 45—70 % vol., fără alt adaos decât colorantul arătat la art 45.

Cantitatea de rom conţinută în „romul de cantitatea II-a" va fi aşa încât băutură să-şi păstreze caracterele ei.

Vasele şi sticlele în cari se păstrează şi se debitează romul sau tafia, sau romul amestecat cu alcool, vor avea etichete vizibile şi bine lizibile cu inscripţiunea felului băuturii, de ex: „rom" sau „tafia" sau „rom calitatea II a".

Art 68. — Băuturile alcoolice naturale, când nu provin în totalitate din o aceiaşi regiune sau speţă, nu pot fi designate sub denumirea rezervată produselor acestei regiuni sau acestei speţe particulare.

Art. 69. — Sunt considerate ca frauduloase, manipulările şi practicile destinate a îmbunătăţi şi a bucheta rachiurile naturale, în scop de a înşela pe cumpărător asupra calităţilor lor substanţiale, a originei sau speciei lor; de a da spirtoaselor destinate consumaţiunii, sub orice nume ar fi, caracterele unui rachiu natural, falşificând rezultatele analizei.

Prin urmare e considerat ca fraudulos, faptul de a expune, de a pune în vânzare sau a vinde, cunoscând destinaţia lor, sau de a deţine fără motive legitime, orice produse, ce ar putea servi la efectuarea manipulaţiunilor sau operaţiunilor de mai sus.

Art. 70. — In toate stabilimentele unde se exercită comerţul de detail al spirtoaselor, sticlele, recipienţii şi ambalajele ce conţin produsele de mai sus, trebuie să poarte o inscripţie indicând, în caractere aparente, denumirea sub care aceste produse sunt puse în vânzare sau deţinute în vederea vânzării.

Această inscripţie trebuie să fie făcută fără prescurtare şi dispusă aşa fel, încât să nu ascundă denumirea produsului.

CAP. VIII

Fabrici de oleuri volatile, arome, sucuri condensate de fructe şi colori alimentare. Distilerii

Art. 71.—Nimeni nu poate prepara băuturi alcoolice, decât în baza unei autorizaţiuni speciale, dată de către direcţiunea generală a serviciului sanitar. Prepararea se poate face numai în distilerii (rachierii) autorizate, întrunind condiţiunile arătate mai jos. Conducătorul technic al distileriei va trebui să posedă un brevet de capacitate, obţinut în condiţiunile stabilite prin regulamentul de faţă.

Producătorii sau cultivatorii materialelor prime pot să prepare băuturile alcoolice naturale, fără autorizaţiunea arătată mai sus, numai în

locurile de producţiune, cu material prim produs de ei, la care se poate adăoga materii prime indigene şi din altă parte.

De asemenea nimeni nu poate prepara sau face comerţ cu oleuri volatile, arome şi colori întrebuinţate la aromatizarea şi colorarea băuturilor alcoolice, limonăzi, bomboane, etc. dacă nu are o autorizare specială, dată de direcţiunea generală a serviciului sanitar. Prepararea acestor oleuri volatile, arome şi culori se poate face numai în fabrici autorizate de acelaşi Direcţiune. Autorizarea de a prepara oleuri volatile, arome şi culori nu se poate da decât persoanelor speciale în materie, întrunind condiţiunile stabilite de acest regulament. Aceste persoane vor fi ele singure conducătorii tehnici ai fabricei.

Cultivatorii sau producătorii pot distila oleurile volatile ale plantelor ce le cultivă, în locul de producţiune, cu material prim produs de ei, la care pot adăoga materii prime indigene şi din altă parte.

Art. 72. — Distileria şi fabricele de preparare a oleurilor volatile, a aromelor şi colorilor, nu vor putea funcţiona decât după obţinerea autorizării direcţiunii generale a serviciului sanitar, autorizare ce se va da numai în urma raportului favorabil făcut de unul dintre laboratoriile de igienă ale ministerului de interne, însărcinat de direcţiunea generală a serviciului sanitar cu vizitarea şi inspectarea localului distileriei sau fabricei şi cu avizul conform al medicului sanitar al locului.

Art. 73. — Localurile în cari se instalează distileriile sau fabricile, vor trebui să aibă încăperile necesare pentru funcţionarea aparatelor şi pentru conservarea materialelor.

Drogurile, aromele, oleurile volatile şi coloranţii se vor conserva într'o cameră separată, în dulapuri închise.

Incăperile în cari se face prepararea, vor fi prevăzute cu ventilatoare cu pardoseală de beton cimentat, cu tuburi sau canaluri de scurgere, prin cari apele murdare de spălare şi de la fabricare să se poată scurge; pereţii acestor încăperi vor fi vopsiţi cu vopsea de oleu.

Fântânele din cari se scoate apa necesară la fabricare, acolo unde nu se află conducte publice, vor întruni toate condiţiunile cerute de igienă, fiind bine acoperite şi prevăzute cu ghizduri impermeabile şi cu pompă.

Distileriile var avea toate aparatele necesare pentru prepararea băuturilor alcoolice, ca: aparate de distilare, aparate de extracţiune, de filtrare, de presare, de sfărâmarea drogurilor, etc., ca şi aparatele necesare pentru facerea unor determinări, ca: alcoolometru, zaharimetru, etc.

Fabricele de oleuri volatili, arome şi colori alimentare, vor avea toate aparatele şi utensilele necesare pentru a obţine fabricate de bună calitate.

Art. 74. — Doritorii de a înfiinţa o distilerie sau oficină vor înainta cererile lor la direcţia generală a serviciului sanitar, fie direct, fie prin autoritatea sanitară locală. In cerere se va arăta localitatea şi localul în care se va înfiinţa distileria sau fabrica şi brevetul de capacitate al conducătorului technic al distileriei sau fabricii.

In cerere se va specifica, pentru distilori, felul băuturilor ce voesc a prepara, ingredientele ce întrebuinţează, cu denumirea lor ştiinţifică

şi cantităţile în cari aceste ingrediente intră în compoziţia băuturii. Asemenea se va indica şi calea sau modul ce se va urma la preparare. O asemenea cerere vor fi obligaţi să facă distilorii şi în cazul când voiesc a aduce modificări băuturilor ce prepară, sau când voiesc a introduce vreun tip nou de băutură.

Cererea, împreună cu specificarea băuturilor, se va înainta de direcţia generală a serviciului sanitar laboratorului regional, spre a cerceta la faţa locului dacă localul îndeplineşte condiţiunile cerute la art. 73 şi dacă distileria este înzestrată cu cele necesare, pentru a putea funcţiona.

In acelaş mod se va procede şi cu cererile depuse pentru înfiinţarea de fabrici; în cerere se va specifica oleurile volatile şi aromele cari se prepară, materialul prim ce se întrebuinţează, procedeul urmat la preparare şi alte declaraţiuni de cari se va ţine seamă la funcţionarea fabricii.

Art. 75. — In distilerii nu se vor putea exercita alte industrii sau prepara alte substanţe decât băuturi alcoolice autorizate în fabricile de oleuri volatile, arome şi colori, se vor putea înfiinţa secţiuni de industrii chimice alimentare, cari vor funcţiona în localuri separate şi proprii. Aceste fabrici vor putea înfiinţa sucursale în regiuni bogate în materii prime, sau care prezintă alte avantagii de fabricare.

Atât proprietarul cât şi conducătorul technic al unei distilerii vor fi cetăţeni români respectându-se drepturile câştigate.

Fabricele de prepararea aromelor nu vor putea fi înfiinţate sau conduse decât de persoane în condiţiunile prevăzute de acest articol.

Art. 76. — Brevetul distilorilor se dă de Direcţiunea generală a serviciului sanitar. Candidaţii pentru obţinerea acestui brevet vor face o cerere Direcţiunei generale însoţind'o de acte prin cari vor proba: că sunt cetăţeni români şi că au satisfăcut cerinţelor legii de recrutare, că au absolvit cursul liceal complect sau comercial superior complect şi că au făcut practică timp de doi ani într'o distilărie cunoscută din ţară sau străinătate. Această practică se va documenta printr'un certificat eliberat de distilăria respectivă şi care va fi vizat de Vice preşedintele Consiliului de igienă al locului, dacă distileria este în ţară, sau legalizat de Ministerul Afacerilor streine dacă ea este din străinătate. Odată cu cererea, candidatul va depune şi taxa de 500 lei ce se vor distribui membrilor comisiunei de examinare.

Comisiunea, după aprecierea sa, va putea scuti de stagiul de practică pe acei candidaţi pe cari îi va socoti că, prin studiile şi lucrările lor anterioare, ar poseda cunoştinţele ce se capătă prin o asemenea pratică.

Art. 77. — Candidaţii cari îndeplinesc condiţiunile de mai sus, vor trece un examen la unul din Laboratoriile de Chimie ale Direcţiunei generale a serviciului sanitar din Bucurureşti, Iaşi sau Cluj, în faţa unei comisiuni compuse din Şeful de laboratoriu şi un Inspector general sanitar.

Examenul va consta din o probă orală şi una practică.

Proba orală va consta din chestiuni cu privire la partea teoretică a îngredientelor ce servesc la prepararea băuturilor, modul lor de obţinere şi purificare, recunoaşterea materialelor improprii sau neregulamentare, cunoaşterea dispoziţiunilor regulamentelor sanitare privitoare la comerţul de băuturi, etc.

Proba practică va consta din prepararea unei băuturi sau din conducerea practică a aparatelor sau operaţiunilor întrebuinţate la prepararea băuturilor, ca şi stabilirea condiţiunilor prin cari să se probeze că preparatele sunt sau nu regulamentare.

După facerea probelor, comisiunea va încheia un proces-verbal, prin care se va constata dacă candidatul posedă sau nu cunoştinţele necesare pentru obţinerea brevetului de distilor.

In baza acestui proces-verbal, direcţiunea serviciului sanitar acordă candidatului brevetul.

Brevetul de distilor singur, nu dă dreptul posesorului la deschiderea unei distilerii; acest drept se obţine prin autorizare specială, dată în condiţiunile arătate în acest regulament.

Art. 78. — Brevetul de preparator de oleuri volatile, de arome şi colori, se dă de direcţiunea generală a serviciului sanitar. Candidaţii pentru obţinerea acestui brevet vor face o cerere direcţiunei generale a serviciului sanitar, însoţite de acte prin cari vor proba că sunt cetăţeni români şi că au satisfăcut legea de recrutare; că posedă diploma de licenţiat sau doctor în ştiinţele fizico chimice, în ştiinţele chimice aplicate, în chimia alimentară sau farmacie din ţară sau străinătate, ori diploma unei şcoale technice superioare, în care se fac studii de chimie aplicată la alimente sau industrii agricole, că au făcut practică de cel puţin un an într'o oficină de prepararea aromelor din ţară sau străinătate. Acest certificat va fi vizat de vice-preşedintele consiliului de igienă al localităţii, sau legalizat de ministerul afacerilor străine.

Odată cu cererea va depune şi taxa de 900 lei, ce se va distribui membrilor comisiunei de examen.

Candidaţii cari vor îndeplini condiţiunile arătate mai sus, vor trece un examen în faţa unei comisiuni compusă din 3 membrii, luaţi unul dintre şefii laboratoriilor de chimie ale direcţiunei din Iaşi, Bucureşti sau Cluj, un membru al consiliului sanitar superior şi un inspector general sanitar. Examenul se va ţine în Bucureşti şi va consta din o probă orală, relativă la arta destilaţiunii, a modului de obţinerea aromelor, oleurilor volatile din fructe sau părţi din plante, a purificării lor, a recunoaşterii purităţii lor şi comentarea dispoziţiunilor regulamentului de control sanitar, cu privire la prepararea aromelor şi băuturilor alcoolice. Comisiunea poate cere candidatului şi o probă practică, atunci când va crede necesar. Proba practică va consta dintr'un preparat în legătură cu materiile de fabricare sau analiza unui preparat.

Comisiunea va încheia un proces-verbal, prin care va constata dacă candidatul posedă sau nu cunoştinţele necesare pentru obţinerea brevetului de preparator de arome, oleuri volatile şi colori pentru alimente şi băuturi. In baza acestui proces-verbal, direcţiunea serviciului sanitar

eliberează candidatului brevetul. Brevetul de preparator de arome nu dă dreptul posesorului la deschiderea unei fabrici de preparat oleuri volatile, arome şi colori pentru alimente şi băuturi. Acest drept se obţine prin autorizarea specială, dătă în condiţiunile arătate de acest regulament.

Art. 79. — Distileriile sau fabricile nu vor putea începe fabricaţiunea înainte de obţinerea autorizaţiunei dată de direcţiunea generală a serviciului sanitar.

Produsele fabricate după obţinerea autorizărei, nu vor putea fi puse în comerţ mai înainte ca tipurile din acele băuturi, preparate după formulele prezentate odată cu cererea de autorizare, să fi fost analizate şi aprobate de direcţiunea generală a serviciului sanitar, în baza anlizei.

In acest scop, medicul circumscripţiei se va prezenta la fabrică, după invitarea fabricantului, va constata modul de fabricare a băuturilor, va cerceta materialul întrebuinţat şi va lua şi tipurile prezentate sau pe cari le va lua din fabricaţiune şi le va înainta laboratorului regional, împreună cu raportul, conţinând constatările arătate mai sus.

Laboratorul de chimie îşi va da avizul asupra tipurilor depuse şi în caz când nu se găsesc regulamentare sau proprii a fi puse în comerţ, va arăta inconvenientele şi îndreptările ce trebuiesc aduse.

Pentru probele tipuri ce se trimit la analiză, se va percepe taxa prescrisă de regulament.

Tipurile de băuturi găsite neregulamentare la o a doua analiză, nu vor mai putea fi fabricate de distilor; iar dacă niciuna dintre probele tipuri nu a fost admisă, direcţiunea generală a serviciului sanitar va putea anula autorizaţiunea, în urma raportului motivat al laboratorului de chimie.

Art. 80. — In afară de distilerii şi fabrici, nimeni nu are dreptul de a prepara băuturi alcoolice sau oleuri volatile, arome şi colori ce servesc la aromatizarea sau colorarea alimentelor şi băuturilor.

Fabricile vor desface produsele lor numai persoanelor autorizate sau îndreptăţite a se servi de ele la prepararea de băuturi sau alimente.

Art. 81. — Debitanţilor de băuturi alcoolice le este interzis a prepara băuturi. Ei vor trebui să poseade acte (facturi, etc.), prin care să probeze, la cererea organelor de control, provenienţa băuturilor. Singura operaţiune ce se poate face de debitanţii de băuturi, este amestecarea cu apă a alcoolului concentrat şi aromatizat, pentru a-l aduce la concentraţia regulamentară.

Debitanţii vor fi obligaţi a face diluarea de îndată după procurarea spirtului. Fabricile de alcool vor fi obligate a arata, fie pe butoi, fie în facturi, concentraţiunea alcoolică a spirtului furnizat şi cantitatea de apă ce trebue adăogată, pentru a-l aduce la concentraţiunea regulamentară dorită.

Art. 82. — Este oprit caselor de agentură, comision, droghiştilor, depozitelor, etc., de a procura debitanţilor de băuturi spirtoase, oleuri volatile, arome şi culori alimentare.

CAP. IX

Vinul

Art. 83. — Vinul este băutura obținută în mod exclusiv prin fermentarea alcoolică a strugurilor proaspeți sau a mustului ce se capătă din strugurii proaspeți, cu îngăduirea manipulărilor cerute de technica rațională a preparării acestei băuturi, în limitele prescrise de acest regulament.

Denumirea de „vin nou" sau „turburel" este întrebuințată pentru mustul strugurilor proaspeți în curs de fermentație și destinat consumațiunei.

Art. 84. — Pentru garantarea unui control sanitar eficace, vinul nu se poate prepara decât numai la locul de producție și absolut numai cu struguri proaspeți, proveniți din podgoria proprietarului sau din podgorii învecinate și din aceiași regiune viticolă.

Art. 85. — Vinul trebue să conțină componentele normale în proporțiunea corespunzătoare cu origina lui (proveniență, zona viticolă) și cu anul recoltei.

Se exceptează vinul rezultat din manipulările raționale cu substanțele și în limitele permise de acest regulament.

Dacă proveniența vinului nu e declarată, dacă el nu e adus în comerț sub denumire specială, atunci compoziția lui trebue să corespundă cu normele generale prescrise în articolele următoare.

Art. 86 — Vinurile naturale cu compoziție normală, complect fermentate, trebue să conțină:

Extract la litru: vinurile albe și profirii cel puțin 14 grame, vinurile roșii cel puțin 16 grame, vinurile de desert, cu caracter meridional cel puțin 30 grame.

Substanțe minerale (cenușe) în proporțiune de aproximativ a 10-a parte din extractul redus.

Alcool cel puțin 6.5% în volume. In cazul când vinul are mai puțin de 6.5 la sută în volume, atunci suma gradului alcoolic și a acidităței totale, exprimate în acid sulfuric, trebue să fie cel puțin 11.5 pentru vinurile albe sau profirii și cel puțin 12,5 pentru vinurile roșii.

Glicerina în proporție de 7 până la 14 la suta de grame alcool.

Aciditatea fixă, exprimată în acid sulfuric, în proporțiune de cel puțin 2.6 grame la litru vin.

Clorura de sodiu cel mult o jumătate gram la litru.

Acid sulfuric (ca constitutiv al sulfaților) în cantitate corespunzătoare cu cel mult 2 grame sulfat de potasiu la litru vin.

Acid fosforic (ca constitutiv al fosfaților) cel puțin 0.030 grame la litru vin.

Art. 87. — Vinurile cari nu posedă o compoziție normală, precizată în articolul precedent, cari nu conțin diferitele elemente constitutive în proporțiunea minimală ori maximală prescrisă prin acel articol și conform cu compozițiunea vinului din localitatea din care provine și a anului în care s'a produs, nu pot fi aduse în comerț.

Art. 88. — Nu constituesc manipulări şi practici frauduloase, următoarele operaţiuni de tratare a vinurilor, în scop unic de a le asigur o vinificaţie regulată, de a le conserva şi îmbunătăţi.

1) In ce priveşte vinurile:

a) Amestecul vinurilor între ele, dacă vinurile amestecate sunt sănătoase;

b) Amestecul vinurilor albe tari, în vederea îndulcirei, cu „vinuri noi" sau cu must tăiat cu anhidridă sulfuroasă, cu condiţie ca amestecul să nu conţie o cantitate mai mare din acest antiseptic decât acea arătată mai jos;

c) Ingheţarea vinurilor în vederea concentrărei lor parţiale;

d) Pasteurizarea vinului, adică sterilizarea prin încălzirea vinului, închis ermetic, în sticle sau aparate speciale de pasteurizare;

e) Filtrarea vinului prin materii filtratoare, ca: asbest, celuloză;

f) Transvazările, tratarea cu aer sau cu oxigen gazos pur;

g) Limpezirea cu ajutorul substanţelor consacrate pentru acest scop, precum e pământul de iufusorii, albumina pură, sângele proaspăt, caseina pură, gelatina pură sau cleiul de peşte;

h) Adăogirea de sare (clorură de sodiu);

i) Adăogirea de tanin în măsura necesară pentru a efectua limpezirea cu albumine sau gelatine;

j) Clarificarea şi decolorarea cu cărbune a vinurilor albe, colorate întâmplător. Cărbunele trebue să fie purificat, liber de principii vătămătoare şi să nu poată ceda vinului cantităţi apreciabile ale vreunui corp ce i-ar putea modifica compoziţia chimică;

k) Tratarea cu anhidridă sulfuroasă pură. Cantităţile întrebuinţate însă vor fi numai atât încât vinul sau vinul nou să nu reţină la un litru mai mult de 450 miligrame, din care 100 miligrame maximum în stare liberă. Totuşi este permisă o diferinţă în plus de 10 la sută;

l) Adăogirea acidului citric cristalizat, pur, în proporţie de maximum 0 gr. 50 la litru.

2) In ce priveşte musturile:

a) Tratarea cu bisulfiţi alcalini, cristalizaţi puri, în cantitate mai mică ca 20 grame la hectolitru şi cu anhidridă sulfuroasă pură. Fără limitarea cantităţii;

b) Desulfitajul prin un procedeu fizic al musturilor tăiate, în vederea aducerei la un conţinut în acid sulfuros, astfel ca vinul ce se va obţine prin fermentarea acestor musturi, să nu conţină o cantitate de anihidridă sulfuroasă superioară aceleia fixate mai sus pentru vinuri;

c) Adăogirea de tanin;

d) Adăogirea în tocitori de acid tartric cristalizat pur la musturile cari nu au aciditate îndestulătoare;

e) Adăogirea fosfatului de calciu comercialmente pur;

f) Adăogirea fosfatului de amoniu cristalizat pur, în doza strict necesară pentru a asigura desvoltarea normală a fermenţiior;

g) Intrebuinţarea fermenţilor (maialelor) selecţionaţi.

Art 89. — Băuturile nefermentate. puse în comerţ sub numele de ***vin fără alcool***, trebue să fie fabricate din mustul strugurilor proaspeţi, absolut fără nicio adăogire.

Vinurile fără alcool nu trebue să conţină nici mucigai, nici levură activă, nici bacterii.

Art. 90. — Este permis a adăogi la musturi sau vinuri, iarbă de de pelin (artemisia absinthium), precum şi alte plante aromatice inofensive pentru fabricarea vinurilor speciale sau medicinale.

Art. 91. — Nu pot fi considerate ca vinuri proprii consumaţiunei:

Vinurile atinse de oţeţire simplă având o aciditate volatilă;

a) mai mare de 2 gr. 50 la litru, exprimată în acid sulfuric;

b) mai mare ca 2 gr. numai, însă prezeztând în mod hotărât, la degustare, caracterele vinurilor înăcrite, cu toate că elementele constitutive nu sunt modificate în mod sensibil şi aspectul lor a rămas normal;

Vinurile atinse de alte boale (întindere. amăreală, etc.), cu sau fără oţeţire, al căror aspect şi gust sunt anormale şi caracterizate:

a) Fie prin un conţinut în acid tartric total, exprimat în bitartrat de potasiu, mai mic de 0 gr 500 la litru;

b) Fie prin prezenţa a cel puţin două din următoarele trei caractere:

Aciditate volatilă mai mare decât 1 gr. 75 la litru, exprimată în acid sulfuric;

Conţinutul în acid tartric total, exprimat în bitartrat de potasiu, mai mic decât 1 gr. 25 la litru;

Conţinutul în amoniac mai mare decât 20 miligrame la litru.

Art. 92. — Este cu desăvârşire oprit a se adăoga vinului şi a pune în comerţ vinul căruia i s'a adăogat sau conţine una sau mai multe din substanţele următoare:

Apă adăogată, acizi liberi minerali;

Săruri minerale toxice şi orice alte săruri, afară de cele prevăzute de art. 88;

Substanţele colorante de orice natură, fie ele naturale sau artificiale. Supracolorarea vinurilor se poate face numai prin înfrăţire cu alte vinuri mai avute în culoare;

Antiseptice de orice natură, ca: acid salicilic şi compuşii săi, aldeida formică şi oricare altele. Se exceptează acidul sulfuros sau bisulfiţii alcalini prevăzuţi la art. 88;

Glicerină;

Substanţe îndulcitoare artificiale: zaharină, sucramină, dulcină, etc.

Urotropină, esenţe sau arome de orice natură şi în definitiv orice substanţe străine de natura vinului şi cari nu sunt din acelea prevăzute la art. 88.

Art. 93. — Este oprit a se adăoga alcool în vinuri, însă se permite a se adăoga alcool în mustul vinurilor de desert.

Art. 94. — Este oprit a trata vinul sau mustul cu zaharoză, glucoză, etc., sau orice alt zahăr.

Se admite însă a se adăoga mustului must concentrat din struguri.

Art. 95. — Este oprit a se întrebuința, pentru îndulcirea vinului, apă gazoasă dulce (sodă dulce). Comercianții sau debitanții de vinuri nu pot păstra sau debita sifoane cu apă gazoasă indulcită.

Art. 96. — Sunt oprite toate procedeurile şi manipulaţiile menite a imita vinul natural, a produce vin artificial şi a pune în comerț asemenea imitațiuni ale vinului, sau a amesteca vinul natural cu substanțe străine, care modifică compoziția lui normală.

Ast-fel este oprită fermentarea alcoolică a stafidelor cu drojdii, în scop de a produce un lichid care seamănă cu vinul.

Vinul de stafide nu se poate nici fabrica nici vinde în țară.

Deasemenea este oprită fermentarea alcoolică de soluţiuni zăhăroase de orice origină, de orice natură, în prezența drojdiei de vin natural (fabricarea vinului de drojdie) sau a tescovinei (vin de tescovină). Asemenea este oprită fermentarea de soluţiuni zăhăroase cu vin stricat.

Drojdia de vin poate servi numai la distilare în scop de a obține rachiul de drojdie, precum şi la extracțiunea bitartratului.

Tescovina (prăștina, comina) poate servi numai la distilațiune, pentru fabricarea rachiului de tescovină.

Extragerea vinului prin difuziune, adică extragerea vinului din boştină, prin presiunea apei, este oprită.

Art. 97. — Este oprit a mări cantitatea extractului din vin prin adăogire de gumă, dextrină, resine de diferite origini, sau de orice alte extracte de fructe sau părți de plante.

Art. 98. — Este interzis de a fabrica, de a expune, de a pune în vânzare sau de a vinde, cunoscând destinațiunea lor, sau de a deţine fără motive legitime substanțele destinate la:

a) Să îmbunătățească şi să bucheteze musturile şi vinurile, în scop de a înşela pe cumpărător asupra calităților substanțiale, asupra originii sau speții lui;

b) Să îndrepte musturile sau vinurile de boalele lor, ascunzând alterarea lor;

c) Să fabrice vinurile artificiale;

d) Să mascheze o falşificare a vinului, falşificând rezultatele analizei.

Art. 99. — Este cu desăvârşire oprit importul, fabricațiunea şi comerțul aromelor, sevelor, extractelor simple, aromatice sau colorate ce servesc la manipulările nepermise ale vinurilor.

Art. 100. — Vinurile ce se importă vor întruni condițiunile regulamentului de față, în ce priveşte manipulările şi substanțele ce le pot conține.

Ele vor avea compoziția vinurilor din țara de origină şi vor fi însoțite de un certificat, prin care să se arate compoziția la locul de producțiune.

Art. 101. — In stabilimentele unde se exercită comerțul în detaliu de vinuri, pe sticle, recipiente, ambalaje sau butoaie se vor pune, în

mod bine vizibil, câte o inscripţie indicând denumirea sub care vinu este pus în vânzare sau deţinut în vederea vânzării.

Această inscripţie însă nu este obligatorie pe buteliile şi recipienţii, în cari vinurile de consumaţiune curentă sunt luate imediat de cumpărător, sau sunt servite de vânzător, spre a fi consumate pe loc.

Inscripţiile trebuiesc aşa făcute şi aşezate încât să se poată lesne vedea.

CAP. X.

Vinuri spumoase

Art. 102. — Vinurile spumoase (şampania) se obţin prin fermentaţia alcoolică a vinului natural, căruia i s'a adăogat zahăr de struguri sau zahar comun (zaharoză).

Incorporarea acidului carbonic vinurilor spumoase se poate face şi prin impregnare cu acid carbonic preparat în industrie.

Vinurilor spumoase li se poate adăoga o soluţie de zahăr în vin alcoolizat sau în alcool de vin, pentru a le da un gust mai mult sau mai puţin dulce, după cererile din comerţ. Soluţia de zahăr poate fi înlocuită prin un vin dulce generos.

Aceste încorporări şi adăogiri trebuiesc aşa făcute, ca vinul întrebuinţat la preparare să-şi conserve pe cât se poate caracterul său.

Art. 103. — Vinui întrebuinţat la prepararea de vinuri spumoase va trebui să îndeplinească condiţiunile cerute de acest regulament şi nu i se poate adăoga şi nu se poate supune la alte manipulări decât acele permise de art. 88 şi 94.

Este cu desăvârşire oprit a se întrebuinţa la prepararea vinurilor spumoase vin stricat sau alterat. Asemenea este oprită prepararea vinului spumos din vin de stafide.

Acidul carbonic, întrebuinţat la impregnarea vinurilor spumoase, va fi acid carbonic pur şi va satisface condiţiunile regulamentului de faţă.

Art. 104. — Vinurile spumoase vor putea conţine alcool până la 18 %. Ele vor fi limpezi şi fără sediment. Este oprit a se adăoga vinurilor spumoase esenţe sintetice sau arome vegetale străine de natura vinului. Asemenea este oprit a se adăoga vinurilor spumoase substanţe antiseptice. Este oprit a se aduce în comerţ vinuri spumoase alterate.

Art. 105. — Nici un vin nu poate fi deţinut sau transportai în vederea vânzării, pus în vânzare sau vândut sub unica denumire de *vin spumos*, decât numai dacă efervescenţa sa rezultă dintr'o altă fermentaţiune alcoolică în sticle, fie spontană, fie produsă după metoda „champenoise".

Când efervescenţa unui vin spumos este produsă chiar parţial prin impregnare de acid carbonic, el nu mai poate fi vândut sub unica denumire *„vin spumos"*, ci va trebui să i se adaoge cuvântul *„gazeificat"* şi adică *„vin spumos gazeificat"*.

Art. 106. — Fabricantul de vinuri spumoase de orice categorie este obligat a pune pe etichete şi pe partea dopului ce intră în gâtul sticlei

numele său sau marca de fabricaţie depusă la tribunal. Această marcă se va comunica şi direcţiunii generale a serviciului sanitar.

Numele sau marca vor fi imprimate pe dopuri prin ardere. Afară de numele sau marca fabricei, etichetele lipite pe sticle vor purta pe ele numirea de „*vin spumos*" sau „*vin spumos gazeificat*", scrise ca caractere latine identice, de 5 milimetri înălţime şi de atâta lăţime, încât 10 litere să cuprindă o lungime de cel puţin 3.5 centimetri, sau cu caractere latine foarte aparente, adică a căror dimensiuni să fie cel puţin egale cu jumătatea caracterelor celor mai mari figurând în inscripţie şi de aceiaşi aparenţă tipografică.

CAP. XI.

Vinuri licoroase şi medicinale

Art. 107. — Se înţelege sub denumirea de vinuri licoroase acelea a căror tărie alcoolică este de cel puţin 16 procente alcool în volum.

Aceste vinuri se pot obţine:

Prin fermentaţiunea strugurilor supracopţi;

Prin adăogirea de must de struguri concentrat şi

Prin tăerea mustului de struguri cu alcool.

Toate aste vinuri, în afară de cele 16 % volum alcool, trebuie să conţină cel puţin 60 gr. zahăr la litru.

In vinurile licoroase speciale şi medicinale se permite şi introducerea infuziunilor, produselor de distilaţie şi de maceraţie a materiilor necesare fabricaţiunilor, sau a ingredientelor constitutive unui tip nou de vin, întrucât aceste materii nu ar fi vătămătoare sănătăţii.

Art. 108. — Fabricaţiunea unor asemenea vinuri medicinale nu este permisă fără autorizaţiunea specială a direcţiunii generale a serviciului sanitar.

Fabricanţii, în cererea lor, sunt datori a arăta direcţiunii sanitare cantităţile de vin ce doresc să fabrice, precum şi cantităţile de alcool şi zahăr ce le sunt necesare.

Art. 109. — Vasele cu astfel de vinuri aflate în depozit, vor purta eticheta „Vin licoros" (cutare) sau „vin medicinal" (cutare).

CAP. XII.

Berea

Art. 110. — Berea este băutura obţinută din fermentarea alcoolică a unui extract preparat din malţ de orz, apă şi hameiu, la care s'au adăogat şi fermenţi alcoolici.

Dacă în locul orzului se întrebuinţează alte cereale, se va da berii o numire corespunzătoare. Berea obişnuită trebuie să aibă o culoare particulară, dela galben deschis până la brun închis, să fie perfect limpede, să aibă miros şi gust caracteristic şi să conţină toate componentele rezultate dintr'o preparare normală şi cu ingredientele arătate

mai sus. Nu se va putea pune în consumaţiune berea care nu are o vechime de cel puţin 60 zile dela fermentare.

Art. 111. — Concentraţiunea în extract a mustului de bere ce se supune fermentaţiuunii trebuie să fie de cel puţin 12 %. Gradul de fermentaţiune să fie de 46 % cel puţin.

Când concentraţiunea mustului de bere este peste 20 %, gradul de fermentaţiune poate fi mai mic de 46 %.

Cantitatea de extract din bere să întreacă întotdeauna pe acea de alcool.

Pentru neutralizarea acidităţii totale din 100 cc. bere (fără acid carbonic) să nu se întrebuinţeze mai mult de 3 cc. sol. normală de hidroxid alcalin, iar pentru cea volatilă cel mult 8 cc. sol. 1/10 normală de hidroxid alcalin.

Acid sulfuros se poate tolera în bere până în proporţia de 0 002 %, provenit din conservarea hameiului sau din curăţirea diferitelor aparate.

Berea trebuie să fie limpede, fără drojdii sau impurităţi.

Este interzis a se vinde bere turbure, bere devenită acidă, cu gust sau miros neplăcut sau stricată în orice alt mod.

Art. 112. — Este oprit a se întrebuinţa la prepararea berei sau a i se adăoga: surogate de malţ sau de hameiu, alcool, apă, substanţe zaharoase de orice fel, substanţe neutralizatoare, substanţe antiseptice, coloranţi de orice natură, afară de malţ caramelizat, substanţe îndulcitoare artificiale sau sintetice, substanţe extractive, esenţe aromatizatoare.

Nu este permis a se întrebuinţa în berării şi în localе de debit aparate de aer comprimat, în scop de a produce spumă.

Sticlele sau butoaiele, ce conţin berea destinată a fi pusă în consumaţiune, publică trebue să fie curate şi să poarte pe ele numele fabricei.

Butoaele din cari se debitează berea vor fi aşa aşezate în localul de consumaţiune ca umplerea paharelor, spălarea lor, ca şi alte manipulări să se poată vedea de public din cele mai multe puncte ale sălii. Este interzis a se pune în paharele destinate consumaţiei berea ce se adună în vasele de sub canea, sau din resturile de bere adunate din paharele consumatorilor.

Orice local ce servă la debitarea berei trebuie să fie prevăzut cu instalaţii suficiente pentru spălarea paharelor.

Art. 113. — Este permis a se introduce în bere acid carbonic comprimat pur.

Art. 114. — Se permite în berării sau alte localuri de debit sau consumaţiune, pentru desfacerea berii, aparate de presiune cu acid carbonic.

Acidul carbonic întrebuinţat va fi acid comprimat, îndeplinind condiţiunile de puritate prescrise de acest regulament.

Aparatele de presiune trebuie să fie menţinute în stare de perfectă curăţenie.

Atât aparatele cât şi tuburile de cauciuc vor îndeplini condiţiunile prevăzute la art. 119.

Art. 115. — Sub numele de *bere fără alcool* nu trebuie să se pună în comerţ decât o bere fabricată cu malţ şi cu hameiu.

Aceste băuturi trebuie să fie limpezi şi să nu conţină nici substanţe conservatrice, nici materii îndulcitoare artificiale. Este permis de a le impregna cu acid carbonic.

Art. 116. — Localurile întrebuinţate de obiceiu pentru umplerea sticlelor cu bere trebuie să fie luminoase, uşor de aerisit, prevăzute cu instalaţiunile necesare pentru aducerea şi scurgerea apei şi menţinute în perfectă stare de curăţenie. Pardoseala trebuie să fie făcută din materiale solide şi impermeabile (piatră, ciment, beton, etc.). Aceste localuri nu trebuie să fie întrebuinţate ca odăi de locuit sau ca bucătării.

Trebuie să fie prevăzute cu instalaţiuni suficiente pentru spălarea sticlelor deşerte.

Punerea berii în sticle se va face cu cea mai mare curăţenie.

Art. 117. — In orice local unde se debitează bere, trebuie să se găsească, într'un loc vizibil, firma fabricii care o furnisează. Această firmă trebuie să corespundă cu acea ce figurează pe butoaie şi sticle.

Este oprit a debita bere sub o falşe indicare a originii.

Art. 118. — In hanuri, berea poate fi debitată cu ajutorul aparatelor de presiune, întrebuinţând fie acid carbonic, fie aer atmosferic; presiunile cu aer pot fi manevrate fie cu mâna, fie în mod mecanic. Din contră este oprit de a se servi pentru debitarea berii, de presiune cu mâna, care se aşează pe butoi, sau de robinete destinate a face să spumeze berea

Art. 119 — Presiunile de bere vor fi construite aşa încât să fe exclusă orice posibilitate de contaminare a berii; ele trebuie, între altele, să îndeplinească condiţiunile următoare:

a) Presiunile cu acid carbonic trebuie să fe alimentate cu acid carbonic comprimat pur. Presiunile cu aer trebuie să fie alimentate cu aer provenind din afară sau din localuri curate, bine ventilate şi nelocuite şi după ce au trecut, înainte de a ajunge la pompă, prin un filtru funcţionând bine.

b) Rezervoriile cu aer, pentru ca să poată fi curăţite lesne şi complect, trebuie să fie prevăzute cu o deschidere de dimensiune suficientă, având un astupuş cu şurub şi cu un robinet de descărcare aşezat în partea cea mai de jos.

c) Intre rezervoriul cu acid carbonic sau rezervoriul cu aer şi butoi, trebuie să fie un cilindru de sticlă, prevăzut cu un robinet de scurgere şi dispus ast fel încât să se poată controla dacă conţine berea împinsă îndărăt, chiar dacă aceasta e în cantitate mică. Acest cilindru de scurgere trebuie să fe aşezat aşa fel încât personalul hanului să-l poată curăţi cu uşurinţă. Sifoanele trebuie să fie prevăzute cu o supapă.

d) Este oprit a se întrebuinţa tuburi de plumb pentru a aduce aerul sau acidul carbonic. Tuburile de legătură de cauciuc vor îndeplini condiţiile art 135.

e) Tuburile prin cari curge berea trebuie să fie din staniu curat, verticale sau aproape verticale şi pe cât posibil de scurte.

Se permite racordarea sifonului cu tubul ascendent cu ajutorul unui tub de cauciuc de cel mult 30 centimetri lungime.

f) Tubul ascendent (sifonul), ce poartă robinetul de debit, trebuie să fie ast-fel dispus încât să fie accesibil din toate părţile, spre a-l curăţi cu peria şi pentru a-l cositori.

g) Toate părţile de alamă ale aparatului, cu cari berea vine în contact, trebuie să fie cositorite şi cositoreala (spoiala) să fie întreţinută în stare bună. Cositoreala poate să fie înlocuită prin nichelare.

h) Trebuiese considerate ca făcând parte din o presiune de bere orice obiecte ce servă la curăţirea sa (chei pentru deschis rezervorul cu aer şi deşurubat mutelcile, perie lungă pentru curăţit tuburile, perie scurtă pentru curăţit coturile); aceste obiecte trebuie să fie ţinute în perfectă stare de curăţenie şi prezentate la fiecare inspecţie.

i) Cel ce deţine o presiune de bere trebuie să aibă totdeauna câteva supape şi câteva garnituri de rezervă.

CAP. XIII.

Braga

Art. 120. — Braga este o băutură produsă prin fermentaţiunea alcoolică şi lactică a meiului fiert.

Ea trebuie să se prezinte ca un lichid lăptos, gălbui, puţin spumos, cu gustul acrişor, cu miros particular aromatic, să nu fie prea groasă, ci purificată prin sedimentare (decantare) sau prin filtrare.

Este permis a se înlocui meiul, la fabricarea brăgii, prin porumb sau orz.

Art. 121. — Fabricele de bragă vor fi instalate într'un local spaţios şi care se poate ventila.

Localul và avea încăperile necesare pentru funcţionarea aparatelor şi conservarea materialelor prime.

Fabrica va fi de zid, pereţii şi plafonul vor fi văpsite cu ulei, podeala va fi impermeabilă şi prevăzută cu canaluri de scurgere, prin cari apele dela fabricare sau murdare să se scurgă în canaluri publice sau cisterne.

Art. 122. — Toate aparatele şi vasele în cari se fabrică şi se debitează braga vor fi ţinute în perfectă stare de curăţenie.

Vasele metalice în cari se conservă sau se debitează, ca şi tuburile prin care se scurge braga, vor fi bine cositorite.

Art. 123. — Apa ce va servi la fabricarea brăgii va întruni condiţiunile cerute de art. 237.

Art 124. — Braga nu va conţine alcool în proporţiune mai mare de cât 1% volume, iar aciditatea totală fără acid carbonic nu va trece de 0.4% socotită cu acid lactic.

Art. 125. — Este oprit a se întrebuinţa pentru fabricarea brăgii mei, ori mălai rânced sau stricat în alt mod.

Este oprit a se aduce în comerţ bragă stricată prin fermentaţiune

înaintată, descompusă, sau care conține impurități provenite din conservarea rea, din prepararea neîngrijită șau nespălarea vaselor.

Art. 126. — Este oprit a se adaoga brăgei substanțe antiseptice, substanțe îndulcitoare, artificiale sau sintetice,

Art. 127. — Este permisă îndulcirea brăgei cu zahăr comun (zaharoză) bine rafinat, cu sirop industrial de zaharoză pur, sirop de glucoză bine rafinată și din care substanțele socotite ca vătămătoare sănătății au fost îndepărtate.

Art. 128. — Este oprită răcirea brăgii prin punerea directă de ghiață în bragă. Recipientele metalice în care se pune ghiața și cari vin în contact cu braga, pentru a o răci, vor fi de staniu sau bine cositorite. Vasele în care se debitează bragă vor fi ținute curate.

CAP. XIV

Băuturi gazoase, apă gazoază, limonadă gazoasă și ape minerale artificiale

Art. 129. — Nimeni nu va putea începe instalarea unei fabrici de apă gazoasă sau mineralizată fără o prealabilă autorizație, din partea autorității respective bazată pe raportul favorabil al laboratorului asupra analizei apei ce urmează a servi la fabricare și cu avizul conform al Consiliului de igienă și salubritate local.

Art. 130. — Fabricele de băuturi gazoase (ape, limonăzi, ape minerale artificiale) nu vor putea funcționa fără prealabilă autorizare, dată de autoritatea comunală, în urma avizului favorabil al consiliului de igienă respectiv, bazat pe raportul favorabil al laboratorului.

Fabricele de băuturi gazoase vor fi instalate într'un local spațios și care se poate ventila.

Localul va avea încăperile necesare, după felul și cantitatea produselor de fabricațiune, pentru funcționarea aparatelor și conservarea materialelor prime.

Fabrica va fi de zid, pereții și plafonul vor fi văpsite cu oleu, podeala va fi impermeabilă și prevăzută cu canalurile de scurgere prin cari apele dela fabricare sau murdare să se scurgă în canalurile publice sau cisterne.

Aparatele în cari se impregnează apa cu acid carbonic sau cu cari se umplu flacoanele și sifoanele precum și tuburile prin cari se scurge apa gazoasă vor fi bine cositorite sau argintate.

Afară de cele necesare pentru fabricarea de băuturi gazoase, fiecare fabrică va avea aparate mecanice perfecționate pentru spălarea și curățirea vaselor în cari se conservă sau se debitează băuturile. Această cameră de spălare va fi separată de camera de umplere a sticlelor.

Art. 131. — Apa ce va servi la prepararea băuturilor gazoase va întruni toate condițiunile prescrise pentru apele bune de băut.

In localitățile în cari sunt aprovizionări centrale cu apă se va întrebuința apa din conductele publice aduse în fabrică. Acolo unde asemenea

aprovizionări nu există, fabrica se va aproviziona cu apă de fântână. Aceste fântâni vor întruni toate condiţiunile prescrise de igienă, adică vor fi acoperite, prevăzute cu ghizduri impermeabile, cu pompă şi ţevi care să conducă apa la rezervorul din interiorul fabricei.

Când apa fântânei localului de fabrică sau unei localităţi nu întruneşte condiţiunile cerute apelor potabile, i se va impune fabricantului de către laboratoriile chimice de control, după împrejurări, aducerea apei din alte fântâni, fierberea sau distilarea apei.

Aducerea apei în toate cazurile se va face numai prin conducte (ţevi).

Art. 132. — Acidul carbonic ce serveşte la prepararea băuturilor gazoase va fi liber de orice impurităţi şi va îndeplini condiţiunile prescrise de acest regulament. Se va da preferinţă acidului carbonic lichid.

In caz când s'ar întrebuinţa acid carbonic preparat prin degajare, materialele prime vor întruni următoarele condiţiuni: acidul sulfuric va va fi liber de arsen şi de substanţe cari pot comunica băuturii miros sau gust particular.

Carbonaţii cari servesc la desvoltarea gazului, vor întruni aceleaşi condiţiuni.

Acidul carbonic preparat, înainte de a fi cules în gazometru, se va trece prin mai multe spălătoare, în cari gazu să se spele, prin trecerea lui prin apa conţinută în acele spălătoare. Cel întâi spălător, în loc de apă, va conţine o soluţie de sodă. Apa şi soluţia din spălătoare se va schimba cât mai des

Art. 133. — Apa gazoasă va fi perfect limpede, fără vreun sediment sau depozit de impurităţi provenite din rea conservare sau preparare, sau din umplerea sticlelor şi sifoanelor murdare; va fi incoloră, fără vre-un gust sau miros, afară de cel înţepător plăcut, caracteristic apei saturate cu acid carbonic pur. Va fi liberă de gazele cari impurifică acidul carbonic ce a servit la preparare, ca hidrogen sulfurat, hidrogen arseniat, oxid de carbon, acid sulfuric, etc.

Este oprit a se introduce apa gazoasă în sifoane sau sticle, dacă acestea din urmă nu au fost prealabil curăţite şi spălate.

Art. 134. — Ţinerea, prepararea şi debitarea în sifoane a apei gazoase îndulcite, însă nearomatizată şi neînăcrită (sodă dulce) este oprită.

Art. 135. — Este oprită vânzarea de apă gazoasă fabricată şi păstrată în vase ce nu sunt bine smălţuite cu smalţ insolubil, argintate sau cositorite cu staniu, în condiţiunile de puritate arătate mai jos, pentru părţile de armături ce vin în contact cu apa gazoasă.

Armăturile metalice ale sifoanelor, în care se transportă şi se vinde apa gazoasă, pot fi confecţionate în părţile lor exterioare, din aliage ce pot conţine cel mult 5% plumb. Ele pot fi confecţionate şi din sticlă, porcelan sau metale inofensive.

Părţile exterioare ale armăturii metalice vor fi nikelate.

Părţile din armăturile sifoanelor cari vin în contact cu apa, ca tuburi de scurgere (cioc, partea interioară, canula, supapa, etc.) vor fi confecţionate din staniu techniceşte pur, adică staniu ce poate conţine în total cel mult 1% impurităţi, ca plumb, cupru, zinc, etc., sau pot fi

confecţionate şi din metale inofensive, ca aluminiu, nichel, etc. Părţile de cauciuc din armături precum şi tuburile de cauciuc, inele, supape de cauciuc, cari vin în contact cu apa gazoasă, nu trebue să conţină compuşi de plumb, zinc sau bariu, ce se pot extrage cu o soluţiune de 10% acid azotic, sau compuşi din stibiu, ori cadmiu, ce se pot extrage cu o soluţie de 10 % acid tartric, când 5 grame cauciuc, bine divizat, se încălzesc o jumătate de oră, pe baie-marie, cu 25 cm. soluţie acidă.

Art. 136. — Sifoanele cu armături metalice, chiar acele confecţionate după prescripţiunile regulamentului de faţă, neputându se spăla cu uşurinţă, iar la umplere introducându-se în sifon impurităţile cari mai totdeauna se găsesc în ciocul sifonului, fabricanţii vor fi datori a înlocui treptat în cel mult trei ani, aceste sifoane cu sticle rezistente obişnuite, închise cu dopuri de pământ ars, smălţuit sau de porcelan, prevăzute cu un inel de cauciuc sau cu sticle închise prin alte dopuri recunoscute ca igienice, sticle analoage cu acelea in care se debitează apele gazoase mineralizate (capace automate), cari se pot spăla cu îngrijire.

Art. 137. — Dela acest regulament nu mai este permisă nici o autorizare pentru deschiderea unei fabrici de apă gazoasă până ce nu va îndeplini cerinţele de faţă relativ la sticlele de conservarea şi debitarea apei gazoase, al cărui model va fi prezentat mai întâi laboratorului regional al direcţiunii sanitare spre a'şi da avizul. Acest aviz şi model se va depune odată cu cererea de autorizare. Modelul aprobat nu mai poate fi schimbat decât printr'o nouă autorizare. Asemenea nu se poate da autorizare de funcţionare, dacă fabrica nu posedă aparate mecanice de spălat sticle.

Art. 138. — In caz când prepararea apei gazoase se permite a se face afară din fabrici, pe străzi, pieţe, cu aparate ce corespund acestui scop şi cu acid carbonic comprimat, aparatele, ca şi acidul carbonic, vor îndeplini condiţiunile impuse prin acest regulament.

Autorizarea de funcţionare a acestor aparate se va da de autoritatea comunală în urma unui aviz favorabil al consiliului de igienă local.

Nu se pot instala aceste aparate pe stradele sau în localităţile unde nu sunt conducte de apă sau nu există o aprovizionare centrală de apă. Recipientul pentru inpregnarea apei cu acid carbonic va fi pus în directă legătură cu conducta publică de apă. Deasemenea mesele de debit vor fi ţinute curate şi vor fi prevăzute cu un robinet de apă tot din conductul public, spre a servi la spălarea paharelor în cari se îndulceşte şi apoi se debitează apa gazoasă.

Siropul sau ingredientele ce servesc la aromatizare vor îndeplini condiţiunile prescrise de acest regulament.

Art. 139. — *Limonăzile* gazoase sunt băuturi, care conţin incorporate, pe lângă acid carbonic, substanţe îndulcitoare, aromatizatoare, eventual un colorant, şi care sunt acidulate cu acid tartric.

Ingredientele ce servesc la prepararea limonăzilor gazoase, vor fi numai acele prevăzute de acest regulament, întrunind următoarele condiţiuni :

a) Apa gazoasă în condiţiunile prescrise mai sus.

b) Siropul ce serveşte la îndulcirea limonăzilor, va fi preparat din zahăr comun (zaharoză) bine rafinat, sirop industrial de zaharoză pur, de glucoză bine rafinată şi din care substanţele socotite ca vătămătoare sănătăţii au fost îndepărtate. Siropul preparat din zaharoză va avea concentraţiunea de două părţi zahăr şi o parte apă, bine fiert, despumat şi clarificat.

La aromatizarea siropului ce serveşte la îndulcirea limonăzilor, e oprită întrebuinţarea de siropuri sintetice, adică arome obţinute pe cale chimică.

Substanţele permise la aromatizarea siropului sau limonăzilor vor fi naturale, extrase din fructe sau părţi de plante; coloarea artificială a aromelor este oprită.

c) Culorile întrebuinţate la prepararea limonăzilor vor fi de natură vegetală sau artificială şi anume, dintre acelea prevăzute la art. 44 şi 45 şi în condiţiunile prescrise de acele articole cu privire la intensitatea culorii ce se dă limonizii.

Nuanţele permise sunt: galben, roşu, portocaliu şi brun.

Art. 140. — Tipurile de limonăzi permise a se pune în consumaţiune publică, sunt acelea aromatizate cu lămâie, portocale, sau cu un amestec al lor, smeură, trandafiri, sau geranium şi vanilie.

Direcţiunea generale sanitară, pe baza avizului laboratoriilor sale de chimie, va admite prepararea şi a altor tipuri de limonăzi, dacă va crede că se simte necesitate de asemenea băuturi. Autorizaţia dată se va publica şi fiecare fabricant, va putea introduce în fabricaţiunea sa acest tip nou.

Art. 141. — Limonăzile gazoase nu vor putea conţine de cât cel mult 0.1% vol. alcool. Limonăzile ce vor conţine alcool provenit din intrarea în fermentaţiune a siropurilor, nu se vor putea ţine sau pune în consumaţiune publică.

Siropurile intrate în fermentare sau stricate, nu vor putea fi întrebuinţate la prepararea limonăzilor.

Limonăzile gazoase vor fi perfect limpezi, nu vor conţine sedimente provenite din depunerea unor ingrediente întrebuinţate la preparare, din conservarea neîngrijită sau nespălarea sticleior.

Este oprit a se introduce limonada în sticlele cari nu au fost prealabil curăţite şi spălate.

Limonăzile vor avea un gust plăcut dulceag, aromatic şi acrişor.

Este oprită întrebuinţarea zaharinei sau altor substanţe îndulcitoare artificiale, la prepararea siropurilor şi a limonăzilor gazoase.

De asemenea e oprită întrebuinţarea saponinei şi a oricăror substanţe ce formează spumă, când lichidele ce le conţin, sunt vărsate sau agitate.

Art. 142. — Limonăzile ce se vor găsi rău preparate, prin reaua întrebuinţare sau combinare a materialelor ce servesc la preparare, limonăzile cu gust displăcut particular, supra-colorate sau conservate în sticle murdare, se vor opri şi scoate din consumaţiunea publică.

Asemenea se vor scoate din consumaţie, vasele în cari se conservă limonăzile închise cu bile sau rondele de cauciuc.

Art. 143. — Sticlele în cari se debitează limonăzile gazoase, prevăzute cu o gâtuitură aproape de gură şi cari se închid cu bile de sticlă şi o bandă de cauciuc în interiorul gâtului sticlei, prezentând inconveniente grave igienice, prin faptul că ele nu se pot bine sau complect spăla, se vor înlocui treptat, în aceleaşi condiţiuni ca şi sticlele pentru ape gazoase prevăzute mai sus, aplicându-se întocmai aceiaşi dispozîţiune şi procedare pentru obţinerea autorizării.

Art. 144. — Fabricele de băuturi gazoase vor ţine materialele de preparare într'un loc curat şi conservate în vase curate proprii, pentru acest scop şi prevăzute cu etichete, cari să corespundă conţinutului.

Art. 145. — Sticlele şi sifoanele de apă gazoasă şi de limonadă gazoase şi armăturile sifoanelor, vor purta încrustate în sticle sau metal, numele fabricii şi fabricantului. Aceiaşi denumire va trebui să se găsească şi pe trăsurile cari debitează şi transportă băuturile gazoase.

Nu este permis fabricanţilor de băuturi gazoase, a ţine în fabrică sau a pune în vânzare, produsele fabricaţiunii lor în flacoane şi sifoane cari poartă numele altor fabrici, sau în sticlele cari au o marcă deosebită de aceea depe armătura sifoanelor, sau în modele de sticlă cari n'au fost aprobate.

Nu este permis fabricantului de băuturi gazoase, de a transporta în trăsuri cu inscripţia numelui sau, flacoane sau sifoane ce aparţin altor fabrici sau cu modele neaprobate.

In caz când o fabrică cumpără materialul unei alte fabrici, sau schimbă cu alta sifoanele sale, fabricantul va fi dator a marca prin încrustare pe armăturile sifoanelor numele fabricii sale. Asemenea şi pe vasele de sticlă, va marca prin corosiune firma sa desfigurând pe cea veche.

Art. 146. — Sifoanele şi flacoanele găsite umplute în fabrici, vor fi considerate ca fiind puse în consumaţiune, şi prin urmare, vor trebui să întrunească toate condiţiunile cerute de regulament.

Art 147. — Debitanţii vor ţine sifoanele şi limonăzile, în stare de perfectă curăţenie şi le vor debita cu o temperatură între 10 şi 15 grade Celsius.

Deschiderea flacoanelor de limonăzi închise cu bile de sticlă, nu este permisă în comerţ a se face cu degetele, ci prin presare cu o baghetă de lemn ţinută în apă şi în perfectă curăţenie.

Art. 148. — *Apele minerale artificiale* sunt ape ce conţin în soluţiune, săruri minerale de natura acelor ce se găsesc în apele minerale naturale şi la cari se poate incorpora şi acid carbonic.

Apele minerale artificiale se vor prepara după anumite formule aprobate de direcţiunea generală a Serviciului Sanitar.

Apele minerale nu se vor putea prepara decât de fabrici autorizate. Autorizarea se va da de Direcţiunea generală a serviciului sanitar, în urma avizului favorabil al unuia din laboratoriile sale de chimie.

Fabricile de ape minerale artificiale sau fabricile de băuturi gazoase, ce fabrică şi astfel de ape minerale, vor fi obligate a avea ca conducător efectiv o persoană competinte, cu titlul de doctor sau licenţiat în

ştiinţele fizico-chimice, alimentare sau farmacie, autorizat de direcţiunea generală sanitară; el este răspunzător de buna preparare şi de compoziţiunea apelor mineralizate. In caz de abateri grave, direcţiunea generală sanitară, pe baza analizelor de control și a raportului de constatare al laboratorului regional sau al medicului sanitar, în afară de penalitatea prevăzută de lege, va putea retrage autorizarea dată conducătorului tehnic şi eventual chiar aceia a fabricei.

Instalaţiunile și aparatele fabricii, vor fi în condiţiunile prevăzute de acest regulament pentru apele gazoase.

Art. 149. — Apa întrebuinţată la prepararea apelor minerale artificiale va fi apă distilată.

Sărurile ce se vor întrebuința, vor întruni condiţiunile cerute de farmacopea română în vigoare.

Acidul carbonic va întruni condiţiunile prevăzute de acest regulament.

Sticlele vor fi perfect curate, închise cu dopuri curate. Sticlele vor fi prevăzute cu etichete, pe cari se va înscrie denumirea apei, compoziţia detailată, caracterul ei și numele fabricii. Asemenea și denumirea de „apă minerală artificială" cu litere mai mari ca celelalte.

Substanţele cu caracter pur medicamentos, sau cari sunt prevăzute în farmacopee cu menţiunea „să se păstreze cu îngrijire", nu se vor putea autoriza la prepararea apelor minerale artificiale. Se vor putea autoriza apele minerale artificiale cu caracter purgativ.

Prepararea apelor gazoase, cari conţin substanţe medicamentoase sub forma de săruri minerale sau organice, se face în urma unei speciale autorizări a direcţiunii generale sanitare. Pe etichetele sticlelor se va arata substanţa medicamentoasă și dozele în cari este conţinută.

CAP. XV.

Oţetul

Art. 150. — Oţetul se produce prin oxidaţiunea acetică a alcoolului etilic rafinat sau prin fermentaţiunea acetică a vinului, a berii şi a mustului diferitelor fructe. Oţetul se poate prepara şi prin amestecarea cu apă curată a acidului acetic pur concentrat sau a esenţelor de oţet curate.

Oţetul trebuie să se prezinte ca un lichid limpede, fără corpuscule vizibile în suspensiune; el poate să fie colorat dela galben deschis până la roşu, cu culorile proprii materiei prime nefalşificate. Deasemenea se poate colora şi în mod artificial, cu unul din coloranţii proprii și în condiţiunile arătate de acest regulament.

Asemenea oţetul preparat din lichide alcoolice, va obţine substanţele conţinute în aceste lichide, sau va putea conţine din acele permise a se adăoga acestor lichide.

Oţetul de vin va conţine cel puţin 0.8% extract și cel mult 1% alcool.

Oţetul de vin trebuie să conţină substanţele vinului natural, transformate prin fermentarea acetică.

Se interzice ca, sub denumirea de *„oțet de vin"* să fie pus în comerț, un produs format din amestecarea cu oțet de altă origină sau căruia i s'au adăogat substanțe străine. Se permite însă limpezirea și filtrarea oțetului de vin cu substanțele potrivite și admise în manipulările vinului.

Art. 151. — Oțetul din comerț trebuie să conțină cel puțin 3%, cel mult 15% acid acetic.

Esențele de oțet trebuie să aibă cel puțin 80% acid acetic.

Art. 152. — Ținerea în depozit a esențelor de oțet este permisă numai fabricanților de esențe de oțet, farmaciștilor și droguiștilor. Aceștia nu pot vinde decât esență diluată, așa ca să conțină cel mult 15% acid acetic. Debitanții de băuturi alcoolice, băcănii, etc., nu pot debita esența de oțet. Ei pot să-și procure esența de oțet de la fabrici, depozite, sau dela cei în drept a face comerț cu ea, obligați fiind ca imediat după primirea ei în magazinul de desfacere, și înainte de a o depozita, să o amestece cu apă în proporțiune, ca concentrațiunea acetică să fie în limitele prescrise de art. 151.

Vasele în cari se face comerț cu esență de oțel, vor conține pe o etichetă instrucțiunile asupra modului de amestecare, ca și a cantității de apă ce trebue adăogată la esența conținută în vas, în scopul mai sus arătat.

Asemenea pe această etichetă se va imprima cu caractere roșii mari: *„Atențiune,* esență de oțet" ; iar dedesupt : să nu se întrebuințeze decât după amestecare cu apă, fiind *periculoasă vieței"*.

Art. 153. — Punerea directă în comerțul de detaliu, a esenței de oțet și vânzarea ei de către comercianți, nu se poate face decât în sticle anume construite în acest scop și în cantități cari să nu treacă de 750 gr. până la 1 Kgr.

Sticlele acestea vor fi transparente, formă lungăreață ovoidală. Gâtul sau gura sticlei, va fi prevăzut cu una sau două deschideri, așa ca scurgerea lichidului și pătrunderea aerului în sticlă, să se poată face cu încetul; deasupra lor se poate aplica un dop.

Mărimea sau diametrul acestor deschideri va fi astfel ales, ca într'un minut să nu se poată scurge mai mult de 50 cm. cubi de lichid.

Pe sticlă se va pune o etichetă cu instrucțiunile și arătările de mai sus.

Art. 154. — Marii cultivatori agricoli, pot să și procure esența de oțet pentru trebuințele gospodării lor.

Art. 155. — Este oprită fabricarea și vânzarea de oțet preparat din alcool brut, nerafinat, adică alcool care conține aldehide, furfurol, alcool amilic sau alte alcooluri superioare.

Este asemenea oprit a se aduce în comerț și în consumație, oțet care conține metale toxice și compușii lor, proveniți dela aparate, unelte și vase în cari oțelul a fost fabricat sau păstrat sau cu care s'a măsurat, oțet ce conține acizi minerali sau alți acizi, afară de acid acetic sau care conține substanțe antiseptice.

Este oprit de a se adăoga oțetului din comerț ardei, piper și alte

plante iritante, extracte de orice natură, ca şi alcaloidele plantelor iritante ori toxice.

Este oprit a se vinde şi a se aduce în consumaţiune, oţet care conţine materii pirolignoase (producte ale distilaţiunii lemnului), precum: alcoolul metilic, aceton, acid formic şi altele.

Este oprit a se vinde, a se aduce în consumaţiune şi a se întrebuinta, pentru fabricarea otetului, esenţa de oţet care conţine materii pirolignoase, provenite din distilatiune de lemn, precum: alcool metilic, acetonă, acid formic şi alte substanţe cu acest caracter. Asemenea şi esentele ce contin metale toxife. acizi minerale sau alti acizi organice.

Art. 166. — Este oprită aromatizarea oţetului cu orice fel de esenţe naturale sau artificiale. Se permite aromatizarea oţetului cu fructe, plante sau părti de plante.

Art. 157. — Este oprită vânzarea oţetului stricat din cauza relei conservări, a fermentaţiunii alcolice sau din alte cauze a oţetului turbure sau care conţine corpuscule străine în suspensiunne sau care contine angilule (vermişori).

Art. 158. — Este oprit a se conserva şi manipula oţetul în alte vase, pâlnii, robinete, canale etc., decât cele de lemn, sticlă sau metale smălţuite.

CAP. XVI

Zahărul, mierea şi produsele de cofetărie

Art. 159. — Toate localurile cofetăriilor, fabricilor de bomboane, de rahat, halva şi de alte alimente zăhăroase, localuri în cari se fabrică, se vând sau se consumă aceste substanţe, vor fi curat întreţinute. Toate uneltele, tiparele, şi alte aparate, vasele, paharele, lingurile şi oricari alte obiecte necesare la fabricaţiune, la debit, la consumţiune, se vor întreţine în perfectă curăţenie.

Bomboanele, prăjiturile, etc., vor fi conservate în dulapuri închise, sau vor fi acoperite cu o pânză subţire străvezie.

Ete oprit a se întrebuinţa în cofetării, în rahagerii, în fabricile de bomboane şi în alte localuri unde se fabrică şi se vând produse de cofetărie, cazane, căldări, aparate de fabricat îngheţată, unelte şi vase confecţionate din metale toxice, nespoite sau nenichelate, ori spoite cu cositor, cari conţin plumb în cantitate mai mare decât 1% şi în general vase şi unelte cari nu întrunesc condiţiunile prescrise de regulamentul de faţă. Este oprită conservarea dulceţurilor, siropurilor şi altor fabricate dulci în vase de pământ rău smălţuite, al căror smalţ se dizolvă în acizii dulceţurilor şi ai siropurilor.

Art. 160. — *Mierea* este sucul dulce, pe care albinele lucrătoare îl culeg din nectarul sau din diferitele părţi vii ale plantelor şi după ce-l prelucrează în stomacul lor, îl separă iarăşi în faguri, cu scop de a hrăni generaţiunea lor tânără.

Totuşi, când în timpul perioadei normale de producere a mieri, albinele au fost hrănite cu soluţii de zahăr sau de glucoză, sau cu alte sub-

stanțe zaharoase, de ex sfecle de zahăr, productul obținut, nu poate f pus în comerț sub numele de „miere“, ci sub denumirea de „*miere de zahăr*“.

Art. 161. — Expresiunea de „miere de fantesie“, sau orice altă denumire similară este interzisă.

Art. 162. — Calificativul *pur* (*curat*) sau indicațiunea unei regiuni de origină nu se poate da, decât la mierea produsă de albine, cu excluderea mierii de zahăr.

Art. 163. — Este oprit a se aduce în comerț miere înăcrită, intrată în fermentațiune, sau care a suferit vreo altă alterare, mierea căreia i s'au adăogat substanțe îndulcitoare naturale sau artificiale, arome străine de orice natură, amidon substanțe minerale sau coloranți.

Este oprit a se pune în comerț miere ce conține mai mult de 25% apă și care conține mai mult de 0 8% materii minerale.

Deasemenea este oprit a se aduce în comerț mierea care a suferit o încălzire trecătoare peste 42° C.

Art. 164. — *Glucoza sau zahărul de amidon*, se obține prin transformarea amidonului prin apă acidulată. Glucoza solidă trebuie să conțină 18—25% apă, 65—75% dextroză, 35—45% dextrină, cel mult 1% substanțe minerale și 0 2% aciditate.

Siropul de Glucoză va conține: apă 18—25%, dextroză 65—75%, dextrină 8—15%, cel mult 15% substanțe minerale și 0 5% aciditate.

Glucoza solidă și siropul de amidon, trebuie să fie incolore sau puțin gălbui, să nu aibă nici un miros, să nu conțină substanțe intermediare de intervertire nefermentescibile, vătămătoare sănătății; să nu conțină substanțe îndulcitoare, artificiale, metale toxice, substanțe inerte sau amidon. Se tolerează în glucoză 0.004 gr. acid sulfuros la 100 gr.

Art. 165.—*Caramelui sau zahărul ars*, ce servește la colorarea alimentelor sau băuturilor, se obține prin arderea zaharurilor naturale sau industriale, eventual și neutralizarea cu carbonat de sodiu a produsului obținut.

Este oprit a se adăoga la caramel coloranți străine, de orice natură.

Art. 166. — *Zaharoza sau zahărul comun* este zahărul rafinat obținut din sfecle sau din trestia de zahăr.

Se poate adăoga zahărului o mică cantitate de un incolorant albastru, pentru mascarea culorii gălbui (azuraj). Coloarea albastră să nu se poată observa când se solvă zahărul într'o cantitate de apă egală cu jumătate din greutatea lui. Asemenea această soluție trebue să fie perfect limpede.

Zaharoza pură rafinată, trebue să conțină cel puțin 99.5% zaharoză, zahărul „alb cristalizat“ trebuie să conțină cel puțin 98.5% zaharoză.

Este oprit a se adăoga zahărului glucoză, substanțe minerale, ca: barită, cretă, gips, etc., făină ca și orice alte substanțe chimice de natura lui.

Este oprit a se aduce în comerț zahăr murdărit de insecte sau prin orice alte împrejurări.

Art. 167. — Zahărul intervertit (sirop) este un amestec de dextroză şi levuloză, provenit din intervertirea zaharozei.

Zahărul intervertit nu trebuie să conţină mai mult de 25% apă, cenuşe mai mult de 0.5%, iar aciditatea, calculată ca acid tartric, să nu treacă peste 0.5%.

Zahărul itervertit nu trebuie să conţină acid sulfuric sau clorhidric.

Este oprit a se adăoga zahărului intervertit, substanţe îndulcitoare artificiale. Nu trebue să conţină substanţe antiseptice, nici acid sulfuros.

Art. 168. — Dulceaţă, geleuri, marmelade se prepară din zaharuri şi fructe, din zaharuri şi sucuri de fructe sau pulpa lor. Aroma şi gustul lor va proveni numai din fructele întrebuinţate. Rahaturile trebuie să îndeplinească condiţiunile prescrise de acest regulament.

Este oprit a se adăoga preparatelor de mai sus substanţe amilacee, substanţe îndulcitoare artificiale, esenţe sintetice, sau arome străine de natura lor, substanţe antiseptice, substenţe minerale. Este oprită supracolorarea dulceţurilor şi marmeladei.

Este oprit a se aduce în comerţ dulceţuri, geleuri, marmelade stricate sau descompuse sau cari conţin metale toxice.

Este oprit a se adăoga marmeladelor substanţe ca: cartofi maceraţi, dovleac şi oricare altele, străine de natura fructului cu care se prepară.

Este oprit a se întrebuinţa tescovina fructelor la prepararea dulceţurilor.

Art. 169. — Sucuri de fructe se prepară prin tescuirea fructelor proaspete sau supuse la fermentare şi ale căror materii prime nu cad sub prevederile legilor.

Este oprit a prepara sucuri din fructe stricate sau de a fabrica extractele apoase din fructe uscate, spre a le pune în comerţ.

Este oprit ca rezidiul tescuirei să mai fie extras cu apă sau cu soluţiuni zăhăroase.

Este oprită supracolorarea sucurilor de fructe.

Este oprită adăogarea substanţelor conservatrice ca: acid salicilic, acid benzoic, benzoat de sodiu, etc.

Totuşi se admite, in scop de conservare, a se adăoga acid sulfuros (provenind din sulf liber de arsen, din acid sulfuros lichefiat sau din metabisulfit de potasiu), în propcrţiune de maximum 500 miligrame la litru, sau alcool.

Art. 170. — Sirop natural de fructe se prepară prin solvarea zahărului în sucurile de fructe. Denumirea de sirop natural, la care se adaogă numele fructului, trebue să corespundă modului de preparare arătat mai sus, adică în afară de zahărul întrebuinţat, să nu mai conţină nimic altă ceva, ce n'ar proveni din sucul curat al acelor fructe.

Sirop cu aromă de fructe. Acest sirop se prepară prin solvarea zahărului curat, în soluţiuni apoase sau alcoolice, extrase din fructe sau părţi de plante sau din sirop simplu de zahăr, la care s'au încorporat arome naturale extrase din fructe sau părţi de plante, ca şi acid tartric sau citric.

Se admite adăogarea zahărului sau siropului de amidon la siropurile naturale de fructe. Acest adaos însă trebue declarat pe etichete. De ex.: „Sirop natural de smeură, preparat cu 20 % sirop de amidon".

Siropurile naturale de fructe se pot supracolora cu coloranţii admişi de acest regulament, dar aceasta trebuie să se declare pe etichete. De ex.: „Sirop natural de smeură, colorat cu colorantul admis prin regulament".

Se admite tratarea sucurilor şi siropurilor naturale de fructe cu cantităţi mici de acid tartric sau acid citric, pentru înbunătăţirea gustului acestor producte.

Este oprit a se adăoga siropurilor naturale de fructe, sau sucurilor sus pomenite esenţe sintetice, sau a se îndulci cu substanţe îndulcitoare artificiale.

Este oprit a se adăoga siropurilor substanţe antiseptice. Este oprit a se aduce în comerţ siropuri fermentate, alterate sau descompuse, sau cari conţin metale toxice.

Siropurile de fructe nu trebuie să conţină mai mult ca 20 centimetri cubi alcool la kilogram.

Art. 171. — *Rahatul* se obţine prin fierberea siropului din zahăr cu amidon şi încorporarea de diferite arome la produsul obţinut.

Alviţa se obţine prin amestecarea cu ciuin a siropului legat şi încorporarea la masa obţinută, de nuci, alune, migdale, etc.

Halvaua este un amestec aromatizat de alviţă şi tahân. Tahânul este produsul obţinut prin sfărâmarea seminţelor torefiate şi decorticate de susan (sesamus indicum).

Art. 172. — Este oprită amestecarea şi colorarea cofeturilor, bomboanelor, rahaturilor, halvalei, alviţei, prăjiturilor, îngheţatei, colivelor şi altor alimente şi confecte dulci cu:

Zaharină ori dulcină;

Substanţe minerale;

Arome sintetice simple sau compuse, obţinute pe cale chimică;

Materii colorante cari nu sunt admise de acest regulament.

Este oprită împodobirea fabricatelor de cofetării cu flori, cu frunze şi cu alte ornamente, colorate cu colori nepermise.

Este oprită împachetarea bomboanelor şi cofeturilor în general cu hârtie colorată cu colori otrăvitoare.

Aromatizarea cofeturilor, bomboanelor, etc. se va putea face numai cu aromele oleurilor eterice şi drogurile permise de acest regulament şi preparate de oficinele autorizate.

Afară de aromele arătate mai sus, se va putea întrebuinţa pentru aromatizarea cofeturilor, bomboanelor, etc. ape aromatice naturale din flori.

Art. 173. — Este oprită vânzarea de bomboane, cofeturi, rahaturi, halvale, alviţă, îngheţată, prăjituri şi alte zaharicale, cari fiind preparate în vase, tipare, aparate, unelte fabricate din metale toxice, sau colorate ori spoite cu materii toxice, conţin oarecari cantităţi din aceste

materii toxice, chiar atunci când cantitatea acestor materii vătămătoare este minimă.

Art. 174. — Este oprită vânzarea de dulceţuri, rahaturi, bomboane, cofeturi, prăjituri şi alte zaharicale cari au intrat în fermentaţiune, cari au devenit mucede sau sunt stricate în alt mod.

Art. 175. — Este oprită întrebuinţarea foiţei de bronz sau de staniol pentru aurirea şi argintarea bonboanelor.

Bonboanele, cofeturile, etc., ce se importă, vor trebui să întrunească toate condiţiunile prescrise de acest regulament.

Art. 176 — Este oprită răcirea limonăzilor, a apei şi a tuturor băuturilor ce se debitează în cofetării, rahagerii, etc., prin punerea directă de ghiaţă în băutură. Este permisă conservarea şi transportarea lor numai în vase cu pereţii dubli şi punerea gheţii între aceşti pereţi, pentru ca să nu vină în contact direct cu băutura.

CAP. XVII

Cafeaua

Art. 177. — *Cafeaua verde.* Sub denumirea de cafea verde nu se poate pune în comerţ sau importa, decât seminţele decosticate ale arborelui Coffea arabică, sau altor arbori din genul Coffea, îndeplinind condiţiunile de mai sus.

Cafeaua verde proprie a fi pusă în consumaţiune publică, trebuie să fie curăţită de corpii străini, sau impurităţile ce ar putea să conţină. Cafeaua verde care conţine mai mult de 8% asemenea corpi străini sau impurităţi, între cari se socoteşte şi boabele negre, coji de cafea şi sfărămături de boabe, nu se poate pune în comerţ, prin urmare nici nu se poate importa.

Art. 178. — Este oprit a se aduce în comerţ cafea verde stricată, sau avariată; cafea colorată cu coloranţi de orice natură; cafea care a fost supusă la o torifiare parţială sau la operaţiuni de poleire sau lustruire, operaţiuni prin cari s'au încorporat cafelei substanţe străine, spre a o pune sub un aspect înşelător.

Este oprit a se pune în comerţ cafea artificială sau cafea care ar conţine boabe artificiale. Este oprit a se aduce în comerţ cafea din care cafeina a fost extresă în total sau în parte.

Art. 179. — Cafeau decafeinizată se poate pune în comerţ în urma unei autorizaţiuni speciale a direcţiunii generale sanitare, fiind declarată şi vândută sub această denumire.

Art. 180. — Cafeaua verde nu trebuie să conţină peste 14% apă, reziduu de incininerare peste 5% şi clor peste 0,6%.

Art. 181. — *Cafea prăjită.* Se obţine prin prăjirea cafelei verzi; prăjirea se face în scop de a dezvolta aroma. Cafeaua prăjită trebuie să prezinte un aspect omogen şi nu trebuie să fie arsă sau carbonizată, în total, sau amestecată cu asemenea boabe.

Cafeaua prăjită nu trebuie să conțină mai mult de 5 % apă. Se permite o ușoară ungere a cafelei prăjite cu corpi grași curați și nealterați, sau cu o soluție de zahăr, în scop de a-i conserva mai bine aroma.

Prin această operație cafeaua nu trebuie să-și mărească greutatea decât cel mult cu 1%.

Cafeaua prăjită nu trebuie să conțină boabe falșificate, stricate sau avariate și nici să fie amestecată cu boabe de semințe străine (năut, orz, ovăz, etc.

Art. 182. — Cafeaua măcinată se obține prin măcinarea cafelei prăjite. Cafeaua măcinată trebuie să aibă un amestec omogen și mirosul aromatic caracteristic.

Cafeaua măcinată nu trebuie să conțină peste 6% reziduu de incinerare. Extractul apos să fie între 20—30%, iar cafeină să nu conțină mai puțin de 1%. Zahăr direct reductibil să nu conțină peste 2%.

Este oprită a se măcina sau a se aduce în comerț cafea prăjită amestecată cu semințe prăjite străine. Este oprit a se adăoga cafelei măcinate substanțe străine de natura ei, ca: pulberea altor semințe sau părți de plante prăjite și măcinate, substanțe amidonoase, surogate de cafea, substanțe minerale, etc.

Este oprit a se aduce în comerț cafea măcinată extrasă, amestecată cu cafea extrasă sau colorată cu coloranți de orice natură.

Art. 183. - Denumirea de *amestec de cafea* se aplică esclusiv, numai unui amestec de cafea pură.

Art. 184. — Surogate de cafea. Cicoarea sau cafeaua de cicoare se obține prin toretiarea și măcinarea rădăcinei curățite de cicoare (Cicorium intibus). Cicoarea nu trebuie să conțină mai mult de 15 % apă și 8% reziduu de incinerare.

Ca surogate de cafea se mai pot aduce în comerț și produsele obținute prin torefiarea și sfărâmarea sau măcinarea de diferite fructe, semințe, cereale și amestecuri de ale lor.

Surogatele de cafea trebueisc puse în comerț și vândate în pachete, pe cari se va arăta numele fabricei, felul surogatului sau amestecului, ca și proporțiunile lor, cu denumirea substanțelor prime.

Inscripția trebuie scrisă cu caractere bine lizibile.

Compoziția surogatului de cafea trebuie să corespundă cu compoziția surogatului sau amestecului declarat pe pachet.

Este oprit a se aduce în comerț surogate de cafea a căror declarațiune nu corespunde cu compoziția; surogate de cafea preparate din material prim, stricat sau descompus, sau preparat din material fără nici o valoare, ca coji de fructe, etc.

Este oprit a se aduce în comerț surogate de cafea mucede, alterate, descompuse, carbonizate (arse), în total sau în parte, sau cărora li s'au adăogat substanțe minerale sau alte substanțe inerte.

Art. 185. — Este oprit ori-ce amestec de cafea în surogate.

CAP. XVIII

Ceaiul

Art. 186. — Sub numele de ceai, se poate importa şi aduce în comerţ, numai frunzele mai tinere sau frunzele mugurilor arbustului Thea Chinensis, supuse la manipulările obişnuite de preparare.

Este oprit a se aduce in comerţ sub denumirea de ceai, frunzele altor plante, sau frunze de ceai amestecate cu frunze străine, ceai colorat cu coloranţi de orice natură, ceai extras, sau care a mai servit sau a mai fost fiert, fie ca atare, fie amestecat cu ceai bun.

Este oprit a se aduce în comerţ ceai, care conţine mai mult de 15% peţiole (cozi). Sub această denumimire se înţelege coziie lipsite cu totul de frunze.

Asemenea este oprită punerea în comerţ a ceaiului mucegăit, stricat, apretat cu substanţe străine, sau sub formă de pulbere de ceai.

Art. 187. — Ceaiul nu trebuie să conţină mai mult de 12% apă, mai mult de 8% residuu de incinerare din care 50% să fie solubile în apă, iar extractul apos să fie de cel puţin 25%; să conţină teină cel puţin 1%.

CAP. XIX

Cacao, Ciocolata.

Art. 188. — Sub denumirea de cacao se poate aduce în comerţ numai seminţele fructului arborelui cacao.

Sub numele de *pastă de cacao* se înţelege masa obţinută prin sfărâmarea seminţei prăjită de cacao, din care s'a îndepărtat tegumentul, embrionul şi orice impurităţi.

Cacao în pulbere este pulberea pastei de cacao. Se poate aduce în comerţ şi pulberea de cacao parţial degresată.

Cacao solubilizată se obţine din cacao parţial degresată, supusă unui tratament chimic, ca adăugare de carbonat de potasiu, sau de sodiu, sa prin vapori de apă.

Ciocolată în pastă sau pulbere, este pasta sau pulberea de cacao, la care s'a adăogat zahăr. Cantitatea de zahăr adăogat nu poate fi mai mare de 68%.

Ciocolata cu lapte, cu alune, nuci sau alte seminţe, sau fructe, este un amestec de pastă de cacao, zahăr, lapte, alune, nuci, etc. în proporţiuni variabile.

Art. 189. — Substanţele adăogate, afară de zahăr, trebuiesc declarate pe pachetele sau cutiile în cari se ţine sau se vinde ciocolata.

Art. 190. — Este oprit a se aduce în comerţ seminţe de cacao stricate, mucegăite, atinse de insecte, avariate, colorate, sau cari au un gust neplăcut.

Este oprit a se prepara pasta sau pulberea de cacao, din seminţele arătate de acest articol, sau din seminţe la cari s'au adăogat coji de cacao sau orice corpi străini.

Este oprit a se adăoga pastei, pulberei de cacao sau ciocolatei substanţe amilacee, făină de coji de cacao, substanţe minerale inerte, grăsimi străine, sau de acele ce pot înlocui grăsimea, ca dextrină, gume, gelatină, etc. şi coloranţi de orice natură.

Art. 191. — Laptele încorporat ciocolatei, va îndeplini condiţiunile prescrise de acest regulament. Asemenea şi celelalte substanţe permise a se adăoga ciocolatei vor fi curate, nealterate şi de bună calitate.

Art. 192. — Este oprit a se aduce în comerţ ciocolată alterată, mucezită, atinsă de viermi, etc.

Art. 193. — Cantitatea de apă conţinută în preparatele de cacao, ciocolată, pastă de cacao, cacao în pulbere, nu trebuie să treacă peste 7%. Cantitatea de reziduu de incinerare conţinută în ciocolată, pastă sau pulbere de cacao, nu poate trece peste 9,5%, reportată fiind această cantitate la substanţa uscată. Cantitatea de carboneţi alcalini ce se poate adăuga pulberii de cacao, pentru a o solubiliza, nu poate să treacă peste 3,5%, aşa că cantitatea de reziduu de incinerare cuprinsă în acest preparat, nu va fi mai mare de 13%.

CAP. XX

Condimente vegetale

Art. 194. — Condimentele vegetale sunt substanţe vegetale, fructe sau părţi de plante, cu un gust sau miros caracteristic aromatic; condimentele se adaogă alimentelor pentru a le comunica gustul sau mirosul lor particular.

In general, condimentele trebuie să fie curate şi neamestecate cu substanţe străine sau cu resturi din plante de la care provin, substanţe cari nu posedă calităţile condimentului şi sunt socotite ca impurităţi (cozi etc.); să nu fie mucigăite, stricate şi să aibă mirosul şi gustul nealterat al substanţei preparate şi conservate în bune condiţiuni. Să nu fie colorate artificial.

Art. 195. — *Piperul.* Sub numele de piper se poate aduce în comerţ, boabele uscate sau pulberea obţinută din boabele uscate ale plantei *Piper nigrum.*

Boabele de piper pot să fie negre sau albe, după cum au fost uscate împreună sau după îndepărtarea învelişului exterior al bobului.

Piperul trebuie să îndeplinească toate condiţiunile arătate mai sus pentru condimente în general, adică să nu fie colorat artificial, să nu conţină boabe artificiale, sau substanţe străine, să nu conţină coji sau alte părţi ale plantei, boabe alterate, mucegăite, sfărâmate, etc. Pulberea să nu provină de la boabe alterate, stricate, de la cojile piperului alb, de la alte coji sau din pedunculele de piper şi să nu fie amestecat cu nici o substanţă străină, de orice natură ar fi ea.

Piperul negru nu trebuie să conţină mai mult de 7% substanţe minerale, iar piperul alb mai mult de 4%.

Art. 196. — *Piperul roş, ardei măcinat sau boia de ardei sau pa-*

prica este pulberea fructului sau a părţilor fructului de ardei (capsicum annuum şi a altor specii de capsicum), ajuns la maturitate şi uscat. Se pot aduce în comerţ următoarele tipuri:

1. *Boia de ardei dulce, piperă dulce* este pulberea pericarpului curat a fructului de ardei, în care nu trebuie să se afle celelalte părţi ale fructului, ca: peretele despărţitor, potiri, placentă sau cozi; poate însă să conţină seminţele curate ale ardeiului, nealterate, şi a căror substanţă iute, in cea mai mare parte, a fost extrasă prin spălare cu apă.

2. *Boia de ardei tare, piperă tare* sau *paprica tare* este pulberea fructului de ardei, fără cozi şi potire.

3. *Ardeiul mercantil* se obţine din măcinarea fructelor de ardei defectoase, de culoare brună sau galbenă, dar nemucegăite, care poate să conţină cozi şi potiri.

Este oprit a se adăoga ardeiului, substanţe străine de orice natură, a se supracolora sau a i se incorpora corpuri grase străine.

Nu trebuie să conţină materii minerale în cantitate mai mare de 7%, iar partea insolubilă în acid clorhidric, să nu fie mai mai mare decât 0.6% pentru boiaua de ardei dulce, decât 1.5% pentru boiaua de ardei tare şi decât 3% pentru ardeiul mercantil, aceasta trebuind să fie socotită în raport cu pulberea uscată a ardeiului.

Extractul obţinut prin eter etilic să fie între 12 şi 18.5% la tipurile dulci şi tari şi între 5 şi 14% la tipul mercantil.

Art. 197. — *Muştarul de masă* se obţine din făina de muştar albă sau neagră, sau din amestecul lor, prin adăogirea de vin, oţet sau de amândouă deodată şi de apă. La pasta obţinută, se poate adăoga sare comună, zahăr, acid citric, acid tartric şi arome vegetale.

Seminţele din care se prepară făina de muştar nu vor conţine alte seminţe străine sau impurităţi, şi nu vor fi stricate.

Este oprit a se adăoga muştarului de masă, făină sau substanţe amidonoase de orice natură, dextrină, substanţe minerale şi ori care alte substanţe străine.

Se poate supracolora muştarul cu un colorant vegetal permis de regulament.

Este oprit a se adăoga muştarului substanţe antiseptice.

Este oprit a se aduce în comerţ muştar ce conţine metale toxice, luate de la vasele de preparare sau conservare, sau în alt mod.

Art. 198. — *Vanilia* este fructul plantei Vanilla Planifolio, cules înainte de maturitate complectă, uscat şi supus la fermentare, în scop de a-i desvolta aroma.

Este oprit a se aduce în comerţ vanilie alterată, rău conservată, sau vanilie care a fost extrasă, unsă cu balsam sau alte substanţe şi presărată cu vanilină, zahăr, acid benzoic, substanţe minerale şi altele.

Când în preparatele de vanilie, vanilia naturală este înlocuită prin vanilină, se va face pe etichetele preparatului menţiunea *„Preparat cu vanilină“*.

Art. 199. — Pentru cele alte condimente cum sunt: ienibaharul, scorţişoara, cuişoarele, sofran, foile şi boabele de dafin, maghiran,

cimbru, pimen, chimion, anason, coriandru, nucuşoara, piper longum, etc., toate condiţiunile de mai sus sunt aplicabile şi proporţiunea tolerabilă a diferitelor lor elemente constitutive, va fi cea fixată de metodele oficiale de analiză.

CAP. XXI.

Cereale, leguminoase, făină.

Art. 200. — Sub denumirea de cereale, se înţeleg fructele sau seminţele cerealelor şi leguminoaselor.

Cerealele şi leguminoasele aduse în comerţ spre a servi ca hrană omului, ca: grâu, secară, orz, ovăs, orez, porumb, mei, fasole, linte, mazăre, etc., trebuie să fie curate, adică curăţite de substanţele ce le impurifică ca: seminţe străine, seminţe atinse de boale parazitare, de substanţe pământoase, praf, etc., spre a forma un produs industrialmente curat.

Este oprit a se aduce în comerţ cereale sau leguminoase necoapte, mucezite, stricate, încinse, fermentate, descompuse, atacate de paraziţi vegetali ori animali.

Este oprit a se aduce în comerţ cereale sau leguminoase supuse la apretagiu, unse sau colorate.

Este interzis morarilor a măcina cerealele sau leguminoasele arătate mai sus ca oprite a se aduce în comerţ.

Cantitatea de apă cuprinsă în cereale, nu trebuie să treacă peste 15%, asemenea pentru porumb.

Art. 201. — *Făină, mălai.* Făina se obţine prin măcinarea cerealelor curăţite, formând, după cum se arată în articolul precedent, un produs industrialmente curat.

Mălaiul se obţine prin măcinarea porumbului curăţit, bine copt, uscat şi sănătos.

Art. 202. — Făina şi alte producte ale morăritului trebuie să se aducă în comerţ, numai sub numele felului de cereale din care provin (de grâu, de secară, etc.) şi cu desemnarea calităţii, conform obiceiurilor comerciale.

Art. 203. — Este oprit a se aduce în comerţ sau a se întrebuinţa la prepararea pâinei sau mămăligei, făină alterată, mucegăită, încinsă, înăcrită, descompusă, devenită râncedă, sau care conţine făină sau părticele din seminţele străine, făină provenită de la seminţe bolnave sau atinse de boale parazitare.

Este oprit aducerea în comerţ a făinei căreia i s'au adăogat substanţe minerale, fie în scop de a-i mări greutatea, fie în scop de a o înălbi (azuragiu), de a-i îndrepta sau ascunde unele defecte.

Este oprit de a amesteca o făină cu alta de o specie inferioară.

Este oprit a se aduce în comerţ făina înălbită prin procedeuri chimice.

Este oprit a se face comerţ cu făină în localuri în cari se ţin substanţele, de la cari făina ar putea căpăta un gust sau miros particular; o astfel de făină este improprie a fi pusă în consumaţiune publică.

Făina cerealelor nu trebue să conţină apă şi aciditate, calculată ca acid lactic, decât în proporţiunile următoare: apa să nu treacă peste 15%, iar aciditatea peste 0.450%.

CAP. XXII

Pâine, mămăligă.

Art. 204. — Sub denumirea de pâine se înţelege produsul obţinut prin coacerea aluatului făcut dintr'un amestec de făină de grâu, de apă, maià, sau fermenţi alcoolici şi sare.

Pâinea fabricată din alte făinuri sau din amestecuri va purta numele făinei sau al amestecului.

Mămăliga se obţine prin fierberea mălaiului curăţit de tărâţe (cernut) cu apă, la care s'a adaogat şi sare.

Făina întrebuinţată la prepararea pâinei sau mămăligei, trebuie să îndeplinească condiţiunile stabilite la art. 203.

Apa întrebuinţată la prepararea pâinei şi mămăligei trebuie să fie apă bună de băut.

Maiaua să nu fie înăcrită şi să îndeplinească condiţiunile prevăzute de art. 209.

Art. 205. — Pâinea trebuie să fie bine panificată, miezul să prezinte pori omogeni în toată masa lui, să nu preziute escavaţiuni mari, bulgări de făină sau bucăţi de pâine veche, coaja să fie omogenă, să nu fie arsă, miezul să fie bine copt.

Este oprit a se pune în consumaţiune publică pâinea ce nu întruneşte condiţiunile arătate mai sus, sau care conţine substanţe minerale ca alaun, sulfat de cupru sau de zinc. adăogate făinei sau aluatului în scop de a înlesni panificarea; pâine alterată, mucegăită, acră, descompusă.

Incorporarea de cartofi sau lapte la pâine trebuie declarată prin mici etichete lipite pe fiecare pâine.

Art. 206. — Este oprit a se pune în consumaţie în localuri publice (cârciume, hanuri, etc.), sau a se da lucrătorilor învoiţi a primi hrana în natură de către patroni, proprietari, arendaşi, mămăligă rău preparată din făină necurăţită, necernută, încinsă, stricată sau provenită din porumb stricat sau necopt, mămăligă veche, mucegăită, alterată sau descompusă.

Art. 207. — Debitarea pâinei se va face în pungi de hârtie sau alt material transparent, pâinea va fi bine închisă în aceste pungi, aşa ca să nu se poată impurifica prin conservare sau diferite manipulări ale vânzării.

Punerea în aplicare a acestei dispoziţiuni se va face în urma unui ordin special, dat de direcţiunea generală sanitară pentru anume localităţi şi timp.

Art. 208. — Brutăriile vor fi luminoase, aerate şi curat întreţinute. Nu este permis ca localurile unde se prepară pâinea sau se conservă

materialele să servească de dormitoare sau locuințe pentru lucrători, să se țină lucruri necurate, ca rufe murdare, vestminte, încălțăminte, obiecte de așternut, nici obiecte sau alte mărfuri mirositoare, al căror miros s'ar putea comunica făinei sau pâinei.

Se vor menține în perfectă curățenie, toate uneltele și vasele cari servă la fabricarea, cântărirea sau transportarea pâinei.

Lucrătorii întrebuințați la fabricarea pâinei, vor fi sănătoși (neatinși de boale contagioase) și curați. Administrațiunile vor stărui a obține de la brutării, întrebuințarea de aparate mecanice și închise, la prepararea aluatului, mai cu samă, obligând pe patroni a înlocui sistemul actual de lucru cu mâna, prin care aluatul se poate impurifica..

Pâinea nu trebuie să conțină mai mult de 40% apă, substanțe minerale mai mult de 1% pentru pâinea de făină de grâu și 2% pentru pâinea de secară, raportate aceste cantități la pâinea fără apă și fără clorură de sodiu. Aciditatea să nu treacă peste 0.9%, calculată ca acid lactic.

CAP. XXIII

Drojdie (Fermenți alcoolici).

Art. 209. — Drojdiile sunt fermenții alcoolici cari au produs, în mod industrial, spirtul sau berea.

Se admite punerea în comerț numai a drojdiilor curate de spirt, sau a drojdiilor curate de bere. Amestecurile acestora nu sunt permise.

Este oprit a se aduce în comerț drojdii stricate sau descompuse, sau drojdii cărora li s'a adăogat vre-o substanță străină sau conservatrice.

Drojdiile trebuie aduse în comerț, sub formă de bucăți paralelipipedice, învelite în hârtie pergament, pe care va fi imprimată eticheta ce va purta numele și locuința fabricantului, la drojdiile de spirt va purta inscripția „drojdie de spirt", scrisă pe fund roș cu litere latine, negre, de 7 milimetri mărime; iar la drojdiile de bere, va purta inscripția „drojdie de bere", scrisă pe fond negru cu litere albe.

Debitanții detailiști ai drojdiilor, vor păstra totdeauna în învelitoarea originală restul pachetului deschis.

CAP. XXIV

Paste făinoase alimentare.

Art. 210. — Sub denumirea de paste făinoase alimentare, se înțeleg aluaturile întărite, obținute din amestecul de făină sau griș, bogate în gluten, cu apă, fără fermentare sau transformare în stare spongioasă.

Pastele făinoase cu ou trebuie să conțină cel puțin 3 ouă la un kgr. pastă.

Pastele făinoase alimentare ca: paste de supă, tăețel, fidea, steli-

şoare, vermiceli, macaroane, trebuiesc să fie preparate din făină curată, care să îndeplinească toate condiţiunile regulamentului de faţă şi să nu conţină adaosuri de altă făină.

Este oprit a se aduce în comerţ paste alimentare stricate, mucegăite, descompuse, acide, râncede sau atacate de insecte sau animale şi a se colora cu vre-un colorant oarecare.

CAP. XXV

Fructe, legume şi ciuperci comestibile.

Art. 211. — Fructele stricate, mucegăite, ce exală un miros rău sau au suferit orice altă alterare, nu trebuie să fie importate, puse în vânzare sau vândute ca fructe de masă; dacă însă sunt destinate pentru altă întrebainţare, aceasta trebuie să fie arătat în mod lămurit.

Fructele proaspete, a căror stare e astfel încât le poate face vătămătoare sănătăţii sau să provoace desgust, nu pot fi puse în comerţ ca aliment.

Art. 212. — Este oprit de a vinde sau de a pune în vânzare ca *„fructe de masă"* fructe crude, de orice fel ar fi.

Fructele incomplect coapte, puse în vânzare în vederea unei întrebuinţări speciale (de ex. pentru prepararea dulceţurilor), sau spre a fi păstrate până la maturitate, trebuie să fie arătate în mod expres ca „fructe de fiert" sau „fructe de păstrat", prin inscripţii bine vizibile, puse pe recipient.

Art. 213. — *Legumele* şi *cartofii* mucegăiţi, stricaţi, sau care au suferit orice altă alterare, nu pot fi importate, puse în vânzare sau vândute.

Art. 214. — *Ciupercile* puse în comerţ ca alimente (ciuperci comestibile) nu trebuie să fie nici otrăvitoare, nici suspecte. Ciupercile puse în vânzare în stare proaspătă, nu trebuie să fie sfărămate; ciupercile veştede, stricate, perforate de insecte sau tăiate în bucăţi, trebuie să fie aruncate.

Art. 215. — *Fructele uscate* şi *legumele uscate* avariate, mucegăite, roase de animale sau care au suferit orice altă alterare, nu trebuie să fie importate, puse în vânzare sau vândute.

In comerţul de detail, este oprit de a pune în vânzare sau de a vinde fructe uscate ce conţin viermi.

Art. 216. — Legumele uscate nu trebuie să conţină nici un agent conservator, cu excepţia sării de bucătărie şi a zahărului. Pentru fructele uscate se permite a se întrebuinţa ca substanţă conservatrice, alături de sarea de bucătărie şi zahărul, acidul sulfuros în proporţia de maximum 1.25 grame la kilogram.

Este oprit de a colora în mod artificial fructele uscate şi legumele uscate, cari nu trebuie să conţină nici un compus metalic vătămător.

CAP. XXVI

Conserve alimentare.

Art. 217. — Sub numele de conserve alimentare se înțeleg substanțele alimentare cari, în urma unui tratament propriu, pot să-și păstreze un timp mai îndelungat proprietățile lor principale, fiind ferite de transformările ce le-ar face improprii consumațiunii.

Mijloacele cele mai întrebuințate de conservare sunt: prin afumare, răcire, încălzire, prin sare comună, prin uscare, pasteurizare și sterilizare în vase închise (procedeul Oppert), prin oțet, zahăr, alcool, etc.

Art. 218. — Este oprit a se întrebuința la prepararea conservelor substanțe stricate, alterate sau din acelea cari nu îndeplinesc condițiunile sau sunt oprite prin regulamentul de față. Substanțele de conservare ca: zaharuri, untdelemn, oțet, etc., vor fi de bună calitate, nealterate, îndeplinind în totul condițiunile cerute de acest regulament. Nu se va putea adăoga conservelor substanțe cari să le micșoreze valoarea.

Este oprit a se întrebuința la prepararea conservelor alimentare de orice natură: conserve vegetale, conserve animale, ca mezeluri, icre, etc., substanțe antiseptice, substanțe îndulcitoare artificiale sau esențe sintetice.

Fructele destinate confecțiunei conservelor (fructe zăhărite, etc.), pot fi tratate cu acid sulfuros, cu condițiunea că prepararea, la care vor fi supuse mai târziu, să asigure complecta eliminare a acestei substanțe conservatrice.

Este oprită colorarea sau supracolorarea conservelor alimentare. Se permite supracolorarea conservelor vegetale verzi cu sulfat de cupru în proporțiune ca să vină cel mult 100 miligrame cupru la un kilogram conserve, din care s'au scurs substanțele lichide.

De asemenea se permite colorarea conservelor de fructe cu ajutorul materiilor colorante inofensive.

Este oprit a se aduce în comerț conserve alimentare alterate, stricate, mucegăite, descompuse, cari conțin metale toxice sau compușii lor. Este oprit a se aduce sau a se ține în comerț cutii de conserve umflate. Conservele alterate trebuie scoase din comerț, deîndată ce starea lor a fost recunoscută.

Este oprit a se fabrica conserve animale și mezeluri din carnea animalelor bolnave, din carne stricată sau din carnea altor animale decât acelea ce se mănâncă obișnuit.

Este oprit fabricanților de mezeluri de a reprimi de la debitanți mezelurile învechite sau alterate,

Nu este permis a se adăoga conservelor sau mezelurilor substanțe amidonoase, precum și cantități prea mari de condimente, cu menirea de a masca unele defecte ale lor.

Este cu totul oprit a supracolora conserve animale, mezeluri, etc., cu ori-ce fel de colorant.

Art. 219. — Cutiile în cari se aduc în comerţ conservele alimentare vor fi bine cositorite cu cositor curat, care să nu conţină mai mult de 1% impurităţi technice.

Interiorul cutiilor, în cari se conservă substanţe acide sau saramură, vor fi prevăzute cu un lac sau email, care să împiedice salvarea metalului cutiei.

Imbinarea părţilor metalice ale cutiilor de conserve se va face în mod mecanic, iar materialul de lipire va fi totdeauna aplicat pe partea din afară a cutiei.

Materialul de lipire nici într'un caz să nu poată veni în contact cu substanţa ce se conservă.

Etichetele cutiilor vor corespunde sau vor indica natura exactă a substanţei conţinute în cutie.

CAP. XXVII.

Ouăle şi conservele de ouă.

Art. 220. — Sub denumirea de ouă se înţeleg ouăle de găină, Ouăle altor paseri se vând ca atare, adică: ca „ouă de gâscă", „ouă de raţă", etc.

Ouăle puse în comerţ trebuie să fie proaspete şi bune de a fi consumate. Dacă sunt stampilate cu o dată, aceasta trebuie să corespundă cu adevărata dată de ouare.

Art. 221. — Ouăle pot fi conservate prin frig sau prin cufundare în apă de var, în parafină, etc.

Pe lăzile (vasele) în care se ţin ast-fel de ouă trebuie să se afle inscripţii, cari să arate modul de conservare, de ex: *„ouă în parafină"*, *„ouă în sticlă solubilă"*, etc.

Ouăle de băut nu trebuie să fie mai vechi de 14 zile.

Art. 222. — Ouăle crăpate sunt ouă proaspete, cari au suferit în timpul transportului o leziune de coajă, fără ca prin aceasta să se fi scurs conţinutul lor.

Este oprit a crăpa ouă vechi şi ale vinde ca ouă proaspete crăpate.

Este oprit a aduce în comerţ ouă care arată la lampă pete obscure.

Este oprit a aduce în comerţ ouăle vechi, alterate, ast fel încât conţinutul lor să aibă un gust sau un miros neplăcăt, sau de a trata ouăle cu substanţe cari să pătrundă prin coaja oului şi să schimbe compoziţia conţinutului.

Art. 223. — Ca *conserve de ouă* sunt admise numai acelea care sunt aduse în comerţ în stare bună, nealterate, neatinse de microorganisme şi se obţin prin uscarea conţinutului ouălor, fără nici o adăogire a vre-unei alte substanţe conservatrice decât a acidului sulfuros (lichefiat sau gazos), în proporţiune de cel mult 500 m. gr. la kilogram, a sării de bucătărie şi a zahărului.

Art. 224. — Este oprit a se aduce în comerţ, ca surogate de ouă, producte ce n'ar fi fabricate în mod excluziv cu materiile provenind din ouă.

CAP. XXVIII.

Laptele şi derivatele lui.

Art. 225. — Laptele este produsul integral, obţinut prin mulgerea totală şi neîntreruptă a animalelor producătoare de lapte, pentru hrana omului, animale sănătoase, bine hrănite şi nesupuse la munci grele.

Sub denumirea de lapte, fără altă explicaţie, se înţelege totdeauna laptele de vacă. Laptele altor animale, ce se aduce în comerţ, va purta, pe lângă denumirea de lapte şi pe acea a animalului dela care provine.

Mulgerea laptelui ca şi manipulările la cari este supus, ca filtrare, răcire, pasteurizare, sterilizare, transportare, conservare, etc., trebuesc făcute cu cea mai mare îngrijire şi cu perfectă curăţenie.

Art. 226. — Animalele de lapte se vor hrăni cu nutreţ de bună calitate şi se vor adăpa cu apă curată, bună de băut.

Este oprit a se hrăni animalele de lapte cu nutreţ stricat, intrat în descompunere, cu miros rău, etc.

Medicii veterinari oficiali vor inspecta periodic animalele al căror lapte se aduce în consumaţiune publică, grajdurile în cari se ţin acele animale, ca şi uneltele, aparatele şi vasele cari servesc la mulgerea, la păstrarea, măsurarea şi transportarea laptelui.

Se va opri mulgerea animalelor bolnave. Se vor depărta şi izola animalele cari sufăr da vre-o boală infecţioasă acută sau cronică. Se vor păzi cu stricteţă prescripţiunile regulamentului de poliţie veterinară.

Art. 227. — Dacă se îmbolnăveşte un animal dintr'o lăptărie, proprietarul sau înlocuitorul său va înştiinţa îndată pe primar. In comunele în cari se află un medic veterinar oficial, acesta va fi de îndată însărcinat cu examinarea animalului şi cu luarea măsurilor preventive. In comunele în cari nu se găseşte un veterinar, primarul va chibzui dacă cazul e grav şi dacă este necesară intervenţiunea sa, pentru ca veterinarul judeţului să vină la faţa locului. In caz de boală infecţioasă se va opri vânzarea laptelui din toată lăptăria 6 zile după încetarea boalei şi după desinfectarea grajdului.

Art. 228. — Persoane atinse de boli contagioase sau de boli cari provoacă desgust nu vor putea fi întrebuinţate la mulgere, la manipulările la cari este supus laptele sau la vânzarea lui.

Art. 229. — Nimeni nu poate face comerţ cu lapte şi derivate, dacă nu are o autorizaţiune specială, eliberată de serviciul veterinar al judeţului sau comunei. Vânzătorilor ambulanţi de lapte li se va acorda un permis, care va avea numărul autorizaţiunii şi pe care debitantul îl va avea totdeauna asupra lui, spre a l prezenta organelor de control.

Se vor opri de a face comerţ cu lapte sau derivate persoanele ce nu au permisul sau autorizarea, iar laptele se va confisca.

Art. 230. — Localurile lăptăriilor în cari se păstrează sau se manipulează laptele vor fi curate, răcoroase, bine aerate, cu totul separate de grajd. Aceleaşi condiţiuni vor trebui să îndeplinească şi loca-

lurile în cari se face comerţ cu lapte. Pereţii camerelor acestor localuri vor fi văpsite în oleiu, cel puţin până la înălţime de 2 metri. Pardoseala va fi de beton cimentat.

Localurile arătate mai sus nu vor putea servi ca locuinţe sau dormitoare, nici ca depozite pentru obiecte murdare (rufe purtate), vestminte, obiecte de aşternut, sau pentru obiecte cari ar putea să comunice laptelui gust ori miros particular. Aceste localuri vor fi prevăzute cu canaluri de scurgere şi cu conducte de apă.

Art. 231. — Vasele ce servesc pentru păstrarea, transportarea sau vânzarea laptelui vor fi făcute din lemn, din cositor sau alte metale bine cositorite cu cositor curat, îndeplinind condiţiunile de puritate cerute de art. 178. Aceste vase vor fi totdeauna închise (prevăzute cu capac).

Ele vor fi ţinute în stare perfectă de curăţenie şi se vor spăla cu leşie şi apă curată. Forma vaselor va fi aşa aleasă, ca ele să se poată uşor şi complect spăla.

Pe vasele în cari se ţine sau se transportă laptele se va găsi o tăbliţă pe care se va arăta felul laptelui conţinut în ele.

Căruţele cu cari se transportă laptele vor fi curat ţinute şi vor purta pe ele numărul permisului de vânzare. Este oprit a se transporta în aceste căruţe, odată cu laptele, alte obiecte de la cari laptele se poate impurifica.

Art. 232. — Laptele ce se aduce în comerţ trebuie să fie în stare naturală.

Este oprit a se aduce în comerţ lapte căruia i s'a adăogat apă. apă. Este oprit a se aduce în comerţ lapte căruia i s'a adoptat substanţe neutralizatoare sau antiseptice de orice natură, sau oricari alte substanţe străine ca: amidon, făină, creeri bătuţi, etc.

Art. 233. — Este oprit a se aduce în comerţ laptele care are un gust sau miros particular sau displăcut, lapte stricat, grunjos, colorat roşu sau în alt mod în întreaga lui massă, sau care prezintă pete de diferite colori; laptele colostral (coloastre), adică laptele secretat în cele dintâi opt zile după fătare; laptele provenit de la animale atinse de boale cari pot influenţa asupra laptelui şi asupra sănătăţii consumatorului, ca boale de uger, de orice natură, de afte epizootice, de tuberculoză, de variolă, de dalac, de pneumonie contagioasă, de turbare, de septicemie, de gălbinare, de desinterie, hemoglobinurie.

Este oprit a se aduce în comerţ lapte provenit de la animale cărora li s'au administrat medicamente ce pot trece în lapte, ca compuşii arsenului, mercurului, etc.

Este oprit a se aduce în comerţ lapte ce conţine impurităţi provenite de la muls sau conservarea neîngrijită.

Este oprit a se aduce în comerţ lapte amestecat, provenit de la animale de specii diferite.

Art. 234. — Laptele, îndată după mulgere, se va îndepărta din grajdul în care a avut loc mulgerea. Manipulările la cari poate fi su-

pus laptele sunt: filtrarea sau strecurarea prin pânză, site sau alt meterial propriu acestui scop, răcirea, pasteurizarea, sterilizarea și omogenizarea (împiedecarea separării corpilor grași prin mijloace mecanice).

Art. 235. — Orice producător de lapte pentru consumațiunea publică este dator a face cunoscut autorității comunale despre numărul de vite ce are, felul lor, modul ținerii, modul de manipulare și conservare a laptelui, mașinile ce întrebuințează.

Această cerere se înaintează serviciului veterinar care, după constatările făcute la fața locului, liberează permisul de vânzare.

Art. 236. — Controlul laptelui se poate face de persoanele în drept a face control asupra alimentelor și băuturilor. Ele vor exercita un control zilnic și foarte sever, spre a împiedeca punerea în comerț a laptelui neregulamentar.

Controlul se va face de aceste organe în piețele sau halele de desfacere, pe străzi, în trăsurile de transport sau comerțul ambulant, în magazii sau ori unde se găsește lapte sau derivatele lui puse în comerț sau consumațiune publică.

Controlul se va face de aceste organe prin observarea proprietăților organoleptice, luarea greutății specifice sau a altor operațiuni prescrise de laboratoriile de chimie. Laptele nebănuit în urma acestui control se va lăsa în comerț; laptele la care determinările efectuate nu dau rezultatele prescrise pentru laptele normal se va considera ca impropriu consumației și se va opri imediat din comerț, vărsându-se conform art. 20, iar contravenienții se vor pedepsi după normele art. 286.

La luarea probelor sau facerea determinărilor, laptele se va amesteca bine.

Art. 237. — In cazul când prima analiză nu se poate căpăta convingerea deplină că laptele a fost falșificat se vor lua probe la grajd.

Proba la grajd se va face după 3 zile de la luarea primei probe, când este vorba de laptele unui singur animal sau în 8 zile când este vorba de un amestec de lapte provenit de la mai multe animale. Proba de la un singur animal va fi luată din laptele muls în acelaș timp, în care s'a făcut și la prima probă și mulgerea se va face complect.

Când rezultatul analizei probei de la grajd arată un lapte cu compoziție anormală, falșificarea fiind exclusă, nu se vor lua măsuri încontra proprietarului, dar se va opri punerea în comerț sau consumațiune publică a laptelui cu compoziție anormală, până ce cauza care făcea ca compoziția laptelui să fie anormală ca hrană, îngrijire, timp; au fost înlăturate sau au dispărut.

Art. 238. — Laptele de vacă trebuie să aibă greutatea specifică la temp. de 15^0 c. între limitele 1.029—1.033 sau 29 33 grade. Să conțină cel puțin $3.2^0/_0$ corpi grași, cel puțin 12.3 extract uscat la 100^0, extract liber de unt să nu aibă mai puțin de $8.5^0/_0$, greutatea

specifică a extractului să nu fie mai mare de 1.345, indicele refractometric al aerului, după metoda Akerman, să nu fie mai mic de 38 grade. Pentru neutralizare a 100 cc lapte să nu se întrebuințeze mai mult de 9 cc. sol. $^1/_4$ n. de hidroxid alcalin.

Laptele de bivoliță trebuie să aibă greutatea specifică la temp. de 15^0 c. între limitele 1 030—1.035 sau 30—35 grade, să conțină cel puțin $5^0/_0$ corpi grași, $15^0/_0$ extract, iar extract liber de unt să nu aibă mai puțin de $9.5^0/_0$

Pentru neutralizarea a 100 cc. lapte de bivoliță să nu se întrebuințeze mai mult de 9 cc. sol, $^1/_4$ n. de hidroxid alcalin.

Laptele de oaie

Corpi grași cel puțin $6^0/_0$
Extract uscat la 100^0 cel puțin 15.
Extract liber de unt cel puțin 9.
Aciditatea ca la laptele de vacă.

Laptele de capră

Corpi grași cel puțin $4^0/_0$
Extract uscat la 100^0 cel puțin 13
Extract liber de unt cel puțin $8.5^0/_0$

Art. 239. — Lapte maternizat este laptele căruia prin centrifugare se îndepărtează o parte din substanțe în suspensiune sau emulsiune și i se adaogă zahăr, în scop de a se face ca compoziția acestui lapte să se apropie de acea a laptelui de femee. Zahărul ce se adaogă acestui lapte poate fi zaharoză sau lactoză.

Acest lapte va întruni în cel mai înalt grad condițiunile stabilite pentru un lapte igienic, adică animalele de la cari provine laptele, ce urmează a se materniza, vor fi perfect sănătoase, bine hrănite și bine ținute. Laptele va fi muls cu îngrijire, ferit de impurități, filtrat, răcit, și după supunerea la manipulările arătate mai sus, sterilizat, pus în sticle bine curățate și sterilizate, ermetic închise și etichetate. Este oprit a se adăoga acestui lapte substanțe conservatrice sau alte substanțe străine de orice natură, afară de zahăr.

Art. 249 — Laptele pasteurizat este laptele normal, care întrunește condițiunile prescrise prin acest regulament pentru laptele normal și care timp de 15 minute a fost încălzit la 75^0 c. sau cel puțin 4 minute la 80^0 c. și apoi a fost manipulat în mod steril (pus în sticle curate și sterilizate și închise ermetic).

Laptele pasteurizat nu trebuie să dea, timp de două minute, reacțiunea lui Storch (cu paraphenylendiamina).

Art. 241. — Laptele condensat, lapte în pulbere sau în tablete este laptele din care apa de constituție s'a îndepărtat în parte sau in total Se poate adăogi zahăr la aceste preparate. Laptele condensat în pulbere sau în tablete trebue să fie preparat din lapte normal.

O cantitate de 12.5 gr. substanță dizolvată în apă și complectat volumul la 100 cm. c., la temperatura ordinară, trebuie să dea un licid omogen, care să conțină componenții laptelui în cantitatea și pro-

porţiile arătate la art. 255, afară de indicele de refracţiune, care va fi alterat în mod simţitor prin prezenţa zahărului.

Este oprit a aduce în comerţ lapte condensat în pulbere sau în tablete, alterat sau descompus, care conţine substanţe antiseptice, căruia i s'au adăogat alte substanţe străine afară de zahăr, sau care conţine compuşi de ai metalelor toxice, luaţi dela vasele de conservare sau fabricare.

Art. 242. — Iaurt. Se obţine prin însămânţarea cu fermenţii speciali sau maiaua (fermenţi ai lactozei şi caseinei) de iaurt, a laptelui concentrat prin evaporare până la aproximativ jumătate din volumul său. Iaurtul trebue să conţină cel puţin 5% corpi graşi, să nu conţină mai mult de 0.8% aciditate calculată ca acid lactic.

Este oprit a se aduce în comerţ iaurt înăcrit, stricat, descompus, care conţine impurităţi sau căruia i s'au adăogat substanţe antiseptice sau substanţe străine de orice natură. Iaurtul se va conserva în vase bine smălţuite.

Art. 243. — Laptele smântânit este laptele din care smântâna a fost scoasă în total sau în parte.

Acest produs se va pune în comerţ cu un preţ relativ mai redus decât laptele normal şi în modul prevăzut de art 248, iar vasele ce conţin laptele smântânit vor purta inscripţii cu litere bine lizibile, de 15 m. m. înălţime, arătând felul laptelui, adică *„lapte smântânit"*.

In acelaş mod se va pune în comerţ şi laptele slab, rezultând din mulgerea incompletă, atunci când viţelul suge o parte a laptelui din uger.

Se va considera ca lapte slab şi se va putea pune în comerţ numai în condiţiunile arătate în acest articol, orice lapte ar conţine corpuri grase în cantităţi inferioare acelor prescrise de art. 217 pentru laptele normal.

Toate regulele arătate în acest capitol pentru laptele normal, afară de acele din art, 255, se aplică şi pentru laptele smântânit.

Art. 244. — Laptele bătut şi laptele covăsit se obţine coagulându-se laptele prin aciditate sau chiag.

Laptele bătut şi coagulat se va prepara din laptele normal, care îndeplineşte condiţiunile regulamentului de faţă.

Este oprit a ţine sau a aduce în comerţ lapte bătut sau covăsit în vase metalice sau în vase ai căror pereţi interiori au părţi metalice.

Este oprit a se aduce în comerţ lapte bătut sau covăsit stricat, descompus, înăcrit, care nu conţine unt în proporţia conţinută în laptele din care s'a preparat, căruia i s'au adăogat substanţe antiseptice sau corpi străini de orice natură, sau conţine impurităţi de la conservare sau preparare.

Art. 245. — Smântâna este partea din lapte în care s'a concentrat, fie prin şedere, fie prin centrifugare, o mare parte din globulele de unt.

Frişca este smântâna bătută, la care s'a adăogat zahăr.

Este oprit a se aduce în comerţ smântână sau frişcă alterată, cu miros displăcut, cu gust particular amărâu, rânced, salin, acru, sau care conţine impurităţi.

Este oprit a se aduce în comerț smântână cu consistența grunjoasă sau care se întinde.

Este oprit a se aduce în comerț smântâna căreia i s'au adăogat substanțe amidonoase, albuș de ou, substanțe minerale, substanțe antiseptice și orice alte substanțe străine, de orice natură.

Smântâna ce se aduce în comerț nu poate să aibă mai puțin de 15% corpi grași—100 grame smântână nu vor avea o aciditate superioară aceleia ce se poate neutraliza prin 10 cc. sol. vol. $^1/_4$ n. hidrocid alcaliu.

Lăptăriile vor fi obligate a aduce smântâna în comerț în stare pasteurizată și în borcane bine închise.

Art. 246. — Brânzeturi. Brânzeturile se obțin prin coagularea laptelui sau smântânei cu ajutorul chiagului sau acizilor.

Se deosebesc brânzeturile proaspete și brânzeturile propriu zise, cu caracter de caș, cari în urmă se supun unui procedeu de maturizare, fermentare sau afumare.

Brânza de vacă se obține prin coagularea laptelui smântânit, e săracă în unt și nu trebuie să conțină mai mult de 75% apă.

Brânza de oaie se obține prin coagularea laptelui de oaie și e pusă în comerț sub diferite denumiri, cărora trebuie să li se adaoge în toate cazurile și desemnarea de: „*Brânză de oaie*". Astfel: „Brânză secuiască (brânză de oaie)". Brânza de oaie trebuie să conțină unt în cantitate de cel puțin 45% din rezidiul uscat.

Brânză de rând se obține prin coagularea amestecului de lapte de oaie nomal și de lapte de vacă smântânit, sau prin amestecarea brânzei de oaie cu brânza de vacă în așa mod, încât produsul să aibă cel puțin 30% unt din rezidiul uscat.

Brânzeturile speciale sunt acele cunoscute în comerț sub diferite numiri și trebuie să îndeplinească condițiunile de compoziție stabilite de obiceiurile comerciale.

Art. 247. — Este oprit a se adăoga laptelui, ce servește la fabricarea brânzei, alte substanțe decât acidul sau chiagul coagulator; iar coagului nu trebuie să i se adaoge alte substanțe decât sare, fermenți și unele condimente.

Este oprit a se fabrica brânzeturi din laptele animalelor bolnave, din lapte colostral, stricat, descompus sau alterat în vre-un mod oprit de acest regulament.

Este oprit a se adăoga brânzeturilor substanțe amidonoase sau substanțe antiseptice.

Este oprit a se trata suprafața brânzeturilor tari cu substanțe minerale.

Este oprit a se aduce în comerț brânză stricată, descompusă, care conține viermi, substanțe vătămătoare sănătății sau metale toxice.

Art. 248. — Brânza artificială este un produs a cărei grăsime nu provine, sau nu provine esclusiv din lapte, ci poate fi înlocuită, în parte sau în întregime prin margarină sau prin grăsimi comestibile, inclusiv cele artificiale, admise de acest regulament.

Brânzeturile artificiale vor conține corpi grași în proporție de cel

puţin 35% din rezidiul uscat, iar rezidiul uscat să fie cel puţin 55%.

Aceste brânzeturi trebuiesc să fie colorate în toată massa lor în roş deschis, cu un colorant admis de regulament.

Este oprit a se adăoga brânzeturilor artificiale substanţe antiseptice sau alte substanţe străine, ca substanţe amidonoase sau substanţe minerale, afară de clorura de sodiu.

Este oprit a se aduce în comerţ brânzeturile artificiale stricate, descompuse, cari conţin viermi, substanţe vătămătoare sănătăţii sau metale toxice.

Fabricele de brânzeturi artificiale se vor înfiinţa în condiţiunile şi sub controlul arătat mai jos pentru fabricile de margarină, cu excepţie în ce priveşte conducătorul technic, căruia nu i se cer titluri academice.

In toate localurile, pieţe, hale, etc. unde se vinde brânză artificială, se va expune, la un loc bine vizibil, o tablă de 80×25 cm. cu inscripţia „Comerţ de brânzeturi artificiale", având literile mari negre, pe fond roş deschis.

CAP. XXIX

Untul

Art. 249. — Sub denumirea de unt se poate pune în comerţ, numai grăsime extrasă pe cale mecanică, exclusiv din laptele de vacă ori bivoliţă sau din amestecul acestor două grăsimi, fără nici un adaos de alte substanţe grase străine. Se deosebesc : untul dulce, undul de rând şi untul topit.

Untul dulce provine din smântâna centrifugată şi pasteurizată a laptelui dulce. Acest unt nu trebuie să conţină mai mult de 16% apă şi mai mult de 2% substanţe negrăsoase. La neutralizarea acizilor liberi, pentru 100 gr. unt dulce, să nu se întrebuinţeze mai mult de 5 cm. c. soluţie $^{1}/_{1}$ n. de hidroxid alcaliu; adică aciditatea untului dulce să fie mai mică de 5 grade.

Untul de rând se prepară din smântâna laptelui covăsit sau acrit. Acest unt nu trebuie să conţină mai mult de 18% apă şi mai mult de 2% substanţe negrăsoase. Aciditatea trebuie să fie mai mică decât 9 grade.

Untul topit se prepară prin topirea untului proaspăt, îndepărtându-se apa şi substanţele negrăsoase, aşa încât să nu conţină mai mult de 1% apă. Aciditatea untului topit trebuie să fie mai mică decât 15 grade.

Ca operaţiuni normale şi care sunt permise la prepararea untului, se consideră :

a) Spălarea untului cu apă ;

b) Colorarea untului in galben cu coloranţi inofensivi, permişi de acest regulament şi cari cu acid clorhidric nu dau culoare roşie ;

c) Adaosul de sare (clorură de sodiu), care să nu treacă de 10%, untul căruia i s'a adăogat sare, trebuie vândut şi declarat ca unt sărat.

Intrebuinţarea, la prepararea untului a substanţelor conservatrice, precum şi întrebuinţarea oricărui alt produs chimic este interzisă.

Art. 250. — Este interzisă prepararea şi punerea în comerţ a untului reconstituit (rezultat prin renovarea untului alterat), precum şi a untului rânced, mucegăit sau a untului care a suferit orice altă alteraţiune.

Este interzis, sub denumirea de unt, punerea în comerţ şi vânzarea produsului rezultat prin amestecarea untului şi margarinei.

Este interzisă vânzarea untului de către comercianţii cari nu vor poseda ue aparat răcitor pentru consrvarea aeestui produs.

CAP. XXX

Margarina

Art. 251. — Sub denumirea de margarină se înţelege o grăsime comestibilă, care prin proprietăţile sale, coloare, consistenţă, aromă şi gust se apropie de unt şi a cărei grăsime nu provine din lapte sau nu provine escluciv numai din lapte.

Margarina trebuie fabricată din materii prime de bună calitate ; oleomargarina întrebuinţată la preparare, să fie debarasată de cea mai mare parte a stearinei şi să aibă un punct de fuziune inferior de 35^0 c.

Margarina trebuie să conţiuă cel puţin $85^0/_0$ substanţe grase (sau maximum $15^0/_0$ apă), deasemenea trebuie să conţie ca substanţe revelatoare (uşor de recunoscut) oleu de sesam în proporţie de 50 părţi şi 2 părţi feculă de cartofi la 1000 părţi grăsime ; acest adaos trebuie făcut amestecului de grăsimi înainte de orice ală manipulaţiune. Oleul de sesam trebuie să dea reacţiunea Bandouin în mod intens chiar în diluţiune de 1 parte la 200 părţi oleu de coton, iar fecula de cartofi trebuie să fie bine uscată.

La prepararea margarinei se admite la 100 părţi grăsime 100 părţi lapte (sau $10^0/_0$ unt).

Art. 252. — Coloranţii sintetici şi vegetali sunt interzişi la colorarea margarinei ; deasemenea este interzisă adăogarea de substanţe chimice (aromatizatoare şi bonificatori) şi substanţe conservatrice ; adăogarea de sare este permisă, însă sub declaraţiune.

Art. 253. — Este oprit a pune în consumaţiune, ca produs alimentar, margarină râncedă, mucegăită, sau margarină care a suferit orice altă alteraţiune.

Art. 254. — Este interzisă fabricarea şi păstrarea margarinei în localurile de fabricare sau păstrare a untului şi în localităţile cu un număr mai mare de 5000 locuitori este interzisă vânzarea ambelor produse în acelaş local.

Art. 255. — Este interzisă amestecarea margarinei cu unt sau alte grăsimi şi a face comerţ cu acest produs ; asemenea se va opri din comerţ margarinele cu un conţiaut mai mare de $10^0/_0$ unt.

Art. 256. — In toate localurile, pieţe, hale, etc., unde se vinde margarina, trebuie a se pune o tablă (firmă) de 80$\times$25 cm., la un loc vizibil, cu inscripţia în litere latine „comerţ de margarină" ; literele trebuie să fie de coloare albă pe fond negru şi de cel puţin 5 cm. înălţime.

Art. 257. — Vasele şi ambalajele în care se păstrează sau se vinde margarina, trebuie să aibă în locuri vizibile inscripţia „Margarină" cu litere negre pe fond alb.

Ambalajele vor purta, pe lângă celelalte notaţiuni, firma şi marca fabricantului.

În comerţul de detail nu se poate vinde margarină decât în vase şi pachete originale, având present în grăsime cuvântul de „margarină".

Art. 258. — Brutăriile, cofetăriile, restaurantele, cafenelele, etc., cari întrebuinţează margarina la prepararea vre-unui fel de produs al lor, sunt obligate a se conforma prescripţiunilor articolelor precedente, adică de a pune o tablă de 80×25 cm., la un loc vizibil, cu inscripţia, în litere latine : „se întrebuinţează margarina". Literele trebuie să fie de culoare albă pe fond negru şi de cel puţin 5 cm. înălţime.

Art. 259. — In toată corespondenţa comercială, anunţuri, facturi, scrisoare de trăsură, etc., margarina trebuie denumită ca atare ; este interzis de a adăoga, sub orice formă, pe lângă cuvântul de margarină, cuvântul de unt sau orice alte expresiuni, cari ar avea de scop inducerea în eroare.

Art. 260. — Fabricele de margarină nu se pot înfiinţa fără autorizaţiunea direcţiunei generale a serviciului sanitar. Pentru a se obţine autorizaţia, se va depune odată cu cererea, un plan descriptiv al fabricei şi tuturor încăperilor întrebuinţate la prepararea şi păstrarea materialului şi preparatului; indicându-se persoana însărcinată cu conducerea technică.

Nu se poate admite ca conducător technic decât persoane cu titlu academic, licenţiat în ştiinţele fizico chimc sau farmacie, inginer, chimist ori doctor chimist, cetăţean român.

Art. 261. — Fabricanţii sunt datori a ţine registru de substanţele prime intrate, menţionând cantitatea, felul, provenienţa, materialul prim, precum şi un registru de ieşire, menţionând cantităţile şi felul mărfei vândute, precum şi numele destinatorului.

Art. 262. — Fabricanţii sunt datori a întreţine un mic laborator, înzestrat cu aparatele necesare, cu care se pot efectua de urgenţă diferite examene, atât la produsul prim, cât şi la produsut preparat şi depozitat.

Art. 263. — Fabricantul este dator, fie personal, fie prin conducătorul technic, a da toate lămuririle necesare şi toate informaţiunile ce i se vor cere cu ocazia inspecţiunii.

Art. 264. — In fabricile de margarină nu se va lucra decât în ore anumite, cari vor fi cunoscute autorităţii de control : orice schimbare de ore, se va aduce imediat (cu 24 ore înainte) la cunoştinţa autorităţii de control.

Art. 265. — Nerespectarea repetată a dispoziţiunilor acestui regulament din partea fabricanţilor, pe lângă celelalte penalităţi prevăzute sanitară, poate avea ca consecinţă retragerea autorizaţiunii date.

CAP. XXXI

Oleurile comestibile

Art. 266. — Oleurile comestibile, cari sunt puse în comerţ sub numele unui fruct sau sămânţă anumită, trebuie să fie fabricate esclusiv din acel fruct sau sămânţă. De ex.:

Oleul de măsline, extras din fructul măslinului (olea europea).

Oleul de bumbac, extras din seminţele plantei de bumbac (Gossypium Herbaceum şi alte specii de Gossypium).

Oleul de sesam, din seminţele plantei sesam (Sesamum Indicum).

Oleul de nucă, din fructul nucului (Juglausregia).

Oleu de in, din seminţele plantei Linum usitatissimum.

Oleul de cânepă, din seminţele plantei Canabis Sativa.

Oleul de rapiţă din seminţele plantei Brassica campestris.

Se vor aduce în comerţ ca oleiuri comestibile, numai oleuri stcarse la rece, fără ajutorul substanţelor dizolvante, ca benzină, etc.

Este interzis de a pune în comerţ ca produse alimentare oleuri devenite râncede.

Cifra acidităţii libere să nu treacă de 15.

Este interzis a aduce în comerţ oleuri cari au suferit vre-o altă alteraţiune, sau cărora li s'a adăogat substanţe conservatrice.

Toate vasele din comerţ, în care se află sau din cari se vinde oleuri comestibile, trebuie să aibă o inscripţie mare, pusă pe un loc vizibil, cu indicaţiunea conţinutului lor.

La vânzarea în detaliu, comerciantul este dator a aplica pe vasul, sticla, paharul, etc., in care a vândut oleul comestibil, o etichetă tipărită. indicând felul oleului comestibil şi firma sa.

CAP. XXXII

Grăsimi alimentare

Art. 267. — Prin grăsimi alimentare se înţeleg acele substanţe grase, ce servesc la alimentaţie şi cari sunt solide la temperatura de 15°, spre deosebire de oleuri, cari sunt fluide la acea temperatură.

Grăsimlie solide alimentare, cari nu sunt cuprinse sub denumirea de unt şi margarină, trebuie să conţină un singur fel de grăsime şi să poarte o numire corespunzătoare astfel:

Prin *untură de porc* se înţelege produsul rezultat prin topirea părţilor grase ale porcului, fără nici un adaos de alte substanţe străine.

Prin *untură de vacă* se înţelege materia grasă obţinută prin topire la o temperatură inferioară de 80°, a seului dela bovidee.

Prin *untură de cocos* se înţelege materia grasă vegetală extrasă din fructul cocos.

Prin *untură de palmier* se înţelege materia grasă vegetală, extrasă din sâmburii fructului palmierului Elais Guinensis sa Elais melanococca.

Art. 268. — Grăsimile alimentare nu trebue să conţină vreo sub-

stanţă conservatrice, nici un colorant sau vreo altă substanţă chimică. Cantitatea de apă ce pot conţine este de 1 %.

Este oprită vânzarea grăsimilor comestibile râncede, mucegăite sau alterate în alt mod; deasemenea grăsimile comestibile nu trebue să conţină resturi de ţesături animale.

CAP. XXXIII

Grăsimi alimentare artificale

Art. 269. — Sub denumirea de grăsimi alimentare artificiale, se înţeleg grăsimile care au aparenţa unturei de porc, dar care nu provin exclusiv din untura de porc. Se admite fabricarea acestor grăsimi, din amestecul grăsimilor alimentare naturale, cu sau fără întrebuinţarea oleurilor comestibile.

Grăsimile alimentare artificiale trebuie să conţină un gram dimethylamidoazobenzen la 1000 kg. grăsime, incorporat în aşa fel, încât să se poată constata prezenţa substanţei revelatoare, frecând cu acidclorhidric micile cantităţi de grăsime, luate din orice parte a grăsimii.

In ce priveşte desemnarea mărfei ca atare, se vor lua toate măsurile corespunzătoare acelor prescrise pentru margarină, numai cu deosebirea că inscripţiile *„Comerţ de grăsimi alimentare artificiale“* *sau „se întrebuinţează grăsimi alimentare artificiale“* se vor scrie cu litere negre pe fond galben.

Este oprită întrebuinţarea coloranţilor, afară de acea a dimethylamidoazobenzenului. De asemenea este oprită adăogirea substanţelor amidonoase. a tuturor substanţelor străine grăsimi, precum şi întrebuinţarea substanţelor cooservatrice, afară de sare, a cărei adăogire se permite cu condiţiunea de a se indica aceasta pe etichetă.

Este oprit a pune în consumaţiune grăsimele alimentare artifciale râncede, mucegăite, stricate, sau cari vor fi suferit vreo alteraţiune.

Este oprit a fabrica sau depozita grăsimile alimentare artificiale in locurile cari servesc la prepararea sau depozitarea untului, margarinei sau grăsimilor alimentare; iar în localităţile cu un număr mai mare de 50000 locuitori, este interzisă vânzarea acelor produse în acelaş local.

CAP. XXXIV

Apa potabilă

Art. 270. — Se consideră ca apă potabilă. o apă naturală care, pentru a fi proprie să servească la alimentarea omului şi să fie îngerată cu plăcere, trebuie să îndeplinească anumite condiţiuni fizice, chimice şi bacteriologice.

Aceste condiţiuni, stabilite în diferite congrese de igienă alimentară şi medicale, se rezumă ast-fel:

1. O apă potabilă trebuie să fie limpede, incoloră, fără miros și fără vreun gust particular.

2. Să fie complectamente lipsită de materii străine în suspensiune.

3. Să aibă gust plăcut, temperatura să nu varieze în mod simțitor în cursul anului și să nu treacă de 15°.

4. Să conțină în disoluțiune aer și acid carbonic.

5. Din punct de vedere al *compozițiunii chimice* să nu depășească următoarele limite, rapo tate la un litru de apă:

Reziduu fix (uscat la 105°)	5c0 mgr.
Reziduu calcinat	450 „
Duritatea exprimată în grade germane	18—20 gr.
Sesquioxid de fer	0,005 „
Anhidridă sulfurică	0,060 „
Anhidridă azotică	0,005 „
Clor	0,020 „
Silice	0,030 „

Să nu consume mai mult de 8—10 miligrame permanganat de patasiu pentru oxidarea substanțelor organice.

Să nu conțină: nitriți, amoniac (ca atare și albuminoid), hidrogen sulfurat, sulfuri, nici săruri metalice precipitabile prin hidrogen sulfurat sau sufhidrat de amoniu, cu excepție de urme de fier, aluminiu și mangan.

6- Din punct de vedere *bacteriologic*, apa potabilă nu trebuie să conțină nici un germene patogen (coli bacterii să nu se găsească după metoda Egkomau la 46°).

Număul bacteriilor nevătămătoare, să nu fie prea mare și variat; la schimbări de anotimpuri variațiunea să fie minimă, atât ca specie cât și ca număr.

Culturile de gelatină să nu producă un număr mai mare de bacterii lichefiante, care să lichefacă gelatina în mai puțin de 10 zile.

Art. 271. — Luarea probelor. Probele pentru analiza chimică se vor lua în sticle albe, perfect curate, spălate de repetate ori cu apă din care se ia proba; sticlele se închid cu dop de sticlă șlefuit, iar în lipsa acestuia cu dop de plută nou, prealabil fiert în apă.

Cantitatea necesare analizei chimice este de 1 litru.

Pentru analiza bacteriogică probele de apă se vor lua în vase speciale sterilizate, ce se vor procura dela laboratoarele de bacteriologie, respectând la luarea probei toate instrucțiile se dau odată cu trimiterea vaselor.

Este indicat, ca atât pentru analiza chimică cât și pentru cea bacteriologică, probele să fie luate chiar de către chimiști și bacteriologi; mai ales când analiza prezintă un interes deosebit.

Art. 272. — Interpretarea rezultatelor analitice se va face pe baza considerațiunilor expuse, ținându-se samă de compozițiunea apei locale necontaminate, precum și de natura terenului.

CAP. XXXV.

Ghiaţa.

Art. 273. — Pentru răcirea alimentelor şi băuturilor se întrebuinţează atât ghiaţa artificială cât şi ghiaţa naturală.

Ghiaţa artificială, pentru a nu infecta alimentul cu care poate veni în contact direct, trebuie să fie fabricată din apă potabilă — deci care să îndeplinească condiţiunile cerute acesteia—şi să se evite orice manipulaţiuni, cari ar ocaziona infectarea ei in timpul fabricaţiunii sau după aceasta.

Fabricanţii sunt obligaţi a întrebuinţa, la fabricarea gheţei, apă provenită din conductele publice sau, în lipsa acestora, de la alte surse dovedite ca potabile.

Fabricile de ghiaţă vor sta sub controlul permanent al autorităţilor sanitare.

Pentru analiza gheţei artificiale, singura permisă a veni în contact cu alimentele, se va lua o bucată, care să reprezinte o secţiune prin bloc. Apa rezultată prin topirea gheţei se va analiza după metodele obişnuite şi va trebui să corespundă cerinţelor chimice şi bacteriologice ale apelor potabile.

Ghiaţa naturala, provenită din râuri, bălţi, etc., deci în majoritatea cazurilor impurificată, *nu poate servi în nici un caz la răcirea directă* a alimentelor şi băuturilor.

Intre stratul de ghiaţă şi alimente trebuie *să se găsească un strat impermeabil,* care să excludă cu totul posibilitatea contactului direct între ghiaţă şi aliment.

Art. 274. — Autorităţile sanitare vor interzice exploatarea gheţei din bălţile dovedite contaminate şi se vor supraveghea la respectarea dispoziţiunilor indicate, scoţând din consumaţie alimentele sau băuturile cari au venit în contact direct cu ghiaţa naturală.

Căruţele în cari se transportă ghiaţa artificială sau cea naturală, vor fi închise şi întreţinute în perfectă stare de curăţenie.

Pe pereţii exteriori ai căruţei se va pune o inscripţie vizibilă, arătând felul gheţei şi numele fabricantului.

CAP. XXXVI.

Acidul carbonic lichid

Art. 275. — Acidul carbonic lichid, comprimat în tuburi metalice rezistente, poate conţine impurităţi diferite, după natura şi calitatea materiilor prime ce au servit la fabricaţiunea lui, aşa că, pentru a putea fi întrebuinţat la impregnarea băuturilor gazoase, ca limonade, sifoane, ape mineralizate, vinuri spumoase gazeificate, etc., trebuie să îndeplinească anumite condiţiuni şi anume:

Să conţină cel puţin 99 % acid carbonic;

Să nu conţină mai mult ca 0.2% oxid de carbon;

Să fie liberi de produse empireumatice, de acid sulfuric sau nitros.
Gustul său să fie acru pronunțat, fără alt caracter ;
După evaporarea acidului carbonic din bombă, să nu rămână lichide oleioase sau gudronoâse, cu miros néplăcut.
Fabricile, care vor prepara acid carbonic, lichid vor adapta la bombele, in cari se comprimă pentru a se da în comerț, ventile de reducțiune a presiunii, sau manometre.
La întrebuințarea acidului carbonic lichid, se vor lua toate măsurile necesare, pentru a întâmpina orice accident. Conducerea gazelor, până la recipientul în care se află băutura ce se impregnează, se va face la condițiunile menționate la prepararea băuturilor gazoase.

CAP. XXXVII.

Uneltele, vasele și materialele pentru prepararea, conservarea, transportarea și consumarea alimentelor și băuturilor.

Art. 276. — Vasele și uneltele de cositor, care vor servi pentru prepararea sau consumarea alimenteior și băuturilor, trebuie să fie fabricate din aliage care conțin cel puțin 90% staniu metalic, iar plumbul și alți însoțitori să nu treacă peste 10%. Conținutul în arsen metalic să nu treacă peste 0.01%. Un asemenea aliaj poate servi pentru sudurile (lipiturile) vaselor și uneltelor arătate la aliniatul următor.
Vasele sau uneltele cositorite, care vor servi la prepararea, conservarea, transportarea sau consumarea alimenteior, trebuie să fie cositorite (spoite) cu un cositor ce conține cel puțin 97% staniu metalic, cel mult 1% plumb și cel mult 0.01% arsen.
Vasele acestea trebuiesc ținute totdeauna bine spoite.
Vasele și uneltele de cositor sau cositorite, al căror cositor conține stibiu. trebuie să îndeplinească condițiunile de mai sus, relativ la proporțiile plumbului și arsenului, iar stibiu putând înlocui partea corespunzătoare la sută a aliajului.
Art. 277. — Foile de staniu care servesc ca ambalaj la fabricele de bomboane, ciocolate, cofeturi, brânzeturi, mezeluri și de alte alimente, trebuie să conțină cel puțin 97% staniu metalic, cel mult 0.5% plumb și cel mult 0.01% arsen.
Art. 278. — Este oprit a se întrebuința, pentru alimente sau băuturi vase de sticlă ce conține pe pereții interiori particule de plumb ramase dela alicele cu cari au fost curățite.
Art. 279. — Este oprit a fabrica, a vinde și a întrebuința pentru măcinarea substanțelor alimentare pietrele de mori, a căror suprafață măcinătoare are părțile metalice formate din aliaje plumbifere.
Art. 280. — Vasele de cupru sau de alamă necositorite (de ex. căldări, mojare sau piulițe, talerele balanței, greutăți, etc.) trebuie să fie curate și lustruite.
Art. 281. — Vasele de zinc sau spoite (galvanizate) cu zinc. pot servi numai pentru alimentele uscate, neacide. Intrebuințarea unor ast-

fel de vase la prepararea, conservarea sau transportarea altor alimente şi băuturi este interzisă.

Art. 282. — Nu pot fi fabricate, vândute sau întrebuinţate peutru prepararea, conservarea sau transportarea alimentelor şi băuturilor.

Vasele smălţuite, din ai căror pereţi interiori se poate extrage plumb zinc sau bariu, dacă se fierbe în ele, timp de o $^1/_2$ oră, acid acetic de $4^0/_0$; sau se poate extrage stibiu, dacă se fierbe în ele o soluţie de $10^0/_0$ acid tartric, timp de $^1/_2$ oră.

Art. 283. — Pentru părţile vaselor, uneltelor etc., fabricate din cauciuc şi destinate pentru prepararea, conservarea sau transportarea alimentelor se va ţine seamă de prescripţiunile art. 154, date pentru cauciucul aparatelor şi sticlelor de ape şi limonăzi gazoase.

Art. 284. — Hârtiile care învelesc alimentele şi care vin în contact direct cu ele, nu trebuie să conţină, fie în pasta lor, fie in culoarea cu care sunt acoperite, nici arsen, nici bariu, nici plumb, nici cadmiu, nici mercur sau vre'un compus al acestor metale, cu excepţia sulfatului de barie şi a cinabrului. Deasemenea nu trebuie să conţină nici coloranţi organici, a căror toxicitate e recunoscută.

Cutiile sau învelitoriln de carton ce servă la împachetarea alimentelor, nu trebuie să conţină nici arsen, nici plumb, fie în pasta lor, fie în culoarea cu care sunt acoperite.

Este oprit a se întrebuinţa maculatură sau hârtie care vopseşte pentru învelirea directă a pâinei, cărnei, a preparatelor de carne, a brânzei şi a grăsimilor.

Art. 285. — Capsulele de metal ce servă la închiderea flacoanelor şi vaselor de sticlă ce conţin alimente, trebuie să fie cu îngrijire cositorite sau nichelate.

CAP. XXXVIII.

Penalităţi

Art. 286. — Oricine va pune în comerţ sau va da în consumaţiune alimente ori băuturi falşificate sau stricate, precum şi oricine va călca vre-una din dispoziţiunile acestui regulament sau nu se va supune lor (în afară de ceia ce s'a dispus în privinţa distrugerei sau denaturărei alimentelor şi băuturilor), se vor pedepsi după cum urmează:

Dacă o va fi făcut din neglijenţă cu amendă de 40—50 lei.

Dacă o va fi făcut cu bună ştiinţă, cu amendă dela 20—200 lei; iar în caz de recidivă, amenda va fi îndoită, şi dacă în termen de un an va cădea în a doua recidivă, amenda va fi dela 1000—5000 lei.

Dacă va fi falşificat el însuşi, amenda va fi dela 500—1000 lei; iar în caz de recidivă, amenda va fi îndoită şi dacă în termen de un an va cădea în a doua recidivă, se va pedepsi cu închisoare dela 6 luni la un an.

Dacă cu hrănirea cu alimente şi băuturi falşificate sau stricate, sau dacă din nerespectarea dispoziţiunilor din acest regulament, va rezulta moartea, culpabilul afară de amendă, va fi pedepsit cu închisoarea

dela 1 an la 3 ani, independent de despăgubirie civile ce se pot acorda de justiţie.

In caz de recidivă, închisoarea va fi de o durată îndoită.

Art. 287. — Proprietarii, administratorii, arendaşii, morarii sau orice alte persoane care vor pune în comerţ pentru hrana oamenilor, sau vor da hrană lucrătorilor porumb ori făină de porumb (mălai) stricat sau necopt, sau carne dela animale bolnave (antrax) se vor pedepsi cu amendă dela 100 la 5000 lei; iar în caz de recidivă, dela 500 la 10000 lei. Dacă hrănirea cu asemenea alimente va fi cauzat moartea, culpabilul va fi condamnat şi la inchisoare dela 1—3 ani, independent de despăgubirile civile ce se pot acorda de justiţie.

Art. 288. — Şefii de vămi, agenţii de control şi în general orice funcţionar al Statului, care vor călca sau nu vor îndeplini în mod corect îndatoririle ce le sunt date prin acest regulament, vor fi pedepsiţi cu amendă dela 50—1000 lei dacă s'ar fi constatat neglijenţă şi cu destituirea dacă fapta a fost comisă cu bună ştiinţă cu intenţiunea de a se eluda sau face cu neputinţă controlul.

Art. 289. —Amenzile şi dispoziţiunile relative la denaturarea sau distrugerea alimentelor şi băuturilor găsite neregulamentare, se pronunţă în prima instanţă de Directorul general, Subdirectorul general sau delegatul lor, învestit cu delegaţie specială prin deciziune motivată.

Comunicarea deciziunilor se va notifica prin organele administrative (circ. poliţieneşti, jandarmerie, notarii comunelor etc.), care sunt obligate sub pedeapsă disciplinară a stărui pentru efectuarea înmânănărei în cel mult 5 zile dela primirea adresei Direcţiunei generale sanitare.

Contra deciziunei, contravenienţii pot declara apel în termen de 5 zile dela primirea sau afişarea notificărei.

Apelul se declară la autoritatea administrativă prin al cărui organ s'a făcut comunicarea şi se înaintează de aceasta odată cu dovada de înmânase la Direcţiunea generală sanitară.

In cazul când nu vor declara apelul în 5 zile dela data comunicărei, autoritatea administrativă face menţiune despre neapelare pe dovada obţinută sau pe procesul-verbal de constatarea înmânărei, înaintându-le imediat Direcţiunei generale sanitare.

Apelurile declarate şi primite de Direcţiunea generală sanitară, se trimit, odată cu dosarul cauzei, Tribunalului judeţului în care s'a comis infracţiunea.

Tribunalul judecă apelul cu precădere, în cel mult 30 zile dela înregistrare fără drept de opoziţie, deciziunea confirmată devenind astfel executorie din ziua pronunţărei.

Odată aceste căi epuizate, contravenienţii nu mai au dreptul să formuleze nici un fel de plângere, nici pe cale administrativă, nici pe pe cea judecătorească.

In cazul când se prevede şi pedeapsa închisoarei. Direcţiunea generală sanitară, va înainta dosarul Tribunalului locului pentru a pronunţa; — tot astfel se va urma şi în cazurile de insolvabilitatea contravenienţilor pentru transformarea amenzei în zile de închisoare.

Casa sănătăţei publice rurale (Direcţiunea generală sanitară) va fi citată în toate procesele în instanţele judecătoreşti.

Grefierii tribunalelor sunt îndatoraţi în termen de 15 zile dela pronunţare, să restituie Direcţiunei generale sanitare dosarul şi copia sentinţei definitive!

Deciziunile definitive se urmăresc de Direcţiunea generală a serviciului sanitar, conform legei de urmărire a veniturilor Statului.

Prescripţiunea în privinţa tuturor abaterilor din cele două articole precedente este de 3 ani dela săvârşirea oricărei abateri, sau, în caz de urmărire, dela cel din urmă act de urmărire" [1] [2]).

1) NOTA. — A se vedea notele de sub art. 63 şi 65 din legea sanitară şi jurisprudenţele (din pag. 127, 128 şi 129), precum şi modelele 34 A, B, 35 C, 36 D, 109, 125, 130, 131 şi 183.

2) NOTA. — Prin decizia ministerială No. 23308 din 3 August 1921, publicată în «Monitorul Oficial» No. 101 din 9 August 1921, inspectorii generali sanitari şefi ai regiuniloa sanitare, au primit delegaţiunea a pronunţa în numele Directorului general al serviciului sanitar, pedepsele tuturor contravenienţilor din regiunile respective.

CAP. XXXIX.

Dispoziţiuni tranzitorii.

Art 290. — Prezentul regulament intră în vigoare pe ziua de 1 Ianuarie 1922.

Art. 291. — Ori-ce alte dispoziţiuni anterioare sunt şi rămân abrogate.

REGULAMENT[1])
ASUPRA LUCRĂRILOR PENTRU AMELIORAREA SALUBRITĂŢEI LOCALITĂŢILOR

(Sancţionat cu Dec. Regal No. 2920 din 11 Sept. 1894, promulgat în «Monitorul Oficial» No. 131 din 16 Sept. 1894)

Art. 1. — Când se recunoaşte în vreun judeţ sau într'o comună necesitatea pentru facerea unei lucrări, în scop de a ameliora salubritatea unei localităţi sau a părţei unei comune, sarcina efectuărei acelei lucrări cade asupra Statului, judeţului, comunei, sau asupra aceluia care prin lucrările sale a provocat acele cauze de infecţie.

1) A se vedea art. 66 din legea sanitară (pag. 137).

Art. 2. — Lucrările prevăzute la art. 1 se raportă în special la propunerea mijloacelor pentru a împiedică infecţiunea palustră provenită din stagnarea apelor.

Focarele principale ale paludismului sunt: apele rămase în locuri mai joase în urma inundaţiunilor periodie, bălţile şi eleştaele fără scurgeri, mlaştinele permanente sau timporare, apele meteorice cu lipsa de scurgere, adunate în gropile de împrumut sau în şanţurile de a lungul căilor de comunicaţie, şi în general orice altă apă stătătoare provocată de lucrări de artă, de interes public sau particular.

Art. 3. — Medicii primari de judeţe şi medicii de oraşe, în rapoartele generale anuale precum şi rapoartele speciale vor arătă prefecţilor de judeţe şi primarilor capitalelor de judeţe, localităţile din coprinderea judeţului sau oraşului care reclamă îngrijiri de însănătoşire.

Art. 4. — O comisiune specială va propune lucrările de asanare a localităţilor şi modul de înlăturare a cauzelor stagnaţiunei apelor. Ea îşi dă avizul asupra lucrărilor (rapoartelor) ce i se supune de prefect sau primar, pregătite de organele technice locale, în modul arătat la art. 3, şi propune din propria iniţiativă măsurile necesare.

Această comisiune se compune pentru comunele urbane capitale de judeţ: din primarul oraşului, inginerul-şef al oraşului, medicul primar sau medicul oraşului, architectul oraşului, un membru delegat de consiliul comunal şi un medic delegat de consiliul de igienă publică.

Pentru celelalte comune urbane sau rurale: din subprefectul local, din primarul comunei, inginerul-şef al judeţului, medicul primar al judeţului, medicul urbei sau medicul plăşei şi un delegat al consiliului comunal.

In cazul când lucrările de asanare privesc pe Stat, inginerul judeţului se va înlocui prin un inginer delegat din partea ministerului interesat.

In cazul când lucrările de asanare privesc mai multe comune, ele vor fi toate reprezentate în comisiune, adică comunele urbane prin toţi membrii cari constitue comisiunea pentru lucrările pe teritoriul comunelor urbane, comunele rurale prin primarii lor, prin câte un membru delegat de consiliul comunal şi prin ceilalţi membri cari constitue comisiunea comunelor cari nu sunt capitale de judeţ.

Când lucrările privesc deodată pe Stat şi pe comună, atunci va face parte din comisiune, pe lângă membrii ordinari ai comisiunei comunale şi un inginer delegat de ministerul competinte.

Proprietarii particulari interesaţi în cauză, vor fi ascultaţi de comisiune. Ei vor avea dreptul a expune cererile lor într'un memoriu care se va anexa pe lângă procesul-verbal al comisiunei.

Art 5. — Aceste comisiuni vor fi convocate de către prefect din propria inițiativă, sau în urma ordinului ministerului de interne (direcțiunea generală a serviciului sanitar), în urma cererei primarilor sau a particularilor interesați în cauză, sau în urma propunerei consiliului local de igienă publică, a medicului primar al județului, ori medicului orașului.

In cele 8 orașe mari, cari au consiliile lor speciale de igienă publică, comisiunea se convoacă de primar.

Comisiunea va statuà la fața locului cazurile sus citate de infecție, indicând în procesul-verbal ce va redija și în sarcina cui cade efectuarea lucrărilor de însănătoșire.

Un exemplar al procesului-verbal se va trimite ministerului de interne, un al doilea exemplar pentru comunele urbane capitale de județe primarului, pentru celelalte comune prefectului și un alt exemplar tuturor primarilor interesați în cauză. In cazul când Statul este direct interesat se va trimite un exemplar al procesului-verbal ministerului competinte. Asemenea se va trimite copii depe procesul-verbal proprietarilor particulari, chemați a participà la lucrările de asanare.

Cei nemulțumiți cu încheerile comisiunei, vor puteâ apelà către ministerul de interne.

Art. 6. — Propunerile comisiunilor, expuse în procesele-verbale, se vor aprobà de delegațiunea județului, în cazul când sunt interesate în cauză numai comune rurale sau comune urbane cari nu sunt capitale de județe, sau particulari, și apoi se vor supune ministerului de interne; dacă lucrările de executat privesc pe comunele urbane capitale de județ, propunerile comisiunei se vor supune la aprobarea ministerului de interne, însoțite de avizul consiliului comunal; dacă ele privesc pe casa județului, ele se vor supune spre aprobare ministerului de interne, însoțite de avizul delegațiunei județene; dacă cheltuelile privesc pe Stat, propunerile vor fi supuse la aprobarea consiliului de miniștri.

Aceste propuneri vor fi însoțite de planuri și devize, elaborate în modul indicat la art. 7.

Art. 7. — Inginerul județului sau orașului, va aveà însărcinarea a propune măsurile de îndreptare, dresând pentru aceasta un proiect de arătarea costului lucrărilor.

Dacă casa Statului participă la cheltuelile respective, ministerul competinte va putea însărcinà un inginer cu elaborarea proiectelor.

Proiectul va fi înaintat prin organele competinte ministerului de interne, unde, după ce va fi văzut de consiliul sanitar superior, va fi în urmă supus la examinarea consiliului technic depe lângă ministerul lucrărilor publice.

REGULAMENTUL
CASEI SANATAŢEI PUBLICE RURALE

Sancţionat priu Inaltul Decret Regal No. 1.322 din 28 Martie 1913 şi publicat în «Monitorul Oficial» No. 291 din 31 Martie 1913 cu modificările introduse prin Decretul Regal No. 1.383 din 31 Martie 1920 publicat în «Monitorul Oficial din Martie 1920.

CAP. I

Scopul

Art. 1. — Casa sănătăţei publice rurale înfiinţată prin art. 68 din legea sanitară funcţionează şi este pusă sub conducerea Ministerului de interne, (Direcţia Generală a Serviciului Sanitar).

Ea execută în limitele fondurilor disponibile, toate lucrările necesare salubrităţei publice din comunele rurale precum:

a) Alimentarea comunelor cu apă bună de băut;

b) Canalizări, scurgerile dc apă, secarea bălţilor şi mlăştinilor;

c) Combaterea impaludismului şi a pelagrei.

Pentru îndeplinirea acestor atribuţiuni, Casa sănătăţei publice va face prin organele sale, studii, anchete locale, cercetări, planuri etc.

De asemenea Casa sănătăţei publice rurale, va cerceta toate lucrările de salubritate publică, ce se hotărăsc a se face în comună, fie de către consiliul comunal, pe propriile sale mijloace, fie de către asociaţiunile săteşti, având dreptul a le modifica însă numai în limitele sumelor acordate.

In cazul când aceste modificări cer cheltuieli mai mari decât mijloacele comunelor sau asociaţiunilor, casa le poate veni în ajutor acordându-le sumele ce le vor trebui. Tot asemenea şi în cazul când comunele sau asociaţiunile nu au fonduri îndestulătoare pentru executarea lucrărei de salubritate ce au hotărât a face din propria lor iniţiativă [1]).

1) A se vedea art. 68 al legei sanitare.

Art. 2. — Casa sănătăţei publice rurale fiind persoană morală, poate primi donaţiuni şi legate, poseda bonuri mişcătoare şi nemişcătoare, intenta acţiuni şi figura în justiţie ca reclamantă sau pârâtă, prin reprezentantul ei, directorul general al serviciului sanitar, sau delegatul său.

Art. 3. — Ea este datoare ca cel mult dela acceptarea legatului sau donaţiunei, să vândă imobilele consistând din clădiri şi să transforme valoarea lor în efecte publice garantate de Stat, afară numai dacă actul de donaţiune sau testamentul nu se opune la această înstrăinare.

CAP. II

Fondurile Casei Sănătăței Publice Rurale, administrarea lor

Art. 4. — Fondurile Casei sănătăței publice rurale se compun:

1) Din donațiuni și legate;

2) Din amenzile încasate în baza unei sentințe judecătorești și din amenzile pronunțate și încasate, pe cale administrativă, pentru contravențiile la legea și regulamentele sanitare, elaborate de orice autoritate constituite;

3) Din orice venituri ce i se vor atribui, fie din contribuțiuni speciale, fie din orice alte fonduri sau venituri;

4) Din subvențiunile pe care Direcțiunea Generală a Serviciului Sanitar le va da anual. Aceste subvențiuni vor fi egale cu sumele ce această direcție le prevedea în bugetul său înainte de funcționarea Casei, sau le-ar fi prevăzut după înființarea ei, pentru lucrările de natura acelor ce intră în atribuțiunile Casei sănătăței publice rurale;

5) Din taxele încasate pentru vizitarea medicală a lucrătorilor străini ce intră în țară;

6) Din dobânzile produse de fondurile Casei.

Art. 5. — Președinții de tribunale și judecătorii de pace, sunt obligați să trimeată din oficiu, Casei sănătăței publice, copii de pe testamentele prin care se institue vreun legat pentru Casa sănătăței publice rurale.

Art. 6.—Instanțele judecătorești vor întocmi la sfârșitul fiecărei luni un tablou de toate amenzile definitive pronunțate pentru contravențiuni la legea și regulamentele sanitare, în care se va arăta numele și pronumele contravenientului, domiciliul, suma la care a fost condamnat și numărul sentinței.

Acest tablou se va înainta Casei sănătăței publice.

Art. 7. — Casa sănătăței publice primind aceste tablouri, va trece sumele în registrele ei pe administrațiuni financiare și le va da ordine de debitare, înaintându-le tablouri de contravenienții cari locuiesc în circumscripția lor, cu numele, domiciliul, suma și numărul hotărârii și al instanței judecătorești care i-a condamnat.

Art. 8. — Administrațiile financiare, pe baza acestor tablouri, se vor debita prin scripte, iar prin perceptori respectivi, vor urmări și încasa pe contul Casei sănătăței publice rurale, toate amenzile arătate în tablou.

Ei vor supraveghea ca aceste amenzi să fie la timp urmărite, iar pentru sumele ce nu s'ar putea încasa, fie că debitorii sunt insolvabili fie că sunt morți sau dispăruți, să se ceară scăderile din debite, urmându se regulele prevăzute de art. 131 din legea contabilităței publice.

Art. 9. — Pentru încasările făcute pe contul Casei sănătăței

publice rurale, administratorii financiari vor înainta Casei, la sfârşitul fiecărei luni, tablouri în care se va arăta sumele încasate, numărul recepisei sub care s'a încasat, numele persoanei pe baza cărei sentinţe judecătoreşti, iar la coloana de observaţiuni a tabloului, numărul ordinalui cu care s'a trimis tabloul în care se află contravenientul a cărei amendă s'a încasat.

Tot la sfârşitul lunei se va înainta şi tablouri de plăţile efectuate pe contul Casei sănătăţei publice, menţionându-se numărul ordonanţei de plată, suma plătită şi numele persoanei.

Casa sănătăţei publice va verifica aceste tablouri cu registrele şi scriptele ei, după care va da avizele de exactitate.

Toate recipisele de încasarea sumelor trimise de administraţiile financiare se vor păstra de Casa sănătăţei publice, în a cărei păstrare va fi şi recipisele de consemnaţiune la Casa de Depuneri a efectelor Casei.

Art. 10. — Incasarea sumelor rezultate din închirierea imobilelor şi arendarea moşiilor proprietatea Casei, se va face şi de către agenţii fiscali după intervenţia Casei sănătăţei publice rurale.

Art. 11. — Amenzile aplicate conform art. 59 din legea sanitară funcţionarilor cari se opun la izolarea bolnavilor contagioşi, se vor încasa de administratorii financiari la achitarea ordonanţelor de plată pe contul Casei sănătăţei publice rurale.

Art. 12. — Arendarea moşiilor proprietăţi ale Casei se va face conform legei arendărei bunurilor Statului, iar a imobilelor conform legei contabilităţei generale a Statului.

Art. 13. — Casa sonătăţei publice rurale, administrează toate aceste fonduri conform legei de contabilitate generală a Statului, pe cele provenite din legate sau doaţiuni le administrează conform dorinţei testatorului sau donatorului.

Art. 14. — In toate procesele de contravenţie la legea sanitară şi la regulamentul ei, se va cita şi Casa sănătăţei publice rurale, prin reprezentantul său, întru cât amenda se va da în folosul Casei.

Art. 15.—Nu se vor accepta legate sau donaţiuni decât pentru îndeplinirea scopului pentru care s'a creiat casa, scop specificat la art. 1 al prezentului regulament.

Art. 16. — Sumele adunate sau excedentele constatate pe contul Casei sănătăţei publice rurale, la finele exerciţiului, se vor capitaliza în efecte garantate de Stat, conservându-se la Casa de Depuneri.

Art. 17. — Administrarea Casei sănătăţei publice rurale o are Direcţiunea Generală Sanitară, care va exercita controlul

şi atribuţiunile prin organele prevăzute la art. 13 din legea sanitară şi prin inspectoratele regionale.

Art. 18. — Pe măsura mijloacelor bugetare ale Casei sănătăţei publice rurale se vor forma birouri speciale cu personal propriu.

REGULAMENT [1]

PENTRU EXECUTAREA IN CONTUL PARTICULARILOR A LUCRĂRILOR PREVĂZUTE DE ART. 70 DIN LEGEA SANITARĂ DIN 20 AUGUST 1908

Art. 1. — Comunele urbane sunt în drept, conform art. 153 din legea sanitară şi a modificărilor făcute prin legea din 21 Aprilie 1908, să efectueze în contul proprietarilor lucrări ca: latrine, canale de scurgere, pavaje în curte, împrejmuiri, instalaţiuni de apă şi orice alte lucrări necesare în interesul igienii şi salubrităţii.

Aceste lucrări se împart în două grupe şi anume:

A. — 1) Branşamente de apă cu lucrările necesare în interiorul proprietăţilor.

2) Contori de apă (apometri) cu sau fără cămin.

3) Branşamente de canale de scurgere cu lucrările necesare în interiorul proprietăţilor.

B. — 1) Imprejmuiri.

2) Latrine şi hasnale cu sau fără legătură cu canalul de scurgere din stradă.

Pavaje în curţi şi orice alte lucrări necesare în interesal igienei şi salubrităţii proprietăţilor.

Art. 2.—Toate aceste lucrări se execută de comune în conformitate cu regulamentele lor şi în baza devizelor tip şi seriilor de preţuri, ce fiecare comună va alcătui prin serviciile sale respective, în limitele preţurilor maxime fixate prin acest articol; aceste devize şi serii de preţuri trebuesc să fie aprobate de autoritatea comunală.

A. — 1) — *a*) Branşamentul de apă cu diametru dela preţuri maxime:

20 până la 80 mm.... dela lei 120 la 300.

b) Lucrările în interiorul proprietăţii pentru diametrele respective, dela 20 la 30 mm. de plumb cositorit, dela 40 la 80 mm. de fontă sau fier dela lei 8 la 16.

1) NOTA— A se vedea art. 70 din legea sanitară pag. 138 şi notele de sub aceste articole.

2. *a*) Apometru pentru diametru de 7 mm. până la 80, combinat cu 20 mm. dela lei 70 la 610.

b) Căminul apometrului pentru diametru respectiv, de la lei 150 la 200.

3. — *a*) Branşamentul la canal pentru diametru dela 20 cnt. la 30 cnt., cu cămin şi sifon dela 200 lei la 300.

b) Canal de scurgere în interiorul proprietăţii de diametru 20 la 30 cnt., dela lei 10 la 15.

c) Recipientul cu capac, grătar, dela lei 100 la 140.

B. — 1. Imprejmuiri de lemn, conform tipurilor (după ocoale) dela lei 10 la 20.

2. — *a*) Latrine (izolate) cu haznale, cu unu sau două ochiuri, conform tipurilor (după ocoale), dela lei 200 la 820.

b) Idem în legătură cu canalul public, cu cămin şi sifon (pentru tot la canal), dela lei 350 la 1.000.

3. Pavaje în curţi pe metru patrat:

a) Terasamente fără transport mc. lei 1.

b) Idem cu transport, afară din proprietate lei 3.

c) Pavajul de bolovani cu tot materialul mp. lei 4, bani 50.

d) Idem de piatră cioplită cu bazalt mp. lei 18,

e) Alte lucrări necesare în interesul igienii şi salubrităţii proprietăţilor, lucrări ce nu pot fi prevăzute de mai înainte, se vor executà de comună pe baza de devize speciale aprobate de autoritatea comunală pentru fiecare caz în parte.

Art. 3. — Comunele urbane vor efectuà lucrările după ce mai întâi vor face o somaţie proprietarului. Această somaţie va fi făcută în dublu exemplar, din care unul se va remite proprietarului, conform art. 74 din procedura civilă, prin comisariatele de poliţie respective.

Termenul prevăzut în somaţiune pentru efectuarea lucrărilor va fi de 30 zile.

Art. 4. — La imobilele cu valoare locativă până la 500 lei, locuite în parte sau în total chiar de proprietarii lor, primarul, pentru lucrările ce comuna a executat în cont, poate acordà proprietarului în baza unei cereri (formular), ca să facă plata în rate trimestriale; în acest caz comuna este autorizată să ia o dobândă de 5 %, iar la ratele întârziate de 8%.

Termenul de plată va fi de maximum 5 ani.

Pentru lucrările făcute din oficiu, ele vor puteà fi calculate până la preţurile maxime.

Art. 5. — Costul lucrărilor executate în cont, împreună cu dobânzile cuvenite, calculate din ziua efectuării lucrărilor, se vor urmări în baza legii pentru constatarea, perceperea şi urmărirea veniturilor comunale.

Art. 6. — Sumele datorite pentru aceste lucrări sunt privilegiate înaintea oricărui alt creditor chiar privilegiat sau ipotecar, anterior sau posterior, afară de Stat şi judeţ, fără să fie

nevoe de inscripţie şi se vor urmări conform legii pentru constatarea, perceperea şi urmărirea veniturilor comunale.

Ele se pot urmări în orice mână va trece imobilul.

Art. 7. — Comunele vor înaintà tribunalelor respective, la fiecare sfârşit de lună, lista de imobilele la cari s'au executat lucrări în cont, cu sumele ce se datoresc şi dobânzile lor, spre a le aveà în vedere la vânzările silite, fie pentru realizarea de creanţe ipotecare, privilegiate sau sub orice altă formă de către creditorii particulari sau de societăţile de credit funciar urban, fie pentru eşirea din indiviziune şi a face să se reţie din preţ odată cu sumele datorite către Stat şi judeţ.

Art. 8. — Consiliile comunale vor repartizà, la începutul fiecărui an, sumele disponibile de afectat la diferitele lucrări în acel an.

Art. 9. — Fiecare comună urbană va înfiinţà un registru special, în care va trece toate imobilele la cari s'au efectuat lucrări în cont, cu sumele ce se datoreşte.

DIN REGULAMENTUL GENERAL PENTRU ARESTURILE PREVENTIVE

Din 14 Maiu 1874 [1])

§ 12.

Serviciul sanitar.

98. Serviciul sanisar e făcut de medicul de oraş, şi în caz de absenţă de cel ce-l înlocueşte în postul său.

Medicul de oraş va face în toate zilele o vizită la infirmeria închisoarei.

99. Ordonanţele doctorului sunt făcute totdeauna prin înscris. Aceste ordonanţe se trimet de director cu viza sa la farmacistul însărcinat cu furnitura medicamentelor, care le reproduce totdeauna pe lângă comptul său la cererea de plată.

100. Medicul primar al judeţului vizitează închisoarea, atelierele, dormitoarele, locurile de pedeapsă, etc., cel puţin la 15 zile. El propune măsurile de salubritate de câte ori socoteşte de trebuinţă. El înscrie observaţiile sale în o anume condică.

1) NOTĂ.—Acest regulament este trecut în broşură începând cu art. 98 şi anume numai în ceiace priveşte dispoziţiunile de ordin sanitar din acest regulament.

A se vedea art. 71 din legea sanitară pag. 131.

101. Dacă nu va fi cu putinţă de a se aşeza în închisoare o infirmerie, arestaţii loviţi de boale grele vor fi transferaţi sub pază şi căutaţi într'o salā specială la spitalul târgului, unde se află închisoarea, pe comptul comitetului.

102. Ordinul de transferare la spital va fi eliberat de prefect după cererea înscrisă a medicului cu consimţimântul procurorului pentru arestaţii preveniţi, şi cu ştirea preşedintelui tribunalului pentru arestaţii acuzaţi.

103. La finitul fiecărui an, medicul oraşului face un raport prefectului asupra boalei care a predominat în închisoare şi asupra cauzelor lor; raportul se transmite de prefect direcţiunei generale a închisorilor.

Aceasta nu scuteşte pe medic de raportul său către direcţiunea generală a serviciului sanitar.

§ 13.

Dispoziţiuni diverse.

104. Tratamentul spitalului închisoarei va fi acela care urmează în spitalurile civile de sărmani liberi pentru hrană, pentru aşternut şi pentru îmbrăcăminte.

105. Prefectul va verifica în toate zilele buletinele zilnice, de consumaţie în distribuirea hranei şi al altor materialuri şi va căuta să fie cătimea prescrisă prin acest de faţă regulament şi în limitele preţurilor pieţei.

Pentru verificarea preţurilor se poate orienta după exemplarele municipale ce urmează a i se comunica din 15 în 15 zile, având acest drept şi chiar datori a face aceasta şi membrii comitetului permanent în orice timp.

106. Prefectul va vizita cel puţin odată pe lună arestul. Directorul prefecturei în toată săptămâna odată; ei se vor încredinţa de curăţenie, de buna rânduială şi disciplina arestului, ei vor inspecta condica pedepselor şi vor însemna în anume condică observaţiunile lor, iar în cazuri de neajunsuri sau necesitate de a se lua oare-cari dispoziţii de îmbunătăţire în interesul stabilimentului, va lua înţelegere şi stărui la comitet pentru executarea lor.

107. Reparaţiile periodice ale arestului cerute de curăţenie şi buna întreţinere se fac de către comitetul permanent din fondurile ce-i sunt asigurate prin budget pentru asemenea sfârşit; iar pentru reparaţiuni extraordinare sau îmbunătăţiri se consultă architectul oraşului, care mai întâi face deviz.

Prefectul este dator să raporteze ministerului, când comitetul ar neglija asemenea lucrări.

108. Afară de prescripţiunile acestui regulament se vor putea face instrucţii speciale pentru ordine, curăţenie şi salubritate

recomandate de dispozițiunea specială a localurilor și de împrejurări particulare localității, însă înainte de a se pune în aplicare, se vor supune la aprobarea ministerului.

109. Regulile disciplinare vor fi prescrise și afișate pe pereții închisoarei, în fiecare despărțitură.

110. Prefectul nu va putea delega nimănui îndatoririle sale prin acest regulament și autoritatea sa asupra arestului.

REGULAMENT [1]
PENTRU ADMINISTRAREA ȘI SUPRAVEGHIEREA STABILIMENTELOR BALNEARE DIN ȚARĂ

Sancționat cu Decretul Regal No. 1447 din 16 Maiu 1888
publicat prin «Monit. Of.» No. 39 din 20 Maiu 1888.

Art. 1. — Ori-cine ar dori să exploateze vre-un isvor de ape minerale, cu sau fără nomol, trebuie să ceară dela Ministerul de Interne autorizare.

Cererea de autorisațiune pentru a fi primită trebuie să fie însoțită de lucrările următoare:

a) Să fie cel puțin provisoriu captate;

b) Să se fi determinat exact volumul și temperatura lor în diferitele epoce ale anului și cu deosebire în timpul verei;

c) Să presinte o analiză calitativă și cantitativă precisă a apei și nomolului când și acesta ar intra în cura proiectată a se face.

Art. 2. — Ori ce zidire specială curei apelor minerale, ca stabilimente de băi propriu zise și anexele sale, rezervoriu, cabine, piscine, săli de inhalație, etc., nu vor putea fi începute și dobândi pentru aceasta autorizarea cuvenită dela Ministerul de Interne până nu se vor fi împlinit condițiunile următoare:

a) Să se fi executat cele prevăzute la art. 1;

b) Planurile acestor construcțiuni, în ce privește specialitățile de cură ce se prevăd, distribuția și higiena localului etc., să se fi admis de Ministerul de Interne.

Art. 3. — Nici o instalație de aparate balneologice electro și hidro-terapeutice, aeroterapie, inhalație, masagiu și gimnastică medicală, etc., nu va putea avea loc în clădirile de cari se vorbește la art. 2, până când modelurile sau planurile lor nu vor fi admise de Ministerul de Interne; iar partea privitoare la motorii cu vapori, la încălzire și iluminare să fi fost admisă și de consiliul technic.

1) NOTA. — A se vedea legea sanitară pag. 159, precum și circulara, nota și explicația de sub acest articol la pag. 140.

Art. 4. — Ori-ce schimbări ale sistemului deja adoptat, ce ar trebui cu timpul făcute la unul din aceste stabilimente din punctul de vedere al construcţiunei propriu zise, sau al aparatelor, nu se putea aduce la îndeplinire fără a trece la aceeaşi ordine de autorizări.

Această dispoziţiune se va aplica şi staţiunilor balneare ce vor fi în fiinţă la aprobarea acestui regulament.

Art. 5. — Odată cu aplicarea acestui regulament se va face, cel mult până în termen de un an, o amănunţită inspecţie tuturor stabilimentelor balneare aflătoare în ţară de persoana prevăzută la art. 15, care va fi ţinută a prezinta Ministerului de Interne un raport detailat asupra stărei lor.

Ministerul de Interne, în urma propunerei reformelor necesare făcute de consiliul sanitar superior, va prezinta minimum de lucrări sau reforme absolut necesare a se face la aceste stabilimente de proprietar sau întreprinzător, cari lucrări, dacă nu vor fi aduse la îndeplinire cel puţin după un an dela concesionarea lor, stabilimentul va putea fi închis.

Art. 6. — Hotelurile, sala de cură şi alte construcţiuni necesare, precum şi locul ce dela început se va destina locuinţelor particulare, grădinile publice (parcul) şi altele, şosele şi drumul pentru excursiuni nu vor putea fi definitiv construite sau distribuite până ce nu vor avea aprobarea Ministerului de Interne.

Orice schimbare ulterioară va urma prin aceiaşi cale de aprobare.

Art. 7. — Nici un stabiliment balnear nu va putea să fie deschis până când raportul medicului-inspector, prevăzut la art. 16, probând că totul este gata şi conform îndeplinit cu planurile aprebate de Ministerul de Interne, nu va aproba aceasta.

Art. 8. — Această permisiune de deschidere nu se va dobândi dacă în acelaşi timp, pe lângă cele prevăzute la art. 1-6, nu se va mai admite de Ministerul de Interne şi următoarele puncte:

a) Compania de exploatare sau proprietarul băilor să fi prezintat Ministerului de Interne şi acesta să fi admis pe medicul ce va dirigez acest stabiliment;

b) Ministerul de Interne să fi admis proiectul de taxe şi regulamentul de administraţiune interioară ce medicul cu proprietarul sau întreprinzătorul sunt ţinuţi a face şi a înainta acelui minister spre aprobare;

c) Registrele pentru înscriere şi acelea pentru statistica morbilor şi a băilor, precum şi acelea pentru observaţiunile medicale să fie deja gătite şi făcute conform cu formularele admise de serviciul sanitar.

Art. 9. — Toate dispozițiunile prevăzute în articolele de mai sus se vor aplica și stațiunilor de hidroterapie, băi de mare și de cură de zer.

Art. 10. — In ce privește stațiunile balneare dependinte de Ministerul de Domeniiele vor fi organizate și administrate în modul următor:

a) Li se vor aplica toate dispozițiile prevăzute în articolele precedente;

b) Nu se va lua nici-o dispozițiune în ce privește organizarea stațiunilor, regulamentarea funcționărei lor, înființarea și specificarea lor, precum și numirea personalului medical până ce nu-și va da avizul aprobativ Ministerului de Interne prin consiliul sanitar superior, care va fi singurul responsabil de mersul acestor stabilimente în ce privește partea medicală;

c) Stabilirea budgetului curent al acestor situațiuni se va face de Ministerul Domeniilor, pe care-l va înainta Ministerului de Interne spre a avea și avizul acestuia;

d) Tot personalul medical, administrativ și polițienesc va fi direct sub supraveghiarea medicului diriginte al stațiunei;

e) Se va căuta ca numirea medicului diriginte să se facă în urma recomandațiunei consiliului sanitar superior pentru o durată de 5 ani;

f) Petru ca medicul diriginte să poată fi ales a doua oară după 5 ani, va trebui ca la finele anului al cincilea să publice pe larg observațiunile sale medicale făcute în durata de timp în care a fost însărcinat a dirigea stabilimentul.

Aceeași persoană fiind aleasă de a treia oară, după 10 ani va fi numită definitiv;

g) Ministerul Domeniilor va publica și va pune în vânzare pe preț redus indicatorul apelor minerale în total și în special al fie-căruia din stabilimentele dependinte de acest minister, indicator ce va fi aprobat de consiliul sanitar superior.

Art. 11. — Dispozițiunile prevăzute la alin. *d, e, f* și *g* dela art. 10 vor fi obligatorii administrațiunilor județene, comunale și administrațiunilor spitalicești, din orice localitate, când ele vor avea stabilimente balneare.

Art. 12. — Orice medic diriginte al stațiunilor balneare va fi ținut a înainta Ministerului de Interne la finele fiecărei stagiuni, cel mult până la finele anului, un raport științific relativ la mersul stațiunei, la îmbunătățirile și reformele ce va crede necesar a se face.

Art. 13. — Orice medic care va practica în vre-o stațiune balneară poate să adreseze, prin medicul diriginte, Ministerului de interne un raport științific, în care va putea pune și alte observațiuni ce va crede necesare.

In orice caz, ei sunt ținuți a trimite, cel mult până la 10

Octombrie, medicului diriginte numărul şi natura maladiilor ce au căutat, precum şi succesul ce au obţinut.

Art. 14. — Medicul diriginte va fi obligat a supraveghia modul cum se pune în sticle apele minerale, sau modul cum se extrag sărurile active şi a prevede aceasta în raportul său anual.

Art. 15. — Stabilimentele particulare, precum şi acelea dependinte de Ministerul Domeniilor şi alte administraţiuni publice, vor fi obligate a face preţuri reduse la băi, chiria de casă, hrană, etc., bolnavilor trimişi de diferite ministere.

In orice caz nu se poate lua de o dată decât la 15 paturi unul, afară de cazurile de bună înţelegere între ambele părţi.

Art. 16. — Pe lângă Ministerul de Interne se va înfiinţa un loc de inspector al stabilimentelor balneare.

Funcţionarea se va reglementa anume de către consiliul sanitar superior. Atribuţiunile sale sunt următoarele:

Va prezinta Ministerului de Interne toate cererile şi lucrările relative la aceste stabilimente;

Va studia toate reformele ce vor fi necesare a se face, sau necesare la instalaţiunile din nou;

Va căuta prin dese inspecţiuni să vază dacă dispoziţiunile acestui regulament sunt corect aplicate;

Va face inspecţiunile şi rapoartele prevăzute prin art 5;

Va face călăuzele (indicatoarele) apelor minerale ale Statului;

Va fi ţinut să studieze şi să pronunţe printr'un raport verbal sau scris relativ la toate chestiunile puse de Ministerul de Interne şi de Ministerul Domeniilor, precum şi de consiliul sanitar superior;

Va analiza şi prezinta în rezumat consiliului sanitar superior rezultatul cercetărilor şi observaţiunilor conţinute în rapoartele anuale ale medicilor diriginţi.

Până la înfiinţarea postului de inspector special al stabilimentelor minerale, un membru al consiliului sanitar superior va fi însărcinat cu cele prevăzute în acest regulament, în conformitate cu art. 22 din legea sanitară.

REGULAMENT PENTRU INDUSTRIILE INSALUBRE

Publicat în «Monitorul Oficial» No. 156 din 1875, modificat cu Decretul Regal No. 3057 din 20 Septembrie 1894 şi publicat în «Monitorul Oficial» No. 138 din 24 Septembrie 1894 şi Decretul Regal No. 2084 din 1 Iunie 1898, publicat în «Monitorul Oficial» No. 50 din 5 Iunie 1898.

TITLUL I

Dispoziţiuni generale

Art. 1. — Toate industriile al căror exerciţiu viciază aerul, infectă apele curgătoare sau puţurile, cari produc sgomot sau vatămă într'un alt mod sănătatea locuitorilor din vecinătatea stabilimentului industrial, a însăşi lucrătorilor sau a vitelor, se califică ca industrie insalubră [1]).

1) NOTĂ. A se vedea Art. 73 din legea sanitară pag. 140.

Art. 2. — Toate industriile insalubre sunt supuse privighierei şi controlului din partea administraţiunilor sanitare generale şi locale.

Pentru casurile neprevăzute în acest regulament, ministerul de interne va putea obliga pe proprietarii stabilimentelor industriale ca să ia măsuri igienice speciale, menite de a apăra sănătatea lucrătorilor, a locuitorilor circumvecini şi a vitelor, dacă necinstea va cere.

Art. 3. — Prefecţii de judeţe, cu concursul medicilor primari de judeţe, şi primarii comunelor urbane, cu concursul medicilor comunali, vor priveghia ca clădirile şi instalaţiunile stabilimentelor industriale să satisfacă cerinţelor igienice; ca aparatele şi maşinele cu motori mecanici, întrebuinţate în fabrici, ateliere, mine, la construcţiuni, şantiere, la lucrări silvice şi agricole, să poseadă întocmirile necesare pentru a feri pe lucrători de răniri prin maşinele în acţiune; ca să se ia măsuri în contra explosiunei cazanelor de vapori şi a ţevelor cari conduc vaporii; ca lucrătorii să fie apăraţi de influenţa substanţelor vătămătoare, pulveri, vapori ferbinţi şi caustice produse în stabiliment; ca să se ia măsuri pentru prevenirea surpărei de maluri, căderei şi ruperei de scheli la construcţiuni; ca timpul şi felul muncei copiilor întrebuinţaţi în industrie, să fie conforme prescripţiunilor art. 13 până la 20 din acest regulament; ca, în fine, exerciţiul industriei să nu poată vătăma sănătatea locuitorilor circumvecini; ca fabricele şi atelierile mai mari să posede pompe pentru foc şi reservorii cu apă pentru a putea stinge iute incendiile ivite în stabiliment.

Art. 4. — La examinarea planurilor unui stabiliment industrial proiectat, precum şi la inspecţiunea unei fabrici existente, administraţiunile sanitare vor avea în vedere felul şi întinderea stabilimentului, posiţiunea fabricei, capacitatea localurilor destinate pentru lucrători, accesibilitatea, eşirea facilă în caz de incendiu, lumina suficientă, încălzitul, ventilaţiunea şi curăţenia acestor localuri, calitatea apei de băut, depărtarea din stabiliment a pulverei, a residuelor putrescibile, a lăturilor şi spălăciturilor derivate din fabricaţiune, înlăturarea fumului, aburilor, emanaţiunilor puturoase, a sgomotului, întreţinerea latrinelor, şi vor lua măsuri ca toate aceste să corespundă prescripţiunilor igienei.

Pentru industrii cari produc mult fum, se vor putea prescrie aparatele fumivore, coşuri foarte înalte, şi în interiorul oraşului se vor putea opri unele combustibile cari produc multă funingine.

Art. 5. — In ori ce stabiliment industrial cu mai mult de 10 lucrători, atelierele vor avea un spaţiu de cel puţin 5 m. c. de fiecare lucrător, tavanul (plafonul) va avea înălţimea de cel puţin 3 metri.

Atelierele, laboratoriile şi cele-alte camere, destinate pentru lucrători, se vor vărui de 2 ori pe an, primăvara şi toamna; dacă pereţii sunt coloraţi cu uleiu, ei se vor şterge cu cârpe ude, cel puţin o dată la trei luni.

Toate atelierele şi laboratoriile se vor mătura cel puţin o dată pe zi, în timpul când nu se lucrează în ele.

Măturatul se va face cu mături udate, sau se va stropi apă pe pardoseală înaintea măturatului.

Locuinţele lucrătorilor cari fac parte din fabrică, precum şi alte locuinţe colective ale lucrătorilor din fabrici, de la şantiere, construcţiuni şi alte întreprinderi, se vor spoi cel puţin de 2 ori pe an, se vor mătura în toate zilele şi se vor alimenta cu apă curată. Ele vor avea un număr suficient de latrine, cari se vor întreţine în stare curată.

Art. 6. — Pentru a se înlătura rănirea lucrătorilor prin maşini în stabilimentele cu motori, se va lăsa printre maşini loc liber, destul de încăpător pentru a înlesni lucrătorilor circulaţiunea; de asemenea toate părţile transmisiunei, aparatele de elevaţie, ascensoriile şi roţile legate cu veri un motor, se vor împrejmui cu parapete de siguranţă.

In fabrici, şantiere şi la toate întreprinderile în cari funcţionează roate de transmisiune, curelele alunecate dupe roate nu se vor pune la loc cu mâna, ci numai cu ajutorul unor cârlige speciale, fixate pe bastoane lungi. Scările transportabile, întrebuinţate la această operaţiune, vor fi înzestrate jos cu vârfuri de fer, sus cu cârlige, pentru ca să nu poată alu-

neca în timpul acestor lucrări. Lucrătorilor cari se sue pe aceste scări le este interzis a purta papuci.

Roatele şi alte părţi ale transmisiunei şi în general ale maşinelor aflate în mişcare, nu se pot curăţi în timpul funcţionărei lor, ci numai în timpul repausului. Maşinistul, însărcinat cu priveghiarea şi îngrijirea motorului (turbinei, maşinei cu vapori, etc.), va fi înştiinţat despre curăţirea maşinelor, pentru ca să nu pună în mişcare motorul înainte de a fi avizat de lucrătorul însărcinat cu curăţirea. Toţi lucrătorii ocupaţi la turbine, la maşini cu vapori, la maşini cu alţi motori, la transmisiuni şi în general la aparatele aflate în mişcare repede, sau în vecinătatea imediată a unor asemenea aparate, vor purta vestminte strâmte, încheiate, cu mâneci înguste, libere de accesorii volante (precum clape d'asupra buzunarelor, şorţuri, legături de gât lungi, atârnate, testemele volante, lanţuri şi alte ornamente), cari pot fi lesne apucate de roate, de transmisiuni şi de alte părţi ale maşinelor.

Patronii stabilimentelor industriale, silvice şi agricole şi întreprinzătorii de construcţiuni şi de alte lucrări vor îngriji ca lucrătorii aduşi din nou, ocupaţi la ferăstraele circulare, la ferăstrae mecanice, la roate de transmisiune, la aparatele centrifuge, la maşini cu vapori şi la alţi motori să fie povăţuiţi asupra pericolelor la cari sunt expuşi şi asupra modului de apărare în contra lor.

In fabricele cu motor central, se vor înfiinţa, în toate părţile făbricei, aparate de ţignale pentru a se putea opri repede maşinele şi motorul.

Art. 7. — In localurile vre-unui stabiliment industrial în care se întrebuinţează, se desvoltă sau se produc emanaţiuni toxice, pulvere, lichide, vapori, gaze şi alte materii vătămătoare sănătăţei, este obligatoriu instalaţiunea de ventilatoare, de aparate aspiratoare, de hoarne (coşuri) înalte, de aparate de condensaţiune, etc., precum şi adaptarea de capace, bine potrivite, la vasele în cari se amestecă sau se desvoltă materii cu emanaţiuni vătămătoare (pulveri, aburi).

Lucrătorii cari lucrează cu soluţiuni de săruri de plumb sau de alte substanţe toxice, vor purta mânuşi de cauciuc la executarea acestor lucrări.

Contra inspiraţiunei pulverilor vătămătoare lucrătorii se vor apăra prin adaptarea la nas şi la gură de respiratoare de vată, sau de bureţi udaţi, închişi într'o reţea de sârmă.

In toate fabricile, usinile, atelierele în cari se întrebuinţează materii otrăvitoare, se vor afişa, în toate localele ocupate de lucrători, prescripţiunile speciale ale regulamentului de faţă, cari privesc industria ce se exercită în acel local.

Asemenea se vor afişa regulele speciale de precauţiune, prescrise de acest regulament, în toate localele ocupate de lucră-

torii din fabrici, usine, ateliere, unde lucrătorii sunt expuşi la osebite pericole din cauza funcţionărei de maşini aflate în mişcare repede, a desvoltărei de pulveri sau vapori vătămători, sau din alte cauze.

Art. 8. — Patronii sunt ţinuţi a lua măsuri speciale, pentru a neutralisa pe cale chimică şi a face astfel inofensive substanţele otrăvitoare, lichide şi solide, rămase din unele fabricaţiuni înaintea depărtărei lor din fabrică.

Art. 9. — Este interzis lucrătorilor de a mânca şi de a bea în localurile în cari se desvoltă pulvere, vapori şi gaze vătămătoare sănătăţei. Stabilimentele cu asemenea localuri vor avea sufragerii anumite pentru lucrători, încălzite în timpul iernei, şi aparate de spălat înzestrate cu toate accesoriile, pentru ca lucrătorii să se spele înaintea mâncărei şi înainte de a părăsi stabilimentul.

Art. 10. — In stabilimentele ce n'au apeduct în interiorul lor, apa de băut se va păstra în vase cu canulă (robinet) şi cu capac, pentru a împedica căderea pulverei în apă şi pentru a opri introducerea mâiniior murdare în vase. Aceste vase se vor aşeza de preferinţă nu în sala de lucru, ci în apropiarea ei imediată.

In localităţile lipsite de apă curată se va întrebuinţa numai apă filtrată.

Asemenea vor îngriji întreprinzătorii diferitelor lucrări cari se fac în aer liber (construcţiuni, terasamente, şosele, căi ferate, tăiare de păduri, preparare de lemne, lucrări agricole), ca lucrătorii să nu fie lipsiţi de apă bună de băut.

Art. 11. — In fiecare stabiliment industrial patronul este dator a instală latrine sistematice în număr suficient.

Art. 12. — Lucrătorul adult, de sex bărbătesc, este stăpân pe timpul şi felul muncei sale.

Art. 13. — Pentru copii (în etate dela 12 până la 14 ani) şi pentru femei (în etate dela 14 ani în sus), timpul în felul muncei sunt supuse restricţiunilor prevăzute la art. 14 până la 20.

Art. 14. — Pentru copii şi femei, atât în ateliere mici, cât şi în fabrici, în cariere, la şantiere, munca zilnică nu va puteà începe înainte de ora 5 a. m, şi va încetà cel mai târziu la la ora 8 şi jumătate p. m.

Inainte şi după amiază li se va acordà câte un repaos de 30 minute, iar la amiază o întreagă oră liberă.

Durata muncei continue (până la repaos) a copiilor şi femeilor nu va puteà trece nici odată peste 4 ore:

Repaosul se va face la aceeaşi oră pentru toţi lucrătorii deodată.

In zilele de sărbătoare şi de Duminică, copiilor şi femeilor

le este interzis a a lucrà în ateliere, în fabrici, la lucrări de construcţiuni, de şosele, de căi ferate, de poduri.

Art. 15. — Copii în etate mai mică decât de 12 ani nu pot fi primiţi ca lucrători şi ucenici în ateliere, în fabrici, în prăvălii.

Timpul muncei zilnice a unui copil nu se poate prelungi peste 6 ore.

Art. 16. — Pentru băeţii dela 12 până la 14 ani şi pentru femei, timpul şi durata muncei pot fi excepţional prelungite cu câte două ore pe zi, însă numai de 48 ori pe an, şi anume: la instalaţiunile ce lucrează cu foc neîntrerupt, la fabricaţiunile ce reclamă imperios un proces continuu, la industriile ale căror materiale sunt supuse stricăciunii, precum şi la acele industrii la cari sporirea şi scăderea muncei şi a producţiunei depind dela anotimpul sau dela împrejurările atmosferice.

Art. 17. — Copii şi femeile nu pot fi întrebuinţaţi ca lucrători în timpul nopţei.

Art. 18. — Numai în industriile al căror exerciţiu reclamă o fabricaţiune neîntreruptă, cum sunt tipografiile, fabricile de sticlă, de zahăr, de hârtie, etc., băeţi de 14 ani pot fi întrebuinţaţi ca lucrători şi în cursul nopţei, însă numai câte 6 ore pe noapte şi numai în 6 din 14 nopţi consecutive, subînţelegându-se că ziua premergătoare sau cea următoare nopţei de lucru este liberă.

Art. 19.—Este interzis de a primi pe copii ca lucrători şi ucenici în stabilimentele industriale pentru lucrări la cari emanaţiunile (pulveri, vapori) şi produsele fabricaţiunei au un efect vătămător asupra organizmelor tinere. Atari fabricaţiuni vătămătoare sunt: obducerea (căptuşirea) oglinzilor cu argint viu, pisarea substanţelor toxice şi a materiilor explosibile, apoi poleirea metalelor, a pietrelor, a marmorei şi a alabastrului, ascuţirea acelor; copii pot fi, însă, întrebuinţaţi în aceste industrii pentru alte lucrări, cari nu pun în pericol sănătatea lor.

Asemenea nu se pot însărcinà copiii cu purtare de sarcini mai grele de 10 kilògrame.

Art. 20.— Fiecare patron va ţine o listă nominală de copii admişi ca lucrători şi ucenici în stabilimentul său, care listă va fi afişată în atelier, indicându-se într'ânsa orele de lucru şi felul ocupaţiunii copiilor.

La biuroul patronului se va păstrà de fiecare copil lucrător câte o condicuţă, ce va conţine următoarele date:

a) Numele şi data naşterei copilului.
b) Numele, profesiunea şi domiciliul tatălui sau tutorelui.
c) Certificatul de cursurile urmate la şcoală.
d) Data intrării în stabiliment şi felul muncii.
e) Data eşirei din atelier sau din fabrică.

La concedierea copilului, patronul va liberà părintelui sau tutorelui condicuța de lucrător a copilului.

Femei lehuze nu se pot admite în fabrici, ateliere, la șantiere și la alte asemenea lucrări, de cât după 40 zile dela facere.

Art. 21. — In stabilimentele industriale cari au medicii lor speciali, aceștia sunt ținuți a aveà registre și tabele statistice în regulă de lucrătorii bolnavi. Aceste registre și tabele vor înlesni constatarea influenței fabricațiunei respective asupra sănătății lucrătorilor și vor indicà necesitatea intervenirei administrațiunilor sanitare.

Medicii-primari de județe și în orașe capitale de județ medicii de oraș vor raportà imediat directorului general al serviciului sanitar și prefectului (medicii de orașe primarului), despre toate accidentele observate în diferite stabilimente industriale, la șantiere de lucrări de construcțiuni și la funcționarea mașinelor agricole. Prefecții și primarii vor cercetà dacă aceste accidente sunt datorite neobservărei regulelor prescrise de acest regulament și vor cere, în acest caz, ca cei culpabili să fie dați judecăței, raportând, în orice caz, ministerului de interne despre rezultatul cercetărei făcute.

Asemenea se vor aduce la cunoștința ministerului de interne (direcțiunea generală a serviciului sanitar), prin rapoarte speciale, intoxicațiunile și infecțiunile produse prin industrii, mai ales cazurile de otrăvire prin fosfor, plumb, mercur și de dalac produs prin piei, păr, lână, ori alte producte animale, cu descriere amănunțită a provenienței acelor producte animale.

Medicii-primari de județe și medicii de orașe vor face vizite periodice și în timpul nopței în fabricile în cari se lucrează noaptea.

Patronii fabricilor și atelierelor și întreprinzătorii de construcțiuni, de exploatări silvice și agricole, vor îngriji sa lucrătorii cari au fost răniți prin accidente în timpul lucrării, sau cari s'au bolnăvit din cauza ocupațiunei, să nu fie lipsiți de ajutorul medical necesar. In fabrici și ateliere se va afla totdeauna o provizie de material pentru pansament și câteva medicamente pentru primul ajutor, cu instrucțiuni pentru întrebuințarea lor.

Art. 22. — Administrațiunile sanitare vor priveghia ca sănătatea locuitorilor circumvecini cu stabilimentul industrial să nu sufere prin viciarea și infecțiunea aerului, apei și solului. Ele vor supraveghià, în special curățenia apei puțurilor, pâraelor și râurilor din vecinătatea stabilimentelor mai ales a celor din vecinătatea fabricelor de spirt, petrol destilat, clei, hârtie, tapete, zahăr, scrobeală, săpun, piei tăbăcite, chimicale, substanțe toxice, văpsele, văpsitorii, abatorii și pescării.

Când apele industriale și lăturile rezultate dintr'o fabrica-

țiune sunt prea infecte sau conțin substanțe toxice, administrațiunile locale, după avizul medicului respectiv, vor prescrie fabricantului să facă instalațiunile necesare pentru transportarea acelor lături în ape nevătămătoare înaintea scoaterei lor din fabrică, fie prin neutralizarea lor pe cale chimică, fie prin decantare și filtrare, fie prin irigațiune agricolă.

Din stabilimente de băi, din fabrici în general, din nici un stabiliment industrial nu se poate vărsà direct în apele curgătoare, apă ferbinte, fără răcirea ei prealabilă.

Este interzis de a da scurgere din stabilimente industriale în apele curgătoare de lături toxice și de alte lichide toxice și de a aruncà în apele curgătoare materii solide toxice, capabile a omorî peștii din acele ape curgătoare.

Art. 23. — Numai după obținerea autorizațiunii adiministrației sanitare este permis unui fabricant să dea scurgere apelor industriale în canalele orașului, sau în pârae și râuri. In cazuri speciale, administrația sanitară locală va puteà impune fabricantului ca să asaneze pe cale chimică sau mecanică lăturile, înainte de a le da scurgere în canale sau în râuri.

In nici un caz nu se va permite ca lăturile, provenite din fabricele de gaz luminător, de parafină, de petroleu (din destilări de petroleu), de cărbune animal, de hârtie, de cositor și de fer galvanizat, să fie scurse în canalele orașului, fără neutralizarea ori purificarea prealabilă.

Asemenea se va opri scurgerea directă în ape curgătoare mai mici a borhotelor din poverne (velnițe și a urinei din grajduri mari de vite.

TITLUL II

Clasificarea industriilor insalubre

Art. 24. — Industriile insalubre se împart, după acțiunile lor vătămătoare, în patru clase.

Art. 25. — Industrii insalubre de clasa I sunt cele următoare :

Argintarii, giuvaergii, fabricele de obiecte de aur și de argint ;

Atelierele și fabricile cu motori mecanici (motor cu apă, benzină, gaz, vapori, electricitate), cari, prin natura materialului întrebuințat și a productelor, nu sunt insalubre și nu sunt clasate în altă clasă;

Atelierele de călcat rufe fine, fără spălătorie;

» » săparea chimică a obiectelor de metal;

» » sculptură de lemn și de piatră ;

» și depozitele pentru instalațiuni de apeducte, de tuburi de gaz, de iluminare electrică, de telegrafie ;

Atelierele decatirelor de postav;
» de tors bumbac, cânepă, in, lână, iută;
Băi calde, reci, de putină, de vapori, de piscină (bazin), băi turceşti, băi medicale, băi de ape minerale, de nomol;
Birturi, bucătării publice, restaurante, brutării;
Blănării pentru confecţionarea de obiecte de blănărie din piei lucrate în altă parte;
Cafenele:
Cârciumi;
Cofetării;
Cârnăţării pentru fript cârnaţii din carne proaspătă;
Cazane mici de ţuică din comunele rurale!
Cojocării pentru confecţionarea de cojoace din piei lucrate în altă parte;
Depozite şi debite de băuturi;
Depozitele de ghiaţă;
» » brânză;
» » haine vechi;
» » maşini;
» » pastramă:
» » petroleu distilat luminător şi de banzină, în cari se află cel mult 200 litri de petroleu sau 50 litri de benzină;
Distilerii (nu poverne sau fabrici de ţuică, de spirt, de rachiu de drojdii şi de tescovin, ci mici fabrici pentru prepararea de băuturi alcoolice din alcool fabricat în altă parte);
Fabrici de apă gazoasă;
» » ceară de pecetluit;
» » cerneală;
» mici de cognac, unde se destilează vinul (nu tescovina şi drojdii);
Fabrici de conserve vegetale;
» » cuie de lemn:
» » » » sârmă:
» » cutii de metal pentru conserve alimentare:
» » flori artificiale;
» » ghiaţă artificială;
» » dopuri şi alte obiecte de plută;
» » instrumente cari nu sunt clasificate în altă clasă;
» » jucării;
» şi ateliere cu motor mecanic, cari nu sunt clasificate în altă clasă;
Fabrici de lumânări de ceară;
» » obiecte de cauciuc şi gutapercă;
» » » » carton;
» » oţet din alcool; vin, bere, rachiu (cari nu se

servă de cartofi, cereale, sfecle și alte materii, cari în fabrică se transformă în alcool);

Fabrică de nasturi de os și de corn și de alte obiecte de os și de corn;

Fabrici de nasturi de sidef și de alte obiecte de sidef;

Fabrici de obiecte țesute de lână (țesătorii și tricoterii de lână, fără spălătorii, fără boiangerii, fără pive de lână);

Fabrici de oglinzi;

» » paste făinoase;

» » perii cari lucrează cu păr curățit în altă parte (cari nu sunt întrunite cu spălătorii de păr de porc);

Fabrici de pălării din stofe lucrate în altă parte (confecționarea de pălării);

Fabrici de săpun de lux fabricat pe cale rece din oleuri vegetale curate;

Fabrici de surogate de cafea, de cafea artificfală (Frankcafea și a.);

Fabrici de vax (cu negru animal, fabricat în altă parte;

Fabrici cari lucrează cu substanțe inofensive în general;

Franzelării;

Imprimerii, tipografii;

Instalațiuni pentru construcțiuni, edificii aflate în construcțiune;

Lămuritorii de aur și de argint (rafinatorii de aur și de argint);

Litografii, cromolitografii, xilografii, zincografii;

Mașini agricole cu motor mecanic aflate în funcțiune;

Menagerii;

Măcelării;

Hoteluri, hanuri;

Pieptănării, fabrici de piepteni;

Pescării pentru vânzarea peștelui proaspăt și sărat;

Plăpomării;

Poleitori de aur și de argint;

Spălătorii de dantele;

Potcovării;

Stațiuni electrice pentru iluminarea electrică de mai multe case, de stabilimente publice, de strade, laboratorii galvanice;

Strungării de coarne, de oase;

Tapițerii, ateliere de tapițer;

Teascuri de must (de struguri);

Tâmplării, lemnării;

Toate atelierele, usinele, fabricele cari lucrează cu materii și aparate inofensive, în cari se află, însă, aglomerat un număr mare de lucrători.

Art. 26. — Industrii insalubre de clasa II sunt cele următoare:

Ateliere pentru curățirea de perne de puf;
Ateliere pentru galvanisare de fer;
Ateliere de pietrari, unde se taie și se ciopleşte piatra, unde se taie și se ciopleşte și se lustrueşte (poleeşte) marmura;
Ateliere de dărăcitori de lână și de bumbac;
Boiangerii;
Bragagerii;
Căldărării;
Cârnățării pentru fabricarea de salam și de alte conserve de carne;
Cuțitării, fabrici de cuțite;
Depositele de constructori de case, de întreprinzători de lucrări publice, de săpători de puțuri;
Depositele de cărbuni de lemn și de cărbuni de pământ;
Fabricele de conserve alimentare animale, în care nu se taie vite, în care nu se produce pastramă și peşte sărat;
Fabricele de lână carbonisată (de imitații de lână din rămăşițele de țesături sau din țesături vechi);
Fabricele de maşini;
» » nasturi de metal;
» » obiecte de bronz, de imitații de bronz;
» » metal comprimat;
» » pălării de pâslă (unde se fabrică, se fierbe și se colorează pâsla).
Fabricele de perii (unde se curăță și se spală părul de porc, unde se colorează părul de porc);
Fabricele de postav, fără pive, simple țesătorii de postav și alte țesături de lână;
Fabricele de tutun, de țigări, de tabac;
» » vase de metal nesmălțuite și smălțuite;
» » vată;
Ferăstrae mecanice fără deposite mari de lemne;
Ferării, (ateliere de ferar);
Gările căilor ferate;
Lăcătuşerii;
Manganerii, ateliere pentru creşterea de gogoşi de mătase și pentru producerea sământei de gogoşi de mătase;
Mori de făină cu cai;
Mori de măcinat coaje de stejar;
Potcovării;
Spălătorii industriale de rufe (cu excepția spălătoriilor private pentru trebuințele proprii și exclusive ale locuitorilor casei în care se află spălătoria);
Turnătorii de litere;
Turnătorii de obiecte de metal în general;
Turnătorii de clopote.

Art. 27. — Industrii insalubre de clasa III sunt cele următoare:

Abatorii, tăiătorii de vite pentru producerea de carne proaspătă;

Argăsitorii;

Basinurile şi gropile pentru muiarea de in, de cânepă, de teiu în comunele rurale;

Cazane de fiert catran şi smoală;

Cazane pentru producerea de cognac, de rachiu, de tescovină şi de drojdii;

Cazane mici de ţuică din comunele urbane;

Cojocării unde se prepară (se tăbăceşte) piei;

Coptoare de uscat sânge;

Coptoare de calce (de fabricat var ordinar, var negru, var idraulic, ipsos);

Depositele de cârpe nespălate, de sdrenţe, piei crude (proaspete, sărate, uscate, nelucrate);

Depositele mari de petroleu crud sau distilat, de benzină şi de alte distilate de petroleu, în cari se află cantităţi mai mari de cât 200 litri de petroleu destilat de luminat, şi de cât 50 litri de benzină;

Depositele de oase, de coarne, de unghii;

Depositele de seu crud, netopit;

Depositele serviciilor de prinderea câinilor vagabonzi (unde nu se omoară însă acei câini);

Depositele de unelte şi aparate ale stabilimentelor de curăţirea latrinelor, hasnalelor, canalelor;

Distilării de drojdii de vin, de tescovină;

Fabricele de basalt artificial şi de alte producte de argilă arsă (de lut);

Fabricele de bere, fabrici de malţ (orz prăjit);

» » cărbune animal, cuptoare de ars oase;

» » chibrituri cu fosfor;

» » cleiu;

» » ciment;

» » celulosă;

» » cognac, unde se distilează rămăşiţele fabricaţiunei vinului, (tescovină, drojdii);

Fabricele de coarde de maţe, spălătorii de maţe, usine pentru spălat şi curăţit maţe;

Fabricele de faianţă (porţelan);

» » focuri de artificii;

Fabrici de gaz luminător;

» » hârtie;

» » ipsos (gips), coptoare de ars ipsos;

» » kocks;

» » lac, de vernis;

Fabricele de lumânări de seu și de stearină;
» » materii colorante toxice;
» » mucava;
» » negru animal;
» » oleiuri vegetale, uleiu;
» » oțet din cereale, cartofi, sfecle;
» » unsori minerale;
» » pânză cătrănită;
» » pături de postav;
» » pergament;
» » săpun;
» » producte chimice în cari nu se întrebuințează materii animale;
Fabrici de scrobeală (de amidon);
» » teracotă, de oale, de sobe, de olane și de obiecte de lut (argilă) ars, dacă lutul necesar pentru fabricațiune nu se scoate din vecinătatea fabricei, ci se aduce din altă parte;
Fabrici de sticlă;
» » utilisarea chimică a rămășițelor dupe fabricarea vinului, utilisarea chimică a tescovinei și a drojdiilor.
Ferăstrae mecanice cu deposite mari de lemne.
Grădinile de legume comerciale (nu grădinițele mici de legume pentru trebuința exclusivă a familiei care locuește în casa pe lângă care se află grădina);
Grajdurile mari de animale din orașe pentru diferitele întreprinderi industriale și comerciale cu mai mult de cât 20 cai, de cât 10 vite bovine, de cât 10 oi ori capre și cu cel mult 10 râmători.
Locurile pentru muiarea inului și cânepei;
» » spălarea brânzei și pastramei;
» » uscarea pieilor proaspete și pentru presărarea lor;
Morile de cereale (fabricele de făină), cu mașini, cu vapori;
Pescării pentru spălarea și sărarea peștelui;
Pivele pentru baterea de postav, dimie, aba, pâslă;
Spălătorii de lână;
» » mațe;
Tăbăcării;
Vopsitoriile de piei [1]).

1) NOTA.—Inaltul Decret Regal No. 2.669 din 16 Iulie 1897, relativ la clasarea depozitelor de carbid de calciu și a fabricelor de instalațiuni pentru luminat cu acetilene, între industriile insalubre clasa III:

Art. 1. — Depozitele de carbid de calciu și fabricile de instalațiuni pentru iluminat cu acetilenă se înscriu între stabilimentele industriale insalubre de clasa III (a treia), cari conform art. 141 din legea sanitară,

se pot stabili numai la marginea extremă a urbelor şi a satelor şi vor fi separate de curţile vecine.

Art. 2. — In părţile cu populaţiunea deasă din interiorul oraşelor, se vor putea permite mici depozite de carbid de calciu, în cantitate de cel mult 15 kilograme, în vase solide de fier, închise ermetric, instalate în locale separate de locuinţe, bine aerate, bine luminate şi uscate.

Art. 3. — Pentru fiecare instalaţiune în parte de luminat cu gaz acetilen, întreprinzătorul este obligat să ceară autorizaţiunea înscris primăriei, în oraşele capitale de judeţe, şi dela prefect pentru celelalte comune, alăturând şi planul de situaţiunea casei, planul aparatelor şi al sistemului de ventilaţiune. Primarul şi prefectul vor lua asupra acestor cereri şi planuri, avizul consiliului local de igienă publică, şi vor raporta ministerului despre orice asemenea autorizaţiune dată.

Art. 4. — Mutarea instalaţiunei de luminat cu acetilen, dintr'un local în altul, nu se poate efectua fără o autorizaţiune nouă, cerută cu formele prescrise în articolul precedent.

Art. 5. — Dacă într'o casă, în care este instalat un asemenea sistem de luminat, se ivesc oarecari pericole pentru sănătatea locuitorilor, administraţia locală poate să retragă autorizaţiunea dată pentru funcţionarea ulterioară a instalaţiunei.

Art. 6. — Intrebuinţarea acetilinei liquide este oprită.

Art. 7. — Lămpile portative cu ricipiente de gaz acetelin sunt asemenea oprite.

Art. 8. — Presiunea în vasele conducătoare de gaz nu va trece peste cinci atmosfere.

Art. 9. — Aparatele vor fi înzestrate cu manometru şi presiunea va fi regulată într' nsele în mod automatic.

Art. 10. — La construirea aparatelor nu se permite întrebuinţarea de aramă curată.

Art. 11. — Priveghrerea şi întrebuinţarea aparatelor nu se poate încredinţa decât la persoane familiarizate cu ele.

Art. 12. — La fiecare aparat se va lipi o instrucţiune bine vizibilă, prin care se va opri mânuirea aparatului de către persoane neinstruite.

Art. 13. — Gazul de acetilen se va putea produce numai în locale luminoase, bine aerisite, uscate, neinflamabile, lesne accesibile. Este oprită intrarea în acele ocale cu lumânarea aprinsă.

Art. 28. — Industrii insalubre de clasa IV sunt cele următoare:

Cărămidării;

Cariere de piatră, de pietriş;

Depositele şi fabricele de dinamită şi de alte materii explosibile, deposite mari de praf de puşcă;

Depositele serviciilor de depărtarea cadavrelor animale şi de utilisarea lor industrială, usinele, atelierele şi cimitirele acestor servicii, localurile unde se omor câinii vagabonzi;

Distileriile de petroleu, rafineriile de petroleu, fabricele de parafină şi de alte producte de petroleu;
Fabricele de alcool, poverne (velniţe) de fabricat spirt;
Fabricele de asfalt, de carton, de pice (smoală);
» chimice cari întrebuinţează sânge şi alte materii animale;
Fabricele chimice de drojdii lichide şi comprimate;
» de oale, sobe, olane, teracotă şi de alte obiecte de lut, dacă se află lângă fabrică ori pe terenul fabricei gropi de lut;
Fabricele de pudretă, de materii organice pentru îngrăşarea pământului;
Fabricele de praf de puşcă şi de alte materii detonante;
Fabricele de zahăr,
Gropile de nisip şi de lut;
Grajduri de râmători din oraşe cu mai mult de cât 10 râmători;
Zalhanalele.

Art. 29. — Dacă se va introduce în ţară o industrie insalubră care nu este menţionată în art. 25, 26, 27 şi 28 ale regulamentului de faţă, administraţiunea sanitară locală va raporta casul ministerului de interne, care, luând avisul consiliului sanitar superior, va ordona în care anume clasă urmează a se aşeza industria respectivă şi va prescrie măsurile igienice speciale ce se vor observa la exercitarea ei.

TABLOU

De clasificarea unor industrii neprevăzute de regulamentul industriilor insalubre.

1. Garaj cu depozit până la 50 litri benzină; cl. I.
2. Garaj cu depozit mai mare de benzină, cl. III.
3. Tinichigerii, cl. I.
4. Fabrica şi reparaţiuni de cauciuc (fabrica de obiecte de cauciuc trecută regul.), cl. I.
5. Depozite de hârtie veche murdară, cl. III.
6. Depozite de ferărie veche, cl. II.
7. Depozite de sticlărie veche, cl. II.
8. Depozit de pompe funebre cu sau fără atelier, cl. II.
dacă au şi grajd cu mai puţin de 20 cai, cl. I,
cu mai mult de 20 cai, cl. III.
9. Depozite mici de lemne de foc tăiate, cl. II.
» mari de lemne de foc în stânjeni, cl. III.
10. Depozit de saci cu sau fără atelier, cl. I.
11. Depozit de cereale, fân, paie etc., cl. III.

12. Ţesătorie metalică, cl. I.
13. Topitoare de seu şi untură, cl. III.
14. Instalator technic de gaz, petrol, electricitate, etc., cl. I.
15. Parfumerie (esenţe), cl. I,
16. Atelier de articole de voiaj, geamantene etc., cl. I.
17. Atelier de bice dacă sunt fabricate din piei lucrate în altă parte, cl. I.

Atelier de bice dacă sunt fabricate din piei lucrate în acelaş atelier, cl. III.

18. Atelier de opincărie, dacă fabrică opincele din piei lucrate în altă parte, cl. I.

Dacă tăbăceşte şi pieile, cl. III (*decizia cons. de igienă indust. No. 13 din 20 Decembrie 1911*).

19. Fabricele de acumulatori electrici, cl. I, (*idem No. 10 din 17 Mai 1913*).
20. Morile de măcinat piatră (pentru mozaic), cl. III, (*idem No. 21 din 20 Septembrie 1913*).
21. Depozitele de maşini agricole cu ateliere pentru reparatul maşinelor, cl. II, (*idem No. 25 din* 11 *Octombrie* 1913).
22. Industria împăerii animalelor, cl. II, (*idem No.* 11 *din* 12 *Iunie* 1914).
23. Morile cu motor, cl. III, (*idem No. 5 din* 14 *Februarie* 1915).
24. » » apă » » » » 21 » *28 Ianuarie* 1920).
25. Depozitele de cherestea, cl. III, (*idem No. 24 din 27 Februarie* 1920).
26. Fabricele de lumânări care întrebuinţează mai mult parafina simplă sau amestecată cu ceară, cl. I, (*idem No. 39 din* 13 *Mai* 1920).
27. Simigeriile, cl. I, (*idem No. 49 din 28 Mai* 1920).
28. Depozitele de vinduri cu ateliere de dogărie, cl. III, (*idem No. 55 din* 12 *Iunie* 1920).
29. Ceară de parchete, Cremă de ghete, Carton asfaltat, Grăsime consistentă, cl. III, (*idem No. 63 din 25 Iunie* 1920).
30. Depozitele de ouă, cl. I, (*idem No.* 103 *din 27 Noemb.* 1920).
31. Depozitele de alcool, cl. I, (*idem No.* 108 *din* 11 *Decembrie* 1920).
32. Ateliere de vulcanizat cauciucul, cl. III, (*idem No.* 109 *din* 11 *Decembrie* 1920).
33. Fabrică de boia de ardei, cl. I, (*idem No.* 110 *din* 11 *Decembrie* 1920).
34. Depozitele de vinuri în care de obicei se face repararaţiunea vaselor, spălarea lor şi eventual păstrarea în ele a drojdiei vinului şi atelier de dogărie, fără instalaţiuni de apă şi fără pompe, cl. III, (*idem No.* 55 *din* 12 *Iunie* 1920).

35. Atelierele de dogărie sunt clasate între industriile insalubre, cl. II, (*idem No.* 100 *din* 27 *Noembrie* 1920).

36. Fabricile de oxigen sunt trecute în rândul industriilor insalubre, cl. II, (*idem No.* 138 *din* 16 *Iunie* 1921).

37. Tinichigeriile au fost clasate între industriile insalubre, cl. I, idem *No.* 373 *din* 18 *Noembrie* 1920).

38. Căşăriile au fost clasificate între industriile insalubre cl. III, (*idem No.* 374 *din* 25 *Noembrie* 1920).

39. Tuburile de ciment au fost clasificate între industriile insalubre, cl. III, (*idem No.* 28 *din* 28 *Noembrie* 1920).

40. Morile cu motor de benzină pot fi aşezate şi la periferia urbelor şi satelor, ţinându-se bine înţeles seama de situaţia locului. Dacă îndeplinesc condiţiuni de siguranţă şi de igienă, li se pot da autorizaţiuni de funcţionare ca şi când ar fi aşezate la marginea extremă a oraşului, cl. III, (*idem No. 37 din* 13 *Mai* 1920).

41. Consiliul a hotărât să se aplice şi micilor industriaşi, care posedă pentru funcţionarea industriilor lor motoare cu benzină, următoarele restricţiuni:

Benzina pe care o are în depozit să se servească numai pentru uzul industriei respective;

Să se conforme în totul prescripţiunilor regulamentelor respective asupra localului şi vasului în care se ţine benzina, cum şi a modului de manipulare, cl. I, (*idem No.* 95 *din* 20 *Noembrie* 1920).

42. Depozitarea şi vânzarea benzinei în detaliu în cantitate mai mare de 60 litri benzină, s'a decis că pot funcţiona în ocolul 3 şi 4, cu următoarele condiţiuni:

a) Să fie aşezate numai în ocolul 3 şi 4;

b) Să aibă în depozit cantitatea maximă de benzină admisă de regulament pentru depozitele industriale;

c) Să fie construite ca şi depozitele de vânzare en gros;

d) Să se respecte distanţa de 10 metri de orice vecinătate, cl. I, (*idem No.* 97 *din* 20 *Noembrie* 1920).

43. Depozitele de benzină ale garajelor nu pot fi considerate decât ca depozite industriale şi deci urmează a depozita benzina numai în condiţiunile prescrise de regulament şi numai pentru uzul propriu al garajului, iar nici de cum pentru vânzare, cl. I, (*idem No.* 98 *din* 20 *Noembrie* 1920).

Art. 30. — Industriile insalubre de clasa I se pot exercita înăuntrul comunelor urbane şi rurale, fiind supuse numai la reguli generale de salubritate, precum şi la măsurile igienice speciale, conţinute în presentul regulament (titlu IV), sau prescrise prin instrucţii osebite, ce ministerul de interne va da la cas de trebuinţă.

Art. 31. — Industrille insalubre de clasa II se pot stabili în interiorul oraşelor şi satelor, afară de centru, în părţile mai

departate de centru, şi vor fi supuse măsurilor speciale de igienă, presceise la titlul IV din acest regulament.

Art. 32. — Industriile insalubre de clasa III se vor putea stabili numai la marginea extremă a urbelor şi a satelor.

In oraşele unde raza comunei se întinde şi dincolo de bariere, şi unde, afară de bariere, se mai află strade regulate, nu se pot înfiinţa stabilimente industriale insalubre de clasa III de cât la marginea razei comunei.

Art. 33. — Stabilimentele industriale insalubre de clasa IV, se vor putea aşeza numai afară de raza comunelor, în depărtare de un kilometru de la marginea urbelor şi de o jumătate kilometru de la marginea satelor.

Industriile insalubre de clasa III şi IV vor fi supuse la măsuri igienice mai riguroase, coprinse în titlul IV al regulamentului de faţă.

TITLUL III

Darea permisiunei pentru înfiinţarea şi strămutarea industriilor insalubre

Art. 34. — Ori cine va voi să înfiinţeze un stabiliment industrial insalubru de clasa I, va înştiinta despre aceasta pe primarul comunei respective, care, pe de o parte, va da adeverinţă despre înştiinţarea făcutră, iar pe de alta, în comunele rurale, va raporta sub-prefectului şi acesta prefectului; în comunele urbane, cari nu sunt capitale de judeţe, direct prefectului judeţului.

Prefecţii judeţelor vor comunica medicilor primari ai judeţelor, primarii capitalelor de judeţe medicilor primari de oraş ori medicilor de oraş, toate notificările ce li se vor fi făcut în circumscripţia lor asupra deschiderei stabilimentelor insalubre de clasa I.

Indată după ce primarul a fost înştiinţat, industriaşul respectiv este în drept a deschide stabilimentul său, fără autorisaţiune specială, afară de casul când legile şi regulamentele financiare l-ar obliga la îndeplinirea unor formalităţi deosebite.

Strămutarea unei industrii insalubre de clasa I de la un loc la altul, chiar în circumscripţia aceleeaşi comune, este supusă la aceleaşi formalităţi ca prima ei instalare.

Art. 35. — Pentru înfiinţarea sau strămutarea stabilimentelor de clasa II se va cere permisiunea, în comunele rurale de la sub-prefect, în comunele urbane de la primar.

Aceşti funcţionari vor resolva singuri cererea în termen maximal de o săptămână, sau, în casuri dubioase, ei vor cere (sub-prefecţii şi primarii urbelor cari nu sunt capitale de judeţe), prin intermediul prefectului, avisul consiliilor de igienă publică şi salubritate, în termen maximal de o săptămână dupe

primirea cererei. Consiliile de igienă vor resolva cestiunea în prima şedinţă dupe primirea cererei.

Primarii urbelor vor comunica medicilor de oraş şi subprefecţii vor comunica medicilor de plasă ai razelor lor, la finele fiecărei luni, lista permisiunilor ce au dat pentru înfiinţarea sau strămutarea stabilimentelor industriale insalubre, cu arătarea numelui şi pronumelui industriaşului şi a localităţei (comuna, suburbia, strada şi No. casei), unde urmează a se exercita industria respectivă.

Dacă prefectul, medicul primar de judeţ, medicul de oraş ori consiliul de igienă publică şi salubritate, va constata că un sub-prefect sau primar a dat permisiune pentru deschiderea unui stabiliment industrial în contra prescripţiunilor regulamentului de faţă, casul se va raporta ministerului de interne, care, luând avizul consiliului sanitar superior, va putea revoca permisiunea dată în contra regulamentului.

Art. 36. — Pentru înfiinţarea şi strămutarea stabilimentelor industriale de clasa III şi IV se va cere permisiunea pentru raza şi pentru circomferinţa oraşelor capitale de judeţ, într'o depărtare de un kilometru de la raza oraşului, primarului urbei; pentru ori ce alte comune, prefectului judeţului. Aceşti funcţionari vor da sau vor refuza permisiunea pe baza unui proces-verbal, încheiat de către consiliul local de igienă publică şi salubritate.

Cererile respective se vor rezolva în timpul maximal de 25 zile, socotite din ziua când primarul sau prefectul au primit cererea.

Art. 37. — Industriile insalubre de clasa III, existente de mai înainte în întrul comunelor urbane, mai aproape de centru, mai departe de marginea extremă a comunei, se vor strămuta treptat la marginea comunei, în timpul de cel mult 3 ani, cu păzirea prescripţiunilor acestui regulament. Consiliile comunelor urbane, luând avisul consiliilor de igienă publică, vor putea permite ca acele dintre stabilimentele industriale insalubre de clasa III, cari au fost aşezate cu autorizarea primăriei în stradele mai depărtate de marginea comunei, mai aprope de centru, şi cari stabilimente, din causa condiţiunilor bune de igienă în cari se află, nu aduc salubrităţei nici o vătămare, să poată rămâne mai mult de cât 3 ani acolo unde se află în momentul publicărei acestui regulament.

Toate stabilimentele industriale insalubre de clasa III, existente de mai 'nainte mai aproape de centrul comunelor şi supuse la strămutare, vor putea fi obligate. până la strămutare, la unele reguli de salubritate excepţionale, propuse de consiliul local de igienă publică.

Art. 38. — Stabilimentele industriale de clasa IV, cari se află astăzi în întrul razei comunelor, se vor strămuta afară din raza

comunei, la depărtarea prescrisă de art. 33 al regulamentului de față, în timpul maximal de trei ani Consiliile comunale urbane, și pentru comunele rurale prefecții, luând avizul consiliilor locale de igienă publică, vor putea prelungi acest termen în cazurile excepționale, când stabilimentul industrial a fost înființat cu autorizarea administrațiunei, și când el se află în condițiuni bune de igienă, în cât nu poate vătăma salubritatea publică. Până la strămutare se va putea supune stabilimentul industrial la unele reguli de salubritate excepționale, propuse de consiliul local de igienă publică. Aceste prelungiri de termen vor fi supuse la confirmarea ministerului de interne.

Art. 39. — In privința înființărei și a strămutărei stabilimentelor idustriale insalubre, precum și în privința măsurilor igienice speciale, cari s'au impus acelor stabilimente, sau cari ar fi necesare a li se impune, părțile interesate, adică proprietarii și locatarii acelor stabilimente, lucrători, precum și locuitorii circumvecini, au drept de apel în contra administrațiunilor locale.

In contra decisiunilor sub prefecților și ale primarilor orașelor cari nu au consiliile lor osebite de igienă publică și salubritate, apelul se adresează prefectului județului, care va cere votul consiliului de igienă și salubritate, și aprobând acel vot, îl va executa; în cas contrariu, prefectul va apela la ministerul de interne, în termen de 10 zile de la data votului.

In contra decisiunilor primarilor celor 8 orașe mari, cari au consilii urbane de igienă publică, ale prefecților de județe, și în contra propunerilor consiliilor de igienă publică și salubritate, părțile interesate pot apela în termen de 10 zile, socotite de la comunicarea sau publicarea decisiunei, la ministerul de interne, care, având avisul consiliului sanitar superior, va putea anula decisiunile administrațiunilor locale.

TITLUL IV

Măsuri speciale

Art. 40. — Abatorii (clasa III) nu se vor instala lângă apele curgătoare din susul orașelor. Ele vor avea apă în àbundență, vor fi împrejmuite bine, toate localitățile lor pavate, curțile bine nivelate. Ele vor fi înzestrate cu instrumentele necesare pentru întreținerea curățeniei, (pompe mici, mături, răzătoare, roabe, lopeți, etc.).

Escrementele și intestinele netrebuincioase, se vor strânge și scoate la câmp în toate zilele. Seul sărat și nesărat, coarnele, unghiile, pieile, se vor depărta din abatorii. la câte 2 zile în timpul verei, și la câte 4 zile sau 5 în timpul iernei.

Fie-care comună urbană va avea cel puţin un abatoriu pentru tăiarea tutulor vitelor (mari şi mici).

Măcelarii şi precupeţii nu vor tăia nici o vită în curţile lor şi nu se va admite în comerciu carne proaspătă tăiată în altă parte afară din abator. Se poate însă introduce într'un oraş carne proaspătă, tăiată în abatorul unui alt oraş.

Vitele vor fi inspectate şi înferate, înaintea tăierei, de către veterinar, şi, în oraşele cari nu au veterinar, de medicul urbei. Acest agent sanitar va fi însărcinat şi cu priveghierea salubrităţei stabilimentului întreg.

Toate operaţiunile necurate, precum spălarea şi curăţirea burţilor şi a maţelor, uscarea şi presărarea pieilor, etc., se vor face în abatoriu, astfel ca să nu se aducă la măcelăriile din oraş de cât carne curată. Se vor observa toate regulile prescrise de regulamentul abatoriilor.

Art. 41. — Fabricele de amidon (scrobeală albă, clasa III), nu se vor înfiinţa pe lângă apele curgătoare din susul urbelor şi satelor.

Art. 42. — Fabricele de apă gazoasă (clasa I) sunt supuse controlului din partea autorităţilor sanitare locale, atât la înfiinţare, cât şi în urmă, în mod periodic. Apa întrebuinţată la fabricaţiune trebuie să fie curată, liberă de materii organice şi să nu fie de loc selenitoasă (sălcie); cazanele întrebuinţate la fabicaţiune şi pentru conservarea apei gazoase vor fi confecţionate din metale inofensive sau perfect nichelate. Ciocul sau cupola sifonului să nu conţină mai mult plumb de cât maximum 5%, iar canula şi supapa să fie confecţionate din cositor curat, fără nici un amestec de plumb sau de alt material ofensiv.

La fabricaţiunea apei gazoase din marmoră, dolomit, magnesit, trebue ca aceste minerale să fie libere de arsen, de alte substanţe toxice şi de alte materii organice. Pentru coloraţiunea siropurilor şi limonăzilor gazoase se vor întrebninţa numai substanţe inofensive, permise de regulamentul asupra controlului sanitar al alimentelor şi băuturilor.

Art. 43. — Fabricele de bere (clasa III) vor avea coşuri înalte pentru scoaterea fumului (fixându-se înălţimea lor dupe avisul consiliilor locale de igienă, dupe trebuinţa locală), toate localităţile lor vor fi bine pavate, curtea va avea o înclinaţiune suficientă, care să înlesnească scurgerea lichidelor; grajdurile vor avea hasnaua lor osebită, borhotul nu va stagna în stabiliment şi în curte, şi, dacă nu se întrebuinţează el în stare proaspătă ca nutreţ pentru vite, se va scoate afară din oraş la câmp înainte de a se descompune; gunoiul din grajduri se va scoate asemenea la câmp în intervale scurte şi se va da apelor, provenite din spălarea butoaielor şi a cazanelor, precum şi altor lichide necurate, o scurgere repede în canalele publice

sau în apele curgătoare în josul oraşului Nu se va permite scurgerea acestor lichide prin şanţuri nepavate.

Fabricele de bere, ce se vor înfiinţa din nou de acum înainte, nu se pot instala lângă apele curgătoare din susul oraşelor; nu este obligatoriu pavarea curţei întregi dacă este ea prea spaţioasă, ci numai a acelei părţi care este mai expusă la infiltrarea lichidelor necurate.

Art. 44. — Coloratorii de stofe şi de aţe (boiangii, clasa II) nu vor instala usinele lor pe apele curgătoare din susul oraşelor.

In urbele mai mari şi pentru boiangeriile aflate în vecinătate imediată cu strade populate, administraţiunea locală va putea ordona, după avizul consiliului respectiv de igienă publică şi salubritate, construirea de coşuri înalte pentru scoaterea vaporilor şi a gazurilor toxice din uzină.

Art. 45. — Bragagiriile (clasa II) se vor ţine într'o stare foarte curată. Nu se va permite ca să stagneze borhotul (meiul fermentat, scos din cazan) în bragagirie până la descompunerea lui. Se va opri stagnarea în curte şi în jurul bragageriei a lichidelor resultate din spălarea vaselor. Toate localele bragagiriei vor fi pavate impermeabil. Uzina (atelierul) unde se fabrică şi unde se păstrează braga nu poate servi drept locuinţă şi dormitor.

Art. 46. — La cărămidării, fabrici de oale, de olane, de sobe şi de alte producte de pământ ars (clasa IV), se va opri stagnarea apelor meteorice în gropile de lut. Proprietarii gropilor de nisip şi de lut părăsite le vor împrejmui.

La visitarea fabricelor de oale de pământ ars, organele sanitare se vor încredinţa despre materialul întrebuinţat pentru smălţuirea oalelor, şi dacă temperatura cuptoarelor este destul de ridicată pentru a preface sărurile plumbice în sticlă, dacă lucrătorii cunosc periculositatea acelor săruri şi dacă se iau măsuri spre a'i feri de intoxicaţiunea plumbică, dacă oalele şi alte obiecte smălţuite nu mai conţin săruri solubile de plumb.

Art. 47. — In cârnăţăriile pentru fript cârnaţii (clasa I) independinte de alte stabilimente sau întrunite cu cârciumi şi cu berării, cari se află înăuntrul oraşelor, nu se vor frige cârnaţii şi cărnurile la uşile prăvăliilor sau pe stradă, ci numai în interiorul localului. D'asupra vetrelor pentru fript cârnaţii se va afla un coş pentru scoaterea fumului din local.

Cârnăţăriile cari fabrică cârnaţi şi salamuri înăuntrul oraşelor (clasa II) nu se pot servi de cât de carne sănătoasă, proaspătă, de la vitele tăiate la abatoriul comunei. Este oprit a se vărsa pe stradă sau în curte apele resultate din fierberea cârnaţilor şi a cărnurilor, spălăciturile şi saramura, ci se va da scurgerea acestor lichide în canalele publice sau în hasnale.

Curtea fabricei va fi bine pavată. Uzinele vor avea pavage de asfalt sau ciment. La afumarea cârnaţilor şi cărnurilor se vor lua precauţiuni ca fumul să nu supere pe vecini.

La revisia ce organele sanitare vor face acestor stabilimente vor cerceta şi provenienţa şi calitatea cărnurilor întrebuinţate.

Art. 48. — Depositele de cârpe vechi (clasa III) vor fi bine ventilate.

Art. 49. — In fabricele de cimenţ (clasa III) se vor lua precauţiuni pentru ca la intrarea (scoborârea) lucrătorilor în cuptor să nu se otrăvească prin inspirarea gazului de oxid de carbon şi pentru ca, la întâmplarea acestui accident, lucrătorul asfixiat să se poată scoate iute la aer curat.

Art. 50. — In fabricele de chibrituri (clasa III), fabricarea cu clei (pe cale caldă) este oprită; fosforul se va fixa pe capetele beţişoarelor de lemn fără întrebuinţarea căldurei (cu gumiarabic sau cu alte soluţiuni reci).

Pentru uscarea chibriturilor, după muiarea lor în fosfor, va avea fabrica locale cu desăvârşire separate de cele-alte părţi ale fabricei. Nimeni nu va intra în ele înainte de eşirea completă a vaporilor fosforici; vasele în cari se prepară soluţiunea de fosfor şi în cari se moaie beţişoarele de lemn se vor afla sub un coş care trage bine. Toate localele în cari se lucrează cu fosfor vor fi bine ventilate.

Pentru perfecta aerare a localelor fabricei se vor deschide uşile şi ferestrele de dimineaţă înaintea începerei lucrului, la amiazi în timpul recreaţiunei şi seara după încetarea lucrărei.

In timpul recreaţiei nu se permite nici unui lucrător a rămâne în localele în cari se lucrează cu fosfor; aceste locale se vor goli de lucrători şi nu se va permite reintrarea lor de cât la reînceperea lucrului.

Nu se va permite lucrătorilor ca să păstreze alimente şi apă de băut în acele locale, nici să mănânce acolo.

Materiile adunate din măturarea fabricei se vor arde în toate zilele.

Intr'un local special al fabricei se va afla un număr suficient de lighene, de vase cu apă şi de ştergare.

Toţi lucrătorii cari lucrează cu fosfor îşi vor spăla obrazul, mânile şi gura la întreruperea lucrărei, şi mai ales înaintea mâncărei.

Toţi lucrătorii cari lucrează cu pastă fosforică, şi cari sunt ocupaţi în locale în cari se desvoltă vapori de fosfor, vor păstra vestmintele lor nu în localul de lucru, ci într'un vestiar osebit, separat de localul de lucru, şi vor îmbrăca în fabrică o blusă specială şi pantaloni speciali, cari vor fi aerate în toate zilele după scoatere.

Pentru gătirea pastei fosforice, pentru înmuiarea beţişoarelor de lemn, pentru lucrarea în localul de uscarea chibritu-

rilor, în general pentru lucrarea în localele în cari se degajează vaporii de fosfor, se vor întrebuința numai persoane sănătoase, cari nu vor fi însărcinate în permanență cu această ocupațiune, ci periodic schimbați și întrebuințați la alte lucrări. Aseşti lucrători vor fi schimbați îndată când se vor arăta primele semne ale unei boale a dinților sau a oaselor maxilare.

Fie-care fabrică de chibrituri va avea un medic special, însărcinat cu controlarea periodică a stărei sanitare a tutulor lucrătorilor, a tot personalului fabricei, a igienei fabricei, cu inspectarea periodică a tutulor localurilor fabricei; acest medic va examina pe lucrători atât înaintea primirei lor în fabrică, precum și în timpul funcționărei lor în fabrică, și va cere excluderea de la lucrări cu fosfor a celor bolnavi de boale de gură și de dinți. El va povățui pe lucrători asupra măsurilor necesare spre a preveni intoxicațiunei profesionale. Medicul va ține registre în cari va semna pe toți bolnavii cu indicațiunea boalei și a duratei ei; el va raporta în scris directorului fabricei despre fie-care bolnav afectat de necrosa oaselor maxilare. La finele anului el va face, în două exemplare, un raport general despre starea sanitară a lucrătorilor și a fabricei, din cari un exemplar va fi trimis directorului general al monopolurilor Statului și cel-alt directorului general a serviciului sanitar.

Art. 51 — Fabricele de cleiu (clasa III) nu se pot înființa lângă apele curgătoare din susul orașelor și satelor. Atât laptelui de calce în care s'a macerat materialul pentru fabricarea cleiului, cât și apei în care s'a spălat acel material după macerațiune, se va da o scurgere repede din fabrică și din curtea ei, într'un mod ca să nu infecte vecină atea fabricei. D'asupra cazanelor se vor așeza coșuri înalte pentru depărtarea vaporilor și altor emanațiuni infecte.

Art. 52. – Cojocarii cari lucrează piei crude (clasa III) nu se pot instala lângă apele curgătoare mai mici din susul orașelor.

Se va înlesni scurgerea apelor necurate din stabiliment și nu se va permite stagnarea și infiltrarea lor în pământ, în curte și în jurul cojocăriei.

Materiile organice, provenite din cârnosirea și din raderea pieilor, nu se vor lăsa să putrezească în fabrică sau în jurul ei, nici pe malul apei curgătoare, ci se vor scoate la câmp, dacă nu se întrebuințează pentru ferberea de cleiu.

Art. 53. — Fabricele de coks (clasa III) se vor supune la toate regulile prescrise la art. 64, pentru fabricele de gaz luminător.

Art. 54. — Construcțiunile, edificiile în general, aflate în construcțiune (clasa I). Meșterii și întreprinzătorii lucrărei vor veghia ca schelele să fie construite solid, ca lucrătorii să fie

apărați în contra căderei după învelitoare și după schele, ca trecătorii să nu sufere prin căderea de pietre, cărămizi, lemne. Meșterii și arhitecții însărcinați cu executarea clădirei sunt răspunzători pentru stricta executare a acestei prescripțiuni. Se vor construi latrine provisorii pentru lucrători, și se vor întreține curat.

Gropile cu var stins se vor împrejmui, lăsându-se numai o mică parte deschisă.

Art. 55. — Depositele de coarne, de oase, de unghii (clasa III) vor fi bine ventilate.

In cazuri speciale, când ele se află în vecinătatea imediată a stradelor și când infectă atmosfera, administrațiunile locale vor putea ordona, după avisul consiliilor de igienă publică și salubritate, desinfectarea obiectelor aflate în acele deposite.

Art. 56. — Depositele stabilimentelor pentru curățirea latrinelor, a canalelor și hasnalelor (clasa III) se vor întreține în curățenie perfectă. In această privință nu se face nici o excepțiune pentru stabilimentele cari, în locul butoaielor ordinare, se servă de mașine pneumatice.

Toate uneltele se vor spăla adesea.

Materiile extrase din latrine și din hasnale cari nu se întrebuințează pentru îngrășarea pământului, nu se vor put a deșerta de cât la locuri depărtate de locuințe și de căi de comunicațiune, destinate pentru aceasta de către administrațiunea locală.

Art. 57. — Depositele serviciilor pentru depărtarea și utilisarea industrială a cadavrelor animale (clasa IV).

Cadavrele se vor depărta repede în căruțe speciale, căptușite cu table de metal și închise cu capac și se vor îngropa la adâncime de 3 metri, la locuri depărtate de locuință, de puțuri, de școale. Utilisarea industrială este permisă numai în casul când animalul n'a zăcut de o boală pentru care legea de poliție veterinară oprește jupuirea animalului. Tot stabilimentul se va întreține în curățenie perfpctă. Se vor observa prescripțiunile art. 51, 52, 55, 88, 97 ale regulamentului de față.

Art. 58 — Destilăriile de alcool (de spirt) cari nu produc alcool sau rachiu, ci fac numai licoruri și alte băuturi alcoolice din alcool produs în altă parte (cl. I), pot funcționa și în centrele orașelor, cu condițiune ca să nu se țină cantități mari de alcool în locul destinat pentru vânzarea măruntă, ca să se înlăture pericolul incendiărei prin păzirea strictă a precauțiunilor usitate în asemenea casuri, mai cu osebire că eterele și esențele (oleurilr eterice) să fie închise în dulapuri sau compartimente separate, de cari să nu se apropie nimeni cu lumânarea sau cu felinarul ori lampă aprinsă și că chiar de depositul de alcool să nu se apropie nimeni cu lumânarea liberă, ci numai cu felinarul.

Depositele mari de alcool în butoaie nu se vor tolera în casele locuite de mai multe familii.

Art. 59. — Distilării de drojdii de vin și de tescovină (clasa III); toate localitățile unde se fabrică rachiuri de tescovină, de drojdii sau cognac, precum și curtea stabilimentului și vecinătatea ei se va întreține curat; rămășițele fabricațiunei, tescovina și drojdii, cari nu servă pentru hrana de vite, se vor scoate afară din comună cel puțin la câte 3 zile.

Art. 60. — Distilăriile de petroleu, rafinăriile de petroleu, fabricele de parafină și de alte producte de petroleu (clasa IV) și depositele de petroleu distilat, se vor supune la toate prescripțiunile regulamentului special asupra fabricărei și vânzărei produselor distilațiunei petroleului; se vor lua toate precauțiunile necesare în contra incendiului și explosiunei.

Fabricele de parafină și de anilină (de colori de anilină în genere) nu se pot instala lângă ape curgătoare mai mici, în susul orașelor.

Lucrătorilor din fabricele de anilină li se vor recomanda cea mai mare curățenie, în special spălarea mânilor și a gurei înaintea mâncărei; ei vor fi opriți a mânca în ateliere.

Art. 61. — In fabricele și depositele de dinamită și de alte materii explosibile, de materii detonante și fulminante, de focuri de artificii și de iarbă de pușcă (pulvere de pușcă) (clasa IV), se vor lua toate măsurile în contra explosiunei.

Lucrătorii ocupați în laboratoriu și în deposite nu vor purta încălțăminte bătută cu ținte sau cu cuie de fer, fabricele mari de iarbă de pușcă și de alte materii detonante vor avea paratonere.

Depositele substanțelor fulminante și explosibile vor fi răcoroase și bine ventilate, lăzile și butoaiele se vor așeza astfel în cât să poată circula aerul între ele. In acele deposite nu se vor afla materii de la cari emană gazuri inflamabile, precum: terebentină, petroleu, etc.; pardoseala depositelor va fi acoperită cu nisip.

In depositele mici, aflate în interiorul orașelor pentru comerțul în detaliu al acestor substanțe, se vor păzi asemenea precauțiunile ca ele să fie bine ventilate, ca obiectele să se păstreze în locale deosebite, separate de alte substanțe inflamabile, mai cu osebire de terebentină și de petroleu, și ca solul localului să fie acoperit cu nisip.

Primarii urbelor și sub-prefecții plășilor vor putea precisa cantitatea maximală de pulvere de pușcă ce se poate afla în depositele din înăuntrul comunelor.

Art. 62. — Atelierele și stațiunile electrice pentru iluminarea de case și de strade (clasa I) Localele cari conțin rheostați se vor ține închise, se va opri atingerea rheostatelor în timpul când curentul electric trece prin ele.

Toate părţile aparatelor cari conduc curenţii electrici vor fi îmbrăcate cu învelitoare izolatoare.

La aşezarea şi repararea cablelor, la montarea transformatoarelor şi la alte asemenea lucrări, lucrătorii vor purta, cel puţin la una din ambele mâni, mânuşi de cauciuc şi vor sta cu picioarele pe un mediu izolator. In localele în cari este posibil o explozinne prin aprinderea de gaze ori de pulbere nu se poate aşeza aparate cari se încălzesc tare sau în cari curentul e întrerupe; în asemenea locale lămpile vor fi închise ermetic cu manta de sticlă.

Art. 63. — Ferăstrae mecanice, fabricele de obiecte de lemn cu depozite mari de lemn (clasa III), fără depozite mari (clasa II).

La ferestrele circulare nu se pot întrebuinţa copii, ci numai lucrători în etate dela 16 ani în sus.

Ferăstraele circulare trebue să fie acoperite cu o căciulă (un aparat protector) astfel că numai o parte a ferătrăului rămâne liberă.

Art. 64. — Atelierele şi fabricele de flori artificiale vor fi bine ventilate, lucrători şi lucrătoarele se vor povăţui despre precauţiunile necesare spre prevenirea otrăvirilor, nu li se va permite a mânca şi a bea în atelier, şi apa se va păstra alături cu atelierul, în vase închise. In apropierea atelierului se vor afla totdeauna lighene şi vase cu apă şi ştergar, şi lucrătorii şi lucrătoarele îşi vor spăla mânele şi gura la eşirea din atelier şi înaintea mâncărei.

Art. 65. — Fabricele de gaz luminător (clasa II), nu se vor instala lângă apele curgătoare din susul oraşelor.

Spălăciturile gazului (lichidele cari rezultă din spălarea gazului) se vor desinfecta, in cazul dacă li s'a dat scurgere în apele curgătoare sau pe câmp. Rezervoarele (hasnalele) pentru acele lichide vor fi impermeabile. Facerea de puţuri absorbitoare este oprită.

Administraţiunile sanitare locale vor îngriji ca gazul să fie examinat cel puţin de patru ori pe an asupra purităţei sale şi în special asupra prezenţei şi a cantităţei de sulfur, de hidrogen şi de amoniac; ca conductele gazului să fie asemenea examinate adesea, mai ales acolo unde este mai posibilă evaziunea gazului în localităţile confinate şi ca publicul să fie povăţuit asupra pericolului evasiunei gazului şi a infecţiunei cu gaz a atmosferei închise.

In localităţile închise flacăra lampelor se va ţine totdeauna la o înălţime moderată cel mult 8 cm.

Localităţile luminate cu gaz vor fi bine ventilate, mai cu osebire în partea lor superioară.

Art. 66. — Depositele de ghiaţă (clasa I), fabricele de ghiaţă artificială (clasa I). Nu se permite tăiarea gheţei din băltoace, bălţi murdare şi alte ape necurate. Ghiaţa artificială se va

fabrica din apă curată și suprafața bucăților de ghiață se va acoperi în timpul transportului și în depósit, pentru ca să nu se depună pe dânsa diferite pulveri suspendate în atmosferă. Dacă frigul se produce prin gaz de amoniac, lucrătorii vor fi povăiți asupra periculosităței lui și apărați în contra inspirației gazului de amoniac.

Art. 67. — Gropile de nisip, de lut, de pietriș, vor fi împrejmuite. La darea permisiunei pentru deschidarea lor, administrațiunile sanitare se vor preocupa și de starea gropilor părăsite impunând proprietarilor, dela început, obigațiunea ca după părăsirea gropei, să oprească depunerea într'însa a diferitelor necurățenii și prohibând construirea de case în asemenea gropi.

Pentru umplerea gropilor părăsite, existente astăzi înăuntrul orașelor, administrațiunile locale sanitare vor lua, pentru fiecare cas special, măsurile cele mai apropriate.

Art. 68. — Fabricele de hartie (clasa III), nu se vor înființa pe apele curgătoare din susul urbelor și satelor.

Depozitele de cârpe și localitățile unde se taie și se clasifică vor fi bine ventilate.

Lichidelor necurate și accidelor dilute, rezultate din spălarea cârpelor, din macerarea lemnelor, din albirea și din colorarea masei, precum și din alte operațiuni, li se va da o astfel de scurgere, încât să nu infecte apele de băut și să nu se infiltre în solul din jurul fabricei. Se va putea prescrie înființarea de basinuri în cari lichidele necurate din fabrică vor fi decantate, neutralisate, ori purificate într'alt mod. Lucrătorii ocupați cu înălbirea cârpelor, vor fi feriți (după putință) de inspirarea gazului de chlor.

Art. 69. — Imprimerii, tipografii (clasa I). Lucrătorii se vor povățui asupra prevenirei intoxicațiunei cu plumb. Atelierele vor fi bine aerate și se vor mătura de 2 ori pe zi cu mătura udă, mobilele se vor șterge asemenea cu cârpe ude. Lucrătorii nu vor mânca și bea în ateliere, nu vor păstra în ateliere alimente și băuturi, în vecinătatea atelierilor se va afla un local cu lighene, cu vase cu apă și cu ștergare, unde lucrătorii își vor spăla mânele și gura înainte de a părăsi atelierul și înainte de a mânca sau bea.

In litografiile în cari se auresc imprimatele prin presarea lor cu pulveri metalici, lucrătorii vor fi povățuiți asupra periculosităței inspriraţiei acelei pulveri, și se vor lua măsuri în consecință. Localul va fi bine aerat.

Art. 70. — Inul și cânepa (clasa III) nu se vor muia în ape curgătoare mai mici din susul orașelor și satelor.

Apelor în cari s'a muiat inul și cânepa nu se va da scurgere în ape curgătoare mai mici din susul satelor și orașelor. Apele stătătoare în cari s'a muiat in și cânepă se vor îngrădi.

Art. 71. — Fabricele de lumânări de ceară (clasa I). Man-

galele prin cari se întreţine ceara la temperatura necesară pentru ca să rămână fluidă, se vor afla în raport cu un coş (horn) care trage bine.

Fabricanţii de lumânări de ceară vor prepara fitilul lumânăriilor de ceară în acelaşi mod cum se prepară fitilul lumânărilor de stearină, împregnându-l cu sabstanţe cari înlesnesc oxidarea lui, şi anume:

Se vor lua 5 kilogaame fitil crud, compus fiecare fitil din 40—50 fire, şi se vor înmuia 15 minute în una din următoarele soluţiuni compuse din:

25 litri apă destilată sau apă de ploaie, filtrată, în care se dizolvă:

Fosfat de amoniu 300 grame;

Acid boric, 300 grame:

Acid azotic de densitatea 45^0 Baumè, 300 grame.

Sau 25 litri apă destilată sau de ploaie, filtrată în care se dizolvă:

Fosfat de amoniu, 200 grame:

Sulfat de amoniu, 200 grame;

Acid boric, 300 grame;

Acid azotic, 200 grame.

După ce fititul stă 15 minute în una din aceste soluţiuni se va scoate, se va stoarce, se va usca şi apoi se va întrebuinţa la fabricaţiunea lumânărilor.

Aceste metode se pot înlocui prin prin împregnarea fitilului cu alte substanţe cari au acelaşi efect şi nu sunt vătămătoare sănătăţei.

Este interzis fabricanţilor de a amesteca materiile prime din cari se fac lumânările (a cerei, parafinei, ceresinei) cu colofoniu şi cu alte reşine; iar materiile prime întrebuinţate să fie purificate (rafinate).

Lumânările de ceară, cari nu sunt confecţionate din ceară curată, nici din parafină, stearină, din ceară amestecată cu parafină, ori stearină, sau cu alte substanţe inofensive, ca ceresină, ceară japonică, să se vânză cu adevăratul nume, cu însemnare (cu etichete) care să declare adevărata lor compoziţiune.

Este asemenea oprit a se colora lumânările cu chinovar (cinobar) şi cu colori de arsen.

Art. 72. — In fabricele de lumânări de seu (clasa III) depositele de seu vor fi bine ventilate.

Jumările ce rămân după topirea seului se vor scoate la câmp în stare proaspătă înainte de a se descompune.

Apele necurate nu vor stagna în stabilimente şi în jurul lui.

In cazuri speciale, când vecinătatea imediată a fabricei este populată şi când se infectă atmosfera prin vapori emanaţi la topirea seului necurat, administraţiunile sanitare locale, după

avizul consiliilor de igienă publică şi salubritate, vor putea impune fabricanţilor construirea de coşuri înalte d'aspra cazanelor.

Fabricele de lumânări de seu existente de mai înainte în întrul oraşelor, şi cari dispun de localităţi curate, bine ventilate, şi de curţi pavate, se vor putea tolera, cu condiţiunea ca să se serve numai de seu curat de zalhanale (de seu topit în altă parte) şi ca să nu se topească în fabrică seu crud.

Art. 73. — Fabricele de lumânări de stearină (clasa III) vor fi supuse la regulile prescrise pentru fabricele de lumânări de de seu (art. 72).

Afară de aceasta, nu se va permite să se scurgă din fabrică acide minerale (dilute) înaintea neutralizărei lor prin calce.

Se opreşte adăogirea acidului arsenios la stearină.

Art. 74. — Măcelăriile din oraşe (clasa I) vor fi supuse la inspecţiuni zilnice din partea organelor sanitare.

Nu este necesar ca toate măcelăriile unui oraş să fie aglomerate în grupe, în unul sau în câteva locuri, ci se va putea permite instalarea de măcelării izolate în toate părţile oraşului, dacă administraţia comunală o va găsi util.

In măcelării se va aduce numai carne curată, dela vite tăiate la abatorul comunal. Nu este permis a se aduce la măcelării şi în hale piei şi coarne, şi a se curăţa acolo maţele şi burtele, ci aceste operaţiuni se vor face la abatoriu.

Măcelăriile vor fi bine aerate şi pavate cu o inclinaţiune suficientă ca să înlesnească spălarea pavagiului şi scurgerea lichidelor.

Seul adunat de măcelari se va scoate de acolo înainte de a se descompune.

Toate persoanele ocupate în măcelărie vor avea şorţuri curate.

Carele cari conduc carne dela abatori vor fi acoperite cu o pânză curată, şi se vor spăla adesea.

Art 75. — Manganeriile (clasa II) sunt de două feluri, adică stabilimente cari cresc gogoşi de mătase şi cari produc numai sămânţa din gogoşi de mătase (ouă); cele dintâi reclamă o priveghiare sanitară mai strictă, mai cu deosebire în timpurile când sunt bănuiţi de epizootie vermii de mătase.

Toate localităţile stabilimentului vor fi bine ventilate.

Excrementele şi cadavrele vermilor se vor depărta din stabiliment în toate zilele, şi se vor transporta afară din comună.

Art 76. — Maşinile agricole cu motor mecanic (clasa I). Lucrătorii vor fi povăţuiţi ca să se ferească de a fi apucaţi de roatele şi de curelele maşinelor în funcţiune; roatele cu dinţi se vor acoperi cu căciulă (cu manta de tinechea), astfel încât dinţii roatelor să nu se poată atinge cu mâna. La maşinile cu cari se taie nutreţul, cuţitele maşinei vor fi acoperite sau

separate printr'o scândură dela locul pe unde se introduce nutreţul, pentru ca mâna lucrătorului să nu fie apucată de cilindru sau de cuţite.

La maşinele agricole, cari nu sunt puse în mişcare prin vapori, se vor păzi toate prescripţiunile art. 77.

Art. 77. — Stabilimentele industriale cari au maşini cu vapor, sunt considerate ca stabilimente insalubre de clasa I, afară de cazul când ele prin natura industriei, sunt supuse la măsurile prescrise pentru cele de clasa II, III şi IV.

Proprietarii stabilimentelor vor lua măsuri asigurătoare în contra incendiilor şi în contra exploziunilor maşinelor cu vapori.

Fumul maşinelor cu vapori, aflate în întrul comunelor, se va scoate prin coşuri înalte.

Fiecare maşină cu vapori, va avea un manometru.

Cazanul cu toate accesoriile se va examina cel puţin odată pe an de un inginer competinte, sub responsabilitatea fabricantului.

Fiecare care cazan de aburi trebue să aibă un ventil de siguranţă, cazanele mari, 2 ventile şi 2 aparate pentru recunoaşterea nivelului apei în cazan, cari aparate vor comunica direct cu cazanul.

Nivelul apei din cazan nu se va lăsa să scadă mai jos decât cel mult 10 cm. d'asupra liniei focului; la cazane mobile (transportabile), nivelul apei va merge destul de sus pentru ca toată suprafaţa cazanului expusă focului să fie deajuns acoperite de apă.

Pentru încălzirea, îngrijirea şi privighiarea cazanelor maşinelor cu vapori se vor întrebuinţa numai lucrători adulţi, în etate cel puţin de 18 ani, cari posedă cunoştinţele practice necesare.

Cazanul şi maşina cu vapori vor fi, în tot timpul funcţionărei lor privegheate de un maşinist fimailiarizat cu aceste lucrări şi nu vor rămâne nici un moment lipsite de această privighiare. Maşinistul va îngriji ca cazanul să fie totdeauna de ajuns umplut cu apă.

Art. 78. — Fabricele de coarde de maţe, spălătoriile de maţe şi, în genere, stabilimentele cari spală maţele sau cari le supune la maceraţiune (clasa III), nu se pot tolera pe ape curgătoare mici în susul oraşelor.

Se va impune stabilimentelor curăţenie scrupuloesă: toate părţile fabricei vor fi pavate impermeabil, pereţii vor fi îmbrăcaţi cu ciment până la înălţimea de 1 m. 50.

In cazuri speciale, administraţiunea locală, dupe avizul consiliului de igienă publică şi salubritate, poate ordona fabricanţilor ca să adauge apei de maceraţiune chlorur de calciu sau clorid de sodă.

Art. 79. — Menageriile ambulante (clasa I) se vor instala numai pe pieţe mari şi nici de cum în strade strimte.

Li se va impune curăţenie scrupuloasă, spălarea frecuentă a coliviilor şi transportarea zilnică a escrementelor la un loc depărtat din oraş.

Coliviile animalelor feroce vor fi construite solid, din material resistent.

Art. 80. — Fabricele de obiecte de metal în general (clasa II), La curăţirea obiectelor de alamă prin acid azotic, lucrătorii se vor povăţui ca inspirarea vaporilor nitroşi pot produce boale grave ale căilor respiratorii, se vor lua măsuri în consecinţă; lucrările respective se vor executa în aer liber sau în locale bine aerate, înzestrate cu coş care trage bine.

La poleirea obiectelor de fer şi la producerea imitaţiunilor de bronz, localul se umple cu pulvere de aramă; se vor lua măsuri preventive în contra intoxicaţiunei cuprice prin aerarea perfectă a localului.

La curăţirea tinichelelor prin muiarea lor în acide minerale concentrate, lucrătorii vor fi povăţuiţi ca vaporii acizi, cari es din putinele cu acide, vatămă ochii şi căile respiratorii, acele putine vor fi aşezate de desubtul unui coş care trage bine.

Lucrătorii cari lucrează la căldură mare iradiantă, precum fochiştii, lăcătuşii, ferarii, turnătorii de fer şi alţii, vor avea în timpul lucrului capul acoperit cu scufe de pânză muiată în apă. După câte două ore de lucru li se va acorda un repaus de 10 minute, care repaus va face parte din orele de lucru.

Art. 81. — Fabricele de uleuri grase vegetale (uleerii clasa II) nu se pot instala pe apele curgătoare din susul oraşelor.

Toate localităţile fabricei vor fi bine aerate şi bine pavate.

Apelor necurate se va da o scurgere perfectă din fabrică.

Art. 82. — In fabricele de oţet, care produc oţet din alcool, vin, bere sau rachiu (clasa I), se va da scurgere repede spălăciturilor vaselor şi nu se va permite stagnarea acelor lichide în curtea fabricei şi în jurul ei.

Fabricele cari produc oţet din cereale, cartofi, sfecle (clasa II), se vor supune aceloraşi reguli ca povernele de rachiu şi de alcool.

Ele nu se vor instala lângă apele curgătoare din susul oraşelor.

Borhotul nu va stagna în curte, dacă el nu servă ca nutreţ pentru vite, se va scoate la câmp în stare proaspătă înainte de a se descompune.

Art. 83. — Fabricele de obiecte de pământ ars (de lut copt de argilă), precum oale şi obiecte de olărie în general olane, sobe de teracotă (clasa III), dacă gropile de lut se află pe terenul fabricei sau în vecinătatea ei imediată (clasa IV).

Pentru fabricarea de oale se va întrebuința argilă bogată în silicat de aluminium, care suportă o temperatură mai ridicată și o cantitate mică de substanțe topitoare („fondante" oxizi sau carbonați), și nisip sărac în carbonat de calciu; cuptorul va fi bine construit, pentru ca să se încălzească bine, fără risipă de combustibil. Olarii vor fi povățuiți ca oalele arse la o temperatură mai joasă sunt vătămătoare sănătăței, din causa smalțului netopit, nevitrificat, netransformat în sticlă și că pentru a produce oale bune, ele trebuesc să se ard la o temperatură mai înaltă de cât se face obișnuit și să se smălțuiască cu o cantitate mai mică de oxid de plumb sau de carbonat de plumb.

Se vor mai povățui olarii asupra calităților toxice ale materialului întrebuințat pentru smălțuiri și asupra precauțiunilor de luat la pisarea lui și la alte manipulațiuni.

Nu se vor admite ca bune, oale și alte vase de pământ ars smălțuit, dacă după ce s'a fert în ele oțet timp de o jumătate de oră, acel oțet conține plumb.

Art. 84. — Depositele de pastramă (clasa I).

Locurile unde se spală pastrama (clasa III).

Fabricele de pastramă, zalhanale, clasa IV.

Depositele de pastramă vor fi bine aerate. Spălarea pastramei în piețele și stradele publice și în întrul orașului este oprită.

Nu se va putea fabrica pastramă în case particulare și la măcelăriile din orașe, ci numai în zalhanale și abatorii.

In comunele rurale se va putea face pastramă și în casele particulare dintr'o singură vită, sub condițiunile prevăzute în regulamentul de poliție sanitară veterinară.

Art. 85. — In fabricele de pălării de pâslă, unde se lucrează se fierbe, se colorează pâsla (clasa II), depositele de piei crude vor fi bine ventilate. Dacă se află fabrică înăuntrul orașului nu se vor tolera pe lângă dânsa deposite mai mari de piei.

Spălăciturilor și tutulor fluidelor toxice din stabiliment nu se va da scurgere în gârle mici din susul orașelor, ci în canale publice sau în hasnale speciale, bine căptușite (impermeabile), cazanele și căldările din cari emană vapori de acid subazotic, de acid sulfuros, de arsen sau de mercur, se vor afla sub coșuri cari trag bine.

Baterea pieilor, tăiarea lor, tăiarea părului și toate operațiunile cari dau loc la desvoltarea de pulbere se vor face în aer liber, în curte sau într'un șopron deschis.

Tot stabilimentul se va ține curat.

Se vor povățui lucrătorii că sănătatea lor este amenințată dacă dorm, mănâncă și cântă în laboratorii, și li se vor recomanda a nu vorbi la lucru.

Art. 86. — Fabricele de pergament, ţiplă (clasa III), nu se vor înfiinţa lângă apele curgătoare din susul urbelor şi satelor.

Toate localităţile fabricei vor fi pavate sau pardosite.

Substanţele luate de pe piei prin cârnosire nu se vor lăsa să putrezească în stabiliment, ci se vor scoate înainte de a fi descompuse şi se vor transporta în fabricele de cleiu sau la câmp.

Se va opri stagnarea lichidelor necurate în stabiliment şi în jurul lui.

Administraţiunile sanitare vor putea ordona spălarea periodică a pardoselei, a pereţilor interiori ai fabricei şi a pavájului curţei cu o soluţiune de chlorur de calciu.

Art. 87. — Fabricele de perii, fără spălătorii de păr (clasa I), cu spălătorii de păr de porc (clasa II).

Fabricele de perii aflate în centrul oraşelor se vor servi numai cu păr curăţat în altă parte.

Curăţirea părului prin maceraţiune, spălarea lui cu lichide alcaline şi colorarea lui nu se pot face de cât la marginea oraşelor.

Lichidelor necurate, resultate din macerarea şi din spălarea părului se va da scurgere repede în canale publice sau în apele curgătoare din josul oraşelor sau în hasnale speciale, din cari vor fi scoase cu butoaie.

Art. 88. — Pescăriile sunt de două feluri, adică: pescării pentru vânzarea peştelui proaspăt şi sărat (clasa I), şi pescării pentru sărarea peştelui sărat (clasa III).

Pescăriile de amândouă felurile vor avea un pavagiu impermiabil, bine nivelat şi apă în abundenţă pentru spălarea frecuentă a pavagiului.

Toate localităţile în cari se conservă peştele sărat vor fi bine ventilate şi pardosite într'un mod impermiabil.

Pescăriile pentru sărarea şi spălarea peştelui sărat nu se vor afla lângă apele curgătoare în susul oraşelor.

Art. 89. — Depositele de piei crude, proaspete sau uscate ori sărate, neargăsite (clasa III) vor fi bine ventilate.

Art. 90. — Pieptănării, fabricele de piepteni şi de alte obiecte de corn şi de os (clasa I).

Lichidele necurate, resultate din fabricele de piepteni. din macerarea şi din colorarea coarnelor, nu se vor scurge în ape curgătoare mai mici din susul oraşelor.

Asemenea se va opri infiltrarea acestor lichide în pământ.

Art. 91. — Pivele, în cari se bat stofele de lână (clasa III), precum abaua, dimia, postavul, păturile, udându-se cu urină sau cu alte substanţe amoniacale, nu se vor instala pe ape curgătoare din susul oraşelor şi al satelor.

Lichidelor necurate se va da o scurgere perfectă.

Art. 92. — Povernele, velniţele, fabricele de alcool (clasa IV) nu se vor instala pe apele curgătoare din susul comunelor.

Borhotul nu va rămâne în stabiliment până când începe a se descompune, ci dacă nu se întrebuinţează ca nutreţ pentru vite, în stare proaspătă, se va scoate la câmp, daparte de locuinţe şi de drumuri.

Este cu totul oprit a se vărsa borhotul şi urina vitelor în ape curgătoare, şi în şanţurile aflate pe marginile drumurilor şi a şoselelor. Băligarele se vor scoate regulat la câmp.

Art. 93. — Fabricele de zahăr (clasa IV) nu se vor înfiinţa pe ape curgătoare în susul oraşelor şi satelor.

Se va opri infiltrarea lichidelor necurate în pământ. Residuele fabricaţiunei se vor scoate din fabrică înainte de a fi descompuse.

In fabricele cari lucrează cu roate centrifuge (cu maşine centrifuge) supraveghietorul, ori maestrul va instrui pe lucrătorii intraţi din nou despre pericolul la care se expun când încarcă coşul centrifug cu o cantitate de masă zaharoasă mai mare de cât încape, ori când bagă mâna în coşul centrifug aflat în rotaţiune.

Art. 94. — In săpunării (clasa III) toate localităţile vor fi bine pavate şi aerate. Pereţii vor fi cimentaţi până la înălţime de 1 m. 50.

D'asupra cazanelor deschise se vor afla coşuri înalte.

Se va opri infiltrarea lichidelor necurate în pământ.

Residuele solide ale fabricaţiunei se vor scoate la câmp în toate zilele, residuele lichide şi lăturile se vor decanta şi neutraliza înainte de a se vărsa în canale sau în apele curgătoare.

Art. 95. — Depozitele de seu crud, netopit, sărat şi nesărat (clasa III) vor fi bine ventilate.

Art. 96. — Spălătoriile industriale de rufe, de albituri, de pânzeturi (clasa II) nu se vor instala lângă ape curgătoare din susul oraşelor.

Se va opri infiltrarea apelor necurate în pământ.

Toate localităţile spălătoriei vor fi pavate.

Art. 97. — Spălătoriile de lână (clasa III) nu se vor instala lângă ape curgătoare în susul oraşelor.

Depositele de lână vor fi bine ventilate.

Art. 98. — Tăbăcăriile şi argăsitoriile (clasa III) nu se vor instala lângă ape curgătoare din susul oraşelor şi satelor.

Toate localităţile stambilimentului, precum şi curţile, vor fi bine pavate şi se vor întreţine în curăţenia cea mai mare, pereţii vor fi cimentaţi până la înălţime de 1 m. 50.

Residuele solide ale fabricaţiunei se vor depărta din stabiliment în toate zilele, scoţându-se la câmp acele dintre ele cari nu pot servi pentru fabricarea de cleiu. Residuele lichide

şi lăturile se vor neutralisa şi decanta înainte de a se vărsa în canale ori în apele curgătoare.

Gropile pentru argăsirea pieilor vor fi, după putinţă, impermiabile şi închise cu capace.

Malurile râurilor şi gârlelor, în dreptul tăbăcăriilor, se vor menţine în curăţenie perfectă.

In tăbăcăriile în cari se întrebuinţează arsen, meşterul va ţine închis preparatul de arsen şi îl va amesteca singur cu lapte de calce.

Lucrătorii se vor povăţui asupra infecţiunei posibile prin pieile vitelor cari au zăcut de dalac, mai ales prin pieile exotice, şi lucrătorii cari au leziuni la mâini vor lua precauţiunile necesare.

Art. 99. — Fabricele de tutun, de ţigări, de tabac (clasa II) vor fi bine ventilate şi vor avea aparate sugătoare (exhausteri) pentru depărtarea prafului.

Art. 100. — Zalhanalele (clasa IV) nu se vor înfiinţa lângă ape curgătoare din susul oraşelor şi satelor, nici lângă ape prea mici ce seacă cu desăvârşire vara şi toamna, nici pe torente intermitente de munte, cari conţin apă numai după ploi.

Fie-care zalhana va fi împrejmuită; curtea ei va fi spaţioasă şi nivelată; partea cu ţei destinată pentru tăiarea şi jupuirea vitelor va fi bine pavată, cu povârnişi spre apă, va avea un şanţ de scurgere, pavat.

Vitele se vor înjunghia numai pe podul aflat d'asupra apei curgătoare şi ast fel ca malurile ei să rămână curate.

D'asupra cazanelor se vor afla coşuri speciale pentru eşirea vaporilor.

Toate depositele de piei sau oase, coarne, unghii, pastramă, etc., vor fi bine ventilate.

Tot stabilimentul se va ţine în curăţenia cea mai mare posibilă, escremente e vitelor, conţinutul maţelor şi al burţilor, precum şi alte substanţe organice netrebuincioase, se vor ridica în toate zilele şi se vor scoate la câmp; locurile unde se înjunghie, se tae şi se jupoaie vitele şi şenţuleţul care conduce sângele în apa curgătoare se vor spăla în toate zilele, toată curtea se va mătura în fie-care zi şi pardoseala din toate părţile zalhanalei se va spăla cel puţin o dată pe săptămână.

Oasele cari nu se întrebuinţează pentru scopuri industriale, se vor îngropa la câmp.

Albia apei curgătoare, în dreptul zalhanalei, se va menţine curată şi în adâncimea normală de către proprietarul zalhanalei.

Nu se va tăia în zalhanale nicio vită care nu va fi revizuită şi înfierată de către veterinarul respectiv (de judeţ, de oraş, sau de plasă), cel mult 10 zile înaintea tăierei.

TITLUL V

Măsuri restrictive

Art. 101. — Contravenţiunile în contra prescripţiunilor prezentului regulament, se vor pedepsi pentru prima oară cu o amendă dela 10—100 lei, pentru a doua oară cu o amendă dela 50—500 lei şi pentru a treia oară cu închiderea stabilimentului pentru un timp limitat, conform art. 146 din legea sanitară.

Art. 102 — Prefecţii de judeţe şi primarii oraşelor capitale de judeţ, fiecare în raza sa, vor putea închide pentru totdeauna un stabiliment industrial care s'a deschis în contra prescripţiunilor regulamentului de faţă şi pentru un timp limitat, dela 1 până la 30 zile, un stabiliment industrial al cărui proprietar sau diriginte, după invitarea ce i s'a făcut şi după trecerea termenului de apel în contra deciziunei respective, n'a îndeplinit măsurile igienice dictate de administraţiunea competentă, în virtutea prezentului regulament.

Asemenea cazuri se vor aduce regulat la cunoştinţa ministerului de interne.

APENDICE

Tabla generală a industriilor insalubre

Aba, pivele pentru baterea de aba, pâslă, clasa III.

Abatorii, clasa III.

Alcool, fabricile de alcool (poverne, velniţe), clasa IV.

Amidon, fabricile de amidon de grâu (de scrobeală de grâu), clasa III.

Apă şi gaz, ateliere, fabrici şi servicii publice pentru instalaţiune de tuburi de apă, de gaz, de iluminare electrică, de clopote electrice, clasa I.

Apă gazoasă, fabrici de clasa I.

Argăsătorii, clasa III.

Argintării, giuvaergerii, fabricile de obiecte de aur şi argint, clasa I.

Asfalt, fabricele de asfalt, de catran, de smoală, clasa III.

Ateliere: toate atelierile în cari se lucrează cu substanţe inofensive şi cari nu sunt spesial clasificate, clasa I.

Aur, lămuritorii (rafinatorii) de aur şi argint, clasa I.

Băi calde, reci, de apă, de vapori, turceştii, medicale, clasa I.

Basalt artificial, fabricele de basalt artificial şi de alte obiecte de lut, clasa III.

Bere, fabricele de bere, de malţ, clasa III.

Băuturi, depozite de băuturi, clasa I.

Birturi, restaurante, clasa I.

Blănării, ateliere și fabrici pentru confecționarea de blăni din piei lucrate (preparate) în altă parte, clasa I.
Boiangerii, clasa II.
Bragagerii, clasa II.
Brânză, depozite de brânză, clasa I; locuri pentru spălarea de brânză și de pastramă, clasa III.
Bronz, fabricele de obiecte de bronz și de imitațiune de bronz, clasa II.
Brutării, clasa I.
Bumbac, atelierele și fabricele de tors și țesut bumbac, clasa, I.
Cadavrele animale, depozitele serviciilor pentru depărtarea și utilizarea lor industrială, clasa IV.
Cafea, fabricele de surogat de cafea, de Frank-cafea, de cafea de cicoare, de ghindă, clasa I.
Cafenele, clasa I.
Călcare de rufe, ateliere de călcat rufe fine, fără spălătorii, clasa, I.
Calce, cuptoare de fabricat var ordinar, var idraulic, var negru, ipsos, clasa III.
Căldărari, clasa II.
Cânepă, ateliere și fabrice de tors și de țesut cânepă, clasa I.
Cânepă, gropile, basinele pentru muiarea de cânepă, clasa III.
Cărămidarii, clasa IV.
Cărbuni, depozite de cărbuni, clasa II.
Cărbuni animali, fabrice de clasa III.
Cârciume, clasa I.
Carieri de piatră, de pietriș, clasa IV.
Cârnățări pentru fript cârnați din carne proaspătă, claca I.
Cârnățării, fabrice de salam și de alte conserve de carne, în cari, însă, nu se taie vite, în cari nu se produce pastramă, clasa II.
Cârpe, depozite de cârpe, de sdrențe nespălate, clasa III.
Carton, fabrice de obiecte de carton, clasa I.
Catran, cazane și fabrice de fert catran și smoală, clasa III.
Cauciuc, ateliere de lucrat obiecte de cauciuc, clasa I.
Celuloză, fabrice de clasa III.
Ciment, fabrice de clasa III.
Ceară de pecetluit, fabrice de clasa I.
Ciment, fabrice de clasa III.
Cerneală, fabrică de clasa I.
Chimice, fabricele de produse chimice cari nu lucrează cu materii animale și cari nu produc materii detonante ori explosibile, clasa III.
Fabricele de producte chimice cari lucrează cu materii animale sau cari produc materii detonante ori explosibile, clasa IV.
Chibrituri, fabricele de chibrituri cu fosfor, clasa III.

Chromografii, clasa I.
Clei, cazane de fert clei, fabrice de clei, clasa III.
Cofetării, clasa I.
Cognac, fabricele de cognac, unde se destilează rămașițele fabricațiunei vinului (tescovină, drojdii), clasa III.
Fabricele mici de cognac, cazane mai mici pentru destilarea de vin, clasa I, a se vedea destilări.
Cojocării unde se confecționează cojoace, dar unde nu se prepară piei crude, clasa I.
Cojocării unde se prepară (se tăbăcesc) piei, clasa III.
Coc, Koks, fabricele de coc, clasa III.
Conserve alimentare, fabricele de conserve alimentare vegetale, clasa I.
Fabricele de conserve alimentare animale, unde nu se taie vite, clasa II; fabricele de conserve alimentare întrunite cu abatorii, clasa III.
Constructori de case, depozitele de material de construcțiuni și de schele, clasa II.
Consrrucțiuni: edificiile în general aflate în construcțiune, clasa I.
Coarde, fabricele de coarde de mațe, spălătorii de mațe, în general, clasa III.
Coarne, depozite de clasa II.
Cuie de lemn, fabrice de clasa I.
Cuie de sârmă, fabrice de clasa I.
Cuptoare de ars calce și ipsos, clasa III.
Cuptoare de ars oase, clasa III.
Cuptoare de uscat sânge, clasa III.
Curățitorii de perne de puf, clasa II.
Curățitorii de plimbători de hasnale, depozitele lor, clasa III.
Cuțitării, fabricele de cuțite, clasa II.
Cutii de metal, fabrici de cutii de metal pentru conserve alimentare, clasa I.
Dărăcitori de bumbac și de lână, clasa II.
Decatiri de postav, clasa I.
Distilării de spirt, nu fabrici de alcool, de țuică, de rachiu de drojdii și de tescovină, și ateliere pentru prepararea (aromatizarea) de băuturi alcoolice din alcool fabricat în altă parte, clasa I.
Dsitilării de drojdii de vin și de tescovină, clasa III.
Distilării de petroleu, rafinării de petroleu, fabricele de parafină și de alte producte de petroleu, clasa IV.
Dinamita, fabricele și depozitele de dinamită și alte materii explosibile, clasa IV.
Dopuri de plută, fabricele de dopuri, clasa I.
Drojdii, fabricele de drojdii, lichide și comprimate, clasa IV.

Iarbă de puşcă, fabricele de iarbă de puşcă, de praf de puşcă, clasa IV.
Electricitate, atelierele şi staţiunile electrice pentru iluminarea de case şi de strade, clasa I.
Fabricile, toate fabricile cari lucrează cu substanţe inofensive, clasa I.
Făină, fabricile de făină cu maşini cu vapori, clasa III.
Faianţă, porţelan, fabricile de faianţă şi porţelan, clasa III.
Ferestrae mecanice fără depozite mari de lemn, clasa II.
Ferestrae mecanice cu depozite mari de lemn, clasa III.
Fierării, lăcătuşerii, clasa II.
Flori artificiale, fabricile şi atelierele de flori artificiale, clasa I.
Focuri artificiale, fabricile şi atelierele de focuri artificiale, clasa III.
Franzelării, clasa I.
Galvanizarea de fier, ateliere pentru galvanizarea de fier, clasa II.
Gările căilor ferate, clasa II.
Gaz luminător, fabricile şi uzinele de gaz aerifdrm, clasa III.
Ghiaţă, depozitele de ghiaţă, clasa I.
Ghiaţă, fabricile de ghiaţă artificială, clasa I.
Ghips, ipsos, cuptoarele de ars ghips, clasa III.
Grădinile comerciale de legume din oraşe (nu grădinile de legume mici pentru trebuinţele unei singure familii, care locueşte în casa din care grădina face parte), clasa III.
Grajduri mari pentru animale din oraşe, pentru întreprinderi industriale şi comerciale, cu mai mult de 20 cai, sau 10 vite bovine, sau 10 oi, ori capre, sau cu cel mult 10 râmători, clasa III.
Grajduri din oraşe, cu mai mult decât 10 râmători, clasa IV.
Gropi de lut, gropi de nisip, gropi de pietriş, clasa IV.
Haine vechi, depozitele de haine vechi, clasa I.
Hamuri, clasa I.
Hârtie, fabricile de hârtie, clasa III.
Imprimerii, tipografii, clasa I.
In, bazinuri şi gropi pentru muiarea de in, cânepă, tei, clasa III.
In, ateliere şi fabrici de tors şi de ţesut inul, clasa I.
Instrumente, fabricile de instrumente cari nu sunt înscrise în altă clasă, clasa I.
Ipsos, gips, cuptoare de fabricat ipsos, clasa III.
Jucării, fabricile de jucării, clasa I.
Lac (vernis), fabricile de lac, clasa III.
Lăcătuşerii, clasa II.
Lămuritorii (rafinătorii) de aur şi argint, clasa I.
Lână, ateliere şi fabrici de tors şi de ţesut lână, fără spălă-

torii de lână, fără boiangerii, fără pivole pentru baterea lânei ţesute, clasa I.

Lână, spălătorii de lână, clasa III.

Lână, tricoterii de lână, fără spălătorii şi boiangerii de lână, clasa I.

Lână carbonizată, fabricile de lână, prelucrată din rămăşiţele de ţesături şi din haine vechi, clasa II.

Lemnării, ateliere de lemnar, clasa I.

Litografii, xilografii, zincografii, clasa I.

Lumânări de ceară, fabricile de lumânări de ceară clasa I.

Lumânări de seu şi de stearină, fabricele de lumânări de seu şi de stearină, clasa III.

Măcelării. clasa I.

Magnanerii, ateliere şi fabrici pentru creşterea de gogoşi de mătase, clasa II.

Marmora, ateliere unde se ciopleşte, se sculptează, se lustruеşte marmora, clasa II.

Maşini agricole cu motor mecanic, aflate în funcţiune, cl. I.

Maşini, fabricele de maşini în general, clasa II.

Materii colorante, fabricele de materii colorante toxice, clasa III.

Maţe, spălătorii de maţe, măţării, ateliere pentru curăţitul maţelor, pentru presărarea de maţe, clasa III,

Menagerii, clasa I,

Metal, fabricele de obiecte de metal în general, clasa II.

Morile de coaje de stejar, clasa II.

» cu cai pentru măcinat cereale, clasa II.

» cu vapori pentru măcinat cereale, clasa III.

» de măcinat oase, clasa III.

Motori mecanici, atelierele şi fabricele cu motori mecanici, cari nu sunt clasificate în altă clasă, clasa III.

Mucava, fabricede de mucava, clasa III.

Nasturi de os, fabrici de nasturi de os şi de corn, clasa I.

Nasturi de sidef, fabricele de nasturi de sidef, clasa I.

Nasturi de metal fabricele de nasturi de metal, clasa II.

Negru animal, fabricele de negru animal, de cărbuni de oase, clasa III.

Oglinzi, fabricele de oglinzi, clasa I.

Oale, olării, fabricele de oale şi de alte obiecte de lut (de argilă), dacă lucrează cu lut adus din altă parte, dacă nu sunt întrunite cu gropi de lut, clasa III; dacă gropile de lut se află pe terenul fabricei (atelierului), sau în vecinătatea ei imediată, clasa IV.

Oleuri vegetale, ulcierii, fabricele de de oleuri vegetale în general, clasa III.

Oase, coptoare de ars oase, fabricele de cărbuni de oase, de negru animal, clasa III.

Oase, deposite de oase, clasa III.
Oase, fabricele pentru făină de oase, clasa III.
Os, fabricele de nasturi de os, clasa I.
Oțeluri, clasa I.
Oțet, fabricele de oțet cari produc oțetul direct din alcool, vin, bere, rachiu, clasa I.
Fabricele de oțet cari produc oțetul din cereale, cartofi sau sfecle, clasa III.
Pălării, atelierele și fabricele de pălării, unde se confecționează pălării din stofe lucrate și colorate în altă parte, clasa I.
Fabricele și atelierele unde se fabrică, se fierbe și se colorează pâsla și alte stofe de pâslă, clasa II.
Parafină, fabricele de parafină și de alte producte extrase din petroleu, clasa IV.
Pastramă, depositele de pastramă, clasa I.
Fabricele de pastramă, zahanalele, clasa IV. Locul unde se spală pastrama, clasa III.
Pâslă, fabricele și atelierele unde se lucrează, se fierbe, se colorează pâsla, clasa II.
Pasta făinoasă, clasa I.
Pături, țesătorii de pături, clasa II.
Perii, atelierele și fabricele unde se fabrică perii de păr curățit în altă parte (fără spălătorii de păr de porc), clasa I.
Atelierele și fabricele unde se curăță, se spală și se colorează părul de porc, clasa II.
Pergament, fabricele de pergament, clasa III.
Pescării pentru vânzarea de pește proaspăt și sărat, clasa I.
Pentru spălarea și sărarea peștelui, clasa III.
Petroleu, deposite de petroleu distilat și nedistilat, cari conțin până la 200 litri petroleu și până la 50 litri benzină, clasa I.
Depositele mai mari de petroleu și de benzină, clasa III.
Piei, deposite de piei crude, proaspete, uscate, sărate, cl. III.
Pieptănării, atelierele și fabricele unde se produc piepteni și alte obiecte de corn și de os, clasa I.
Pietrării, ateliere unde se cioplesc, se sculptează sau se lustruește piatra și marmora, clasa II.
Pivele pentru baterea de aba, dimie, postav, pâslă și alte țesături, clasa III.
Pânză cătrănită, fabricele de pânză cătrănită, clasa III.
Plăpumării, clasa I.
Poleitorii cu aur și argint, cu imitații de aur și argint, clasa I.
Postav, țesături de postav fără pive, clasa II.
Potcovării, clasa II.
Praf de pușcă, fabricele de praf de pușcă și de alte materii detonante și explosibile, clasa IV.

Producte chimice, fabricele de producte chimice, în care fabrică nu se întrebuinţează materii animale, clasa III.

Fabricele de producte chimice în cari se întrebuinţează sânge şi alte materii animale, clasa IV.

Pudretă, fabricele de pudretă şi de alte materii organice pentru îngrăşarea pământului, clasa IV.

Puţari, depositele de unelte şi de alt material al săpătorilor de puţuri, clasa II.

Zahăr, fabricele de zahăr, clasa IV.

Sânge, coptoare de uscat sânge şi alte usine cari prepară şi conservă sânge, clasa III.

Săpători în metal, săparea chimică de obiecte de metal, clasa I.

Săpunării, fabricele de săpun, clasa III.

Fabricele de săpun de lux, cari produc săpunul pe calea rece din oleiuri vegetale curate, clasa I.

Scrobeală, fabricele de scrobeală ge amidon, clasa III.

Fabricele de scrobeală din orez, clasa II.

Sculptori, clasa I.

Seu, deposite de seu netopit, clasa III.

Sidef, fabricele de obiecte de sidef, clasa I.

Sobe, fabricele de sobe de fer, clasa II; fabricele de sobe de pământ ars (de lut), de olane şi alte obiecte de argilă, cari aduc lutul (argila) din altă parte şi nu'l scoate din gropi de pe lângă fabrici, Clasa III; fabricele de soae şi de alte obiecte de argilă, cari scot lutul din gropi în vecinătatea imediată a fabricei, clasa IV.

Spălătorii de dantele, clasa I.

Spălătorii industriale de rufe, nu spălătorii private pentru trebuinţa proprie şi exclusivă a locuitorilor casei în care se află spălătoria, clasa II.

Spălătorii de lână, clasa III.

Sticlă, fabricile de sticlă, clasa III.

Strungării de lemn, de corn, de os, clasa I.

Surogate de cafea, fabricile de surogate de cafea, de Frank-café, de cafea de orz, de ghindă, de cicoare, clasa I.

Tăbăcării, clasa III.

Tapiserii, ateliere de tapiser, clasa I.

Teascuri de must, clasa I.

Teracotă, fabricile de teracotă, de oale, sobe de lut ars, dacă lutul se aduce din altă parte, clasa III; fabricile de teracotă, de oale, sobe de lut ars, întrunite cu gropile de lut (de argilă) aflate pe terenul fabricei sau în vecinătatea ei imediată clasa IV.

Ţesătorii de lână şi de bumbac, clasa I.

Tescovină, fabrică de rachiu de tescovină, clasa III.

Tâmplării, clasa I.

Tipografii, clasa I.

Toarcerea, atelierele şi fabricile de tors bumbac, cânepă, in' lână, clasa II.
Tricote ii de bumbac, de lână, clasa I.
Ţuică, cazane mici de produs ţuică, în comunele rurale, clasa I; în comunele urbane, clasa III.
Turnătorii de clopote, clasa II.
Turnătorii de litere, clasa II.
Turnătorii de obiecte de metal în general, clasa II.
Tutun, fabricile de tutun, de ţigări, de tabac, clasa II
Uleierii, fabricile de ulei şi de alte oleuri vegetale, clasa III.
Unsori minerale, clasa III.
Var, cuptoare pentru fabricat var ordinar, var negru, var idraulic, ciment, ipsos, clasa III.
Vase de metal, fabricile de vase de metal, smălţuite şi nesmălţuite, clasa II
Vată, fabricile de vată, clasa II.
Vax, fabricile de vax, clase I.
Xilografii, clasa I
Zalhanale, clasa IV.
Zincografii, clasa I.

REGULAMENT[1])
PENTRU MĂSURILE DE APĂRAREA SĂNĂTĂŢEI PUBLICE FAŢĂ DE EXPLOATĂRILE DE PETROLEU

Aprobat prin decretul regal No. 3.813 din 15 Octombrie 1899 şi publicat prin «Monitorul Oficial» No. 163 din 21 Octombrie 1899.

Art. 1. — Exploatările de petroleu sau de ţiţeiu brut prin sonde, puţuri, etc., se consideră ca industrii insalubre, de oarece, prin produsele şi prin genul instalaţiunilor lor, viţiază aerul, expun la incendiu şi explozii, infectează apele curgătoare şi puţurile şi, prin urmare, vatămă sănătatea oamenilor, animalelor şi a vegetaţiunei.

Art. 2. — Autorizaţiunile pentru înfiinţarea sau strămutarea unor atari exploatări se vor da, în capitale de judeţe, de primărie, pentru celelalte comune de prefectura judeţului, însă, în ambele cazuri, numai în urma avizului consiliului respectiv de igienă publică.

Art. 3. — Aceste exploatări se asimilează cu industriile insalubre de clasa III-a din regulamentul industriilor insalubre şi, conform art. 32 din acel regulament, nu se poate aşeza decât la marginea extremă a oraşelor şi satelor.

Art. 4. — Este cu totul interzis a face canale de scurgere directă a produselor petrolifere către apele curgătoare.

1) NOTA.—A se vedea art. 73 din legea sanitară, pag. 141, vol. I.

Se vor lua suficiente precauţiuni ca să nu se inunde grădinile, locuinţele şi apele vecine cu aceste produse.

Art. 5. — In jurul fiecărei sonde, pământul va fi dispus în formă de largă escavaţie, în jurul căreia se va înălţa marginile cu pământul extras, astfel ca, la caz de ţâşnire de mari câtimi de petroleu, aceasta să nu fie perdut, dar nici să nu se transforme în torent de scurgere în teritorii străine sau în apele curgătoare.

Când sonda sau puţul e în apropierea unei ape curgătoare, pe lângă precauţiunile de sus, se va mai face un dig, limitat cu scânduri şi pământ, spre a împedica alterarea apei prin scurgerea petroleului în ea.

Art. 6. — Apele murdărite din petroleu şi spălăciturile din exploatări nu vor fi în nici un caz aruncate direct în râuri şi gârle. Ele vor fi primite în bazinuri speciale de decantare, lăsând apa succesiv din unul în altul, până ce apa ajunge să treacă numai în stare curată. Această epuraţiune a apei se va pute face pe cale chimică, sau filtrare sistematică. In aceste ultime cazuri, dispositivul sistemului de filtrare sau de epuraţiune va fi exact şi complect descris într'un raport, însoţit de schiţa lucrărei, care va fi supusă la apreciarea consiliului technic superior şi numai după ce acesta îşi va da părerea, propunând perfecţionările trebuitoare, va fi supusă aprobărei ministerului de interne.

Art. 7. — Experienţa dovedind că sondele şi puţurile de extracţie a petrolului, aplicate în punctele de origină sau pe cursul isvoarelor de alimentaţie a oraşelor sau comunelor cu apă potabilă, produce alterarea sau secarea totală a acestor preţioase sorginţi de apă, se va interzice absolut această aşezare pe citatele puncte.

Art. 8. — Este riguros oprit a se aprinde chibrituri sau ţigări, ori a se umbla cu lumânări, felinare, lămpi aprinse, în localurile de exploatare sau în vecinătatea lor, precum şi în toate depozitele de petroleu şi materii volatile inflamabile, singurul mod de iluminare permis va fi acel electric sau al lămpilor numite de siguranţă, după sistemul Davy, simple sau perfecţionate, aşa cum se întrebuinţează în minele de cărbuni.

Art. 9. — Este interzis a se aşeza în aproprierea unei instalaţiuni petrolifere sau reservoriilor depozite de lemne, de scânduri, de furage, de alcool, lână sau alte materii combustibile.

Art. 10. — Fiecare sondă de petroleu va fi prevăzută cu un parafulger complect, spre a evita pericolul de incendiu prin trăsnet.

Art. 11. — Ministerul de interne va putea ordona închiderea temporară a unei sonde sau exploatări întregi de petroleu, când, în urma avertismentului ce s'a dat proprietarului, el nu s'a conformat cu prescripţiunile regulamentului de faţă.

Inchiderea aceasta nu va putea trece de 6 luni.

Inchiderea definitivă nu se va putea ordona de cât de autoritatea judiciară competintă.

Art. 12. — Contravenţiunile în contra prescrierilor regulamentului de faţă se vor pedepsi, pentru prima oară, cu amendă de 100 lei şi cu suspendarea exploatărei până la îndeplinirea ameliorărilor; pentru a doua

oară aceeaşi suspendare, plus amenda de 500 lei, iar la a treia oară cu închideeea stabilimentului pe timp limitat, pe baza art. 146 din legea sanitară.

Art. 13. — Toate sondele şi exploatările de petroleu vor fi periodic inspectate de către prefecţi, sub-prefecţi, primari, medicii şi inginerii localităţilor respective; ele pot fi inspectate de către autorităţile administrative, medicale şi inginereşti superioare celor de sus, spre a se menţine stricta respectare a regulamentului prezent.

Toţi agenţii forţei publice sunt obligaţi a da arătare autorităţilor locale sau centrale, de abaterile observate.

Art. 14. — Acest regulament va intra în vigoare imediat după aprobarea şi publicarea sa în «Monitorul Oficial».

Se acordă termen de două luni tutulor exploatatorilor, spre a se conforma în totul presentului regulament.

REGULAMENT[1]
PENTRU EXAMENUL DE LIBERĂ PRACTICĂ A MEDICINEI, A MEDICINEI-VETERINARE, A CHIRURGIEI DENTISTICE, A FARMACIEI ŞI A MOŞITULUI IN ROMANIA

Sancţionat prin Decretul Regal No. 2664 din 1 Iulie 1893, publicată în Monitorul Oficial din 6 Iulie 1893.

CAPITOLUL I

Admiterea la examen

Art. 1. — Examenul de admitere la libera practică se depune la direcţiunea generală a serviciului sanitar.

Art. 2. — Se admite la examenul de liberă practică în România: doctorii în medicină ale căror diplome le dă dreptul la exerciţiul medicinei în ţara în care le-au obţinut.

Medicilor veterinari, chirurgilor-dentişti, licenţiaţilor (magistrilor) în farmacie şi moaşelor cu diplome străine nu li se cere condiţiunea ca să poseadă şi dreptul de liberă practică în ţara care au obţinut diploma, şi ei se admit la examen şi fără a poseda acest drept.

Art. 3. — Ori cine doreşte a obţine dreptul de a exercita medicina medicina-vetetinară, chirurgia-dentistică, farmacia şi moşitul, trebue să depună la direcţiunea generală a serviciului sanitar, pe lângă o petiţiune, următoarele acte şi taxa de examen.

a) Doctorii în medicină:

1. Actul de identitate sau actul de naştere;
2. Diploma de bacalaureat;

1) NOTA.—A se vedea art. 82 din legea sanitară, pag. 148, vol. I.

3. Foaia de inscripţiune, doveditoare că au urmat cel puţin patru ani cursurile speciale medicale într'o facultate;

4. Diploma de doctor în medicină cu dreptul exerciţiului medicinei în ţara în care a obţinut'o, sau însoţit de certificatul de trecerea examenului de Stat (examenului de liberă practică) în ţara în care a primit diploma de doctor;

5. Taxa de 300 lei;

b) Medicii veterinari:

1. Actul de identitate sau de naştere;

2. Certificat de studii de cel puţin patru clase de şcoală secundară;

3. Foaia de iescripţiuni, doveditosre că au urmat patru ani cursurile speciale veterinare într'o şcoală de medicină-veterinară;

4. Diploma de medic-veteriear;

5. Taxa de 300 lei;

c) Chirurgi-dentişti:

1. Actul de identitate ori de naştere;

2. Acte doveditoare că a urmat cel puţin patru clase de şcoală secundară;

3. Acte doveditoare că au urmat cursurile speciale într'o şcoală de chirurgi-dentişti sau la o facultate de medicină cel puţin doui ani, afară de timpul întrebuinţat pentru examenul de chirurg-dentist;

4. Taxa de 150 lei;

d) Licenţiaţii (magistrii) în farmacie:

1. Actul de identitate ori de naştere;

2. Certificat de cel puţin patru clase gimnaziale;

3. Diploma de asistent în farmacie;

4. Foaia de inscripţiuni, doveditoare că au urmat doui ani cursurile speciale la o şcoală de farmacie, afară de timpul întrebuinţat pentru examenele de licenţiat (magistru) în farmacie;

5. Diploma de licenţiat în farmacie (magistru);

6. Taxa de 300 lei;

e) Moaşele:

1. Actul de identitate ori de naştere, certificat de bună purtare;

2. Certificat că au urmat doui ani studiul obstetrical într'o şcoală publică de moaşe;

3. Diploma de moaşe;

4. Taxa de 40 lei;

Art. 4. — Când actele prevăzute la art. 3, lit. *a*), No. 1, 2, 3 şi 4; lit. *b*), No. 1, 2, 3 şi 4; lit. *c*), No. 1, 2, 3 şi 4; lit. *d*), No. 1, 2, 3, 4 şi 5; lit. *e*), No. 1, 2 şi 3, sunt într'o limbă străină, afară de cea latină, ele trebue să fie însoţite şi de traducţiunea în limba română, legalizată de ministerul afacerilor streine.

Art. 5. — Ministerul de interne verifică, prin consiliul sanitar superior, titlurile postulanţilor şi admite pe cei cu actele aflate în regulă la examenul de liberă practică.

Art. 6. — Actele şi taxele depuse de petiţionarii admişi se conservă

la direcţiunea generală a serviciului sanitar până după terminarea examenului, când li se restitue actele; iar taxa se distribue membrilor juriului în părţi egale.

Candidaţilor neadmişi a depune examenul li se restitue actele şi taxa.

CAPITOLUL II

Formarea juriului de examinare

Art 7. — Directorul general al serviciului sanitar convoacă juriile cu 5 zile mai'nainte de începerea examenului şi fixează ziua, ora şi locul unde are a se ţine examenele, le comunică membrilor juriului, împreună cu numele candidaţilor de examinat, cărora li se face asemenea cunoscut ziua, ora şi localul unde are a se ţine examenul.

Art. 8. — Juriul examinator se compune:

a) Pentru doctorii în medicină, din doui membri ai consiliului sanitar superior, doctori în medicină, după ordinea alfabetică, şi trei profesori titulari ai facultăţei de medicină din Bucureşti, după ordine alfabetică;

b) Pentru medicii veterinari, din un medic veterinar, delegat de consiliul sanitar superior, un membru al comisiunei veterinare, după ordinea alfabetică, şi trei profesori titulari de la şcoala superioară de medicină veterinară, după ordinea alfabetică;

c) Pentru chirurgi dentişti, din un membru al consiliului sanitar superior, ales de consiliu, un profesor titular de la facultatea de medicină din Bucureşti, ales după ordinea alfabetică, şi un dentist delegat de consiliul sanitar superior;

d) Pentru farmacişti, din un membru al consiliului sanitar superior, ales de consiliu, membru al comisiunei farmaceutice, după ordinea alfabetică, şi trei profesori titulari de la şcoala superioară de farmacie, după ordinea alfabetică;

e) Pentru moaşe, din un membru al consiliului sanitar superior, ales de consiliu, şi doui profesori dela facultatea de medicină din Bucureşti, aleşi după ordinea alfabetică.

CAPITOLUL III

Examenele

Art. 9. — La ziua şi ora fixată în convocare, juriul se adună în localul desemnat, îşi alege preşedintele şi procede la examinare.

Art. 10. — Examenul doctorilor în medicină se compune din patru probe:

a) Proba în scris. Aceasta se face asupra a două cestiuni, una medicală şi alta chirurgicală.

Candidatul lucrează zisele cestiuni în patru ore, sub privegherea unuia din membrii juriului;

b) Proba clinică. Candidatul examinează, în unul din spitalele civile

din Capitală, trei bolnavi; vorbesc asupra simptomelor, diagnosei, prognosei, etiologiei şi asupra tratamentului indicat, şi răspunde şi la celelalte cestiuni teoretice şi practice, relative la bolnavul examinat, dacă membrii juriului găsesc necesar să-i mai adreseze. La fiecari din aceşti trei bolnavi se acordă candidatului 10 minunte pentru examinarea bolnavului şi 15 minunte pentru expunerea cazului:

c) Proba medico-legală. Aceasta se face în scris asupra unei cestiuni de medicină-legală. Candidatul lucrează zisa cestiune în 3 ore, sub priveghiarea unuia din membrii juriului;

d) Proba orală. Candidatul trebue să răspundă la cestiunile ce 'i se vor pune de juriu din diferitele ramuri medicale, chirurgicale şi obstetricale.

Fiecare dintre cei cinci membri ai juriului examinează 10 minunte.

Art. 11. — Probele *a*, *b* şi *c* se stabilesc de juriu, fixându-se câte două cestiuni pentru fiecare candidat, care trage una la sorţi.

Art. 12. — După terminarea celor patru probe, juriul încheie prescriptul-verbal asupra primirei sau respingerei candidatului.

In caz de respingere, juriul amână pe candidat pentru minimum şase luni până la maximum un an, la care termen candidatul are drept a se prezinta din nou la examen.

Candidatul respins nu are dreptul a pretinde înapoiarea taxei.

Art. 13. — Candidatul respins pentru a doua oară va trebui să treacă cinci examene de doctorat, întocmai ca studenţii facultăţilor de medicină. Ei vor fi dispensaţi de taxă.

Art. 14. — Preşedintele juriului înaintează directorului general al serviciului sanitar rezultatul examenului îndată după terminarea lui.

Art. 15. — Directorul general supune pe o parte, rezultatul examenului consiliului sanitar superior, iar pe de alta dispune distribuirea taxei la membrii juriului, sub luare de chitanţă şi înapoiarea actelor depuse de candidaţi.

Consiliul sanitar superior încheie un prescript verbal asupra admiterei ori neadmiterei candidatului la libera practică, care se supune la aprobarea ministerului de interne.

Art. 16. — Examenul medicilor-veterinari se compune din trei probe:

a) Proba în scris. Aceasta se face asupra a două cestiuni, una de patologie medicală şi alta de patologie-chirurgicală. Candidatul lucrează zisele cestiuni în patru ore, sub priveghiarea unui membru din juriu;

b) Proba clinică. Candidatul examinează, în spitalul de la şcoala superioară de medicină-veterinară, trei animale bolnave; vorbeşte asupra simptomelor, a diagnosei, prognosei, etiologiei şi asupra tratamentului indicat şi răspund şi la celelalte cestiuni teoretice şi practice, relativ la animalele bolnave examinate, dacă membrii juriului găsesc necesar să'i mai adreseze.

Pentru fiecare animal bolnav se acordă 10 minute de examinare şi 15 minute pentru expunera cazului.

c) Proba orală. Cendidatul trebue să răspundă la cestiunile ce i se vor pune de membrii juriului din diferitele ramuri ale medicinei, chi-

rurgiei, obstetricei, zootechniei, a boalelor epizootice și contagioase cu microbiologia generală, a poliției sanitare-veterinare, a inspecțiunei cărnurilor de măcelărie și a legislațiunei veterinare.

Fiecare membru al juriului examinează câte 15 minute.

Art. 17. — Dispozițiunile art. 12, 13, 14 și 15 se aplică și la examenul medicilor-veterinari.

Art. 18. — Examenul chirurgilor-dentiști consistă în trei probe:

a) Proba în scris. Aceasta se face asupra unei cestiuni de anatomie, de fisiologie dentară sau de medicină operatorie, care se referă la chirurgia dentară. Pantru această probă se aprobă candidatului trei ore, el lucrează sub supraveghiarea unuia din membrii juriului;

b) Proba pracrică. Candidatul face două operații dentare asupra unui cadavru, după indicația juriului, și expune metoda operatorie. Pentru expunere se acordă candidatului 15 minute;

c) Proba orală. Candidatul trebue să răspundă la trei cestiuni ce i se vor pune de cei trei membri ai juriului, din anatomie, fisiologie, anatomia patologică a gurei și tratamentul medical și chirurgical al boalelor dentare. Candidatul răspunde câte zece minute fiecărui dintre membrii juriului.

Art' 19. — Dispozițiunile art. 12, 13, 14 și 15 se aplică și la examenul shirurgilor dentiști.

Art. 20. — Doctorii în medicină, cari voiesc să exercite numai chirurgia dentistică, se vor conforma întru toate dispozițiilor prescrise în acest regulament pentru doctorii în medicină.

Art. 21. — Examenele farmaciștilor consistă în trei probe:

a) Proba în scris. Aceasta se face asupra unui subiect din istoria naturală, sau farmacologie, sau chimie, sau farmacopee, sau legislațiune farmaceutică, dat de juriu în ședință.

Pentru această probă se acordă candidatului patru ore. El lucrează sub priveghiarea unuia din membrii juriului;

b) Proba orală. Aceasta se face asupra istoriei naturale, farmaceuticei, chimiei și farmacologiei;

c) Proba practică. Candidatul face o preparațiune chimică sau farmaceutică și o analiză calitativă asupra unui compus dat de juriu în ședință, și expune în scris procedura și rezultatul lucrărilor practice.

Pentru aceste lucrări se acordă candidatului maximum opt zile, în care timp el lucrează sub controlul unuia din membrii juriului.

După terminarea lucrărilor, preparatele se predau membrului juriului sub controlul căruia sau făcut lucrările, care le depune la direcțiunea generală a serviciului sanitar.

Art. 22. — Dispozițiunile art. 12, 13, 14 și 15 din prezentul regulament se aplică și la examenul farmaciștilor.

Art. 23. — Examenul moașelor se face la institutul «Maternitatea» din Capitală și consistă în două probe:

a) Proba orală. Aceasta se face asupra a două cestiuni, una de anatomie și fisiologia organelor sexuale femenine sau de diferitele epoci ale graviditățeî și ale facerei.

Candidata trebue să răspundă câte zece minute, fiecărui dintre cei trei membri ai juriului, la cestiunile ce-i vor acorda;

b) Proba practică. Aceasta se face asupra unei femei gravide sau lehuze.

Candidata examinează de la una până la trei femei gravide sau lehuze, stabileşte diagnoza, poziţia foetului, felul prezentărei acestuia, epoca probabilă a facerei, sau când s'a efectuat aceasta, expune diferitele împrejurări cari pot surveni în timpul şi după facere din cauze aparţinând mumei sau foetului, şi indică procedura ce trebue urmată în diferitele cazuri.

Pentru fiecare gravidă sau lehuză se acordă candidatei zece minute pentru examinare şi 15 minute pentru expunerea cazului.

Art. 24. — Dispoziţiile art. 12, 13, 14 şi 15 se aplică şi la examinarea moaşelor.

CAPITOLUL IV

Acordarea dreptului de liberă practică

Art. 25. — Ministerul de interne, pe baza avizului consiliului sanitar superior, acordă candidaţilor, cari au trecut cu succes examenele, dreptul de liberă practică în România.

Art. 26. — Doctorii în medicină, medicii-veterinari, chirurgii-dentişti, farmaciştii şi moaşele cu diplomă de la facultăţile de medicină şi de la şcoalele respective de medicină-veterinară, de farmacie şi de moşit din ţară, vizate de ministerul instrucţiunei publice şi respectiv de ministerul agriculturei: industriei, comerţului şi domenielor, dobândesc dreptul la libera practică în România tot conform art. 25 din acest regulament.

Art. 27. — După ce ministerul de interne a aprobat avizul consiliului sauitar superior pentru acordarea dreptului de liberă practică, direcţiunea generală a serviciului sanitar mijloceşte publicarea acestui drept în «*Monitorul Oficial*».

Plata acestei publicaţii în «*Monitorul Oficial*», fixată la 5 lei, este în sarcina candidatului, care o depune la direcţiunea generală a serviciului sanitar, spre a fi înaintată Imprimeriei Statului o dată cu publicaţia respectivă.

CAPITOLUL V

Dispoziţiuni transitorii

Art. 28. — Dispoziţiunile regulamentului pentru dentiştii de clasa II, sancţionat prin decretul regal No. 1.258 din 17 Aprilie 1888, şi publicat în «*Monitorul Oficial*» No. 24 din 1 Maiu 1888, rămân în vigoare numai până la 1 Ianuarie 1896, de la această epocă înainte se vor admite la exerciţiul chirurgiei dentistice numai doctori în medicină.

Art. 29. — Toţi elevii aspiranţi la gradul de dentist clasa II, cari nu vor fi trecui examenul până la 1 Ianuarie 1896, nu se mai admit la acel examen după acest termen.

REGULAMENT [1] [2]
PENTRU PRACTICA DENTISTICEI

(Sancționat prin Decretul Regal No. 186 din 27 Februarie 1914)

Art. 1. — Nimeni nu are dreptul de a profesà arta dentisticei, fără a i se fi acordat dreptul de liberă practică de către consiliul sanitar superior.

Art. 2. — Acest drept nu poate fi recunoscut decât doctorilor în medicină, cu studii speciale la o şcoală de dentistică, a căror diplomă dă dreptul de practică şi în ţara unde s'a eliberat, sau celor ce şi-au dobândit diploma de doctor în medicină, în care este organizat şi un învăţământ de dentistică, şi în urma unui examen de liberă practică dat în condiţiunile legii sanitare.

Art. 3. — Prin derogare dela art. de mai sus, au dreptul la practica dentisticei, pe lângă cei cu dreptul definitiv din vechiu, câştigat conform legilor anterioare şi acei care vor dovedi că au studii speciale făcute într'o şcoală care se bucură în ţara respectivă de reputaţiunea unui aşezământ de instrucţiune profesională.

Art. 4. — Certificatul acestor studii trebue să fie anterior promulgării prezentului regulament, trebue să fie atestat de către autoritatea administrativă locală, iar întregul certificat sau diplomă va fi legalizat de legaţiunea română respectivă şi în urmă legalizat de ministerul de externe.

Art. 5. — Pe lângă acest certificat, candidaţii indicaţi la art. 3 vor trebui să facă dovadă că până la 18 Decembrie 1910, data promulgării legii sanitare, ei practicaseră deja de 4 ani această artă într'una din localităţile ţărei.

Singurul act care face dovada acestor patru ani de practică, este certificatul emanat dela serviciul sanitar al locului, pe baza unei hotărâri a consiliului de igienă local.

Consiliul de igienă are latitudinea de a-şi întemeia hotărârea într'un sens sau într'altul, pe orice fel de dovezi i-ar produce cel interesat.

Această hotărâre poate fi supusă apelului la consiliul sanitar superior, până în termen de cinci zile, de către cel interesat, sau vice-preşedintele consiliului de igienă.

Hotărârea consiliului sanitar superior este definitivă.

Art. 6. — In timp de trei luni dela promulgarea prezentului regulament, cei interesaţi în cauză vor prezentà cererile lor consiliului de igienă în scopul dobândirei acestei dovezi de practică.

1) NOTĂ.—Primul regulament în această materie a fost sancţionat prin Decretul Regal No. 1258 din 17 Aprilie 1888, publicat în «Monitorul Oficial» No. 24 din 1 Mai 1880, sub denumirea de: «Regulament pentru dentişti clasa II», iar în 1896, a fost modificat sub denumirea de: «Regulament pentru exerciţiul chirurgiei dentistice».

2) NOTA. — A se vedea art. 83 din legea sanitară, pag. 149, vol. I, precum şi notele şi jurisprudenţele de sub acest articol.

In timp de şase luni, dela promulgarea prezentului regulament, consiliul sanitar superior se va pronunţà asnpra tutulor cazurilor de apel ce i se vor prezentà.

Art. 7. — După expirarea acestui termen de şase luni, cei interesaţi înaintează direcţiunii generale sanitare, actele de şcolaritate şi certificatele de practică dobândite, precum s'a arătat mai sus.

Până în termen de un an dela promulgarea acestui regulament, consiliul sanitar superior va hotărî, pe baza acestor acte, cărora dintre solicitatori li se recunoaşte dreptul de liberă practică a dentisticei în ţară.

Art. 8. — In urma acestei hotărâri, direcţiunea generală sanitară e datoare a alcătui în termenul cel mai scurt, un tablou de persoanele cari au obţinut acest drept de liberă practică. Acest tablou se va publicà prin «Monitorul Oficial» şi se va comunicà tutulor consiliilor de igienă.

Art. 9. — In socotirea termenelor prevăzute de acest regnlament se va face abstracţiune de lunile Iulie şi August.

Art. 10. — Acei ce vor practicà dentistica în afară de prevederile acestui regulament, vor fi pedepsiţi conform art. 85 şi 88 din legea sanitară [1]).

1) NOTĂ.—Consiliul de igienă şi salubritate publică n'are cădere de a acordà sau refuzà *dreptul de libera practică a dentisticei*. Acest drept este al consiliului sanitar superior.

Consiliul de igienă are numai dreptul şi datoria de a pronunţà dacă petiţionarul *a practicat* ori nu în localitatea respectivă un timp de patru ani împliniţi până la 18 Decembrie 1910.

REGULAMENT [1])

PENTRU OBŢINEREA AUTORIZAŢIUNEI DE FUNCŢIONARE A LABORATORIILOR CU APLICAŢIE LA MEDICINĂ A ANALIZELOR BIOLOGICE, CHIMICE ŞI BACTERIOLOGICE

(*Aprobat cu decret-lege No. 2411 şi publicat în «Monitorul Oficial» No. 62 din 4 Iulie 1919*)

Art. 1. — Nimeni nu poate deschide sau conduce pentru folosinţa publicului un laborator de analize urologice, microbiolgice sau chimice, cu aplicaţiuni la medicină, dacă n'a primit autorizarea prealabflă a direcţiunei generale a serviciului sanitar. De asemenea nimeni nu poate face,chiar numai una din aceste feluri de analize, — anunţând aceasta în mod public sau eliberând buletine de analiză, — dacă nu are autorizare pentru aceasta.

Farmaciile au dreptul a face numai analize de urină, fără vreo formalitate.

1) NOTA.—A se vedea art. 84 din legea sanitară, pag. 152, vol. I, cu explicaţia de sub acest articol.

Autorizarea se poate acordà numai pe baza avizului unei comisiuni speciale.

Art. 2—Au drept a cere autorizarea de a deschide sau a conduce asemenea laboratoare, numai doctorii în medicină, licenţiaţii în farmacii, licenţiaţii sau doctorii în chimie, ştiinţele fizico-chimice, ştiinţele naturale şi diplomaţii şcoalelor superioare de medicină veterinară.

Art. 3.—Cererea de autorizare se va înaintà direcţiunei generale a serviciului sanitar. Ea va fi însoţită de: *a*) actul doveditor că petiţionarul a obţinut unul din titlurile mai sus specificate; *b*) certificatul instituţiei în care candidatul a făcut studiile şi lucrările de specializare.

Odată cu cererea, candidatul va depune suma de 450 lei, care reprezintă taxa cuvenită comisiunei.

Art. 4. — Cererile de acest fel, după ce actele vor fi controlate de direcţiunea generală a serviciului sanitar, se vor înainta comisiunei speciale, care îşi va da avizul.

Art. 5. — Comisiunea se va compune din trei membri specialişti: doi bacteriologi şi un chimist, numiţi de directorul general al serviciului sanitar, dintre membrii consiliului sanitar superior.

Art. 6. — Comisiunea specială se va convocà de către directorul general al serviciului sanitar, în termen maximum de 30 de zile dela depunerea petiţiunei.

Art. 7. — Comisiunea va examinà actele depuse de candidat şi se va pronunţà dacă este cazul de a se acordà autorizarea de deschidere şi conducere a laboratorului fără examen, sau dacă este cazul de a-l supune unui examen practic.

Art. 8. — Se poate acordà scutire de examen, pentru unul sau toate felurile de analize, numai acelor cari vor dovedi că au lucrat cel puţin doi ani în laboratoare speciale respective. Scutirea de examen nu se poate acordà decât cu unanimitatea voturilor celor trei membri ai comisiunei. In acest caz comisiunea va încheia un proces-verbal în care se vor consemnà motivele pentru care s'a acordat scutirea de examen.

Art. 9. — Acest aviz al comisiunei este obligator pentru direcţiunea generală a serciciului sanitar, care va acordà pe baza lui autorizarea de deschidere sau conducere a laboratorului.

Art. 10. — In cazul când comisiunea găseşte necesar a supune pe candidat la examen practic, se va procedà imediat la examinare.

Art. 11. — Examenul va consistà: 1) dintr'un coloquiu asupra specialităţilor respective, şi 2) dintr'o probă practică de laborator pentru fiecare din specialităţile pentru care s'a cerut autorizarea.

Prima probă se va trece în localul direcţiunei generale a serviciului sanitar, imediat ce comisiunea s'a pronunţat pentru supunerea candidatului la examen.

Proba practică de laborator se va trece într'un laborator ce va decide comisiunea.

Art. 12. — După trecerea ultimei probe, comisiunea va încheià un proces-verbal prin care îşi va da avizul asupra cererei candidatului.

Direcţiunea generală a serviciului sanitar pe baza acestui aviz va acordà, sau respinge autorizaţiunea.

Art. 13. — Laboratoarele cari funcţionează în prezent vor trebui să sè conformeze dispoziţiunilor de faţă, adresând cererea de autorizare direcţiunei generale sanitare în termen de o lună dela publicarea în «Monitorul Oficial», a acestui regulament.

Laboratoarele autorizate vor trimite, ,n acelaş termen, actele în baza cărora funcţionează.

Art. 14. — Orice contravenţiune la dispoziţiunile stipulate în acest regulament, atrage închiderea laboratorului, în urma avizului direcţiunei generale a serviciului sanitar. Cei ce fac chiar numai un fel de analiză, cu alt scop decàt acela de a se edificà personal asupra unui diagnostic şi care din potrivă ar eliberà buletin de analiză, cu scop de a luminà pe alţi practicieni ai medicinei asupra diagnosticului, se vor considerà ca făcând practică de laborator pentru folosinţa publicului, fără autorizare. Acestora li se va atrage atenţiunea de către consiliul de igienă respectiv, asupra delictului în care cad şi la neurmare vor fi pasibili de pedepsele şi procedura prevăzută în art. 88 din legea sanitară, privitor la cei cari uzează de mijloace nepermise pentru a captà buna credinţă a clienţilor.

REGULAMENT[1]
PENTRU OBŢINEREA TITLULUI DE SUB-CHIRURG ŞI PENTRU EXERCIŢIUL MICEI CHIRURGII ŞI AL MASAGIULUI.

Sancţionat cu Decretul Regal No. 809 din 6 Mai 1875, publicat în «Monitorul Oficial» No. 102 din 10 Mai 1875, cu modificările introduse şi publicate în «Monitorul Oficial» din 27 Martie 1894.

CAP. I

Invăţătura sub-chirurgilor

Art. 1. — In raza fiecărui consiliu de igienă publică şi salubritate se va destina unul sau mai multe spitale civile sau militare pentru învăţătura teoretică şi practică a sub-chirurgilor, care pot fi chemaţi în funcţiune de sub-chirurg, de vaccinator şi de agent sanitar.

Art. 2. — Ori cine va voi să obţină titlul de sub-chirurg, trebuie să posede etatea de 21 de ani împliniţi, certificatul că a trecut cele 4 clase primare, că are purtare bună şi că a îndeplinit serviciul militar prescris de lege.

1) NOTA.—A se vedea art. 86 din legea sanitară, pag. 153, vol. I.
Acest regulament nu mai are decât o valoare istorică, titlul de sub-chirurg nemaifiind prevăzut de legea sanitară în vigoare.

Art. 3. — Fiecare candidat se va adresa în scris la preşedintele consiliului de igienă publică şi salubritate al circumscripţiei în care se află domiciliat, însoţind cererea de actul de naştere, de certificat de bună purtare, de certificat de 4 clase primare absolvite şi de serviciul militar îndeplinit. Candidaţii care au servit în armată ca soldaţi sanitari şi care probează că ştiu a scri şi a citi, pot fi dispensaţi de prezentarea certificatului şcolar şi de învăţătură şi vor fi imediat admişi la examen de sub-chirurg.

Preşedintele, după verificarea actelor şi găsirea lor în regulă, recomandă pe candidaţi medicului spitalului cu învaţătura subchirurgilor.

In spitalele unde există servicii speciale de chirurg, se vor recomanda candidaţii de preferinţă medicilor acelor servicii.

Art. 4. — Preşedintele consiliului de igienă publică şi salubritate, va înscrie pe candidaţi şi subchirurgi într'un registru după ordinea prezentării, indicându-se data înscrierei precum şi spitalul la care a fost recomandat fiecare candidat.

Art. 5. — Timpul învăţăturei este de un an.

Art. 6. — Obiectele învăţăturei sunt următoarele :

a) Noţiuni elementare de anatomie şi fiziologie ;

b) Asepsie, antisepsie, substanţele antiseptice mai obicinuite şi dozele lor ;

c) Noţiuni despre infecţiune, cunoştinţa regulamentului de prevenirea boalelor infecţioase ;

d) Pansamentele antiseptice ;

e) Materialul şi obiectele de pansament ;

f) Pansarea rănilor ;

g) Primele ajutoare de dat răniţilor ;

h) Bandajele cele mai simple şi aplicarea lor ;

i) Vezicatoarele, sinapismile şi cataplasmele ;

k) Aplicarea ventuzelor uscate şi cu sânge ;

l) Aplicarea lipitorilor ;

m) Clismele ;

n) Vaccinaţiunea în general ;

o) Mijloacele practice de a opri emoragiile din răniri ;

p) Scoaterea dinţilor ;

r) Masagiul ;

s) Cunoştinţa semnelor morţei şi noţiuni elementare despre verificarea deceselor ;

t) Noţiuni despre primul ajutor medical în caz de accidente precum : înecarea în apă, axfixiarea prin strangulare, prin inspirare de gaze irespirabile, otrăviri, răniri, arsuri.

Art. 7. — Candidaţii sunt datori să asiste în toate zilele la vizitele şi la contravizitele medicilor şi să facă manipulaţiunile de mică chirurgie, ordonate de medic.

Art. 8. — După terminarea studiilor din spitale, candidaţii vor primi din partea medicului respectiv un certificat, în care va arăta frequentarea regulată în timp de un an, aptitudinea şi conduita lor.

CAP. II

Examenul sub-chirurgilor

Art. 9. — Examenul sub-chirurgilor se face într'un spital şi în zilele ce se vor fixa de preşedintele consiliului de igienă publică şi salubritate.

Art. 10. — Candidaţii se vor adresa în scris preşedintelui consiliului de igienă publică şi de salubritate, alăturând pe lângă cererea de înscriere la examen, certificatul prevăzut la art. 8.

Art. 11. — Consiliului de igienă publică şi salubritate cercetează în prima şedinţă cererile candidaţilor, admite pe cei în drept şi respinge pe aceia care nu pot proba prin certificatul prevăzut la art. 8 că au urmat învăţătura conform art. 5 şi 6.

Art. 12. — Juriul examenului se compune din 3 medici, membri ai consiliului de igienă publică şi salubritate, aleşi prin sorţi.

Art. 13. — Examenul consistă din 2 probe: una orală şi una practică.

Art. 14. — La proba orală fie-care membru al juriului examinează pe candidat 10 minute asupra obiectelor menţionate la art. 6.

Art. 15. — La proba practică candidatul va face manipulaţiuni asupra unei persoane în viaţă sau pe cadavru şi va explica technica operaţiunei, despre care tratează chestiunea.

Pentru proba practică se acordă candidatului cel mult 10 minute.

Art. 16. — După terminarea examenului, juriul închee un proces-verbal în care se arată numele şi pronumele candidaţilor cari au reuşit la examen, precum şi pe al acelora cari n'au răspuns satisfăcător şi au fost refuzaţi.

Procesul-verbal se va înainta preşedintelui consiliului de igienă publică şi salubritate, care liberează tutulor candidaţilor admişi de juriul examinator certificatele de aptitudine şi raportează Ministerului de Interne (Direcţiunei generale a serviciului sanitar) despre candidaţii admişi cu arătarea amănuntelor despre persoana lor, enumărată la art. 17.

Art. 17. — Certificatele de aptitudine se vor libera dintr'un registru cu matcă şi vor cuprinde numărul curent, numele şi pronumele candidatului, etatea, religia, anul, luna şi ziua liberărei precum şi menţiunea despre actele în baza cărora s'au liberat.

Art. 18. — Certificatele de aptitudine, liberate de un consiliu de igienă publică şi salubritate, sunt valabile pentru toată ţara.

Art. 19. — Candidaţii refuzaţi nu se pot prezenta la un al doilea examen, de cât după 6 luni.

Pentru a preveni orice neregulalităţi din partea candidaţilor refuzaţi de juriu, preşedintele consiliului de igienă şi salubritate va nota pe certificatul prevăzut la art. 8 al fiecărui candidat refuzat, că a fost respins de juriul la examenul depus în ziua de . . . anul.

CAP. III

Competinţa sub-chirurgilor

Art. 20. — Sub-chirurgii sunt competinţi a executa numai manipulaţiunile şi operaţiunile de mică chirurgie însemnate mai jos:

a) Aplicarea ventuzelor;
b) Aplicarea lipitorilor;
c) Aplicarea vezicatoarelor;
d) Aplicarea clistirelor;
e) Aplicarea cataplasmelor;
f) Pansarea rănilor;
g) Vaccinaţiunea;
h) Scoaterea dinţilor:
i) Alicarea bandajelor mai simple;
k) Masagiul;
l) Diferite operaţiuni de desinfecţiune;

Art. 21. — Sub-chirurgii nu vor putea aplica ventuze, lipitori şi vezicători de cât numai după o ordonanţă specială, scrisă şi subscrisă de către un medic, în care se va indica locul unde are să se aplice ventuzele, lipitorile şi vezicătorile precum şi numărul ventuzelor şi al lipitorilor de aplicat.

Ei nu vor putea face masajiul ochilor şi al abdomenului de cât în urma avizului scris şi subscris al unui medic.

Scoaterea dinţilor le este permisă numai în localităţile unde nu există dentişti.

Vaccinaţiunea este permisă numai sub-chirurgilor aflaţi în funcţiuni publice.

CAP. IV

Deschiderea oficinelor de sub-chirurgi

Art. 22. — Subchirurgii cari vor voi se exercite mica chirurgie într'o localitate, vor notifica aceasta în scris preşedintelui consiliului de igienă publică şi salubritate respectiv, alăturând pe lângă cerere şi certificatul de subchirurg.

Art. 23. — La fiecare consiliu de igienă publică şi salubritate se va înfiinţa un registru matricol cu matcă pentru înscrierea tuturor sub-chirurgilor îndrituiţi micei chirurgii.

Acest registru matricol va conţine numărul curent, numele şi pronumele, etatea, religia, locul naşterei, anul luna, şi ziua înscrierei sub-chirurgului, numărul şi data certificatului de sub-chirurg precum şi arătarea consiliului de igienă publică şi salubritate care l'a liberat.

Art. 24. — La darea autorizaţiunei, consiliul de igienă şi salubritate vor libera fiecărui sub-chirurg un certificat, cuprinzând un extract din faţa respectivă a registrului, sub-semnat de preşedinte şi învestit cu sigiliul autorităţei.

Art. 25. — Sub-chirurgii afectaţi de boale mintale, de epilepsie sau de viţiul beţiei, bine constatate, nu vor putea obţine autorizaţie de a avea oficină de sub-chirurg pentru tot timpul cât vor suferi de aceste infirmităţi sau viţiuri.

Art. 26. — Consiliul de igienă publică şi de salubritate vor propune,

fiecare în raza sa, tarife pentru manipulaţiunile de mică chirurgie şi pentru vânzarea lipitorilor.

Se vor fixa preţuri mai mari pentru operaţiunile executate şi pentru lipitorile vândute în timpul nopţii. Aceste tarife nu vor fi valabile de cât după aprobarea lor de către Ministerul de Interne.

CAP. V

Datoriile sub-chirurgilor cari ţin oficine (prăvălii)

Art. 27. — Fiecare sub-chirurg este dator să ţină în prăvălia sa următoarele instrumente şi obiecte de pansamente în stare bună:

a) Un şneper de ventuze cu 12 sticle de ventuze;
b) Un clistir mare şi unul mic;
c) Instrumente pentru scoaterea dinţilor;
d) O cantitate de vată aseptică;
e) Câte-va feşi curate;
f) 500 grame de o soluţiune de acid fenic 2%.

Art. 28. — In fiecare oficină se vor afla totdeauna cel puţin 100 lipitori de calitate bună.

Art. 29. — Sub-chirurgii sunt datori a ţine afişate tarifele în localul oficiunei, astfel ca să le poată observa oricine cu înlesnire.

Art. 30. — Sub-chirurgii cu oficine sunt datori să vină în ajutorul bolnavilor în orice oră din zi sau din noapte când vor fi chemaţi din partea acestora, sau a unui medic, spre a le da ajutor.

Art. 31. — Sub-chirurgii cu oficine se vor supune vizitaţiunilor periodice ale consiliului de igienă publică şi salubritate, ale medicilor de oraşe, de judeţe şi de plăşi spre a se constata dacă ţin lipitorile şi instrumentele de calitate şi în cantitatea prescrisă.

CAP. VI

Penalităţi şi retragerea autorizaţiunei

Art. 32. — Sub-chirurgii cari în exerciţiul funcţiunei sau al meseriei lor se vor dovedi afectaţi de boalele sau de viţiul prevăzute la art. 25, se vor revoca din funcţiune sau li se va retrage permisiunea de a exercita mica chirurgie până la îndreptarea lor.

Art. 33. — Sub-chirugii în funcţiuni publice sau cei cu oficină, cari se vor abate de la regulamentul de faţă, se vor da în judecată pentru a fi pedepsiţi conform prescripţiunilor art. 175 din legea sanitară.

Art. 34. — Consiliile de igienă publică şi salubritate vor notifica Direcţiunei generale a serviciului sanitar toate abaterile sub-chirurgilor funcţionari sau cu oficine, comunicând şi penalităţile la cari au fost ei condamnaţi de către autoritatea judecătorească.

REGULAMENT[1]) PENTRU DESCHIDEREA ŞI FUNCŢIONAREA POLICLINICILOR

Din 3 August 1901, modificat prin Decretul Regal No. 2410 din 17 Iunie 1919, publicat în «Monitorul Oficial» No. 62 din 4 Iulie 1919.

Art. 1. — In policlinică se întrunesc mai mulţi medici pentru a da într'un local comun consultaţiuni medicale, reprezentând diferitele specialităţi medicale.

Art. 2. — Autorizaţiunea deschiderei unei policlinici se dă de către consiliul de igienă şi salubritate publică respectiv.

Autorităţile şi persoanele interesate pot face apel contra hotărârilor în termen de 15 zile la Ministerul de Interne, care va lua avizul consiliului sanitar superior.

Art. 3. — Medicii înscrişi spre a funcţiona la policlinică vor trebui să fie doctori în medicină şi să aibă dreptul de liberă practică a medicinei în ţară.

Art. 4. — Medicii cari se ocupă cu specialităţile declarate vor prezenta un certificat emanat dela clinicile sau serviciile spitaliceşti ale specialităţei respective sau al unei şcoale speciale, prin care să se dovedească că posedă cunoştinţe suficiente în specialitatea ce şi-au ales.

Art. 5. — Fiecare policlinică va avea un director responsabil, doctor în medicină.

Art. 6. — Directorul este direct responsabil faţă de autorităţi pentru buna funcţionare a policlinicei.

Art. 7. — Policlinicile trebuiesc înfiinţate şi obligate de a funcţiona în conformitate cu cerintele igienei şi având toate necesariile pentru cazurile urgente şi de prim-ajutor, precum şi pentru specialităţile anunţate.

Art. 8. — Localul va avea:

a) Cameră de izolare a bolnavilor atinşi de boale infecţioasa;

b) O sală specială pentru operaţiunile de mică chirurgie, instalată complect şi conform cerinţelor;

c) Sală de aşteptare, şi

d) O sală de consultaţiuni medicale cu toată instalaţiunea specialităţilor anunţate.

Art. 9. — Localul trebuie să îndeplinească condiţiunile igienei generale şi va fi întreţinut bine şi curat.

Art. 10. — Policlinica va publica şi va face cunoscut specialităţile cari le caută, numele medicilor cari le exercită şi orariul său.

Art. 11. — Policlinicile cari vor îngriji şi bolnavii ospitalizaţi se vor conforma în ce priveşte igiena regulamentelor respective ale spitalelor publice.

1) NOTA.— A se vedea art. 87 din legea sanitară, pag. 153, vol. I, cu notele şi explicaţiunile de sub acest articol.

Art. 12. — De orice schimbare adusă în funcţionare şi în personalul medical al policlinicei se va anunţa medicul şef respectiv, care luând şi avizul consiliului de igienă local va acorda sau respinge schimbarea.

Art. 13. — Policlinicile sunt supuse la supravegherea şi controlul consiliului de igienă local.

Art. 14. — Policlinicile cari deja funcţionează vor trebui să se conformeze dispoziţiunilor de faţă, cerând autorizarea consiliului de igienă respectiv cel mai târziu în termen de o lună dela publicarea în *Monitorul Oficial*, a prezentului regulament.

Art. 15. — Orice contravenţiune la dispoziţiunile de faţă atrage cu sine închiderea policlinicei conform avizului consiliului de igienă local.

Art. 16. — Dispoziţiunile anterioare pentru aplicarea art. 87 cuprinse în regulamentul din 3 August 1901 sunt şi rămân anulate.

REGULAMENT
PENTRU INSTITUIREA CRUCEI „MERITUL SANITAR"

Sancţionat prin Decretul Regal No. 6471 din 25 Noembrie 1913, publicat în «Monitorul Oficial» No. din 26 Noembrie 1913.

Art. 1. — Se institue o Cruce cu numele de «Meritul Sanitar», care va fi de trei clase: clasa I de aur, clasa II de argint şi clasa III de bronz şi se va confecţiona prin îngrijirea Ministerului de Interne.

Art. 2. — Această cruce are patru braţe egale în diametru, de 29 mm. în lungime şi lăţime. Dintre cele patru braţe, ca şi dela partea superioară a braţului de sus şi dela partea inferioară a braţului de jos, ies raze, astfel că Crucea are aparenţa unei forme ovale de 38 mm. lungime totală şi 20 mm. lăţime.

Pe una din feţe (avers) Crucea este smălţuită roş închis şi încadrată de o dungă de metal de un milimetru lăţime. In mijlocul Crucei este aplicat bustul M. S. Reginei, de metal argintat-oxidat.

Faţa opusă a Crucei (revers) este nesmălţuită şi are pe braţul orizontal inscripţia Meritul Sanitar, în două rânduri; deasupra cifra regală iar dedesubt 1913.

Crucea este mobil suspendată de o coroană regală în dimensiuni de 21 mm. lăţime şi 19 mm. înălţime având un inel prin care se trece panglica.

Panglica are lăţime de 35 mm., este de mătase moar albă, cu câte o dungă roşu închis de 3 mm., depărtate cu 2 ½ mm. de margini.

Panglica se trece prin inelul medaliei, unde va avea două îndoituri după cum se poartă şi celelalte decoraţiuni române.

Este riguros interzis de a se purta panglica în alt mod sau formă.

Art. 3. — *Meritul Sanitar* se acordă persoanelor cari se vor fi distins prin fapte, donaţiuni, scrieri sau alte lucrări, cari contribuesc la îm-

bunătățirea stărei sanitare a țărei, precum și fnncționarilor sanitari sau altora, cari se vor fi distins prin serviciile lor în interesul general sanitar.

Art. 4. — Numai Capul Statului are dreptul de a acorda această Cruce.

Ea se dă pe viață și prin decret regal, după propunerea făcută prin raport de Ministerul de Interne.

Dreptul de o purta este personal și netransmisibil.

Numărul titularilor este nelimitat.

Art. 5. — Crucea se pierde din oficiu și fără altă sancțiune regală, în urma unei condamnări pentru fapte infamante și în urma destituirei, dacă medaliatul este funcționar.

Art. 6. — Medaliaților li se va da un brevet semnat de ministrul de interne și contrasemnat de directorul general al serviciului sanitar.

Art. 7. — Orice persoană, care nu poate justifica cu brevetul că are dreptul de a purta Crucea *Meritul Sanitar*, se va pedepsi conform codului penal. Se va uza de aceeaș rigoare și față de cei ce vor fabrica și vor procura insemnele, fără o prealabilă autorizare și neconforme cu modelul tip aflat la minister.

Art. 8. — Cei medaliați își vor procura Crucea din comerț, afară de persoanele de naționalitate străină, ca nu locuesc în România, sau acele cărora direcțiunea generală sanitară va găsi că este indicat a li se da această Cruce în natură.

Art. 9. — Un registru special, pentru înscrierea acelora cărora li se acordă Crucea; pentru expedierea brevetelor și pentru eliminarea celor cari au pierdut dreptul de a o purta, se ține la direcțiunea generală a serviciului sanitar (serviciul de epidemii și statistică), care va face toate lucrările relativ la acordarea Crucei *Meritul Sanitar.*

Decret Regal No. 615 din 21 Iulie 1917 publicat în «Monit. Oficial» No. 70 din 23 Iunie 1917.

Art. 1. — Se aprobă de Noi ca în timpul actualului războiu persoanelor cari s'au distins sau se vor distinge prin servicii excepționale aduse în îngrijirea răniților și bolnavilor sau în combaterea epidemiilor să li se acorde dreptul de a purta pe panglica Crucei «Meritul Sanitar», următorul semn distinctiv: o coroană în formă ovală compusă din două jerbe: una de frunză de stejar și alta de frunză de măslin, în dimensiune de circa 35+30 m/m.

Art. 2. — Acest drept se conferă prin decret regal după propunerea ministrului de interne.

REGULAMENTUL [1]) LEGEI RELATIVE LA INFIINŢAREA ORDINULUI „CRUCEA REGINA MARIA"

Sancționat cu Decretul Regal No. 1069 din 18 Septembrie 1917 publicat în Monitorul Oficial No 155 din 30 Septembrie 1917

TITLUL I

Organizarea, compunerea Ordinului şi propunerea

Art. 1. — Ordinul «Crucea Regina Maria», înfiinţat prin legea decretată sub No. 201/917, publicată în *Monitorul Oficial* No. 293 din 17 Martie 1917, are de scop recompensarea serviciilor aduse ţărei în timp de răsboi sau în caz de epidemii în timp de pace persoanelor (doamne şi domni) cari se vor fi distins în chestiunile sanitare.

Art 2. — Toate chestiunile atingătoare de acest Ordin se rezolvă prin ministerul de răsboi.

Propunerile pentru conferire trebuie să cuprindă:

a) Nnmele şi pronumele:

b) Locul şi data naşterei;

c) Domicillul;

d) Decoraţiunile ce posedă.

Fiecare propunere se face pe un tabel după un formular care să cuprindă menţiunile de mai sus.

Art 3. — Tabelele de propuneri se supun aprobărei Maiestăţei Sale Regelui, iar după învestirea lor cu Inalta Sa Apostilă rămânând definitive, ministrul de răsboi întocmeşte şi supune semnăturei Maiestăţei Sale Regelui cuvenitele decrete de conferire cari se publică în *Monitorul Oficial.*

Maiestatea Sa Regele conferă Ordinul şi motu-proprio.

Art 4. — Ministerul de răsboi ţine controlul nominal al purtătărilor Ordinului.

Art 5. — Ordinul «Crucea Regina Maria» cuprinde trei clase: clasa I, clasa II, clasa III.

Membrii Ordinului sunt numiţi pe viaţă. Numărul lor este nelimitat.

Art. 6. — Purtătorilor Ordinului se eliberează brevete cari sunt numerotate pe clase.

TITLUL II

Forma şi dimensiunile insemnelor

Art. 7. — Ordinul «Crucea Regina Maria» constă într'o cruce bizantină cu braţele egale, având forma şi dimensiunile următoare:

Lungimea braţelor este de 48 mm pentru clasa I, 40 mm pentru celelalte clase; iăţimea de 8 mm, grosimea lor de $2\frac{1}{2}$ mm.

Fiecare braţ al crucei are două laturi: una de 20 mm lungime şi una de 10 mm. La capete braţele se termină prin câte o a treia lature de 18

1) NOTĂ. — A se vedea legea relativă la înfiinţarea ordinului «Crucea Regina Maria», pagina 167, Vol. I.

mm lungime, formând cu lungimele de 20 mm unghiuri de 35°, iar cu cele de 10 mm unindu-se, nu direct, ci pe o altă lature de 6 mm perpenticular pe cele de 10 mm.

La capătul de sus al braţului vertical are o tortă de metal de 5 mm de care se prinde un inel oval de 20 mm prin care se trece panglica Ordinului, care va fi de coloare portocalie pentru toate clasele.

Art. 8. — Ordinul «Crucea Regina Maria» clasa I este de metal emailat alb cu o bordură de aur de 1/4 mm, având în faţă la mijloc crucea roşie în email, iar pe verso monograma cu coroana în aur a Maiestăţei Sale Regina Maria.

Clasa II este de metal galben (aur) având pe faţă monograma indicată mai sus, pe dos (revers) anul 1917.

Clasa III este de metal brunat având pe faţă aceeaş monogramă şi pe dos anul 1917.

TITLUL III

Modul purtărei Ordinului

Art. 9. — Ordinul «Crucea Regina Maria» clasa I se poartă la gât, iar clasa II şi clasa III de piept în partea stângă, militari în rândul nasturelui al doilea dela gât, iar civilii la înălţimea întâiului nasture al hainei.

Ordinul se poartă totdeauna numai cu panglică.

Art. 10. — Ordinul «Crucea Regina Maria» se poate conferi dela început în clasa cea mai superioară nefiind obligatorie trecerea mai întâi prin clasele inferioare.

Art. 11. — La primirea unei clase superioare, clasa inferioară se restitue, aşa ca membrii Ordinului nu poartă decât insemnele ultimei clase ce li s'au conferit.

Art. 12. — Ordinul «Crucea Regina Maria» clasa I se poartă după cele de Comandor al Ordinelor «Steaua» şi «Coroana României» clasa II şi clasa III după cele de Cavaler a acelor Ordine.

TITLUL IV

Excluderea din Ordin

Art. 13. — Calitatea de membru al Ordinului se pierde în caz de condamnare la o pedeapsă care după codul penal sau codul de justiţie militară atrage interzicerea dreptului de a purtă decoraţiuni.

Ştergerea din controalele Ordinului se face prin decret regal.

De asemenea, acea calitate se pierde şi în cazul când un membru al Ordinului s'ar face culpabil de vre-o faptă care, deşi ar scăpă prevederile codului penal sau codului justiţiei militare, totuşi ar fi de natură a'i atinge onoarea şi prestigiul de care trebue să se bucure în societate.

In acest din urmă caz ştergerea din controalele Ordinului se face prin decret regal în urma raportului ministrului de războ i.

Art. 14. — In caz de deces ştergerea din controalele Ordinului se face pe baza extractului de pe actul de moarte al primăriei respective.

REGULAMENT[1] [2]
PENTRU INMORMANTARI
(Aprabat prin ordonanța domnească din 1860)

Sepultura şi locurile ce-i sunt consacrate

Art. 1. — Nu se va mai putea face nici o îngropare în biserici, templuri, sinagoage, spitaluri, capele publice şi în genere în nici una din edificiile unde se adună credincioşii de orice religie pentru celebrarea cultului lor, precum asemenea nici în ocolul oraşelor şi satelor.

Art 2. — Pe la toate oraşele şi satele se vor alege şi conserva pentru îngroparea morților, locuri cu depărtare de cel puțin 200 metri, de cele mai din urmă locuri locuite.

Art. 3. — Locurile cele mai înalte şi expuse la Nord, vor fi alese mai cu preferință. Aceste locuri vor fi închise cu un zid, uluce, sau gard, sau chiar şi sanț mare adânc, după importanța şi mijloacele municipiului. Imprejmuirile vor avea înălțimea de 2 m. 50 cel puțin. In acele locuri se vor face plantații luându-se precauțiuni de a nu se înăbuşi circulația aerului prin desimea arborilor.

Art. 4. — La toate Cimitirile oraşelor se va face câte o capelă potrivit cu mijloacele acelui oraşi. In sate construcția capelei nu va fi obligatorie.

Art. 5. — In Bucureşti afară de Cimitirul Şerban-Vodă ce este a se termina, se vor mai construi şi alte trei cimitire cărora li se va fixa o întindere potrivit cu o mortalitate anuală şi adaosurile prevăzute prin art. 9.

Art. 6. — Fiecare înmormântare se va face într'o groapă separată, fie care groapă deschisă va avea adâncimea de 1 m. 50; va fi lungă de 2 m. şi largă de 0, m. 80, afară de mormintele copiilor, care va varia în lungime după etatea lor, nu însă şi adâncimea care va fi aceeaşi. După depunerea cadavrului pământul ce se va pune pe deasupra se va bate bine.

Art. 7. — Gropile vor fi depărtate unele de altele de 0, m. 40 în lături şi de 0, m. 50 până la 0, m. 60, la cap şi la picioare.

Art. 8. — Spre a se evita pericolul ce aduce cu sine reînoirea prea timpurie a mormintelor, nu se va putea deschide gropile cele vechi pentru înmormântări nouă decât după cel puţin şapte ani pentru fiecare groapă, dela data îngropărei întrânsa. Prin urmare se vor lua măsuri ca terenul afectat pentru un cimitir să fie cel puţin de şapte ori mai mare decât locul ce s'ar calcula după mai sus espusele regule şi în raport cu cătimea de mijloc a mortalităţii anuale.

1) NOTA. — A se vedea legea pentru înmormântări în Vol. I, pagina 167.
2) NOTA. — Acest regulament este trecut cu ortografia aşa cum este publicat în «Monitorul Oficial» din 1860. Deşi majoritatea dispoziţiilor nu mai sunt în vigoare (galbeni, sfanţi, etc.) ; totuşi principiile au rămas şi astăzi, neexistând nici un alt regulament mai recent, relativ la înmormântări, cari să contrazică dreptul din acest regulament.

Art. 9. — In capitale, în oraşele cele mari şi în genere în toate locurile (mai spaţioase) unde se află familii ce ar voi să ia locuri mai spaţioase şi pe perpetuitate sau pe un timp îndelungat, se va fixa pe lângă locuri afectate pentru cimitire, după principiile de mai sus, şi o întindere de loc oarecare ca supliment la aceasta, spre a fi vândut pentru perpetuitate, sau închiriate pe termen de 30 de ani sau 10 ani după condiţiile şi regulele ce se va fixa mai la vale pentru aceste înmormântări.

Art. 10. — La înmormântările comune se va observa regula de a se începe înmormântarea de la un capăt şi a se continua la celălalt capăt fără întrerupţie; astfel numai după cel puţin şeapte ani expiraţi să se poate deschide groapa cea dintâi când se va închide cea mai din urmă.

Art. 11. — Orice mort adus din afară ce nu va fi locuit în Capitală sau oraşul acela, nu se va îngropa decât după autorizare specială.

Art. 12. — Comunităţile religioase de părinţi şi de maice, atât pentru îngroparea membrilor acestor comunităţi, cât şi pentru laicii ce se aduc după din afară spre a se îngropa în aceste locuri, vor observa de acum înainte aceleaşi regule adică : nu vor îngropa pe nimeni nici în biserici sau paraclise, nici în înprejurimea sau apropierea chiliilor şi a dependenţelor lor; ci vor face fiecare un osebit cimitir într'un loc isolat de împrejurimea monastirei şi in depărtarea fixată.

Art. 13. — Aceste monastiri se vor conforma întru toate cu legiuirile şi dispozfţiile luate pentru toate cimitirele în genere.

Art. 14. — Monastirele din vecinătatea Bucureştilor vor plăti casei generale a Cimitirelor drept subvenţie pentru înmormântările săracilor dela 1 până la 5 galbeni pentru fiecare îngropare de străin laic ce se va face la aceste monastiri după mijloacele mortului.

Art. 15. — Spre acest sfârşit în autorizările ce se vor da de îngropare, se va specifica unde are să se facă înmormântarea (îngroparea), după cererea rudelor sau a amicilor mortului, şi după autorizarea specială a guvernului de a se îngropa la vre-o mănăstire oricare. Superiorii monastirilor sunt popriţi sub grea răspundere de a îngropa morţii ce nu s'ar aduce acolo cu specială autorizare după regulă.

Art. 16. — Or şi cine poate fi îngropat pe a sa proprietate, însă numai atunci când se aplică condiţiunile prevăzute prin art. 2. Aceste înmormântări nu se vor putea face fără permisul Guvernului. Se vor conforma şi aceasta întru toate cu legile şi dispoziţiunile ce se vor lua pentru toate înmormântările în genere.

Art. 17. — Toţi morţii ce se vor transporta afară din Capitală şi în locuri mai departe decât cimitirile, vor trebui să aibă coşciuge de stejar închise ermetic; Când această distanţă va fi mai mult de 3 posti va trebui încă în aceste coşciuge să mai fie şi un altul de plumb iarăşi ermetic închis.

Art. 18. — Toate locurile din împrejurimea oraşelor şi satelor unde se făceau până acum înmormântări, si cum desfiinţarea cimitirilor celor mari rămâne în nelucrare, se vor închide fiecare în ziua în care se va începe înmormântarea la cimitirul respectiv, şi vor sta închise până la

expirarea de 7 ani. In timpul acesta va fi oprit de a se face pe aceste locuri orce săpături mai mult de 2 palme adâncime.

Art. 19. — Liber este oricine a-şi strămâta morţii după aceste locuri; însă numai pe aceia ce sunt îngropaţi de 7 ani împliniţi, constatând acesteu prin probe legale.

Alminteri se va socoti începerea celor şapte ani din ziua interdicţiei acelui loc.

Art. 20. — La şapte ani expiraţi din ziua în care s'a închis un loc de înmormântare ori care se va publica spre cunoştinţa tuturor ce ar avea morţi îngropaţi într'acel loc spre ai strămuta dacolo. După trecerea de trei lnni dela data publicărei, câte morminte vor fi rămase se vor deschide (pe socoteala) cu cheltuiala cimitirelor sau a întreprinzătorului respectiv de pompe funebre şi adunându-se toate oasele cuprinse întrânsele se vor transporta cu o singură ceremonie religioasă la cimitirul respectiv, unde se vor depune în Cavoul Comun.

Art. 21. — In cursul unei săptămâni cel mult din ziua translaţiei oaselor la cimitir, se va face minuţioase cercetari la faţa locului de către preotul sau preoţii bisericei, de deputatul cartierului, de medicul culoarei şi de un agent al Poliţiei şi găsându-se ca locul este golit de morminte se va face proces-verbal în care se va subscrie toate aceste persoane; în puterea acelui proces-verbal, Guvernul va ridica interdicţia şi va libera acel loc, lăsându-l în dispoziţia liberă a proprietarului său.

Art. 22. — In oraşe sau comune locuitorii fie cărui cult va avea câte un cimitir deosebit. Unde însă se află numai un cimitir aşezat, sau unde persoanele ar fi poate puţine în proporţie cu majoritatea locuitorilor, acolo se va despărţi prin ziduri, gard sau şanţuri adânci şi largi, locuri parţiale pentru fiecare, luându-se de bază pentru a lor întindere, numărul locuitorilor de fiecare din riturile ce se vor afla în acel loc. Cimitirile însă de cult osebit vor fi totdeauna separate numai prin zid sau gard şi vor avea deosebite intrări; nu va face însă trebuinţă a fi depărtate de celelalte cimitire.

Art. 23. — Când cineva va muri într'un oraş sau sat strein fiind într'acel loc şi va fi de o religie sau cult difcrit, de religia sau cultul locuitorului, Comunitatea nu'l va putea arunca din sânul său, ci-l va îngropa la cimitirul obstesc într'un loc izolat si însemnat special.

Art. 24. — Când într'o familie se află persoane de diferite rituri, nu va putea fi înterzis femeia de a fi îngropată cu bărbatul său în mormântul destinat pentru familia sa, precum nici bărbatul a fi îngropat în mormântul soţiei sale; în fine se va respecta ultima voinţă a morţilor de a fi îngropaţi în sânul familiei lor.

Clasificarea terenului înmormântărilor

Art. 25. — Locurile de înmormântare se vor clasifica în două categorii locurile private şi locurile comune.

Art. 26. — Locurile private se împart în:

a) Locurile date pe perpetuitate.

b) Locurile date pe termen de 30 ani.

c) Locurile temporale date pe un termen de 10 ani cel mult.

Art. 27. — Locurile date pe perpetuitate se vor preţui după întinderea lor socotindu-se de 1—2 sau 3 morminte.

Intinderea acestor locuri vor fi fixate după modul următor:

1) Locul socotit de un mormânt va avea 3 m 00 × 2 m 00.

2. Locul socotit de două morminte va avea 3 m. 00.×4 m. 50.

3. Locul socotit de trei mcrminte va avea 3 m.× 7. m 00.

Aceste locuri se vor plăti la început odată pentru totdeauna cu preţurile următoare:

Pentru cel dintâi 25 galbeni.

Pentru cel dal doilea 60 galbeni.

Pentru cel dal treilea 150 galbeni.

Aceste locuri nu intră în categoria unei propietăţi ordinară prin urmare nu se vor putea înstrăina decât sub titlul de moştenire, de împărţiri între rude sau de dar dela o rudă la alta. Orice dare din aceste locuri sar face sau în total sau în parte la vrc'o persoană străină de familie, va fi socotită ca nefăcută şi nu va avea nici o valoare.

Art. 28. — Locurile luate pe 30 ani se vor putea lua din nou după 30 ani expiraţi, însă niciodată mai scump decât cu preţurile cu cari s'au luat la început. Aceste locuri vor avea dimensiunile următoare:

1. Cele de un mormânt vor avea suprafaţa 2 m 30×1 m 20.

2. Cele de două morminte vor avea suprafaţa 2 m 50×2 m 00.

3. Cele de trei vor avea suprafaţa 2 m. 50×3 m. 00.

Vor fi taxate în modul următor, şi se va plăti la început odată pentru totdeauna:

Pentru cele dintâi 6 galbeni.

Cele de al doilea 15 galbeni.

Cele de al treilea 30 galbeni.

Ne reînoindu-se închirierea după expirarea celor 30 ani, administraţia cimitirilor va mai aştepta doi ani după expirarea cărora neivindu-se nici o cerere din partea familiei, se va trece îndată în posesia Cimitirelor.

Art. 29. — Locurile temporale vor avea numai mărimea 2 m. 00×1 m. 00; se vor taxa cu 2 galbeni se va număra însă şi aci suma înainte: iar după expirarea termenelui, nu vor mai putea fi reînoite; ci vor trece la masa terenelor cimitirelor.

Art. 30.— Locurile perpetui pe trei zeci ani, se pot cumpăra or când; locurile temporale însă nu se pot cumpăra decât la moartea persoanei pentru care se destină.

In aceste morminte nu se pot îngropa decât un singur mort.

Art. 31. — Cei ce au locuri perpetue, au voie a face pe dânsele, mausole statue, cavouri, petre mortuare şi orice semn indicativ de înmormântare.

Art. 32. — Cavourile însă nu vor putea fi construite afară din faţa pământului decât cu condiţie de a fi împărţite în compartimente sau case disponibile, ce au a se închide ermetic după depunerea mortului, care va fi totodată pus şi într'un Coşciug de plumb închis ermetic.

Art. 33. — Cavourile subterane vor fi construite astfel încât parchetul lor să fie în profunditate fixat pentru toate mormintele în genere.

Art. 34.— Pe locurile luate pe 30 ani nu se poate face mausolee, nici cavouri nici împrejmuiri de zid. Ci se pot pune petre şi cruci indicative şi se pot ocoli cu balustrade de fier.

Aceste obiecte, după expirarea termenului, cu reîntoarcerea terenului la masa cimitirului, de nu se vor fi cerut de rudele familiei se vor ridica de pe loc de administraţia Cimitirului şi se vor face proprietatea sa. De va face însă cineva cavouri în fund sau deasupra pe aceste locuri după condiţiile prescrise, aceste cavouri după expirarea termenului, nereînoit nu se vor putea lua de foştii proprietari ci vor rămâne proprietatea cimitirelor.

Art. 35. — Rectorul cimitirului este îndatorat sub a sa răspundere a priveghea ca nimeni să nu construe afară de spaţul, ci i se concedă prin precedentele dispoziţii ca după biletul cel are, chiar şi dacă acel local i sar fi dat într'un spaţiu mai mare, decât cel fixnt prin regulament.

Art. 36. — Pe mormintele temporale se pot pune numai cruci mici sau pietre şi nu se pot face decât o balustradă de lemn foarte leasă dar bine făcută, fără a se erta a se face împrejmuiri cum va voi fiecine. Aceste obiecte nereclamate până la expirarea termenului său neridicate o săptămână sau cel mult o lună după aceasta rămâne proprietatea cimitirului.

Art. 37. — Administraţia nu poate întrebuinţa aceste obiecte sacre, decât la lucrări analoage; nici odată însă la lucrări vulgare, şi mai cu seamă necurate.

Art. 38. — Pentru locurile comune se va da o taxa de patru sfanţi de groapă; cei însă cu totul săraci nu vor plăti nimic şi se vor transporta fără plată asupra acelor fose. Nu va fi permis a se pune nici un semn indicativ de înmormântare mai înainte de plata taxei.

Art. 39. — Aceste reguli şi taxe se vor modifica în oraşele cele mici şi prin satele după mijloacele comunelor şi locuitorilor.

Art. 40. — Nici un mormânt nu se va putea deschide mai înainte de şapte ani expiraţi şi constataţi fără o autorizaţie specială şi motivată.

Art. 41. — Pentru regularea înmormântărilor, la biroul fie cărui cimitir se va afla un plan exact al acelui cimitir cu toate împărţirile locurilor atât celor private treizeci anale şi temporale, cât şi celor comune numerotate fiecare clasă în parte. Acest plan va trebui aprobat de direcţia lucrărilor pnblice.

Art. 42. — Se va păstra asemenea 5 registre şnuruite şi sigilate cu sigiliu comunităţii sau al municipului respectiv. Un registru general în care se va trece toţi morţii intraţi după data înmormântărei; în acest registru se va însemna felul mormântului în care s'a depus mortul, numărul biletului de înmormântare şi numărul de rând ce poartă acel individ în celelalte registre respective. Celelalte patru registre vor fi speciale pentru fiecare fel de morminte, într'însele se vor trece numele mortului, numărul ce are mormântul său pe plan, data şi felul morţei,

profesia sa, ritul, locuinţa unde a murit, patria şi naţionalitatea sa, cum şi alte împrejurări.

Art. 43. — Afară de registrele despre care se vorbeşte în art. precedent, rectorul va mai ţine şî un alt registru special de toate veniturile cimitirului, şi în care se vor trece atât preţurile de cumpărătoarea locurilor de morminte private, şi acelor de 30 şi 15 ani, cum şi taxele mormintelor comune ; întrânsul se va trece asemenea orce alte venituri sau dotaţi, ce ar avea cimitirul. Acest registru va trebui fi ţinut după toate regulele contabilităţii, şi astfel cum să se poată totdeauna verifica prin celelalte.

Art. 44. — In fiecare cimitir se va fixa un loc izolat în care se vor îngropa sinucizi. Rudele acestora vor plăti o taxă dela 2 galbeni în jos după starea mortului. Cei cu totul săraci şi fără rude nu vor da nimic şi se vor transporta gratis.

Art. 45. — Monastirile, şi toate comunităţile religioase vor ţine registru şnuruit şi sigilat cu sigiliul Mitropolitului, în care vor trece pe morţi după regulele expuse în articolele de mai sus, osebit de acesta, aceste monastiri vor avea un asemenea registru comparativ al personalului său, însemnat pe fiecare lună spre a se judeca mortalitatea.

Art. 46.—In camerile mortuare nu se pot depune decât acei morţi pentru care s'ar lua locuri perpetue şi adastă preparaţia mormântului. Adastarea nu va fi mai lungă decât de trei zile cel mult după termenele fixate de îngropare şi atunci după constatarea de posibilitate a medicului verificator, împreună cu medicul de culoare ; şi într'un coşciug ermetic de plumb sau tinichea care va sta în altul de stejar tot ermetic închis. Această autorizare nu se va putea da nici odată în timp de epidemii.

Personalul Cimitirelor

Art. 47. — Personalul bisericesc din cimitirele din capitală şi oraşele de prima ordine se va compune din :

2 Preoţi.

2 Cântăreţi.

1 Paracliser.

Art. 48. — Personalul civil din acelaş oraş se va compune din :

1 Rector care va ţine şi cancelaria.

1 Casier şi scriitor.

1 Ingrijitor care va avea şi îngrijirea grădinei, şi va fi responsabil de ţinerea curăţeniel şi bunei orândueli întru toate.

1 Portar

2 Gropari, care vor fi odată şi rândaşi şi vor ţine curăţenia în cimitire; acestea sunt sub ordinele directe ale îngrijitorului, vizitii sau doui după numărul trăsurilor.

Art. 49. — Rectorul cimitirului este persoana de care depinde tot personalul unui cimitir, întru ceace priveşte observarea datoriei fiecăruia. El recomandă numirea portarului a groparilor şi rapoartă

despre cea mai mică neorânduială ce s'ar ivi în cimitir, iar socoteala casierului şi priveghează a se ţine conturile totdeauna în bună stare.

Rectorul este responsabil de toate neorânduelile şi abuzurile ce s'ar ivi într'un cimitir.

Art 50. — Toţi împiegaţii unui cimitir vor locui într'un loc osebit de partea consacrată înmormântărilor printr'un grilaj sau altfel de despărţire.

Art. 51. — Guvernul va îngriji ca toate persoanele atât bisericeşti cât şi civile ce compun personalul unui cimitir de la oraşe ca acest personal ce locueste în ocolul acestor cimitire să nu fie oameni familişti. Rectorul şi preoţii de vor avea familie, vor fi obligaţi a ţine familile lor afară din cimitir, dar în cea mai mare procsimitate ca să fie în tot momentul prezenţi în funcţia lor. In cazul acesta aceşti funcţionari îşi vor avea încăperile lor în cimitir. Biroul cimitirului nu va putea nici odată fi afară şi rectorele mai mult decât oricine, este obligat a fi totdeauna prezent în serviciul său.

Art. 52. — Vizitii îşi vor aveà locuinţa lor la comisia respectivă, iar nu la cimitir.

Art. 53. — La oraşele cele mari şi în Capitală, se va aflà pe lângă fiecare cimitir cât un jandarm al municipalităţei sau al poliţiei. care va fi sub ordinelle directe ale rectorului cimitirului şi va priveghià a nu se face neorândueli, precum asemenea nici o infracţie la dispoziţiile prevăzute pentru buna orânduială înăuntrul cimitirelor.

Art. 54. — Pe la eraşele cele mici, acest personal se va modificà după mijloacele oraşelor şi trebuinţa ce ar reclamà numărul mortalităţei anuale.

Art. 55. — In cimitirele din sate va puteà fi cel mult o capelă, însă de va voi şi de va aveà mijloace comunitatea a o face, un portar care va fi totdeauna şi un gropar sau un simplu gropar. Indatoririle rectorului vor fi în persoana mai marelui satului, al cărui scriitor poate ţine registrele. Observarea bunei orândueli va fi sub sarcina consiliului sătesc, dimpreună cu preotul cel mai bătrân.

Art. 56. — In timp de epidemie consiliul municipal sau consiliul sătesc vor puteà adăogà persoanele ce va cere trebuinţă.

Măsurile de ordine şi îngrijirea interioară a cimitirelor

Art. 57. — Porţile cele mari ale cimitirelor vor fi deschise numai la Sâmbăta morţilor, când au a se face serviciuri funebre solemne pentru toţi morţii.

Aceste porţi se vor deschide asemenea numai ca să intre carele mortuare şi persoanele ce însoţesc în trăsură pe mort. Perscanele ce vin pe jos sau în urma sau înaintea convoiului vor intra pe portiţa cea mică.

Art. 58. — Carul mortuar va putea înainta în cimitir pe drumurile cele largi, iar unde se strâmtează locul, se va opri şi mortul se va transporta până la groapă pe braţe.

Art. 59. — Este oprită intrarea în cimitire de oameni beţi, de vânzători de orice fel de lucruri, de copii fără părinţii lor, de indivizi ce ar avea cu sine câini sau alte animale domestice, de cerşetori.

Art. 60. — Persoanele ce vor intra în cimitir şi nu se vor purta cuviincios, vor fi date afară, fără nici o consideraţie.

Cei ce vor face stricăciuuni vor fi duşi înaintea rectorului, care după ce va constata răul făcut printr'un proces-verbal, îi va trimite la municipalitate, de unde vor fi trimeşi la prefectura poliţiei.

Art. 61. — Este cu totul oprit de a sări peste împrejmuirile cimitirului sau a se sui pe dânsele ori pe împrejmuiri parţiale, ori pe morminte; de a umbla sau aşeza pe iarbă; de a se sui pe arbori; de a rupe flori depe la morminte; în fine de a face cea mai mică stricăciune sau neorânduială.

Este oprit de a face necurăţenii, de a se preumbla prin cimitir fără scop şi a se opri fără trebuinţe.

Art. 62. — Administraţia cimitirelor nu este răspunzătoare de nici un furtişag ce s'ar face în cimitir, familiile vor îngriji de a nu pune nici odată pe morminte lucruri de preţ.

Art. 63. — Pentru orice construcţie pe mormânt, cavou, statue, mausoleu, grilaj sau împrejmuiri, se vor înfăţişa mai întâi la direcţia cimitirelor desemnuri de plan, iar pentru cavouri şi mansole se vor arăta special şi secţiei transversale, spre a explica modul devizelor interioare şi raportul lor cu suprafaţa terenului.

Aceştia se vor trimite la examinarea şi aprobarea arhitectului municipalităţii, care va trebui să pronunţe aprobarea sau desaprobarea, după legiuirile si dispoziţiile ce s'ar lua asupra modului construcţiunei acestor morminte. Numai după aprobări cu sau fără modificaţii, va putea rectorul să dea voie de a construi sau aviza acel monument.

Art. 64. — Cioplirea pietrelor şi a lemnelor, stingerea varului, facerea morticrului şi orice alte lucrări pregătitoare nu se pot face în cimitir. Aci se aduce materialul pregătit şi mortierul făcut, în cât numai rămâne decât îmbinarea bucăţilor: chiar şi atunci se va poprii a se face schele mari, care ar împiedica circulaţia. Se vor lua asemenea măsuri la constructori să nu facă nici o stricăciune, căci pentu cea mai mică vor fi răspunzători aceşti constructori, fără nici un cuvânt de îndreptare.

Art. 65. — Toate gunoaiele şi rămăşiţele ce ar rezulta dintr'o construcţie se vor transporta în fie care seară de constructorii acelor lucrări afară din grădină; iar cei ce se vor împotrivi la această măsură, nu vor fi primiţi a mai lucra în cimitir.

Art. 66. — Orice persoană ar face vreo necurăţenie în cimitir, va fi scos afară; de va fi lucrător, va fi oprit a mai lucra în cimitir.

Art, 67. — Groparii nu vor putea deschide nici un mormânt fără autorizarea prealabilă a rectorului, de va fi înainte de şapte ani, rectorul nu va putee da asemenea autorizaţie pentru orice cas ori cât de urgeut, decât după o cerere motivată a procurorului său, o autorizaţie specială a guvernului.

Art. 68. — Comisarul şi medicul culoarei respective vor trebui să facă

cel puţin odată pe săptămână vizitarea cimitirului ca să vadă de se observă toate regulele de igienă şi poliţie interioară la aceste cimitire, după regulele prescrise şi vor raporta prefecturei de rezultatul investigaţiilor lor. La această cercetare rectorul va fi obligat a arăta toate registrele cimitirului şi a însoţi pe aceste persoane în toate cercetările ce ar voi a face.

Raportul ce vor da aceşti impiegaţi publici va fi contra semnat de rectorul cimitirului.

Măsuri medico-poliţieneşti

În toţi timpii autorii au arătat incertitudine asupra semnelor morţii. Câte odată s'au îngropat individe ce în fapt erau numai asfisiate sau leşinate, alte ori erau gata a se îmormânta, şi prin ajutorul artei au putut să se recheme la viaţă. Nici casele mortuare, însă nici sforile cu clopoţei legate de degetul cadavrelor nu pot servi a constata netăgăduit o moarte reală ci numai rigiditatea (înţepenirea), cadavrului în contractibilitatea muşchilor sub influenţa unui stimulant galvanic, şi mai vârtos de compoziţia putredă (coloraţia verduă cu umflătura cui generss), se pot considera ca semne incontestabile ale unei morţi reale; spre acest sfârşit s'au întocmit regulele următoare ce vor servi de bază pe viitor la inhumaţiile individelor în genere.

Art. 69. — Persoanele ce se vor afla pe lângă un bolnav, în ora morţii sale sunt oprite ai înveli sau ai acoperi faţa, de al strămuta din patul zacerei, al depune pe un alt aşternut de paie, păr de cal sau rogojină, sau orice alt obiect ce ţine răcoare, sau a deschide ferestrele în timp de iarnă şi a'l expune la aer prea rece depărtând astfel cu totul, toate condiţiile de căldură şi de aer suscetibil de a favoriza întoarcerea la viaţă.

Art. 70. — Declaraţia morţii se va face de către rudele de aproape sau de vecinii mortului. Această declaraţie se va face îndată după moarte.

Art. 71. — Spre a se putea constata morţile, se orânduesc în oraşele cele mari medici verificatori în proporţie cu mortalitatea oraşului. In oraşele cele mici această însărcinare va fi asupra medicului fiecărui oraş.

Art. 72. — Indată ce comisiile respective vor primi vre-o declaraţie de moarte, vor înştiinţa pe medicul verificator, care se va duce fără întârziere la domiciliul unde se află mortul, însoţit de un delegat al comisiei respective.

Art. 73. — Dacă medicul verificator va judeca moartea reală, va invita sau înscris, sau verbal, pe delegatul public a încheia act de declaraţia morţei, făcută de către rudele sau vecinii şi care act se va subsemna de medic. In acest act se va însemna ziua şi ora în care a fost făcut.

Art. 74. — Dacă medicul verificator judecă că moartea nu a fost reală, delegatul poliţienesc va ordona de a se amâna îngroparea până când printr'o a doua vizită, a medicului verificator se va constata moartea

reală, şi atunci se va declara moartea după modul expus în articolul precedent, cu împrejurările ce au urmat.

Art. 75. — Spălarea şi învesmântarea corpului mort nu se va putea face de cât după constatarea morţii în formele mai sus prescrise; iar punerea în cosciug şi înmormântarea nici odată nu se va putea face de cât după expirarea complectă de 36 ore de la data declarărei de moarte, afară dacă nu va fi început descompunerea. Intr'un asemenea caz, însă cauza trebuie să fie cuprinse în procesul verbal de vizitaţie cu arătarea lămurită a motivelor pe care se întemeiază declaraţia medicului verificator ca inumaţia ar fi urgentă.

Art. 76. — In Bucureşti precum şi toate oraşele unde se află o poliţie şi medic verificator, este oprit de a se ridica chipuri prin vărsări de gips sau aplicare de muşamale sau alte materii, pe faţa mortului şi mai cu seamă a face autopsia, a balsama sau modifica cadavrele până ce nu va trece intervalul de 36 ore din momeutul declaraţiei morţii.

Art. 77. — In oraşele cele mai mici unde nu se află nici nn doctor, cum şi în sate, se vor păzi toate dispoziţiile opritoare ce se prevăd în articolele precedente, şi terenul îngropărei se va fixa de 36 ore din momentul când rudele sau vecinii mortului au dat de ştire Consiliului sătesc sau unuia din membrii acestui Consiliu, sau delegatului lor, Monastirele şi Comunităţile religioase ce nu vor fi îndepărtare de mai mult de patru ore de locul unde sunt medicii, vor fi socotite în categoria celor mai sus; alt mintrilea declaraţia trebuie să se facă superiorului nscris, şi adeverită de aceasta, coprizând desluşit ziua şi ora declarărei.

Art. 78. — Precedentele dispoziţiei nu pot fi aplicabile la autopsiile ce se practică în spitaluri, ospiciuri sau amfiteatre de disecaţie, aşezate legalmente şi cunoscute administraţiei generale; căci toate aceste aşezăminte sunt stabilite după legile medicinei legale.

Art. 79. — Medicul verificator, în declaraţia sa către comisia respectivă este dator a însemna :

1. Numele şi pronumele mortului ;
2. Secsul lui ;
3. Etatea sau vârsta ;
4. De este căsătorit sau nu ;
5. Profesia ;
6. Data morţii luna, ziua şi ora ;
7. Cartierul, strada şi numărul domiciliului ;
8. Etajul şi espoziţia locuinţei ;
9. Natura şi durata boalei şi dacă există motive ce ar cere deschiderea cadavrului ;
10. Cauzele antecedente ale boalei şi complicaţiile ivite după aceasta
11. Numele persoanelor cu titlu sau fără titlu ce au ordonat sau au dat medicamentele ;
12. Numele persoanelor sau nu, care au îngrijit pe bolnav ;
13. Spiţăria sau spiţăriile de unde sau luat medicamentele; [1])

1) NOTA.—Vezi Md. 63 şi 89.

Art. 80. — Medicul curant, sau medicii curanţi, de va fi unul sau mai multi, vor fi datori a se afla faţă la cercetarea medicului verificator, şi ai da desluşiri asupra câtor-va puncte din cele de mai sus dacă, doctorul verificator ar crede de cuviinţă (trebuinţa) a se adresa către acestia. Nu vor fi însă obligaţi a asista pe lângă medicul verificator de cât când vor fi chemaţi de acesta.

Art. 81. — Dispoziţiile de mai sus se vor observa întocmai chiar şi în privinţa morţilor, pe care rudele sau amicii ar voi să înmormânteze în locuri particulare ;

Art. 82. — Nici un medic nu poate fi medic verificator de nu posedă o diplomă de stat, examene şi nu va fi împlinit formalităţile legiuite în ţară, în oraşele unde se află mulţi medici, această însărcinare specială o va avea numai persoanele ce vor fi designate pentru această funcţie.

Art. 83. — Medicii verificatori pe lângă obligaţiile mai sus expuse, vor avea şi obligaţia de a studia simtomile de epidemie, şi a le raporta administraţiei sanitare când se ivesc. Vor raporta asemenea şi ori câte observaţii vrednice de însemnat vor descoperi în interesul ştiinţei în cercetările ce se fac asupra morţilor.

Art. 84. — Medicii verificatorii se vor indemniza din suma cheltuelelor de înmormântare, considerându-se preţul de mijloc al vizitelor.

Art. 85. — In Bucureşti medici coloarelor, iar în celeialte oraşe, medicii sau medicul oraşelor, precum şi pentru sate medicul districtului vor trebui a îngriji a se păstra în întru cimitirelor toate regulele de igenă prescrise pentru interiorul cimitirilor.

Art. 86. — Cadavrele persoanelor moarte de vărsatul cel mare, putând deveni prin emanaţii dileterie, mai ales în căldurele verei un izvor de cazuri de vărsat, trebue, spre a se preîntâmpina asemenea rele efecte, ca hainele sau pânzele în care au zăcut mortul de vărsat mare, să se ude pe viitor cu apă clorurată (cu cloruretum calcii). Această preparaţie o va da întreprinse pompelor funebre în urma procesului verbal al doctorului verificator şi în proporţia de o butelie de 600 grame pentru copii morţi în jos de şase ani şi de o câtime îndoită pentru morţii de o etate în sus de şapte ani. Până la înfinţarea unei întreprize de pompe funebre, se va da aceste substanţe de medicul coloarei cu preţul tarifei farmaciei. De vor fi însă pânzele sau hainele sdrenţe cu totul netrebnice se vor arde în prezenţa medicului culoarei.

Statutele privitoare la persoanele bisericeşti

Art. 87. — Preotul de rând al bisericei cartierului va fi dator a merge în orice timp ar fi chemat ca să împărtăşească pe bolnav conform canoanelor bisericeşti.

Art. 88. — Preotul cartierului mortului, după constarea morţii de către medicul verificator va face înscrierea in condicile actelor civile ale bisericei, însemnând locul unde are a fi înmormântat şi data înmormântărei.

Art. 89. — Oficiul mortual se face sau la biserica cartierului mortului sau la casa lui.

Art. 90. — Pentru câţi preoţii se vor cere a oficia peste cei ce se află în cartierul mortului, se va face cererea către protopopul de scaun şi aceasta va rândui după rând numărul de preoţi ceruţi.

Art. 91. — Preoţi cei neinvitaţi de protoprop sunt opriţi de a oficia la înmormântare, afară numai dacă familia ar invita expre pe un preot care, nefiind preotul cartierului ar fi însă amicul său confesorul său sau al familiei.

Art. 92. — Spre a se păstra o strictă dreptate pentru preoţii invitaţi a oficia pe morţii ce nu sunt în cartierul său, protopopul va ţine un registru de rândul cu care trebuesc a merge preoţii. Acest registru va fi pe trei ani şi va fi şnuruit şi sigilat cu sigiliul mitropoliei şi al comisiilor respective.

Art. 93. — Fiecare preot are dreptul a reclama de câte ori protopopul nu lar chema la rândul său.

Art. 94. — Preotul de rând al cartierului este dator a alerga de câte ori va fi chemat pe un murind sărac sau celebra oficiul mortual pentru un sărac; însă numai la casa unde va fi murit sau la biserica parohială, de va fi transportat acolo, nu va fi însă îndatorat şi al însoţi până la cimitir.

Art. 95. — Preotul cartierului ce ar refuza a exersa ministerul său pentru un sărac, va fi supus la pedeapsă aspră şi la ştraf după cum se va legiui.

Art. 96. — Spre a prociza bine aceste drepturi şi datori ale preoţilor vom zice că preotul de rând a cartierilor este dator a alerga îndată ce se cheamă la mort; după el au dreptul a fi invitaţi de familie, ceilalţi preoţi ai cartierului aceluia cum şi datoria de a alerga la un mort sărac în lipsa motivată a preotului de rând. Când însă o familie voeşte a chema şi preoţi după dinafară, nu va putea face aceactă chemare decât prin ştirea protopopului, afară însă de preoţii despre care se vorbesc în art. 91.

Art. 97.—Stofele puse pe coşciuge şi hotărâte a fi date în dar biserici, vor rămâne pe seama bisericei parohială nu însă pe seama personală a acestor preoţi. Câte însă vor fi expre afectate pentru cimitir vor fi ale capelei cimitirelor.

Spre acest sfârşit epitropii fiecărui biserici sau rectorul cimitirului vor fi datori a înscrie aceste donaţii precum şi altele într'un registru special.

Art. 98.—Preotul de rând al cartierului primeşte drept onorariu pentru serviciul funebru în biserică 2, 4 sau 6 sfanţi, după starea mortului afară de morţi cei de tot săraci care nu plătesc nimic şi pe care preotul sus citat este dator a-i oficia.

Art. 99.—Ceilalţi preoţi ai cartierului, de vor fi invitaţi, primesc 2, 3 sau 4 sfanţi.

Art. 100. — Preoţii invitâţi după din afară primesc 4 sfanţi din oficiu.

Art. 101. — Decâteori preoţii sunt invitaţi a însoţi pe mort până la cimitiriu primesc preţul îndoit după tarifele de mai sus.

Art. 102. — Preotii cimitirelor nu pot pretinde nimic dela săraci, adică de la aceia ce aduc în cimitiru neînsoţiţi de vreun preot. Dela ceilalţi vor avea dreptul a lua numai 1 sfanţ de mort.

Art. 103. — Cântăreţii nu vor putea veni decât după invitaţia rudelor mortului; libere sunt aceste persoane a nu plăti pe cei ce au cântat neinvitaţi. Cântăreţii cimitirelor primeşte jumătate plata preoţilor de vor avea a cânta.

Art. 104. — Pentru morţii pentru care va fi dobândit permisia de a fi oficiaţi la cimitiru, preoţii cimitirului vor primi onorariu ca preotul de rând al cartierului iar cântăreţii pe jumătate.

Art. 105. — Nici un sărac nu va fi oficiat la cimitiriu; oficiul acestora se vor face în cartierul unde au murit. Acesta se lasă sub răspunderea impiegatului poliţiei acelui cartier, care va fi dator a chema pe preotul de rând a oficia pe mort.

Art. 106. — Paracliserii nu pot pretinde nimic; va da fiecine ce va voi.

Art. 107. — Precedentele dispoziţiuni se pot modifica sau schimba mai pe urmă când se va regula pompele funebre.

Art. 108. — Cei de tot săraci nu numai că nu vor plăti nimic pentru îngropăciune; dar atât casa cimitirului respectiv, cât şi după organizare, întreprinderile pompelor funebre, vor cheltui împreună pentru îngroparea acestora cu toate cele necesare.

Art. 109. — Preoţii cimitirelor vor fi îndatoraţi a primi pe morţi în cimitiriu, ai însoţi până la mormântul ce le este destinat şi a le da aci ultima binecuvântare.

Art. 110. — Numai morţii a căror rude vor fi dobândit o permisie specială de a se face serviciul funebru la cimitir vor putea fi oficiaţi în capela cimitirului.

Art. 111. — Spre evitarea de confusie sau abatere la aceste reguli nici o trăsură mortuară nu va fi liberă a transporta un mort la cimitiriu până ce nu i se va înfăţişa or biletul de oficiul funebru făcut, sau permisia expresă de a se face acest serviciu la cimitirul unde este destinat a se îngropa,

Art. 112. — Soroacele se va face la biserica parohială; la cimitir vor fi cu totul proprit.

Art. 113. — In fiece sâmbătă preoţii cimitirelor vor fi obligaţi a celebra un parastas în care vor fi pomeniţi totl cei îngropaţi din ziua aceie înapoi până la 40 zile.

Iar în Joia mare se va face serviciul pentru toţi morţi de peste an:

Art. 114. — La sâmbetele morţilor adică de două ori pe an se va face serviciul solcmn cu 12 preoţi aleşi şi cu arhiereul adus de administraţia cimitirilor, care va da acestor sărbători toată solemnitatea cuvenită pentru memoria străbunilor noştri.

Art. 115. — La asemenea solemnităţi va fi cu totul interzis cerşetorilor a intra în cimitire; vor putea însă sta la poartă sau la bariera vecină.

REGULAMENT[1]) PENTRU VERIFICAREA MORȚILOR

1) NOTA.—Acest regulament datează din anul 1890. (Vezi art. 46 din legea pentru înmormântări, vol. I, pagina 168).

TITLUL I.

Despre medicul verificator și procedarea sa la verificarea morței

Art. 1. — Medicul verificator va fi luat de oficerul stărei civile pentru constatarea morței, sau se va putea chema de însăși familia mortului.

Art. 2. — Când medicul verificator va sosi la mort înaintea oficerului stărei civile, el va proceda la verificare, după ce mai întâiu va încunoștința pe oficerul stărei civile.

Art. 3. — Medicul verificator, când va sosi la inspecțiunea cadavrului; va cere dela familia mortului biletul ce medicul, sau medicii curanți vor fi datori a subscrie, cu arătarea de numele, pronumele și locuința mortului, diagnoza și durata boalei și cea din urmă zi a vizitei medicale[1]).

1) NOTA.

1. Care este înțelesul termenului de «*medic curant*».

2. *Cum se confirmă un diagnostic* și ce înțelege legea sanitară prin *confirmarea unui diagnostic*.

La aceste întrebări răspunde D-l Profesor Dr. Proca, după cum se arată mai jos;

Opiniunea D-lui Profesor Dr. Proca a fost aprobată în unanimitate de Consiliul Sanitar Superior în ședința dela 1 Octombrie 1921.

1. Iântâia întrebare: care este înțelesul termenului «medic curant» și anume de câte ori sau în câte zile trebue un medic să îngrijească pe un bolnav, ca să fie medic curant?

Art. 49, al. 5, cuprinde următoarea dispoziție:

«Când un bolnav este lăsat la domiciliu, medicul sanitar n'are a se amesteca în tratamentul boalei, fără cererea familiei sau a celor ce au răspunderea bolnavului, *dacă există deja un medic curant*».

Din textul acestui aliniat urmează că legea sanitară înțelege prin medic curant pe medicul care a instituit, conduce și supraveghează tratamentul unui bolnav, pe răspunderea sa. Calitatea de medic curant nu este determinată de numărul vizitelor făcute în timpul unei boale; numai relațiile ce se stabilesc, dela prima vizită, între medic și bolnav, arată dacă medicul a fost acceptat și dacă el însuși a primit să fie medic curant al bolnavului.

Din partea clientului bolnav, a familiei sau a îngrijitorilor săi, trebue să existe invitația formală ca medicul să repete vizitele și să supra-

vegheze starea bolnavului, cât timp va fi nevoe, din partea medicului numai consimţământul său şi deci acceptarea sarcinei de a îngriji pe bolnav, îl face să aibă calitatea de medic curant.

Un medic consultat o singură dată în cursul unei boale, nu poate fi considerat ca medic curant, dacă nu a primit însărcinarea, nici nu şi-a luat răspundere a de a da îngrijiri medicale bolnavului, atât timp cât aceste îngrijiri ar fi necesare.

In Franţa, Casaţia a precizat,—privitor la aplicarea art. 909 din codul civil,—că medic curant *(medecin traitant)* este medicul care dă îngrijiri *asidui şi regulate*,—iar nu pur accidentale,—unui bolnav. De altfel chestia este lăsată la aprecierea magistraţilor, după împrejurările ce se constată în fiecare caz.

2. A doua întrebare: «Cum se confirmă un diagnostic şi ce înţelege legea sanitară prin confirmarea unui diagnostic?»

După expresiunea «fie că diagnosticul e confirmat sau numai bănuit» din art. 49, al 1, se vede că termenul *confirmat* este întrebuinţat ca opusul sau antinomicul calificativului *bănuit*, deci înţeles de sigur, cert sau determinat exact, fără nicio îndoială.

Un diagnostic este confirmat, când el este stabilit pe temeiul unor simptome şi semne cari sunt, — după datele ştiinţei, — caracteristice în acelaş timp şi suficiente ca să impue un diagnostic precis.

Un diagnostic bănuit se confirmă când apar simptomele şi semnele caracteristice, cari lipseau mai înainte.

Art. 4. — Până la sosirea verificatorului, cadavrul va rămâne în starea în care s'a aflat în momentul încetărei din viaţă, şi persoanele ce se vor afla pe lângă bolnav în ora morţei sale, nu'l vor înveli sau acoperi faţa, nu'l vor strămuta din patul zăcerii spre a'l depune pe alt aşternut sau în cosciuguri, nu'l vor expune pentru mai mult timp la un frig mare în timp de iarnă şi nu vor face nimic ce ar putea opri înturnarea la viaţă.

Art. 5. — Scăldarea şi învesmântarea corpului mort, nu se va putea face decât după constatarea morţei; iar închiderea cosciugului şi înmormântarea nu vor avea loc decât după expirarea complectă de 24 ore dela data încetărei din viaţă.

In cazul de epidemie, medicul verificator va putea permite înmormântarea după 24 ore, când după acest timp se va arăta semnele sigure ale morţei, indicată la art. 9.

Art. 6. — Este oprit a ridica chipuri prin aplicare de gips, de muşamale sau alte materii pe faţa mortului şi mai cu seamă a face autopsie, a îmbălsămi sau a munifica cadavrele, până ce moartea nu va fi constatată.

Art. 7. — Verificatoarele nu este dator a verifica moartea îndată după încetarea din viaţă, ce el va aştepta câte-va ore spre a se putea constata mai lesne simptomele cadaverice afară de cazurile când i-se va raporta că există bănuială de moarte aparentă.

Art. 8. — Dacă medicul verificator la cea d'ântâiu inspecţiune a cadavrului nu va putea constata moartea cu siguranţă, după simptomele arătate la art. 9, atunci el va face o a două visită după trecere de 12—24 ore.

Art. 9. — Medicul verificator este obligat să viziteze corpul întreg, mai ales la copii nou născuţi. El va examina, dacă unele părţi mai ales pântecele, a început a se colora în verde; dacă se arată pe spate, pe şezut ori pe părţile declive (pe care se reazămă corpul) pete mortuare, adică pete de coloare vânătă.

Art. 10. — Dacă moartea nu se va putea constata prin simptomele numite la art. 9, apoi verificatorul va face a doua inspecţiune după trecerea de 12—24 ore, şi dacă nici atunci nu va putea dovedi petele atunci va face a treia revizie după trecerea de 24 dc ore.

Art 11. — La cadavrele de copii noi născuţi, medicul verificator va lua informaţiuni dacă copilul a trăit sau nu, şi va făcea osebita atenţiune asupra cazurilor, unde s'ar putea bănui pruncuciderea.

Art. 12. — Când medicul verificator va constata, într'un timp relativ scurt, mai multe cazuri de moarte, provenită dintr'una şi aceiaşi maladie, care dau bănuială de prezenţa sau iminenţa unei epidemii, el va raporta îndată, în Bucureşti, directorului serviciului sanitar, iar în celelalte oraşe medicului primar al judeţului.

Art. 13. — Medicul verificator, constatând moartea provenită din vărsatul cel mare (variola), va ordona ca obiectele, prin care s'ar putea transmite contagiul, peecum; aşternutul, hainele şi pânzele pe cari a aşezat bolnavul, să se spele cu leşie şi să se aeriseze; în urmă medicul verificator, va sta faţă la această operaţie şi va încheia un proces verbal, constatator că desinfecţia s'a făcut conform prescripţia de faţă, pe care'l va înainta consiliului de igienă şi de salubritate publică şi în oraşele unde nu se află asemenea consiliuri, medicului primar al judeţului.

Art. 14. — Dacă în cas de moarte după vărsat, familia mortului va refuza punerea la cale a desinfecţiunei obiectelor, după prescripţia articolului precedent, atunci se va cere intervenirea poliţiei.

Art. 15. — Când medicul verificator ca descoperi că încetatul din viaţă, înaintea morţei, a fost tratat de vreun om care n'are dreptul de a exercita medicina, el va însciinţa despre aceasta atât pe primărie, precum şi consiliul de igienă şi salubritate, şi în oraşele unde nu există asemenea consili, pe medicul primar al judeţului.

Art. 16. — Medicul verificator, informându-se despre moartea unei femei însărcinate, în cel puţin 7 luni, va chema concur-

sul unui medic şi vor opera îndată cesarotomia pentru scăparea pruncului.

Art. 17. — Medicul verificator va inspecta totdeauna locul unde individul a încetat din viaţă şi chiar în acele cazuri când s'ar fi strămutat cadavrul, în contra prescripţiunilor acestui regulament.

Art. 18. — Dacă medicul verificator va cere, familia mortului îi va arăta ordonanţele medicale prescrise în cea din urmă boală şi restaurările medicamentelor.

TITLUL II.

Despre moartea aparentă

Art. 19. — In toate cazurile, unde nu se arată semnele sigure ale morţei, menţionate la art. 9, se presupune moartea aparentă, mai cu deosebire la acei cari au murit imediat după o spaimă ori bucurie mare, din sufocare, din înecăciune, din intoxicare cu gazul de oxid de cărbuni (din punerea capacului la sobă înainte de a fi stinsă flacăra), ori altor gaze vătămătoare, din aerul stricat al puţurilor, cloace, hasnale, pivniţe umplute cu băuturi ori alte substanţe cari se află în fermentaţii, din lovitura fulgerului, din spânzurare, din frig excesiv şi imediat din abusul băuturilor spirtoase.

Art. 20. — Persoanele, găsite de curând înecate, se vor aşeza orizontal într'o parte şi cu pieptul şi capul, puţin mai jos decât cu pântecele.

Art. 21. — Persoanele aflate într'o stare de moarte aparentă din respirare de gaz de oxid de carbon (din punerea capacului la sobă), ori din multe băuturi spirtoase, se vor aduce în altă cameră unde se vor deschide ferestrele, ori afară din casă, se vor freca cu cârpe uscate, şi din 10 în 10 minute li se va turna apă rece peste cap.

Art. 22. — Toate persoanele, cari se află într'o stare de moarte aparenţă, în urma celor-alte accidente arătate la art. 18, se vor aduce într'o cameră luminoasă, în timpul iernei la un loc încălzit, se vor aşeza pe un pat sau masă, cu faţa în sus, cu capul puţin ridicat, se vor desbrăca şi apoi corpul va fi frecat cu cârpe uscate, cel puţin 2 ore întregi.

Art. 23. — In toate cazurile de moarte aparentă, medicul verificator, pe de o parte va întrebuinţa toate mijloacele prescrise de sciinţă, pentru reînturnarea la viaţă, iar pe de alta va cere imediat concursul unui al doilea medic.

TITLUL III.

Despre moarte violentă

Art. 24. — Bănuiala de moarte violentă există:

a) Când un cadavru arată răni sau alte alteraţiuni grave

provenite din lovituri (fără să fie constatate origina și dăinuirea lor);

b) Când cineva a murit îndată după primirea ranelor și loviturilor, produse cu arme tăioase, ori cu arme de foc, ori cu obiecte obtuse (tâmpe), ori când cea din urmă boală de care a zăcut a fost urmarea acelor răni, ori lovituri;

c) Când cineva puțin timp ce a băut ori a mâncat, o băutură ori mâncare bănuitoare, s'a îmbolnăvit cu vărsături, dureri de inimă ori eșire afară și a murit curând după aceasta

d) Când cineva a murit aflându-se în căutarea medicală d-oameni, cari nu posedă dreptul de a exercita medicina;

e) Când a murit un copil nou născut a cărui naștere s'a tăiuuit;

f) Când se găsesc un cadavru pe drum ori în locuri ascuse, ori în apă;

Art. 25. — In cazuri când se va face o cercetare medico-legală asupra unui cadavru, medicul legist, afară de raportul său medico-legal, va scri și un certificat de verificarea morței, care, subscriindu-se și de medicul verificator ordinar, se va trimite oficerului stărei civile.

TITLUL IV.

Dispozițiuni generale

Art. 26. — Cel mult trei zile, după expirarea fiecărei luni, medicul verificator va transmite direcțiunei sanitare, prin consiliul de igienă publică și salubritate, sau prin medicii primari de județe, raporturi statistice, asupra morților revizuiți cu arătarea boalelor de cari au murit.

La finele anului, medicii verificatori vor trimite direcțiuni sanitare un tablou statistic prezentator asupra tuturor reviziilor făcute în cursul anului [1]).

1) NOTA.—A se vedea Modelele No. 26, 45, 63 și 89.

TITLUL V.

Dispozițiî tranzitorii

Art. 27. — Până se vor înființa medici verificatori în comunele urbane, serviciul acestora se va îndeplini de medicii cari se vor însărcina pentru aceasta de consiliul medical superior [1]), iar în comunele rurale de primarii respectivi.

1) NOTA.—Actualmente Consiliul Sanitar Superior.

REGULAMENT[1])
PENTRU TRANSPORTUL CADAVRELOR OMENEŞTI

(*Publicat în Monitorul Oficial No. 3 din Ianuarie 1877*)

TITLUL I.

Măsuri generale

Art. 1. — Nici un cadavru nu se poate strămuta din casa în care a urmat moartea înainte de a fi verificat decesul şi înainte de a fi înregistrat în registrele stărei civile.

Verificarea se va face în comunele urbane de către un medic, cu observarea regulelor prescrise în regulamentul pentru verificarea deceselor.

In comunele rurale, primarul sau delegatul primarului va verifica decesul, şi dacă va exista bănuială că moartea este violentă, va raporta sub-prefectului.

Art. 2. — Nici un cadavru care a fost odată înmormântat nu poate fi scos din mormânt sau cavou, spre a fi transportat în altă parte, fără permisiunea specială a primarului pentru raionul celor 8 oraşe principale, şi a prefectului districtului pentru celelalte comune, care permisiune va fi bazată pe avizul consiliului local de higienă şi de salubritate publică.

Art. 3. — Transportarea cadavrelor în sicriuri deschise este oprită. Sicriul se va închide înaintea scoaterei cadavrelor din casa unde a urmat decesul.

Art. 4. — Pentru cei decedaţi de boale contagioase, atât ministerul de interne, după avizul consiliului medical superior, precum şi administraţiunile sanitare locale, după avizul consiliului local de higienă şi de salubritate publică, vor putea prescrie măsuri speciale şi anume: desinfecţiunea cadavrelor, care se va executa chiar înaintea transportărei lor până la cimitirul aflat în raza comunei în care a decedat individul respectiv[2]).

TITLUL II.

Transportarea cadavrelor la distanţe mici

Art. 5. — Pentru ca un cadavru să poată fi transportat din comuna unde a urmat decesul, într'o altă comună aflată în aceiaşi plasă, se va cere permisiunea primarului.

1) NOTA.—A se vedea art. 6 din legea pentru înmormântări, vol. I, pagina 168.

2) NOTA. — Consiliul medical superior este astăzi Consiliul Sanitar Superior.

Primarul nu va putea da această permisiune înainte de a verifica decesul.

Art. 6. — Nici un cadavru nu poate fi transportat din comuna unde a urmat decesul într'o altă plasă a aceluiaşi district, fără permisiunea înscrisă a sub-prefectului plăşei pentru comuna rurală, sau a primarului pentru comuna urbană în care a decedat individul respectiv. Această permisiune se va da pe baza actului de verificarea decesului, constatând moartea naturală şi a extractului din registrul stărei civile, secţiunea decese.

Dacă comuna unde a urmat decesul este bănuită de o boală epidemică, sau dacă individul respectiv a murit de o boală contagioasă, nu se poate permite transportarea cadavrului dintr'o plasă într'alta, fără permisiunea înscrisă a prefectului, şi în cele 8 oraşe principale a primarului, bazată pe avizul vicepreşedintelui consiliului local de higienă şi salubritate publică.

Art. 7. — Transportul cadavrelor la distanţe mici, adică dintr'o plasă într'altă plasă a aceluiaşi district, se va face înt'un sicriu bine închis. In timpul verei cadavrul se va desinfecta, căptuşindu-se sicriul şi acoperindu-se cadavrul cu un strat de bumbac sau câlţi, gros de 3 cm., îmbibat cu o soluţiune concentrată (5 la $^0/_0$) de acid phenic.

Art. 8. — Conducătorii cadavrului vor fi obligaţi a arăta permisiunea pentru transportul cadavrului, autorităţilor administrative din localităţile prin care trece transportul, dacă acele autorităţi o vor cere.

TITLUL III.

Transportul la distanţe mari

Art. 9. — Nici un cadavru nu poate fi transportat dintr'un district în altul, sau din România în altă ţară, sau din străinătate în România, fără ca să fie însoţit de un pasport de cadavru.

Art. 10. — Orice cadavru aflat în transport fără pasport şi provenit dintr'un alt district sau din străinătate, se poate sechuestra de către orcare administraţiune sanitară locală şi înmormântat la cimitirul cel mai apropiat, după constatarea cauzei morţei. In acest caz, cauza decesului se poate constata sau prin actul de verificarea decesului, sau în lipsă-i, prin examenul medico-legal făcut de un medic delegat ad hoc de către administraţiune.

Art. 11. — Paspoartele pentru transportarea cadavrelor se eliberează în cele opt oraşe principale de către primar, pentru celelalte comune de către prefectul districtului, pe baza actu-

lui de verificarea decesului şi avizului special al vice-preşedintelui consiliului local de higienă şi de salubritate publică.

Pasportul va cuprinde:

a) No. curent şi data eliberărei;

b) Numele, pronumele, locul naşterei şi ultimul domiciliu al decedatului;

c) Data decesului, cauza morţii;

d) No. şi data certificatului de verificarea decesului;

e) No. şi fila registrului de decese al ofiţerului stărei civile;

f) Menţiunea avizului vice-preşedintelui consiliului local de higienă asupra transportului cadavrului;

g) Descripţiunea sicriului şi a modului de conservarea cadavrului;

h) Arătarea locului unde are să se transporte cadavrul şi a calei pe unde să meargă, cu precizie dacă transportul se va face pe apă, pe cale ferată, sau pe drum ordinar;

i) Arătarea timpului maximal pentru care este valabil pasportul (cel mult 2 săptămâni pentru transportul în ţară şi cel mult 2 luni pentru transportul afară din ţară);

j) Semnătura primarului sau a subprefectului care a eliberat pasportul;

k) Contra-semnătura vice-preşedintelui consiliului local de higienă şi de salubritate publică.

Pentru transportul peste fruntariile ţărei, pasportul se va scrie pe prima jumătate a feţei (în dreapta) în limba română, şi în cealaltă jumătate (în stânga) în limba franceză, Pentru transportul cadavrelor în Austro-Ungaria şi în Germania se poate scrie traducţiunea în limba germană în locul celei franceze.

Art. 12. — Pentru transportul în ţară, dintr'un district într'altul, cadavrul se va desinfecta în modul arătat la art. 7 şi se va închide bine într'un sicriu solid. In timpul verei şi pentru un transport care va dura mai mult decât 6 zile în orice anotimp, prefectul sau primarul, după avizul vice-preşedintelui consiliului de higienă şi de salubritate publică, poate cere închiderea ermetică a cadavrului, adică căptuşirea sicriului cu zinc sau tinichea de fer spoit şi lipirea orificiilor cu plumb.

Un membru al consiliului de higienă şi de salubritate publică va controla starea de conservare a cadavrului.

Art. 13. — Pentru transportul afară din ţară, cadavrul se va îmbălsăma sub priveghereа vice-preşedintelui consiliului de higienă şi de salubritate publică, sau în lipsa acestuia, sub privegherea unui alt medic membru al consiliului de higienă şi se va închide într'un sicriu îndoit. Imbălsămarea consistă în impregnarea (injectarea) cadavrului cu soluţiuni antiseptice, în spălarea tegumentelor comune cu asemenea soluţiuni şi în umplerea orificiilor şi a cavităţilor corpului cu bumbac muiat

în lichide desinfectante, precum soluţiuni de acid arsenios, acid fenic, acid salicilic, clorur de zinc şi altele asemenea. Din cele două sicriuri, cel interior va fi de metal şi închis ermeticeşte: se poate însă permite aşezarea unui sicriu solid de ştejar bine închis într'o ladă solidă de lemn, căptuşită într'un mod impermeabil cu zinc, bine lipită cu plumb topit şi legată cu cercuri de fer. In nici un caz nu este permis ca să se întrebuinţeze cue cari perforează sicriul metalic sau căptuşeala metalică a lăzei într'un mod încât sicriul să poată deveni permeabil pentru aer

Art. 14. — Nici un cadavru nu se poate îmbălsăma înainte de a fi bine constatată cauza morţei. In cazuri dubioase sau bănuite se va face disecţia medico-legală a cadavrului cu observarea formalităţilor prescrise de procedura codului penal şi de instrucţiunile pentru lucrările medico-legale.

Art. 15. — Nu se poate importa în ţară cadavre din străinătate, care n'au fost îmbălsămate, care nu sunt închise în mod ermetic, care nu sunt însoţite de un pasport corect, care arată cu preciziune cauza morţei. In caz contrariu, administraţiunile sanitare locale sunt în drept a procede în contra unui asemenea cadavru după modul arătat la art. 10.

TITLUL IV.

Penalităţile

Art. 16. — Contravenţiunile în contra regulamentului de faţă se vor pedepsi cu penalităţile prescrise la art. 277 şi 285 al. 9 din codul penal.

REGULAMENT[1])

Pentru organizarea interioară a farmaciilor, modul de priveghere şi al controlului lor.

Sancţionat prin Decretul Regal No. 3700 din 1 Nov. 1893 şi publicat în «Monitorul Oficial» No. 178 din 7 Nov. 1893.

CAPITOLUL I

Art. 1. — Farmaciile trebue să fie situate în strade accesibile, la locuri lesne de găsit, şi să aibă firma bine visibilă cu inscripţiunea «Farmacie».

Art. 2. — Toate farmaciile trebue să fie deschise pentru trebuinţele publicului în toate zilele, fără excepţiune, în timpul verei de la 6 ore dimineaţa până la 11 ore seara, (de la 1

1) NOTĂ. — A se vedea art. 116 din legea sanitară, Vol. I, pag. 170.

Aprilie până la 15 Octombre), şi iarna de la orele $7^1/_2$ dimineaţa până la 10 ore seara (de la 15 Octombre până la 1 Aprilie); iar în timpul nopţei, un farmacist, ori asistent va dormi în localul farmaciei pentru a primi şi expedia ordonanţele medicale[1])

1) NOTĂ. — Actualmente în baza unei deciziuni ministeriale dată în urma avizului favorabil al Comisiunei chimico-farmaceutice, s'a dispus ca în oraşele mari cum e Bucureştiul, să se facă treptat serviciul de noapte de un număr limitat de farmacii.

Art. 3. — Farmaciile trebue să aibă următoarele încăperi:

a) O sală de expediţiune (oficină), bine luminată şi uscată;

b) Un laborator bine luminat şi ventilat;

c) O cameră pentru conservarea droguelor şi a materialului necesar unei farmacii;

d) O pivniţă cât se poate de uscată pentru conservarea medicamentelor cari au trebuinţă de o temperatură mai scăzută.

Art. 4. — In toate încăperile se cere ca ordinea să predomine.

Art. 5. — Medicamentele vor fi păstrate în vase cari să garanteze conservarea lor fără a se altera.

Art. 6. — Vasele şi cutiile trebue să poarte eticheta despre conţinutul lor, scrisă lisibil şi conform farmacopeei.

Art. 7. — Fie-care vas va fi aşezat după ordinea alfabetică.

Art. 8. — Medicamentele eroice vor fi conservate în dulapuri a parte.

Plantele virulente vor fi conservate în cutii de lemn căptuşite cu tinichea sau zinc.

Alcaloizii, medicamentele toxice, se vor conserva în dulapuri aparte închise cu cheia.

Art. 9. — Aparatele şi ustensilele unei farmacii pentru prepararea şi dispensarea medicamentelor, trebue să fie în deajuns şi să corespundă cerinţelor şi tot-d'a-una gata de a se întrebuinţa la moment.

Art. 10. — Fie-care farmacie, afară de filiale, trebue să aibă ustensiliile necesare unei analise, adică:

Hârtie de turnesol roşie;
» » » albastră;
» » curcuma;
» » de filtrat;
Pâlnii de diferite dimensiuni;
Un suport de filtrat;
Epruvete cu etagera lor;
Fiolă stropitoare;
O lampă cu alcool, petrol, etc.;
Pânze metalice;
Baghete de sticlă;
Capsule de sticlă şi porcelan
Pahare Berzelius;

Alcoolometru;
Lactometru;
O lupă.

Art. 11. — Farmaciile definitive trebue să posede toate medicamentele prescrise de farmacopee în cantitate suficientă, cel puţin pentru trei luni, afară de cazuri de epidemii şi de noui dispoziţiuni luate de Direcţiunea generală a serviciului sanitar; calitatea medicamentelor trebue să corespundă cerinţelor farmacopeei.

Farmaciile filiale trebue să aibă medicamentele mai jos notate în cantitatea şi de calitatea cerută pentru cele alte farmacii

A

Absintiu iarbă.
Acet amoniac licuid.
Acet aromatic.
Acet de plumb basic licuid.
Acet de potasă licuid.
Acet de vin.
Acid acetic concentrat.
Acid azotic concentrat.
Acid azotic diluat.
Acid boric pulv. fin.
Acid carbolic cristal.
Acid carbolic crud.
Acid chloridric concentrat.
Acid chloridric diluat.
Acid citric cristal.
Acid fosforic diluat.
Acid lactic.
Acid sulfuric concentrat.
Acid sulfuric diluat.
Acid tanic.
Acid tartaric pulv.
Alcool aromatic.
Alcool canforat.
Alcool etilic.
Alcool saponat.
Amoniac licuid.
Anason seminţe.
Antipirină.
Apă de calce.
Apă de cinamom.
Apă de fenicul.
Apă de lauro-ceras.
Apă de melisă.
Apă de mentă.
Apă de roze.
Azotat de argint crist.
Azotat de argint bastóne.

B

Balsam copaiv.
Balsam fioraventi.
Balsam opodeldoc.
Balsam tolutan.
Balsam tranquilans.
Benzină.
Bicarbonat de potasă.
Bicarbonat de sodă.
Bichlorur de mercur.
Bichlorur de mercur amon.
Biiodur de mercur.
Bismut azotic.
Bismut salicilic.
Bisulfat de chinină.
Borat de sodiu.
Bromidrat de chinină.
Bromur de sodiu.
Bromur de potasiu.

C

Cafeină.
Calciu carbonic.
Calciu ipochloros.
Calomel.
Camfora.
Camomila flori.
Cantaride.
Capsule de papaver.
Carbonat de sodiu.
Carbonat de magnesiu.
Coccionela.
Ceară albă.
Ceară galbenă.
Cetaceu.
China grisă coaje.
Chloral idrat.
Chlorat de potasă.
Chloroform.
Cocaină muriatică.
Codeină pură.
Colodiu.
Colombo rădăcină.
Creolină.
Creosot de fag.

Cubeb. pulv.
Cupru sulfuric.
Cusso.

E

Emetic.
Emplastru de cantaride.
Emplastru diachilon.
Emplastru de molotru.
Emplastru de Vigo.
Ergotina.
Extract de absintiu.
Extract de aconit.
Extract de aloe.
Extract de beladona.
Extract de chină.
Extract de colocint.
Extract de digitală.
Extract de gentiana.
Extract de iosciam.
Extract de liquiritiă.
Extract de opiu.
Elixir paregoric.
Eter acetic.
Eter pur.

F

Fenacetina.
Fer carbonic sacharat.
Fer citric.
Fer citric amoniacal.
Fer iodurat.
Fer oxidat dialisat.
Fer sesquichlorurat crist.
Fer sesquichlorurat licuid.
Flori de altea.
Flori de soc.
Flori de teiu.
Foi de beladona.
Foi de iosciam.

G

Gentiana rădăcină.
Glicerină.
Gumă arabică.

I

Ialapa tubere pulv.
Iod.
Iodoform.
Iodol.
Iodur de potasiu.
Iodur de sodiu.
In, seminţe, pulver.
Ipecacuana rizomă.

K

Kermes mineral.

L

Lanolină.
Lichen islandic.
Licopodiu.
Licoarea lui Fowler.
Liquiritia rădăcină.
Liniment amoniacal.

M

Magnesia calcinată.
Magnesia sulfurică.
Malva flori.
Mană.
Melisa foi.
Menta foi.
Mercur bichlorur.
Mercur oxid. roşu.
Mercur protoiodur.
Miere depurată.
Morfină chloridrică.
Muştar.

N

Nucă vomică.

O

Oleu de amigdale dulci.
Oleu de anason.
Oleu de Cadiu.
Oleu camforat.
Oleu de citru.
Oleu de iosciam.
Oleu de ricin.
Oleu de rosmarin.
Oleu de terebentin.
Opiu.
Oximel de Scilla.

P

Papaver flori.
Pix licuida.
Piatră acră.
Pilule laxative.
Plumb acetic crist.
Poligala Seneg. rădăc.
Potasiu şi sodiu tartar.
Pulvere de Seidlitz.
Pulvere de Dower.

R

Ratania rădăcină.
Reşină de Ialapa.
Reşină de podofilină.
Reşină de scamoniu.
Revent.

S

Sachar.
Salep.
Salol.
Salvia iarbă.
Santonina.
Sarsaparila rizomă.
Sirop aurant cort.
Sirop de citru.
Sirop de codeină.
Sirop de fer iodat.
Sirop de ipecacuana.
Sirop de mană.
Sirop de opiu.
Sirop de revent.
Sirop de sachar.
Sirop de smeură.
Sirop tolutan.
Specii de altea.
Specii emoliente.
Specii pectorale.
Spirt amon. anisat.
Spirt eteric.
Spirt de furnici.
Spirt de mentă.
Spirt de muştar.
Stibiu sulfur. aurant.
Sulf depurat.
Sulfat de sodă.
Sulfat de zinc.
Sulfat de chinină.
Sulfonal.

T

Tanat de chinină.
Terpinol.
Timol.
Tinctura absint.
Tinctura amara.
Tinctura anticholerina.
Tinctura de China.
Tinctura eucalipt. globul.
Tinctura de gentiana.
Tinctura de iod.
Tinctura de nucă vomică.
Tinctura de opiu comp.
Tinctura de opiu simplă.
Tinctura de revent alcool.
Tinctura de revent vinoasă.
Tinctura valeriana.

U

Unguent aromatic.
Unguent citrin.
Unguent emolient.
Unguent mercur simplu.
Unguent merc. forte.
Unguent sulfur.

V

Valeriana risomă.
Veselina albă.
Vaselina galbenă.
Vin de China.
Vin de gentiana.

Z

Zinc oxidat.

Pansamente

Feşi de tifon.
Tifon idrofil.
Tifon iodoformat.
Vată Bruns.
Vată Bruns fenicată.
Gutapercha în foi [1]).

1) NOTĂ. — Vezi art. 128 din legea sanitară, Vol. I, pag. 189 şi Modelul No. 22.

Art. 12. — Vasele din fie-care farmacie trebue să fie bine signate.

Art 13. — Balanţele şi ponderile de sistem zecimal trebue să fie suficiente şi de calitate bună.

Art. 14. — Fie-care farmacie trebue să aibă o bibliotecă pentru studiul farmaciei, ziare farmaceutice, o archivă pentru păstrarea actelor farmaciei, ale personalului, ordonanţele emanate de la

autorităţile sanitare, legi şi regulamente privitoare la farmacie, farmacopee şi taxe.

Art. 15. — Registrul pentru copiarea ordonanţelor medicale să fie şnuruit şi parafat de autoritatea sanitară locală.

Art. 16. — Fie care farmacie trebue să aibă la uşă un clopoţel pentru serviciul de noapte, aşezat ast-fel ca să fie visibil.

CAPITOLUL II

Personalul farmaceutic

Art. 17. — Personalul se compune din:

a) farmacistul diriginte (proprietar, arendaş sau administrator);

b) farmacişti-ajutori;

c) asistenţi în farmacie;

d) elevi în farmacie [1]).

1) NOTĂ. — Vezi art. 129 din legea sanitară, Vol. I, pag. 190.

Art. 18. — Fie-care farmacie va avea personalul trebuincios în raport cu afacerile sale, dar în nici un cas nu poate fi lipsită de a avea cel puţin un asistent, afară de farmaciile din comunele urbane nereşedinţe de judeţ şi de farmaciile filiale.

In farmaciile în cari se ţin elevi, trebue să fie cel puţin un elev român, fără de care nu poate practica elev de naţionalitate străină.

Art. 19. — Ori ce schimbare a personalului în cursul anului trebue adusă la cunoştinţa direcţiunei generale a serviciului sanitar, prin autoritatea sanitară locală.

Art. 20. — In cas de boală sau de interese familiare, dirigintele farmaciei poate lipsi de la farmacie pe timp de 30 zile, cu permisiunea autorităţei sanitare locale, şi în care timp el va fi înlocuit de farmacistul ajutor şi în lipsa acestuia de către unul din colegii din localitate.

Congedii mai mari se acordă de direcţiunea generală a serviciului sanitar.

Art. 21. — Nici un farmacist nu poate dirige de cât o singură farmacie, fie ca proprietar, ca arendaş sau ca administrator.

CAPITOLUL III

Datoriile personalului farmaceutic

Art. 22. — Dirigintele, farmaciştii-ajutori, asistenţii în farmacie, sunt responsabili de veri ce greşeală făcută de ei în expediarea medicamentelor.

Pentru elevi răspunde farmacistul-ajutor sau asistentul care a fost faţă la expediţie.

Art. 23. — Expediţia medicamentelor se va face conform regulamentului taxei farmaceutice.

CAPITOLUL IV

Controlul farmaciilor

Art. 24. — Farmaciile se inspectează de două ori pe an de către consiliile de igienă publică locale, conform art. 45 din regulamentul acelor consilii; ele se mai pot inspecta de către un membru al comisiunei farmaceutice sau de membrul farmacist din consiliul sanitar superior, după o delegațiune specială a ministerului de interne sau de către inspectorii sanitari.

Art. 25. — Abaterile de la prescripțiunile regulamentului de față se vor pedepsi conform art. 119 din legea sanitară.

Art. 26. — Orice dispozițiuni contrarii regulamentului de față rămân desființate.

REGULAMENTUL [1]

TAXEI FARMACEUTICE

Sancționat cu Decretul Regal No. 2206 din 5 Iulie 1910

Art. 1. — Această taxă este singura legală și obligatorie pentru taxarea medicamentelor ce se vor expedia publicului și autorităților în regatul României.

Art. 2. — In fiecare an comisiunea farmaceutică va revedea prețurile din taxă, le va pune în raport cu valoarea comercială a medicamentelor și va stabili prețurile medicamentelor noui.

Art. 3. — O normă de taxare provizorie pentru medicamentele noui introduse în cursul anului, precum și a celor substanțe ce n'ar fi cuprinse în taxa de față, este următoarea:

Pentru cantitatea unității celei mai superioare uzuale se va calcula prețul substanței, conform facturii, adăugându-se toate cheltuelile de vamă, ambalaj și transport la locul oficinei, repartizate după valoarea acelei substanțe, iar suma obținută se va înmulți cu 2; astfel obținut prețul unei unități superioare, se va divide egal pentru unitățile inferioare, adăugându se la fiecare diviziune 30 %.

Art. 4. — Pentru calcularea diferințelor de bani se vor socoti la taxare unitățile întregi de 5 și 10 bani.

Art. 5. — La taxare se va observa că în nici un caz prețul cantității unitare inferioare să nu treacă prețul cantității unitare imediat superioare.

Art. 6 — Fiecare prescripțiune medicală (Rp) trebuie să fie înregistrată sub un singur număr curent al registrului special

1) NOTA. — A se vedea art. 118 din lege sanitară Vol. I, pag. 171.

al farmaciei şi ordonanţa efectuată va trebui să poarte atât preţul, numărul de registru, cât şi sigiliul farmaciei. Prescripţiunea medicală se va copia *ad literam* în registru, cu preţul taxat, cu numele medicului care a prescris'o şi cu numele farmacistului care a efectuat şi expediat medicamentul.

Art. 7. — Fiecare medicament dispensat trebuie să poarte o signatură cu firma farmaciei, cu numărul curent al registrului, cu instrucţiunea şi data expediţiunii şi va fi sigilat cu stampila farmaciei.

Signatura va fi de hârtie albă pentru uzul intern şi de hârtie roşie pentru uzul extern. Medicamentele cu desăvârşire toxice vor purta în deosebi o signatură cu indicaţia «Otravă» şi un cap de mort.

Substanţele în injecţiuni subcutanate vor avea signatura pe hârtie roşie.

Art. 8. — Medicul prescriind medicamente eroice într'o doză mai mare de cât cea prevăzută în tabela dozelor maximale, va însemna în prescripţiune prin cuvintele "*sic volo*", adică indicarea că n'a făcut eroare şi că-şi ia răspunderea celor prescrise. La caz contrariu, farmacistul este dator a lua avizul medicului, sau, nefiind posibil aceasta, de a reduce doza la aceea obişnuită, însemnând aceasta pe ordonanţă.

Art. 9. — Prescripţiunile medicale ce cuprind medicamente eroice, fără a avea şi indicarea cum trebuie să se întrebuinţeze, nu se pot expedia de către farmacist.

Art. 10. — Ordonanţele medicale nu se pot repeta fără avizul medicului.

Art. 11. — Substanţele chimice toxice, exclusive pentru uzul technic sau industrial, se pot expedia persoanelor speciale; dar farmacistul este dator să înregistreze expediţia acestor substanţe într'un registru deosebit, şnuruit şi legalizat de către autoritatea sanitară locală. In acest registru se vor înscrie cantităţile substanţelor toxice vândute, arătându-se când şi cui s'au vândut, adeverind cumpărătorul prin subscriere în registru, semnând singur, sau, neştiind carte, se va înscrie numărul permisului şi domiciliul cumpărătorului.

Art. 12. — Zaharina fiind o substanţă prohibită printr'o lege specială nu se va libera decât în baza unei prescripţiuni medicale în cantitate maximală de 10 (zece) grame. Expediţia zaharinei se va înregistra într'un registru special, după regula stabilită de art. 5 şi 6, înregistrându-se şi numele persoanei care o întrebuinţează. Prin ţinerea registrului zaharinei se va putea indica şi justifica cantităţile de zaharină intrate şi ieşite din farmacie [1])

1) NOTĂ. — A se vedea legea pentru înterzicerea importului zaharinei.

Art. 13. — Serurile terapeutice vor fi înregistrate într'un registru deosebit și se vor expedia în baza unei prescripțiuni medicale.

Art. 14. — Sunt cu totul oprite de a se efectua prescripțiunile medicale cari ar cuprinde indicația: «După prescripțiunea mea» sau «După compoziția mea», sau după orice formule convenționale neprevăzute în formularele admise în oficină.

Art. 15. — Medicamentele compuse, neprevăzute în farmacopeea românâ și prescrise în ordonanțele medicale, se pot prepara de către farmacist după unul din formularele străine uzitate: Hager, Dorvauld, Bouchardat, cu obligațiunea de a nota pe ordonanță formularul, volumul, pagina și prescripțiunea exactă după care s'a efectuat.

Art. 16. — Formula q. s. (quantum satis), dintr'o prescripțiune medicală, obligă pe farmacist de a nota pe ordonanță cantitatea întrebuințată ca atare, care se va taxa și trece în registrul de copiere.

Art. 17. — Orice operațiuni deosebite ce ar fi absolut necesare la efectuarea unor prescripțiuni medicale, fără a fi indicate de medic, cum de exemplu: filtrarea, subacțiunea, etc., se vor însemna de către farmacist atât pe ordonanță cât și în registrul de copiere.

Art. 18. — O prescripțiune medicală care ar fi cu desăvârșire indescifrabilă chiar sub lupă, și al cărei conținut ar pune în dubiu pe farmacist, nu poate fi efectuată prin deducție, și deci va fi refuzată.

Art. 19. — Elevii în farmacie sunt opriți a efectua și a expedia medicamente fără un control din partea dirigintelui sau al ajutoarelor sale.

Art. 20. — Dirigintele, lecențiatul ori asistentul farmaciei este responsabil fiecare în parte pentru orice expediție făcută de el.

Pentru elevii în farmacie va fi responsabil dirigintele, licențiatul, care a fost față la expediție.

Art. 21. — Farmacia trebuie să fie deschisă publicului, vara de la orele 7 a. m. până la orele 10 noaptea și iarna de la orele 8 a. m. până la orele 10 noaptea.

Excepție fac farmaciile din comunele rurale, care vor putea să fie închise vara la orele 9 seara și iarna la orele 8 seara, precum și farmaciile din centrele mari comerciale ale orașelor cu o populațiune de peste 50 mii locuitori, fiind cinci orașe în această categorie, și anume: București, Iași, Galați, Brăila și Craiova, care în mod *facultativ* vor putea fi ținute deschise vara și iarna până la orele 11 noaptea.

Art. 22. — In fiecare farmacie trebuie să fie organizat un serviciu de noapte pentru efectuarea și expediția prescripțiunilor medicale urgente.

Art. 23. — Este riguros interzis farmaciştilor de a publica prin ziare, prin afişe, prin circulări, sau de a comunica verbal că execută ordonanţele medicale mai ieftin decât preţul stabilit prin taxa în vigoare.

Nu este permis a se lăsa nici un rabat pentru prescripţiunile medicale.

Art. 24. — Contravenienţii la dispoziţiile art. 21, 22 şi 23 vor fi pedepsiţi, în urma unei anchete orânduite, întâia oară cu admonestaţia, a doua oară cu luarea diriginţei pentru un timp determinat, care nu va putea trece peste trei luni.

Art. 25. — Orice abatere de la regulamentul de faţă şi de la taxa în vigoare, ori dela prescripţiunile farmacopeei române, expedierea şi ţinerea în farmacie de medicamente de o calitate inferioară sau alterate, lipsa de material neapărat trebuincios în farmacie, schimbarea felului ori a dozei medicamentelor ordonate, vânzarea medicamentelor secrete, expedierea medicamentelor după ordonanţe prescrise de persoane cari nu au dreptul de a exercita medicina în România, refuzul de a expedia ordonanţe în regulă la orice oră din zi şi din noapte, în afară de cele ce ar intra în categoriile prevăzute la art. 9 şi 18, lipsirea dela farmacie pentru un timp mai mare decât o săptămână a diriginteiui fără a lăsa un locţiitor licenţiat în farmacie, recunoscut de ministerul de interne ca locţiitor, vor fi supuse penalităţilor prevăzute de art. 119 din legea sani,-tară în urma avizului prealabil al comisiunii farmaceutice consiliului sanitar superior şi aprobării ministerului.

Art. 26. — Ordonanţele medicamentelor pentru uzul veterinar se vor taxa cu o reducere de 30 %.

Art. 27. — Substanţele ale căror preţ pe kilogram nu este trecut în această taxă, se va taxa pe preţul de 100 grame la care se va face 20 la sută scăzământ.

Art. 28. — Orice dispoziţii contrarii regulamentului de faţă sunt şi rămân abrogate [1]).

1) NOTĂ. — Taxa farmaceutică revizuindu-se la fiecare an conform art. 2 din acest regulament, mai ales în ultimul timp, din cauza scumpetei, nu a fost trecută în această lucrare.

Două jurisprudenţe şi comentariile D-lui Profesor Cerba în materia farmaciilor

1. JURISPRUDENŢĂ. — Având în vedere că în fapt recurentul a cerut autorităţei administrative sanitare să-i acorde dreptul de concesiune pentru conducerea în Cernăuţi, cererea care i-a fost respinsă pe motiv că numitul nu întrunea două din condiţiunile prevăzute de lege pentru obţinerea acestui drept şi anume: 1) Nu avea indigenatul în

Bucovina si 2) Nu prezenta autorităţei destulă încredere pentru exercitarea acestui drept ;

Că prin motivele de recurs şi actele ce prezintă recurentul, voeşte să dovedească că refuzul de a i se acorda concesiunea este ilegal, de oarece în drept D-sa avea indigenatul în Bucovina, iar în fapt D sa se bucură de încrederea cerută pentru exercitarea comerţului de farmacie.

Considerând că, potrivit paragrafelor 3, 46 şi 47 din legea dela 1906, publicată în foaia No. 5|906, concesiunea pentru conducerea unei farmacii în Bucovina, se acordă de autoritatea superioară administrativă pentru salubritatea publică, persoanelor cari îndeplinesc, între altele şi condiţiunile mai sus arătate şi anume: 1. indigenatul şi 2. condiţiunea de încredere pentru exercitarea dreptului de farmacie; în acest scop autoritatea examinează actele prezentate de solicitant şi în caz când observă că solicitantul nu întruneşte condiţiunile enumărate în paragraful 3 din citata lege, dânsa este singură în drept a respinge definitiv cererea (paragraful 47).

Considerând că în speţă independent de chestiunea indigenatului, autoritatea sanitară superioară a constatat şi apreciat în fapt, din acte şi cercetări făcute, că recurentul nu inspiră încredere pentru exercitarea comerţului de farmacie şi deci nu satisface conducerea cerută de paragraful 3, al. 5 din citata lege.

Că această apreciere într'o materie de specialitate tehnică nu poate fi şi nici legea nu o consideră decât de resortul exclusiv al autorităţei sanitare competinte; că dar, ca atare că nu poate fi socotit ca un act ilegal;

Că dar recursul fiind neîntemeiat, urmează a se respinge;

Pentu aceste motive, respinge recursul.

Dec. Cas. s. III cont. din 15 Noembrie 1920.

2. JURISPRUDENŢA. — Având în vedere apelul declarat de Francisc Mayer în contra sentinţei tribunalului Iaşi secţia I No. 108 din 5 Mai 1920, prin care i s'a respins ca neîntemeiată acţiunea introdusă de sus numitul în contra Ecaterinei Carp, născută Mihăilescu, cu autorizaţia soţului său Lt. I. Carp, Andrei Mihăilescu şi Olga Mihăilescu în calitate de tutrice legală a minorului său fiu Alfons Mihăilescu, pentru desfiinţarea unui contract de exploatare de farmacie.

Având în vedere că din actele aflate la dosar se constată că Fr. Mayer a cumpărat dela Constantin Ferderber, Ioan Ferderber şi Theodor Ferderber, dreptul de farmacie din comuna Podul-Iloaei, jud. Iaşi imobilul în care se afla instalată farmacia, precum şi întreg inventarul famaciei. astfel cum şi a fost predat defunctului farmacist Gh. Mihăilescu. Vânzătorii au moştenit dreptul de farmacie dela tatăl lor Leopold Ferderber, care-l cumpărase dela Ecaterina Ohl, moştenitoarea soţului său Friderich Ohl (actul de vânzare autentificat de trib. Iaşi s. III sub No. 10471 din 1 Mai 1919).

Moştenitorii lui L. Ferdeber închiriază farmacia «La Hygeia» împreună cu casa unde se află instalată, lui Gh. Mihăilescu pe termen de 6 ani, cu începere dela 20 Mai 1916 până la 23 Aprilie 1922 (actul aut. de Judecătoria Ocolului Podul-Iloaei sub No. 225 din 20 Mai 1916).

Având în vedere că Olga Mihăilescu, personal şi în calitate de tutoare a minorului său fiu, a chemat în garanţie pe Const. Ferderber, Ioan Ferderber şi Th. Ferderber, pentru a o apăra în acţiunea introdusă de Fr. Mayer, şi în cazul când ar fi admisă, să fie obligaţi a'i plăti suma care ar reprezenta cheltuelile şi daunele la care ea însăşi ar fi condamnată către Fr. Mayer şi să-i mai plătească 100.000 lei daunele ce le-ar suferi din rezilierea contractului;

Având în vedere că pârâţii din acţiunea intentată de Fr. Mayer nu s'au prezentat la termenul dela 22 Februarie 1921 fixat pentru judecarea apelului; că la audienţa dela 21 Decembrie 1920 au obiectat că Olga Mihăilescu a obţinut dela Ministerul de Interne, prin direcţia generală a serviciului sanitar, autorizaţia de a continua exploatarea farmaciei «La Hygeia» din Podul-Iloaei, că Francisc Mayer nu are acţiune de a cere rezilierea contractului pentru motivul că, conform dispoziţiei cuprinse în art. 123 al. 1 din legea sanitară, dreptul de farmacie era stins în persoana moştenitorilor lui Leopold Ferderber, astfel că aceştia n'au putut transfera proprietatea lui Fr. Mayer; că moştenitorii lui Gh. Mihăilescu pot exploata farmacia potrivit art. 123 din legea sanitară; că în fine Fr. Mayer n'a fost recunoscut de direcţia serviciului sanitar ca proprietar diriginte al farmaciei din Podul-Iloaei.

Având în vedere că, Fr. Mayer invoacă ca motiv de reziliere, faptul că succesorii farmacistului arendaş nu pot, după dispoziţiile art. 123, al. 3 al legei sanitare, să continue exploatarea farmaciei;

Având în vedere că, în interesul sănătăţei publice, legea a regulamentat exerciţiul farmaciei, stabilind condiţiunile cerute pentru acordarea acestui exerciţiu; că nimeni nu poate cumpăra dreptul unei farmacii dacă nu însuşeşte condiţiunile prevăzute de art. 130 al legei sanitare, că între condiţiunile cerute de acest articol sunt şi acelea de a poseda diploma de licenţă în farmacie şi să fie români sau naturalizaţi români.

Că, din actele prezentate, se constată că Fr. Mayer este licenţiat în farmacie dela facultatea de medicină din Bucureşti şi că dânsul este cetăţean român, că deci întruneşte condiţiunile prevăzute de lege pentru a cumpăra dreptul unei farmacii (art. 130 al legei sanitare);

Având în vedere că farmacia din Podul-Iloaei cumpărată de Fr. Mayer, a fost deschisă de Mihail Kuchorschi în baza autorizaţiei direcţiunei generale a serviciului sanitar, după cum rezultă din adresa No. 9154 din 24 Noembrie 1863 a acelei direcţiuni;

Având în vedere că, după regulamentul organic al Principatului Moldovei, dreptul de a deschide o farmacie se acordă printr'un hrisov domnesc, că după cum prevedea art. 105 din acel regulament «privilegiul de a deschide o spiţerie în puterea unui hrisov domnesc, poate să treacă la clironomul celui cu privilegiu, dacă va avea documentele cerute, care se vor supune comitetului sănătăţei, sau dacă se va încredinţa direcţia spiţeriei unui provizor cu diplomă, însă la această din urmă întâmplare, clironomul va fi dator a trece şi însuşi cursul învă-

ţăturei cuvenite, spre a-şi câştiga diploma ce se cuvine, hotărându-se spre aceasta cinci ani dela legiuita vârstă; că sub regimul regulamentului organic, dreptul de farmacie a fost transmis prin succesiune şi vânzare fără nicio restricţie; că prin decretul domnesc din 14 August 1868 prin care se stabilesc condiţiile în care se acordă concesiuni pentru deschidere de farmacii, se prevede că, fără a se prejudicia drepturile proprietarilor de farmacii dobândite până atunci, aceste concesiuni pe viitor să fie date personal, adică netransmisibile nici prin vânzare, închiriere sau mostenire, că prin urmare prin acest decret s'au recunoscut drepturile de proprietate dobândite de farmacişti sub regimul regulamentului organic prin hrisov domnesc şi apoi prin succesiune şi vânzare.

Având în vedere că legea sanitară dela 1894, care determină condiţiile de exerciţiu al farmaciei, prin art. 83 prevede că, prin legea de faţă nu se prejudecă dreptul farmaciilor astăzi existente: iar prin art. 92 care enumără cine sunt consideraţi ca farmacişti diriginţi, cuprinde pe administratorii farmaciilor vechi cu dreptul de a se transmite prin moştenire ori vinde; că, din discuţiunile ce au urmat în camera deputaţilor la art. 92 şi 106, reesă în mod clar intenţiunea legiuitorului de a recunoaşte dreptul de transmitere prin succesiune şi vânzare a proprietăţei farmaciilor a căror concesiune a fost dobândită în timpul aplicărei regulamentului organic. M. Kogâlniceanu, cu ocaziunea acelor discuţiuni, declară că, atât dela regulamentul organic cât şi măi înainte de înfiinţarea lui, profesiunea de farmacist s'a considerat ca o proprietate imobiliară şi că art. 105 din regulamentul organic al Moldovei stabileşte principiul succesiunei;

Având în vedere că din faptele expuse rezultă că concesionarul unei farmacii, a cărei deschidere a fost autorizată sub regimul regulamentului organic, dobândeşte în deplină proprietate dreptul de concesiune care poate fi transmis în urmă prin vânzare, succesiune, etc.; că deci concesiunea farmaciei «La Hygia» dobândită de Fr. Mayer dela succesorii farmacistului L. Ferderber, este valabilă şi conferă acestuia dreptul de a exercita prezenta acţiune;

Având în vedere că legea sanitară din anul 1893 stabileşte prin art. 123 că, concesiunea pentru deschiderea unei farmacii, se dă pentru anume persoană şi anume localitate; că, după moartea concesionarului văduva sau copii pot transmite dreptul farmaciei, prin vânzare către un farmacist român, care întruneşte condiţiunile pentru a dirija o farmacie. că legiuitorul pentru a nu constrânge pe succesori ca să vândă farmacia în condiţiuni desavantajose, a permis să poată administra farmacia printr'un farmacist dirigent român (administrator provizor), sau a o arenda unui farmacit român; că această dispoziţiune constitue o derogare de la principiul că dreptul de a exercita farmacia este conferit numai acelora care posedă diplome de farmacist (art. 115 al legei sanitare); că prin urmare numai succesorii farmacistului proprietar pot avea folosinţa farmaciei, în condiţiunile relatate mai sus; că această

dispoziţiune având un caracter excepţional nu poate fi aplicată moştenitorilor farmacistului arendaş; că drepturile, pe care acesta le avea din contractul de locaţiune nu se transmit în mod activ succesorilor săi;

Având în vedere că dispoziţiunile legei sanitare. fiind edictate în interesul general al societăţei, sunt de ordine publică, că art. 5 c. civ. proclamă principiul că, nu poate deroga prin convenţiuni sau dispoziţiuni particulare la legile cari interesează ordinea publice, şi bunele moravuri; că dispoziţiunea art. 123 din legea sanitară fiind de ordine publică, rezultă că contractul de arendare a farmaciei «Hygia» nu se mai poate aplica succesorilor lui Gh. Mihăilescu, fostul arendas al acestei farmacii, cu atât mai mult că nici unul din aceştia nu posedă diplomă de farmacist, iar farmacia fiind condusă de un diriginte; că autorizaţia dată de direcţia serviciului sanitar intimatei Olga Mihăilescu prin adresa No. 39326 din anul 1919 nefiind legală, nu este valabilă, şi deci nu poate exercita acţiunea sa; că dealtfel direcţia serviciului sanitar a retras acum această autorizaţie, după cum rezultă din răspunsul la interogator a Olgăi Mihăilescu precum şi din copia legalizată de pe ordinul No. 236 din 4 Ianuarie 1921 a direcţiei serviciului sanitar către inspectorul general şeful regiunei VII-a Iaşi, din care rezultă că motivul retragerei autorizaţiei este că. moştenitorii defunctului Gh. Mihăilescu nu au dreptul să conducă farmacia nici chiar printr'un diriginte farmacist, că direcţia generală a serviciului sanitar prin adresa din 5 Februarie 1921, a recunoscut lui Fr. Mayer dreptul de proprietar diriginte asupra farmaciei din Podul Iloaiei, cumpărată dela succesorii defunctului L. Ferderber;

Având în vedere că contractul de arendare al farmaciei, după cum s'a analizat mai sus, desfiinţându-se de drept prin încetarea din viaţă a lui Gh. Mihăilescu, de oarece din acel moment a contravenit unei dispoziţiuni de ordine publică, rezultă că apelul declarat de Fr. Mayer fiind întemeiat, urmează a se reforma sentinţa tribunalui şi a se admite acţiunea astfel cum a fost formată;

Văzând cererea de cheltueli de judecată, făcute de apelant, pe care Curtea apreciind le fixează la suma de una mie lei;

Având în vedere că în ce priveşte cererea de chemare în garanţie introdusă de Olga Mihăilescu, în calităţile indicate mai sus, urmează a fi respinsă ca nesusţinută de oarece nu s'a prezentat pentru a pune concluziuni (art. 148 pr. civ.).

Pentru aceste motive, redactate de Prim Preşedinte, admite apelul.

Curtea de Apel Iaşi. Decizia No. 27 din 22 Februarie 1921.

Despre natura juridică a dreptului de farmacie în sistemul legislaţiunei noastre

Deciziunea Inaltei Curţi de casaţie secţia III-a No. 330 din 11 Octombrie 1920, publicată în *Curierul Judiciar* No. 87—88 din 14 Decemb.

1920, (vezi această jurisprudenţă în Vol. I, pagina 178), tranşează o chestiune, specifică legislaţiunei noastre şi în acelaş timp foarte practică, cu privire la caracterul juridic al unei concesiuni de farmacie.

Fiind dată importanţa chestiunei adusă în discuţiunea Inaltei Curţi, credem oportună examinarea ei mai de aproape, deşi deciziunea la care ne referim nu lasă nimic de dorit nici din punctul de vedere al soluţiunei date, nici din punctul de vedere al argumentărei.

Inţeles-a oare legiuitorul să considere dreptul concesionarului unei farmacii ca un element patrimonial susceptibil de a conferi aceleaşi avantagii ca oricare alt bun sau, din contră, să atribue acestui drept un caracter excepţional, astfel încât concesionarul să nu poată să beneficieze decât de acele drepturi cari i-au fost recunoscute în mod expres prin lege, fără ca textele legei să poată fi complectate, prin o interpretare extensivă, cu dispoziţii din dreptul comun.

In cursul desbaterilor care au avut loc în Senat cu ocaziunea votărei legei sanitare din 1893, s'au susţinut cele două păreri mai sus enunţate cu privire la caracterul juridic al concesiunei şi întinderea dreptului conferit concesionarului; după unii, concesiunea trebue considerată ca conferind un drept personal aceluia care a dobândit-o prin concurs; prin urmare, numai prin favoarea legei acest drept poate fi transmis fie în timpul vieţei concesionarului, fie după moartea lui la persoanele anume prevăzute de lege şi în condiţiunile stabilite de ea; după alţii, concesiunea ar trebui asimilată în principiu cu un element patrimonial, cu alte cuvinte farmacia ar constitui, considerată în întregul ei, proprietatea concesionarului, de care titularul ar putea dispune, fie prin acte între vii, pe cale de arendare sau vânzare, cu singura restricţiune ca arendaşul sau cumpărătorul să întrunească condiţiunile speciale de capacitate profesională prevăzute de lege, fie *mortis causa*, pe cale de moştenire, în care caz moştenitorul, dacă personal nu-i capabil să exercite profesiunea de farmacist, va putea să administreze farmacia prin un dirigent capabil, s'o arendeze sau s'o vânză.

Dacă consideraţiunea determinată, la stabilirea regimului legal al farmaciilor, ar fi fost preocuparea legiuitorului de a reglementa exerciţiul farmaciei numai în interesul exclusiv al sănătăţei publice, numai pentru a avea siguranţa priceperei celor ce se ocupă cu prepararea şi vânzarea medicamentelor, desigur că discuţiunea mai sus amintită, cu privire la natura juridică a concesiunei, n'ar fi avut importanţă din acest punct de vedere: în adevăr, oricum s'ar considera concesiunea unei farmacii, fie ca un drept personal, fie ca un drept patrimonial, în toate cazurile legiuitorul este îndrituit, pentru consideraţiuni de interes general, să permită exerciţiul farmaciei numai persoanelor care îndeplinesc condiţiunile speciale de capacitate prevăzute de lege.

Dacă însă se are în vedere interesul corpului farmaciştilor şi tendinţa Statului de a-şi rezerva un drept de control asupra modului de recrutare al membrilor acestui corp, cu scopul de a asigura o cât mai bună selecţiune, atunci apare interesul chestiunei relativ la caracterul juridic al dreptului de concesiune. In adevăr, dacă s'ar admite că concesiunea,

conferind titularului un drept de proprietate, se poate transmite *in infinitum* nu numai la descendenţi dar chiar la rude colaterale sau străini care să tragă beneficii din exploatarea farmaciei, prin arendare sau vânzare, s'ar ajunge la rezultatul ca farmaciile să nu mai poată fi date la concurs celor mai de merit, ci să fie arendate sau vândute de particulari, acelora câre oferă un preţ mai avantagios; în acest mod s'ar închide cariera, pentru tinerii farmacişti, cari deşi meritoşi n'ar avea mijloacele materiale necesare pentru a cumpăra sau lua cu arendă o farmacie.

Fiind dată multiplicitatea şi varietatea intereselor în joc, să vedem care este soluţiunea consfinţită de legiuitor în ce priveşte natura juridică a concesiunei, ţinând seama de textele în vigoare, de desbaterile parlamentare şi de precedentele legislative.

Din combinaţia art. 125 cu art. 115 al. final din legea sanitară dela 1893 rezultă că dreptul la deschiderea unei farmacii se dobândeşte numai în virtutea unei concesiuni speciale a Ministerului de Interne; că o asemenea concesiune se dă pentru o anume persoană şi o anume localitate; aşa fiind e vorba de un drept conferit de Stat *intuitu personae.*

După principiile dreptului comun, când legiuitorul atribue unui drept un caracter personal, acel drept sau nu e transmisibil sau se transmite numai în mod excepţional: astfel e uzufructul, uzul, abitaţiunea, dreptul de asociat, calitatea de mandatar etc.; aplicând această normă în cazul de faţă. urmează că şi concesiunea unei farmacii trebue să fie considerată în principiu intransmisibilă şi că derogaţiuni la acest principiu nu s'ar putea admite de cât în virtutea unei dispoziţiuni exprese de lege; aşa fiind, când art. 123 al. 4 menţionează ca moştenitori ai concesionarului, numai văduva sau copii, urmează că *ipso facto* exclude orice alt moştenitor.

Această interpretare restrictivă concoardă cu evoluţiunea legislaţiunei noastre în această materie; astfel prin decretul domnesc din 14 August 1868 art. 1, al. final se hotărăşte că «fără a se prejudeca drepturile proprietarilor de farmacii dobândite până acum, aceste concesiuni pe viitor să fie date numai personal, adică netransmisibile nici prin vânzare, închiriere sau moştenire»; prin prima lege sanitară din 26 Iunie 1874 se hotărăşte pe deoparte cu «nu se prejudecă drepturile farmaciilor azi existente care se vor verifica prin comisiuni instituite adhoc (art. 83 combinat cu art. 104, 105 şi 106 din lege); iar pe dealtă parte pentru viitor se hotărăşte că «concesiunea pentru deschiderea unei farmacii se va da pentru o anume persoană, pe viaţă, şi pentru o anume localitate (art. 87 al. 1); al. 2 al art. 87 şi art. 90 consfinţesc consecinţele logice deduse din caracterul de drept personal recunoscut concesiunei, dispunând că «concesionarul nu o va putea transmite asupra unui alt farmacist», şi enumerând între cauzele de stingere ale unei concesiuni şi cazul «când concesionarul va înceta din viaţă»

Art. 92, ţinând seama de starea de lucruri creiată sub imperiul legislaţiunei vechi şi de regimul nou înaugurat prin decretul din 1868 şi legea din 1874, clasifică farmaciile în două categorii şi anume: farmacii

concesionate pe viață și fără drept de înstrăinare (adică concesiuni acordate posterior decretului domnesc din 1868 sau în baza legei din 1874) și farmacii vechi cu dreptul de a se transmite prin moștenire sau pe cale de vânzare, adică, după cum s'a arătat din partea guvernului cu ocaziunea desbaterilor ce au avut loc în Camera deputaților la discuțiunea art. 92, e vorba de farmacii înființate înainte de regulamentul organic și sub imperiul acestui regulament pe bază de hrisoave domnești.

Sub legea sanitară din 1885, prin art. 88 al. final, se stabilește acelaș principiu ca și în legea din 1874, că «concesiunea pentru deschiderea unei farmacii se dă pentru o anume persoană și pentru anume localitate»; se adaugă însă în al. 2 și 4, ca derogațiune la acest principiu, că concesiunea se poate transmite prin vânzare, iar după moartea concesionarului, văduva sau copii moștenind pot și ei transmite dreptul farmaciei prin vânzare sau pot să arendeze.

Mai mult decât atât prin al. 5 se prevede că legea are putere retractivă în ce privește transmisibilitatea concesiunei în condițiunile mai sus arătate, astfel încât chiar farmaciile înființate sub imperiul decretului domnesc din 1868 și al legei sanitare din 1874, care nu confereau decât un drept personal, au beneficiat de dispozițiunile legei din 1885.

Pentru a pune în acord dispozițiunile legei sanitare cu noul prrncipiu al trasmisibilităței concesiunei, legiuitorul din 1885 în art. 91 a suprimat din art. 90 al legei din 1874, aliniatul relativ la cazul de stingere al concesiunei prin încetarea din viață a concesionarului.

Fiind dat principiul transmisibilităței concesiunei consfințit prin legea din 1885, se pune întrebarea în ce mod pot fi interpretate textele corespunzătoare care fac aplicațiunea acestui principiu: pe cale restrictivă, ca fiind vorba de dispozitiuni excepționale, sau conform dreptului comun ?

Cu alte cuvinte, înțeles-a legiuitorul din 1885 să derființeze orice deosebire între farmaciile vechi, înființate pe bază de hrisoave domnești, care conferă un drept de proprietate ca orice alt bun. și farmaciile înființate pe baza din 1874 care confereau numai un drept personal adică erau concesiuni viagere? Vrut-a să uniformeze regimul farmaciilor asimilând farmaciile noi cu cele vechi ?

Dacă ținem seama de natura juridică a concesiunei astfel după cum reese din dispozițiunile legei, caracterul excepțional al dreptului concesionarului pare neîndoelnic.

Dacă, cu toate aceste, poate să existe nedomirire în această privință, aceasta provine din faptul că, în discuțiunea dela Senat, s'au dat lămuriri de către persoane autorizate cu privire la scopul legei, din care ar rezulta că rațiunea de a fi legei din 1885, ar fi fost să asimileze farmaciile noi cu cele vechi. In adevăr iată ce spune raportorul legei : «vedeți cum cei care deschid farmacii din nou (adică sub imperiul legei din 1874) sunt puși în condițiuni de inferioritate sdrobitoare față cu farmaciile vechi, cari sunt toate în mâinile străinilor. Străinii au un drept de proprietate absolută asupra farmaciilor lor, pot să le vândă etc., pe când ceilalți au mâinile legate; în ziua când farmacistul a dispărut,

dreptul de farmacie s'a stins.; legea de față tocmai la acest inconvenient vine și remediază»; primul ministru vorbind în numele guvernului în aceeași ședință a Senatului declară în aceeași ordine de idei «pe lângă numărul cel mare de monopoluri ale străinilor, creiem și câteva monopoluri pentru pământeni».

Cu toate acestea, interpretarea restrictivă a textelor de lege și prin urmare restrângerea transmisibilității concesiunei numai la cazurile expres prevăzute de lege, ni se pare mai juridică.

In sensul acestei interpretări se poate invoca textul clar categoric al legei, care, dacă ar îi înțeles să recunoască un drept de succesiune tuturor moștenitorilor concesionarului și dreptul de înstrăinare în mod nelimitat, n'ar fi întrebuințat formula restrictivă că după moartea concesionarului «văduva sau copii pot transmite dreptul farmaciei» etc...; acest regulament de text se coroborează prin împrejurarea că legea din 1885 a urmat celei din 1874, care atribuise concesiunei caracterul de drept pur personal și viager; or, dacă legiuitorul ar fi înțeles să schimbe în mod radical regimul farmaciilor, transformând concesiunea, din un drept personal într'un drept de plină proprietate cu toate atributele inerence unui asemenea drept, desigur că ar fi întrebuințat, pentru a-și exprima intențiunea sa, alți termeni decât acei din text pentru a nu lăsa nici o îndoială în această privință; în fine, mai concordă cu interpretarea restrictivă, tendința manifestată atât în Cameră cât și în Senat, cu ocaziunea discuțiunei legei din 1885, de a se ajunge la desființarea monopolului în această materie, tendință care și-a găsit expresiunea în al. final la art. 88 prin care se prevede că «pentru stingerea monopolului, Statul va putea cumpăra acest drept dela proprietarul farmaciei».

Or, este evident că recunoscându-se dreptul de succesiune tuturor moștenitorilor concesionarului, conform legei civile, desființarea monopolului s'ar face mult mai încet și mod mai costisitor.

Este adevărat că această din urmă considerațiune nu se mai poate invoca sub imperiul legei sanitare din 1893 căci al. final al art. 88 nu se mai găsește reprodus în art. 123; rămân însă valabile celelalte considerațiuni invocate mai sus, căci art. 123 reproduce, în ce privește transmisibilitatea concesiunei, dispozițiunea art. 188 din legea dela 1885.

Iată motivele pentru cari credem că interpretarea dată de Inalta Curte în decizia sa No. 330 din 11 Octombrie 1920, cu privire la natura juridică a concesiunei, atât sub imperiul regulamentului organic cât și sub imperiul diferitelor legi sanitare care s'au succedat până 'n prezent, este juridică și bine argumentată.

In sensul interpretărei dată de instanța supremă s'a pronunțat și Curtea de Apel din Iași, prin decizia recentă publicată în *Dreptul* No. 27/921.

(Alex. Cerban în *Curierul Judiciar* No. 39 din 6 Noembrie 1921).

REGULAMENT[1])
DE CONCURS PENTRU DAREA CONCESIUNILOR DE DESCHIDERE DE FARMACII NOUI.

Sancționat prin Decretul Regal No. 1889 și publicat în Mon. Of. No. 279 din 1869, cu modificările aduse prin Decretul No. 2745 din 9 Nov. 1882; prin Decretul No. 2797 din 24 Oct. 1891, publicat în Mon. Of. No. 166 din 29 Oct. 1891, prin Decretul Regal No. 2533 din 16 Mai 1895, publicat în Mon. Of. No. 39 din 21 Mai 1895 și prin Decretul Regal No. 5136 din 8 Dec. 1905, publicat în Mon. Of. No. 202 din 11 Dec. 1905.

Art. 1. — Concesiunile de farmacii noui se dau numai prin concurs pentru anume persoană și localitate desemnată prin publicațiune.

Concursul va fi public și se va ține în București, în localul direcțiunei generale a serviciului sanitar, sau în lipsă de încăpere într'un alt local desemnat de aceiași direcțiune,

Proba practică de chimie se va face în institutul de chimie însărcinat cu facerea lucrărilor serviciului sanitar, sau într'un alt laborator al învățământului farmaceutic de pe lângă facultatea de medicină.

Art. 2. — Concursul se va publica prin *Monitorul Oficial* cel puțin cu 60 de zile înainte de termenul fixat pentru începerea lui.

Publicația va conține condițiunile de admitere, comunele în care urmează a se deschide farmacie, precum și probele la cari vor fi supuși candidații, conform cu regulamentul.

Art. 3. — Insrierile se închid cu 15 zile înainte de termenul fixat pentru concurs. Candidații se vor adresa, înainte de acest termen, direcțiunei generale a serviciului sanitar prin petițiuni, pe lângă care vor alătura și actele cerute de articolul următor.

Art. 4. — Pentru a fi admiși la concursul pentru deschideri de farmacii noui se cere candidaților:

a) Să posedă diploma de farmaciști (licențiați sau magiștri în farmacie) de la facultatea de medicină română ori de la facultate străină, și în cel din urmă caz, să fi trecut cu succes examenul prescris pentru admiterea la exercitiul farmaciei în țară;

b) Să fie români sau naturalizați;

c) Să nu fi fost supuși la vre-o pedeapsă infamantă;

d) Să nu fi comis, în timpul exercițiului farmaciei, abateri grave, constatate de comisiunea farmaceutică și de consiliul sanitar superior;

e) Să fi satisfăcut cerințele legei militare;

1) NOTĂ. — A se vedea art. 124 din legea sanitară, Vol. I. pag 189.

f) Să fi practicat în țară arta farmaceutică timp de 2 ani ca licențiat sau farmacist diplomat într'o farmacie, — în acest timp nu se cuprinde și anul de serviciul militar obligator — și că exercită de fapt farmacia ;

g) Să depună suma de 100 lei. Nici o dispensă nu se poate acorda, pentru plata ei. Suma totală resultată din aceste încasări formează onorariul juriului examinator și se va împărți în mod egal intre membrii lui [1]).

1) NOTĂ. — A se vedea art. 124 și 130 din legea sanitar Vol. I. pag. 189 și 190.

Art. 5. — Farmacistul care a deschis o farmacie prin concurs, sau a dirigiat, sau dirige o farmacie într'o localitate oare-care, se poate presenta la concurs, dacă nu se va.fi abătut de la dispozițiunile legei sanitare în timpul cât a dirijat acea farmacie.

Proprietarul, arendașul, ori administratorul unei, farmacii, care a reușit la concurs, va primi concesiunea pentru deschiderea nouei farmacii, numai după ce a încetat a fi proprietar, arendaș, ori administrator al farmaciei vechi.

Art. 6. — Farmacistul care și-a vândut farmacia obținută prin concurs, nu se poate presenta la un alt concurs, pentru obținerea unei alte concesiuni de farmacie.

Art. 7. — Inscrierile se vor face la direcțiunea generală a serviciului sanitar.

Comisiunea farmaceutică și consiului sanitar superior examinează titlurile candidaților și se pronunță asupra admiterei lor.

Art. 8. — Direcțiunea generală a serviciului sanitar înconoștiințează pe candidații cari s'au înscris la concurs, dacă ei au fost admiși să concureze, și li se notifică ziua, ora și localul unde are a se ține concursul.

Candidaților neadmiși a concura li se înapoiază actele, arătându-li se și motivele de neadmitere.

Art. 9. — Direcțiunea generală a serviciului sanitar formează lista candidaților admiși a concura și o înaintează președintelui juriului concursu ui.

Art. 10. — Concursul se va ține înaintea unui juriu compus din :

a) Un membru al consiliului sanitar superior, delegat de acel consiliu ;

b) Doui membri din comisiunea farmaceutică, delegați de ministru ;

c) Doui profesori cari predau cursuri în învățământul farmaceutic și cari se vor desemna de decanul facultăței de medicină în urma intervenirei direcțiunei generale a serviciului sanitar.

Art. 11.—Convocarea juriului se va face cu două zile înainte de termenul fixat pentru începerea concursului.

Membrii juriului îşi aleg pe preşedinte din sânul lor.

Art. 12. — Neprezentându-se la concurs de cât un singur candidat, acesta va fi supus unui examen, care va consta din aceleaşi probe ca şi concursul.

Art. 13. — Contestaţiunile ivite după începerea lucrărilor juriului vor fi primite de acest juriu, care îşi va da avisul.

Acest avis va fi supus aprobărei ministrului de interne.

Art. 14.—Când numărul candidaţilor înscrişi va fi mai mare de 15, juriul îi va putea împărţi în serii. Seriile se vor forma prin tragere la sorţi, şi numărul candidaţilor din fie care serie nu va putea fi mai mic ca 10.

Probele în scris, însă, se vor ţine o-dată şi vor fi aceleaşi pentru toţi candidaţii.

Ordinea de examinare a seriilor va fi cea naturală.

Art. 15.—Concursul este public şi va consta din patru probe şi anume:

a) O probă în scris, care va avea de obiect descrierea amănunţită de substanţe medicamentoase naturale, de origină vegetală sau animală, din punctul de vedere al originei, caractelor, principiilor active şi compoziţiunea lor chimică al formelor farmaceutice sub cari se întrebuinţează, precum şi al alteraţiunilor şi falşificărilor;

b) O probă în scris, tratând despre o chestiune generală de chimie farmaceutică;

c) O probă practică, consistând din identificarea şi determinarea impurităţilor unui produs chimic farmaceutic de natură organică sau anorganică, prevăzut în farmacopeea română în vigoare;

d) O probă orală, consistând din recunoaşterea şi descrierea sumară de substanţe medicamentoase de origină vegetală, din punctul de vedere al caracterelor, al formelor farmaceutice sub cari se întrebuinţează, precum şi al alteraţiunilor şi falsificaţiunilor.

Art. 16. — Pentru efectuarea probelor în scris se aprobă candidaţilor câte 4 ore; ei vor fi puşi sub privigherea unui membru din juriu.

Juriul va forma pentru aceste probe în scris, înainte de începerea lor, 25 chestiuni, adică fie-care membru va pune câte 5; dintre aceste 25 primul candidat va trage una la sorţi, care se va semna de preşedinte şi candidat, iar restul de 24 se va pune la dosar.

După expirarea termenului de 4 ore, probele se vor aduna şi se vor închide într'un plic sigilat, care se va semna de membrul supraveghetor şi de candidaţi presenţi.

Plicul se va da în păstrare directorului general al serviciului sanitar.

Art. 17. — Pentru efectuarea probei practice se acordă candidaților maximum 8 ore fără întrerupere.

In aceste 8 ore se coprinde și timpul necesar pentru redactarea memoriului în care candidatul va arăta modul cum a procedat, metoadele întrebuințate, precum și impuritățile găsite.

La aceste probe candidații vor putea aduce cu ei cărțile de cari cred că vor avea necesitate a se servi.

Lucrarea se va efectua sub privegherea unora din membrii juriului. După expirarea termenului de opt ore, candidații vor presenta memoriile unui membru din juriu, însărcinat cu aceasta, care le va închide în plic sigilat, semnându-le împreună cu candidații presenți.

Plicul se va da în păstrarea directorului general al serviciului sanitar.

Art. 18. — Juriul va prezenta pentru proba practică zece substanțe, dintre cari primul candidat al seriei respective va trage una la sorți.

Din această probă juriul va impărți candidaților câte o cantitate socotită suficientă pentru identificarea și determinarea impurităților.

Numele substanței se va face cunoscut candidaților.

Art. 19. — Probele presentate de juriu pentru a servi la lucrarea practită vor putea fi amestecate numai cu substanțe străine de acelea ce eventual s'ar putea găsi în acele drogue, fie prin defecte de fabricațiune, fie prin falșificațiune.

Art. 20. — Proba orală se va ține la învățământul farmaceutic de pe lângă facultatea de medicină. Membri juriului vor alege fiecare, din colecțiunile învățământului, câte trei droguri oficiale. Din aceste 15 droguri se vor forma câte trei grupe de câte cinci, din cari primul candidat din serie va trage o grupă, care va servi la recunoașterea pentru candidații din acea serie. sau din mai multe.

Când la recunoașterea acelorași probe, după hotărârea juriului, vor lua parte mai multe serii, aceasta se va face cunoscut candidaților odată cu anunțarea probei. Candidații ce vor lua parte la această probă vor fi puși sub clauzură.

Art. 21. Citirea probelor scrise va fi publică și se va face de candidatul respectiv, supraveghiat de candidatul ce urmează în serie, sau de un membru din juriu, când va fi numai un singur candidat.

Art. 22. — Notele se dau între 0—20.

După trecerea probei de fie-care serie, membrii juriului discută capacitatea candidațilo, imediat chiar în ședința în care s'a trecut proba, și fie-care membru trece nota sa pe un ca-

talog, atât în cifre cât şi în litere, fără corecturi şi răsăţuri. Apoi toate aceste note se vor afişa imediat de preşedintele juriului pe uşa localului unde s'a trecut proba.

Toţi membri juriului, fară distincţiune, sunt obligaţi să semneze procesul verbal al fie cărui şedinţe. precum şi cataloagele notelor.

La finele fie-cărei şedinţe preşedintele juriului trimite direcţiunei generale a serviciului sanitar, într'un plic sigilat, atât cataloagele notelor cât şi procesul-verbal privitor la proba trecută de candidaţi la acea şedinţă ; iar după terminarea tutulor probelor şi a concursului, direcţiunea face clasificaţiunea şi proclamă rezultatul.

Art. 23. — In caz de egalitate a notelor se va preferi cel cu practică mai îndelungată şi cu notele admisibile la concursurile anteriore.

Art. 24. — Candidaţii cari nu vor obţine nota generală cel puţin 280 nu se vor admite.

Art. 25. — Candidaţii admişi au dreptul să îşi aleagă dintre localităţile puse la concurs pe aceea unde vor preferi a deschide o farmacie după ordinea clasificaţiunei. Alegerea o vor face prin declaraţiune scrisă, dată direcţiunei generale a serviciului sanitar în timp de cel mult opt zile după proclamarea rezultatului.

LEGE[1]

PENTRU INTERZICEREA IMPORTULUI ZAHARINEI

Sancţionată şi promulgată prin Decretul Regal No. 2.027 din 4 Aprilie 1900. Publicată prin «Monitorul Oficial» No. 5 din 6 Aprilie, 1900 cu modificările aduse prin legea sancţionată cu decretul regal No. 125 din 14 Ianuarie 1906, publicată prin «Monitorul Oficial» No. 230 din 18 Ianuarie 1906.

CAPITOLUL I

Dispoziţiuni proibitive

Art. 1. — Eeste interzis ori şi cui să importeze din străinătate, în oricât de minimă cantitate, substanţa medicamentoasă chemată «zaharină» (orto-sulfamină de acid benzoic anhidru), în orice fel de stare, sub orice formă şi sub orice alte denumiri s'ar înfăţişà.

Utilizarea zaharinei fiind însă permisă ca medicament pentru tratamentul acelor bolnavi cărora le poate fi de vre-un folos, iar dreptul de a vinde medicamente în detaliu nefiind acordat

[1]) NOTA.—A se vedea art. 139 din legea sanitară, Vol. I, pag. 192.

prin legea sanitară decât diriginților de farmacie, aceștia singuri au facultatea de a-și procurà zaharină, dar numai direct din străinătate și numai în condițiunile fixate prin art. 2 al prezentei legi.

Art. 2. — Fiecare diriginte de farmacie, întru cât va fi legalmente recunoscut ca atare, va putea, după cerere, să obțină dela administrația centrală a vămilor, pentru fiecare transport în parte, câte o specială autorizare de a importà, plătind cuvenitele drepturi de vamă, pastile mărunte de zaharină în mici cantități, proporțional cu trebuiuța farmaciei sale și a cărora totalitate anuală să nu treacă, în nici un caz, peste 300 grame neto real.

Art. 3. — Dirigintele de farmacie nu este liber să cedeze nimănui, sub orice titlu și pentru orice fel de motiv, cea mai mică parte din pastilele de zaharină cu cari se află aprovizionat, nici să le dea vre-o întrebuințare diferită de aceea pentru care anume sunt destinate: el are numai dreptul de a le debità acelor bolnavi cărora le vor fi fost prescrise printr'o recentă ordonanță medicală, și numai în doze de câte cel mult 10 grame.

Ordonanțele medicale, pe baza cărora se va fi debitat zaharină, vor trebui să fie înscrise treptat în câte un registru ad hoc, ținut în regulă de fiecare farmacie și din care, la finele fiecărei luni, se va extrage și se va trimite la direcția generală a serviciului sanitar câte o copie conformă, sub semnătura dirigintelui farmaciei, spre a se putea astfel controlà că într'adevăr nu s'a dat acestui medicament vre-o întrebuințare ilicită.

Art. 4. — In afară de diriginții farmaciilor nimeni nu poate avea dreptul, nici să se aprovizioneze cu zaharină comprimată în mici pastile, chiar pentru a o revinde numai la farmaciști, nici să desfacă în detaliu acest medicament, chiar procurându-l numai bolnavilor.

De asemenea nimănui nu-i este permis și nici chiar diriginților de farmacie de a-și procurà ori de unde, de a ține în depozit sau de a vinde ori și cui, nici o cantitate de zaharină granulată, pulverulentă sau sub orice altă formă diferită de aceea prevăzută la alinatul precedent, întrebuințarea acestei substanțe medicamentoase, în orice fel de stare și chiar în pastile, fiind cu totul interzisă — potrivit dispozițiilor sanitare — fie pentru fabricarea, prepararea sau numai îndulcirea alimentelor și a băuturilor, fie în general pentru ori și care alt scop industrial.

Art. 5. — Dispozițiile dela art. 1 relative la proibirea importului zaharinei, cum și acelea dela art. 4 prin cari se interzice atât vânzarea cât și întrebuințarea zaharinei în diferite industrii, sunt deopotrivă aplicabile și când e vorba de celelalte produse

himice îndulcitoare, ca: dulcita, zaharosa, ţucherosa, sicosa, dulcina şi alte asemenea substanţe.

CAPITOLUL II

Infracţiuni şi penalităţi

Art. 6. — Desemnarea zaharinei sub o falsă denumire într'o declaraţiune vamală de import se pedepseşte cu confiscarea mărfei şi cu o amendă de 500 lei.

Art. 7. — Contrabanda de zaharină săvârşită sau încercată prin locuri ascunse sau interzise trecerei mărfurilor se pedepseşte cu confiscarea mărfei şi cu amendă de 1.000 lei, osebit de pedeapsa închisorei prevăzută de art. 196 din legea generală a vămilor.

Art. 8. — Contrabanda de zaharină săvârşită sau încercată prin locuri legiuite pentru operaţiunile vamale se pedepseşte cu confiscarea mărfei şi o amendă de 500 lei, osebit de pedeapsa închisorei prevăzută de art. 197 al legei generale a vămilor.

Art. 9. — Diriginţii de farmacie cari se vor dovedi că au contravenit dispoziţiilor proibitive din art. 1, 2 şi 3 ai prezentei legi, vor fi pasibili de următoarele penalităţi:

a) Cei ce 'şi vor fi procurat pastile de zaharină altfel decât în modul prescris de lege, sau se vor fi aprovizionat cu acest medicament în proporţiuni superioare trebuinţelor normale ale farmaciei lor, se vor pedepsi cu confiscaţiunea întregei cantităţi de zaharină ce se va găsi la dânşii şi cu o amendă dela 50 până la 1.000 lei;

b) Cei ce se vor dovedi că şi au cedat cumva altora, în total sau în parte, pastilele de zaharină cu cari erau aprovizionaţi, sau că le au debitat fără o ordonanţă medicală ori în doze mai mari de 10 grame, sau că nu şi-au îndeplinit îndatoririle ce le sunt impuse prin ultimul aliniat al art. 3, se vor pedepsi cu confiscaţiunea zaharinei şi cu amendă dela 100 până la 2.000 lei.

In toate cazurile de recidivă, contravenienţilor li se va aplica maximul amenzilor prevăzute la alin. *a* şi *b* de mai sus, iar pe de altă parte li se va ridica dreptul d'a mai putea debita această substanţă medicamentoasă.

Art. 10. — Aceia cari se vor dovedi că, fără să fie diriginţi de farmacie, sunt aprovizionaţi cu zaharină în pastile mici sau comprimate, şi vând din acest medicament, se pedepsesc cu confiscarea mărfei şi cu amendă de 500 lei.

In caz de recidivă, contravenienţii vor fi trimiş înaintea tribunalului de prima instanţă, spre a fi pedepsiţi cu închisoare de la cinci zile până la trei luni.

Art. 11. — Oricine se va constata că vinde, sau că păstrează în depozit, sau că numai şi-a procurat vre-o cantitate oricât de mică de zaharină în granule, în praf sau în orice alt chip decât în mici pastile comprimate, se va pedepsi cu confiscarea acelei zaharine şi cu o amendă dela 500 până la 5.000 lei; iar în caz de recidivă, pe lângă că va fi supus la maximul amendei, făptuitorul va fi totdeauna trimis înaintea tribunalului, spre a fi pedepsit şi cu închisoare dela trei luni până la un an.

Când o infracţiune de această natură se va fi săvârşit de către vre-un diriginte de farmacie, pe de o parte i se va aplica penalităţile prescrise de aliniatul precedent, iar pe de altă parte i se va închide farmacia, conform dispoziţiilor din art. 119 al legei sanitare, ridicându-i-se pentru un timp mărginit dreptul de a mai dirige o farmacie, sau — după gravitatea faptelor comise — chiar şi dreptul de a şi exercita arta sub conducerea unui alt farmacist, potrivit art. 134 din aceiaş lege.

Art. 12. — Toţi cei ce se vor dovedi că, cu înfrângerea dispoziţiilor proibitive din legea şi regulamentele sanitare, au dat zaharinei o întrebuinţare ilicită, servindu-se de această substanţă la fabricarea, prepararea ori numai îndulcirea diferitelor alimente, băuturi sau a oricăror altor produse industriale, vor fi pedepsiţi cu confiscarea atât a zaharinei ce se va mai găsi încă neîntrebuinţată, cât şi a cantităţilor de fabricate în cari se va fi constatat prezenţa zaharinei, şi cu o amendă de la 1.000 până la 10.000 lei; iar în caz de recidivă, ei se vor supune la maximul amendei şi se vor trimite înaintea tribunalului, spre a fi pedepsiţi cu închisoare dela şease luni până la doi ani.

Independent de pedepsele mai sus prevăzute, orice infracţiune de asemenea natură va atrage după sine, în tot cazul, închiderea pentru un timp, mai mult sau mai puţin îndelungat, a stabilimentului în care se vor fi găsit produse conţinând zaharină.

Fabricaţiunea vinurilor, oţeturilor, rachiurilor, licorurilor, spirturilor şi a oricăror altor băuturi alcoolice din orice fel de stafide, fabricarea vinului din esenţe, precum şi punerea în vânzare sau consumaţiune a unor astfel de produse fabricate în ţară, este cu totul interzisă. Contravenţiunile se pedepsesc potrivit prevederilor de mai sus ale acestui articol.

Importul vinului din stafide este oprit. Contravenienţii se pedepsesc potrivit prevederilor legei generale a vămilor.

Art. 13. — Dispoziţiile dela art. 6, 7 şi 8 pentru pedepsirea importaţiilor frauduloase de zaharină, cum şi dispoziţiile dela art. 11 şi 12 pentru pedepsirea celor ce-şi procură, ori vând, ori întrebuinţează zaharină în mod ilicit, sunt deopotrivă aplicabile şi când e vorba de celelalte produse himice îndulcitoare, de felul celor menţionate la art. 5.

CAPITOLUL III

Descoperirea, constatarea şi reprimarea infracţiunilor

Art. 14. — Pentru descoperirea, constatarea şi reprimarea infracţiunilor de cari tratează art. 6, 7 şi 8, se va procede în conformitate cu dispoziţiunile relative din legea generală a vămilor; iar pentru descoperirea, constatarea şi reprimarea celorlalte contravenţiuni prevăzute prin prezenta lege, se va urma după regulele stabilite în articolii de mai la vale.

Art. 15. — Spre a se înlesni descoperirea diferitelor infracţiuni despre cari tratează art. 9, 10, 11 şi 12 din legea de faţă, ministerul finanţelor va putea elibera unora dintre funcţionarii serviciilor de sub conducerea sa misiuni speciale, servind drept titlu doveditor al calităţei lor, prin cari se fie şi dânşii indrituiţi, întocmai precum sunt organele autorităţilor sanitare; de a procede la cercetări pe la farmacii, ateliere, fabrici, prăvălii, depozite, magazii şi orice alte asemenea stabilimente unde se prepară, se vând sau numai se păstrează medicamente, materii himice, drogherii, alimente, băuturi şi alte asemenea produse; de a lua probe din astfel de mărfuri, de a le înainta spre analiză la vre unul din institutele de himie autorizate, conformându-se normelor de procedură prescrise prin regulamentele sanitare, şi de a sechestra provizoriu produsele bănuite că ar conţine zaharină, potrivit dispoziţiilor din art. 157 al legei sanitare.

Art. 16. — Sunt în drept de a constata contravenţiunile prevăzute prin art. 9, 10, 11 şi 12 ale legei de faţă:

1) Prefecţii, subprefecţii, primarii comunelor urbane şi ai celor rurale, agenţii poliţiei judiciare, cum şi funcţionarii legalmente autorizaţi să lucreze în numele celor de mai sus;

2) Inspectorii sanitari, medicii de judeţe, de plăşi şi de urbe, cum şi îngeneral toţi agenţii însărcinaţi cu executarea măsurilor prescrise prin legea şi prin regulamentele sanitare:

3) Inspectorii şi administratorii financiari, controlorii, agenţii de constatare şi urmărire, agenţii de control şi perceptorii fiscali ;

4) Inspectorii vamali şi toţi ceilalţi funcţionari din serviciul exterior al vămilor;

Funcţionarii din administraţia centrală a finanţelor cărora li s'ar da o delegaţie specială;

6) Ofiţerii, subofiţerii şi soldaţii trupelor însărcinate cu paza fruntariilor;

7) Diriginţii de oficii postale, şefii de gară, căpitanii de port cum şi înlocuitorii lor legali.

Art. 17. — Constatarea ori şi căruia dintre infracţiunile dela art. 9, 10, 11 şi 12 se va face de către cel puţin doi din func-

ţionarii desemnaţi la articolul precedent, prin încheierea procesului verbal care să arate:

a) Data când s'a descoperit infracţiunea şi locul unde a fost comisă;

b) Numele, pronumele, calitatea şi reşedinţa fiecăruia din constatători, cum şi ale celor ce vor fi luat parte la redactarea procesului-verbal numai ca descoperitori;

c) Faptele constituind infracţunea şi articolii din lege relativi;

d) Numele, pronumele, profesiunea şi locuinţa contravenienţilor;

e) Felul şi cantitatea produselor confiscate, cum şi locul unde ele vor fi fost depuse in păstrare;

f) Amenda aplicabilă;

g) Locul şi data încheierei procesului-verbal.

Procesul-verbal se va semna atât de constatatori şi de cei vor fi luat parte la întocmirea lui ca simpli descoperitori, cât şi de făptuitorul infracţiunei ori de vre un reprezentant al său; iar în caz de refuz din partea acestora de a asistà la constatare şi de a semna actul, despre acel refuz se va adăuga în procesul-verbal o specială menţiune, care va ţine loc de prezenţa numiţilor.

Produsele declarate confiscate prin procesele-verbale de contravenţiune, după ce se vor fi sigilat atât de constatator cât şi de contravenient, ori reprezentantul său, sau — în caz de refuz al acestora — de către un agent al poliţiei judiciare, se vor ridica din locul de unde vor fi fost confiscate şi se vor transporta, spre a se depune în păstrare, la cea mai apropiată administraţiune financiară, vamă, sucursală vamală, oficiu postal, staţiune de cale ferată, subprefectură sau primărie; iar ori de câte ori o asemenea transportare ar fi prea dificilă şi costisitoare, produsele confiscate se vor putea lăsa în păstrarea proprietarului lor, care va da chitanţă chiar pe procesul-verbal de a lor luare în primire.

In cazurile în cari infracţiunile constatate vor da loc nu numai la condamnaţiuni civile, dar şi la pedepsire cu închisoare, procesele-verbale se vor încheia în dublu exemplar, iar făptuitori vor fi imediat arestaţi, procedându-se conform art. 221 din legea generală a vămilor.

O copie conformă a procesului-verbal, certificată de constatatori, se va remite făptuitorului prezent, sau — de a fi absent — se va afişa la intrarea acelia dintre autorităţile mai sus enumerate care se va găsi că e mai în apropiere de locul încheierei procesului-verbal.

Cercetările şi constatarea contravenţiunilor la legea de faţă se pot face la orice oră şi în orice zi, fără excepţie de sărbători şi Duminici.

Art. 18. — Orice proces-verbal prin care se va fi constatat vre-o convenţiune dela art, 9, 10, 11 şi 12 se va înainta în original — cât se va putea mai neîntârziat — administraţiunei centrale a finanţelor, care, după ce-l va fi examinat şi va fi găsit că într'adevăr e întocmit în conformitate cu legea, îl va întări prin deciziunea sa aprobativă, prin care va hotărî în acelaş timp şi la câtă anume sumă urmează să fie fixată amenda aplicabilă contravenientului, ţinând seamă întru aceasta atât de valoarea produselor confiscate cât şi de gravitatea infracţiunei comise.

Procesul-verbal astfel întărit va forma un titlu suficient pentru executarea condamnaţiunilor civile şi, în virtutea lui, se va putea păşi la această execuţiune chiar dacă partea condamnată va urmări în justiţie anularea lui.

Deciziunea aprobativă a administraţiunei centrale se va notifica celui condamnat la propriu i domiciliu prin îngrijirea administraţiunei financiare sau a biuroului vamal respectiv, dacă dânsul va avea în comuna unde a fost constatată infracţiunea un domiciliu real sau ales; iar în caz contrariu, notificarea se va face la primăria acelei comune şi va avea aceeaş valoare ca şi cum ar fi fost făcută părţei condamnate chiar.

Art. 19. — In termen de cinci zile dela notificarea deciziunei aprobative a administraţiei centrale, partea condamnată va putea face apel în contra acestei deciziuni la tribunalul civil respectiv, care va fixa înfăţişarea peste opt zile cel mult dela primirea cererei de apel.

Administraţia finanţelor se va cita în persoana administratorului financiar al judeţului, care va putea fi asistat sau suplinit, pentru apărarea intereselor zisei administraţiuni, de către avocatul Statului şi, la trebuinţă, de către un şef perceptor vamal sau alt funcţionar al administraţiunei.

Infăţişarea apelului nu se va putea amâna decât numai în caz de înscriere în fals contra procesului-verbal.

Tribunalul va judecà în ultimă instanţă şi sentinţa lui nu va putea fi atacată pe calea recursului în casaţiune decât în termen de cel mult o lună de la pronunţarea ei.

Art. 20. — Procesul-verbal întărit prin deciziunea aprobativă a administraţiunei centrale va face probă înaintea tribunalului, până la inscripţiunea în fals, neputându-se admite contra unui asemenea proces verbal alte nulităţi decât acelea rezultând din neîndeplinirea formalităţilor prescrise pentru constatarea infracţiunilor. Tribunalul nu va putea, de asemenea, să micşoreze confiscaţiunea şi amenda, decâte ori acestea vor fi întemeiate pe dispoziţiunile legei, nici să scuze pe contravenienţi pentru eroare sau pentru lipsă de intenţiune frauduloasă.

In caz de inscripţiune în fals se va procede conform regulelor prescrise prin art. 216 din legea vămilor, ale cărei dis-

pozițiuni sunt aplicabile și când e vorba de procesele-verbale pentru constatarea infracțiunilor de la art. 10, 11 și 12 din prezenta lege.

Art. 21. — Anularea unui proces-verbal, fie hotărâtă de administrațiunea centrală a finanțelor încă de când i-a fost înaintat spre examinare, fie pronunțată prin sentința tribunalului, nu va putea atrage după sine restituirea zaharinei sau a produselor conținând zaharină ce vor fi fost confiscate prin acel proces-verbal; anularea acestuia nu va avea alt efect decât numai dispensarea făptuitorilor de amenda la care fuseseră condamnați.

Art. 22. — Orice cantități de zaharină confiscate, fie pe temeiul dispozițiilor din legea vămilor relative la pedepsirea infracțiunilor de cari tratează art. 6, 7 și 8, fie de pe urma aplicărei art. 9, 10, 11 și 12 din prezenta lege, nu vor fi vândute — ca și celelalte mărfuri proibite la import—cu condițiunea de a fi reexportate, ci vor fi în totdeauna distruse, pe dată ce se vor fi dat cuvenita aprobare proceselor-verbale de contravențiune.

Tot astfel vor fi distruse și produsele ce se vor confisca pe baza art. 12 din legea de față.

Art. 23. — Condamnațiunile civile în contra mai multor persoane pentru una și aceeaș contravențiune vor fi solidare atât pentru amendă, cât și pentru cheltuelile de judecată.

Art. 24. — In ceea ce privește confiscațiunile, amenzile și cheltuelile de judecată, dirigintii de farmacie sunt responsabili de faptele asistenților, elevilor, contabililor și servitorilor lor; iar proprietarii depozitelor de zaharină, aceia ai fabricatelor conținând zaharină și aceia ai fabricatelor de stafide sunt responsabili de faptele comișilor, agenților, lucrătorilor și în general ale ori și cărui reprezentant al lor, chiar când condamnațiunile vor fi fost pronunțate în contra zișilor reprezentanți ori subalterni, fără ca patronii acestora să fi fost puși în cauză.

Art. 25. — Sumele cuvenite ca amenzi și ca cheltueli de judecată, de pe urma contravențiunilor pedepsite prin legea de față, se vor împlini prin aplicarea dispozițiunilor din legea specială de urmăriri în materie de datorie către Stat.

Art. 26. — In toate cazurile de amendare prevăzute prin această lege, contravenientul care nu va putea nici să justifice că este în măsură de a plăti amenda la care va fi fost supus pentru infracțiunea comisă de dânsul, nici să consemneze acea amendă, sau să prezinte o cauțiune valabilă pentru achitarea ei, va trebui să fie reținut și trimis îndată înaintea tribunalului de prima instanță pentru înlocuirea acelei amende cu închisoarea corespunzătoare, potrivit dispozițiunilor art. 28 din codicele penal.

Art. 27. — Produsul amenzilor împlinite dela cei condamnaţi pentru veri-una din infracţiunile prevăzute la art. 9, 10, 11 şi 12 din prezenta lege se va consemna şi — după ce condamnaţiunile vor fi devenit definitive, fie prin expirarea termenului de apel, fie prin respingerea apelului de către tribunal — se va repărţi în modul următor: 25% se va acorda drept premiu denunţătorilor sau descoperitorilor infracţiunei; 25% se va acorda drept premiu constatatorilor infracţiunei; 25%, potrivit art. 175 din legea sanitară, se va revărsa în cassa comunei unde se va fi constatat contravenţiunea, spre a i se alimenta fondul din care se procură gratuit medicamente la bolnavii săraci, iar restul de 25% se va vărsa la tezaur pentru acoperirea cheltuelilor de urmărire a contravenţiunilor la legea de faţă.

Art. 28. — Toate dispoziţiile de mai sus, privitoare la descoperirea, constatarea şi reprimarea diferitelor infracţiuni prevăzute la art. 6—12 din prezenta lege, sunt deopotrivă aplicabile şi când e vorba de celelalte produse chimice îndulcitoare, de felul celor menţionate la art. 5.

CAPITOLUL IV

Dispoziţiuni transitorii

Art. 29. — După dispoziţiunile existente ale legei şi regulamentelor sanitare, fiind îngăduit şi droghiştilor să vânză zaharină şi alte asemenea substanţe îndulcitoare, toţi droghiştii din ţară sunt obligaţi ca, în termen de cel mult 10 zile dela promulgarea prezentei legi, să declare în scris administraţiunei centrale a vămilor toate cantităţile din fiecare fel de zaharină, sau din orice alte asemenea produse himice îndulcitoare, cu cari se vor fi găsind deja aprovizionaţi, pentru ca să li se poată fără întârziere rescumpăra acele cantităţi după actualele lor preţuri curente din comerţul cu ridicata.

De asemenea fiecare diriginte de farmacie este ţinut ca, în termen cel mult de 10 zile dela promulgarea legei, să declare în scris administraţiunei centrale a vămilor:

a) Pe de o parte, cantitatea de zaharină comprimată în pastile ce crede că i-ar fi suficientă pentru trebuinţele normale din cursul unui an;

b) Pe de altă parte, cantităţile din fiecare fel de zaharină sau din orice alte asemenea produse himice îndulcitoare, cu cari îşi va fi având deja aprovizionată farmacia, pentru ca atât cantitatea de zaharină în pastile ce ar întrece cuantumul ce i se va recunoaşte ca îndestulător pentru trebuinţele farmaciei sale, cât şi cantităţile din celelalte feluri de zaharină, sau din orice alte asemenea substanţe îndulcitoare, să li se poată fără întârziere rescumpăra după actualele lor preţuri curente din comerţul cu ridicata.

Atât droghiştii cât şi diriginţii de farmacie cărora nu le-ar conveni răscumpărarea vor fi obligaţi a reexporta, fără nici o întârziere, toate cantităţile de zaharină sau de orice alte asemenea substanţe îndulcitoare ce urmau să fie răscumpărate.

Art. 30. — Pentru cantităţile de zaharină, sau de orice alte asemenea produse himice îndulcitoare, ce nu vor fi fost declarate în termenul prevăzut prin articolul precedent, atât droghiştii cât şi diriginţii de farmacie vor fi pasibili de penilităţile prescrise prin această lege ca şi orice alt deţinător de asemenea substanţe.

Art. 31. — Printr'un regulament de administraţie publică se va putea, la trebuinţă, determina mai cu deamănuntul modul cum trebuesc să fie puse în aplicare unele din prescripţiunile cuprinse în legea de faţă

Art 32. — Sunt şi rămân abrogate toate dispoziţiile ce se vor găsi a fi contrarii prezentei legi, care va intra în vigoare chiar în ziua promulgărei ei.

REGULAMENT[1]
PENTRU IMPORTUL. FABRICAREA, VANZAREA ŞI EXPORTUL OPIULUI, A DERIVATELOR SALE, A COCAINEI ŞI DERIVATELOR SALE

Sancţionat cu decretul regal No. 2543, din 12 Iunie 1920, publicat în «Monitorul Oficial» No. 89, din 23 Iulie 1920.

CAPITOLUL I.

Definiţiuni

Opiul brut, opiul preparat, opiul medicinal, extract de opiu, pantopon, morfină, codeină, thebaină, papaverină, narceină, narcotină, heroină, dionină, cocaină, stovaină, nirvanină, cocaină, etc.

Art. 1. — Prin opiu brut se înţelege: sucul închegat dela sine, obţinut din capsulele de mac somnifer (papaver somniferum) şi care n'a fost supus decât la manipulările necesare pentru împachetare şi transportare.

Art. 2. — Prin opiu preparat se înţelege: produsul din opiu brut, căpătat prin o serie de operaţiuni speciale şi în deosebi prin disolvare, fierbere, prăjire sau fermentare, cu scopul de a-l transforma în extract bun pentru consumaţiune; opiul preparat conţine grosul şi toate celelalte rămăşiţe ale opiului fumegând.

Art. 3. — Prin opiu medicinal se înţelege opiul brut, care a fost încălzit la 60% centigrade şi nu conţine mai puţin de 10% morfină, fie acest opiu în pulbere, granulat sau amestecat cu materii neutre.

1) NOTĂ. — A se vedea art. 139 din legea sanitară pag. 192 Vol. I.

Art. 4. — Prin extract de opiu se înţelege produsul farmaceutic obţinut prin maceraţiunea pulverei de opiu cu apă şi evaporarea lichidului rezultat din maceraţiune, până la consistenţa de extract uscat.

Art. 5 — Prin pantopon, sau extract total de opiu, se înţelege totalitatea alcaloizilor opiului, precipitaţi sub formă de chlorhidraţi solubili.

Art. 6. — Prin morfină (C 17, H 19, Az. O 3); prin codeină metylmorfină (C 18, H 21, Az. O 3); prin thebaină (C 19, H 21, Az. O 3); prin papaverină (C 20, H 21, Az. O 4); prin narceină (C 23, H 27, Az. O 8); prin narcotină (C 22, H 23, Az. O 7); prin heroină, diacetil morfină (C 21, H 23, Az. O 5); prin dionină-etyi-morfină hidrochlorică (C 17, H 17, Az. O); (OH); (O C 2 H 5); (H Cl); prin cocaină metil benzil-ecgonină (C 17, H 21, Az. O 4); prin tropococaină-bezoil-pseudotropeină (C 15, H 19, Az. O 3); prin stovaină chlorhydrat dymetil amino-benzoil-pentanol (eter metilic al acidului paramido mentaoxibenzoic) prin nirvanină, eter metilic al acidului dietil glicocolamida oxibenzoic (H Cl. C2 H5); prin eucaină eterul metil-benzoic al cocainei (C 19, H 27, Az. O 4, H Cl. H 2 O) *se înţelege substanţele caracterizate ca atare prin proprietăţile lor chimice, fizicc şi fiziologice.*

CAPITOLUL II.

Dispoziţiuni

Art. 7. — Importul, exportul, fabricarea şi vânzarea opiului preparat sunt cu totul interzise.

Art. 8. — Importul, exportul, vânzarea şi fabricarea tuturor produselor enumărate în capitolul I al acestui regulament, precum şi a oricărui derivat nou al morfinei, cocainei, sau a sărurilor lor respective, sau ori ce alcaloid al opiului care ar putea, în urma cercetărilor ştiinţifice în general recunoscute, să dea loc la abuzuri analoage şi să aibă de rezultat aceleaşi efecte vătămătoare (afară de opiul preparat care este cu desăvârşire interzis), nu se poate face decât de farmaciştii oficiali recunoscuţi ca diriginţi ai farmaciilor din ţară.

Art. 9. — Droghiştii şi firmele cari fac comerţ en gros pentru furnizarea farmaciilor nu vor putea importa în ţară opiul (afară de opiul preparat oprit pentru toată lumea) sau derivatele sale, cocaina sau derivatele sale decât după o prealabilă autorizaţinne a Direcţiunei generale sanitare.

Această autorizaţiune nu se va putea da decât numai după ce importatorul va face dovada valabilă a modului de desfacere a transporturilor anterioare.

Art. 10. — Ministerul de interne, Ministerul de război, Ministerul de industrie, Directorii laboratoriilor şi clinicilor universitare; a şcoalei superioare de farmacie, a şcoalei superioare de medicină veterinară, a şcoalei superioare de poduri şi şosele, a laboratoriilor Statului, Eforia spitalelor civile, Epitropia sft. Spiridon din Iaşi şi Aşezămintele brâncoveneşti pentru nevoile depozitelor, farmaciilor şi laboratoriilor dependinte de aceste instituţiuni, vor putea importa opiul (afară de opiul

preparat) şi derivatele sale; precum şi cocaina şi derivatele sale, fără autorizaţie prealabilă.

Art. 11. — Importul şi exportul opiului brut şi al derivatelor sale şi al cocainei şi derivatelor sale nu se pot face prin alte oficii vamale decât Bucureşti, Iaşi, Constanţa, Galaţi, Brăila, Cernăuţi, Cluj şi Arad.

Fiecare colet, conţinând opiu brut destinat exportului, dacă va conţine mai mult decât cinci kgr. va purta o inscripţie cu arătarea conţinutului.

Art. 12. — Extragerea produselor din opiu brut, fabricarea morfinei, cocainei şi sărurilor lor respective, nu se pot face decât: *a)* în laboratoriile farmaciilor publice; *b)* în instituţiile enumărate la art. 10 şi *c)* în laboratoriile anume autorizate de Direcţiunea generală sanitară.

Nu se pot da aceste autorizaţiuni decât dacă laboratoriile:

1. Au un conducător competent (chimist titrat sau farmacist);
2. Instalaţie apropiată.
3. Să se supună condiţiilor de a înregistra toate substanţele importate, toate produsele obţinute şi a nu vinde decât farmaciilor publice sau instituţiunilor autorizate prin art. 10.

Art. 13. — Debitarea substanţelor enumărate în capitolul I nu se poate face decât în farmacii, după ordonanţele medicilor.

Art. 14. — De asemenea instituţiunile autorizate prin art. 10 nu vor putea înstrăina substanţele enumărate în capitolul I decât persoanelor autorizate sau după ordonanţele medicilor.

Art. 15. — Droghiştii, farmaciştii, laboratoriile şi autorităţile autorizate de a importa, fabrica, face comerţ şi exporta substanţele enumărate în capitolul I sunt datori a trimite la fiecare trei luni, Direcţiunei generale a serviciului sanitar o statistică asupra cantităţilor acestor substanţe importate, fabricate, vândute exportate sau alt cum consumate.

CAPITOLUL III.

Pedepse

Art. 16. — Orice călcare a dispoziţiunilor regulamentului de faţă se va socoti ca exerciţiu ilicit al farmaciei şi atrage după sine darea în judecată, conf. art. 88 din legea sanitară, în baza căruia contravenienţii se vor pedepsi cu amenda dela 200—2000 lei.

Pentru insolvabili justiţia va preface amenda în închisoare.

Recidiva se va pedepsi cu închisoare corecţională dela o lună până la un an.

Aceleaşi penalităţi se aplică şi persoanelor neautorizate cari se vor găsi vânzând ori posedând oricare din substanţele enumărate la capitolul I, dacă nu vor dovedi că le posedă pentru uzul personal şi conform unei prescripţiuni medicale.

Art. 17. — Dispoziţiunile acestui regulament se vor pune în aplicare după două luni de zile dela data publicărei lui în „Monitorul Oficial"[1]).

1) NOTĂ. — Acest regulament a intrat în vigoare la 23 Septembrie 1920.

REGULAMENTUL DROGUERIILOR ŞI VANZĂREI SUBSTANŢELOR MEDICAMENTOASE BRUTE

Dispoziţiuni privitoare la exerciţiul drogheriei au fost luate încă din 1832, modificându-se în 1855, 1863, 1867, iar primul regulament asupra comerţului cu substanţe medicamentoase şi otrăvitoare a apărut în Monitorul Oficial No. 48 din 4 Iunie 1866, suferind modificări prin regulamentul publicat în Monitorul Oficial No. 172 din 31 Octombrie 1893, prin regulamentul sancţionat cu Decretul Regal No. 5 din 2 Ianuarie 1900 publicat în Monitorul Oficial No. 225 din 5 Iunie 1900 şi în sfârşit prin înaltul Decret Regal No. 1166 din 30 Martie 1921, publicat prin Monitorul Oficial No. 19 din 23 Aprilie 1921, astfel cum este trecut mai jos.

CAPITOLUL I

Autorizarea comerţului cu substanţe medicamentoase brute, materii toxice şi produse ale fabricelor chimice

Art. 1. — In baza art. 139 din legea sanitară, ţinerea precum şi vânzarea substanţelor medicamentoase brute, materiilor toxice şi produselor fabricelor chimice indigene şi străine cu întrebuinţare în medicină, industrie, etc., nu este permisă decât în condiţiunile şi cu stricta păzire a obligaţiunilor impuse prin acest regulament şi numai după ce s'a obţinut autorizarea direcţiunii generale a serviciului sanitar.

Această autorizare se dă oficinelor farmaceutice, droguerillor, fabricelor chimice şi firmelor înregistrate, după normele specificate în articolele următoare pentru fiecare categorie în parte [1]).

1) NOTĂ — Vezi acest articol din legea sanitară, Vol. I pag. 192.

Art. 2. — In oficinele farmaceutice autorizate se pot ţine şi vinde medicamente preparate din substanţe medicamentoase brute, prin intervenirea artei farmaceutice, preparaţiuni chimice şi alte operaţiuni ca: soluţiuni, extracţiuni, amestecări, divizări, etc., putându-se efectua operaţiuni de natura celor indicate mai sus, în scop de a executa ordonanţe medicale şi de a prepara medicamente simple sau compuse, ce urmează a se pune în consumaţiune publică.

Tot în oficinele farmaceutice autorizate se pot vinde medicamente şi drogue cu amănuntul, precum şi specialităţi farmaceutice străine sau indigene, admise conform articolelor corespunzătoare.

Art. 3. — Droguerille autorizate pot ţine şi vinde oficinelor farmaceutice, altor droguerii autorizate, fabricelor chimice, medicilor, veterinarilor şi dentiştilor autorizaţi, unde nu se află farmacii, substanţe medicamentoase brute, materii toxice, produsele fabricelor chimice indigene şi străine cu întrebuinţare în medicină, industrie, etc.; precum şi extractele ce sunt admise a fi importate gata din străinătate şi numai cu ridicata, după normele prevăzute în acest regulament.

Este cu desavârşire oprit a libera medicamente după reţete, a face

manipulaţiuni farmaceutice ca: preparări de elixire medicale, siropuri, tincturi, unguente, a împărţi medicamente în prafuri, a face infuziuni, decocturi, soluţiuni, hapuri, boluri, supozitori, specialităţi, sau orice alt preparat farmaceutic, etc.

Art. 4. — Fabricele chimice vor putea vinde produsele lor ce au întrebuinţare în medicină, tot cu ridicata şi numai oficinelor farmaceutice, drogueriilor, altor fabrici chimice precum şi medicilor, veterinarilor şi dentiştilor autorizaţi în comunele unde nu se află farmacii.

Autorizarea de funcţionare a acestor fabrici, precum şi celor de pansamente se dă de direcţia generală a serviciului sanitar, după avizul comisiunei chimico-farmaceutică, care va prescrie regulele de fabricare şi funcţionare, indicând în acelaş timp şi punerea în comerţ a produselor.

Art. 5. — Firme înregistrate (societăţi, asociaţii, casele comerciale, procuriştii, etc.), care reprezintă interesele clienţilor lor din străinătate sau din ţară, au dreptul numai a interveni pentru a obţine vânzarea în ţară a preparatelor farmaceutice, conform regulamentului de faţă.

Odată obţinută această autorizare, ei nu pot desface produsele, nici a avea depozite decât dacă vor fi autorizaţi de direcţiunea generală sanitară special pentru aceasta şi în condiţiunile următoare:

a) Nu le este permis a depozita sau a vinde droguiştilor şi farmaciştilor decât specialităţile caselor pe care le reprezintă şi care specialităţi au fost autorizate;

b) Nu li se poate admite ţinerea şi desfacerea specialităţilor, dacă nu va avea ca diriginte responsabil un droguist sau farmacist recunoscut de direcţiune.

Comisionarii, reprezentanţii de fabrici etc., pot însă avea cantităţi mici provenind numai din fabricele ce ei reprezintă, păstrându-se ca mostre, nici de cum pentru vânzare.

Depozitele mari găsite la ei de substanţe medicamentoase brute ori de specialităţi farmaceutice chiar autorizate la vânzare, se vor confisca în folosul spitalelor, fără nici un fel de despăgubire.

Art. 6. — Se mai poate acorda, ca în depozitele pentru desfacerea preparatelor, admise conform articolului precedent, să se facă operaţiuni de divizare.

In acest caz, direcţiunea generală sanitară cu avizul comisiunii chimico-farmaceutică, va prescrie pentru fiecare autorizaţie în parte, modul de divizare, ambalajul şi condiţiunile în cari se vor desface preparatele divizate.

Art. 7. — Fabricanţii, cultivatorii, recoltatorii, nu pot pune în comerţ decât cu ridicata, substanţe de orice natură şi de orice provenienţă animală, vegetală ori minerală, simple sau combinate prin manipulaţiuni de fabrică sau prin preparaţiuni extemporane, dacă ele sunt destinate de a fi întrebuinţate în scopuri terapeutice.

Acestor persoane nu le este îngăduit, nici măcar de a avea în stabilimentele lor instalaţiuni ori dispozitive, cari ar lăsa să se bănuiască practicarea comerţului în detaliu cu aceste substanţe.

CAP. II

Obţinerea matricolei de droguist sau dirigінte de depozit

Art. 8. — Nimeni nu poate poseda sau dirija o droguerie sau un depozit, fără a avea matricolă specială de droguist, liberată de direcţiunea generală a serviciului sanitar după normele prevăzute mai jos.

Pentru matricola de droguist sau diriginte de depozit se cere un examen, dela care sunt scutiţi licenţiaţii sau doctorii în farmacie, cari posed calitatea de cetăţean român.

Proprietarul, arendatorul sau administratorul unei farmacii nu poate fi în acelaş timp proprietarul, arendatorul sau dirigintele unei droguerii sau depozit.

Un droguist nu poate avea decât o singură droguerie.

Art. 9. — Pentru obţinerea matricolei de droguist sau conducător de depozit se cere candidatului să îndeplinească condiţiunile următoare:

a) Să fie român sau naturalizat şi să posede un certificat de bună purtare liberat de autoritatea unde a domiciliat 5 ani de zile în urmă;

b) Să posede diploma de absolvire a liceului complect sau a unei şcoale superioare de comerţ, precum şi o practică de cel puţin 2 ani într'o droguerie sau depozit.

Se exceptează actualii practicanţi, cari la punerea în aplicare a acestui regulament, sunt deja înscrişi în protocoalele de revizia drogueriilor, pe ziua de 1 Ianuarie 1921;

c) Să depună un examen la direcţiunea generală a serviciului sanitar înaintea unei comisiuni compuse din 3 membri ai comisiunii farmaceutice.

Candidaţii cari au studii superioare technice, pot fi admişi la examen de droguist, numai în urma unui stagiu de cel puţin 6 luni, făcut efectiv într'o droguerie sau depozit autorizat.

Art. 10. — Examenul va consta din două probe: una scrisă şi alta orală.

1. Proba scrisă va consta din descrierea unei drogue sau substanţe chimice, cu privire la provenienţă, proprietăţi, calităţi, formele sub cari se găseşte în comerţ, modul de a se face comerţ cu ea, falşificări, precum şi oarecari caractere elementare ştiinţifice.

2. Proba orală va consta din:

Recunoaşterea practică a drogurilor sau preparatelor.

Cunoştinţa condiţiunilor cari trebuiesc observate la conservarea diferitelor drogue.

Cunoştinţa nomenclaturii substanţelor medicamentoase.

Cunoştinţa regulamentului în ceeace priveşte vânzarea droguelor şi substanţelor toxice.

Pentru candidaţii de diriginte de depozit se mai cere şi cunoştinţe speciale ale produselor farmaceutice din care se compune depozitul.

Odată cu cererea de examen va depune suma de lei 600 care se va distribui membrilor comisiunii.

CAP. III

Concesiunea droguerillor, depozitelor şi stingerea lor

Art. 11. — Nici o droguerie sau depozit nu va putea funcţiona fără prealabila autorizare dată de direcţiunea generală a serviciului sanitar.

Fiecare droguerie sau depozit trebuie să aibă un diriginte responsabil recunoscut de aceeaş direcţiune, el trebuie să supravepheze în permanenţă comerţul cu drogue, neputând părăsi localitatea în care se află fără permisiunea autorităţilor sanitare locale.

In caz de absenţă mai îndelungată peste 10 zile el trebuie să lase un înlocuitor recunoscut.

Responsabilitatea faţă de legile şi regulamentele sanitare o are numai proprietarul, sau dirigintele recunoscut, care este răspunzător cu tot fondul comercial, indiferent de combinaţiunile comerciale ce le ar face şi fără nici o pretenţie din partea celor cari comanditează.

Semnătura comercială pentru import şi export de medicameete (drogue) etc., precum şi a operaţiunilor comerciale pentru desfacerea mărfurilor, o va avea exclusiv numai proprietarii droguişti, farmacişti şi diriginţi autorizaţi.

Deasemenea sunt responsabili şi pentru orice abatere a personalului său.

Art. 12. — Drogueriile nu pot avea filiale, nici laboratoare de preparate chimice şi galenice.

Pentru a poseda, sau dirigea o droguerie, sau un depozit, pe lângă matricola specială de droguist, sau diriginte de depozit, în conformitate cu acest regulament, trebuie să posează calitatea de cetăţean român, legea recrutării satisfăcute şi un certificat de bună purtare eliberat de autoritatea unde a domiciliat 5 ani de zile în urmă, de care nu pot fi scutiţi sub nici un motiv.

Art. 13. — Drogueriile se dau pentru anumite persoane şi pentru anumit loc, ţinându-se seamă de numărul locuitorilor aproximattv 20.000 pentru o droguerie.

Direcţiunea generală a serviciului sanitar va ţine un registru în care se va specifica numărul populaţiunii şi drogueriilor dintr'o localitate, care se va revizui după împrejurări, publicându-se din an în an locurile vacante prin *Monitorul Oficial.*

Distanţa dela o droguerie la alta trebuie să fie de cel puţin 500 metri.

Cei ce şi-au înstrăinat, sub orice formă oficinele autorizate, nu pot cere o nouă concesiune.

Art. 14. — Drogueria sau depozitul autorizat nu poate fi deschis pentru începerea comerţului, decât dacă este instalat într'un local separat, având instalaţiune complectă; fiecare vas, cutie, sticlă, pachet sau borcan trebuind să poarte o etichetă corectă şi citeaţă prin care să arate conţinutul lor.

Constatarea şi autorizarea de deschidere se va face în urma raportului de anchetă a medicului oraşului respectiv, fiind însoţit de farma-

cistul membru al consiliului de higienă sau farmacistul delegat al direcţiunii generale a serviciului sanitar.

Art. 15. — Reclamele exagerate sau compromiţătoare sunt interzise, direcţiunea generală sanitară cu avizul comisiunii farmaceutice, putând interzice şi confisca astfel de reclame, iar contravenienţii vor fi pedepsiţi conform articolului relativ la pedepse.

Nici o droguerie nu va avea dreptul de a se intitula şi a-şi pune firmă de droguerie medicinală.

De asemeeea farmaciştii d rigingţi sau proprietari de droguerii sau depozite autorizate, nu au dreptul a pune cuvântul de farmacist pe firmă, spre a nu se face confuziuni.

Art. 16. — Drogueriile sau depozitele se vor revizui cel puţie de două ori pe an, de către comisiunile sau persoanele în drept a revizui farmaciile.

In protocoalele de revizie se va răspunde la chestiunile prevăzute în formularul de revizie, care se va da de ministerul de interne (direcţia sanitară).

Afară de aceste revizii, autorităţile sanitare locale, precum şi membrii comisiunii farmaceutice şi membrul farmacist din consiliul de higenă, însoţit de agenţii administrativi, vor putea vizita inopinat drogueriile şi depozitele, pentru a se convinge de stricta aplicare şi păzire a acestui regulament şi a încheia proces-verbal despre cele găsite.

Art. 17 — Ca personal în droguerie nu este permis a se avea decât persoane ce au vârsta de cel puţin 15 ani împliniţi şi absolvenţi a cel puţin 4 clase primare.

Se exceptează personalul pur administrativ şi de contabilitate.

Art. 18 — Drogueriile, fabricele chimice şi firmele înregistrate şi autorizate după normele acestui regulament, vor avea în totdeauna la dispoziţie pe lângă facturile originale şi preţul curent al mărfurilor, care nu va fi mai mare de 30% peste preţul original al facturii.

Art. 19. — Concesiunile acordate pentru droguerii sau depozite, etc., se vor stinge:

1. In caz când drogueria sau depozitul nu va începe funcţionarea timp de 9 luni dela darea autorizării;
2. In caz când concesionarul va fi osândit pentru fapte infamante;
3. In caz de disolvare a asociaţiunii comerciale de orice natură ar fi;
4. In caz de faliment fraudulos;
5. In caz când proprietarul, administratorul sau dirigintele unei droduerii sau depozit a devenit proprietarul, administratorul sau dirigintele unui alt depozit.

Art. 20. — In caz de moartea droguistului, farmacistului sau şefului de depozit autorizat, cari în acelaş timp a fost şi proprietarul fondului comercial, moştenitorii sunt datori ca în termen de 30 zile, să ceară direcţiunii generale sanitare numirea unui administrator care îndeplineşte condiţiunile cerute de acest regulament, până la lichidarea fondului comercial, care nu poate trece de 5 ani.

In caz de moarte a droguistului, farmacistului sau şefului de depozit

autorizat, care nu era şi proprietarul fondului comercial, proprietarul fondului comercial este obligat ca în termen de 30 zile să ceară direcţiunii generale sanitare numirea unei alte persoane, în conformitate cu dispoziţiunile asestui regulament.

După trecerea acestui termen şi în caz de neconformare, se va retrage autorizaţia de funcţionare, închizându-se oficina fără nici o altă pretenţiune.

CAP. IV

Medicamente compuse străine şi indigene (specialităţi)

Art. 21. — Medicamentele compuse străine şi specialităţi farmaceutice străine se pot vinde în ţară, cu prealabila autorizaţie a ministerului de interne, dată pe baza avizului comisiunii chimico-farmaceutică, al consiliului sanitar superior şi în urma unei analize pentru care va plăti 1000 lei, revenind 200 lei chimistului care a făcut analiza şi 800 lei vărsaţi cu chitanţă la administraţia financiară în folosul şi pe numele Casei sănătăţii publice rurale, după ordinul direcţiunii generale sanitare.

Specialităţile fabricate în ţară vor plăti pentru analiză 500 lei, din care 100 lei chimistului care a făcut analiza şi 400 lei vărsaţi cu chitanţă la administraţia financiară în folosul şi pe numele Casei sănătăţii publice rurale.

Direcţiunea generală sanitară cu avizul comisiunii chimico-farmaceutică şi consiliului sanitar superior poate retrage autorizaţia dată medicamentelor cari ulterior nu ar mai corespunde modelului depus.

Modelele de medicamente compuse străine şi de specialităţi farmaceutice străine, aprobate de consiliul sanitar superior, se vor depune la biurourile vamale, spre a servi de control la importul lor în ţară; la fiecare import de asemenea medicamente se va prezenta la biuroul vamal o dovadă că medicamentul provine dela fabrica ce a obţinut autorizaţia.

Direcţiunea sanitară, cu avizul comisiunii chimico-farmaceutică şi consiliului sanitar superior poate respinge introducerea şi vânzarea specialităţilor, cari se fabrică şi în ţară sau cari constituie o simplă combinare de materii prime, ce se pot efectua cu uşurinţă la fiecare oficină farmaceutică.

Art. 22. — Odată cu autorizarea dată pentru importul şi vinderea în ţară a preparatelor farmaceutice indigene şi străine, direcţiunea generală sanitară prin comisiunea chimico-farmaceutică va fixa şi preţul de vânzare al acelor produse care nu va fi mai mult decât cu 30 la sută faţă cu preţul din ţara de origină.

Pe lângă cererea de autorizare se va ataşa şi actele procuriştilor, caselor de import, etc., doveditoare că sunt reprezentanţi legali ai fabricantului în ţară şi dovada autentică, cum că preparatul sau specialitatea este autorizată a se vinde în ţara de origină.

CAP. V

Importul substanţelor cu întrebuinţare terapeutică (specialităţi)

Art. 23. — In caz de bănuială că substanţele simple sau compuse cu întrebuinţare terapeutică sub orice denumire şi pe orice adresă ar sosi, nu corespunde farmacopeei sau substanţelor declarate din punct de vedere technic, marfa se va trimite la unul din laboratoriile Statului spre a se face analiza complectă.

Art. 24. — Numai farmaciştii, droguiştii, diriginţii de depozite concesionate în conformitate cu acest regulament, ori cu legile anterioare, au dreptul de a importa substanţe cu întrebuinţare terapeutică.

Persoanele particulare cari ar voi să importe o substanţă medicamentoasă pentru uz propriu, pot fi autorizate de a importa de către direcţiunea generală sanitară printr'un ordin special îndreptat către oficiul vamal respectiv. Laboratoriile de cercetări ştiinţifice oficiale sunt libere să importe substanţe necesare cercetărilor lor.

Art. 25. — Şefii de vamă sunt datori a încunoştiinţa direcţiunea generală sanitară despre orice încercări de import de substanţe cu întrebuinţare terapeutică, făcută de persoane altele decât cele prevăzute în acest regulament. Se face pasibil de amendă, variind dela 200 până la 1000 lei şi eventual cu pierderea postului, şeful de vamă care ar înfrânge dispoziţia de mai sus.

Pedeapsa se aplică de ministerul de finanţe, după ancheta mixtă făcută de un inspector vamal şi un inspector sanitar.

Direcţiunea generală sanitară, încunoştiinţată despre sosirea la un punct vamal, a vreunui transport de substanţe medicamentoase făcută de o persoană neautorizată sau pe contul ei, va ordona şefului de vamă confiscarea acelei substanţe şi a o trimite la unul din depozitele direcţiunii sanitare pentru a fi întrebuinţată la spitalele Statului fără nici o despăgubire pentru importator.

Va putea face în prealabil o expertiză printr'un membru al comisiunii chimico farmaceutică asupra mărfurilor primite în vamă.

CAP. VI

Comerţul cu articolele chimice

Art. 26. — Comerţul cu articolele chimice se regulamentează în modul următor:

Se formează 5 tabele de articolele chimice care urmează a se ţine şi a se debita prin oficine în următoarele condiţiuni:

Tabela (A) cuprinde substanţe cari se folosesc exclusiv pentru scopuri terapeutice şi cari se pot ţine şi vinde publicului numai prin posesorii de farmacii şi prin personalul lor.

Tabela (B) conţine substanţele medicamentoase cari nu pot fi vândute de droguerii şi depozite decât numai în cantităţile minimale indicate la fiecare în parte şi nedivizate.

Tabela (C) cuprinde substanţele chimice cari au întrebuinţare şi în industria m că casnică, în agricultură şi meserii, etc., şi cari se pot vinde şi prin comercianţi, după ce vor obţine şi autorizarea direcţiunii generale sanitare, conformându-se dispoziţiunilor cuprinse în regulament pentru vânzare de otrăvuri.

Tabela (D) conţine acele substanţe folosite şi ca medicamente, putându-se întrebuînţa şi pentru alte scopuri şi pe care le pot vinde drogueriile şi depozitele în cantităţile indicate în tabelă şi chiar în cantităţi mai mari decât cele indicate, nu însă divizate în părţi mai mici decât cantitatea indicată.

Tabela (E) conţine substanţe toxice cari le pot ţine acei ce sunt în posesiunea unei autorizaţiuni speciale liberată de direcţiunea generală a serviciului sanitar, conformându-se dispoziţiunilor regulamentului pentru vânzarea de otrăvuri.

Art. 27. — Direcţiunea generală sanitară, după trebuinţă şi împrejurări, va putea adăuga şi şterge din substanţele indicate în această tabelă.

Medicamente noui introduse în terapeutică cad sub categoria substanţelor din tabela (A).

CAP. VII

Vânzarea substanţelor otrăvitoare

Art. 28. — Droguiştii sau fabricanţii de produse chimice şi diriginţii de depozite nu pot vinde substanţe otrăvitoare decât la alţi droguişti, farmacişti, medici veterinari, institute ştiinţifice, agricultori, fabricanţi sau meseriaşi, cari în exerciţiul profesiunii lor, întrebuinţează asemenea substanţe.

In caz când aceste persoane nu le vor fi bine cunoscute, sunt obligaţi a pretinde dela ele, un permis din partea autorităţii administrative sau sanitare, în care se va specifica profesiunea precum şi substanţele ce le întrebuinţează în executarea meserii lor.

Aceste permisiuni se vor elibera de autorităţile arătate mai sus pe timp determinat.

Art. 29. — Pentru substanţe otrăvitoare se va ţine un osebit registru şnuruit şi legalizat de către autoritatea sanitară locală. In acest registru se vor înscrie cantităţile substanţelor toxice, cumpărate şi vândute, arătându-se cum şi când s'a vândut, adeverind cumpărătorului prin subscriere în registru, semnând singur, sau neştiind carte, va înscrie numai numărul permisului.

Asemenea sunt obligaţi a ţine un registru special pentru substanţele pe care sunt în drept a le vinde altor droguiştii sau farmacişti.

Este cu desăvârşire oprit a se vinde sau încredinţa otrăvuri minorilor.

Art. 30. — Substanţele toxice, cari nu se găsesc împachetate în lăzi sau butoaie ţintuite şi cari nu sunt destinate peetru comerţul cu amănuntul, conform dispoziţiunilor acestui regulament, vor fi ţinute într'un dulap închis cu cheie şi în vase bine închise. Aceste vase vor purta etichetele citeţe.

Pe lângă numele substanţei, aceste etichete vor purta imprimat cuvântul «Otravă» pe câmp roşu.

Asemenea pe uşile dulapului, se vor pune etichete cu cuvântul «Otravă».

Cheile vor fi ţinute de persoană responsabilă.

Art. 31. — Substanţele toxice se vor vinde cu balanţa, măsuri şi ustensile ţinute în stare de curăţenie perfectă şi nu vor putea fi întrebuinţate la dispensarea substanţelor inofensive.

In fiecare borcan sau cutie cu substanţe toxice, se va găsi o lingură sau o spatulă care va servi la scoaterea acestei substanţe.

Lichidele de natură toxică se vor conserva în sticle bine închise.

Art. 32. — Otrăvurile nu se vor putea vinde decât de dirigintele drogueriei sau acei cari sunt autorizaţi a face comerţ cu asemenea substanţe.

Vânzarea lor se va face în vase sau pachete bine închise impermeabile. Acestea vor purta totdeauna o etichetă care pe lângă firma oficinei şi numele substanţei, va purta şi cuvântul de «Otravă». Punerea otrăvurilor în vase, a căror formă este consacrată pentru prepararea şi conservarea de substanţe alimentare, este oprită.

Art. 33. — Persoanele îndreptăţite a cumpăra sau a ţine substanţe otrăvitoare pentru uzul artei sau profesiunii lor, sunt datoare a conserva aceste substanţe în dulapuri închise, a priveghea ca ele să nu se poată înstrăina, a iniţia ajutoarele sau elevii asupra naturii substanţei precum şi a accidentelor ce se pot ivi prin ingerare sau manipulare greşită cu acele substanţe.

CAP. VIII

Comerţul cu cosmetice, săruri, ape minerale, culoriilor, săpunurilor, etc.

Art. 34. — Comerţul cu cosmetice, ca prafuri şi paste de dinţi, parfumuri, apă de toaletă, săpunuri, pomezi, etc., întrucât ele nu constituesc un medicament propriu zis şi nu cuprind substanţe otrăvitoare sau din acele a căror întrebuinţare îndelungată poate vătăma sănătatea, sunt libere a se vinde de orice persoană în comerţ.

Substanţele date drept cosmetice, dar cari în realitate constituesc un medicament şi cari vor fi apreciate ca atare de ministerul de interne prin comisiunea chimico-farmaceutică şi consiliul sanitar superior, precum şi cosmeticele care s'ar constata că conţin substanţe toxice sau prin întrebuinţare îndelungată pot vătăma sănătatea, se vor opri de către ministrul de interne a se vinde de droguişti, conducători de depozite, etc., putându-se debita numai de farmacişti în oficinele lor autorizate.

Cosmeticele sau preparatele recunoscute ca medicamente, se vor considera ca specialităţi farmaceutice şi pentru vânzarea lor, proprietarul sau procuratorul se va conforma dispoziţiunilor prevăzute în acest scop.

Art. 35. — Sărurile extrase din apele minerale, precum şi apele minerale naturale şi atificiale autorizate, sunt libere a se vinde de către orice persoană care face comerţ.

Apele minerale naturale arsenicale toxice, sau apele de Roncegno, Levico şi Guberquelle, etc., nu se vor putea debita publicului decât de către farmacişti în oficinele lor, în baza unei ordonanţe medicale.

Art. 36. — Vânzarea de culori şi vopsele netoxice se poate face de orice persoană, aceasta nefiind un drept exclusiv al droguiştilor sau depozitelor autorizate.

Art. 37 — Săpunurile medicinale, pansamente simple, bandajele şi instrumentele chirurgicale, se vor putea vinde publicului de către droguişti sau alţi comercianţi în orice cantitate.

CAP. IX

Păstrarea şi debitarea substanţelor inflamabile

Art. 38. — Pentru păstrarea şi debitarea substanţelor inflamabile, se vor avea în vedere următoarele:

1. Localul. Toate substanţele inflamabile se vor păstra într'un local cu temperatură joasă, în pivniţă, subsol sau local special izolat de locuinţe; aceste localuri vor fi bine boltite, pentru ca în caz de accident, să poată proteja clădirea deasupra, având şi o ventilaţie suficientă pentru degajarea gazelor inflamabile.

Pragul acestui local va fi de piatră şi ridicat, pentru ca lichidele inflamabile să nu se poată scurge în afară, uşa va fi de fier şi obloanele asemenea de fier.

Partea localului în cari sunt depozitele substanţelor inflamabile, să fie cât se poate mai îndepărtată de celelalte substanţe şi dacă e posibil separată prin zid.

2. Vasele speciale pentru substanţele cari le conservă, vor fi solide şi bine închise.

Aceste vase nu se vor ţine niciodată complect pline, rămânând loc suficient pentru dilatarea lichidului.

Substanţele inflamabile se vor aduce în droguerii în vase speciale de a fi conservate, fără a fi nevoie de vre-o transvasare iar pentru vânzarea în detaliu, transvasarea se va face prin ajutorul unei pâlnii şi ferit de orice flacără. In apropierea localului de transvasare şi conservare se vor ţine materiale proprii pentru stingere, precum nisip, pământ sau cenuşe.

3. La vânzarea acestor substanţe se vor aplica pe vase etichete cu litere negre pe câmp roşu, cu inscripţia «inflamabil» şi numele substanţei, atrăgând atenţiunea publicului asupra pericolului la care sunt expuşi, manipulând cu aceste substanţe.

Manipulaţia şi vânzarea acestor substanţe nu este permisă decât în timpul zilei.

In localul de conservare, manipularea se va face la lumina zilei, iar

când aceasta nu este posibil, se poate face şi noaptea la lumină electrică în oraşele mari unde este introdusă lumina electrică. In cazul când unul din aceste moduri de lumină nu se poate introduce, se va face uz de lampă de siguranţă Dawy, care trebuie ţinută întotdeauna în bună stare de funcţionare.

In caz când o substanţă inflamabilă uşor volatilă s'ar răspândi printr'un accident oarecare în localul de conservare, nici o manipulare nu se va face în local, chiar cu lampa de siguranţă, înainte ca acest local să fie complect ventilat şi degajat de vaporii inflamabili ce s'au răspândit.

4. Droguiştii nu vor putea ţine în prăvălie pentru vânzare decât cantităţile necesare zilnic.

Art. 39. — Contravenienţii la dispoziţiunile acestui regulament se vor pedepsi conform normelor articolului 65 din legea sanitară modificată în 1921, ţinându-se seamă de gravitatea lor cu:

1. Observaţiuni:
2. Amendă dela 200—1000 lei, în caz de recidivă amenda îndoită;
3. Cu închiderea oficinei pe un timp determinat sau definitiv, şi
4. Retragerea autorizaţiunii de funcţionare.

Primele două pedepse se dau de direcţiunea generală sanitară după avizul comisiunii chimico-farmaceutică, iar cele două din urmă se vor da cu avizul comisiunei chimico-farmaceutica şi consiliului sanitar superior.

In caz de abateri grave, ce ar provocă moartea, în afară de aceste pedepse se va da şi în judecată conform dreptului comun.

Amenzile se dau în folosul casei sănătăţii publice.

Art. 40. — In termen de 3 luni dela promulgarea acestui regulament, persoanele şi oficinele care vor deţine materiale şi substanţele medicamentoase nepermise, sunt îndatorate a le vinde în acest interval de timp, în orice cantitate oficinelor farmaceutice şi drogueriilor, iar după acest termen tot ce se va găsi nepermis se va confiscà în folosul spitalelor Statului, fără nici un fel de despăgubire pentru contravenient.

Tot în acest interval de timp se va anunţà direcţia sanitară despre comenzile făcute de droghişti şi farmacişti în străinătate prin intermediul altor persoane neautorizate. Sub nici un motiv după trecerea acestui termen, importul medicamentelor şi specialităţilor nu vor fi permise decât direct pe numele persoanelor autorizate şi în conformitate cu acest regulament.

De asemenea se vor confiscà în folosul spitalelor orice materiale sau substanţe medicamentoase ţinute sau vândute în contrazicere cu dispoziţiunile acestui regulament, în afară de pedepsele ce sunt prevăzute în articolul corespunzător.

Art. 41. — Suprataxarea medicamentelor sau specialităţilor va atrage pe lângă pedepsele dela articolul precedent şi condamnarea contravenientului la o taxă de o sută de ori mai mare decât surplusul perceput, care se va încasà prin administraţiile financiare, în folosul Casei sănătăţei publice.

Art. 42. — Toate dispozițiunile contrarii acestui regulament sunt și rămân abrogate, acest regulament intrând în vigoare dela publicarea în «*Monitorul Oficial*».

TABELA A.

Acetum aromaticum, Acetum colchici, Acetum scilae, Acidum hydrocianicum, Acid lacticum et eius salia, Acid sulfocarbolicum, Aconiticum et eius derivata et salia, Adonidinum, Aluminium acetic tartar, Alumnol, Amonium, acet. sol., Amyleium hydrat., Amylium nitros, Analgenum, Antifebrin, Antipirin, Apomorphie, Arbutin, Aristol, Atropin et eius salia., Aqua carbolisata, Aqua chlori, Aquae medicamentosae omnes, exceptis in serie II et III, nominatis, Balsam vitae Hoffman, Betol, Bismut cyanicum, Bismut salycilic, Bismut valerianic, Brucin, Bulbus colchici, Calcium oxysulfurat, Calcium sulfurat, Canuabis indicae preparata omnia, Capsulae medicamentosae omnes, Capita papaveris, Carageben scis, Cerata omnia, Chinidin et eius salia, Chinin et eius salia, Cinchoninum et eius salia, Codein et eius salia, Coffein et eius preparata, Colchicinum, Collodium cantharhardat, Collodium, Collyr adstring., lut. Coniium et eius salia, Conserva rosarum, Cornutinum et eius salia, Cortices sciss et nuditor omnes, exceptis in classe III designatis, Cubebinum, Cuprum alunin, Curare, Decocta infusa, mixturae et solutiones medicinales omnes, in usum externum aut internum, Dermatol, Digitalin, et eius derivata, Diuretin, Dubcisin et eius salia, Elacosachara omnia, Elatorium nigrum, Electuria medicinalia, Elixiria medicinalia, Emplastra omnia, excepto Emplastro Anglicano, Emulsienes medicate omnes, Ergotin, Euphorin, Exalgin, Extracta, omnia, Excepto, Extr. ligni Campech, Extr. Carnis et malti, Ferii preparata omnia exceptis in seria III et II designatis, Flores omnes, exceptia in serie III designatis Follia sciss a omnia, Follia sennue, Formaldehidum, Frondes sabinae, Fructus colocynthidis. Fructus tamarindoum, Globuli camphorati, Guiacolum et eius preparata, Herbae sciss omnes, Hidrargyri preparata omnia, exceptis in serie V nominatis.

Hidrastinum et eius salia, Hydromel infantum, Hyoseiaminum et eius derivata, Ichtyolum, Jalappinum, Iodoforum et eius preparata, Iodolum, Iodum et derivata, Kalium aceticum, Kalium carbonicum sol., Kalinm citricum, Kal. nitric fus., Kal. sulfat, Kal. tartaric, Kal. tartaric boraxat, Kamala, Kousso et elus preparata, Lactucarium, Lichen island sciss, Lichen island elixat, Lignum medicamenta, scissa omnia, exceptis in serie II et III disignatis, Limonada magnezia, Linimenta omnia, Liquor acidus Halleri, Liquor mercurialis decolor, Liquor mercurialis niger, Lithium et eius salia, Lupulin, Magnezia carbonica pulverata, Magnesia citrica, Magnesia hidroxid, Magnesia lactica, Magnesia oxidata, Magnesia phosphor, Magnesia salycilica, Manna calabrina, Manna Canelatta, Manitum, Massa pilularum Arethini, Massa pilularum Ruffi, Mel rosatum, Mentholum et eius preparata, Morphii preparata omnia, Morrhuolum, Narceinum, Narcotinum, Natr. citric, Natr. salycilic, Ol. animale aether, Ol. cayeputi, Ol. camphorat, Ol. cacao, Ol. chamomillae aether,

Ol. Crotonis, Ol. Cuberarum, Ol. filicis maris, Ol. hyosciami coctum, Ol. Hyosciami pres, Ol. sinapis, Opium et eius alcaloida omnia, Orezin et eius salia, Oximel scylae, Oximel simplex., Pastilli trochisici et rotulae omnes medicata exceptis et aquis mineralicus paratis et in serie III designatis, Paraldehyd, Pelletierinum, Pepsinum, Phenacetin, Physostigmin et eius salia, Picrotoxinum, Pillocarpin et eius salia, Pilulae omnes, Piperazin, et eius salia, Piperia, Plumb acetic basic solut., Plumb acetic depurat, Plumbi odat, Plumb tanic, Podophilirum, Pulpa Cassiae, Pulpa Tamarindorum, Pulvores alcoholisati omnes, in pulveres mixti seu compositi exceptis pulveribus dentrifricis cosmeticis et Kaili bichromici.

Radices scissi omnes, exceptis in classe II et III. designatis, Resina jalapae, Resorcin, Rebarbarina, Roob juniperi et sambuci, Rubidium et eius salia, Sacharin, Salicina, Salipyrin, Salol, Salophen, Santonina et eius salia, Sapo jalapinus, Sapo medicinalis, Sapo picis, Sapo sulfuris, Scopolaminum et eius salia, Secale cornutum, Semen colchici, Semen hyosciami. Semen sabadilae, Semen stramonii, Semen strophanti. Silica pura. Solutio arsenicalis fowleri, Sozojodoli preparata, Species medicatae omnes exceptis in classe III adnotatis. Solutio belgica, Sparteinum et eius salia, Spiritus aetheris nitrici, Spiritus aetheris muriatici, Spir. aeth. sulfurici, Spir. aromatici omnes exceptis in classe III adnotatis, Stibium cloratum, Stibium sulfuratum aurant, Stibium sulfuratum rubrum Stipites dulcamarae sciss, Strophantinum, Strichnin et eius preparata, Succus liquiritae depurat., Sulfonal Sulfur iodat, Suppositoria baccili et globulli vaginales, Syrupi omnes. exceptis syrupi simplec, Syrupi violarum et syrupi e frutibus paratis, Tabulae santoninae, Tetranolum, Terpinolum, Terpynum Hydratum. Tincturae tem simplices quam compositae spirituosae et vinosae omnes, exceptis in classe III adnotatis, Thalium et eius salia Thiolum, Traumaticin, Trional. Unguenta omnia, exceptis cosmeticis. Urethanum, Veratrinum et eius salia, Vin medicamentosa omnia, Zinci preparata exceptis in class II et IV notatis.

TABELA B.

Acidum benzoicum 50 grame, Acid carbolicum purum 100 grame, Acid chromicum 100 gr., Acid hydrochloric cc. purum 100 gr., Acid nitric cencent. pur. 100 gr., Acid phosphoricum pur 100 gr., Acid phosphoric glacial 100 gr., Acid salycilic cryst. 100 gr., Acid susccinic 50 gr., Acid sulfuric conc. pur. 50 gr., Aether aceticus 50 gr., Agaricus albus 150 gr., Aloe 250 gr., Amonium bromat 50 gr., Amonium carbonic pyroleos 50 gr., Amon. chlorat ferat 50 gr., Amon., hydrosulfurat 50 gr., Amonium iodat 50 gr., Amonium succinicum pyroleos solut 50 gr., Amonium valerian 50 gr., Balsam copaivae 150 gr., Balsam peruvianum 150 gr., Argent nitric. crystalisatum 50 gr., Argentum nitrictifus 50 gr., Argentum nitric cum kalio nitrico 50 gr., Aurum natrio chloratum 100 gr., Bismutum subnitricum 100 gr., Brom 100 gr., Cuprum sulfuric pur 150 gr., Cuprum sulfuric amoniat 100 gr., Farina foeni graeci 250 gr., Ferum

pyrophosphoric. amon. citric 150 gr., Ferum sesquichlor cryst. 500 gr., Ferrum sulfuric pur 150 gr., Ferrum sulfuratum 250 gr., Globuli martiales 500 gr., Jodum 50 gr, Kalium bromatum 50 gr, Kal. bicabon. 100 gr., Kal. carbonic dep. 150 gr., Kal. caustic 150 gr., Kal. chloric 150 gr. Kal. hypermangan crud 150 gr., Kal. hipermangani puri 50 gr., Kal. jodat 100 gr., Kal. sulfurat pro balneo 500 gr, Kal. sulfuric cryst. 500 gr., Lignum juniperi sciss 500 gr., Lign. sassafras sciss 500 gr., Lign. guajaci sciss 500 gr., Natr. acetic cryst. 150 gr., Natr. brom. 50 gr., Natr. iod 50 gr., Natr. phosphor 100 gr., Natrium. caustic pur 150 gr., Oleum cadini 250 gr., Oleum jecoris asselli 500 gr., Ol. lauri pres, 250 gr., Oleum ricini 250 gr., Pulv. acori gross. 500 gr., Pulv. altheae gross 500 gr., Pulv. angelicae gross. 500 gr.. Pulv. anisi gross. 500 gr., Pulv. arcani duplic gross., 500 gr., Pulv., carvi gross 250 gr., Pulv. chamomilae gross 250 gr., Pulv. enulae gross. 500 gr., Pulv. foeniculi gross 250 gr., Pulv. gentianae gross 500 gr., Pulv. imperatoirae gross. 250, Pulv. juniperi gross 500 gr., Pulv. lauri gross 250 gr., Pulv., liquritae rad. gross 500 gr., Pulv., litargiri gross. 250 gr., Pulv. phellandri aquat. gross 250 gr. Pulv. valerianae rad. gross 250 gr., Pulv. helleberi gross. 500 gr. Pulv. hyosciami folior. gross 500 gr., Zinc acetic 250 gr., Zinc chlorat 250 gr., Zinc sulfuric 250 gr.

TABELA C.

Acid carbonic crud. Acid citric cryst. et pulvis, Acid pyrogalic, Acid tanic, Acid tartaric cryst et pulvis, Alcohol de 96°, Ammonia pura liquida, Ammonium carbonic, Ammon chloratum, Aqua colonicusis, Aqua naphtae, Aqua rosarum, Assa foctida, Baccae juniperi, Benzin, Benzoe Calcium hypochloros, Cetaceum, Collodium, Cortex quercus, Cortex quilajae, Fabae tonca, Ferum sulfuric venal, Flores aurantiorum, Flores calendulae, Flores chamomilae vulgaris, Flores Cyanal, Flores papaveris rhoeados, Flor sambuci, Flor tiliae, Flor verbasci. Glycerin, Kal. carbonic crud, Lignum campechianum sciss Lign guassie sciss., Lign. santali sciss., Natrium causticum venlae et solut. Ol. amigdalar dulc., Ol. cornu cervi empireumat, Ol. auc. pres., Ol. olivarum. Pulv. alun. crud, Pulv. amyl trit., Pulv. carbon., tiliac, Pulv. coccionellae, Pulv. cornu cervi, Pulv. cremor tartari. Pulv. cretae, Pulv. glandes quercus, Pulv. lapidis pumicis, Pulv. osa sepiae, Kermes mineral, Radix galangae sciss, Rad. zingiberis, Rotulae vel pastili altheae, Rotulae vel pastili extract malt, Rotulae menthae pip., Semen cinnae, Semen conditum, Sulfur venal, Tinctura vanilae, Zinc oxidat venaile.

TABELA D.

Acidum chlor nitros, Acid hydrochlor cc. crud, Acid nitric cc. crud, Acid nitric fumans, Acid oxalic, Acid sulfuric cc. crud, Aether sulfuric, Alcohol sulfuris, Bulbus scilae, Cantharides 100 gr., Chlorophorm 150 gr., Cindbbarum, preparata 150 gr.. Cuprum acetic cryst. 150 gr., Cuprum variat 150 gr., Cupr. nitric 150 gr., Cupr. oxydat., Cuprum subacetic Aerugo) 150 gr., Gumigutti, Hydrargyrum vivum 250 gr., Kal. bichro-

mic cryst. et pulv., Kal. chromic, Kal. ferociant flavum., Kal., ferrocyanat rubr., Kal. stibio tantar 200 gr., Kreosotum 150 gr., Phosphor, Plumb acetic crud., Piridinum, Semina Coculi, Stanum chloratum.

TABELA E.

Acidum arsenicum, Auripigment, Cobald, Hydrargirum oxidatum rubr., Hydrargir sulfuric basic., Cuprum sulfuricum venale.

LEGE[1])

DE POLIŢIE SANITARA VETERINARA

(din 20 Mai 1882 modificată prin legea promulgată prin înaltul decret regal No. 4.889 din 20 Noemvrie 1912 şi publicată în «Monitorul Oficial» No. 199 din 2 Decemvrie 1912)

PARTEA I

Dispoziţiuni generale şi poliţie sanitară veterinară

CAP. I

Art. 1. — Boalele contagioase la cari se aplică măsurile de poliţie sanitară veterinară prevăzute în legea de faţă sunt;

1. Pesta bovină (ciuma) a rumegătoarelor mari şi mici.
2. Pleuropneumonia contagioasă a vitelor cornute mari.
3. Cărbunele emfizematos (simptomatic).
5. Dalac (cărbuuele bacteridien, antrax) la toate animalele domestice.
5. Tuberculoza (specia bovină).
6. Turbarea.
7. Septicemiile hemoragice la bou, bivol, cal şi oaie.
8. Răpciuga solipedelor.
9. Durina şi exantemul genital.
10. Febra aftoasă.
11. Variola (vărsatul) oilor.
12 Brânca (rugetul) porcilor.
13. Pesta şi pneumonia infecţioasă a porcilor.
14. Pesta şi holera păsărilor.
15. Râia solipedelor şi a oilor.

Prin decret regal, dat asupra referatului ministerului de interne, se va puteà adăugà între boalele de mai sus orice alte boale contagioase, infecţioase ori parazitare şi se va prescrie măsurile speciale preventive şi represive ce trebuesc luate.

NOTĂ. — Serviciul veterinar a trecut dela 1 Octombrie 1919 dela Ministerul de Interne la Ministerul de Domenii prin Decretul Lege No. 4278 din 9 Octombrie 1919 publicat în Monitdrul Oficial din 11 Octombrie 1919. A se vedea acest Decret Lege la pagina 75 din volumul I-iu.

CAP. II

Măsuri preventive la introducerea boalelor contagioase în ţară

Art. 2. — Organele diplomatice şi consulii ţării în străinătate au datoria să ţină în curent ministerul de interne pe cale directă despre apariţia, mersul şi stingerea boalelor epizootice din ţările respective.

Prefecţii judeţelor de frontieră, funcţionarii administrativi comunali, vamali, medicii veterinari. jandarmii rurali dela frontieră şi grănicerii. se vor informà despre sănătatea animalelor din ţările vecine, comunicând direct ministerului de interne ivirea boalelor epizootice.

Art. 3. — Pentru a preveni invaziunea boalelor contagioase din alte ţări, ministerul de interne va opri sau restrânge importul şi transitul speciilor de animale ameninţate, va formà zonă preventivă şi va luà orice alte măsuri de apărare.

Vor fi impuse aceloraşi restricţiuni produsele brute ale animalelor, nutreţurile sau orice alte obiecte ce pot fi purtătoare de contagiu.

Art. 4.—Animalele şi produsele brute de origină animală, aduse pentru impotr, vor fi însoţite de un certificat veterinar de origine şi sănătate.

Importul se va face numai prin punctele de frontieră şi porturi unde sunt organizate oficii veterinare.

Art. 5. — Animalele aduse pentru import, bolnave sau cu semne ce dau bănueală a fi atinse de vreuna din boalele contagioase prevăzute de lege, se vor respinge, şi când ele nu vor fi reprimite, se vor ucide, cu aprobarea ministerului de interne.

Când prin examenul clinic nu se poate stabili cu certitudine starea de sănătate, animalele pot fi ţinute în observaţie timpul necesar, la oficiile veterinare de frontieră, conform regulamentelor speciale.

Animalele importate. după împrejurări. se vor urmări şi ţine sub observaţia medicului veterinar oficial, la locul de destinaţie, timpul necesar determinat prin regulament, pentru confirmarea boalei.

Art. 6. — Pentru debarcarea şi îmbarcarea animalelor în porturi. administraţiunile porturilor vor destinà cheiuri speciale, înzestrate cu toate cele necesare, după indicaţiunile ministerului de interne.

La punctele de frontieră stabilite pentru importul animalelor, ministerul de interne va face instalaţiunile necesare pentru controlul sanitar al animalelor şi al produselor brute ce se exportă.

Un regulament special va determinà măsurile ce trebuiesc luate pentru importul provizoriu şi transitul animalelor şi al produselor lor brute.

Art. 7. — Animalele şi produsele brute animale cari se exportă vor trebui să fie însoţite de un certificat liberat de medicii veterinari oficiali.

Certificatele sunt gratuite şi scutite de taxa timbrului.

CAP. III

Măsuri preventive la întinderea boalelor contagioase în ţară

Art. 8. — Organele administrative şi poliţieneşti au datoria să facă cercetări şi să informeze ministerul de interne de mersul sănătăţei animalelor, raportând imediat de ivirea boalelor contagioase.

Art. 9. — Este oprită circularea, vânzarea, expunerea în târguri, licitaţii şi expoziţii a animalelor bolnave sau bântuite de boale contagioase, animalele cari au fost în atingere cu cele bolnave şi acele cari au fost puse sub măsuri de izolare.

Ministerul de interne poate să interzică şi transportul produselor brute animale, nutreţuri sau orice obiecte purtătoare de centagiu din localităţile contaminate.

Art. 10. — Animalele bolnave sau bănuite, sustrase de la măsurile de izolare, se vor putea ucide cu aprobarea ministerului de interne, fără drept de despăgubiri, iar proprietarul contravenient este pasibil la penalităţile prevăzute de lege.

Art. 11. — Transportarea animalelor şi a produselor brute de origină animală cu calea ferată sau cu vase plutitoare este supusă următoarelor obligaţiuni:

a) Transporturile trebuiesc vizitate de un medic veterinar oficial, care va constata starea sănătăţii animalelor şi va verifica actele ce le însoţesc;

b) Descărcarea animalelor nu se poate face decât la locul de destinaţie şi numai în timpul zilei, afară de cazurile de forţă majoră:

c) Vagoanele şi bastimentele cu cari s'au transportat animalele, produsele lor brute, precum şi ustensilele cari au servit la încărcarea şi la descărcarea animalelor se vor dezinfectà.

Păntru curăţirea şi dezinfectarea vagoanelor, pentru plata personalului şi materialului întrebuinţat în acest scop, transportatorii vor plăti taxele prevăzute de regulament.

CAP. IV

Declaraţiunea pentru animalele bolnave, bănuite şi pentru cele moarte de boale contagioase

Art. 12. — Oricine are în stăpânire, îngrijeşte sau deţine sub orice titlu animale domestice, este dator să înştiinţeze neîntârziat autoritatea comunală în următoarele cazuri:

a) Când bănueşte că o boală contagioasă s'a ivit printre animalele sale:

b) Când animalele sale au venit în contact cu altele bolnave sau suspecte de boale contagioase;

c) Când în scurt timp s'au îmbolnăvit sau au murit două sau mai multe animale cu aceleaşi simptome de boală.

Art. 13. — Declaraţia se va face în comunele urbane autorităţii comunale şi poliţiei; în comunele rurale primăriei, delegatului satului sau jandarmului.

In trenuri sau pe vase plutitoare declaraţia ae va face şefului staţiei celei mai apropiate şi căpitanului de port.

Organele indicate sunt datoare a primi asemenea declaraţiuui în orice loc şi în orice timp, a înştiinţa de îndată pe medicul veterinar recpectiv şi până la sosirea lui să ia măsuri de izolare a animalelor bolnave.

Declaraţiunea se va face verbal sau prin scrisoare recomandată, cu arătarea numelui şi adresa proprietarului. Scrisoarea de declaraţiune va purta pe plic. cuvintele: «declararea de boală epizootică», care o scuteşte de taxă postală.

Oficiile postale vor libera chitanţe de primirea acestor scrisori, cari vor face dovadă de îndeplinirea obligaţiunilor impuse prin legea de faţă.

Art. 14. — Autorităţile militare şi civile au îndatorirea de a înştiinţa neîntârziat serviciul veterinar al circumscripţiei respective de apariţia şi mersul boalelor contagioase printre animalele trupelor sau serviciilor.

Aceeaş obligaţiune o au şi serviciile veterinare de oraşe şi de circumscripţie către autorităţile de mai su.

CAP. V

Indatoririle autorităţilor adminstrative şi constatarea epizootiilor

Art 15. — Autorităţile administrative luând cunoştinţă de ivirea unei boale contagioase, ori de moartea animalelor, datorită unor asemenea boale, sunt obligate:

a) Să dea dovadă din registrul spe ial cu matcă de facerea declaraţiuni, datând-o şi numerotând-o cu numărul de ieşire al lucrărilor de cancelarie;

b) Să ia măsuri ca animalele bolnave şi cele suspecte să fie bine izolate, oprind ieşirea animalelor din locul sau curtea infectată, până la sosirea medicului veterinar;

c) Să înştiinţeze de urgenţă prefectura şi serviciul veterinar respectiv;

d) Să dispozeze a se transporta cadavrele de urgenţă la cimitirele de animale sau la stabilmentul de distrugere a cadavrelor, unde se vor păstra neatinse până la sosirea medicului veterinar;

e) Să facă catagrafia tuturor animalelor din specia la care bănueşte boala.

Art 16. — Indată ce medicul veterinar va fi înştiinţat de apariţia vreunei boale contagioase la animale, se va transporta neîntârziat în localitate. unde împreună cu un comisar de poliţie în comunele urbane, sau cu notarul în comunele rurale, va face constatarea boalei şi va prescrie măsurile de luat.

In târgurile de vite şi abatorii constatarea se va face de medicul veterinar respectiv, împreună cu un delegat administrativ sau poliţienesc.

La şcoala superioară de medicină veterinară, constatarea se va face de un profesor, medic veterinar şi un delegat al poliţiei.

Proprietarul animalelor bolnave nemulţumit de constatările medicului veterinar oficial, poate trimite un delegat al său, medic veterinar, care să-l reprezinte la lucrările comisiunii. In caz când părerile sunt deosebite se va cere avizul ministerului de interne, care va decide. Măsurile luate de medicul veterinar oficial se vor menţine până la sosirea acestei deciziuni.

Art. 17. — Când medicul veterinar din comisiuue nu se poate pronunţa asupra felului boalei, va menţine măsurile strict necesare până la confirmarea diagnozei.

Pentru confirmarea diagnosticului şi în lipsă de cadavre, comisiunea poate ucide un animal bolnav pentru a se face autopsia.

Despre toate constatările şi măsurile ordonate de comisiune se vor încheia procese-verbale.

Art. 18. — După declararea unei boale contagioase într'o comună, primarul respectiv va anunţa despre aceasta şi comunele vecine; iar când epizootia coprinde mai multe comune, prefectul va anunţa comunele vecine despre existenţa şi stingerea boalei.

Art. 19. — Medicul veterinar va prescrie pe a sa răspundere măsurile necesare pentru combaterea boalei constatate.

El este dator a vizita cât mai des comuna infectată. La necesitate se va stabili chiar în localitate.

In comunele urbane executarea măsurilor cade în sarcina administraţiei poliţieneşti, iar în comnnele rurale în sarcina adminstraţiei comunale şi se vor îndeplini sub controlul medicului veterinar.

Când medicul veterinar va crede necesară prezenţa administratorului de plasă, acesta e dator a răspunde de îndată chemării sale şi va putea, la trebuinţă, să ia parte la formarea comisiunii de constatare.

Administratorul de plasă este obligat a vizita cât mai des localităţile infectate, a controla şi supraveghia aplicarea măsurilor prescrise de medicul veterinar.

CAP. IV

Măsurile represive contra boalelor contagioase

Art. 20. — Animalele bolnave sau bănuite se vor izola:

a) După cazuri se poate face izolarea localităţii infectate, cerându-se, la nevoie, şi ajutorul armatei:

b) Se va opri păşunarea animalelor pe locurile infectate, ducerea la păşune a animalelor bolnave sau bănuite şi adăparea lor în comun cu animalele sănătoase;

c) Comisiunea de constatare poate dispune uciderea animalelor bolnave şi chiar a celor suspecte, cu avizul ministerului de interne, pentru a distruge un focar primitiv de contagiu;

d) Când epizootia ia un caracter mai grav, se vor opri târgurile de vite din localităţile infectate şi chiar din cele învecinate, pentru specia sau speciile de animale ameninţate a se infecta;

e) Se vor distruge cadavrele tuturor animalelor, materiile virulente, gunoiul, nutreţul şi deosebite rămăşiţe dela animale atinse de boale contagioase.

Art. 21. — Se vor desinfecta toate locurile unde au stat animale bolnave sau bănuite de boale contagioase, obiectele expuse contaminării, precum şi hainele persoanelor cari au venit în contact cu asemenea animale sau cu cadavrele lor.

Când obiectele de mai sus sunt de o valoare mai mică decât cheltuelile necesitate pentru desinfectarea lor, atunci ele se vor distruge.

Autoritatea comunală este obligată a procura materialul necesar desinfecţiunii pentru proprietarii lipsiţi de mijloace.

Art. 22. —Ridicarea măsurilor de poliţie sanitară veterinară se va face de medicul veterinar şi numai după ce a trecut timpul fixat prin regulalament dela ultimul caz de însănătoşire, de moarte sau ucidere şi după ce s'a făcut desinfecţiunea.

Art. 23. — Când boalele enumerate la art. 1 se ivesc pintre animalele autorităţilor militare sau civile cari au medici veterinari, se vor combate de autorităţile respective după prescripţiunile acestei legi.

Aceleaşi măsuri se vor aplica şi în serviciul şcoalei superioare de medicină veterinară şi la orice institut sau laborator al Statului în care se va experimenta.

Animalele bolnave ori bănuite de boale contagioase, aduse spre consultare sau tratare la şcoala superioară de medicină veterinare vor putea fi reţinute în interesul învăţământului ori al cercetărilor ştiinţifice, chiar când legea de faţă opreşte tratarea unor asemenea boale.

Asemenea cazuri vor fi aduse la cunoştinţa ministerului de interne.

CAP. VII

Vaccinuri, substanţe reactive şi curative

Art. 24. — Intrebuinţarea vaccinurilor şi a substanţelor reactive şi curative ca măsură de poliţie sanitară-veterinară este obligatorie, în condiţiunile şi pentru boalele prevăzute in legea de faţă.

Aceste eperaţiuni se pot impune prin deciziune sau regulamente şi la alte boale contagiaose neprevăzute în această lege.

In localităţile supuse periodic infecţiunilor, şi acolo unde se va cere de proprietarii de animale, se pot face vaccinaţiuni preventive.

Vaccinaţiunile şi inoculaţiunile se vor face numai de medicul veterinar oficial din circumscripţia respectivă.

Ministerul de interne poate da aprobări speciale şi la medicii veterinari particulari pentru asemenea operaţiuni; ele se vor face însă sub controlul medicului veterinar oficial şi pe răspunderea proprietarului.

Art. 25. — Operaţiunile şi toate serovaccinurile sunt gratuite pentru proprietarii săraci şi pentru cazurile de necesitate, după cum se vor preciza prin regulament.

Art. 26. — Nu este permis a prepara şi vinde vaccinuri, substanţe reactive şi seruri medicamentoate, în scop de a descoperii sau vindeca boale cbntagidase la animale decât eumai cu autorizaţiunea ministerului de interne.

Un regulament special va determina modul de procedare, de aplicaţiune proibire, conservare, etc., a vaccinurilor şi substanţelor reactive, sau curative, inidcate în combaterea boalelor infecţioase.

CAP. VIII

Târguri, expoziţii, licitaţii de animale

Art. 27. — Toate târgurile, licitaţiile şi expoziţiile de animale sunt puse sub controlul medicilor veterinari oficiali din localităţile respective

Nu se pot infiinţa târguri de animale decât în afară de raza comunelor, de preferinţă lângă abatolii cale ferată şi în conformitate cu planurile autorizate de ministerul de interne.

Proprietarii şi autorităţile c ri au târg de animale pe terenurile lor sunt datori ca în timp de un an dela promulgarea acestei legi, să mute târgurile în afară de comună şi să le pună în condiţiunile cerute de regulament.

CAP. IX

Abatorii, supravegherea alimentară

Art. 28. — Fiecare comună urbană este obligată a avea un abatoriu, în care se vor tăia toate animalele destinate consumaţiunii publice.

Comunele rurale în cari zilnic se taie animale vor avea de asemenea un abatoriu.

Mai multe comune rurale se pot asocia pentru construirea unui abatoriu comun.

Construirea şi exploatarea abatoriilor particulare este interzisă.

Abatoriile particulare şi zahanalele existente sunt desfiiţate.

Art. 29. — Abatorii nu se pot înfiinţa decât cu avizul consiliului de igienă respectiv, în conformitate cu regulamentul industriilor insalubre şi după aprobarea ministerului de interne.

Creditelor prevăzute pentru construire de abatorii sub nici un motiv nu li se pot da o altă destinaţie.

Art. 30. — Comunele urbane cari nu au abatoriu sau dacă cele existente nu se găsesc în bune condiţiuni de funcţionare, sunt datoare să le construească în conformitate cu cerinţele sanitare.

Dacă în termen de 3 ani dela promulgarea acestei legi comunale urbane nu s'au conformat acestor dispoziţiuni, ministerul de interne va înscrie din oficiu în bugetele lor sumele necesare acestor construcţiuni.

Comunele vor prevedea în bugetele anuale sumele trebuitoare pentru întreţieerea, reparaţiile instalaţiunile şi complectarea lor conform indicaţiunilor ministerului de interne.

Afară de medici veterinari, plata celuilalt personal va fi în sarcina comunei.

Medicii veterinari ai abatoriilor au sub autoritatea lor tot personalul veterinar şi administrativ din acel abatoriu.

Art. 31. — Toate animalele a căror carne se dă în consumaţiune publică, în natură sau sub formă de conserve alimentare, se vor tăia fără excepţiune numai în abatoriu.

Carnea animalelor tăiate în afară de abatoriul comunei se va confisca iar contravenienţii se vor pedepsi.

Pedeapsa dată pentru asemenea contravenţiuni nu scuteşte pe contravenient de plata taxei cuvenită comunei.

Animalele cari, în cazuri de forţă majoră constatată de autoritatea comunală respectivă, urmează a se tăia în afară de abatoriu, pot fi date în consumaţiune numai dacă au fost aduse în abatoriu împreună cu organele interne aderente şi după ce au fost examinate de medicul veterinar oficial.

Animalele nu se vor tăia decât ziua, Ele vor fi examinate atât înainte cât şi după tăiere de medicul veterinar. In comunele lipsite de medici veterinari controlul se va face de agentul veterinar sau de un funcţionar comunal anume destinat, sub controlul medicului veterinar al circumscripţiunii respective.

Art. 32. — La intrarea animalelor în abatoriu, medicul veterinar oficial este dator a controla starea lor de sănătate şi va aplica imediat măsurile de poliţie sanitară veterinară pentru acele atinse de o boală contagioasă, anunţând totodată pe medicul veterinar al locului de origină.

Art. 33. — Se vor înlătura din consumaţiune şi se vor distruge în întregime cărnurile animalelor atinse de următoarele boale: pesta bovină, pleuropneumonia contagioasă, dalac (cărbunele bacteridien, antrax), cărbunele emfizematos, tuberculoza generalizată, turbarea, tetanos, răpciuga, variola la oi, brânca (rugetul) porcului, pesta şi pneumonia porcului, infecţiuni septice consecutive rănilor sau naşterii, enterita septică a viţeilor şi a meilor, cisticercoza şi trichinoza.

De asemenea se vor respinge dela tăiere animalele prea slabe, prea tinere şi vacile în gestaţie înaintată.

Confiscările parţiale se vor face pentru boalele sau cazurile cari se vor determinà printr'un regulament special.

Art. 34. — In abatorii se pot face instalaţiuni pentru prepararea conservelor şi produselor animale ca: pastramă, salamuri, unt de margarină şi diverse alte mezeluri şi produse.

Abatoriile cari au instalaţiuni de sterilizare vor puteà da în consumaţie unele cărnuri supuse confiscării. după ce s'a luat avizul consiliului de igienă şi cu aprobarea specială a ministerului de interne.

Art. 35. — Vor fi supuse la inspecţiuni periodice a medicilor veterinari animalele producătoare de lapte, grajdurile în cari sunt ţinute. localurile, precum şi vasele în cari se păstrează laptele şi produsele sale.

Este oprită consumaţia laptelui şi mulgerea animalelor atinse de o boală infecţioată transmisibilă, sau de orice altă boală care modifică calităţile laptelui.

Pentru orice boală apărută la animalele producătoare de lapte, proprietarul sau îngrijitorul este dator a încunoştinţà de îndată autoritatea comunală respectivă.

Dacă în casa unui laptar sau în lăptării s'a ivit vreo boală contagioasă la oameni, medicul va izolà bolnavii şi va oprì temporal comerţul laptelui şi derivatelor.

Art. 36. — De asemenea medicii veterinari vor face inspecţiunea căr

nurilor, peştelui, laptelui şi în genere a tuturor produselor de origină animală în hale, piețe, măcelării şi târguri.

Art. 37. — Pentru cărnurile ieşite din abatoriu se va fixà şi percepe în comunele urbane o taxă, din care se va formà un fond, administrat de autoritatea comunală respectivă, spre a servì la despăgubirile ce se vor da pentru cărnurile confiscate.

CAP. X.

Cimitire de animale, stabilimente pentru distrugerea şi pentru utilizarea cadavrelor

Art. 38. — Comunele sunt obligate a îngrijì de ridicarea cadavrelor de animale şi a înfințà stabilimente ori cimitire pentru distrugerea sau îngroparea lor.

Pimăriile vor ține registre de toate cadavrele animalelor distruse sau îngropate.

Art. 39. — Propietarul animalului mort este obligat ca în 24 ore să transporte cadavrul la locul destinat pentru îngropare sau distrugere.

Când se găseşte pe teritorul unei comune cadavrul unui animal al cărui proprietar nu este cunoscut timp de 12 ore, autoritatea comunală va ridicà acest cadavru.

Art. 40. — Este oprită aruncarea animalelor moarte în păduri, râuri, bălți, pe drumuri sau îngroparea lor în alt loc decât acela anume destinat pentru acest scop.

Este oprită păşunarea animalelor, precum şi întrebuințarea ca nutrețuri a ierburilor crescute în cimitire.

Art. 41. — In caz când comuna nu posedă locul necesar pentru înfințarea cimitirelor, se va expropià ca utilitate publică din cele ce se vor găsi la proprietari; iar când terenurile aparțin autorităților sau altor instituții recunoscute de Stat, acestea sunt obligate a cedà terenul necesar.

Dacă în interval de doi ani dela aplicarea acestei legi comunele nu au înființat cimitire pentru animale, ministerul de interne va înscrie din oficiu la bugetul acelor autorități sumele necesare pentru acest scop.

Art. 42. — Atât stabilimentele în cari se distrug cadavrele de animale, cât şi cimitirele de animale, sunt puse sub supravegherea serviciului veterinar, iar întreținerea lor cade în sarcina comunelor.

Art. 43. — Comunele urbane pot înființà cu aprobarea ministerului de interne stabilimente pentru utilizarea cadavrelor de animale.

Condițiunile în cari se vor face transportul, distrugerea sau îngroparea cadavrelor se vor determina prin regulament.

PARTEA II

Dispozițiuni generale de poliție sanitară veterinară

Pesta bovină (ciuma vitelor)

Art. 44. — Din Statele contaminate de pesta bovină este oprit importul animalelor cornute mari şi mici, al produselor brute, proaspete

sau uscate şi a oricărui nutreţ sau obiect care poate fi purtător de contagiu.

Animalele pentru cari s'a oprit importul sau tranzitul din cauza pestei bovine se vor respinge peste frontieră şi, dacă nu sunt reprimite, se vor ucide, fără drept de despăgubire.

De asemenea fără despăgubire se vor ucide vitele cornute mari introduse în mod clandestin, chiar dacă ar fi sănătoase.

Când ţările vecine sunt contaminate, paza frontierei se va face de cordoane militare, pentru a împedecà introducerea în ţară de animale sau produse brute prin contrabandă.

Ministerul de interne va putea permite importul sau tranzitul de animale şi produse brute din regiunile necontaminate a unei ţări infectate de pestă bovină, aplicând măsurile prescrise în regulament.

Art. 45. — In judeţul infectat şi, după trebuinţă. în judeţele vecine sau într'o regiune de mai multe judeţe, ministerul de interne va puteà, după avizul consiliului superior de epizootii, ordonà orice măsură va crede necesară.

Art. 46. — Indată ce pesta bovină a fost declarată într'o localitate, comisiunea de constatare va aplicà măsurile prevăzute contra boalelor contagioase.

Ea va constitui comisiunea de preţuire, care va face evaluarea animalelor bolnave şi va dispune uciderea lor.

Animalele suspecte se vor izolà şi dacă sunt în turme mai mari se vor separà în grupuri mici, ţinându-se în observaţie timp de 30 zile.

Cadevrele animalelor bolnave se vor distruge sau se vor îngropà cu pielea crestată.

Carnea vitelor cari au fost ucise ca bănuite de pesta bovină şi cari la autopsie s'a găsit sănătoasă se poate da în consumaţiune.

Pieile unor asemenea animale, după ce mai întâi au fost desinfectate, se pot transportà în tăbăcării.

Câinii, pisicile, păsările de curte şi alte animale domestice mici se vor ţine sechestrate; iar acele dintre ele cari au fost infectate se vor ucide

Curţile contaminate se vor însemnà cu inccripţia «Pesta bovină» şi se vor pune sub pază.

Afară de permisiunile acordate de comisiunea de constatare, nici o persoană sau obiect nu pot părăsì curtea infectată, cu excepţie pentru funcţionarii publici chemaţi a îndeplinì un exerciţiu al funcţiunii lor

Art. 47. — Localităţile infectate de peste bovină vor fi puse sub regimul unor măsuri speciale de poliţie sanitară veterinară.

Suprafaţa unor asemenea regiuni epizootice şi felul măsurilor de aplicat se vor stabili de către ministerul de interne cu avizul consiliului de epizootii.

Dacă pesta bovină se constată în timpul lucrărilor agricole, se poate permite ca izolarea să se facă numai asupra unei părţi din teriroriul infectat, astfel ca vitele sănătoase din curţile neinfectate să poată fi scoase la munca câmpului.

Art. 48. — Persoanele care nu sunt obligate a face declaraţia de boală contagioasă prevăzută la art. 12, dar care anunţă de bună voie ivirea pestei bovine într'o localitate unde n'a existat până atunci, sau denunţă introducerea prin contrabandă a vitelor din ţările contaminate, sau denunţă infracţiuni la măsurile luate pentru combaterea pestei bovine, au dreptul la o recompensă egală cu jumătate din amendă aplicată contravenientului.

Art. 49. — Pesta bovină se va considerà încetată într'o localitate când comisia de constatare va stabilì:

a) Că au trecut 30 zile dela cel din urmă caz de moarte sau ucidere a unui animal bolnav sau bănuit:

b) Când toate măsurile prescrise de curăţenie şi desinfecţiune au fost executate.

Art 50. — Ministerul de interne, cu âvizul consiliului superior de epizootii, va puteà încuviinţà vaccinaţiuni şi chiar tratamentul vitelor, atât în localitatea infectată, cât şi în cele ameninţate.

Pleuropneumonia contagioasă a vitelor cornute mari

Art. 51. — Animalele bolnave de pleuropneumonie contagioasă, respinse dela import, dacă nu sunt reprimit se vor ucide pe loc, fără drept la despăgubire; iar cele suspecte se vor transportà cu calea ferată la cel mai apropiat abatoriu public.

Carnea vitelor suspecte de pleuropneumonie, găsite sănătoase la autopsie, se va puteà da în consumaţie.

Vitele constatate în ţară bolnave de pleuropneumonie se vor ucide. Acele suspecte se vor izolà. Ele vor putea fi ucise cu aprobarea ministerului de interne; carnea lor însă constatată sănătoasă la autopsie se va puteà da în consumaţiune, după avizul medicului veterinar.

Cadavrele animalelor moarte sau ucise din cauza pleuropneumoniei se vor distruge cu totul.

Cărbunele emfizematos (simptomatic) la bovine

Art. 52. Nu este permis a se face operaţiuni sângeroase, tăeturi sau alte operaţiuni animalelor bolnave sau bănuite de această boală.

Asemenea animale nu se vor putea tăià pentru consumaţiune.

Cadavrele animalelor moarte de cărbune se vor distruge în întregime.

Dalac (cărbune bacteridien, antrax) la toate animalele domestice

Art. 53. — Este oprită tăierea animalelor bolnave ori bănuite a fi infectat de dalac.

Carnea, grăsimea, laptele, pielea, lâna, părul, etc. nu se vor intrebuinţà.

Nu se va face nici un fel de operaţiuni animalelor bolnave ori bănuite de dalac, precum nici la cadavrele lor.

Dacă într'o grupă (herghelie, cireadă, turmă, etc.) mor în scurt timp

două sau mai multe animale, ele nu se vor puteà mutà în alt loc, fără autorizaţiunea medicului veterinar oficial.

Cadavrele animalelor moarte de dalac sau eventual ucise din cauza acestei boale se vor distruge prin ardere sau pe cale chimică, în caz când nu se pot îngropà în bune condiţiuni.

Ministrul de interne poate opri păşunarea pe locurile infectate de dalac şi poate ordona arderea nutreţurilor şi a obiectelor cari se vor dovedi că au determinat infecţiunea cărbunoasă.

In caz când se constată într'o localitate cazuri de dalac, precum şi acolo unde apar periodic asemenea cazuri se vor face vaccinaţiuni preventive.

Aceste operaţiuni sunt obligatorii.

Dacă printre animalele sălbatice dintr'o localitate s'a ivit dalacul, autoritatea comunală va dispoza distrugerea cadavrelor.

Tuberculoza

Art. 54. — Nu se vor introduce animale cornute mari în ţară decât după ce vor fi supuse la frontieră probelor de diagnostic specificate prin regulament.

Acele cari se vor constata bolnave, se vor marca şi respinge dela import. Dacă nu vor fi reprimite, se vor transporta direct la cel mai apropiat abatoriu public.

Animalele constatate că au tuberculoză deschisă, se vor sechestra şi destina măcelăriei în cel mai scurt timp; iar celelalte vite cornute mari cu cari au fost în contact vor fi supuse probelor de diagnostic.

Toate vacile şi bivoliţele cari dau lapte pentru consumaţiune publică, sau pentru fabricaţiunea derivatelor, se vor tuberculiniza, cel puţin odată pe an. Acelea cari vor reacţiona se vor destina măcelăriei.

Intrebuinţarea şi vânzarea laptelui dela vitele aceluiaşi grajd se va opri până ce toate animalele cari au reacţionat, vor fi tăiate şi dezinfecţiunea localului executată.

Laptele unor asemenea vite nu se poate utiliza ca aliment nici pentru alte animale.

Viţeii nascuţi din vacile cari au reacţionat la tuberculinizare pot fi păstraţi dacă au fost imediat separaţi de mama lor.

Nu se vor introduce vaci şi bivoliţe în lăptării până n'au fost mai întâi tuberculinizate.

Intr'o exploataţiune în care s'a constatat tuberculoza, operaţiunea de tuberculinizare este obigatorie de două ori pe an pentru toate animalele.

Animalele cari au reacţionat la tuberculină nu se pot vinde la altă destinaţie decât pentru măcelărie.

Nu se va putea introduce în expoziţiunile de animale nici o vită cornută mare sau porci fără certificat de tuberculinizare, dat de un medic veterinar oficial.

Statul, judeţul, comuna şi exploataţiunile industriale cari ar vinde

tauri sau vaci pentru prăsilă, sunt obligate a prezenta un certificat de tuberculinizare din anul vânzărei.

Dispozițiunile cuprinse mai sus se vor aplica şi la alte specii de animale domestice, când ministerul de interne va crede necesar.

Turbarea

Art. 55. — Proprietarul sau îngrijitorul unui animal la care a observat vreun semn bănuitor de turbare, este dator a'l izola şi în acelaş timp a încunoştiința autoritatea locală.

Toate animalele bolnave de turbare se vor ucide. De asemenea se vor ucide şi acelea cari sunt bănuite a fi muşcate de animale turbate, afară dacă proprietarii nu voesc a le vaccina sau a le ține sechestrate timpul necesar pentru observații şi în contul său.

Este oprit a se tăia pentru consumațiune animalele atinse de turbare şi a se întrebuința sau vinde produsele lor.

Se va permite tăerea animalelor a căror carne se dă în consumaiiune publică, dacă dela muşcătură n'au trecut mai mult de 6 zile.

Cadavrele animalelor moarte sau ucise ca bolnave de turbare se vor distruge, iar autopsia lor se va face numai de către medicii veterinari.

In localitățile unde s'au constatat cazuri frecvente de turbare, se va organiza un serviciu riguros de extreminarea câinilor vagabonzi prin orice mijloc.

Septicemiile hemoragice la bovide, bivoli, cai şi oi (guşter la boi şi bivoli), febra tifoidă la cai şi diarea la oi

Art. 56. — Când se constată într'o localitate sau într'o curte cazuri de septicemie hemoragică, cu caracter epizootic, se vor izola animalele bolnave, precum şi cele bănuite, tratându-se drpă prescripțiunile medicului veterinar oficial.

Tratamentul curativ se poate face şi de veterinari particulari, avizându-se serviciul veterinar respectiv.

Este oprit a se da în consumațiune carnea provenită dela animalele bolnave. Piele se vor putea întrebuința după ce vor fi desinfectate.

Răpciuga

Art. 57. — Caii, catârii şi măgarii cari se aduc pentru import, vor fi supuşi la frontieră atât la un examen clinic, cât şi la probele de diagnostic determinate prin regulament.

Intrarea în țară nu se permite decât dacă prin aceste operațiuni animalele au fost dovedite complect sănătoase.

Ministerul de interne poate permite facerea probelor de diagnostic la domiciliu a cailor aduşi de autorități, societăți, precum şi de proprietari cu domiciliul cunoscut, dacă aceste animale nu sunt importate pentru vânzare.

Caii de rasă pură a căror identitate se va proba prin extracte după

studbokurile recunoscute şi caii de curse sunt scutiţi de maleinizare, oricare va fi destinaţia pentru care se importă.

Caii armatei, ai instituţiunilor publice, ai instituţiunilor particularilor sau din herghelii mari, înainte de a fi scoşi în vânzare, vor fi supuşi la probe de diagnostic determinate prin regulament.

Medicii veterinari oficiali vor libera acte individuale că asemenea operaţiuni au fost executate.

Intrebuinţarea probelor de diagnostic este obligatorie pentru toţi caii suspecţi de răpciugă, pentru caii birjarilor, căruţaşilor, precum şi pentru toţi caii din serviciile publice.

Animalele constatate clinic bolnave de răpciugă, se vor ucide imediat după constatare.

Asemenea se vor ucide:

a) Animalele bănuite prin simptome şi cari la cercetări de diagnostic au dat rezultate pozitive;

b) Animalele bănuite de contaminare, dacă dau rezultate pozitive la două probe de diagnostic consecutive.

Asemenea când proprietarul cere singur uciderea acestor animale,

Uciderea animalelor din acest aliniat poate fi amânată cu avizul comisiunei veterinare, dacă sunt de o valoare însemnată;

c) Animalele bănuite de răpciugă, când se găsesc sustrase de sub măsurile prescrise, sau se va constata că izolarea nu va fi posibilă.

Cadavrele animalelor moarte de răpciugă şi a celor ucise, se vor distruge împreună cu pielea.

Durina solipedelor şi exantemul genital

Art. 58. — Iepele bolnave de durină se vor ucide cu avizul comisiunei veterinare, iar armăsarii se vor castra.

Iepele şi armăsarii bănuiţi de durină, vor fi excluşi dela prăsilă şi dacă se contravine la această dispoziţiune, se vor ucide fără drept de despăgubire.

Monta nu se va permite decât pentru animalele sănătoase; iar dacă boala este întinsă, ministerul de interne, cu avizul consiliului superior de epizootii, o va suspenda.

Se vor exclude dela prăsilă animalele cari vor fi atinse de exantem genital, iar acele suspecte numai pe timpul duratei suspiciunei.

Febra aftoasă a rumegătoarelor şi porcilor (dor de gură şi de picioare)

Art. 59. — Când febra aftoasă ia o întindere mare, se va putea opri circulaţia vitelor cornute, a oilor şi a caprelor în localităţile infectate.

Din localităţile infectate, vitele sănătoase se pot transporta la abatoriu dacă s'au luat măsurile necesare pentru a împiedica propagarea boalei.

Comisiunea de constatare a boalei poate aplica inocularea animalelor sănătoase din grupul sau curtea infectată. Asemenea inoculări se vor

putea practica, cu aprobarea ministerului de interne, asupra tuturor animalelor localităţei infectate.

Admiterea pentru tăierea şi darea în consumaţie a unui animal atins de febră aftoasă, se va face numai sub controlul medicului veterinar oficial.

Este oprit a se pune în consumaţie lapte nefiert provenit dela animale bolnave.

Când febra aftoasă apare într'o localitate şi boala este limitată, ministerul de interne, luând avizul comisiunei veterinare, poate dispune uciderea animalelor bolnave cu drept la despăgubire, dacă cu această măsură se poate stinge focarul.

Variola (vărsatul) oilor

Art. 60. — Dacă vărsatul se constată într'o turmă de oi, se vor separa oile bolnave şi se vor trata prin ser, iar acele sănătoase se vor vaccina.

Când boala ameninţă a se întinde şi în turmele vecine. unde izolarea nu este cu putinţă, ele se vor vaccina preventiv cu ser.

Inocularea preventivă a turmelor de oi neinfectate nu se poate face fără aprobarea ministerului de interne.

Toate aceste operaţiuni se vor face numai de medici veterinari.

Se pot scuti dela vaccinaţiune toate oile sănătoase, când proprietarul se obligă a le tăia în timp de 10 zile dela constatarea boalei.

Tăierea se va face sub supravegherea medicului veterinar.

Carnea oilor bolnave de variolă este oprită a se da în consumaţiune.

Cadavrele se vor distruge, pielea şi lâna se pot întrebuinţa după desinfectare.

Brânca (rugetul) porcilor

Art. 61. — In localităţile sau în turmele de porci unde se constată brânca infecţioasă, se vor izola de îndată porcii bolnavi şi se vor supune injecţiilor curative.

Porcii bănuiţi a fi contaminaţi, precum şi acei ameninţaţi a se îmbolnăvi, se vor vaccina preventiv.

Ca măsură preventivă, se pot face vaccinări şi în afară de epizootii, după cererea proprietarilor.

Este oprit a se da în consumaţiune, sub orice formă, provenită dela porci bolnavi sau morţi de brâncă.

Se poate permite a se întrebuinţa cadavrele porcilor graşi pentru uzul industrial, după denaturarea pe loc de către medicul veterinar.

Din localităţile infectate nu se vor scoate porcii decât după 10 zile dela vaccinarea lor.

Pesta (pneumoenterita) şi pneumonia infecţioasă a porcilor

Art. 62. — Porcii bolnavi şi cei bănuiţi de aceste boale se vor sechestra.

Când pesta şi pneumonia infecţioasă a porcilor apar într'o localitate

şi când focarul este limitat ministerul de interne poate ordona uciderea porcilor bolnavi şi cu drept de despăgubire, când prin această măsură s'ar putea stinge boala.

Animalele bănuite, din localităţile sau grupul infectat, vor putea fi date în consumaţiune publică în condiţiuni ce se vor stabili prin regulament, dacă la autopsia lor nu se găsesc leziuni.

Cadavrele porcilor ucişi sau morţi de pestă ori pneumonie infecţioasă se pot întrebuinţa pentru uzul industrial, după denaturarea lor pe loc în prezenţa medicului veterinar.

Pesta şi holera păsărilor

Art. 63. — In localităţile unde se constată aceste boale, păsările de curte se vor sechestrà şi tratà conform instrucţiunilor regulamentare.

Nu este permis a se transporta din localităţile infectate păsări netăiate decât după ridicarea măsurilor.

Cadavrele păsărilor moarte de această boală se vor distruge prin ardere sau se vor îngropà.

Râia la cai, boi şi oi

Art. 64. — Caii, boii şi oile bolnave de râie se vor sechestrà şi supune tratamentului.

Animalele cari după părerea medicului veterinar din comisiunea de constatare a boalei se vor declarà ca incurabile, precum şi aceea pentru cari proprietarul refuză tratamentul, se vor ucide fără drept de despăgubire, după aprobarea ministerului de interne.

PARTEA III

Despre despăgubiri

Art. 65. — Pentru evaluarea animalelor şi a obiectelor la cari această lege acordă dreptul la despăgubiri, se va formà comisiunea de preţuire. compusă din:

Comisiunea de constatarea boalei, completată cu două persoane mai greu impuse din localitate, cari vor depune jurământul legal înainte de a începe lucrarea.

Preţuirea se va face din această comisiune cu majoritate de voturi, In caz de paritate părerea medicului veterinar din comisiune va determina majoritatea.

Evaluarea animalelor sau a obiectelor se va face după preţul curent din localitate.

Art. 66. — Pentru constatarea dreptului de despăgubire, comisiunea va încheia actele cuvenite chiar în ziua uciderii animalelor sau distrugerii obiectelor.

Despăgubirile se plătesc după avizul comisiunii veterinare şi cu aprobarea minsiterului de interne.

Art. 67. — Se vor da despăgubiri:

I. Cu valoarea întreagă

a) Pentru animalele ucise ca măsură de stingere a unui focar de boală;
b) Pentru animalele ucise cu scop de a stabili diagnoza vreunei boale contagioase;
c) Pentru animalele ucise ca bănuite a fi atinse de boale contagioase şi la a căror autopsie nu s'a constatat existenţa acestei boale;
d) Pentru animalele cari s'au constatat că au murit din cauza vaccinaţiunilor de necesitate, făcute de medicii veterinari oficiali;
e) Pentru toate obiectele distruse de comisiunea de constatare.

II. Cu trei sferturi din valoarea întreagă

a) Pentru vitele cornute mari ucise ca bolnave sau bântuite de pleuropneumonie contagioasă şi la a căror autopsie s'a constatat leziunile acestei boale;
b) Pentru vitele constatate tuberculoase prin difrrite probe de diagnostic, dacă la autopsie se constată că tuberculoza nu este generalizată. La calcularea despăgubirii se va scădea din indemnitatea prevăzată valoarea cărnei, organelor şi pielei;
c) Pentru caii bănuiţi de răpciugă şi ucişi ca reacţionaţi la două probe de diagnostic.

III. Cu jumătate din valoarea întreagă

a) Pentru vitele constatate tuberculoase prin diferite probe de diagnostic, dacă la autopsie se constată că tuberculoza este generalizată:
b) Pentru vitele cornute marf şi caii cari au fost declaraţi ca prime cazuri de dalac într'o localitate, dacă boala a fost confirmată în mod oficial prin cercetări de laborator.

Aeste despăgubiri nu pot fi, în nici un caz, mai mari de 200 lei pentru cap de cal şi 100 pentru bovidee.

Pentru caii, catârii şi măgarii ucişi ca bolnavi de răpciugă, ca şi pentru iepele ucise de durină se acordă pe jumătate, când valoarea nu trece de 400 lei. Peste această valoare, până la 1.000 lei, se dă un plus de 20%, iar dela această sumă în sus câte 10% din valoarea reală.

IV. Cu o treime din valoarea întreagă

a) Pentru vitele constatate în mod clinic tuberculoase;
b) Pentru porcii ucişi ca fiind bolnavi de pestă sau pneumonie infecţioasă, când autopsia confirmă existenţa boalei.

Despăgubirile acordate pentru porci în cazuri de pestă sau pneumonie infecţioasă nu pot trece, în nici un caz, peste suma de 60 lei de cap.

Art. 68. — Nu se acordă despăgubiri;
a) Pentru animalele cari aparţin Statului;
b) Pentru animalele cari nu s'a făcut declaraţiune;
c) Când s,a contravenit la prescripţiunile legii de faţă;

d) Când nu s'au îndeplinit formele legale de constatare şi preţuire;

e) Pentru animalele îmbolnăvite în primele 10 zile dela intrarea lor în ţară;

f) Pentru solipedele importate şi cari la locul destinaţiei se vor dovedi infectate de răpciugă internă prin probele de diagnostic;

g) Pentru vitele bovide la cari s'a constatat pleuropneumonia infecţioasă înainte de 6 luni dela importul lor;

h) Pentru solipedele la cari s'a constatat durina înainte de un an de la importarea lor.

Nu se aplică dispoziţiunile dela ultimele două alineate, când se va dovedì că acele animale s'au infectat în ţară;

i) Pentru toate animalele ucise din cauza turbării;

j) Pentru animalele respinse dela import, când nu sunt reprimite;

k) Pentru animalele importate clandestin din localităţi de unde importul este oprit;

l) Pentru animalele ucise ca fiind atinse în mod incurabil de râie şi pentru animalele atinse de această boală, pe care proprietarul refuză a le tratá.

Art. 69. — Plata despăgubirilor ce se acordă proprietarilor pentru animalele omorâte şi a obiectelor distruse, precum şi plata tuturor celorlalte cheltueli făcute în scopul aplicării acestei legi, se va face din fondul de epizootii, format din următoarele venituri:

a) Din 1% luat din veniturile judeţene şi comunale, conform legii fondului de epizootii dela 1874;

b) Din taxele percepute dela vizita veterinară la punctele de frontieră pentru animalele cari se importă;

c) Din taxele de grajduri la frontieră pentru animalele care se importă, se ţin în observaţie, se meleinizează sau se tuberculinează;

d) Din taxele rezultate dela vizita animalelor sau produselor brute cari se transportă cu calea ferată, precum şi pentru desinfecţie;

e) Din cauţiunile confiscate dela importatorii de animale în cazuri de contravenţiuni.

Formarea fondului de epizootii, precum şi fixarea taxelor de mai sus se va determinà prin regulamentul de aplicaţiune a legii de faţă.

Consiliul superior de epizootii.

Art. 70. — Se institue pe lângă ministerul de interne un consiliu superior de epizootii, care va fi consultat asupra măsurilor de luat în combaterea epiizootiilor cu caracter grav şi a oricărei chestiuni de ordin sanitar veterinar, precum şi în toate cazurile prevăzute de lege.

Acest consiliu se compune din:

Directorul general al serviciului sanitar ca preşedinte.

Membrii comisiunii veterinare.

Un doctor delegat al consiliului sanitar superior.

Şeful serviciului zootehnic.

Şeful serviciului veterinar militar.

Profesorul de microbiologie dela şcoala superioară de medicină veterinară.

Profesorul de poliţie sanitară veterinară.

Directorul general al vămilor.

Un mare proprietar agricultor.

Un jurisconsult.

Aceşti doi din urmă se numesc prin decret regal, după recomandarea ministerului de interne, pe un termen de 3 ani.

Consiliul se revoacă de ministerul de interne, ori de câte ori cere trebuinţă.

Deciziile consiliului superior de epizootii nu sunt executorii decât după aprobarea ministrului de interne.

Membrii acestui consiliu vor primì câte 20 lei de şedinţă.

PARTEA IV

Penalităţi

Art. 71 — Se va pedepsì cu o amendă până la 500 lei :

Orice persoană care va fi contravenit la prescripţiunile legii de faţă şi regulamentelor de administraţie publică date spre executarea acestei legi

Art. 72 — Se vor pedepsi cu amendă până la 1.000 lei şi închisoare până la 6 luni:

Acei care vor fi vândut sau vor fi scos în vânzare precum şi cei cari cumpără animale ştiind că sunt bolnave de boale contagioase ;

Acei care fiind obligaţi a declarà la timp boale contagioase, sau a observà măsurile prescrise de administraţia sanitară, dacă prin abatere dela această îndatorire au cauzat o contagiune la oameni ;

Acei cari vor fi importat în mod fraudulos animale atinse de boale contagioase;

Acei cari cu ştiinţă vor fi pus în vânzare sau în întrebuinţare piei provenite dela animale moarte de dalac (antrax).

Art. 73. — Se vor pedepsi cu amendă până la 1000 lei şi închisoare până la 2 ani :

Acei cari vor fi vândut, sau vor fi pus în consumaţie, carne ori alte produse brute, ştiind că provin dela animale moarte sau ucise ca bolnave de pestă bovină, răpciugă, dalac şi turbare;

Acei cari nefăcând la timp declaraţia boalelor contagioase, sau neobservând măsurile prescrise de administraţia sanitară şi prin aceasta vor fi pricinuit contagiune urmată de moarte la oameni.

Art. 74. — In caz de recidivă, contravenienţii se vor condamna la cel puţin îndoitul pedepsei suferită.

Art. 75 — Toţi funcţionarii publici administrativi şi sanitari cari vor călca legea de faţă şi regulamentul ei, se vor pedepsi cu amendă dela 50—1000 lei, iar dacă prin neglijenţa lor a suferit sănătatea sau chiar viaţa oamenilor, se vor pedepsi cu închisoare corecţională până la 1 an.

Art. 76. — Toate contravenţiunile la legea de faţă şi regulamentul său de aplicare, se vor judeca de judecătoriile de ocoale respective.

Aceste contravenţiuni se vor judeca de urgenţă şi cu precădere.

In caz de insolvabilitate, amenda se va preface în închisoare, care nu va trece peste 6 luni.

Toate amenzile date pe baza legei de faţă, se vor pronunţa pentru Casa sanitară rurală.

Art. 77. — Procesele-verbale de constatarea contravenţiunilor la prezenta lege şi a regulamentului său de aplicaţiune, încheiate de procuror, judecător de instrucţie, judecător de ocol, medic veterinar, inspector veterinar, inspector comunal, poliţaiul şi comisarul de poliţie, au puterea introductivă în instanţă şi doveditoare în justiţie.

Dovada contrarie nu se poate face decât prin înscrierea în fals.

Inspectorul veterinar sau medicul veterinar, la încheierea procesului-verbal de constatarea contravenţiunilor, vor fi neapărat asistaţi de un agent poliţienesc sau administrativ, care va semna ca martor.

De asemenea inspectorul comunal, poliţaiul şi comisarul de poliţie, în cazurile arătate mai sus, vor fi asistaţi de doi martori, cari vor semna procesul-verbal.

Art. 78. — Regulamentele de administraţie publică şi deciziunile ministeriale vor determina modul de punere în aplicare a legei de faţă.

Sunt şi rămân abrogate toate dispoziţiunile şi regulamentele anterioare acestei legi.

REGULAMENTUL GENERAL
LA LEGEA DE POLIŢIE SANITARA VETERINARA [1]

Din 16 Mai 1874, promulgat la 28 Mai 1874, cu modificările introduse prin legile sancţionate cu Decretul Regal No. 1107 din 6 Aprilie 1891, publicat «Mon. Oficial», No. 29 din 8 Mai 1891 şi Decretul Regal No. 478 din 24 Februarie 1915, publicat în «Mon. Oficial» No. 272 din 10 Martie 1915.

PARTEA I

Dispoziţiuni generale de poliţie sanitară veterinară

CAP. I

Art. 1. — Boalele contagioase la cari se aplică măsurile de poliţie sanitară veterinară sunt:

1. Pesta bovina (ciuma) a rumegătoarelor mari şi mici;
2. Pleuro-pneumonia contagioasă a vitelor cornute mari;
3. Cărbunele enfizematos (simptomatic, armur r);
4. Dalacul (cărbunele bacteridian, antrax, talan, boale de sânge, sânge grabnic) la toate animalele domestice;

1) NOTA.—A se vedea legea de poliţie sanitară veterinară.

5. Tuberculoza la specia *bovină* ;
6. Turbarea la toate animalele ;
7. Septicemiile hemoragice la bou, bivol (barbone) cal (febră tifoidă) oaie ş capră (pneumonie infecţioasă) ;
8. Morva solipedelor (răpciuga) ;
9 Dorina şi exantemul genital ;
10. Febra aftoasă (boala de gură şi de picioare) la rumegătoarele, mari, mici şi porci ;
11. Variola (vărsatul) oilor ;
12 Brânca (rugetul) porcilor ;
13. Pesta şi pneumonia infecţioasă a porcilor.
14. Pesta şi holera pasărilor ;
15. Râia (scabia) solipedelor, bovideelor, oilor şi caprelor.

Prin decret regal, dat asupra referatului ministerului de interne, se vor putea adăuga între boalele de mai sus orice alte boale contagioase, infecţioase ori parazitare şi se va prescrie măsurile speciale preventive şi represive ce trebuiesc luate.

CAP. II

Măsuri preventive la introducerea boalelor contagioase în ţară

Art. 2. — Organele diplomatice şi consuli ţării în străinătate, au datoria să ţină în curent ministerul de interne pe cale directă despre apariţia, mersul şi stingerea boalelor epizootice din ţările respective.

In cazurile de apariţie a epizootiei de pestă bovină, pleuropneumonie, febra aftoasă, durina, brânca, pesta şi pneumonie infecţioasă a porcilor, vor aviza imediat ministerul.

Prefecţii judeţelor de frontieră, funcţionarii administrativi comunali, vamali, medicii veterinari, jandarmii rurali dela frontieră şi grănicerii, se vor informa despre sănătatea animalelor din ţările vecine, comunicând direct ministerului de interne ivirea boalelor epizootice.

Art. 3. — Pentru a preveni invaziunea boalelor contagioase din alte ţări, se va opri sau restrânge importul şi tranzitul speciilor de animale la cari se poate transmite boala ; de asemenea se va opri sau restrânge importul şi tranzitul tuturor produselor de origină animală, nutreţurile şi orice obiect care poate fi purtător de contagiu.

Art. 4. — In regiunea ţării ameninţată de invazia unor boale contagioase se poate înfiinţa zonă preventivă şi se vor lua orce alte măsuri de apărare cari se vor crede necesare.

Art. 5. — Întinderea şi raza de profesiune a zonei preventive se determina de către minister după natura şi gravitatea boalei, precum şi după împrejurările geografice a localităţilor ce trebuesc cuprinse în zonă.

Art. 6. — Serviciul veterinar al zonei se va organiza cu medici veterinari şi agenţi sanitari veterineri disponibili sau prin detaşare dintre acei aflaţi în serviciul ministerului de interne.

La necesitate, paza frontierei se va completa în punctele slabe cu cordoane militare.

Art. 7. — In zona de frontieră se va face catagrafa tuturor animalelor sau numai ale acelora din specia ameninţată de boală contagioasă existentă, formându-se cadastre speciale cu indicaţia: Numele comunei, numele proprietarului, specia, numărul şi semnalmentele animalelor.

Animalele mari încadastrate vor fi marcate cu un număr de ordine al comunele şi judeţului.

Art. 8. — Proprietarii sunt obligaţi să declare şi să prezinte la formarea cadastrului, animalele cari le posedă, iar pe viitor sunt datori să înştiinţeze pe notar sau pe agentul sanitar veterinar, cel mult în 5 zile, despre orice spor sau scădere în numărul animalelor lor.

Mânzii şi viţeii se vor declara până în 6 luni dela naşterea lor, mieii, ezii, purcei, până în 3 luni.

Art. 9. — Proprietarii animalelor din zonă sunt îndatoraţi:

a) Să permită în orice timp al zilei, inspectorilor veterinari, medicilor veterinari, agenţilor sanitari veterinari, primarului, notarului şi jandarmilor, intrarea în curţi, grajduri, păşune, etc., pe unde proprietarii îşi ţin animalele lor, pentru a le controla dacă sunt incadastrate şi sănătoase.

b) Să dea lămuririle cerute cu privire la sănătatea animalelor, numărul, origina, adausuri sau scăderi;

c) Să declare imediat primăriei orice caz de moarte de boală sau bănuială de boală ar avea între animalele lor;

d) Să despartă animalele bolnave sau bănuite de acele sănătoase, până la constatarea lor;

e) Cadavrele nu se vor distruge decât după ce s'a făcut declaraţia la primărie şi s'a verificat de medicul veterinar cauza morţei.

Art 10. — Animalele aflate în comunele din zonă pentru a putea fi duse în alte părţi vor fi însoţite de certificate extrase depe cadastru. Aceste certificate se vor elibera de către autoritatea comunală sau agentul sanitar veterinar.

Sunt scutite de certificate animalele înhămate sau înjugate întrebuinţate la transporturi sau munci agricole şi cari se reîntorc în comună.

Art. 11. — Orice animal se va găsi neîncadastrat în zona preventivă din specia acelora se sunt supuse acestei măsuri, se vor pune sub observaţie până la dovedirea proprietăţii şi stabilirea stărei lor de sănătate.

Autoritatea comunală va îngriji ca asemenea animale să fie izolate, hrănite şi adăpate timp de zece zile.

După acest timp, dacă sunt sănătoase, se vor trata conform legii comunale cu vitele de prinas sau se vor ucide de către comisia de constatare, dacă în acest timp se îmbolnăvesc de vre o boală pentru care legea ridică uciderea.

In asemenea caz proprietarul pierde dreptul la desdăgubire şi se va da judecăţii conform art. 71 din legea de poliţie sanitară veterinară.

Art. 12. — Ţinerea în regulă a cadastrului de animale în comunele

din zona preventivă este în sarcina agentului sanitar veterinar, sub controlul primarului, administratorului de plasă și a medicului veterinar respectiv.

In lipsa agentului veterinar, cadastrul va fi ținut de către notarul comunei.

Art. 13. — Importul, exportul și tranzitul animalelor și a produselor brute de origină animală, precum și supravegherea pe raza frontierei a animalelor și produselor brute, se vor face în conformitate cu legea de poliție sanitară veterinară (art. 4, 5, 6 și 7) și cu regulamentul serviciului veterinar de frontieră.

Art. 14 — Animalele și produsele brute animalele cari se exportă vor fi însoțite de un certificat eliberat de medicii veterinari oficiali, după formularul dat de către minister.

Aceste certificate sunt gratuite și scutite de taxa timbrului.

CAP. III

Măsuri preventive la întinderea boalelor contagioase în țară

Art. 15.—Organele administrative și polițienești au datoria să facă cercetări și să informeze ministerul de interne de mersul sănătății animalelor, raportând imediat de ivirea boalelor contagioase, avizând totdeodată și pe medicul veterinar respectiv.

Art. 16. — Este oprită fară autorizarea comisiunii de constatare (medic veterinar de comisiune) circularea vânzarea, scoaterea în târguri, licitații, expoziții, la pășune, întrebuințarea în serviciu, darea la montă, etc., a animalelor bolnave sau bănuite a fi atinse de boale contagioase, animalele cari au fost în atingere cu acele bolnave, precum și ale acelora care sunt puse sub măsuri de poliție sanitară veterinară, ca : tuberculinizare, morvinizare, observație pentru durină, turbare, etc , sau cari provin din localități sau zone epizootice din cari scoaterea animalelor va fi oprită.

Din localitățile contaminate, și după necesitate, se va interzice și transportul produselor animale brute, al nutrețurilor sau orcăror obiecte purtătoare de contagiu.

Art. 17 — Din localitățile contaminate, precum și din regiunile declarate zone epizootice, transportul prin țară al animalelor și produselor brute pentru orice destinație, pe jos, cu calea ferată sau cu vase plutitoare, nu se va putea face decât însoțit de un certificat de origină eliberat de medicul veterinar oficial, de către autoritatea comunală sau de poliție cu autorizația medicului veterinar din comisia de constatare.

Aceste certificate nu se vor elibera decât pentru animale deplin sănătoase, cari n'au venit în contact cu animale bolnave și cari prin transportarea lor în alte localități nu ar expune de loc la propagarea boalei.

Art. 18. — Animale bolnave sau bănuite puse sub măsuri de izolare de către comisia de constatare a boalei și găsite sustrase de sub a-

ceastă măsură, sub orice formă, se vor putea ucide cu aprobarea ministerului, pe baza unui raport motivat al unui inspector veterinar sau al medicului veterinar respectiv, avându-se în vedere natura boalei şi pericolul propagării ei (art 10 din legea de poliţie sanitară veterinară):

a) Pentru animalele ucise in asemenea condiţiuni, precum şi pentru acele ce se vor ucide, la acelaş proprietar, constatate că s'au inbolnăvit din cauza nerespectării măsurilor de izolare, nu se vor acorda despăgubiri (art. 68 din legea de poliţie sanitară veterinară), iar contravenientul va fi dat judecăţii (art. 71, 72, şi 73 din legea de poliţie sanitară veterinară);

b) Carnea animalelor ucise, dacă se găseşte proprie consumaţiunii, se poate pune în vânzare de către autoritatea comunală în folosul Casei sănătăţii publice (art. 76 din legea de poliţie veterinară).

Art. 19. — Proprietarii grajdurilor publice sunt obligaţi a avea aceste grajduri construite şi instalate in bune condiţiuni de igienă, adică:

a) Incăperea necesară, aeraţie, vor fi pavate, vor avea staluri separate pentru animale şi sghiaburi individuale pentru hrana şi adăparea lor;

b) Grajdurile pentru orice specie, destinate unui număr mai mare de animale, nu se vor autoriza a se construi decât după încuviinţarea autorităţii comunale care va impune condiţiuni de situaţie şi instalaţiune, conform regulamentului industriilor insalubre.

Art 20. — Autorităţile comunale, administrative şi medecii veterinari vor inspecta adeseaori grajdurile publice pentru a se încredinţa de starea lor, buna lor funcţionare şi sănătatea animalelor ce le adăpostesc.

Art. 21. — Pentru înlăturarea unor boale contagioase, ca: morva, febra aftoasă, etc., se vor lua măsuri ca găleţile dela fântânele publice să nu poată servi la adăparea animalelor din ele, desfiinţându-se în acelaş timp depe lângă aceste fântâni sghiaburile ce servesc pentru adăpări in comun al animalelor.

Se vor tolera sghiaburile din regiunile lipsite de apă, unde nu sunt epizootiile indicate, precum şi acelea ce servesc la adăparea o lor.

Art. 22. — Proprietarii cari au grajduri publice sunt obligaţi a le întreţine într'o permanentă bună stare de curăţenie şi a le desinfecta cât mai deseori.

Art. 23. — In localitătile sau regiunile atinse de epizootii, în special morva şi durina, în cari se necesită periodic controlul sanitar al tuturor animalelor de specia atinsă, proprietarii, deţinătorii sau îngrijitorii acestor animale sunt obligaţi a-şi aduce animalele lor. pentru examinare, în ziua, locul şi ora determinată de către autoritatea comunală, în urma cererii medicului veterinar respectiv sau a unui ispector sanitar veterinar,

Art. 24. — In fiecare an, cel puţin odată primăvara, medicii veterinari oficiali au datoria a controla starea sanitară a tuturor animalelor din circumscripţia lor.

Medicii veterinari, organele administrative şi comunale vor inspecta

locurile cari servesc la păşune şi de adăpare în comun al animalelor, luând măsuri pentru asanarea lor.

Art. 25. — Se vor inspecta de către medicii veterinari în mod periodic toate animalele din serviciile publice, ca: tramvai, omnibuze, dilijenţe, poştă, birje, sacagii, căruţaşii, precum şi herghelii, suhaturi, poverne, lăptari, etc.

Nu vor fi supuse acestor inspecţiuni animalele din grajduri, herghelii, turme, etc., cari aparţin Statului, judeţelor sau comunelor cari îşi au personal veterinar special.

Art. 26. — In transportarea animalelor şi a produselor brute de origină animală, cu calea ferată sau cu vase plutitoare, curăţirea şi dezinfectarea vagoanelor sau a vaselor se vor face după regulamentul special al acestora şi intrucţiunile primite.

CAP. IV

Declaraţia pentru animalele bolnave, bănuite şi pentru acele moarte de boale contagioase

Art. 27. — Oricine are în stăpânire, îngrijeşte sau deţine sub orice titlu animale domestice, este dator să înştiinţeze de îndată autorităţile destinate a primi asemenea declaraţiuni:

a) Când vreunul din animalele sale, sau de sub îngrijirea sa este bolnav, a murit sau bănueşte că este atins de vreuna din boalele contagioase prevăzute la art. 1;

b) Când asemenea animale au stat împreună sau au venit în contact cu altele bolnave sau suspecte de boale contagioase;

c) Când de odată sau în scurt timp (5—10 zile) s'au îmbolnăvit sau au murit două sau mai multe animale cu aceleaşi semne de boală

Art. 28. — Sunt obligaţi a face declaraţiunea şi medicii veterinari cari au constatat boale contagioase la animale în orice ocaziuni: vânzări, târguri, clientelă particulară, autopsii în abatoare, stabilimente de ecarisaj, cimitire de animale, sau la animale în cursul transportării lor.

In asemenea cazuri medicii veterinari vor încunoştiinţa de îndată şi pe medicii veterinari respectivi şi pe acei ai localităţii de origină a animalului bolnav.

Art. 29. — La obligaţia declaraţiei sunt supuşi şi paznicii oricărei specie de animale a unui acelaş proprietar sau ai mai multora, când animalele au fost ţinute mai mult de 24 ore în afară de teritorul gospodăriei proprietarului.

Art. 30. — Asemenea sunt obligaţi a face declaraţia însoţitorii animalelor în timpul transportului, acei ce au animale străine în îngrijire sau paza lor, precum şi proprietarii grajdurilor publice dela hoteluri, hanuri, etc.

Art. 31. — Se consideră ca declaraţie făcută pentru:

Animalele bolnave prezentate la consultaţiunile şcoalei superioare de medicină veterinară;

Animalele prezentate pentru consultaţie unui medic veterinar.

Animalele prezentate la controlul general făcut de medicii veterinari.

Art. 32. — Declaraţiunea se va face:

In comunele urbane, autorităţii comunale sau poliţiei şi medicului veterinar respectiv;

In comunele rurale, primăriei, delegatului satului sau jandarmului;

In trenuri sau pe vase plutitoare, şefului staţiei celei mai apropiate sau căpitanului de port.

Art. 33. — Delelegaţii satelor sau jandarmii, primind asemenea declaraţiuni, pe lângă măsurile de izolare ce vor lua pentru animalele bolnave sau bănuite, vor încunoştiinţa de îndată primăriile respective.

Art. 34. — Declaraţiunea se poate face verbal sau prin srisoare recomandată, cu arătarea numelui şi adresa proprietarului.

Scrisorile cari vor purta pe plic cuvintele declarare de boală epizootică sunt scutite de taxa timbrului. Pentru asemenea scrisori oficiile poştale vor elibera chitanţe de primire ca şi pentru scrisorile recomandate. Asemenea chitanţe vor face dovada îndeplinirii obligaţiunilor impuse prin legea de poliţie sanitară veterinară.

Art. 35. — Autorităţile militare şi civile au îndatorirea de a înştiinţa neîntârziat serviciul veterinar al circumscripţiei respective de apariţia şi mersul boalelor contagioase cu caracter epizootic printre animalele trupelor sau serviciilor. Aceleaşi obligaţiuni le au şi serviciile veterinare de oraşe şi de circumscripţii către autorităţile militare.

CAP. V

Indatoririle autorităţilor administrative şi constatarea epizootiilor

Art. 36. — Autorităţile administrative, luând cunoştinţă de ivirea unei boale contagioase ori de moartea animalelor datorită unor asemenea boale sunt obligate:

a) A lua act de ele în orice loc şi în orice timp li s'ar face cunoscut.

b) Să dea declarantului, din registrul cu matcă, o dovadă că a făcut declaraţie; această dovadă va purta numărul curent de ieşire;

c) Să ia măsuri ca nimalele bolnave şi acele suspecte să fie bine izolate, pentru a nu veni în contact cu animalele sănătoase, oprindu-le chiar ieşirea din locurile şi curţile infectate până la sosirea medicului veterinar;

d) Să înştiinţeze de urgenţă autoritatea comunală sau prefectura şi pe medicul veterinar respectiv;

e) Vor lua măsuri pentru a le transporta de îndată cadavrele la cimitirul de animale, unde se vor păstra neatinse până la sosirea medicului veterinar, îngropându-se provizoriu dacă sosirea acestuia va avea întârziere.

Când cadavrul unui animal se găseşte pe câmp şi mai cu seamă pe un loc de păşune, după ridicarea lui se va curăţi pământul îngropându-l bine şi se va stropi cu lapte de var şi păcură;

f) In curţile, grajdurile sau ocoalele unde s'au găsit animale bolnave sau de unde s'a ridicat cadavrul, se va opri introducerea altor animale până la constatarea medicului veterinar;

g) Se va face catagrafia tuturor animalelor din specia acelor bolnave;

h) Se vor face cercetări pentru a se constata dacă nu mai există şi alte cazuri de boală confirmată sau bănuită.

CAP. VI

Comisiunea de constatare

Art. 37. — Indată ce medicul veterinar va fi înştiinţat de apariţia vreunei boale contagioase la animale, se va transporta neîntârziat în localitate, unde împreună cu un comisar de poliţie în comunele urbane, sau cu notarul în comunele rurale, vor constitui comisiunea de constatare a boalei:

a) Când medicul veterinar va crede necesară prezenţa administratorului de plasă, acesta este dator a răspunde de îndată chemării sale, putând lua parte la formarea comisiunii de constatare;

b) In târgurile de vite şi abatorii constatarea se va face de către medicul veterinar respectiv, împreună cu un delegat administrativ sau poliţienesc;

c) La şcoala superioară de medicină veterinară, constatarea se va face de un profesor medic veterinar şi un delegat al poliţiei.

Art. 38. — Comisiunea de constatare va face cercetări pentru descoperirea tuturor cazurilor de boală ce au putut rămâne nedeclarate.

Va cerceta origina boalei şi va incunoştiinţa de îndată pe medicul veterinar respectiv al localităţii de origină a animalului bolnav.

Medicul veterinar din comisiune va prescrie pe răspunderea sa măsurile necesare pentru combaterea boalei.

Art. 39. — Când proprietarul animalelor bolnave se găseşte nemulţumit de constatările şi măsurile luate de medicul veterinar oficial, îşi poate aduce un alt medic veterinar ca delegat al său care să-l reprezinte la lucrările comisiunii. In cazul când părerile vor fi deosebite şi contestările proprietarului motivate, se va cere şi avizul ministerului. Măsurile indicate însă de către medicul veterinar oficial se vor menţine şi aplica, afară de măsura uciderii, până la deciziunea ministerului.

Art. 40. — Când medicul veterinar nu poate stabili cu certitudine natura boalei, până la confirmarea diagnozei va aplica măsurile strict necesare indicate de felul boalei bănuite.

Art. 41. — Pentru confirmarea diagnozei, comisia de constatare, în lipsă de cadavre, dacă crede necesar, poate ucide un animal bolnav

pentru a-i face autopsia, cu drept la despăgubire conform art. 67, capitolul I, alin. b, din legea de poliţie sanitară veterinară.

Art. 42. — Despre toate constatările şi măsurile luate de comisiune pentru reprimarea boalelor contagioase se vor încheea în localitate şi chiar în ziua de constatatare actele cuvenite.

Procesele-verbale vor conţine; diagnoza, specia şi numărul animalelor bolnave, moarte, suspecte şi expuse la îmbolnăvire, origina boalei, individualizarea animalelor bolnave şi suspecte, simptomele şi leziunile constatate la autopsie, dovada declaraţiunii făcute, actele de preţuire şi măsurile de poliţie sanitară veterinară ordonate cu indicaţiunea articolelor din lege.

Câte un exemplar din aceste acte se va preda neîntârziat:

Primăriei localităţii infectate, arhivei serviciului veterinar respectiv, direcţiunii generale a serviciului sanitar (diviza veterinară), iar în cazurile de despăgubire şi proprietarului animalului ucis.

Art. 43. — Preţuirea animalelor ucise şi a obiectelor distruse cu drept la despăgubire se va face de către comisiunea prevăzută la art. 65 din legea de poliţie sanitară veterinară.

Art. 44. — Comisiunea, după aprecierea medicului veterinar, va înmâna, sub luare de dovadă, proprietarului sau reprezentantului acestuia o copie de măsurile hotărâte a se lua privitoare la animalele sale pentru combaterea şi prevenirea boalei constatate, precum şi asupra şi asupra îndatoririlor la cari este supus proprietarul pentru executarea acestor măsuri.

Art. 45 — Când într'o comună s'a constatat vreo boală cu caracter epizootic, primarul respectiv va încunoştiinţa despre aceasta comunele vecine, iar când epizootia va cuprinde mai multe comune; prefectul judeţului va anunţa prefecturele judeţelor vecine.

Art. 46. — Medicul veterinar al comisiunii va încunoştiinţa serviciile veterinare ale judeţelor şi oraşelor vecine de apariţia şi încetarea epizootiilor; de asemenea va pune în cunoştinţă şi pe medicii primari ai oraşului şi judeţului de apariţia boalelor contagioase transmisibilă la oameni.

Art. 47. — Medicul veterinar este dator a vizita cât se poate mai des comunelee infectate pentru controlarea mersului epizootiei şi a măsurile indicate a se aplica, iar la necesitate se va stabili chiar în localitatea infectată.

Art. 48. — Executarea măsurilor indicate de către comisiunea de constatare cade în sarcina administraţiei poliţieneşti în comunele urbane, iar în comunele rurale în sarcina administraţiei comunale.

Art. 49. — Administratorul de plasă este obligat a vizită cât mai des toate localităţile infectate de boale contagioase, a controlă şi supraveghià măsurile prescrise de medicul veterinar. In acest scop notarul comunei în care s'a declarat boala contagioasă la animale este dator a încunoştiintà despre aceasta pe administratorul de plasă, arătându-i şi măsurile prescrise de către medicul veterinar.

CAP. VII

Măsuri represive contra boalelor contagioase

Art. 50. — Pe lângă măsurile prescrise în partea specială a acestui regulament pentru fiecare boală în parte, se vor aplica după natura boalei şi gravitatea cazurilor următoarele măsuri:

a) Animalele bolnave sau bănuite de boale contagioase se vor izolà sau sechestrà, după împrejurări, în grajduri, coşare, cocine sau curţi, se vor izolà pe locuri de păşune sau pe câmpul de muncă.

După cazuri, se poate face şi izolarea unei localităţi sau regiuni infectate;

b) Se va opri păşunarea animalelor sănătoase pe locuri infectate, precum şi ducerea animalelor bolnave sau bănuite pe locuri ce servesc de păşune sau adăpare comună dintr'o localitate;

c) Din curţile şi localităţile puse sub izolare se poate opri şi scoaterea diferitelor producte, obiecte, furaje, gunoaie, etc., cari ar puteà fi purtătoare de contagiu;

d) Se va interzice circularea câinilor, păsărilor şi a oricăror animale cari, deşi nu pot contractà boala, ar putea-o însă transmite.

Art. 51. — Animalele izolate sau puse numai sub observaţiune veterinară, până la facerea examenului sau probelor de verificare a diagnozei, se vor marcà atunci când interesul combaterii epizootiei sau păstrarea indentităţii animalului o cere.

Marcarea se va face, după împrejurări, cu culoare, mărci metalice sau fierul roşu. Marcarea cu fierul roşu se va face pe coarne sau copite iar pe piele se va face pe cât cu putinţă mai superficial.

Art. 52. — La indicarea măsurilor de izolare se va aveà in vedere cât se poate mai mult interesele agriculturii şi comerţului, aplicându-se în limitele strict necesare pentru prevenirea pericolului, după circumstanţele locale şi conform indicaţiunilor legale special arătate pentru fiecare boală.

Art. 53 — Când boala constatată este dintre acele ce impun măsuri riguroase pentru prevenirea şi combaterea ei, se va întrebuinţà pentru aplicarea măsurilor de izolare ajutorul armatei, cu prealabila aprobare a ministerului (conform art. 20, alin. *a* din legea de poliţie sanitară veterinară).

Art. 54. — Comisiunea de constatare poate dispune, cu avizul ministerului de interne, uciderea animalelor bolnave şi chiar a acelora suspecte, pentru a distruge un focar primitiv de boală. In asemenea cazuri se vor încheià şi actele de preţuire necesare acordării despăgubirilor prevăzute de lege.

Art. 55. — Pentru a împiedicà întinderea unei epizootii se vor opri târgurile de vite din localităţile infectate şi chiar din acele învecinate pentru specia sau speciile de animale ameninţate a se infectà.

Art. 56. — Cadravele animalelor atinse de boale contagioase, mate-

riile virulente, gunoiul, nutreţul şi diferitele rămăşiţe dela animale atinse de asemenea boale se vor distruge.

Art. 57. — Toate locurile unde au stat animalele bolnave sau bănuite de boale contagioase, obiectele expuse contaminării. precum şi hainele persoanelor cari au venit în contact cu asemenea animale se vor dezinfectà.

a) Când obiectele de mai sus sunt de o valoare mai mică decât cheltuelile necesitate pentru dezinfectarea lor, atunci ele se vor distruge, încheindu-se şi actele de preţuire pentru darea despăgubirilor.

b) Pentru proprietarii lipsiţi de mijloace, autoritatea comunală este obligată a procurà materialul necesar dezinfecţiunii.

Art. 58. Pentru dezinfectarea grajdurilor şi a obiectelor aflate în ele, a harnaşamentelor şi a obiectelor de pansaj. a obiectelor de piele, de păr, de postav, a vehiculelor, a curţilor, a locurilor de păşune etc., precum şi a vagoanelor sau bastimentelor cu cari s'au transportat animale sau produse brute animale, se vor întrebuinţà precedeele şi substanţele arătate în instrucţiunile speciale.

Art. 59. — Ridicarea măsurilor de poliţie sanitară veterinară, ce au fost aplicate pentru combaterea unei epizootii, se va face numai de către medicul veterinar, după ce a constatat că dela ultimul caz de însănătoşire, moarte sau ucidere, a trecut timpul stabilit prin acest regulament la fiecare boală în special şi după ce dezinfectarea s'a făcut.

Unele măsuri aplicate la constatarea boalei se pot ridicà de către medicul veterinar al comisiunii chiar înaintea încetării totale a epizootiei, dar numai când împrejurările permit şi fără ca prin aceasta să se aducă vreo împiedicare celorlalte măsuri de combatere sau să fie vreun pericol pentru întinderea boalei.

Art. 60. — Când vreuna din boalele enumărate la art. 1 se ivesc printre animalele autorităţilor militare sau civile, cari au medici veterinari, ele se vor combate de către autorităţile respective, în conformitate cu prescripţiile legii de poliţie sanitară veterinară.

Aceleaşi măsuri se vor aplicà şi în serviciul şcoalei superioare de medicină veterinară şi în orice institut sau laborator al Statului unde se experimentează cu animale.

Art. 61. — Animalele bolnave sau bănuite de boale contagioase, aduse spre consultare sau tratare la şcoala superioară de medicină veterinară, vor puteà fi reţinute în interesul învăţământului, ori al cercetărilor ştiinţifice, chiar când legea de poliţie sanitară veterinară opreşte tratarea unor asemenea boale.

Pentru toate cazurile de boală contagioasă reţinute, şcoala de medicină veterinară va comunicà ministerului de interne felul boalei, adresa proprietarului şi locul de origină a animalului.

Direcţiunea şcoalei de medicină veterinară va puteà executà uciderea animalelor atinse de boale contagioase pentru care legea de poliţie sanitară veterinară indică aceasta, încheindu-se şi actele arătate la art. 16 şi 65 din legea de poliţie sanitară veterinară.

CAP. VIII

Vaccinuri, substanţe reactive şi curative

Art. 62. — Intrebuinţarea vaccinurilor, a virusului variolic, a serovaccinului şi a tuturor substanţelor reactive, curative şi preventive, ca măsuri de poliţie sanitară veterinară, este obligatorie pentru animalele din grupul sau din localitatea în care s'a constatat vreuna din boalele contagioase pentru cari se indică asemenea operaţiuni în partea specială a acestui regulament.

Prin deciziuni speciale se poate impune întrebuinţarea şi a altor substanţe cari s'ar dovedi folositoare la boalele pentru cari nu sunt prevăznte asemenea măsuri.

Art. 63. — Proprietarii, precum şi acei cari deţin sau îngrijesc animalele sunt datori să permită medicilor veterinari oficiali a verifică, prin mijloace ştiinţifice, sănătatea animalelor bănuite a fi bolnave de boale contagioase, dându-le tot ajutorul necesar pentru facerea operaraţiunilor.

Art. 64. — Când într'o localitate se constată la animale vreo boală contagioasă .sau se bănueşte existenţa vreunei asemenea boale. se vor întrebuinţa de urgenţă sub titlul de necesitate vaccinări sau inoculări cu substanţe curative, preventive ori revelatoare.

Aceste operaţiuni se fac numai de către medicii veterinari oficiali ai localităţii sau circumscripţiunii respective.

Art. 65.—Vaccinări preventive facultative se pot face cu aprobarea ministerului şi în localităţile unde nu au apărut cazuri de boală contagioasă, dar numai când în aceste localităţi apar în mod periodic unele boale ca antrax, ruget, etc.

Art. 66. — Medicii veterinari oficiali autorizaţi de minister a face inoculaţiuni preventive facultative în circumscripţiile altor medici veterinari vor aduce la cunoştinţa medicilor veterinari respectivi, autorizaţia ce au şi le vor comunica rezultatul operaţiunilor ce au făcut.

Medicii veterinari particulari pot fi autorizaţi de minister a face asemenea operaţiuni, le vor practică însă pe răspunderea proprietarului (art. 24 din legea poliţiei sanitare veterinară).

Art. 67.—Toate vaccinurile, serurile şi substanţele reactive, precum şi operaţiunile ce necesită, când sunt indicate de necesitate, se vor face gratuit pentru proprietarii săraci, iar pentru ceilalţi proprietari va fi numai operaţiunea gratuită.

Dacă însă aceştia din urmă se opun la plata acelor substanţe, medicii veterinari le vor pune în vedere că ministerul nu le va acordă nici o despăgubire pentru daunele suferite ulterior prin moartea animalelor, luând în acelaş timp severe m suri de izolare şi completă sechectrare a animalelor bolnave şi suspecte.

In cazul de vaccinări şi inoculări preventive facultative, numai proprietarii săraci se vor bucura de gratuitatea substanţelor şi a operaţiunilor.

Autorităţile comunale în comunele rurale şi comisariatele de poliţie

în oraşe, vor indica pe a lor răspundere medicului veterinar, pe proprietarii săraci cari se pot folosi de gratuitatea acestor operaţiuni, încheindu-se un proces-verbal în care să se treacă numele acelor proprietari.

Maliena, tuberculina şi virusul variolic se vor procura gratuit şi în toate cazurile tuturor serviciilor veterinare dependinte de ministerul de interne.

Art. 68. — Cererile pentru procurarea sero-vaccinurilor în contra antraxului, rugetului, pasteurelozei şi pesta la porci se vor face de către medicii veterinari oficiali direct şcoalei superioare de medicină veterinară şi numai pe baza unui diagnostic clinic şi necropsic.

Medicii veterinari odată cu cererea vor înainta şi organe pentru verificarea diagnosticului.

Art. 69. — Prepararea vaccinurilor, a serurilor şi substanţelor reactive este un monopol al ministerului de interne (art. 84, alin. II din legea sanitară 1913).

Punerea în vânzare a unor asemenea substanţe cu scop de a descoperi, preveni sau vindeca boale contagioase la animale, nu este nimănui permisă decât după autorizaţiunea ministerului de interne.

Vaccinurile şi serurile preparate în străinătate nu pot fi introduse în ţară şi întrebuinţate decât cu autorizaţiunea ministerului.

Art. 70.— Modul de întrebuinţare şi conservare a substanţelor vaccinante vor fi pentru fiecare în conformitate cu instrucţiunile ce însoţesc expediţiile şi cu acele ce se dau de către şcoala suprrioară de medicină veterinară.

Art. 71.— La practicarea inoculărilor cu substanţe ce pot produce stări anafilactice, medicii veterinari vor luá precauţiunile necesare şi sunt obligaţi a rămâne în localitate cel puţin 12 ore pentru urmărirea cazurilor şi intervenirea la timp.

In cazuri de accidente produse prin vaccinaţiuni de necesitate, pentru care legea de poliţie sanitară veterinară, la art. 67, alin. *d*, prevede despăgubiri, constatarea se va face prin autopsia animalelor moarte şi trimiterea de organe cu leziuni şcoalei superioare de medicină veterinară pentru verificare microbiologică.

CAP. IX

Cimitire de animale, stabilimente pentru distrugerea şi utilizarea cadavrelor

Art. 72. — Comunele sunt obligate a îngriji de ridicarea cadavrelor, de îngroparea sau distrugerea lor.

In acest scop, fiecare comună urbană sau rurală, va înfiinţa cimitire de animale sau stabilimente speciale în care, cadavrele să poată fi distruse prin îngropare sau orice alt procedeu încuviinţat de minister.

Art. 73. — Locul destinat pentru cimitire trebuie să fie depărtat de locuinţe, drumuri publice, fântâni, izvoare de apă, de locurile de păşune şi de apele curgătoare.

Art. 74. — Infiinţarea cimitirelor şi a stabilimentelor pentru distru-

gerea cadavrelor se va face cu avizul medicului veterinar oficial şi al consiliului de igienă respectiv.

Art. 75. — Cimitirele vor fi îngrădite, astfel ca desgroparea cadavrelor de către câinii şi fiare sălbatice să nu se poată face, şi în special cu gard viu.

Gropile destinate pentru cadavrele animalelor mari, vor avea o adâncime de cel puţin 2 m.

Art. 76. — Comunele vor avea destinate căruţe speciale pentru transportul cadavrelor. Aceste căruţe se vor dezinfecta după fiecare transport şi nu vor putea servi la alte destinaţiuni.

In lipsa căruţelor speciale pentru transportul cadavrelor, vehiculele ce vor servi la aceasta, nu vor putea fi întrebuinţate la alte servicii, decât după o dezinfecţiune riguroasă făcută sub controlul serviciului veterinar.

Art. 77. — La îngroparea unui cadavru se va arunca în groapă, odată cu el, organele şi resturile de autopsie, pământul îmbibat cu sânge şi apoi pământul sănătos, iar acesta să fie amestecat cu var nestins.

Art. 78. — Ingroparea mai multor cadavre odată se va face în gropi comune.

Art. 79. — Cadavrele animalelor moarte de pestă bovină, morvă, turbare, etc., pentru care legea obligă a se îngropa în întregime, nu se vor jupui, iar pielea se va cresta sau tăia în părţi cât se poate mai mici.

In cazuri de cărbune spre a se evita sporulaţia, pielea se va păstra întreagă însă spre a o face neîntrebuinţabilă, cadavrul se va supune unei arderi superficiale.

Art. 80. — Proprietarul ori cărui animal mort este dator ca în cel mult 24 ore să transporte cadavrul la locul anume destinat pentru îngropare sau distrugere. Transportarea se va face conform art. 76 din prezentul regulament.

Art. 81. — Când pe teritoriul unei comune se găseşte cadavrul unui animal al cărui proprietar nu este cunoscut, comuna va ridica şi distruge acel cadavru.

Art. 82. — Este oprită părăsirea sau aruncarea cadavrelor pe locuri de păşune, în păduri, în râuri, bălţi, pe drumuri, etc., şi chiar îngroparea lor în alte locuri decât în cimitir.

Art. 83. — Este oprită păşunarea, cultura şi întrebuinţarea ca nutreţuri a erburilor din cimitire, depozitarea de nutreţuri în asemenea locuri, precum şi cultura legumelor.

Aceleaş restricţiuni se păstrează şi pentru terenurile cimitirelor părăsite. Aceste terenuri vor rămâne permanent îngrădite cu mărăcini şi şanţuri.

Art 84. — Primăriile vor ţine un registru de toate cadavrele animalelor îngropate sau distruse, în care se va arăta şi cauza morţii animalului.

Asemenea registre în comunele urbane se vor ţine de către poliţie şi serviciul veterinar, care va înregistra autopsiile şi constatările făcute.

Art. 85. — Comunele cari nu au locuri pentru înfiinţarea cimitirelor, vor expropria, pentru motive de utilitate publică, asemenea locuri. Când terenurile aparţin autorităţilor sau altor instituţiuni recunoscute de Stat, acestea fiind obligate prin lege a ceda terenul necesar, se vor face intervenirile cuvenite (art. 41 din legea poliţiei sanitară veterinară).

Art. 86. — Stabilimentele în cari se distrug cadavrele de animale sau cimitirele sunt sub supravegherea serviciului veterinar respectiv. Medicii veterinari se vor interesa cu ocazia oricărei inspecţiuni de starea în care se găsesc cimitirile din localitate şi de modul de aplicare a măsurilor prevăzute în acest regulament asupra distrugerii cadavrelor.

Art. 87. — Intreţinerea cimitirelor cade în sarcina comunelor.

Art. 88. — Comunele urbane pot înfiinţa, cu aprobarea ministerului de interne stabilimente pentru utilizarea industrială a cadavrelor de animale.

In asemenea cazuri, instalaţiunile şi procedeele uzitate, vor fi dintre acele cari asigură o completă distrugere a contagiului, iar produsele vor fi astfel denaturate pentru a le face absolut imposibile consumaţiei publice.

PARTEA II

Dispoziţiuni speciale de poliţie sanitară veterinară

Pesta bovină (ciuma vitelor)

Art. 89. — Din Statele contaminate de pestă bovină este oprit importul şi tranzitul animalelor cornute mari şi mici, al produselor brute proaspete sau uscate şi al oricărui nutreţ sau obiect care poate fi purtător de contagiu:

a) Animalele proibite a se importa sau tranzita din cauza pestei bovine, se vor respinge peste frontieră. In caz când ele nu vor fi reprimite, se vor ucide pe loc, fără nici un drept la despăgubire;

b) Tot astfel se vor ucide, fără drept la despăgubire, vitele introduse în mod clandestin din o ţară contaminată de pestă bovină, chiar când acele vite ar fi sănătoase;

c) Când vreuna din ţările vecine ar fi contaminată de pestă bovină, paza frontierii se va face de cordoane militare, pentru a împiedica de a se trece prin contrabandă animale sau produse brute.

Art. 90 — La frontiera ţării ameninţată de pestă bovină se poate înfiinţa zona preventivă conform art. 4 din acest regulament.

Art. 91. — Serviciile veterinare al circumscripţiilor limitrofe frontierii ţării contaminate de pestă bovină, vor exercita, pe o rază cât mai întinsă, un control repetat al animalelor susceptibile a se contamina, vor lua măsuri pentru catagrafiere şi vor supraveghea facerea transporturilor lor.

Art. 92. — Cu autorizarea ministerului de interne se va putea per-

mite importul sau tranzitul de animale şi de produse brute al acestora din regiunile necontaminate ale unei ţări infectate de pestă bovină, dar cu aplicarea următoarelor măsuri:

Toate transporturile să fie însoţite de certificate eliberate de către medicii veterinari, prin cari să se confirme atât starea de sănătate, cât şi origina lor din regiuni neinfectate.

Animalele importate vor fi ţinute în observaţie veterinară la frontieră sau la locul destinaţiei 10 zile.

Transporturile se vor face numai cu calea ferată sau cu vase plutitoare, avizându-se din vreme serviciile veterinare respective.

Pieile, oasele, coarnele, vârfurile de coarne, unghiile să fie deplin uscate.

Maţele de vite cornute mici să fie sărate sau uscate, seul netopit în butoaie sau băşici.

Părul de vacă, de porc, de capră şi lână împachetate în saci sau baloturi.

Art. 93. — Pentru tranzit se va prezenta o declaraţie din partea guvernului ţării de destinaţie, prin care să se arate că importul este permis.

Art. 94. — Pentru combaterea epizootiei de pestă bovină, ministerul de interne, cu avizul consiliului superior de epizootii, va putea lua orice alte măsuri ce se vor crede necesare.

Art. 95. — Indată ce pesta bovină a fost constatată într'o localitate, comisiunea va lua următoarele măsuri:

1. Va înştiinţa ministerul, autorităţile şi serviciul veterinar din judeţele vecine;
2. Va sechestra animalele bolnave şi pe acele bănuite;
3. Va face catagrafia animalelor susceptibile a contracta boala;
4. Se va cerceta individual starea sănătăţii tuturor vitelor din localitate.

Art. 96. — Comisiunea se va complecta cu persoanele prevăzute la art. 65 din lege, va preţui vitele după calitatea şi preţul din localitate, va dispune upoi uciderea lor.

Cu avizul ministerului se vor putea ucide chiar şi animalele bovine cari au venit în contact direct cu animalele bolnave, în scopul de a stinge focarul de boală (conform art. 20, alin. *c* din legea de poliţie sanitară veterinară).

Art. 97. — Se vor izola animalele suspecte şi se vor ţine sub observaţie timp de 30 zile; la punerea lor sub izolare se vor marca şi nota semnalmentele.

Când animalele sunt în grupe mai mari, se vor separă în grupe mici.

Art. 98. — Când din cercetările medicului veterinar nu se poate stabili cu certitudine diagnoza, însă rămân bănueli de existenţa pestei bovine, se va înştiinţa telegrafic ministerul şi se vor lua toate măsurile necesare de izolare.

Art. 99. — Cadavrele se vor distruge prin ardere sau se vor îngropa în intregime, după ce pielea a fost bine crestată.

Art. 100. — Carnea vitelor omorâte ca bănuite de pestă bovină, însă care la autopsia făcută de medicul veterinar, s'a găsit sănătoasă, se poate da în consumaţie.

Pieile unor asemenea animale constatate sănătoase. se pot transporta în tăbăcării, după ce au fost ţinute zece ore în lapte de var.

Art. 101. — Câinii, pisicile, păsările de curte şi orice animale mici, cari prin circulaţia lor ar putea transmite boala, se vor ţine sechestrate, iar acele dintre ele cari au fost în grajduri infectate, se vor ucide.

Art. 102. — Curţile contaminate se vor însemna cu inscripţia „Pesta bovină".

Paza animalelor puse sub izolare, a curţilor sau a localităţii infectate, se va face şi cu armată dacă va fi necesitate (art. 20, alin. *a* legea de poliţie sanitară veterinară).

Art. 103. — Este interzisă circularea persoanelor din curţile infectate, precum şi scoaterea de obiecte ce ar putea transmite contagiul; în primul loc este interzisă scoaterea nutreţurilor fără permisiunea acordată de comisia de constatare, care va lua toate măsurile cuvenite pentru dezinfectare.

Numai funcţionarii publici chemaţi a-şi îndeplini un exerciţiu al funcţiunii lor, sunt liberi a intra în asemenea curţi, şi chiar aceştia supunându-se măsurilor de dezinfecţie la ieşirea lor.

Art. 104. — Localităţile infectate de pesta bovină vor fi puse sub regimul unor măsuri speciale de poliţie sanitară veterinară.

a) Ministerul, cu avizul consiliului superior de epizootii, va stabili întinderea regiunilor epizootice şi felul măsurilor de luat;

b) Dacă pesta bovină se declară în timpul lucrărilor agricole, izolarea se poate face numai asupra unor părţi din teritoriul infectat, astfel ca vitele sănătoase din curţile neinfectate să poată fi scoase la munca câmpului. sau să poată circula pentru diferite transporturi în interiorul zonei epizootice.

Art. 105. — Persoanele cari nu sunt obligate a face declaraţia de boală contagioasă prevăzută la art. 12 din lege, dar care anunţă de bunăvoie ivirea pestei bovine într'o localitate unde boala n'a existat până atunci, sau denunţă introducerea prin contrabandă a vitelor din ţările contaminate) sau denunţă infracţiuni la măsurile luate pentru combaterea pestei bovine, au dreptul la o recompensă egală cu jumătate din amenda aplicată de justiţie contravenientului, conform art. 48 din lege.

Această recompensă se va da din fondul de despăgubiri, cu avizul comisiunii veterinare, pe baza unei dovezi scrise, eliberată de către autoritatea către care s'a făcut denunţarea.

Art. 106. — Pesta bovină se va considera încetată într'o localitate, când comisia de constatare va stabili:

a) Că au trecut 30 zile dela cel din urmă caz de moarte, vindecare sau ucidere a unui animal bolnav sau bănuit;

b) Când toate măsurile pentru dezinfecţie şi curăţenie au fost executate.

Art. 107. — Ministerul de interne, cu avizul consiliului superior de epizootii, va putea încuviinţa vaccinaţiuni şi chiar tratamentul vitelor, atât în localitatea infectă, cât şi în cele ameninţate.

Art. 108. — Când pesta bovină se iveşte şi la oi şi capre, acestea vor fi supuse aceloraşi măsuri de izolare, ucidere şi dezinfecţie ca şi pentru vitele mari.

Pleuropneumonia contagioasă a vitelor cornute mari.

Art. 109. — Vitele cornute mari, aduse pentru import şi constatate bolnave de pleuropneumonie, se vor respinge peste frontieră.

Asemenea se vor respinge şi acelea ce prezintă semne bănuitoare de această boală, precum şi vitele sănătoase ce au făcut parte din acelaş transport cu vitele bolnave.

Când asemenea animale nu vor fi reprimite, acele bolnave se vor ucide pe loc, fără drept la despăgubiri, iar acele bănuite se vor transporta pentru imediată tăiere la abatoriul local, sau sub anumite precauţiuni la cel mai apropiat abatoriu public.

Dacă la autopsie aceste animale se găsesc sănătoase, carnea lor se va putea vinde şi pune în consumaţie de către proprietari.

Art. 110. — Vitele constatate în ţară bolnave pleuropneumonie se vor ucide, după ce s'a făcut preţuirea lor conform art. 65 din lege.

Art. 111. — Vitele suspecte a fi atinse de această boală se vor izolà spre a nu venì în contact cu alte animale cari s'ar puteà imbolnăvì sau prin cari s'ar puteà propagà boala.

Cu avizul ministerului de interne ele vor puteà fi ucise ca măsură de stingere a unui focar de boală şi carnea lor se va da în consumaţiune, dacă la autopsie animalele au fost constatate sănătoase.

Art 112. — Cadavrele animalelor moarte sau ucise din cauza pleuropneumoniei se vor distruge cu totul dacă boala a fost confirmată. Pielea animalelor ucise ca bănuite, însă cari prin autopsie s'a constatat că sunt sănătoase, se vor restitui proprietarilor după ce se vor ţine 10 ore în lapte de var.

Art. 113. — Vaccinarea şi tratarea animalelor bolnave sau susceptibile a contracta boala se va face după avizul ministerului şi sub stricta supraveghere a izolării animalelor bolnave sau suspecte.

Art. 114. — Vitele bănuite a se fi putut infecta de pleuropneumonie prin contact cu animalele bolnave, se vor ţine sub observaţiune timp de 2 luni.

Art. 115. — Măsurile se vor ridica şi boala se va declara stinsă, dacă au trecut 3 luni dela ultimul caz de moarte sau de ucidere — şi dacă s'a executat desinfecţiunea.

Cărbunele emfizematos (simptomatic) la bovidee, cărbunele bacterien, talan.

Art. 116. — Animalele atinse de cărbune simptomatic vor fi se-

chestrate, asemenea se vor izola aparte şi acele cari au venit în contact cu ele.

Venesecţiuni, tăieturi şi în genere orice operaţiuni sângeroase sunt interzise a se face asupra animalelor bolnave sau bănuite a fi atinse de această boală.

Vaccinaţiunea şi tratamentul contra cărbunelui emfizematos, se va face numai de medicii veterinari oficiali şi în conformitate cu instrucţiunile primite dela minister.

Art. 117. — Cadavrele animalelor moarte de cărbune se vor distruge în întregime.

Se va face o riguroasă curăţire şi dezinfecţinne a locului în care a stat animalele bolnave.

Boala se va declara încetată după 14 zile dela ultimul caz de moarte, vindecare sau vaccinaţiune şi dacă dezinfecţiunea s'a făcut riguros.

Dalac, cărbunele bacteridien, antrax, la toate animalele.

Art. 118. — Animalele bolnave sau bănuite ar fi atinse de antrax se vor izola. Acele bolnave se vor trata cu ser, iar celelalte de orice specie aflate din aceeaş curte se vor serovaccina preventiv.

Art. 119. — Ingrijirea animalelor bolnave sau suspecte se va face de un anumit personal care va fi instruit asupra uşurinţei şi modului cu care boala se transmite la om, asupra pericolului ei şi asupra măsurilor necesare de luat pentru prevenirea infecţiunii; în acelaş timp se vor procura şi substanţele trebuitoare pentru curăţire şi dezinfecţiune.

Se va înlătura dela îngrijirea acestor animale persoanele cari au răni pe mâini sau pe corp.

In grajdurile infectate se va spăla cât mai des cu acid carbolic sau creolină 8 la sută rigolele, podelele se vor stropi de asemenea, gunoiul şi chiar animalele pentru a îndepărta de pe ele muştele.

Art. 120. — Tăierea animalelor bolnave sau bănuite a fi atinse de antrax este oprită. In comunele rurale contaminate se va opri şi tăierea animalelor sănătoase dacă tăierea nu se face în prezenţa medicului veterinar oficial.

a) Carnea, grăsimea şi laptele provenite dela animale bolnave de antrax, sunt oprite a se pune în consumaţie (art. 73, alin. *c* din legea de poliţie sanitară veterinară);

b) Luarea sângelui, înţeparea splinei şi în general orice fel de operaţiune sângeroasă este oprită de a se face animalelor bolnave sau bănuite.

Art. 121. — Dacă într'o grupă de animale (herghelie, cireadă, turmă, mor în scurt timp (5—8 zile) 2 sau mai multe animale, acel grup de animale nu va putea fi mutat în alt loc, fără autorizaţia medicului veterinar oficial.

Art. 122. — Cadavrele animalelor moarte de antrax sau ucise din

cauza acestei boale vor fi distruse prin ardere sau pe cale chimică când îngroparea nu se poate face în bune condiţiuni.

Ingroparea se va face cu pielea, părul sau lâna neridicate de pe ele. Contravenienţii se vor pedepsi conform art. 72, alin. *d* din legea poliţiei sanitară veterinară.

Până la distrugerea lor, cadavrele se vor păstra acoperite cu paie sau pământ ca să se înlăture contactul cu alte animale şi punerea muştelor pe ele.

Dejecţiunile, aşternutul şi nutreţul ce-ar putea fi murdărit de animalele bolnave se vor distruge.

Dezinfecţia localului se va face conform art. 21 din legea de poliţie sanitară veterinară şi instrucţiunile speciale.

Art. 123. — Ministerul de interne poate opri păşunarea animalelor pe locuri infectate de dalac şi la necesitate, se va putea dispune arderea nutreţurilor şi a obiectelor cari se vor dovedi că au determinat infecţiunea cărbunoasă.

Art. 124. — Când într'o localitate se constată cazuri de dalac şi asemenea cazuri s'au mai constatat în anii precedenţi, serovaccinarea preventivă este obligatorie pentru grajdul animalelor infectate şi la necesitate pentru toate animalele din comună, susceptibile a contracta boala.

Art. 125. — Dacă printre animalele sălbatice dintr'o localitate sau pe regiuni ce servesc la păşunarea animalelor, s'a ivit dalacul, autoritatea comunală va lua măsuri pentru ridicarea, distrugerea cadavrelor, curăţirea şi dezinfectarea locurilor.

Art. 126. — Proprietarii de vite cornute mari şi de cai, cari fac declaraţia primului caz de dalac ivit într'o localitate şi dacă boala a fost confirmată în mod oficial prin cercetări de laborator, au dreptul la despăgubiri pentru acel animal, conform art. 65, cap. III, alin. *b*, evaluarea făcându se conform art. 65 din legea de poliţie sanitară veterinară.

Art. 127. — In caz de ivirea antraxului în mod sporadic şi izolat, boala se va declara stinsă de îndată ce nu mai sunt animale bolnave sau suspecte. Când însă boala a avut o extensiune mai mare, ea se va declara stinsă după 15 zile dela ultimul caz de vindecare-moarte, sau 15 zile după ce s'a făcut vaccinaţiuni, şi dacă în ambele cazuri s'a aplicat dezinfecţiunea grajdurilor a uneltelor şi a locului unde au stat sau au murit animalele bolnave de antrax.

Tuberculoza [1])

Art. 128. — Animalele cornute mari aduse pentru import, se vor opri la frontieră pentru a fi supuse probelor de diagnostic prin mijloacele revelatoare.

Sunt scutite de asemenea operaţiuni animalele ce se vor importa cu destinaţiune pentru abatorii — când proprietarul va cere asemenea autorizaţiuni, în care caz animalele se vor transporta direct la abator.

1) NOTA.—Vezi regulamentul pentru tuberculinizare.

Constatarea tuberculozei la aceste animale nu dă drept la despăgubire.

Acele cari la frontieră se vor constata bolnave, se vor respinge de la import după ce mai întâi se vor marca.

Ministerul de interne poate permite ca probele de diagnostic să fie făcute și la domiciliul proprietarului. In asemenea caz, proprietarii sunt obligați a le ține izolate și a le supune tuberculinizărilor ce se vor face de medicul veterinar oficial respectiv. Când animalele se vor constata tubrculoase, se vor vinde pentru măcelărie, fără niciun drept de despăgubire.

Art. 129. — Animalele respinse dela import și nereprimite, se vor transporta direct la un abatoriu public, unde se vor tăia.

Carnea sau o parte din ea se poate da în consumație dacă medicul veterinar o găsește sănătoasă. Prețul ei și al produselor brute se va restitui proprietarului.

Art. 130. — Animalele cornute mari constatate că au tuberculosă deschisă, pulmonară sau a mamelelor, se vor sechestra și destina pentru măcelărie în cel mai scurt timp (20 zile).

Celelalte vite cornute mari cu cari au stat în contact se vor supune imediat probelor de diagnostic.

Art. 131. — Toate vacile și bivolițele al căror lapte este destinat pentru consumația publică, fie în natură sau prin fabricația derivatelor, se vor tuberculiniza cel puțin odată pe an. Acele cari vor reacționa, se vor destina pentru măcelărie.

Art. 132. — Intrebuințarea și vânzarea laptelui dela vitele constatate bolnave este cu totul oprită. Un asemenea lapte numai dacă este bine fiert, poate fi întrebuințat la animale.

Laptele vitelor sănătoase, dintr'un grajd în care s'a constatat vite bolnave de tuberculosă, va fi oprit de asemenea a se pune în consumație, până ce mai intâi vitele bolnave n'au fost scoase din acel grajd spre a fi duse la măcelărie, iar grajdurile dezinfectate.

Art. 133. — Vacile în stare de gestație înaintată cari au reacționat la tuberculinizare, se pot ține până la naștere, dacă sunt ținute într'un ocol sau grajd izolat de animalele sănătoase.

Vițeii născuți din asemenea vaci se pot păstra numai dacă îndată după naștere au fost izolați de mamele lor. Ei se vor tuberculiniza.

Art. 134. — Intre vacile de lapte sau bivolițele din grajdurile lăptărilor nu se vor putea introduce vite din nou aduse, până ce mai întâiu aceste din urmă n'au fost tuberculinizate și găsite sănătoase.

In asemenea grajduri, precum și în orice exploatațiune, în cari s'a constatat tuberculoza, operațiunea de tuberculinizare este obligatorie de 2 ori pe an pentru toate vitele.

Proprietarii unui număr mai mare de 4 vaci, vor procura medicului veterinar transportul.

Art. 135. — Toate animalele cari au fost constatate tuberculoase, nu se vor putea vinde pentru o altă destinațiune decât pentru măcelărie.

Art. 136. — In expozițiile de animale nu se pot introduce vite

cornute mari şi porci fără un certificat de tuberculinizare dat de un medic veterinar oficial.

Asemenea Statul, judeţul, comunele şi orice exploataţiune industrială, care ar vinde. ar da tauri sau vaci pentru prăsilă, sunt obligaţi a prezenta un certificat de tuberculinizare din anul vânzării.

Art. 137. — Dispoziţiile cuprinse mai sus se vor aplica şi la alte specii de animale domestice când ministerul de interne va crede necesar.

Art. 138. — Operaţiunile de tuberculinizare se vor face după procedeele indicate de către minister şi în conformitate cu instrucţiunile date.

Rezultatele operaţiunilor se vor înainta ministerului, luându-se în acelaş timp măsurile de izolare şi de dezinfecţiune îndată după ce boala a fost constatată.

Turbarea

Art. 139. — Oricine, proprietar sau îngrijitor, va observa la vreun animal semne bănuitoare de turbare, este dator a l izola, astfel ca să nu poată fi în contact cu alte animale, sau să poată ataca vreo persoană, încunoştiinţând în acelaş timp autoritatea locală sau pe medicul veterinar respectiv.

Art. 140. — Animalele bănuite a fi atinse de turbare, cari ar fi muşcat alte animale sau oameni, se vor păstra sub observaţiune veterinară timp de 14 zile, sub strictă izolare şi în socoteala proprietarului. Dacă în acest timp animalele bănuite nu prezintă nici un simptom de boală, se vor considera sănătoase şi vor fi eliberate de sub măsurile de poliţie sanitară veterinară.

Art. 141. — De îndată ce un animal se constată că este atins de turbare se va ucide.

Se vor ucide de asemenea şi animalele muşcate.

Se face excepţie pentru câini, pisici şi porci, în cazurile când proprietarii doresc a le vaccina imediat şi pentru animalele rumegătoare mari equideele cari pot fi păstrate dacă proprietarii şi pe socoteala lor, voiesc a le ţine sub observaţie timpul necesar pentru verificarea stării de sănătate.

Tot astfel se vor ţine sub observaţie şi animalele bănuite a fi muşcate de un alt animal atins de turbare, sau de un alt animal bănuit a fi turbat, până la stabilirea stării de sănătate a animalului muşcat sau bănuit a fi turbat.

De asemenea se vor ţine sub observaţie câinii cari în mod neobişnuit atacă omul sau alte animale, fie că manifestă sau nu semne suspecte de turbare.

Această observaţie va ţine timp de 10 zile, afară de cazul când se vor declara manifestaţiuni tipice de turbare, când se vor ucide.

Art. 142. — Animalele puse sub observaţiune se vor individualiza prin marcare şi trecere în procesul-verbal a semnalmentelor lor.

Durata observaţiunii pentru asemenea animale este de:

4 luni pentru solipede şi cornute mari;
3 luni pentru oi, capre, porci, câini şi pisici.

Art. 143. — Este oprit a se tăia pentru consumaţie sau a se întrebuinţa ori vinde produsele animalelor atinse de turbare (art. 73, alin. *a* din legea de poliţie sanitară veterinară).

Se poate însă permite numai ca avizul medicului veterinar oficial tăierea şi punerea în consumaţie a animalelor muşcate, dacă dela muşcătură n'au trecut mai mult de 6 zile.

Art. 144. — Autopsia cadavrelor moarte sau ucise ca bolnave de turbare se va face numai de către medicii veterinari. În cazul când un animal atins de turbare a muşcat alte animale sau oameni, se va trimite unui institut de bacteriologie o porţiune de creier dela animalul turbat, pentru cercetarea şi stabilirea diagnozei. Se va trimite de preferinţă la acelaş institut la care personele muşcate se vor supune inoculărilor preventive.

Cadavrele animalelor muşcate sau ucise ca bolnave de turbare se vor distruge în întregime.

Art. 145. — Curăţirea şi dezinfecţia locului unde au stat animale bolnave de turbare se vor face sub controlul medicului veterinar, avându-se în vedere ca obiectele întrebuinţate pentru prinderea, legarea şi hrana sau autopsia animalelor bolnave să fie bine dezinfectate.

Art. 146. — Autorităţile comunaleî în baza unor regulamente sau ordonanţe speciale, aprobate de ministerul de interne, pot recurge pentru prevenirea boalei la măsuri ca: taxe pe câini, aplicarea botniţei, etc.

În localităţile unde s'au constatat cazuri frecuente de turbare, se va organiza în primul loc un serviciu riguros pentru exterminarea câinilor vagabonzi prin orice mijloc.

Septicemiile hemoragice la bovidee, bivoli, cai şi oi (guşter la boi şi bivoli), febra tifoidă la cai şi diareea la oi

Art. 147.— Când în una sau mai multe curţi, între cârduri de vite sau turme de oi, se constată animale bolnave de septicemie emoragică, se vor izola atât animalele bolnave cât şi cele bănuite.

Art. 148.— Animalele bolnave se vor supune tratamentului medicului veterinar oficial.

Tratamentul curativ se poate face şi de către medici veterinari particulari aducându-vă însă la cunoştinţa serviciului veterinar oficial respectiv.

Art 149. — Carnea animalelor bolnave de septicemie nu se poate da în consumaţiune.

Cadavrele animalelor moarte de septicemie, se vor distruge, iar pieile pot fi întrebuinţate după ce au fost desinfectate prin ţinerea lor în lapte de var timp de 24 de ore.

Boala nu se va considera încetată, decât după ce s'a făcut o riguroasă curăţenie, după ce gunoaele au fost distruse şi desinfecţiunea aplicată.

Răpciuga, morva, farcin, cârtiţa [1])

Art. 150.—Caii, catârii şi măgarii aduşi pentru import, vor fi supuşi la frontieră de către medicul veterinar al punctului, atât la o examinare clinică, cât şi la o probă-diagnostic ce va fi ordonată de minister.

1) NOTA.—A se vedea regulamentul pentru maleinizare (morvinizare).

Art. 151. — Intrarea în ţară nu se va permite decât dacă animalele au fost constatate complect sănătoase, atât prin examenul clinic, cât şi prin probele de diagnostic.

Animalele vor fi însoţite de un certificat veterinar de origină şi sănătate (conform art. 4 din legea de poliţie sanitară veterinară).

Animalele constatate bolnave se vor înfiera pe copită cu un semn special şi vor fi respinse dela import.

Dacă asemenea animale nu sunt reprimite, se vor ucide fără drept la despăgubire.

Art. 152. — Animalele cari nu prezintă semne clinice, însă la probele de diagnostic, dau reacţiuni îndoelnice, pot fi importate, cu condiţiunea ca să se repete probele de diagnostic la domiciliul proprietarului şi să se ţină izolate de animale sănătoase până la stabilirea diagnozei.

Art. 153. — Aceste animale însă constatându-se bolnave, se vor ucide fără drept la despăgubire (conform art. 67, capitolul IV, litera *f* din legea de poliţie sanitară veterinară).

Art. 154. — Ministerul de interne poate permite executarea probelor de diagnostic la domiciliu, a cailor aduşi de autorităţi, societăţi. precum şi de proprietari cu domiciliul cunoscut, dacă aceste animale nu prezintă semne clinice de morvă şi nu sunt destinate vânzării.

Art. 155. — Pentru animalele importate cu autorizaţia probelor diagnostice la domiciliu — proprietarul va depune la oficiul vamal o garanţie de 40 lei pentru fiecare cal şi de 10 lei pentru măgar sau catâr — iar când acelaş proprietar importă un număr mai mare de animale, maximul garanţiei nu va putea trece peste suma de 1.000 lei. Autorităţile sunt scutite de depunerea garanţiei pentru caii ce importă.

Odată cu depunerea garanţiei, proprietarul se obligă a supune animalele importate la probele de diagnostic de către medicul veterinar oficial respectiv localităţii de destinaţie în cel puţin 15 zile dela sosirea lor la domiciliu şi a ţine până atunci animalele izolate de alte animale ce pot contracta morva.

Medicii veterinari vor înainta de îndată ministerului, rezultatul constatărilor făcute asupra animalelor autorizate a se importa cu aplicarea probelor de diagnostic la domiciliu.

Pentru caii ofiţerilor duşi în grajdurile cazărmilor, medicii veterinari militari vor face aceste probe, iar rezultatul îl vor înainta ministerului de interne. Caii ofiţerilor aduşi pentru vânzare sau în grajduri particulare, se vor trata ca orice cai aduşi de proprietarii particulari.

Art. 156. — Cauţiunile depuse pentru caii importaţi se vor restitui proprietarilor, de către oficiile vamale după avizul ministerului de interne.

Aceste cauţiuni se vor confisca şi vărsa la fondul de epizootii (conform art, 69, litera *e* din legea de poliţie sanitară veterinară şi art. 20 din regulamentul maleinizărilor), atunci când proprietarul a contravenit, fie la măsurile de poliţie sanitară veterinară recomandate, fie angajamentelor luate de a supune caii la maleinizare, precum şi atunci când au făcut declaraţiuni că importă caii pentru trebuinţele proprii dacă se va dovedi că i-a pus în vânzare mai înainte de a fi fost constataţi sănătoşi de către medicul veterinar.

Art. 157. — Animalelele cari se transitează sunt scutite de maleinizare la frontieră dacă examenul clinic nu constată nici o manifestaţiune de morvă.

Art. 158. — Probele de diagnostic la frontieră se vor face în grajdurile oficiilor veterinare unde animalele vor fi ţinute timpul necesar facerii acestor operaţiuni. Pentru adăpostirea în grajduri şi dezinfecţiunea acestora se va incasa de la proprietari o taxă de 2 lei pe zi pentru un cal şi de 1 leu pentru măgari şi catâri. Hrana lor în acest timp priveşte pe proprietarii lor.

Aceste taxe se vor vărsa la fondul de epizootii (conform art. 69, litera *c* din legea de poliţie sanitară veterinară).

Art. 159. — Caii cari fac transporturi în zona frontierii vor fi supuşi la următoarele măsuri:

a) Vor fi însoţiţi de certificate veterinare de origină şi sănătate ;

b) Se vor marca pe copite şi se vor trece în certificat semnalmentele ce au;

c) Vor fi examinaţi cât mai des cu putinţă şi maleinizaţi la fiecare 6 luni.

Art. 160. — Caii cari se vor introduce în ţară pentru un timp mai mic de 20 zile, sunt scutiţi de probe diagnostice la frontieră, dacă sunt sănătoşi clinic şi dacă sunt însoţiţi de certificat veterinar de origină, iar acei cari vor sta mai mult de 20 zile in ţară, sunt supuşi la probe diagnostice, fie la frontieră, fie la destinaţie.

Art. 161. — In ambele cazuri de import provizoriu mai mic sau mare de 20 zile, se va depune cauţiunea prevăzută la art. 155 din acest regulament, afară de cazul când operaţiunea a fost făcută la frontieră.

Această garanţie nu se va restitui decât după ce animalele au fost maleinizate sau reîntoarse în termenul de 20 de zile.

Art. 162. — Substanţele reactive pentru stabilirea diagnozei se vor procura de minister în mod gratuit, asemenea şi operaţiunile de diagnostic făcute la frontieră sunt scutite de orice taxă.

Art. 163. — Pentru animalele importate, însă cu autorizaţia probelor de diagnostic la domiciliu, proprietarii sau societăţile sunt obligate a procura medicului veterinar — oficial respectiv — transportul şi un

onorar de 20 lei pe zi pentru operaţiune, socotindu-se această sumă corespunzătoare pentru un grup de cai mai mic de 20 de capete.

In cazurile când asemenea operaţiuni vor fi necesare a se repeta, proprietarii sau societăţile sunt obligate a procura medicului veterinar numai transportul.

Art. 164. — Caii de rasă pură a căror identitate se va proba prin extracte după studbokurile recunoscute, sau prin certificate eliberate de către Jokey-Club din ţară, sunt scutiţi de maleinizare sau alte probe de diagnostic, oricare va fi destinaţia pentru care ce importă, când la examinarea clinică nu vor prezenta manifestaţiuni de morvă.

Art. 165. — Caii armatei, ai instituţiunilor publice, ai instituţiunilor particulare, din herghelii, stabilimente industriale şi altele cu mai mult de 10 cai, înainte de a fi scoşi în vânzare, vor fi supuşi la probe diagnostice, eliberându-se acte individuale de către medicii veterinari oficiali, prin care să se arate că asemenea operaţiune a fost făcută şi că animalele au fost constatate neatinse de morvă.

Art. 166. — Caii birjarilor, căruţaşilor şi acei din serviciile publice, cari prin natura serviciilor lor vin în contact cu diferite animale, sau se adăpostesc în grajduri ce pot fi infectate de morvă, vor fi examinaţi clinic cel puţin odată pe lună şi morvinizaţi sau supuşi la alte probe diagnostice odată pe an.

Pentru probele de diagnostic, proprietarii unui număr mai mare de 4 cai, vor procurà medicilor veterinari transportul.

Art. 167. — Comisiunea de constatare prevăzută la art. 16 din legea de poliţie sanitară veterinară va face examinarea animalului suspect de răpciugă şi a tuturor solipedelor ce au fost în contact sau au cohabitat cu el, când acesta s'a constatat bolnav.

Art. 168. — Animalele constatate clinic bolnave de moravă se vor ucide îndată după constatare.

Asemenea se vor ucide:

a) Animalele bănuite prin simptome şi cari la cercetări de diagnostic au dat rezultate pozitive;

b) Animalele bănuite de contaminare, dacă dau rezultate pozitive la două probe de diagnostic consecutive.

Uciderea animalelor din acest din urmă aliniat se va face cu avizul comisiunii veterinare, care poate amânà omorârea dacă sunt de o valoare însemnată şi proprietarul asigură o bună izolare;

c) Când proprietarul cere singur uciderea animalului bănuit bolnav, renunţând la despăgubiri;

d) Animalele bănuite de răpciugă, când se găsesc sustrase de sub măsurile prescrise sau se va constatà că izolarea nu va fi posibilă.

Despre constatările făcute comisiunea va încheià actele prevăzute la art. 17, alin. 3, din legea de poliţie sanitară veterinară.

Art. 169. — Preţuirea şi uciderea animalelor atinse de morvă, cari sunt proprietatea personală a ofiţerilor, subofiţerilor sau a soldaţilor cu schimbul, se va face numai de către comisiunea prevăzută la art. 16 şi 65 din legea de poliţie sanitară veterinară.

Art. 170. — Animalele suspecte din această boală prin simptome sau prin cohabitare cu animalele bolnave, acele a căror provenienţă nu este cunoscută sau au fost îngrijite de oameni la cari s'a constatat răpciuga, se vor sechestrà ţinându-se izolate de alte animale susceptibile a contractà boala şi se va supune neîntârziat probelor de diagnostic. Dacă rezultatul probelor este îndoelnic, animalul se va menţine sechestrat sau izolat, după natura manifestaţiei, pentru a fi supus la o nouă probă ce nu va putea întârzia mai mult de 20 zile.

Art. 171. — Persoanele însărcinate cu îngrijirea unor asemenea animale li se vor da instrucţiuni precise asupra contagiului şi gravităţii boalei, precum şi asupra măsurilor de pază, dându-li-se în acelaş timp şi substanţele necesare pentru dezinfecţiune.

Art. 172. — Comisiunea de constatare poate autoriza întrebuinţarea la serviciu a cailor puşi sub observaţiune, în raza comunei respective, dacă nu prezintă semne clinice exterioare şi cu condiţiunea ca să nu fie puşi în contact cu caii sănătoşi, să nu fie introduşi în grajduri străine, sau adăpaţi în comun cu alţi cai, ci având o găleată proprie pentru adăpare, şi oricând să fie prezentaţi medicului veterinar pentru examinare.

Art. 173. — In procesele verbale de constatare se vor menţiona amănunţit toate semnalmentele animalelor puse sub observaţie.

Art. 174. — Cadavrele animalelor moarte sau ucise ca bolnave de răpciugă se vor distruge în întregime.

Grajdurile infectate, arnaşamente, pături, uneltele vor fi supuse unor curăţiri radicale şi dezinfecţiuni.

Boala se va declara stinsă, după uciderea animalelor bolnave, când nu mai sunt animale suspecte şi după ce curăţirea şi dezinfecţia s'a făcut complect.

Durina solipedelor si exantemul genital

Art. 175. — Animalele aduse pentru import cari vor prezenta semne clinice sau cari prin probele diagnostice se vor constata că sunt atinse de durină se vor respinge dela import.

Art. 176. — Armăsarii şi iepele aduse în ţară pentru prăsilă se vor ţine sub observaţie veterinară timp de 6 luni (art. 5, alin. II din legea de poliţie sanitară veterinară), oprindu-se dela montă, dacă vor manifesta semne bănuitoare de durină.

Art. 177. — Când se constată în vreo localitate animale bolnave de durină, se va proceda de îndată de castrarea armăsarilor bolnavi, iar iepele atinse se vor ucide după ce s'a luat mai întâi avizul comisiunei veterinare.

Tratarea animalelor de valoare, durinate, se poate face cu autorizaţia ministerului de interne, de către medicii veterinari oficiali sau particulari, cu avizarea celor oficiali, sub anumite condiţiuni de prevenţiune, ca: suspendarea dela montă, înstrăinare, etc.

Iepele şi armăsari bănuiţi a fi bolnavi de durină prin semne sau

prin montă cu animale bolnave sau suspecte de durină, se vor opri dela prăsilă pentru tot timpul cât va dura suspiciunea. Ele vor fi marcate.

In caz de contravenire la această dispozițiune animalele suspecte vor fi ucise cu avizul ministerului, fără drept la despăgubire.

Art. 178. — In localitățile infectate de durină nu se va permite pășunarea armăsarilor în libertate la un loc cu iepele din comună sau din herghelie..

Armăsarii vor fi ținuți în grajduri sau locuri separate. Acei ce se vor găsi în contact cu iepele din localitate se vor castra.

Art. 179. — Monta nu se va permite decât între animale constatate sănătoase de către medicii veterinari respectivi.

In localitățile cari au fost infectate de durină, se va face un control general al tuturor iepelor și armăsarilor înainte de începerea montei, oprindu se dela montă orice animal ce ar prezenta vreun indiciu de boală.

Când boala este întinsă, ministerul va putea opri, cu avizul consiliului superior de epizootii, monta tuturor solipedelor într'o regiune.

Armăsarii și iepele suspecte individualizate prin marcare și catagrafiate se vor ține separat pentru a se împedica monta, ele nu vor putea fi înstrăinate fără autorizația comisiunii de constatare

Art. 180. — Durata ținerii sub observațiune a animalelor suspecte nu va putea fi mai mare de un an, dacă în acest timp toate examinările clinice și probele de diagnostic au fost negative.

Medicul veterinar oficial va face controlul tuturor iepelor și armăsarilor din regiunile contaminate, de regulă odată pe lună

Art. 181. — Peile animalelor moarte sau ucise din cauza durinei pot fi întrebuințate după ce au fost mai întâi dezinfectate.

Art. 182. — Boala se consideră încetată după ce s'a ucis s'au castrat animalele bolnave și după ce s'au făcut două controluri generale a tuturor iepelor și armăsarilor din localitate, fără a se găsi nici unul bolnav sau suspect.

Art. 183. — Solipedele, taurii și vacile atinse de exantem genital, vor fi excluse dela reproducție pe tot timpul boalei, iar acele suspecte se vor exclude numai pe timpul duratei suspiciunii. Toate animalele din această categorie se vor marca.

Febra aftoasă a rumegătoarelor și a porcilor, (boala de gură și de picioare)

Art. 184. — Când comisiunea prevăzută la art. 16 din lege va constata unul sau mai multe animale bolnave de febră aftoasă le va sechestra, în curte sau pe locul de pășune în care s'au găsit, ferindu-le a veni în contact cu animale sănătoase. Se vor izola de asemenea și celelalte animale susceptibile a contracta boala, cari în ultimele 6 zile au fost în contact cu animale bolnave.

Când febra aftoasă amenință a lua o întindere mai mare se va putea opri circulația vitelor cornute, a oilor și a caprelor în localitățile infectate. Această măsură se va aplica numai în primele zile dela constatarea boalei, până ce medicul veterinar al comisiunii va putea face controlul tuturor animalelor din localitatea infectată, stabilind cari animale sunt bolnave sau expuse contaminării, precum și curțile cari sunt infectate.

După facerea acestor constatări animalele bolnave și acele suspecte vor fi ținute sub pază, iar animalele sănătoase se vor lăsa să circule în raza comunei pentru hrană și muncă dacă se poate însă preveni orice pericol de întinderea boalei. In localitățile infectate, unde boala a fost generalizată prin inoculări la toate animalele susceptibile boalei, circulația este cu totul liberă atât a vitelelor sănătoase cât și a celor infectate însă numai în raza comunei infectate.

Oprirea târgurilor de vite, pentru animalele susceptibile infecțiunii de febră aftoasă se va face în cazurile când pericolul propagării boalei nu poate fi înlăturat în alt mod.

Art. 185. — Din localitățile infectate vitele sănătoase se pot transporta la abatoriile din alte localități, luandu-se măsurile necesare pentru a împiedica propagarea boalei.

In tot timpul duratei epizootiei transportarea furagelor și a nutrețurilor este oprit a se face din curțile și din proprietățile infectate precum și din întreaga localitate, dacă aceasta va fi pusă sub măsuri de izolare.

Persoanele cari îngrijesc sau au intrat în curțile infectate nu le vor putea părăsi până ce n'au fost mai întâi supuse dezinfecțiunii.

Circularea animalelor bolnave sau bănuite, fără autorizația comisiunii de constatare, sau sustragerea acestor animale de sub măsurile de pază vor fi supuse prevederilor art. 9 și 10 din legea de poliție sanitară veterinară.

Art. 186. — Comisiunea de constatare va putea, dacă găsește necesar, a aplica inocularea animalelor sănătoase din grupul sau din curtea infectată. Cu aprobarea ministerului, asemenea inoculări se vor putea practica și asupra tuturor animalelor din localitățile infectate.

Art. 187. — Admiterea pentru tăierea și darea în consumație a unui animal atins de febră aftoasă se va face numai sub controlul medicului veterinar oficial, care va proceda conform prevederilor regulamentului general al abatoriilor.

Art. 188. — Laptele nefiert provenit dela animale bolnave este oprit a se pune în vânzare pentru consumațiune publică.

Comisia de constatare este datoare a face publicațiuni în timpul duratei epizootiei asupra pericolului propagării febrei aftoase la oameni, prin întrebuințarea laptelui nefiert Contravențiile la această măsură cad în prevederile art. 71 din legea de poliție sanitară veterinară.

Se vor da instrucțiuni asupra modului de tratare a animalelor bolnave, sfătuindu-se a se înlătura viței de lapte dela mamele lor bolnave, nutrindu-se cu lapte fiert.

Art. 189. — Când febra aftoasă apare într'o localitate şi boala este limitată, ministerul de interne, luând avizul comisiunii veterinare, poate dispune uciderea animalelor bolnave, dacă cu această măsură se poate stinge focarul (art. 20, lit. *c* din legea poliţiei sanitare veterinară). Uciderea se va face cu drept la despăgubire (art. 67, cap. 1, alin. *a*), pentru care scop, comisiunea de constatare va proceda conform art. 65 din această lege.

Art. 190. — Când epizootia de febră aftoasă ia o întindere mai mare, ministerul va lua, cu avizul consiliului superior de epizootii, orice măsuri va crede necesare pentru reprimarea ei.

Art. 191. — Pieile animalelor moarte de febră aftoasă se vor dezinfecta şi expedia direct la tăbăcării.

Art. 192. — Boala se consideră încetată într'o localitate, după ce a trecut 14 zile dela cel din urmă caz de însănătoşire sau moarte şi s'a executat dezinfecţiunea.

Variola (vărsatul) oilor

Art. 193. — Dacă vărsatul se constată într'o turmă de oi sau capre, se va proceda la izolarea întregei turme în curtea sau pe locul de păşune, astfel ca să nu vină in contact cu turmele sănătoase; se va opri transportarea nutreţurilor din curţile şi locurile infectate, precum şi transportarea gunoaielor.

Transportarea oilor bolnave pentru hrană în curţi sau pe locuri de păşune, se poate face luându-se măsuri îndestulătoare pentru a se opri propagarea contagiului.

Oile bolnave se vor trata, iar acele sănătoase sau suspecte din turme infectate, precum şi toate acele oi cari în ultimele 14 zile au venit în contact cu oile bolnave, se vor varioliza.

Art. 194. — Când boala amenință a se întinde şi la turmele vecine, a căror izolare sigură de turmele infectate nu este cu putinţă, atunci se vor face variolizări preventive şi la turmele ameninţate.

Art. 195. — Inocularea turmelor de oi neinfectate nu se poate face decât cu autorizaţia ministerului.

a) Inocularea oilor atât din turmele infectate cât şi din acele ameninţate de infecţiune, se poate amâna, dacă timpul este nefavorabil reuşitei variolizării;

b) In turmele infectate de mai mult timp, se vor izola oile bolnave, iar celelalte bănuite de infecţie naturală, se vor trata cu ser, sau se vor varioliza pe răspunderea proprietarului.

Art. 196. — Toate aceste inoculaţiuni se vor face numai de către medicii veterinari sau, sub conducerea acestora, de către agenţii veterinari. Ei sunt îndatoraţi a controla la fiecare 8—10 zile turmele infectate pentru revariolizări spre a se înlătura infecţiunile naturale.

Variolizarea se poate face şi cu limfă sau cu virus recoltat de pe pustule de bună natură ajunse la maturitate.

Art. 197. — Oile sănătoase din turmele infectate se pot scuti de

variolizări, când proprietarul se obligă a le tăia în timp de 10 zile dela constatarea boalei. Tăierea se va face însă sub controlul medicului veterinar.

Tăierea oilor şi a caprelor bolnave de variolă şi darea cărnei în consumaţie sub orice formă este oprită, dela începutul boalei până la epoca de desquamaţie.

Cadavrele oilor moarte de variolă se vor distruge, pielea şi lâna se pot da pentru întrebuinţare, după ce mai întâiu lâna a fost opărită cu leşie, iar pielea a fost ţinută în soluţie de sublimat, creolină, etc.

Variola se declară stinsă din o localitate infectată când s'au aplicat toate măsurile de desinfecţie şi a trecut un timp de 40 zile dela cel din urmă caz de însănătoşare sau moarte.

Brânca (rugetul) porcilor

Art. 198. — Când între porcii aflaţi în curţi sau turme se constată brânca, bolnavii se vor izola de porcii sănătoşi din acele curţi sau turme; asemenea se vor izola şi acei ce au fost în contact cu porci bolnavi în timpul ultimelor 8 zile.

Porcii bolnavi se vor supune injecţiilor curative, iar acei expuşi contaminării se vor vaccina preventiv.

Vaccinările preventive se pot face după cererea proprietarului chiar în afară de epizootii, mai cu seamă în localităţile unde, în anii precedenţi a existat această boală sau că aceste localităţi sunt în vecinătatea altor localităţi infectate.

Art. 199. — Este oprit a se da în consumaţie sub orice formă carnea şi grăsimea dela porcii bolnavi sau morţi de brâncă.

Intrebuinţarea cadavrelor se poate permite pentru uzul industrial, după ce au fost denaturate sub supravegherea medicului veterinar prin fierbere şi adăugiri de substanţe odorante, ca: acid fenic, creolină, etc.

Brânca se consideră încetată într'o localitate dacă au trecut 10 zile dela ultimul caz de moarte, vindecare sau vaccinare.

Pesta (pneumoenterita) şi pneumonia infecţioasă (pasteureloza) la porci

Art. 200. — Toţi porcii bolnavi sau bănuţi a fi atinşi de pestă sau pneumonie infecţioasă se vor izola în curţile lor sau pe locui de păşune, când aceasta se poate face fără pericol de a propaga boala.

Se consideră bănuiţi a fi infectaţi de pestă toţi porcii cari au fost în contact cu porci bolnavi în ultimele 30 de zile dela ivirea boalei, în care timp se vor ţine sub observaţie.

Porcii bolnavi de vreuna din aceste boale, precum şi acei bănuiţi sau expuşi contaminării, se vor trata sau supune vaccinărilor curative sau preventive dovedite folositoare.

Art. 201. — Circulaţia porcilor în localităţile infectate, precum şi transportarea lor din aceste localităţi în altele, este oprită. Transpor-

turile pentru abatorii nu se vor face decât cu avizul medicului veterinar al comisiei de constatare, sub anumite precauţiuni, pentru a se înlătura propagarea infecţiunii.

Pentru a se preveni întinderea boalei din regiuni contaminate, se pot suspenda târgurile de vite pentru vânzarea porcilor atât în localităţile infectate, cât şi în acele vecine expuse contaminării. Aceasta se va face cu avizul ministerului.

Se vor vaccina porcii sănătoşi din cârdul infectat sau comuna ameninţată.

Art. 202. — Când pesta sau pneumonia infecţioasă a porcilor a apărut într'o localitate şi când focarul este limitat, ministerul de interne poate ordona uciderea porcilor bolnavi şi suspecţi cu drept la despăgubire (art. 67, cap IV, alin. *b* din legea de poliţie sanitară veterinară), dacă prin această măsură s'ar putea stinge boala. In acest scop, comisiunea veterinară îşi va da avizul pe baza raportului unui inspector veterinar.

Uciderea porcilor bolnavi sau suspecţi de aceste boale se va putea face:

1. Când epizootia nu a luat o întindere prea mare într'o localitate;
2. Când comunele infectate nu se găsesc în imediată vecinătate;
3. Când în comunele infectate au rămas câteva cazuri cronice;
4. Când sunt cazuri singuratice de boală;
5. Când însuşi proprietarul o cere, renunţând la despăgubire.

Art. 203. — Tăierea porcilor bolnavi precum şi darea în consumaţie a cărnei şi grăsimei provenite dela asemenea porci este oprită.

Animalele bănuite a fi contaminate se pot tăia sub controlul medicului veterinar. Carnea lor se poate da în consumaţiune dacă la autopsie se constată că nu au fost atinse de boală.

Carnea porcilor vindecaţi de aceste boale, la cari însă se pot găsi leziuni cronice, se poate da în consumaţie, confiscându se însă organele cu leziuni.

Art. 204. — Cadavrele porcilor morţi sau ucişi ca bolnavi de pestă sau de pneumonie infecţioasă se pot întrebuinţa pe loc pentru uzul industrial, după denaturarea lor şi în prezenţa medicului veterinar.

Denaturarea se va face prin fierbere şi amestecarea cu substanţe odorante, creolină, acid carbolic, etc.

Pesta ş pneumonia infecţioasă se declară stinsă când au trecut 30 zile dela cel din urmă caz de însănătoşire, moarte sau ucidere şi după ce s'a făcut o radicală dezinfecţiune.

Porcii cari au fost bolnavi de pestă se vor ţine izolaţi şi observa timp de trei luni.

Pesta şi holera păsărilor

Art. 205. — In localităţile unde se vor constata păsări atinse de pestă sau de holeră se vor separa şi izola păsările bolnave, oprindu-se circularea lor prin curţi sau locuri de păşune, etc., de asemenea se vor

ţine izolate şi păsările sănătoase cari au venit în contact cu acele constatate bolnave.

Dacă este posibil, păsările bănuite a fi contaminate se vor separa în grupuri cât se poate mai mici.

Se va face o complectă şi repetată curăţire şi dezinfecţie a locului în care sunt ţinute păsările bolnave şi acele bănuite.

Se pot inocula preventiv păsările expuse contaminării.

Art. 206. — Scoaterea păsărilor sănătoase din curţile infectate este oprită, se permite însă tăierea acestor păsări şi apoi scoaterea lor în vânzare după ce au fost curăţite de pene.

Art. 207. — Cadavrele păsărilor moarte de aceste boale se vor distruge prin ardere sau se vor îngropa după denaturare în var, petrol, păcură, etc.

Boala se va declara stinsă după trecerea a 14 zile dela cel din urmă caz de moarte sau vindecare şi dacă dezinfecţia a fost complet făcută.

Râia la cai, boi şi oi (scabia)

Art. 208. — Caii, boii şi oile constatate bolnave de râie se vor izola de animalele sănătoase şi se vor supune tratamentului.

Animalele cari au fost în contact cu acele bolnave de râie, se vor ţine în observaţie timp de 30 zile sau se vor supune la un tratament prezervativ.

Animalele bănuite a fi contaminate pot fi lăsate libere pentru intrebuinţare la serviciu.

Asemenea şi animalele bolnave, dacă sunt supuse tratamentului, pot fi intrebuinţate în serviciu dar numai în raza comunei, atunci când se pot lua măsuri pentru înlăturarea propagărei boalei.

Odată cu instituirea tratamentului se va dispune curăţirea şi dezinfectarea staulelor, a grajdurilor şi uneltelor de pansaj şi de grajd a animalelor bolnave.

Scoaterea animalelor bolnave din localitatea infectată pentru tăiere se poate face luând măsurile necesare pentru înlăturarea propagării boalei.

Tunderea oilor sau caprelor bolnave de râie este permisă. In asemenea cazuri lâna sau părul se vor dezinfecta prin spălare cu leşie fierbinte, iar persoanele cari au făcut tunderea se vor dezinfecta.

Art. 209. — Animalele bolnave de râie vor fi în mod obligatoriu supuse tratamentului, iar dacă proprietarii refuză aceasta, se vor trata în contul lor. sau se vor ucide, cu avizul ministerului, fără drept la despăgubire.

Asemenea se vor ucide în aceleaşi condiţiuni şi animalele atinse de râie generalizată, însoţită de scleroza pielei şi cahexie, când este vădit că o vindecare nu mai este posibilă.

Peile animalelor moarte sau ucise ca bolnave de râie se pot utiliza dezinfectându-se şi trimiţându-se direct la tăbăcărie.

Art. 210. — Râia se consideră încetată după 30 zile dela ultimul caz de vindecare sau moarte şi după ce dezinfecţia a fost complect făcută.

PARTEA III

Despre despăgubiri

Art. 211. — Pentru preţuirea animalelor moarte, acele destinate a se ucide şi a obiectelor de distrus pentru care legea acordă despăgubire, se va forma o comisiune de preţuire, compusă din:

Comisiunea de constatare prevăzută la art. 16 din legea de poliţie sanitară veterinară, complectată cu două persoane din localitate bine cunoscute şi mai greu impuse. Aceşti din urmă doi experţi vor depune jurământul legal, iscălind o foaie de jurământ mai înainte de a se începe lucrarea de evaluare.

Art. 212. — Preţuirea se va face de întreaga comisiune cu majoritate de voturi. In caz de paritate, părerea medicului veterinar din comisiune va determina majoritatea.

Când experţii exagerează preţul real al animalului, punând pe medicul veterinar în minoritate, acesta va suspenda lucrările, completând comisiunea prin administratorul de plasă (art. 19 alin. IV din legea poliţiei sanitare veterinară). menţionând faptele în actele ce se vor încheia.

Preţuirea grupelor mai mari de 10 capete de vite sau porci pentru cazurile de pestă bovină, febră aftoasă sau boale de porci, se va face pentru întreaga grupă de animale ale aceluiaş proprietar. Pentru animalele ce se vor omorâ cu drept la despăgubire din cauza pleuropneumoniei, morvei, tuberculozei şi durinei preţuirea se va face individuale.

Preţuirea animalelor se va face după preţul curent din localitate, avându se în vedere rasa, etatea, starea de grăsime sau de slăbiciunea animalului şi destinaţia lor.

Art. 213.—Procesul-verbal de preţuire, iscălit atât de membrii comisiunii cât şi de experţi, foile de jurământ şi dovada de declaraţie, se vor înainta ministerului odată cu actele de constatate a boalei şi rezultatul autopsiei.

Art. 214.—Pentru distrugerea obiectelor şi furajelor în scopul executării dezinfecţiunii, se vor încheia acte, arătându se natura, starea, numărul sau cantitatea, valoarea, precum şi motivele pentru care au fost distruse.

La distrugerea obiectelor se va avea în vedere a nu fi supuse distrugerii decât acele ce nu pot fi dezinfectate şi a căror dezinfecţie ar costa mai mult decât valoarea lor (art. 21 alin. *a* din legea de poliţie sanitară veterinară) sau când prin dezinfecţie şi-ar pierde calitatea sau putinţa de a mai fi întrebuinţate.

Art 215.—Pentru constatarea dreptului la despăgubiri. comisiunea va încheia actele cuvenite chiar în ziua uciderei animalelor sau distrugerei obiectelor.

Despăgubirile se plătesc după avizul comisiunei veterinare şi cu aprobarea ministerui de interne.

Art. 216.—Se vor da despăgubiri:

CAP. I

Cu valoarea întreagă

a) Pentru animalele ucise ca măsură de stingere a unui focar primitiv de pestă bovină, febră aftoasă, pestă şi pneumonie infecţioasă la porci (conform art. 20 alin. *c* din legea de poliţie sanitară veterinară);

b) Pentru animalele ucise cu scop de a stabili diagnoza vreunei boale contagioase;

c) Pentru animalele ucise ca bănuite a fi atinse de boale contagioase şi la a căror autopsie nu s'a constatat existenţa acestei boale;

d) Pentru animale cari s'au constatat că au murit din cauza vaccinaţiunilor de necesitate făcute de medicii veterinari oficiali prin anafilaxie sau din cauza propriu zisă a vaccinului;

e) Pentru toate obiectele distruse de comisiunea de constatare.

CAP. II

Cu trei sferturi din valoarea întreagă

a) Pentru vitele cornute mari, ucise ca bolnave sau bănuite de pleuro-pneomonie contagioasă şi la a căror autopsie s'a constatat leziunile acestei boale;

b) Pentru vitele constatate tuberculoase prin diferite probe de diagnostic, dacă la autopsie se constată că tuberculoza nu este generalizată. La calcularea despăgubirii se va scădea din indemnitatea prevăzută valoarea cărnei, organelor şi pielei, cari pot fi date în consumaţie sau să fie întrebuinţate în indnstrie;

c) Pentru caii bănuiţi de răpciugă şi ucişi ca reacţionaţi la două probe de diagnostic.

CAP. III

Cu jumătate din valoarea întreagă

a) Pentru vitele constatate tuberculoase prin diferite probe de diagnostic, dacă la autopsie se constată că tuberculoza este generalizată;

b)Pentru vitele cornute mari şi caii cari au fost declaraţi ca prime cazuri de dalac într'o localitate, dacă boala a fost confirmată în mod oficial prin cercetări de laborator şi dacă declaraţia s'a făcut imediat.

Aceste despăgubiri nu pot fi, în niciun caz, mai mari de 200 lei pentru cap de cal şi 100 lei pentru bovidee.

Pentru caii, catârii şi măgarii ucişi ca bolnavi de răpciugă, cât şi pentru iepele ucise de durină, se acordă despăgubire pe jumătate, când valoarea nu trece de 400 lei, peste această valoare, până la 1.000

lei, se dă un plus de 20%, iar dela această sumă în sus 10% din valoarea rezultată după preţuire.

CAP. IV

Cu o treime din valoarea întreagă

a) Pentru vitele constatate în mod clinic tuberculoase;

b) Pentru porcii ucişi ca fiind bolnavi de pestă sau pneumonie infecţioasă, când autopsia confirmă existenţa boalei.

Despăgubirile acordate pentru porci în cazuri de pestă sau pneumonie infecţioasă, nu pot trece în niciun caz peste suma de 60 lei de cap.

CAP. V

Nu se acordă despăgubiri

Art. 217.—Pentru animalele cari au murit în urma vaccinaţiunilor, dar nu din cauza lor, ci a infecţiunii de care erau atinse sau alte cauze:

a) Pentru animalele ucise şi obiectele distruse, cari aparţin Statului.

b) Pentru animalele a căror proprietari nu au făcut imediat declaraţia prevăzută la ar. 12 din legea de poliţie sanitară veterinară;

c) Când proprietarul s'a opus aplicării sau nu a executat măsurile prescrise de comisia de constatare, contravenind la prevederile legii şi regulamentului de poliţie sanitară veterinară;

d) Când nu s'a îndeplinit formele legale de constatare şi preţuire;

e) Pentru solipedele importate şi cari la locul de destinaţie se vor dovedi prin probele de diagnostic că sunt infectate de răpciugă;

f) Pentru animalele îmbolnăvite în primele 10 zile dela intrarea lor în ţară;

g) Pentru vitele bovine la cari s'a constatat pleuropneumonia infecţioasă în timp de 6 luni dela importul lor;

h) Pentru solipedele la cari s'a constatat durina în timp de un an dela importarea lor.

Nu se aplică dispoziţiunile dela ultimele trei aliniate când se va dovedi că acele animale s'au infectat în ţară;

i) Pentru toate animalele ucise din cauza turbării;

j) Pentru animalele respinse dela import, când nefiind reprimite în ţările vecine, se vor ucide în ţară;

k) Pentru animalele importate clandestin din localităţi de unde importul este oprit;

l) Pentru animalele ucise ca fiind atinse în mod incurabil de râie şi pentru animalele atinse de această boală, pe care proprietarul refuză a le trata;

Fondul de epizootii [1])

Art. 218.—Plata despăgubirilor ce se acordă proprietarilor pentru animalele ucise și pentru obiectele distruse, precum și plata tutulor celorlalte cheltueli făcute în scopul aplicării legii de poliție sanitară-veterinară, se va face din fondul de epizootii, format din următoarele venituri:

a) Din 1% luat din veniturile județene și comunale, conform legii fondului de epizootii dela 1874;

b) Din taxele percepute dela vizita veterinară la punctele de frontieră pentru animalele cari se importă, conform art. 125 din regulamentul respectiv;

c) Din taxele de grajduri la frontieră pentru animalele cari se importă, cari se țin în observație, se maleinizează sau se tuberculinizează;

d) Din taxele rezultate dela vizita animalelor sau produselor brute cari se transportă cu calea ferată, precum și pentru dezinfecție;

e) Din cauțiunile confiscate dela importatorii de animale în cazuri de contravențiuni, precum nesupuneri la ținerea în observație a animalelor, nesupunere la control de diagnostic, etc.

1) NOTA.—Administrația fondului de epizootii se administrează de Ministerul de Domenii.

Art. 219.—Perceperea veniturilor și a taxelor pentru formarea fondului de epizootii, se va face conform cu legea de urmărire. Rămășițele cari urmau să se perceapă conform legii dela 1874, se vor percepe tot după legea de urmărire.

Consiliul superior de epizootii [1])

Art. 220.—Se institue pe lângă ministerul de interne un consiliu superior de epizootii, care va fi consultat asupra măsurilor de luat în combaterea epizootiilor cu caracter grav, asupra oricărei chestiuni de ordin sanitar-veterinar, precum și în toate cazurile prevăzute de lege.

Acest consiliu se compune din:

Directorul general al serviciului sanitar, ca președinte;

Membrii comisiunei veterinare;

Un doctor în medicină, delegat al consiliului sanitar superior;

Șeful serviciului zootechnic;

Șeful serviciului veterinar militar;

Profesorul de microbiologie dela școala superioară de medicină-veterinară;

Profesorul de poliție sanitară-veterinară;

Directorul general al vămilor;

Un mare proprietar agricultor;

Un jurisconsult.

Acești doi din urmă se numesc prin decret regal, după recomandarea ministerului de interne, pe un termen de 3 ani.

1) NOTA.—A se vedea regulamentul interior și de administrație al consiliului superior de epizootii.

Art. 221.—Consiliul se convoacă de ministerul de interne ori de câte ori cere trebuința.

Deciziunile consiliului superior de epizootii nu sunt executorii decât după aprobarea Ministerului de Interne.

Membrii acestui consiliu vor primi câte 20 lei de ședință.

PARTEA IV

Penalități (art. 71—77 din legea de poliție sanitară-veterinară)

Art. 222.—Se va pedepsi cu o amendă până la 500 lei:

Orice persoană care va fi contravenit prescripțiunilor de poliție sanitară-veterinară și ale acestui regulament.

Art. 223.—Se vor pedepsi cu amendă până la 1000 lei și închisoare până la 6 luni:

Acei cari vor fi vândut sau vor fi scos în vânzare, precum și cei cari cumpără animale știind că sunt bolnave de boale contagioase;

Acei cari fiind obligați a declara la timp boale contagioase, sau a observa măsurile prescrise de administrația sanitară, dacă prin abatere dela această îndatorire au cauzat o contagiune la om;

Acei cari vor fi importat în mod fraudulos animale atinse de boale contagioase;

Acei cari cu știință vor fi pus în vânzare sau în întrebuințare piei provenite dela animale moarte de dalac (antrax).

Art. 224.—Se vor pedepsi cu amendă până la 1000 lei și închisoare până la 2 ani:

Acei cari vor fi vândut sau vor fi pus în consumație carne ori alte produse brute, știind că provin dela animale moarte sau ucise ca bolnave de pestă bovină, răpciugă, dalac, turbare;

Acei care nefăcând la timp declarația boalelor contagioase, sau neobservând măsurile prescrise de administrația sanitară și prin aceasta vor fi pricinuit între oameni contagiune urmată de moarte.

Art. 225.—In caz de recidivă, contravenienții se vor condamna la cel puțin îndoitul pedepsei suferită.

Art. 226.—Toți funcționarii publici administrativi și sanitari cari vor călca legea de poliție sanitară-veterinară și regulamentele ei, se vor pedepsi cu amendă dela 50—1000 lei, iar dacă prin neglijența lor a suferit sănătatea sau chiar viața oamenilor, se vor pedepsi cu închisoare corețională până la 1 an.

Art. 227.—Toate contravențiunile la legea de poliție sanitară-veterinară și la regulamentul său de aplicare, se vor judeca de către judecătoriile de ocoale respective.

Aceste contravențiuni se vor judeca de urgență și cu precădere.

In caz de insolvabilitate, amenda se va preface în închisoare, care nu va trece peste 6 luni.

Toate amenzile date pe baza legii de poliție sanitară veterinară și

a regulamentului de faţă, se vor pronunţa în folosul Casei sănătăţei publice rurale.

Art. 228. — Procesele-verbale de constatarea contravenţiunilor la legeâ de poliţie sanitară-veterinară şi a regulamentului său de aplicare, încheiate de procuror, judecător de instrucţie, judecător de ocol medic veterinar, ispector veterinar, ispector comunal, poliţai şi comisar de poliţie, au puterea introductivă în instanţă şi doveditoare în justiţie.

Dovada contrarie nu se poate face decât prin înscrierea în fals.

Inspectorul veterinar sau medicul veterinar, la încheierea procesului-verbal de constatarea contravenţiunilor, vor fi neapărat asistaţi de un agent poliţienesc sau administrativ, care va semna ca martor.

De asemenea administratorul de plasă, poliţaiul şi comisarul de poliţie, în cazurile arătate mai sus, vor fi asistaţi de 2 martori, cari vor semna procesul verbal.

Art. 229.—Toate dispoziţiunile anterioare ce sunt contrarii acestui regulament, sunt şi rămân desfiinţate.

REGULAMENT [1]
INTERIOR ŞI DE ADMINISTRAŢIE AL CONSILIULUI SUPERIOR DE EPIZOOTII

Sancţionat prin decretul No 351 din 7 Februarie 1884

Art. 1. — Consiliul superior de epizootii se compune, conform art. 161 din legea poliţiei sanitare veterinare, din:

Directorul general al serviciului sanitar ca preşedinte;

Doi membrii din consiliul medical superior;

Un jurisconsult;

Un agronom;

Un mare proprietar agricultor;

Un veterinar militar;

Membrii comisiunei veterinare.

Art. 2. — Atribuţiunile consiliului sunt: de a se ocupa cu studiul reformelor ce după timpuri se vor simţi necesare a se introduce în legislaţiunea sanitară-veterinară, precum:

a) La epizootii, enzootii şi boale contagioase în general;

b) La abatorii, zalhanale, târgurile de vite, măcelăriile şi în general toate productele animale brute destinate a fi întrebuinţate în consumaţiunea publică sau în industrie:

c) La exerciţiul medicinei veterinare;

1) NOTA. — Prin Decretul lege No. 3746 din 2 Septemşrie 1919, publicat în Mon. Of. No. 109 din 3 Septembrie 1919 Serviciul veterinar dependente de Ministerul de Interne a trecut la Ministerul de Domenii.

d) La organisarea şi funcţionarea serviciului veterinar central, de inspecţiuni, de judeţe, de plăşi, de oraşe, de abatorii, de oboare, puncte de observaţiuni şi zonă;

e) La modul cum trebue să se execute lucrările de statistică, de poliţie sanitară şi higienă veterinară;

f) La mijloacele prin cari s'ar putea ajunge la ameliorarea raselor existente şi la crearea de noi rase, prin regim, prin selecţiune sau prin încrucişare;

g) La măsurile de încurajare pentru îmbunătăţirea animalelor şi a productelor lor brute.

Art. 3. — Consiliul examinează şi opinează asupra proiectelor de regulamente de interes general şi asupra propunerilor relative la toate ramurile medicinei veterinare, ce vor fi elaborate sau de comisiunea veterinară, în acord cu directorul general al serviciului sanitar, sau de unul sau mai mulţi din membrii consiliului.

In casul din urmă însă consiliul, mai înainte de a intra în deliberare, se va pronunţa dacă o asemenea lucrare sau propunere poate fi pusă în discuţiune.

Art. 4. — Consiliul va putea numi din sânul său subcomisiuni cari să elaboreze sau să studieze propunerile ce se vor face sau ori cari alte cestiuni; iar resultatul se va aduce în deliberarea consiliului prin un anume referat, în termenul fixat de consiliu.

Art. 5. — Studiază modul de organizare sau de funcţionare al serviciului şi poliţiei sanitare-veterinare în diferitele State, cu scop de a găsi măsuri, cari putând a fi apropriate condiţiunilor localităţei noastre, să le propună ministerului.

In cas când pentru propunerea măsurilor specificate la aliniatul precedent, consiliul va găsi de trebuinţă a se face studii locale, va putea propune ministerului să trimită anume persoane în asemenea scop.

Funcţionarea consiliului

Art. 6. — Consiliul superior de epizootii se adună în şedinţă ordinară odată pe an, la începutul lunei Decembrie a fie cărui an, în localul ministerului de interne (direcţiunea generală a serviciului sanitar), şi va ţine atâtea şedinţe câte vor fi necesare pentru resolvarea cestiunilor ce se vor pune la ordinea zilei.

Ministerul va putea convoca consiliul si în şedinţă extraordinară ori de câte ori va crede necesar.

La întrunirea ordinară a consiliului, serviciul veterinar central va face o expunere, având în vedere şi rapoartele inspectorilor veterinari, despre mersul statistica, starea şi îmbunătăţirea ce ar reclama toate cestiunile medicinei veterinare pendinte de acest serviciu.

Art. 7. — Preşedintele deschide şedinţa şi la finele fiecăreea anunţă ora şedinţei următoare, fixând'o în acord cu consiliul. El regulează în acelaşi mod ordinea zilei.

Ordinea zilei se poate însă schimba prin votul a două treimi din membrii prezenţi.

Art 8. — Consiliul nu poate lucra cu mai puţin de 7 membri. In lipsa preşedintelui va presida acel care va fi desemnat de membri presenţi.

Art. 9. — Membri consiliului presenţi la şedinţă, subscriu într'un registru ad hoc.

Numele celor absenţi şi motivul absenţei se însemnă.

Pentru fiecare şedinţă membri presenţi vor primi 20 lei; iar membri cu locuinţa afară de Capitală vor avea cheltuelile de ducere şi întoarcere şi o diurnă de lei 30 pe zilele cât vor fi reţinuţi în Capitală pentru lucrările consiliului.

Art. 10. — Fiecare şedinţă începe prin citirea sumarului şedinţei precedente, după care va urma discuţiunea asupra cestiunilor ce vor fi la ordinea zilei.

Art. 11. — Deliberările consiliului asupra unei cestiuni pusă în desbatere se urmează acordându-se cuvântul membrilor pe rând, în ordinea cum l'au cerut de la preşedinte, fără de care nici unul din membri nu va putea vorbi.

Este permis însă fie-cărui membru a schimba cu altul rândul său, de a vorbi.

După închiderea discuţiunei preşedintele adună voturile exprimate declarând resultatul.

In cestiuni personale votul este secret.

Minoritatea'şi va motiva părerea înscris.

In cas de paritate votul preşedintelui determină majoritatea.

Art. 12 — Decisiunile consiliului sunt supuse prin preşedintele său aprobărei d lui ministru de interne.

Art. 13. — Secretarul consiliului redactează procesele-verbale, jurnalele şi lucrările de ori-ce fel ale consiliului şi păstrează copie subscrisă de dânsul.

Art. 14. — Pentru fiecare şedinţă a consiliului redactează un proces verbal în care menţionează ziua şi ora şedinţei, numele membrilor presenţi, motivele celor absenţi, ordinea de zi a lucrărilor, cursul deliberărilor în prescurtare şi resultatul votului asupra conclusiunilor definitive ale consiliului şi, la cas, împreună şi cu avisul minorităţei.

După ce se va da citire în prima şedinţă următoare şi se va trece acest proces verbal într'un registru ad hoc, preşedintele şi secretarul'l subscriu, aplicându'i şi sigiliul consiliului.

REGULAMENT AL COMISIUNEI VETERINARE

Sancţionat cu Decret Regal No. 1921, publicat în Monitorul Oficial No. 66 din 24 Iunie 1884 cu mod. introduse prin Decret Regal No. 4084, publicat în Monitorul Oficial No. 201 din 4 Decembrie 1893.

TITLUL I.

Compunerea comisiunei veterinare

Art. 1. — Comisiunea veterinară este o comisie consultativă pe lângă ministerul de interne şi comsiliul sanitar superior pentru toate cestiunile cari privesc serviciul veterinar, şi se compune din cinci membri.

Art. 2. — Membrii comisiei veterinare se aleg dintre medicii veterinari cei mai distinşi prin sciinţa şi experienţa lor şi se numesc de Rege în urma recomandaţiei ministrului de interne. Ei trebue să aibă reşedinţa în Capitală.

Art. 3. — La fiecare period de trei ani, doi dintre membrii comisiei veterinare se înlocuesc prin tragerea la sorţi, afară de capul serviciului veterinar, care este de drept membru al acestei comisii pe tot timpul funcţiunei sale.

Tragerea la sorţi se va face în presenţa directorului general al serviciului sanitar, constatându-se aceasta prin proces verbal.

Membrii cari es la sorţi pot fi numiţi din nou [1]).

1) A se vedea art. 10 din legea sanitară, vol. I, pag. 19.

TITLUL II.

Şedinţele comisiunei veterinare

Art. 4. — Comisia se întrunesşte în localul direcţiunei generale a serviciului sanitar.

Art. 5. — Comisia ţine regulat o şedinţă ordinară pe săptămână. Lunea, afară de sărbători, vara la 8 şi jumătate seara, şi iarna la 8 ore seara.

In caz de sărbătoare şedinţa se va ţine în prima zi de lucru, la aceleaşi ore.

La trebuinţă, comisia poate fi convocată şi extraordinar, în orice oră, de către directorul general al serviciului sanitar.

Art. 6. — Membrii presenţi la şedinţă au dreptul la o diurnă de 15 lei pentru fiecare şedinţă. Se bucură de această diurnă şi membrii cari vor face parte în o comisiune ori juriu, privitoare la lucrările comisiunei veterinare.

Art. 7. — Membrii presenţi au dreptul la diurnă numai în cas când se va completa majoritatea legală pentru a lucra.

Membrii cari vor veni la şedinţă cu o jumătate oră mai târziu de ora fixată vor fi consideraţi ca absenţi şi vor perde dreptul la diurnă.

Art. 8. — Presenţa membrilor la şedinţă se constată într'un anume registru, ţinut de secretarul comisiei veterinare.

Art. 9. — Membrul care va lipsi de la şedinţă, fără motive valabile. timp de o lună consecutiv şi fără a comunica aceasta ministerului se va considera ca demisionat.

Validarea motivelor absenţei este lăsată la apreciarea ministrului.

Art. 10. — Congediile cerute de membrii comisiei veterinare se aprobă de ministru.

Art. 11. — Comisia veterinară nu poare începe lucrările sale decât numai în casul când vor fi cel puţin trei membri presenţi.

Art. 12. — Preşedinţa comisiei veterinare o are de drept capul serviciului veterinar.

In casul când directorul general al serviciului sanitar va asista la şedinţele comisiunei va avea preşedinţa.

In lipsa capului serviciului veterinar, comisia va fi presidată de cel mai în vârstă dintre membrii prezenţi.

Art. 13. — Discuţia se va urma după ordinea de zi întocmită de capul serviciului veterinar în înţelegere cu directorul general al serviciului sanitar. Majoritatea comisiunei poate să ceară înscrierea, pentru ordinea zilei a unei şedinţe viitoare, a unor cestiuni noui şi poate să facă din proprie iniţiativă propuneri în interesul serviciului veterinar.

Art. 14. — Pentru cestiunile puse în desbaterea comisiei, capul serviciului veterinar şi secretarul comisiei sunt datori să dea toate informaţiunile necesare.

Art. 15. — In privinţa discuţiei se va urma după procedeurile obişnuite în asemenea comisiuni.

In casurile de deosebiri de păreri, minoritatea este datoare a'şi motiva opiniunea.

Art. 16. — Toate lucrările, discuţiunile şi decisiunile comisiei se vor trece în anume procese-verbale.

Procesele-verbale vor fi semnate de membrii presenţi, numerotate şi trecute într'un registru special.

Art 17. — Comisia, în cas de necesitate, poate chema la şedinţele sale oameni speciali spre consultare.

Art. 18. — Voturile, avisele şi propunerile comisiei veterinare nu sunt executorii mai înainte de a se aproba de ministrul de interne.

Art. 19. — Comisia veterinară va fi pusă în curent, în fiecare şedinţă, despre mersul boalelor din ţară, care o interesează.

Art. 20. — Secretarul comisiei veterinare:

a) Prepară toate lucrările ce au să se presinte comisiei veterinare, în ordinea şi după indicarea capului serviciului veterinar;

b) Asistă la toate şedinţele comisiei, dă explicaţiunile necesare, ia notele trebuincioase şi dresează procesele-verbale cu opiniunile exprimate de majoritate şi minoritate, şi trece aceste procese-verbale în registrul special;

c) Ţine un registru de toate lucrările presentate comisiei, în ordinea primirei lor, şi înscrie în registru modul cum au fost resolvate;

d) Păstrează registrul de presenţă membrilor;

e) La finele fiecărui trimestru formează statele de numărul şedinţelor, la cari au luat parte fiecare membru, presentându-le capului serviciului veterinar, care le va supune aprobărei directorului general al serviciului sanitar;

f) La finele fiecărui trimestru va alcătui o tabelă de despăgubirile propuse a se da proprietarilor vitelor ucise ex-oficio, de cele refusate, precum şi de cele rămase neverificate de comisie;

g) Va dresa un raport anual de toate operaţiunile comisiei veterinare, pe care'l va prezenta preşedintelui comisiei.

TITLUL III

Atribuţiunile comisiunei veterinare

Art. 21. — Atribuţiunile comisiei veterinare sunt:

a) Işi dă opinia asupra tutulor cestiunilor de medicina veterinară a căror resolvare atârnă de ministrul de interne, precum şi asupra acelor cestiuni relative la medicina veterinară cari îi vor fi supuse spre apreciare de ori ce alt minister;

b) Elaborează toate proiectele de legi, regulamente, precum şi toate instrucţiunile relative la serviciul veterinar şi poliţia sanitară veterinară;

c) Examinează toate actele relative la epizootii şi'şi dă avisul asupra cheltuelilor ce necesită a se face din fondul de epizootii;

d) Examinează proiectele de abatorii, oboare de vite, zalhanale, târguri, puncte de observaţie şi stabilimente de ecarisagiu;

e) Işi dă opinia asupra numirilor personalului veterinar şi se pronunţă pentru suspendarea sau destituirea din posturile veterinare;

f) Verifică titlurile candidaţilor înscrişi pentru concursuri şi al acelora cari ar solicita libera practică în ţară, având titluri de la şcoale străine;

g) Delegă membrii cari vor trebui să ia parte în juriile examinatoare la diferitele concursuri, sau în comisii ştiinţifice pentru studiul veri unei cestiuni, sau în achete relative la medicina veterinară;

h) Se pronunţă asupra tutulor cestiunilor pentru cari legea de poliţie sanitară veterinară cere ca să'şi de avisul;

i) Studiază şi propune ori ce măsură va crede necesară pentru înlăturarea şi combaterea boalelor, pentru ameliorarea vitelor şi pentru organizarea serviciului veterinar.

Art. 22. — Di posiţiunile anterioare, şi cari sunt contrarii acestui regulament, rămân desfiinţate.

Art. 23. — Şi cel din urmă. — Ministrul nostru secretar de Stat la departamentul de interne este însărcinat cu executarea acestui decret.

REGULAMENT
PENTRU SERVICIUL INSPECTORILOR GENERALI VETERINARI

Sancționat prin Decret Regal No. 2150, publicat în «Monit. Oficial» No. 80 din 13 Iulie 1884 cu modificările introduse prin Decretul Regal No. 355 din 11 Ianuarie 1894 și Decretul Regal No. 5928 publicat în «Monitorul Oficial» No. 161, din 18 Octombrie 1913.

Art. 1. — Controlul serviciilor sanitare veterinare exterioare, dependinte de ministerul de interne, direcțiunea generală a serviciului sanitar. se face de către directorul general al serviciului sanitar, prin șeful diviziei veterinare și prin inspectorii generali veterinari [1]).

1) NOTĂ.—A se vedea art. 15 din legea sanitară, vol. I, pag. 26.

Art. 2. — Inspectorii generali veterinari se numesc definitiv, prin decret regal, în urma raportului ministerului de interne. dat asupra propunerii comisiunii administrative.

Art. 3. — Comisiunea administrativă propune, pentru fiecare loc ce este a se da, doi candidați, dintre cari ministrul alege.

Pentru posturile de inspectori generali veterinari nu se poate recomanda decât medici veterinari definitivi cari au ocupat funcțiuni în serviciul direcțiunii generale a serviciului sanitar cel puțin 10 ani, în care timp au depus cu succes examenul de capacitate ori un concurs.

Actualii inspectori aflați în funcțiune rămân cu titlu definitiv.

Art. 4. — Nu pot fi propuși și numiți ca inspectori medicii veterinari cari au fost suspendați sau revocați din serviciu, prin deciziune ministerială ori prin decret regal, pe baza avizului comisiunii disciplinare sau a comisiunii veterinare.

Art. 5. — Inspectorii generali veterinari nu mai pot ocupa o altă funcțiune, nu pot face clientelă, nici să se îndeletnicească cu întreprinderi, cu afaceri comerciale, industriale, agricole sau de altă natură.

Art. 6. — Inspectorii generali veterinari sunt sub ordinele directorului general al serviciului sanitar și ale șefului diviziei veterinare și conlucrează cu prefecții, cu primarii, cu șefii polițiilor, cu ofițerii jandarmeriei rurale, cu ofițerii de grăniceri în chestiunile de poliție sanitară veterinară, de igienă publică și de ameliorare de animale.

Ei au sub ordinele lor întreg personalul medical veterinar pe timpul duratei inspecțiunilor lor și pe timpul cât sunt însărcinați cu conducerea măsurilor de reprimarea și de prevenirea epizootiilor și de ameliorarea animalelor.

Tot personalul administrativ, comunal, polițienesc, organele jandarmeriei rurale au datoria să dea inspectorilor generali veterinari concursul necesar și să-i asiste la inspecțiuni, control, anchete și la lucrări de poliție sanitară și de igienă publică.

Art. 7. — Inspectorii au reședința în Capitală și cancelaria în divizia veterinară din direcția generală a serviciului sanitar.

Un copist din divizia veterinară le va servi pentru lucrările lor de cancelarie.

Art. 8. — Inspectorii generali veterinari se vor întruni odată pe lună, în cancelaria diviziei veterinare, în prima Luni din fiecare lună, pentru a lua cunoştinţă de situaţia epizootiilor din ţară şi din străinătate, de instrucţiunile şi ordinele circulare, de proiectele de regulament şi de a şi da părerea asupra chestiunilor puse în desbaterea lor de către direcţiunea generală a serviciului sanitar.

Intrunirea inspectorilor va fi prezidată de şeful diviziei veterinare şi, în lipsa acestuia, de cel mai în vârstă dintre inspectori.

Art. 9. — Inspectorii generali veterinari sunt datori să controleze toate serviciile veterinare dependinte de direcţiunea generală a serviciului sanitar, să conducă măsurile de prevenirea şi de reprimarea epizootiilor mai îngrijitoare, să facă diferite cercetări şi anchete disciplinare, după ordinele ce le primesc din partea direcţiunii generale a serviciului sanitar, sa dea instrucţiuni şi consilii personalului sanitar veterinar pentru ca serviciile lor să fie cât mai bine săvârşite.

Art. 10. — Serviciile sanitare veterinare trebuiesc să fie inspectate cel puţin odată pe an.

In scopul acesta, divizia veterinară din direcţia generală a serviciului sanitar va repartiza, la începutul fiecărui an, judeţele şi oraşele, în raport cu numărul inspectorilor generali.

Art 11. — Serviciile veterinare de controlat, odată repartizate pentru cursul unui an, inspectorii generali definitivi vor continua inspecţiunile lor după indicaţiunile date de către şeful diviziei veterinare.

Art 12. — Când unul dintre inspectori primeşte sarcina urgentă de a face o altă cercetare, sau o anchetă, ori să conducă măsuri de poliţie sanitară, etc., el va întrerupe inspecţiunile serviciilor din regiunea sa pentru timpul cât va necesita îndeplinirea nouei sarcini date şi numai după terminarea acesteia va relua inspecţiunile generale ale serviciilor veterinare ce i s'au încredinţat.

Art 13. — In cazuri de epizootii întinse, direcţiunea generală a serviciului sanitar nu va mai ţine seamă de modul cum sunt repartizate serviciile pentru controlul inspectorilor şi le va da însărcinări aşa după cum va crede că este în interesul serviciului de reprimarea epizootiilor.

Art 14. — Intre sarcinile inspectorilor generali veterinairi intră şi datoria de a îndruma şi instrui personalul sanitar veterinar, cu deosebire la începutul funcţionării.

In acest scop, direcţiunea generală a serviciului sanitar va îngriji ca medicii veterinari, la întâia lor numire în funcţiune, să fie instalaţi, introduşi în serviciu, instruiţi amănunţit şi cât mai frecuent controlaţi de către un inspector general veterinar.

Art. 15. — Ori de câte ori pleacă din Capitală pentru vreo însărcinare sau pentru vreun control, inspectorii sunt datori să anunţe formal şi să se înscrie într'un registru care se va păstra de şeful secţiunii administrative din divizia veterinară.

Art. 16. — Când părăsesc localitatea pentru care au plecat cu însărcinarea de serviciu, inspectorii vor înştiinţă formal direcţiunea generală, dacă trec în alte localităţi sau sosesc în Capitală.

Art. 17. — Pe tot timpul cât se află în Capitală, inspectorii sunt obligaţi să se prezinte şefului diviziei veterinare în orele de cancelarie, pentru a li se putea da instrucţiunile şi ordinele de serviciu.

Art. 18. — Când au însărcinări pentru serviciile veterinare dintr'un judeţ, inspectorii generali veterinari vor lua mai întâi înţelegere cu prefectul acelui judeţ, pe care îl va pune în curent cu însărcinarea primită, şi dela care va cere tot concursul necesar pentru îndeplinirea sarcinei sale.

Despre trecerile în diferite localităţi ale aceluiaş judeţ, inspectorii vor ţine în curent pe prefectul judeţului, pentru ca să poată fi găsit cu înlesnire în cazurile urgente.

Art. 19. — Dacă însărcinarea priveşte serviciile sanitare ale unui oraş, inspectorii generali vor lua contact cu primarul oraşului, pe care îl va pune în cunoştinţă cu însărcinarea ce li s'a dat şi cărui îi vor cere concursul de care ar avea trebuinţă.

Art. 20. — Afară de cazuri cari privesc disciplina personalului, inspectorii generali veterinari vor ţine în curent şi pe şefii administraţiunilor judeţele şi comunale cu lucrările săvârşite în teritoriile respective.

Art. 21. — Inspectorii generali veterinari sunt datori ca să întrebuinţeze în serviciu, afară din Capitală, câte 15 zile pe lună.

In cazuri când sunt însărcinaţi cu combaterea de epizootii grave, întinse ei sunt datori să întrebuinţeze în serviciu câte 18—20 zile pe lună.

Art. 22. — După ce îndeplinesc o însărcinare, inspectorii sunt datori să raporteze direcţiunii generale a serviciului sanitar.

Pentru inspecţiunile ordinare vor înainta rapoarte cari să cuprindă toate serviciile similare din acelaş judeţ.

Pentru reprimarea unei epizootii, vor raporta ori de câte ori li se va cere, când vor crede necesar, la finele fiecărei luni şi după stingerea epizootiei, când vor alcătui un raport general asupra întregei acţiuni întreprinse şi asupra mersului boalei.

Pentru cercetări şi anchete vor raporta imediat după terminarea lor.

Art. 23. — După sfârşitul fiecărei luni, inspectorii sunt datori să trimită direcţiunii generale a serviciului sanitar un raport în care să arate modul cum au întrebuinţat fiecare zi din lună şi lucrările ce au săvârşit în fiecare zi prin localităţile pe unde au fost.

Art. 24. — In afară de raportul de activitate lunară, inspectorii sunt obligaţi să înainteze lunar şi un raport în care să se cuprindă observaţiunile lor cu privire la dispoziţiunile legilor, regulamentelor, ordinelor circulare şi speciale, instrucţiunilor, inconvenientelor ce le ar prezinta, completările ce ar necesita, etc., etc. Vor mai arăta constatările şi observaţiunile lor asupra serviciilor veterinare publice, asupra modului cum se conduce personalul sanitar veterinar.

Intr'un cuvânt orice constatări şi orice observaţiuni cari privesc serviciile veterinare de Stat, vor face obiectul acestui al doilea raport lunar.

Art. 25. — Inspectorii generali veterinari fiind organe superioare tehnice ajutătoare în conducerea serviciului veterinar public, sunt datori ca să aducă partea lor contributivă de concepţie, de iniţiativă şi de propunere a tot ce cred indispensabil pentru ca serviciile veterinare să corespundă cât mai pe deplin misiunii lor; să propună măsuri generale şi speciale pentru prevenirea şi reprimarea epizootiilor; să refere abaterile, abuzurile, greşelile ce le-au constatat şi informaţiunile ce le-au cules că s'ar fi săvârşit de vreunul dintre medicii veterinari sau agenţii inferiori, acte în desacord cu legile, cu regulamentele, cu ordinele sau cu demnitatea lor.

Art. 26. — Cu ocaziunea oricărei inspecţiuni şi cu prilejul măsurilor de combatere a epizootiilor, inspectorii sunt datori să dea instrucţiuni scrise, atât prin ordine cât şi prin procese verbale redactate în registrele de inspecţiuni din cancelariile comunelor şi ale serviciilor veterinare pentru îndreptarea neregularităţilor, pentru complectarea insuficienţelor şi pentru instruirea personalului sanitar veterinar, a personalului comunal şi poliţienesc, a organelor Jandarmeriei, etc., în limitele legilor, regulamentelor şi ordinelor date de ministerul de interne. direcţiueea generală a serviciului sanitar.

Art. 27. — Pentru cheltuelile ocazionate cu transportul prin comune cu ocaziunea diferitelor servicii cu cari sunt însărcinaţi, inspectorii generali veterinari vor primi câte 20 lei pe zi.

Cererea va arăta numele comunei vizitate, data vizitării şi pe scurt serviciul îndeplinit.

Art. 28. — Pentru transport pe calea ferată inspectorii generali veterinari vor primi din partea direcţiunii generale a serviciului sanitar câte un permis permanent anual de călătorie pe toate liniile Statului.

Art. 29. — Pentru transportul pe apă şi pentru transportul pe căile ferate particulare direcţiunea generală a serviciului sanitar va plăti inspectorilor generali cheltuelile făcute în interesul serviciului pe acele căi.

Art. 30. — Cu ocaziunea controlului serviciilor veterinare din judeţ inspectorii veterinari vor cerceta întreaga activitate a medicilor veterinari, dela ultima inspecţiune făcută şi până în momentul noui inspecţiuni

Dacă inspecţiunea precedentă datează de mai mult de doi ani, inspecţiunea se va face numai pe ultimii doi ani.

Art. 31. — Inspecţiunea generală va urmări toate actele de cancelarie a unui serviciu veterinar de judeţ şi de circumscripţie, lucrările efectuate în cel puţin şase comune rurale şi în toate comunele urbane din circumscripţie.

Art. 32. — Pentru evidenţiarea activităţii, după actele din cancelarie, se vor cerceta toate chemările după registrul de intrare şi eşire şi după celelalte registre şi dosare din cancelarie, spre a se dovedi dacă medicul veterinar s'a transportat la timp pentru constatarea diferitelor boale bănuite epizootice.

Art. 33. — In comunele vizitate, inspectorul va cerceta registrul cu procesele-verbale şi dosarul serviciului veterinar, spre a se convinge dacă medicul veterinar s'a conformat cerinţelor legii, regulamentelor şi ordinelor direcţiunii generale a serviciului sanitar, la constatarea şi reprimarea boalelor infecţioase şi parazitare epizootice, la vizitarea localităţilor infectate, la aplicarea şi controlarea măsurilor, la executarea operaţiunilor de diagnosticare şi de vaccinaţiune, de cercetări bacteriologice şi de ridicări de măsuri.

Art. 34. — Inspectorul general va cerceta ce anume activitate a desfăşurat medicul veterinar în fiecare comună şi ce nu a făcut, cu ocaziunea inspecţiunilor sale;

Dacă a făcut examinarea individuală, în cursul anului, a tuturor cabalinelor, bovinelor, ovinelor şi porcilor; când a făcut-o; cum şi dacă au fost făcute cu înştiinţarea locuitorilor cu cel puţin 6 zile înainte; ce număr s'a prezentat la examinare; ce constatări a făcut; în ce stare este catagrafia animalelor;

Dacă a înştiinţat autoritatea comunală pentru orice alte sosiri ale sale în comună, cu cel puţin 2 zile mai înainte, pentru ca locuitorii să ştie şi să-i ceară sfaturi pentru animalele lor. Ce consultaţiuni şi ce operaţiuni a făcut;

Dacă a vizitat abatorul (tăetoarea) comunal; ce observaţiuni a făcut;

Dacă a vizitat stabilimentele de vânzarea produselor alimentare de origină animală şi ce constatări a înregistrat;

Dacă a văzut lăptăriile şi fabricile de produse ale laptelui; ce constatări şi îndreptări a făcut;

Dacă a văzut la câmp turmele de animale, păşunele, livezile semănate; cari sunt observaţiunile;

Dacă a vizitat cimitirele de animale, unde sunt şi în ce stare;

Dacă a vizitat cel puţin 25 de curţi ale sătenilor, spre a vedea şi examina animalele aflate în acele gospodării, grajdurile, nutreţul, puţurile şi a da sfaturi;

Dacă a examinat animalele de prăsilă ale Statului, comunei, obştiilor, comunităţilor ori societăţilor de îmbunătăţire, precum şi animalele de prăsilă autorizate şi aprobate de Stat, în ce stare le-a găsit şi cum au fost întreţinute;

Dacă a vizitat târgul de vite care se ţine în comune, în ce stare l-a găsit şi cum a funcţionat;

Dacă sunt poverne pentru îngrăşat vite, dacă le a vizitat, în ce stare le-a găsit, ce observaţiuni a făcut şi care este mişcarea animalelor în aceste stabilimente;

Dacă a îndeplinit toate îndatoririle prevăzute în regulamentul pentru serviciul veterinar de judeţ.

Art. 35. — Inspectorii generali vor cerceta modul cum s'a exercitat controlul şi supravegherea medicului veterinar de circumscripţie asupra:

Sănătăţii animalelor;

Prevenţiunii şi reprimării epizootiilor;

Activităţii organelor comunale;

Circulaţiunii cu animale;
Târgurilor şi expoziţiunilor;
Cimitirelor şi ecarisagiilor;
Tăerii animalelor şi cărnurilor puse în vânzare;
Fabricelor de conserve alimentare;
Văcăriilor şi lăptăriilor;
Grajdurilor geambaşilor;
Grajdurile hanurilor;
Animalelor neguţătorilor ambulanţi şi grupelor de nomazi;
Igienei şi alimentaţiunii animalelor;
Asociaţiunilor pentru exploatarea de animale i
Animalelor de prăsilă;
Animalelor aprobate şi autorizate;
Statisticei şi cadastrului animalelor;
Zonei prevenitivă;
Practicei potcovitului, etc.

Vor cerceta de asemenea ce operaţiuni şi ce consultaţiuni gratuite a făcut şi a dat medicul veterinar.

Art. 36. — Din actele aflate în arhiva comunelor şi din cele din cancelaria serviciului se va stabili de către inspectorul general activitatea zilnică în serviciu, pe luni şi pe comune. In special se va cerceta dacă datele trecute în registrele formular No. 18 şi 31 corespund cu cele cuprinse în registrele de inspecţiuni ale comunelor.

Art. 37. — Se va cerceta activitatea în constatările de epizootii, arătându-se data înştiinţării medicului veterinar, data când s'au făcut constatările, datele când s'au vizitat comunele infectate şi ce anume acte a săvârşit cu prilejul vizitării, dacă s'au îndeplinit toate măsurile pentru a se stabili precis diagnoza, dacă s'au făcut operaţiunile de serovaccinare, variolizare, seroterapii maleinizări, tuberculinizări, etc.

Art. 38. — Inspectorul general va cere medicilor veterinari să alcătuiască tabele generale şi el le va verifica, de maleinizările, de tuberculinizările, serovaccinaţiunile, variolizările, seroterapii, etc. făcute în fiecare comună, la ce specii, în ce număr, cu ce rezultate.

Tabelele vor fi separate şi anume: pentru proprietarii cari au plătit se va forma tabele deosebite; iar pentru sătenii cărora li s'au făcut gratuit, li se vor alcătui alte tabele.

Art. 39. — Cu ocaziunea inspecţiunilor prin comune, se va cerceta modul cum medicul veterinar a îndeplinit datoriile sale şi dacă actele din cancelariile comunelor corespund cu actele din cancelaria serviciului veterinar,

Se va cerceta dacă măsurile şi diferitele operaţiuni s'au îndeplinit aşa cum se arată în acte, şi dacă primarii, notarii, (secretarii) şi jandarmii se conformă legii şi regulamentelor.

Art. 40.—Inspectorul general se va folosi de orice chemare a medicului veterinar pentru a face vreo constatare de epizootii, de epoca când trebue să viziteze o comună infectată, de timpul cât trebue să ridice măsurile de poliţie sanitară, pentru a-l asista spre a se convinge dacă

procedează ştiinţific, legal, regulamentar şi în conformitate cu ordinele date. Cu aceste ocaziuni inspectorul îi va arăta calea de urmat şi va da instrucţiuni verbale şi scrise.

Art. 41. — Inspectorul va cerceta cum se ţine cancelaria cu toate lucrările ei, starea în care se găseşte mobilierul, diferite obiecte, instrumente şi aparate, dacă sunt bine îngrijite, şi întreţinute, dacă sunt de pe inventarul pe care este obligat a-l ţine în regulă.

Art. 42. — Inspectorul general este îndatorat să viziteze biuroul de lucru şi biblioteca personală a medicului veterinar şi să cerceteze dacă el este în posesiunea tratatelor celor mai moderne de poliţie sanitară veterinară, de igienă publică, de maladii contagioase ale animalelor, de zootecnie, de medicină internă, de chirurgie, etc., să noteze tratatele principale şi revistele speciale pe cari le primeşte medicul veterinar.

Art. 43. — Inspectorul general veterinar cu ocazia inspecţiunilor generale se va convinge dacă medicii veterinari se ţin în curent cu partea privitoare la boalele de domeniul legii de poliţie sanitară veterinară şi la măsurile ce comportă reprimarea lor.

Art. 44. — Inspectorul general veterinar după ce tremină cu inspecţiunea generală a serviciilor veterinare dintr'un judeţ va întruni tot personalul sanitar veterinar la reşedinţa judeţului; cu această ocaziune va face critica activităţii fiecăruia dintre medici veterinari, arătând ceeace este bine făcut şi ceeace este rău sau insuficient.

După terminarea criticelor, va expune în mod complet cum trebuie să se îndeplinească serviciile sanitare veterinare de către medici veterinari de judeţe, de zone, de circumscripţii, de frontieră, de cale ferată, de oraşe. de abatorii, etc.

Art. 45. — Inspectorii generali veterinari se vor folosi de convocările generale ale personalului sanitar veterinar pentru a pune în curent pe medicii veterinari cu noile registrări ştiinţifice cu privire la etiologică, diagnosticul, simptomatologia, anatomia patologică, tratamentul, măsurile de profilaxie, etc., a diferitelor boale infecţioase şi contagioase. Ei vor face şedinţe demonstrative pentru diferite lucrări; vor arăta cum trebuie făcută o constatare de boale contagioase, cum se face autopsiile, cum se recoltează şi expediază organele, cum se alcătuesc diferite acte de constatări de contravenţiune şi de dare în judecată.

Intr'un cuvânt, inspectorii generali au datoria să instruiască personalul sanitar veterinar asupra a tot ce cade în atribuţiunea medicilor veterinari ca sarcini de îndeplinit.

Art. 46. — La inspecţiunea generală a serviciilor sanitare veterinare de oraşe inspectorii vor proceda cu cancelaria serviciilor aşa ca şi cu acelea ale serviciilor veterinare din judeţ.

Art. 47. — Inspectorul general veterinar când controlează serviciile sanitare veterinare de oraş va vizita: abatoriul, halele, măcelăriile, pescăriile, fabricile de conserve alimentare de origină animală, târgul de animale, grajdurile vacilor de lapte, lăptăriile şi fabricile derivatelor din lapte, serviciul de ecarisagiu, cimitirul, crematoriul de animale,

fabricile de mățărie, grajdurile tramvaelor, parte din grajdurile birjarilor, camionierilor, sacagiilor, hanurilor, parte din bucătării și locurile de conservarea substanțelor alimentare puse în consumațiune și cari aparțin birturilor, restaurantelor, hotelurilor, cârciumelor, ospătăriilor publice, debitele de vânzarea laptelui și a produselor din lapte, magazinele în cari se vând mezeluri și or ce substanțe animale pentru consumațiune.

Art. 48. — Inspectorul general veterinar, vizitând abatoriul va cerceta în mod amănunțit:

a) Foloasele și neajunsurile situațiunii abatoriului față de oraș și vecinătăți;

b) Dacă și cum se pot evita neajunsurile;

c) Construcțiunea diferitelor corpuri ale abatoriului, raporturile între ele, dacă sunt în conformitate cu indicațiunile moderne, avantajele și inconvenientele, modificările ce trebuiesc aduse;

d) Dacă există frigorifer, cum funcționează și dacă satisface cerințele abatoriului;

e) Dacă este destinată o sală pentru examinarea microscopică a cărnurilor, în special pentru trichină;

f) Dacă există o secție sanitară;

g) Care este regulamentul special al abatorului;

h) Dacă personalul sanitar și administrativ se conformă acelui regulament;

i) Dacă examinarea animalelor și inspecțiunea cărnurilor se face în conformitate cu regulamentele speciale;

j) Dacă medicul veterinar pune tot timpul și tot interesul in aceste examinări și inspecțiuni și dacă le face după toate regulele technice;

l) Dacă instalațiunile pentru industriile anexe abatorului sunt în bune condițiuni de funcționare și de igienă.

Art. 49. — Inspectorii vor cerceta dacă abatorul este în legătură cu calea ferată și în vecinătate cu târgul de animale;

Dacă animalele se aduc pe jos, ori pe calea ferată;

Dacă sunt și cât timp ținute în grajduri sau parcuri înainte de a fi tăiate;

Dacă se verifică actele cu cari sunt însoțite și de către cine.

Art. 50. — Ei vor constata în ce mod se transportă cărnurile dela abator la hale și dacă vehiculele sunt în condițiuni cari să asigure cărnurile contra prafului, necurățeniilor, ploilor, etc.

Art. 51. — Vizitând halele, inspectorii generali vor cerceta:

a) In ce condiții sunt clădite;

b) Dacă au suficientă lumină, dacă sunt ventilate, dacă au apă și canal, dacă sunt curat întreținute;

c) Dacă cărnurile sunt de bună calitate și proprii consumațiunii. dacă sunt bine conservate, dacă compartimentele sunt curate și nu se mai păstrează în ele: mațe, stomace, bășici, zarzavat, haine, încălțăminte, etc., etc.;

d) Dacă vânzătorii sunt curat îmbrăcați, aparent sănătoși și ei înșăși;

e) Dacă mesele cuţitele, balanţele, etc. sunt curate;

f) Când se începe vânzarea de carne, peşte, etc. şi când se face controlul de către medicul veterinar al halei;

g) Cum este organizat acest control şi cum se poate şti, dacă este făcut şi ce constatări s'a înregistrat.

Art. 52. — La inspecţia pieţelor inspectorii vor examina pastrama, peşt le proaspăt, preparat şi sărat, racii, scoic le, melcii, stridiile, caracatiţele, brânzeturile, smântâna, untul, margarina, laptele, ouă'e, cârnaţii proaspeţi şi uscaţi, şunca, mezelurile de orice categorie, vânaturile puse în vânzare, pentru a se asigura de calitatea lor şi dacă sunt proprii pentru consumaţiue.

Va cerceta cum este organizat controlul acestor substanţe alimentare şi cum se face realmente de către medicii veterinari.

Art. 53.— Măce ăriile din jurul halelor şi acele din diferite puncte ale oraşelor vor fi vizitate de către inspectorii generali, pentru a se asigura:

Dacă sunt în cond ţii proprii pentru asemenea comerţ;

Dacă sunt curate, luminate, ventilate, în legătură cu apă şi canal;

Dacă personalul este curat îmbrăcat;

Dacă mobilierul şi toate obiecteie şi aparatele sunt curat întreţinute;

Dacă se mai ţine altceva în măcelărie şi pentru ce s'a îngăduit;

Dacă carnea este de bună calitate şi proprie consumaţ unii şi întreţinută în condiţiuni bune de protecţiune în contra insectelor şi a prafului;

Dacă au dulapuri frigorifice;

Dacă se vinde carne tocată;

Dacă se vând şi alte substanţe şi ce anume;

Dacă controlul sanitar se face regulat şi cum se dovedeşte că se face;

Art. 54. — Inspectorii generali veterinari, făcând inspecţia serviciilor veterinare de oraşe, vor vizita to te pescăriile, atât cele din hale şi pieţe, cât şi cele din diferite puncte ale oraşului, precum şi peştele de orice categorie pus în vânzare în deosebite magazine.

Va cerceta dacă pescăriile nu prezintă un inconvenient sanitar pentru vecinătăţi.

Dacă sunt întreţinute curat.

Dacă au apă şi canal.

Dacă peştele proaspăt este ţinut în bune condiţiuni de conservare şi dacă este propriu pentru consumaţie.

Dacă peştele este în condiţiuni regulamentare de preparaţiune şi de conservare.

Art. 55. — Fabricite de conserve alimentare de origină animală vor fi vizitate de inspectorii generali pentru a cerceta:

Raportul lor cu alte clădiri şi vecinătăţi;

Dacă clădirile sunt corespunzătoare şi adaptate scopului industrial;

Dacă fabrica este utilată cu tot aparatul necesar;

Dacă are frigorifer sau săli bine şi mult ventilate, după necesitate;

Dacă instalaţiunile sunt înzestrate cu apă suficientă şi tot la canal;

Dacă mobilierul şi aparatele sunt după indicaţiunile tehnice şi ştiinţifice şi dacă se întreţin în excelente condiţiuni de curăţenie;

Dacă personalul este examinat frecuent de medici, dacă este curat îmbrăcat;

Dacă substanţele cari servesc la preparaţiune sunt de calitate bună şi admisibilă pentru cosumaţiune;

Dacă până la preparaţiune sunt conservate în bune condiţiuni;

Dacă prepararea lor industrială se face după cele mai recente norme ştiinţifice şi tehnice;

Dacă fabrica este frecuent inspectată de medicul veterinar, cum se dovedeşte aceasta şi ce constatări a făcut în trecut;

Cari sunt pieţele de desfacere.

Art. 56.—Inspectorii generali vor vizita de asemenea târgul de animale al oraşului, atât în timpul funcţionării lui, cât şi în alte zile, pentru a se asigura:

Dacă târgul este aşezat şi construit în condiţiunile prescrise de legi şi de regulamente;

Dacă medicul veterinar asistă totdeauna pe timpul duratei funcţionării lui;

Dacă se exercitează, şi cum, controlul sanitar pentru animalele intrate şi pentru cele ieşite;

Dacă animalele sunt aduse cu acte de origină şi de proprietate în regulă şi cine face acest control;

Dacă pentru animalele vândute se eliberează certificate de sănătate şi de origină de medicul veterinar al oraşului;

Dacă târgul se ţine în bune condiţiuni de curăţenie.

Art. 57. — Lăptăriile şi fabricile pentru prepararea diferitelor derivate din lapte vor fi vizitate de către inspectorii generali pentru a se convinge dacă sunt instalate şi dacă funcţionează în conformitate cu legile şi regulamentele speciale.

Se va interesa cum se face transportul laptelui la şi de la lăptărie şi fabrică;

Cum se conservă de la sosire şi până la desfacere.

Dacă laptele sau derivatele puse în vânzare corespunde titlului sub care se vinde.

Dacă localul este înzestrat de apă şi canal.

Dacă personalul este curat;

Dacă aparatele şi mobilierul este propriu unui asemenea stabiliment;

Dacă stabilimentul are frigorifer;

In ce condiţiuni se păstrează produsele;

Dacă în sale de operat şi de păstrat produsele, locuesc oameni ori pătrund animale;

Starea generală a stabilimentului.

Dacă există un registru de situaţiune al stabilimentului în care să se arate: numele proprietarului sau asociaţiunea exploatatoare, autorizaţiunea, data diferitelor inspecţiuni, starea sănătăţii oamenilor de serviciu, infracţiunile, etc.

Art. 58. — Se vor vizita de asemenea, încât mai mare număr, grajdurile vitelor pentru lapte. Inspectorii vor căuta să examineze condi-

ţiunile în cari sunt clădite şi dacă sunt corespunzătoare prescripţiunilor regulamentelor speciale şi scopului peutru cari sunt înfiinţate. Ei vor cerceta:

Vecinătăţile grajdurilor, dacă sunt ori nu vătămătoare;

Capacitatea şi ventilaţiunea lor faţă de numărul animalelor:

Pardoseala şi înclinaţiunea; curăţenia lor;

Legătura lor cu canalurile de scurgere;

Curăţenia curţii; depozitarea băligarului;

Dacă locuesc oameni ori animale în aceste grajduri;

Cum se hrănesc şi se adapă animalele;

Dacă în cursul zilei se ţin afară, prin curţi şi adăposturi;

Dacă proprietarul are carnetul sanitar pentru vitele de lapte;

Dacă vitele sunt tuberculinizate şi marcate în conformitate cu regulamentele speciale;

Dacă vitele nou cumpărate sunt tuberculinizate mai înainte de a fi introduse în grajd;

Dacă s'a constatat şi ce anume infracţiuni şi ce măsuri legale s'au luat.

Art. 59 — Inspectorii generali veterinari vor vizita de asemenea cimitirul pentru animale, crematoriul pentru animale şi serviciul de ecarisagiu, spre a se convinge dacă sunt şi funcţionează în conformitate cu legile, cu regulamentele speciale şi cu ordinele circulare.

Art. 60. — Inspectorii generali veterinari cu ocaziunea inspecţiunilor făcute serviciilor veterinare de oraşe, se vor interesa dacă sunt organizate măsuri severe pentru profilaxia turbării;

Vor cerceta dacă municipalitatea a dat ordonanţă pentru ţinerea câinilor legaţi prin curţi şi circulaţiunea prin oraş a lor numai cu botniţe.

Dacă este organizat un serviciu special pentru prinderea câinilor vagabonzi, în cazul negativ, dacă sunt organizate echipe sanitare pentru intoxicarea lor în orele de dimineaţă.

Art. 61 — Inspectorii generali vor examina animalele cari aparţin autorităţilor municipale şi se vor asigura dacă sunt în bune condiţiuni de sănătate, de hrană şi de îngrijire.

Art. 62. — Inspectorii vor mai cerceta contravenţiunile constatate de medicii veterinari, motivele şi modul cum s'au alcătuit actele de dare în judecată, dacă contravenienţii au fost supuşi judecăţii şi cari au fost sentinţele date.

Art. 63. — Pentru controlul măsurilor luate la prevenirea şi reprimarea diferitelor epizootii ce au existat în comună, inspectorii vor cerceta actele referitoare şi le vor confrunta între ele şi la trebuinţă se vor transporta la locuinţele sau localităţile unde au existat sau mai există unele epizootii.

Art. 64. — Cu prilejul inspecţiunilor ce le fac serviciilor veterinare de oraş, inspectorii generali veterinari vor lăsa toată libertatea de acţiune medicilor veterinari ca să procedeze ca de obiceiu la îndeplinirea datoriilor lor, observând de aproape şi notând modul de procedare.

Numai după ce medicii veterinari vor fi terminat cu lucrările lor,

inspectorii generali veterinari vor face critica acţiunii lor şi le va arăta cum ar fi trebuit să lucreze.

Art. 65. — Inspectorii generali veterinari inspectând serviciile veterinare de zonă vor cerceta starea în care se ţine cadastrul animalelor spre a se convinge dacă este în conformitate cu regulamentele speciale şi dacă corespunde scopului.

Art. 66. — Inspectând oficiile veterinare de frontieră, inspectorii vor controla starea în care se întreţine localul oficiului şi anexele sale; vor cerceta dacă este suficient, dacă este bine instalat, bine utilat, pentru a răspunde pe deplin scopului pentru care sunt create.

Grajdurile şi parcurile de animale în ce stare de curăţenie se menţin şi cum se dezinfectează după eşirea animalelor din oficiu.

Unde se face depozitele de bălegare şi unde se transportă ulterior.

De unde şi cum se aprovizionează oficiul cu alimente pentru animale.

Dacă are apă suficientă şi dacă este canalizat.

Art 67.—Se va cerceta dacă s'a comunicat regulat oficiului vamal despre fiecare import de animale cu arătarea numărului, categoriei şi etăţii animalelor admise şi respinse, cu maleinizare şi tuberculinizare la frontieră sau la domiciliu şi cu arătarea taxelor de vizită sanitară, de maleinizare, de tuberculinizare, de grajduri, de cauţiune depusă, în conformitate cu regulamentul oficiilor sanitare veterinare.

Art. 68. — Se va controla de paralel registrul de import de animale cu registrul de maleinizare şi cu registrul de intrare şi ieşire, spre a verifica dacă toate solipedele şi bovideele importate au fost supuse maleinizării şi tuberculinizării la frontieră şi dacă s'a comunicat despre unele din ele, direcţiunii generale a serviciului sanitar şi medicilor veterinari de la locul de destinaţie pentru maleinizare şi tuberculinizare la domiciliu.

Art. 69. — Registrele de import şi de export, precum şi cele de transit, pentru animale, pentru materii brute şi pentru produse animale, se vor examina spre a se vedea dacă s'a procedat conform regulamentului special şi ordinelor direcţiunii generale aservtciului sanitar.

Art. 70. — Se va observa dacă măsurile pentru prevenirea boalelor epizootice se execută atât la oficiul sanitar veterinar, cât şi pe linia de frontieră dependinte de oficiu şi dacă stipulaţiunile din convenţiile veterinare cu statele vecine se aduc la îndeplinire.

Art. 71. — Inspectorii generali vor controla inopinat dacă şi cum se efectuează operaţiunile de maleinizare, de tuberculinirzae, de examinarea animalelor, a materiilor brute şi a produselor animale, de către medicul veterinar al oficiului sanitar veterinar.

Art. 72. — Inspectorii se vor asigura de modul cum medicii veterinari şi ceilalţi funcţionari şi oameni de serviciu îşi îndeplinesc datoriile şi dacă nu lipsesc dela posturile lor. Vor cerceta cum se întreţin animalele în stabiliment, cum se adapă, cum se face poliţia în interiorul oficiului şi ce garanţie de izolare prezintă măsurile ordonate de medicul veterinar.

Art. 73. — Intreaga corespondenţă şi archivă a serviciului oficiilor

sanitare veterinare va fi inspectată de către inspectorii generali, pentru a se convinge dacă se găsesc în regulă, ordine şi la curent.

Art. 74. — Pentru inspecţiunea serviciilor veterinare de cale ferată, inspectorii generali vor avea în vedere prescripţiunile regulamentului special pentru transporturile pe cale ferată şi vor face cercetările lor în conformitate cu acel regulament.

Pe lângă controlul serviciilor veterinare, inspectorii vor face şi inspecţiunea restaurantelor din staţiunile de cale ferată şi acelor din vagoane, pentru a se asigura dacă alimentele de origină animală sunt proprii pentru consumaţiune şi păstrate în bune condiţiuni.

Art. 75. — După terminarea unei inspecţiuni generale a unei anchete, ori a unei însărcinări de serviciu, inspectorii sunt datori să înainteze în scurt timp un raport amănunţit şi documentat, care va fi însoţit de concluziuni, cuprinzând părerea inspectorului şi propunerile sale.

Art. 76. — Când inspectorii generali veterinari sunt însărcinaţi cu aplicarea şi conducerea măsurilor pentru prevenirea şi reprimarea unei epizootii, ei au toată autoritatea asupra medicilor veterinari în numele directorului general al serviciului sanitar şi ordonă orice măsură vor crede că este de natură a asigura bunul mers al serviciului de preventiune şi de reprimare, în conformitate cu legile, cu regulamentele şi cu ordinele date.

Art. 77. — In cazuri de epizootii grave cari ameninţă a lua extensiune mare, ori când epizootia are o extensiune mai mare decât cea cunoscută autorităţilor locale şi medicilor veterinari, inspectorii generali vor organiza serviciul de poliţie sanitară aşa cum vor crede necesar, repartizând personalul sanitar veterinar şi pe agenţii sanitari veterinari după trebuinţă.

In aceste cazuri ei sunt datori să se stabilească în regiunile infectate şi să ţină în curent zilnic, ori la câteva zile, după gravitatea cazurilor, direcţiunea generală a serviciului sanitar cu mersul boalelor şi cu activitatea lor şi a fiecărui medic veterinar de sub ordinele lor.

Art. 78. — Inspectorii generali veterinari sunt datori ca 30 zile pe an să lucreze în continuitate ori fracţionat la laboratorii de boale contagioase, de bacteriologie, de anatomie patologică, în institutul de serovaccinuri, la clinicile şcoalei de medicină şi într'un laborator de analiza laptelui şi a derivatelor din lapte.

Art. 79. — Inspectorii generali veterinari sunt datori să publice pe fiecare an, câte o lucrare personală cu subiect din poliţia sanitară, igiena publică, boale contagioase sau bacteriologie.

Art. 80. — La finele anului, inspectorii generali vor înainta direcţiunii generale a serviciului sanitar un raport rezumativ de activitatea desfăşurată în cursul anului şi vor face propunerile ce vor crede de cuviinţă pentru ameliorarea serviciilor.

REGULAMENT
PENTRU SERVICIUL VETERINAR DE JUDEŢE

(Aprobat cu decretul regal No. 2714, publicat în «Monitorul Oficial» No. 93 de la 28 Iulie 1894)

TITLUL I

Compunerea serviciului veterinar de judeţe

Art. 1. — Cu îndeplinirea lucrărilor de poliţie veterinară, prescrisă prin legi şi regulamente, precum şi prin ordinele Ministerului de Interne, sunt însărcinate administraţiunile următoare:

a) Prefectura;

b) Sub-prefecturile;

c) Primăriile comunelor urbane, afară de comuna capitală a judeţului;

d) Primăriile comunelor rurale.

Art. 2. — Pe lângă aceste administraţiuni funcţionează, ca organe ale serviciului veterinar, medicul veterinar al judejului şi medicii veterinari ai comunelor urbane, în afară de cei ai capitalei judeţului [1]).

1) NOTA.—Vezi art. 41 din legea sanitară, vol. I, pag. 75, cu adnotaţiile respective.

TITLUL II

Atribuţiunile administraţiunilor sanitare-veterinare

CAP. I

Atribuţiunile prefecţilor de judeţe

Art. 3. — Prefectul judeţului are următoarele atribuţiuni:

a) Execută, în coprinsul judeţului, măsurile de poliţie veterinară prescrise de legi, regulamente sau ordinele ministeriale;

b) Priveghează mersul serviciului veterinar, starea sănătăţei animalelor;

c) Ordonă constituirea de urgenţă a comisiunilor pentru constatarea boalelor epizootice, ori de câte ori este informat sau i se raportează despre ivirea a unor asemenea boale;

d) Informează de urgenţă ministerul de interne despre constatarea boalelor epizootice şi enzootice ivite între animalele din ţinutul judeţului;

e) Se informează şi raportează ministerului de interne despre starea sănătăţei animalelor din Statele vecine;

f) Când vreuna din boalele epizootice, prevăzute la art. 1 din legea de poliţie veterinară, ia o întindere mai mare, va înştiinţa pe prefecţii vecini despre existenţa boalei şi despre măsurile luate pentru combaterea ei.

Asemenea va anunţa şi în caz de încetarea boalei;

g) Dă permisiuni pentru înființarea stabilimentelor unde se prepară conserve alimentare de origină animală, în cazurile în care regulamentul industriilor insalubre prevede această permisiune din partea prefectului, şi supraveghează aceste stabilimente în conformitate cu regulamentele speciale.

Art. 4. — Prefectul raportează ministerului de interne ori-ce neregularități, negligențe sau abateri de la îndatoririle legale comise de medicul-veterinar de județ.

CAP. II

Atribuțiunile sub-prefecților

Art. 5. — Sub-prefectul îndeplineşte, în cuprinsul circumscripțiunei sale, următoarele îndatoriri:

a) Raportează de urgență prefectului cazurile de boale epizootice de domeniul legei de poliție veterinară;

b) Ia parte în constituirea comisiunilor de constatarea boalelor epizootice, conform art. 29, lit. *b* din legea de poliție veterinară;

c) Execută măsurile sanitare-veterinare cu cari va fi însărcinat de prefect, precum şi toate ordinele relative la serviciul veterinar primite de la prefect;

d) Dă medicului veterinar de județ tot concursul necesar în îndeplinirea însărcinărilor ce îi sunt impuse prin legea sanitară, prin legea de poliție veterinară, prin regulamentele şi ordinile ministeriale;

e) Controlează pe primarii comunelor rurale, spre a se asigura dacă ei execută măsurile veterinare recomandate de medicul veterinar al județului şi dacă dau concursul lor medicului veterinar;

f) Veghiază ca primarii să dea concursul lor efectiv la inoculațiunea animalelor prescrisă de medicul veterinar;

g) Stă în localitățile unde s'au ivit boale epizootice atât cât trebuința va cere;

h) Supraveghează stricta executare a dispozițiunilor ce vor fi prescrise prin legi, regulamente sau ordine ministeriale cari privesc îmbunătățirea vitelor;

i) Ia măsuri pentru ținerea în condițiuni igienice a locuințelor pentru animale şi pentru întreținereă în stare igienică a curților, fântânelor, puțurilor, sghiaburilor pentru adăpat, a malurilor apelor curgătoare;

j) Ia măsuri ca fiecare comună să aibă destinat un loc anume ca cimitir pentru îngroparea animalelor ucise sau moarte;

k) Supraveghiază târgurile de vite;

l) Ia măsuri ca autoritățile comunale să cerceteze cu scrupulositate actele de origină şi sănătate, preeum şi actele de proprietate cu care sunt însoțite vitele aduse la târguri spre vânzare;

m) Ordonă şi controlează totdeauna ca autoritățile comunale să libereze certificate de origină şi sănătate pentru vitele care pleacă din comună spre înstrăinare;

n) Ia măsuri ca autorităţile comunale să aducă la cunoştinţa locuitorilor, prin publicaţiuni făcute din timp în timp, îndatoririle ce le impune legea de poliţie veterinară.

CAP. III

Atribuţiunile primarilor din comunele urbane, afară de comuna de reşedinţă de judeţ

Art. 6. — Fiecare primar al unei comune urbane, care nu este capitală de judeţ, îndeplineşce următoarele atribuţiuni:

a) Alcătueşte regulamentele de poliţie veterinară pentru abatorii, hale, etc., pe care le va supune spre aprobare prefectului şi ministerului de interne;

b) Pregăteşte planurile pentru abatorii, hale, stabilimente de distrugerea cadavrelor animale, târguri de vite, pentru care va lua avizul consiliului de igienă publică al judeţului şi va cere aprobarea ministerului de interne;

c) Supraveghiază abatoriile, pieţele, târgurile, stabilimentele de distrugerea cadavrelor animale, transportarea şi conservarea cărnurilor, peştelui, pastramei; supraveghiază, de asemenea, dacă tăierea vitelor se face conform legei şi regulamentului special;

d) Ingrijeşte ca fântânele, puţurile, adăpătoarele, malurile apelor, să fie întreţinute în mare curăţenie;

e) Destină un loc ca cimitir pentru animale şi ordonă ca toate cadavrele animalelor ucise sau moarte să fie îngropate acolo;

f) Ingrijeşte ca serviciul comunal să posede în totdeauna formulare de certificate de provenienţă şi sănătate, precum şi toate registrele necesare serviciului veterinar, tabele statistice pentru boale epizootice, tabele pentru catagrafie, etc.;

g) Ia măsuri pentru împuţinarea câinilor vagabonzi;

h) Procură substanţe desinfectante, în cazuri de epizootii, locuitorilor săraci; înlesneşte medicamente pentru căutarea animalelor locuitorilor săraci;

i) Raportează urgent despre ivirea boalelor epizotice şi enzootice şi ia măsuri până la constituirea comisiunei de constatare a boalei;

j) Execută măsurile de poliţie veterinară prescrise de legea sanitară, de legea de poliţie veterinară, de regulamentele şi ordinele ministerului de interne sau ale prefectului;

k) Insoţeşte, personal sau printr'un delegat, pe medicul veterinar al judeţului, sau pe inspectorul veterinar, în inspecţiunile ce le vor face aceştia serviciului veterinar al comunei;

l) Alocă în budget suma prevăzută în legea sanitară pentru plata unui medic veterinar;

m) Infiinţează abatorii în conformitate cu cerinţele igienice moderne;

n) Procură serviciului veterinar al comunei instrumentele necesare pentru verificarea diagnosei boalelor contagioase şi infecţioase.

CAP. IV

Atribuţiunile primarilor comunelor rurale

Art. 7. — Primarii comunelor rurale îndeplinesc următoarele atribuţiuni :

a) Priveghiază sănătatea animalelor ;

b) Când vor avea informaţiunea că au murit mai multe vite cu aceleaşi semne de boală, se vor transporta imediat în localitate, şi dacă, după cercetările făcute, au bănuială de ivirea unei boale epizootice, vor înştiinţa imediat pe sub-prefect şi pe medicul veterinar al judeţului ;

c) Raportează pe dată sub prefectului şi medicului veterinar al judeţului ivirea boalelor contagioase, epizotice şi enzootice ;

d) Iau parte în comisiunile de constatarea boalelor epizootice, dând tot concursul pentru constatarea tutulor cazurilor de boală şi luând toate măsurile prescrise prin procesul-verbal de constatare ;

e) Execută măsurile de poliţie veterinară prescrise de legea de poliţie veterinară, de regulamentele şi ordinele ministerului de interne sau ale prefectului ;

f) Trămite regulat medicului veterinar al judeţului în conformitate cu regulamentul legei de poliţie veterinară, tabela statistică de mersul fiecărei boale epizootice ;

g) Ingrijesc să aibă totdeauna formulare de certificate de origină şi sănătate, şi liberează asemenea acte când nu există şi nu bănuesc existenţa a nici unei boale epizootice, pentru toate vitele cari se duc la târguri spre vânzare, sau care sunt vândute în comună şi urmează a părăsi localitatea ;

h) Ingrijesc ca puţurile, fântânele, adăpătoarele, malurile apelor curgătoare să fie curat întreţinute şi ca băltoacele să fie astupate ;

i) Supraveghează modul cum îşi îndeplinesc îndatorirea delegatul consiliului comunal însărcinat cu controlul vitelor ce se taie pentru consumaţiune ;

j) Controlează calitatea cărnurilor, a peştelui, a racilor, a pastramei, etc., puse în consumaţiune, şi exclude din consumaţiune alimente stricate sau provenite de la animale bolnave ;

k) Verifică actele de sănătate şi de proprietate cu care sunt însoţite vitele ce trec prin comună, venind din alte părţi, şi sechestrează pe cele aflate în neregulă, înştiinţând pe sub-prefect şi pe medicul veterinar al judeţului ;

l) Iau măsuri pentru uciderea câinilor vagabonzi şi a celor cari dau semne de turbare ;

m) Destină un loc ca cimitir pentru animale şi ordonă ca toate cadavrele animalelor moarte sau ucise, precum şi rămăşiţele cadaverice, să fie îngropate acolo ;

n) Inlesnesc îngroparea cadavrelor şi rămăşiţelor cadaverice ale vitelor locuitorilor fără mijloace;

o) Ingrijesc de taurii sau armăsarii comunei, conform instrucţiunilor date de veterinarul judeţului sau de minister.

Art. 8. — In zona preventivă primarul îndeplineşte toate lucrările care îi incumbă, în virtutea legei de poliţie veterinară şi a regulamentului zonei preventive.

TITLUL III

Despre medicii veterinari de judeţe

CAP. I

Numiri, concedii, penalităţi

Art. 9. — Medicii veterinari de judeţe sunt însărcinaţi cu aplicarea măsurilor de poliţie sanitară-veterinară, cu combaterea boalelor contagioase ale animalelor domestice, cu supraveghiarea igienei animalelor şi cu ameliorarea rasei vitelor.

Art. 10. — Medicii veterinari de judeţe sunt direct subordonaţi directorului general al serviciului sanitar. Ei corespund cu directorul general al serviciului sanitar şi cu prefectul judeţului, cărora le comunică toate întâmplările şi constatările relative la serviciul veterinar.

Art. 11. — Medicii veterinari de judeţe se numesc şi se revoacă prin decret regal, după recomandaţia ministerului de interne.

Art. 12. — Medicii veterinari nu se pot numi definitiv în funcţiuni de veterinari de judeţe de cât numai pe baza unui concurs, depus în conformitate cu regulamentul general al concursurilor.

Art. 13. — Medicii veterinari de judeţe sunt retribuiţi din casa judeţului cu 400 lei leafă şi 200 lei diurnă pe lună, pentru ţinere de cai şi trăsură.

Art. 14. — Medicii veterinari de judeţe pot să se schimbe între ei prin consimţimânt reciproc, cu aprobarea ministrului şi în virtutea unui decret regal.

Medicii veterinari de judeţe, în timpuri normale, când nu există boale infecţioase în judeţ, se pot absenta de la serviciu, cel mult de trei ori pe lună, pentru câte 24 ore, când sunt chemaţi în consultaţii profesionale, înştiinţând despre aceasta pe prefect şi arătând pe înlocuitor.

Art. 15. — Concediile şi permisiunile medicilor veterinari de judeţe se aprobă de directorul general al serviciului sanitar.

Fiecare cerere de concediu trebue să fie însoţită de o declaraţiune a înlocuitorului petiţionarului, prin care se obligă al înlocui în timpul concediului.

Concediile nu vor putea fi mai mari de 30 zile pe an, afară de cazuri extraordinare de boală constatată prin certificat medical.

Art. 16. — In cazul când în judeţ sau în judeţele vecine există epizootii, nu se va acorda concedii medicilor veterinari de judeţe.

Art. 17. — Medicii veterinari de judeţe, cari se vor fi făcut pasibili de penalităţi, vor fi admonestaţi, suspendaţi sau revocaţi.

Admonestarea li se face de către directorul general al serviciului sanitar.

Suspendarea li se aplică de ministru, după gravitatea cazului, dela

o lună până la şease luni, în care timp pierd dreptul la leafă sau diurnă fiind înlocuiţi de un locţiitor provizoriu.

Revocarea se face prin decret regal, în urma unui raport motivat al ministrului de interne.

Art. 18. — Suspendarea şi revocarea vor fi bazate pe o cercetare făcută de către un inspector veterinar, sau întemeiate pe acte oficiale, produse de capul serviciului veterinar, asupra căror acte ministrul va lua avizul comisiunei veterinare şi consiliului sanitar superior.

CAP. II

Atribuţiunile şi îndatoririle medicilor veterinari de judeţe

Art. 19. — Medicii veterinari de judeţe îşi au reşedinţa în capitala judeţului.

Art. 20. — Cancelaria medicilor veterinari de judeţe este în localul prefecturei judeţului.

Art. 21. — Medicii veterinari de judeţe, când nu au chemări, constatări sau inspecţiuni prin judeţ, sunt datori a se prezenta la cancelarie, în zilele de lucru, în orele stabilite, spre a pune la curent lucrările de cancelarie, a lua cunoştinţă de ordinele şi comunicările sosite şi a da curs lucrărilor. Administraţia judeţeană va pune la dispoziţia medicului veterinar de judeţ un microscop cu accesoriile sale, o lupă, seringi, o trusă cu instrumente de autopsie, după modelul indicat de direcţia generală a serviciului sanitar, şi alt material indispensabil pentru verificarea diagnoselor boalelor infecţioase şi contagioase.

Art. 22. — In cazul când pleacă în inspecţiuni, constatări sau chemări în judeţ, medicii veterinari de judeţe sunt obligaţi a încunoştiinţa prefecturei ziua ple ărei, ziua probabilă a întoarcerei la reşedinţă şi, pe cât posibil, să încunoştiinţeze prefectura de localităţile unde se află şi unde are să plece.

Art. 23. — Medicul veterinar de judeţ înştiinţează pe medicul primar de judeţ şi pe medicul de oraş despre ivirea în circumscripţiunile lor de boale infecţioase ale animalelor, cari se pot transmite la oameni.

Art. 24. — Medicii veterinari de judeţe se pot transporta spre a constata toate boalele infecţioase despre cari vor avea informaţiuni sau pentru cari vor primi invitaţiuni din partea prefecturei, sub-prefecturei sau primăriei respective.

Când vor constata că epizotiile au un caracter întins şi ameninţător, şi în cazurile prevăzute de lege, vor rămâne în localitate, împreună cu membrii comisiunei de constatare, pentru a aplica măsurile de poliţie sanitară veterinară, anunţând despre aceasta, de urgenţă, pe prefect şi pe directorul general al serviciului sanitar.

Art. 25. — Medicul veterinar al judeţului, când constată vre-o boală din cele prevăzute de art. 1 din legea de poliţie sanitară-veterinară, împreună cu ceilalţi membri din comisinnea de constatare, constituită conform art. 29 din legea menţionată, va face un proces-verbal în care va arăta:

a) Data şi modul constituirei comisiunei, motivele cari au determinat această constituire, informaţiunile culese, anamneza, ziua ivirei boalei, simptomele, leziunile anatomo-patologice ale boalei, diagnosa, modul ivirei boalei, numărul animalelor bolnave, al celor bănuite şi numărul total al speciilor animale din comună cari s'ar putea îmbolnăvi de afecţiunea constatată;

b) Dacă în arhiva primăriei a găsit înregistrată declaraţiunea cerută de art. 25 din legea de poliţie sanitară-veterinară, şi dacă s'a eliberat declaratorului o adeverinţă datată, numerotată, dintr'un registru special de declaraţiune;

c) Măsurile ce s'au aplicat pentru combaterea epizootiei, şi de când proprietarul posedă animalele bolnave.

Art. 26. — In caz de bănuială sau de constatarea pestei-bovine, medicul veterinar al judeţului va raporta urgent directorului general al serviciului sanitar, care va aviza; şi, dacă sunt vite moarte, atinse de această boală, va păstra organele unde leziunile anatomo-patologice sunt mai caracteristice.

Art. 27. — Pe tot timpul duratei pestei bovine şi până la ridicarea măsurilor de poliţie sanitară-veterinară; aplicată contra acestei boale comisiunea va dresa zilnic procese-verbale de toate constatările făcute trămiţându-le pe dată direcţiunei generale serviciului sanitar.

Art. 28. — In cazuri de constatări de răpciugă (maliasm. morvă), şi când simptomele şi leziunile vizibile nu sunt suficiente pentru confirmarea boalei, medicul veterinar de judeţ va face injecţiuni revelatoare cu substanţe reactive, pe care i le va pune la dispoziţie direcţiunea generală a serviciului sanitar, sau va trimite produse suspecte spre a fi examinate de experţi însărcinaţi cu aceasta de directorul general al serviciului sanitar (la institutul de patologie şi bacteriologie, sau la şcoala superioară de medicină veterinară).

Art. 29. — Dacă medicul veterinar de judeţ va avea îndoială asupra existenţei răpciugei, va telegrafia direcţiunei generale a serviciului sanitar, care va aviza.

Asemenea va cere autorizaţiune prealabilă direcţiunei generale a serviciului sanitar, când va fi trebuinţă să se ucidă deodată mai mulţi de 3 cai răpciugoşi.

Art. 30. — Când direcţiunea generală a serviciului sanitar decide ca vitele cornute dintr'o localitate sau cireadă, atinse de febra aftoasă, să se inoculeze, medicul veterinar de judeţ va cere primarului comunei ajutoarele necesare, pe cari le va instrui asupra modului cum să se facă inoculaţiunea şi o va supraveghea până la terminarea operaţiunei. Va părăsi localitatea numai după ce toate vitele s'au inoculat.

Art 31. — In cazurile de constatare a variolei ovine în turmele afectate, medicul veterinar de judeţ procedează asemenea la inoculaţiune, ajutat de oamenii din localitate, urmând întocmai ca în cazul precedent.

Art. 32. — Când medicul veterinar al judeţului are dubiu asupra diagnozei veri-uneia din boalele contagioase, epizootice sau enzootice, poate

cere direcţiunei generale a serviciului sanitar trimiterea unui inspector veterinar cu care să se consfătuiască.

Art. 33. — Medicul veterinar de judeţ este obligat ca, pentru orice constatare de boale epizootice sau enzootice, să înştiinţeze pe dată direcţiunea generală a serviciului sanitar, pe prefectura judeţului, căreia îi va cere să anunţe prefecturile vecine, pe medicii veterinari ai comunelor urbane din judeţ, şi pe medicii veterinari din despărţirile zonei preventive, când asemenea despărţiri se coprind în acel judeţ.

Art. 34. — Comisiunea de constatarea boalei, după îndeplinirea dispoziţiunilor art. 155 şi a celorlalte prevăzute în legea de poliţie sanitară-veterinară, pentru boalele pentru cari legea menţionată dă dreptul la despăgubire, va libera proprietarului, pentru vitele ucise şi pentru obiectele distruse un proces-verbal individual, în care se va arăta numele proprietarului, numărul vitelor ucise după calităţi şi obiectele distruse, cu valoarea cu care s'au estimat.

Acest proces-verbal individual trebue să corespundă cu amănuntele din procesul-verbal general încheiat de comisiune.

Art. 35. — După terminarea boalei şi după dezinfecţia radicală a localurilor, curţilor, vehiculelor, ustensilelor, hamurilor, etc., venite în contact cu animalele bolnave sau productele lor morbide, comisiunea de constatare va încheia un proces-verbal în care va menţiona detaliat toate operaţiunile făcute, neregularităţile şi contravenţiunile urmate dela constatarea boalei şi până la ridicarea măsurilor, dacă s'au comis neregularităţi şi contravenţiuni.

Art. 36. — In comisiunea de constatare a boalei, medicul veterinar al judeţului este preşedintele comisiunei, redigează procesul-verbal şi indică măsurile de poliţie sanitară-veterinară ce trebuesc luate pentru fiecare caz. Pentru stricta aplicare a măsurilor va fi răspunzătoare administraţia; medicul veterinar va raporta direcţiunei generale a serviciului sanitar despre modul aplicărei acestor măsuri.

Art 37. — Toate procesele-verbale de constatarea boalelor contagiose, de terminarea lor, de desinfecţia şi de ridicarea măsurilor, precum şi cele individuale prevăzute la art. 34, se vor dresa în câte patru exemplare, conform formularelor indicate de direcţiunea generală a serviciului sanitar. Din acestea se va trimite unul direcţiunei generale a serviciului sanitar, unul prefecturei respective, un altul va rămâne la cancelaria primăriei şi cel de-al patrulea în arhiva serviciului veterinar al judeţului.

Art. 38. — Când medicul veterinar de judeţ constată la animale o boală infecţioasă, care se poate transmite la om, el înştiinţează despre aceasta şi pe medicul primar al judeţului.

Art. 39. — Medicii veterinari de judeţe vor rămâne în localităţile atinse de pesta bovină cât va cere trebuinţa.

Art. 40. — Medicul veterinar de judeţ va inspecta localităţile bântuite de celelalte boale epizootice din zece în zece zile, dresând proces-verbal de cele constatate.

Art. 41. — Medicii veterinari de judeţe se vor transporta imediat în

localităţile din judeţ, unde vor fi chemaţi să constate sănătatea animalelor destinate pentru transportarea dela o localitate la alta, sau pentru a fi exportate, dându-le certificate de origină şi de sănătate, conform regulamentelor şi instrucţiunilor date de direcţiunea generală a serviciului sanitar.

Aceste certificate sunt cu totul gratuite, rămânând numai ca cei cari au trebuinţă de asemenea certificate să înlesnească transportul medicului veterinar în natură.

Art. 42. — In toate ocaziunile, medicul veterinar de judeţ va povăţui pe săteni asupra obligaţiunilor ce le impune legea de poliţie sanitară-veterinară şi asupra igienei şi condiţiunilor technice pentru îmbunătăţirea vitelor.

Art. 43.— Medicii veterinari de judeţe vor inspecta toate târgurile de vite ce se ţin în raza judeţului; vor sta în localitate pe tot timpul funcţionărei lor, examinând animalele aduse spre vânzare spre a constata starea sănătăţei lor; vor cerceta dacă sunt însoţite de certificate de provenienţă şi sănătate, şi vor aplica contra tutulor infracţiunilor, cu ajutorul administraţiunei, măsurile prescrise de legea de poliţie sanitară veterinară.

Art. 44. — Medicii veterinari de judeţe dau ajutor medical animalelor bolnave cu ocaziunea trecerei prin comune.

Pentru animalele care aparţin locuitorilor săraci acest ajutor este gratuit; în asemenea cazuri, veterinarul va putea prescrie şi ordonanţe gratuite, în comptul judeţului, în limitele sumei fixate în budgetul judeţului pentru acest scop.

Art. 45.—Medicul veterinar de judeţ face parte din consiliul de higienă şi de salubritate publică al judeţului, când se află la reşedinţă.

Art. 46. — Medicul veterinar de judeţ va inspecta regulat pe fiecare lună, dela 1 Aprilie până la 1 Octombrie, câte 20 comune rurale; iar dela 1 Octombrie şi până la 1 Aprilie câte 10 comune rurale.

In cazul când există epizootie în judeţ, în mai mult de cinci comune aceste inspecţiuni nu mai sunt obligatorii. In orice caz ei vor inspecta toate comunele din judeţ în cursul unui an.

Art. 47.—La finele fiecărei luni, medicii veterinari de judeţe vor trimite direcţiunei generale a serviciului sanitar un raport de mersul serviciului şi constatările făcute, pe lângă cari vor anexa câte un exemplar din procesele-verbale de inspecţiunile ordinare făcute în luna respectivă,

Art. 48.—La vizitarea comunelor rurale medicii veterinari vor cerceta între altele:

a) Dacă există vreo boală epizootică sau enzootică;

b) Dacă primarii, notarii şi locuitorii cunosc îndatoririle ce le au în privinţa declaraţiunei boalelor molipsitoare;

c) Dacă primarii dau publicitate întinsă şi comunică şi verbal locuitorilor dispoziţiunile ce'i privesc din lege, regulament, ordine sau din prescripţiunile comisiunilor de constatarea boalei;

d) Dacă obligaţiunea declaraţiunei o cunosc proprietarii de vite şi

mai ales proprietarii care au vite numeroase, arătându-le pagubele şi penalităţile ce le pot suferi în cazul când nu fac declaraţiuni;

e) Dacă animalele din comună şi cătune sunt neatinse de vreo boală molipsitoare, căutând a se încredinţa prin vizita mai multor curţi, a turmelor, cirezilor şi hergheliilor sau grupurilor de animale aflate la păşune;

f) Dacă autorităţile comunale posedă registrele cerute de legea de poliţie sanitară-veterinară şi de regulamentele speciale, şi dacă operează cu ele conform legei şi regulamentelor menţionate;

g) Dacă apa ce se dă vitelor este de bună calitate, abundentă şi dacă sghiaburile puţurilor, fântânelor sau malurile râului sunt curat întreţinute şi nu formează băltoace cari ar putea constitui focare infecţioase;

h) Dacă păşunea este îndestulătoare, în raport cu numărul vitelor din comună, şi dacă păşunarea se face în mod sistematic cu succesiunea diferitelor specii de animale;

i) Dacă armăsarii şi taurii de reproducţie sunt în condiţiunile cerute de higienă şi de regulamentul special relativ la reproducţiune;

j) Dacă în localitate se ţin târguri de vite, şi în ce condiţiuni se află aceste târguri;

k) Dacă comuna are abatorii şi zalhanale, şi în ce condiţiuni sunt întreţinute;

l) Dacă în localitate se vinde carne, peşte, proaspete sau conservate, şi în ce stare le-a găsit;

m) Dacă localurile unde se vinde carnea, peştele, racii, pastrama, etc. e-a găsit curate sau nu, şi, în cazul din urmă, ce măsuri a luat;

n) Dacă în localitate sunt puse în vânzare opinci de piei netăbăcite, ce măsuri a luat;

o) Dacă comunele au înfiinţat cimitire, înconjurate cu şanţuri sau gard şi dacă toate animalele moarte sau ucise se îngrop acolo.

Art. 49.—Toate inspecţiunile din comună, sau în raza comunei, medicii veterinari de judeţe le vor face însoţiţi de primar, sau, în lipsa acestuia de ajutorul de primar.

Art. 50.—Despre toate neregularităţile, abaterile dela legea de poliţie sanitară-veterinară, dela regulamentele întemeiate pe acea lege şi de ordinele Ministerului de interne, medicii veterinari vor raporta imediat Direcţiunei generale a serviciului sanitar şi prefecturei.

Art. 51. — Medicii veterinari de judeţe vor ţine tabele în regulă de toate târgurile de vite ce se ţin în cursul anului în raza judeţului, cu însemnarea detaliată a condiţiunilor în cari se află târgurile.

Art. 52.—In fiecare an vor forma tabele statistice generale de mersul fiecărei boale epizootice în cursul anului.

Art. 53. — Medicii veterinari de judeţe vor culege, cu ajutorul primarilor, statistica tuturor animalelor domestice din fiecare comună, formând tablouri generale pe fiecare an.

Art. 54.— Medicii veterinari de judeţe vor poseda în cancelaria lor o hartă a judeţului, pe care o vor însemna, la fiecare comună, dacă se

găsesc turme, tamaslâcuri, herghelii, depozite de armăsari şi tauri, zalhanale, abatorii, cimitire, etc.

Art. 55.—La începutul fiecărei sesiuni ordinare a consiliului judeţian, medicii veterinari de judeţe vor supune prefectului o dare de seamă asupra serviciului veterinar, presintând şi propunerile şi îmbunătăţirile ce le crede necesare în interesul serviciului şi pentru îmbunătăţirea vitelor din judeţ.

Art. 56.—La finele fiecărui an, sau cel mai mult 30 zile după finele anului, medicii veterinari de judeţe vor înainta Direcţiunei generale a serviciului sanitar un raport general amănunţit, în care vor arăta:

a) Condiţiunile igienice în cari se găsesc animalele;

b) Dacă creşterea vitelor se face în mod raţional, dacă locuitorii au livezi naturale suficiente, dacă au şi livezi artificiale şi dacă sunt suficiente, ce regim li se institue în timpurile de iarnă;

c) Dacă animalele mascule de prăsilă sunt sub un control şi dacă se emasculează când nu mai întrunesc condiţiuni bune;

d) Tabelă de numărul total al animalelor din fiecare comună;

e) Mersul epizootiilor în cursul anului;

f) Tabele statistice pentru fiecare boală în parte;

g) Tabelă generală de abatorii şi zalhanale;

h) Tabelă generală de specia şi numărul vitelor tăiate la fiecare abatoriu şi zalhana în timpul anului;

i) Târgurile de vite, localităţile unde se ţin. Data când se ţin. Condiţiunile în cari se află;

j) Dacă toate comunele au cimitire sau nu, şi anume;

k) Operaţiunile mai importante făcute în judeţ, neregularităţile şi lipsurile constatate;

l) Tabelă de comunele inspectate, cu data inspecţiunei lor şi observaţiunile mai importante;

m) Tablou de instrumentele ce le-a pus consiliul judeţian la îndemână;

n) Imbunătăţirile ce le crede necesare de introdus în mersul serviciului, în aplicarea măsurilor de poliţie sanitară-veterinară şi în mijloacele de control ştiinţific.

Art. 57.—Toţi funcţionarii publici, precum şi particularii cari vor călca una sau mai multe dispoziţiuni prevăzute de regulamentul de faţă, vor fi daţi judecăţei spre a se pedepsi conform art. 174 şi următoarele din legea poliţiei sanitare-veterinare.

REGULAMENT[1]) PENTRU SERVICIUL VETERINAR DE ORAȘE

(Aprobat cu decretul regal No. 2715, publicat în «Monitorul Oficial» No. 93 de la 28 Iulie 1894)

CAP. I

Dispozițiuni generale

Art. 1. — In fiecare comună urbană se însărcinează unul sau mai mulți medici veterinari cu serviciul abatoriului, cu inspectarea cărnurilor și conservelor alimentare de origină animală, cu visitarea periodică a diferitelor animale domestice, cu priveghiarea sanitară a târgurilor de vite, cu asistența veterinară gratuită pentru vitele proprietarilor săraci, cu inspecțiunea stabilimentelor de depărtare și de distrugere a cadavrelor animale, cu constatarea naturei boalelor care au determinat moartea animalelor aduse în acele stabilimente și cu executarea tutulor măsurilor de poliție veterinară care sunt de competința lor.

Art. 2. — Medicii veterinari din serviciul comunelor urbane sunt subordonați primarilor respectivi și directorului general al serviciului sanitar.

Art. 3. — In orașe mari, care au în serviciul lor mai mulți medici veterinari, unul din ei va fi însărcinat cu conducerea serviciului veterinar al orașului și va lua titlul de veterinar primar al orașului. In afacerile veterinare, directorul general al serviciului sanitar va corespunde, în asemenea cazuri, numai cu primarul și cu veterinarul primar.

Art. 4. — Medicii veterinari de urbe se numesc și se revoacă prin decret regal, după recomandațiunea ministrului de interne.

Art. 5. — Numirea definitivă a medicilor veterinari de orașe se face pe baza unui concurs, în conformitate cu regulamentul general al concursurilor.

Art. 6. — Medicii veterinari de urbe sunt retribuiți din casa comunei Veterinarii de oraș, cu o populațiune de peste 25.000 locuitori, se plătesc cu 400 lei leafă pe lună, veterinarii la celelalte orașe se plătesc cu 300 lei leafă. Pe lângă leafă li se vor putea plăti și spese de transport

Art. 7. — Medicii veterinari de urbe se pot schimba între ei prin consimțimânt reciproc, cu încuviințarea ministrului de interne și în virtutea unui decret regal.

Art. 8. — Concediile și permisiunile medicilor veterinari de urbe se aprobă de directorul general al serviciului sanitar. Fiecare cerere de concediu trebue să fie însoțită de o declarațiune a înlocuitorului petiționarului, prin care se obligă a'l înlocui în timpul concediului, și care declarațiune va fi încuviințată de primar. Concediile nu vor putea fi mai mari de cât de 30 zile pe an, afară de cazuri extra-ordinare de boală, constatată prin certificat medical.

1) NOTA.—A se vedea art. 41 din legea sanitară, Vol. I, pag. 75, cu adnotările respective.

Art. 9. — Când în oraş există epizootii grave, sau când asemenea epizootii există în apropiere de oraş, medicii veterinari ai oraşului nu pot obţine concediu.

Art. 10. — Medicii veterinari de oraşe, care se vor fi făcut pasibili de penalităţi, vor fi admonestaţi, suspendaţi sau revocaţi.

Art. 11. — Admonestarea medicilor veterinari ai oraşelor: Bucureşti, Iaşi, Craiova, Ploeşti, Brăila, Galaţi, Focşani şi Botoşani, se face de către primarii acelor oraşe şi se comunică directorului general al serviciului sanitar, cu arătarea de motive.

Medicilor veterinari din celelalte oraşe se face admonestarea de către directorul general al serviciului sanitar.

Suspendarea se aplică de ministru, după gravitatea cazului de la o lună până la 6 luni, în care timp perd dreptul de leafă şi diurnă, fiind înlocuiţi de un locoţiitor provizoriu.

Revocarea se face prin decret regal, în urma unui raport motivat al ministrului de interne.

Art. 12. — Suspendarea şi revocarea vor fi bazate pe o cercetare făcută de către un inspector veterinar, sau întemeiate pe acte oficiale, produse de capul serviciului veterinar, asupra căror acte ministrul va lua avizul comisiunei veterinare şi consiliului sanitar superior.

CAP. II

Atribuţiunile şi îndatoririle medicilor veterinari de oraşe

Art. 13. — Cancelaria medicilor-veterinari este în localul primăriei oraşului; iar cancelaria medicilor-veterinari însărcinaţi cu serviciul abatorului va fi în localul abatorului.

Art. 14. — Medicii-veterinari de oraşe sunt datori să se prezinte la cancelaria serviciului în fiecare zi, în orele oficial stabilite, pentru a expedia lucrările cancelariei, a lua cunoştinţă de cererile şi ordinele primite şi a face cercetările ce se prezintă.

Primarul va pune la dispoziţia medicilor-veterinari comunali instrumentele necesarii pentru verificarea diagnoselor boalelor infecţioase şi contagioase.

Art. 15. — Medicii veterinari de oraşe dau ajutor medical animalelor bolnave din raza oraşului. Pentru animalele care aparţin locuitorilor săraci, acest ajutor este gratuit; în asemenea cazuri veterinarul va putea prescrie şi ordonanţe gratuite în comptul primăriei, în limitele alocaţiunei budgetare.

Art. 16. — Medicii-veterinari de oraşe se vor transporta la toate locurile din raza oraşului spre a constata toate boalele infecţioase despre care vor avea informaţiuni prin zvon, sau vor primi invitaţiuni din partea proprietarilor animalelor, sau din partea primarului, sau a poliţiei, sau când, după constatările făcute la cadavrele animalelor aduse în stabilimentele de depărtarea şi de distrugerea cadavrelor animale, va presupune existenţa unui focar de boale infecţioase într'o anumită parte a oraşului. Când boala constatată este pesta-bovină sau febra

aftoasă, vor anunţa imediat telegrafic direcţiunea generală a serviciului sanitar, aplicând măsurile cele mai severe, dictate de legea de poliţie sanitară-veterinară.

Art. 17. — Medicii-veterinari de oraşe, când constată vre-o boală din cele prevăzute la art. 1 din legea de poliţie sanitară veterinară, împreună cu ceilalţi membri din comisiunea de constatare, constituită conform art. 29 din legea menţionată, vor face un proces-verbal, în care vor menţiona :

a) Data şi modul constituirei comisiunei, motivele ce au derminat această constituire, informaţiunile culese, anamneza, ziua ivirei boalei, simptomele şi lesiunile anatomo-patologice ale boalei, diagnosa, modul ivirei boalei; numărul animalelor bolnave, al celor bănuite;

b) Dacă în veri-un oficiu public comunal administrativ de poliţie administrativă se găseşte înregistrată declaraţiunea cerută de art. 25 din legea de poliţie sanitară-veterinară, şi dacă s'a dat declaratorului o adeverinţă datată, numerotată dintr'un registru special de declaraţiune ;

c) Măsurile ce s'au aplicat pentru combaterea epizootiei, şi de când proprietarul posedă animalele bolnave.

Art. 18. — In caz de bănuială sau de constatarea pestei-bovine, medicii veterinari de oraşe vor raporta urgent directorului general al serviciului sanitar, care va aviza, şi dacă au făcut autopsia vreunei vite atinse de această boală, vor păstra organele unde lesiunile anatomo-patologice sunt mai caracteristice.

Art. 19. — Pe tot timpul duratei pestei bovine şi până la ridicarea măsurilor de poliţie sanitară-veterinară, aplicate contra acestei boale, comisiunea va dresa zilnic procese-verbale de toate constatările făcute, trimiţându-le pe dată direcţiunei generale a serviciului sanitar.

Art. 20. — In cazuri de constatări de răpciugă (maliasm, morvă), şi când simptomele şi lesiunile vizibile nu sunt suficiente a confirma boala medicul-veterinar de oraş va face injecţiuni revelatoare cu substanţe reactive, pe care i le va pune la dispoziţie direcţiunea generală a serviciului sanitar, sau vor trimite produse suspecte spre a fi examinate de experţi, însărcinaţi cu aceasta de directorul general al serviciului sanitar (la institutul de patologie şi bacteriologie sau la şcoala superioară de medicină-veterinară).

Art. 21. — Dacă medicul-veterinar de oraş va avea îndoială asupra existenţei răpciugei, va telegrafia direcţiunei generale a serviciului sanitar, care va aviza.

Asemenea va cere autorizaţiunea prealabilă a direcţiunei generale a serviciului sanitar, când va fi trebuinţă să se ucidă mai mulţi de 3 cai răpciugoşi.

Art. 22. — Dacă constată răpciuga la un cal, sau la caii cari sunt aduşi în oraş din altă parte, pe de o parte va aplica dispoziţiunile legei de poliţie sanitară veterinară, iar pe de alta va anunţa pe medicul veterinar al judeţului sau al comunei de unde este proprietarul animalelor bolnave de răpciugă, pentru ca aceştia să cerceteze dacă mai sunt şi alte animale răpciugoase în localitate şi a lua măsurile necesare.

Art. 23. — Dacă la şcoala superioară de medicină-veterinară se vor aduce cai care se vor constata atinşi de răpciugă, ei vor rămâne la şcoală sechestraţi şi direcţiunea şcoalei va aviza primăria Capitalei pentru a regula întocmirea comisiunei de constatare.

Actele, prescrise de legea şi de regulamentul de poliţie veterinară pentru constatare şi despăgubire, se vor dresa de un medic-veterinar, profesor al şcoalei, împreună cu ceilalţi membri prevăzuţi de art. 29 din legea de poliţie sanitară-veterinară; iar animalele bolnave se vor lăsa în primirea direcţiunei şcoalei, care va regula cele legale, conform art. 114 şi 170 din legea de poliţie sanitară-veterinară.

Art. 24. — Când medicii veterinari de oraşe au dubiu asupra diagnosei vreuneia din boalele prevăzute la art. 1 din legea de poliţie sanitară-veterinară, pot cere direcţiunei generale a serviciului sanitar trimiterea unui inspector-veterinar cu care să se consfătuiască.

Art. 25. — Medicii veterinari de oraşe sunt obligaţi ca, pentru orice constatare de boale epizootice, prevăzute la art. 1 din legea poliţiei sanitare-veterinare şi de boale enzootice, să anunţe pe dată direcţiunea generală a serviciului sanitar, primăria oraşului, medicul-veterinar al judeţului şi pe acela al zonei preventive, dacă oraşele cad în despărţiri din zona preventivă.

Art. 26. — Comisiunea de constatarea boalei, după îndeplinirea dispoziţiunilor art. 155 şi a celorlalte prevăzute în legea de poliţie sanitară-veterinară, pentru boalele pentru care legea menţionată dă dreptul la despăgubire, va libera proprietarului, pentru vitele ucise şi pentru obiectele distruse, un proces-verbal individual, în care se va arăta numele proprietarului, numărul vitelor ucise după calităţi, şi obiectele distruse cu valoarea cu care s'au estimat.

Acest proces-verbal individual trebue să corespundă cu amănuntele din procesul-verbal general încheiat de comisiune.

Art. 27. — După terminarea boalei şi după desinfectarea radicală a localurilor, curţilor, vechiculelor, ustensilelor, hamurilor şi altor obiecte care au venit în contact cu animalele bolnave sau productele lor morbide, comisiunea de constatare va dresa un proces-verbal în care va menţiona amănunţit toate operaţiunile făcute şi neregularităţile şi contravenţiunile urmate de la constatarea boalei şi până la ridicarea măsurilor, dacă s'au comis neregularităţi şi contravenţiuni.

Art. 28. — In comisiunea de constatarea boalei, medicul veterinar al oraşului este preşedintele comisiunei, redigiază procesele-verbale şi indică măsurile de poliţie sanitară-veterinară ce trebuesc aplicate pentru fiecare caz.

Pentru stricta aplicare a măsurilor va fi răspunzătoare administraţia; veterinarul va raporta direcţiunei generale a serviciului sanitar despre modul aplicărei acestor măsuri.

Art. 29. — Toate procesele-verbale de constatarea boalelor contagioase, de terminarea lor, de desinfecţia şi de ridicarea măsurilor, precum şi cele individuale, prevăzute la art. 26, se vor alcătui în 3 exemplare, conform formularelor indicate de direcţiunea generală a serviciului sa-

nitar. Din acestea se va trimite unul direcţiunei generale a serviciului sanitar, unul primăriei respective şi celalt, de al treilea, va rămâne în cancelaria serviciului veterinar.

Art. 30. — Când medicul veterinar de oraş constată la animale o boală infecţioasă care se poate transmite la om, el înştiinfează despre aceasta şi pe medicul oraşului.

Art. 31. — Medicii veterinari de oraşe vor inspecta curţile bântuite de boale epizootice, din 10 în 10 zile, dresând proces-verbal de cele constatate.

Art. 32. — Medicii veterinari de oraşe vor inspecta toate târgurile săptămânale sau anuale de vite, ce se ţin în raza oraşului, examinând animalele aduse spre vânzare, pentru a constata starea sănătăţei lor; vor cerceta dacă sunt însoţite de certificate de provenienţă şi de sănătate; contra tuturor infracţiunilor vor lua, cu ajutorul administraţiunei, măsurile prescrise de legea de poliţie sanitară-veterinară.

Art. 33. — Medicii veterinari de oraşe examinează în abatoriu, înaintea tăierei, vitele destinate a fi tăiate pentru consumaţiune, asistă la tăierea vitelor în abatoriile comunale, inspectează toate organele imediat după tăiere, conformându-se regulamentului special al abatorului.

In oraşul care are medici-veterinari speciali de abatoriu, aceste atribuţiuni rămân în sarcina medicilor-veterinari de abatoriu.

Certificatele de sănătatate şi provenienţă, cu care sunt însoţite vitele aduse la abator, se vor lua de medicul veterinar şi se vor păstra în arhiva serviciului veterinar, formându-se dosare lunare.

Biletele de proprietate vor fi anulate de medicul veterinar al abatorului şi încredinţate intendentului abatorului, şi vor servi ca acte doveditoare pentru numărul vitelor aduse în abator.

Art. 34. — Medicii veterinari de oraşe inspectează zilnic, măcelăriile, halele, pieţele, şi toate locurile unde se află expusă carnea sau orice alte producte animale, destinate consumaţiunei publice, în toată raza oraşului.

Art. 35. — Medicii veterinari de oraşe examinează, cel puţin de două ori pe săptămână, laptele pus în comerţ.

Art. 36.—Medicii veterinari de oraşe sunt obligaţi a examina, cel puţin la câte 3 luni, vacile exploatate pentru lapte, care se pune în consumaţiune publică, şi, constatându-le tuberculoase, vor lua măsurile necesare.

Art. 37. — Medicii veterinari de oraşe inspectează zilnic grajdurile pentru cai ale diferitelor servicii ale primăriei şi, în fiecare lună, însoţiţi de agenţi poliţieneşti, grajdurile pentru cai ale birjarilor, căruţaşilor, sacagiilor, companiilor de tramwaie, tramcare, omnibuse sau alte exploataţiuni publice, în cari se cresc, întreţin sau reproduc animale, pentru a controla dacă animalele sunt atinse de vreo boală infecţioasă şi contagioasă, şi pentru a lua măsurile cerute de legea poliţiei sanitare veterinare, şi regulamentele întemeiate pe acea lege; vor inspecta stabilimentele în cari se prepară conservele animale, pentru a constata

dacă cărnurile nu sunt alterate și nu provin dela animale atinse de boale infecțioase.

Art. 38.—Medicii veterinari de orașe vor controla amănunțit, în fiecare primăvară, starea sănătăței vitelor înainte a fi scoase din raza orașului și duse la pășune.

Art. 39.—Medicii veterinari de orașe vor elibera certificate de origină și sănătate numai pentru vitele aflate în raza orașului respectiv, sau cari s'au adus la bâlciurile ce se țin în raza orașului, cu certificate de origină și sănătate în regulă, dela primăriile din alte comune, pe cari certificate le vor opri și păstra în archiva serviciului, menționând pe ele No. certificatului eliberat. Certificatele de origină și sănătate sunt gratuite. Cei cari le cer sunt datori să înlesnească transportul în natură medicului veterinar al orașului.

Art. 40.—La finele fiecărei luni medicii veterinari de orașe vor trimite Direcțiunei generale a serviciului sanitar un raport de mersul serviciului și de constatările făcute.

Prin acest raport vor arăta:

a) Boale contagioase ce au constatat în cursul lunei;

b) Numărul tutulor animalelor tăiate la abator și lesiunile constatate boalele și lesiunile ce au determinat confiscarea cărnurilor din abator și cantitatea cărnurilor;

c) Cărnurile și conservele alimentare sechestrate în inspecția halelor, măcelăriilor, piețelor fabricelor de conserve, a diferitelor depozite și prăvălii;

d) Cantitatea laptelui dovedit ca impropriu consumațiunei, cauzele ce au determinat confiscarea și procedeele de examinare întrebuințate

e) Constatările făcute la târgurile sau oboarele orașului și numărul animalelor intrate, vândute și reluate.

Art. 41. — In toate inspecțiunile prin comună, medicii veterinari ai orașului vor fi însoțiți de agenți polițienești.

Art. 42. — Despre toate neregularitățile, abaterile dela legea poliției sanitare veterinare, dela regulamentele întemeiate pe acea lege, și dela ordinele Ministerului de interne, medicii veterinari vor raporta în acelaș timp Direcțiunei generale a serviciului sanitar și primarului respectiv.

Art. 43. — Medicii veterinari de orașe vor forma tabele statistice generale de mersul fiecărei boale epizootice în cursul anului.

Art. 44.—La sfârșitul fiecărui an, sau mai mult 30 de zile după finele anului, medicii veterinari de oraș vor înainta Direcțiunei generale a serviciului sanitar un raport general amănunțit, în care vor arăta:

a) Condițiunile higienice în care se află animalele;

b) Mersul epizootiilor în cursul anului;

c) Tabelă statistică pentru fiecare boală în parte;

d) Starea în care se găsesc abatoriile și zalhanalele.

Tabela generală de specia și numărul vitelor tăiate în abatorii și zalhanale, cantitatea cărnurilor confiscate pe kilograme, organele confiscate, boalele care au cauzat excluderea animalelor și a cărnurilor;

e) Starea în care se găsește târgul de vite ce se ține în oraș, cu tabela de numărul și speciile animale intrate și vândute în cursul anului;

f) Lăptăriile, numărul vacilor de lapte, constatările făcute în cursul anului;

g) Starea cimitirului de vite al orașului;

h) Serviciul de adunare și distrugere a cadavrelor animale;

i) Serviciul împuținărei câinilor vagabonzi;

j) Boalele epizootice constatate cu ocaziunea inspecțiunilor;

l) Numărul certificatelor liberate pentru animale și productele animale brute, cu indicațiunea numărului animalelor și cu cantitate productelor animale brute;

m) Tabelă de instrumentele și uneltele ce le posedă serviciul veterinar al orașului;

n) Imbunătățirile ce le cred de introdus în mersul serviciului, în aplicarea măsurilor de poliție sanitară veterinară și în mijloacele de control științific.

CAP. III

Dispozițiuni finale

Art. 45. — Când în serviciul veterinar al unui oraș sunt 2 sau mai mulți medici veterinari, cel mai vechi, cu concurs, va avea conducerea serviciului veterinar al orașului și va fi numit veterinar primar al orașului.

In acest caz, instrucțiuni speciale, elaborate de primar și aprobate de Ministrul de interne, pe baza avizului comisiunei veterinare, vor prescrie modul împărțirei serviciului între veterinarii comunei. Aceste instrucțiuni vor forma un anex al regulamentului de față.

Art. 46. — Toți funcționarii publici, precum și particularii, cari vor călca una sau mai multe dispozițiuni prevăzute de regulamentul de față vor fi dați judecăței, spre a fi pedepsiți conform art. 174 și următoarele din legea de poliție sanitară-veterină.

REGULAMENTUL [1]
PENTRU SERVICIUL VETERINAR RURAL

Sancționat cu decretul Regal No. 2395 din 30 Iulie 1904, publicat în Mon. Of. No. 123 din 31 August 1904

Art. 1. — Cu îndeplinirea lucrărilor privitoare la serviciul veterinar rural, sunt însărcinate administrațiunile următoare:

a) Comuna;

b) Primarul comunei și ajutorul său;

c) Consiliul comunal și sfatul sătesc;

1) NOTA. — A se vedea art. 41 din legea sanitară Vol. 1 pag. 75 cu adnotările respective.

d) Delegatul satului;
e) Secretarul comunei;
f) Şeful garnizoanei;
g) Jandarmul rural;
h) Inspectorul comunal;
i) Medicul veterinar;
j) Revizorul de vite.

I. Indatoririle comunei

Art. 2. — Comuna este datoare să procure fonduri pentru:

Cumpărarca de tauri, armăsari, berbeci şi vieri, necesari reproducţiunei;

Clădiri de adăposturi animalelor de reproducţiune, proprietatea comunei;

Infiinţarea şi îngrijirea livezilor artificiale;

Imprejmuirea târgului comunal de vite, a cimitirului pentru animale şi construirea tăietoarelor de vite;

Pentru procurarea substanţelor medicamentoase şi desinfectante trebuitoare animalelor sătenilor lipsiţi de mijloace.

II. Indatoririle primarului

Art. 3. — Primarul comunei şi, în lipsă, ajutorul său, îndeplinesc următoarele îndatoriri:

a) Priveghează sănătatea animalelor;

b) Când are numai bănuială că în comună este o boală epizootică sau când, în cursul unei săptămâni, se îmbolnăvesc sau au murit două sau mai multe animale cu aceleaş semne de boală, va înştiinţa pe dată pe revizorul de vite, pe medicul veterinar şi pe inspectorul comunal, izolând animalele bolnave sau chiar numai bănuite, sub pază de miliţieni;

c) Până la sosirea comisiunei de constatare. convoacă în aceiaş zi consiliul comunal ori sfatul sătesc, la care vor lua parte preotul, învăţătorul local şi cu revizorul de vite, şi care va hotărâ asupra măsurilor provizorii pentru combaterea epizootiei;

Hotărârile luate în această consfătuire, le va publica în aceiaş zi în comună şi cătune;

d) Ia parte la formarea comisiunei de constatarea epizootiilor şi execută măsurile prescrise cu privire la combaterea lor, rămânând răspunzător pentru neexecutarea întocmai a hotărârilor comisiunei.

e) Aduce la cunoştinţa locuitorilor măsurile ce le-au luat comisiunea de constatarea epizootiei şi pedepsele ce le dă legea contravenienţilor;

f) Controlează modul cum îşi fac datoria revizorul de vite, delegatul satului, şeful de garnizoană şi pazele de miliţieni sau de soldaţi;

g) Igrijeşte ca adăpătoarele animalelor să fie întreţinute bine şi curat iar apa să fie bună de băut;

h) Stărueşte pentru înfiinţarea livezilor artificiale;

i) Poartă de grije ca târgurile comunale să fie în conformitate cu legea, precum şi cimitirele şi tăietoarele de vite;

j) Controlează ca vizita animalelor, înainte şi după tăiere, să se facă regulat, şi priveghiază prăvăliile unde se vând alimente de origină animală.

Indatoririle consiliului comunal

Art. 4. — Consiliul comunal, în prima şedinţă a fiecărei sesiuni ordinare, ascultă darea de seamă a primarului despre starea sănătăţei animalelor şi despre măsurile luate pentru preîntâmpinarea şi combaterea epizootiilor.

Art. 5. — In caz de epizootie, se convoacă pe dată; la deliberările sale vor fi invitaţi preotul şi învăţătorul din localitate.

Preoţii şi învăţătorii vor face conferinţe cu sătenii şi le vor lămuri ce primejdie prezintă boalele epizootice ale animalelor.

Art. 6. — Consiliul comunal, în urma avizului sfaturilor săteşti, va putea alcătui regulamente speciale, în înţelegere şi cu concursul medicului veterinar respectiv, pentru:

Imbunătăţirea uneia sau mai multor rase de animale din comună;

Cultura plantelor de nutreţ;

Poliţia animalelor în comună la păşune, şi pentru poliţia sanitară-veterinară;

Cimitirul de animale şi îndepărtarea cadavrelor de animale;

Adăparea animalelor;

Tăierea animalelor în comună:

Târgul comunal de vite.

Aceste regulamente se vor supune aprecierei ministerului de interne.

Indatoririle sfatului sătesc

Art. 7. — Sfatul sătesc se convoacă şi discută asupra măsurilor provizorii de luat pentru combaterea epizootiilor în cătune, până la prescrierea definitivă a măsurilor.

Toate hotărârile sfatului se aduc în aceiaşi zi la cunoştinţa generală prin publicaţiune.

Indatoririle delegatului satului

Art. 8. — Delegatul satului priveghiază:

a) Sănătatea animalelor din sat;

b) Inştiinţează pe primar şi pe revizorul de vite despre orice abateri dela poliţia sanitară-veterinară;

c) Culege informaţiuni de la săteni şi dela elevii şcoalei, precum de la preoţi şi învăţători, cari au îndatorirea să informeze pe delegatul satului despre toate cazurile de boală molipsitoare la animale;

d) Cercetează dacă animalele străine, cari trec prin sat, sunt sănătoase, şi, în caz când nu sunt însoţite de certificat de sănătate şi origină, înştiinţează pe primar;

e) Supraveghează, împreună cu revizorul de vite, păşunarea vitelor, livezile artificiale şi adăpătoarele pentru animale;

f) Dă concurs pentru executarea măsurilor cu privire la creşterea şi îngrijirea animalelor şi la poliţia lor sanitară.

Indatoririle secretarului primăriei

Art. 9. — Secretarul primăriei este însărcinat a face şi a păstra toate actele privitoare la serviciul veterinar al comunei,

Indatoririle şefului de garnizoană

Art. 10. — Şeful de garnizoană este dator să inspecteze la trebuinţă, chiar de mai multe ori pe zi, gardele.

Indatoririle jandarmului rural

Art. 11. — Jeandarmul rural, cu prilejul inspecţiunilor prin comună, cercetează:

a) Dacă posturile de pază pentru poliţia sanitară-veterinară sunt la locurile lor şi dacă îşi cunosc îndatoririle;

b) Dacă animalele, cari se transportă dintr'o comună într'alta, sunt sau nu însoţite de certificatele de origină şi de sănătate în regulă şi în termen de 10 zile.

Art. 12. — Jeandarmul rural, constatând abateri de la legi şi regulamente, redactează acte de constatarea contravenţiunei şi cere darea în judecată.

Indatoririle inspectorilor comunali

Art. 13. — Inspectorul comunal are următoarele îndatoriri:

a) Cercetează despre sănătatea tutulor animalelor domestice;

b) Stăruesc ca animalele să aibă adăposturi, pe cât se va putea, după planul dat de minister;

c) Obsearvă ca adăpătoarelele vitelor să fie în bună stare;

d) Asistă şi ia măsuri ca târgurile de vite din circumscripţia sa să fie ţinute în conformitate cu legea şi regulamentele;

e) Cercetează personal întreţinerea animalelor de reproducţiune;

f) Stărueşte pentru înfiinţarea livezilor de plante de nutreţ;

g) Inştiinţează prefectura, pe calea cea mai urgentă posibilă, despre ivirea boalelor contagioase;

h) Ia parte în constituirea comisiunilor de constatarea boalelor epizootice, conform art. 29 din legea de poliţie sanitară veterinară, neputând altfel încheia lucrările sale aceea comisiune.

El nu va putea părăsi localitatea infectată decât după ce se va fi aplicat măsurile de poliţie sanitară-veterinară;

i) Inspectorul comunal aplică toate măsurile de poliţie sanitară-veterinară, prescrise de comisia de constatarea epizootiei, şi el are răspunderea de stricta lor executare;

j) Inspectorul comunal, în cazurile de boale epizootice mai grave, are datoria de a se stabili în localitate.

Când aceasta nu va fi absolut necesar, inspectorul comunal va vizita localitatea atinsă de epizootie, după gravitatea boalei, la 2, 4 sau 6 zile, referind prefecturei ;

l) Va face cercetări şi va căuta să se asigure dacă organele executoare îşi-au îndeplinit bine toate îndatoriiile ;

m) Cu ocaziunea inspecţiunilor în comunele infectate va aduce îndreptările necesare tutulor abaterilor şi neregularităţilor, va redacta actele pentru constatarea contravenţiunilor, călăuzindu-se prescripţiunile art. 174 şi următorii din legea de poliţie sanitară-veterinară. Ei înaintează actele autorităţilor judiciare în competinţa cărora cade judecarea, avându-se de bază gravitatea abaterilor constatate.

Indatoririle medicului veterinar de judeţ

Art. 14. — Medicul veterinar este şeful serviciului veterinar al comunelor rurale din circumscripţia sa.

El conduce şi controlează acest serviciu şi este responsabil de mersul lui.

Art. 15. — Medicul-veterinar supraveghează ca toate prevederile legei comunale, legei de poliţie sanitară-veterinară ale regulamentelor şi instrucţiunilor ministeriale, să se execute.

Art. 16. — Medicul-veterinar, în înţelegere cu prefectul judeţului, va face, la fiecare două luni, conferinţe rurale în diferite comune ale judeţului, la cari vor participa sătenii, proprietarii, inspectorii comunali cu tot personalul administrativ, preoţi, învăţători.

Art. 17. — Medicii-veterinari se vor transporta în comunele rurale, să facă constatarea epizootiilor, ori de câte ori vor primi înştiinţare oficială, sau vor afla din zvon public, că într'o comună s'a ivit o asemenea boală.

Art. 18. — In anumite cazuri de gravă epizootie, medicul veterinar se va stabili în localitate, cât timp va fi necesar.

Art. 19. — Despre ivirea epizootiei în judeţul său, medicul-veterinar va înştiinţa telegrafic ministerul de interne şi pe medicii-veterinari ai judeţelor vecine.

Art. 20. — In afară de constatarea epizootiilor din judeţ, medicul-veterinar are îndatorirea de a vizita fiecare comună şi fiecare cătun, cât mai des cu putinţă.

Art. 21. — Medicul-veterinar are îndatorirea de a menţine şi complecta instrucţiunea revizorilor de vite de sub ordinele sale.

Art. 22. — Toate inspecţiunile medicului veterinar în comună vor fi făcute împreună cu primarul, delegatul cătunului şi revizorul de vite al cercului sau comunei.

Art. 23. — La finele fiecărei luni, ei vor înainta ministerului un raport de cele constatate prin comunele rurale vizitate.

Art. 24. — Medicii-veterinari vor înainta, la 1 Februarie al fiecărui

an, raport de mersul servîciului lor pe anul precedent şi vor arăta îmbunătăţirile ce sunt de adus serviciului veterinar rural.

Indatoririle revizorilor de vite

Art. 25. — Indatoririle revizorilor de vite sunt:

a) Privegherea sănătăţei animalelor domestice şi aplicarea primelor măsuri de preîntâmpinarea boalelor epizootice şi enzootice, până la venirea medicului-veterinar;

b) La aplicarea măsurilor privitoare la creşterea, îmbunătăţirea şi alimentaţiunea animalelor;

c) Supravegherea animalelor şi produselor animale destinate consumaţiunei publice;

d) Facerea cadastrului animalelor mari domestice şi statistica celorlalte animale, inclusiv păsările.

Indatoririle revizorului de vite cu privire la poliţia sanitară veterinară

Art. 26. — Indatoririle revizorilor de vite cu privire la poliţia sănătăţei animalelor, sunt următoarele:

a) Revizorul de vite, în toate împrejurările, va lămuri pe locuitori asupra obligaţiunilor ce le pune legea şi răgulamentele de poliţie sanitară veterinară şi cu deosebire, îndatorirea ce o au de a face declaraţiunea boalelor bănuite, molipsitoare şi izolarea acelor animale, de cele la cari s'ar putea transmite boala;

b) Supraveghează sănătatea animalelor din comună, se asigură, prin el însuşi, dacă nu sunt cazuri tăinuite de boale molipsitoare printre animale, vizitând în fiecare săptămână curţile, grajdurile, hanurile, cirezile, hergheliile, turmele;

c) Ţine în curent zilnic pe primar şi pe medicul-veterinar respectiv cu starea sănătăţei animalelor şi cu lucrările săvârşite în vederea aceasta;

d) Pe dată ce are bănuială de ivirea unei boale epizootice, izolează animalele bolnave şi pe cele suspecte şi cere autorităţei comunale paza riguroasă a acelor animale, până la sosirea comisiunei de constatarea boalei;

e) Stărue să se execute toate măsurile de poliţie sanitară veterinară prescrise de către comisiunea de constatarea boalei şi de medicul-veterinar respectiv, pentru stingerea epizootiilor;

f) Controlează modul cum se face izolarea şi paza animalelor bolnave şi bănuite şi comunică primarului şi medicului-veterinar respectiv toate neregularităţile, lipsurile şi contravenţiunile constatate;

g) Ei invită pe proprietari animalelor să facă însăşi, sau oamenii lor, în prezenţa sa, curăţenia grajdurilor, curţilor, ocoalelor, drumurilor, etc. infectate, şi fac însăşi desinfecţiunea, ajutaţi de proprietari sau oamenii lor, în conformitate cu instrucţiunile date de medicul-veterinar respectiv;

h) Ajută pe medicul-veterinar în controlul măsurilor de poliţie sanitară veterinară şi la examinarea animalelor în tratamentul lor, la diferite operaţiuni, ca: vaccinaţiuni, maleinisări, tuberculinisări, castraţiuni, etc.

i) Controlează toate măsurile preventive referitoare la ferirea animalelor de gălbează, căpială, linţi, etc.;

j) Examinează animalele carì vin sau numai trec prin comună, asigurându-se dacă sunt sănătoase şi dacă actele ce le însoţesc sunt în regulă şi va lua măsuri necesare pentru cele găsite cu acte în regulă sau bănuite de boală epizootică;

l) Pune în observaţie sanitară de 10 zile toate animalele aduse în comună, venite din alte localităţi; iar în caz de bănuială asupra sănătăţei sau originei lor, le izolează timp de 10 zile, comunicând medicului-veterinar respectiv starea în care sunt şi motivul ce 'l-a hotărât pentru a le izola;

m) Supraveghează facerea curăţeniei târgului de vite din comună şi face desinfecţiunea înainte şi după ţinerea târgului.

Art. 27. — Indatoririle revizorului de vite cu privire la igienă şi zootehnie sunt următoarele:

a) Revizorul de vite are sub a sa răspundere îngrijirea şi întrebuinţarea taurilor, armăsarilor, berbecilor, vierilor de reproducţiune;

b) Supraveghează hrana animalelor din depozite şi opresc întrebuinţarea alimentelor stricate, înştiinţând medicul-veterinar în drept;

c) Când animalele sunt concentrate în depozite, revizorul de vite este obligat ca, în fiecare zi, sau cel mai târziu din două în două zile, să le viziteze spre a-şi da seama de sănătatea şi îngrijirea lor;

d) Când un animal din depozit se îmbolnăveşte, revizorul de vite este dator să anunţe medicul-veterinar respectiv până la venirea căruia el va da îngrijire igienice necesare şi, după trebuinţă, va aplica măsurile de poliţie sanitară veterinară;

e) Revizorul de vite este dator să dea sfaturi proprietarilor, relativ la îngrijirea animalelor pline şi în timpul fătărei, până la creşterea, hrănirea şi îngrijirea produşilor născuţi din reproducătorii depozitelor;

f) Are îndatorirea de a controla executarea instrucţiunilor privitoare la păşunele naturale, seminţe şi la modul cum trebue să se facă păşunarea;

g) Ia notă de întinderea şi calitatea păşunelor din fiecare comună, precum şi numărul diferitelor specii de animale învoite pe acele păşuni. Despre toate acestea va face cunoscut medicului-veterinar, dela care primesc instrucţiuni;

h) Sfătueşte pe locuitori să semene lucernă, trifoiu, sorgo (mături), mei păsăresc, sfeclă, napi, porumb de nutreţ, etc., după localităţi;

i) Insistă pe lângă locuitorii din comunele lor să construiască adăposturi pentru animale;

j) Cercetează toate adăposturile animalelor, dând sfaturi asupra bunei lor întreţineri.

Indatoriri cu privire la tăierea vitelor, la înferarea cărnurilor, etc.

Art. 28. — Fiecare comună, unde se taie vite pentru consumaţia publică, va avea o tăietoare făcută după un anumit plan, dat de către ministerul de interne.

Art. 29. — Toate vitele destinate pentru consumaţiunea publică se vor tăia în această tăietoare şi vor fi examinate înainte şi după tăiere de către revizorii de vite.

Art. 30. — Acolo unde se taie regulat vite, se vor fixa zilele şi orele când să se facă tăierea, la care trebue să asiste revizorii de vite.

Art. 31. — In comunele unde se taie vite regulat, acei cari vor voi să taie vite pentru cousumaţie publică, sunt datori să înştiinţeze pe revizorii de vite cu 24 ore înainte de a le tăia, fie direct, fie prin primărie.

Numai în cazul de tăiere grabnică, din cauza veri-unui accident, se poate tăia o vită şi fără să asiste revizorii. Atunci e nevoe, însă, să se cheme de urgenţă revizorii, pentru a examina carnea şi măruntaele dela vita tăiată.

Art. 32. — Revisorul de vite va supraveghea de asemenea substanţele alimentare de origină animală. cari sunt puse în vânzare pe la cârciumi, hanuri, băcănii, etc., confiscând şi distrugând tot ce va găsi stricat şi impropriu consumaţiunei.

In asemenea cas, el va face, cu primarul sau delegatul său un proces-verbal, prin care va motiva măsura luată şi care proces-verbal îl va înainta veterinarului respectiv.

Când proprietarul unor asemenea cărnuri s'ar opune la distrugerea lor se va putea amâna acea distrugere, dacă proprietarul va aduce, în contul său, un veterinar pentru control.

Art. 33. — Dacă la examinarea făcută înainte de tăiere, revisorul observă sau bănueşte la o vită semnele unei boale contagioase de domeniul poliţiei sanitare-veterinare, va lua îndată măsurile prevăzute de lege pentru acea boală, anunţând urgent pe medicul-veterinar respectiv.

Art. 34. — Revizorul de vite va considera ca vătămătoare pentru hrana omului carnea şi orice părţi de la vitele cari au suferit de:

Dalac;

Turbare;

Infecţia sângelui şi a întregului corp;

Tuberculoza (oftica) generalisată;

Brânca porcului, pneumonia şi ciuma porcului, atunci când animalele sunt foarte slăbite şi se arăt foarte bolnave;

Gălbinarea peste tot corpul, dacă animalul este foarte slăbit;

Răpciuga;

Mirosul de urină (ud) sau orice alt miros rău, nesuferit şi greţos;

Carnea şi măruntaiele stricate.

In aceste cazuri, revisorii vor distruge părţile confiscate, făcând în ele tăieturi adânci şi turnând în acele tăieturi petroleu, păcură sau

creolină, etc., şi punând în urmă să le îngroape adânc sau să le ardă.

Art. 35. — Revisorul va supraveghea şi întreţinerea în bună stare şi a păstrărei curăţeniei în tăietoarele de vite.

Tăierea vitelor se va face numai ziua (art. 17 din legea de poliţie sanitară veterinară).

Indatoririle revizorilor de vite, cu privire la cadastru şi statistică

Art. 36. — Revisorii de vite sunt datori a alcătui şi ţine in ordine cadastrul pentru cai şi vitele cornute mari din comună sau cercul lor, precum şi a ţine statistică de celelalte animale, inclusiv păsările.

Toate operaţiunile de cadastru se vor face numai de revisorul de vite, sub controlul medicului veterinar respectiv.

Fie cărui proprietar de animale i se va rezerva una sau mai multe file în registrul de cadastru.

Art. 37.—Pentru ţinerea cadastrului, se vor înfiinţa registrele necesare.

Art. 38. — Pentru înferarea şi încadastrarea animalelor, judeţele şi comunele fie-cărui judeţ vor avea un număr după ordinea alfabetică; iar proprietarii animalelor, un uumăr după ordinea înscrierei în registrul de cadastru.

Inferarea se va face astfel:

Pentru cai, pe fruntea copitelor picioarelor de d'inainte;

Pentru vite, pe cornul stâng şi, în caz când acest corn va lipsi, pe cel drept.

Inferarea cailor şi a vitelor cornute mari se va face cu trei numere: întâiu va indica numărul de ordine al judeţului, după alfabet; al douilea. numărul de ordine al comunei, asemenea după ordinea alfabetică, şi al treilea, numărul proprietarului animalului, după registrul de cadastru.

Pentru cai, cifrele se vor aşeza pe fruntea copitelor picioarelor de d'inainte, cât se va putea mai sus, şi anume: la piciorul drept vor fi două numere: întâiul va arăta judeţul; al douilea spre dreapta observatorului, pus în faţa animalului, va fi al comunei; la piciorul stâng se va pune numărul proprietarului animalului, după registrul de cadastru.

La vitele cornute mari înferarea se va face pe faţa de d'inainte a coarnelor; se va pune cifrele, indicând numărul de ordine al judeţului şi comunei, despărţite unele de altele printr'un punct; cea d'intâiu cifră dela rădăcina cornului indică judeţul, a doua comuna.

Pe faţa posterioară a aceluiaşi corn se va pune numărul de ordine al proprietarului.

Art. 39. — Proprietarii cailor şi vitelor cornute mari sunt datori să însciinţeze pe revizorul de vite, cel mult în termen de 5 zile, despre orice spor în numărul vitelor lor, şi în termen de 2 zile despre orice scădere pricinuită prin: moarte, tăiere, furt, dar, zestre, vânzare, etc.

Declaraţiunea de adăogire sau scădere în numărul vitelor se poate face şi primarului sau delegatului satului, care va libera o chitanţă dintr'un registru anume.

Art. 40. Inferarea cailor se va face de două ori pe an: Octomvrie şi Martie; iar a vitelor cornute mari o dată pe an, Octomvrie şi când va fi necesar.

Inferarea animalelor se va face numai de revisorii de vite; fiarele trebuincioase se vor procura, în socoteala comunei, de către ministerul de interne (serviciul veterinar).

Art. 41. Proprietarii de animale n'au voe să pună nici un fer pe cornul stâng al vitelor şi pe unghiile picioarelor de d'inainte ale cailor.

In cazul când cornul stâng este rupt sau impropriu înferărei, se va face înferarea pe cornul drept.

Art. 42. Inferarea se va face în momentul cadastrărei animalelor, cu excepţiune de mânzi şi viţei, cari vor fi înferaţi la vârsta de un an.

Art. 43. Nu se vor înfera de cât animalele ale căror acte sunt în regulă.

Art. 44. Caii de valoare mare şi ale căror semne sunt destul de caracteristice, vor fi scutiţi de înferare.

De asemenea şi solipedele cari aparţin ministerului de răsboiu şi de agricultură.

Art. 45. Operaţiunile cadastrării, înferărei, ca şi eliberarea certificatelor extrase după cadastru, sunt gratuite.

Certificatele extrase după cadastru se dă numai de către revisorul de vite şi de medicul veterinar, şi numai pentru animalele aflate în regulă faţă de cadastru.

Numirea şi pedepsele revizorilor de vite

Art. 46. Revizorii de vite ai cercurilor comunale şi ai comunelor se numesc prin decisiune, de direcţiunea generală a serviciului sanitar, dintre persoanele cari au teterminat cu succes şcoala practică de revisori de vite şi au satisfăcut serviciul militar şi după ordinea clasificaţiunei.

La început, numirea se va face cu titlul provisoriu, şi acei cari, după 6 luni de numire, vor dovedi destoinicie, vor fi numiţi definitiv ceilalţi vor fi înlocuiţi.

La intrarea în funcţiune, depun jurământul înaintea medicului veterinar respectiv şi în asistenţa unui preot.

Ei nu poate avea alte ocupaţiuni de cât aceea a funcţiunei lor.

Art. 47. Revisorii de vite nu pot lipsi de la postul lor de cât cu permisiunea medicului veterinar, sub ordinele căruia se află şi care va îngriji ca revisorul absent să fie înlocuit printr'un revisor al cercului comunal vecin.

Permisiunea şi concediul revisorilor de vite se acordă de medicul veterinar, care va înştiinţa în acelaş timp şi ministerul.

In cazuri de epizotii, pe timpul formărei cadastrului general, primăvara, la eşirea vitelor la păşune şi când se aduc animalele la imaş sau suhat, nu se va acorda permisiuni şi concedii revisorilor de vite de cât în cazuri de forţă majoră.

Art. 48. Din 5 în 5 ani, revisorii de vite vor fi supuşi unui examen, pentru a se constata dacă sunt în curent cu cunoştinţele trebuitoare îndeplinirei funcţiunei lor. O dată pe an, vor fi concentraţi pe judeţe, în conferinţe.

Art. 49. Pentru combaterea diferitelor epizotii, ei vor putea fi concentraţi de către prefecţi, medici veterinari şi inspectorii comunali respectivi, cu aprobarea prealabilă a ministerului.

Ministerul de interne, când va crede de cuvinţă, va putea da ca diurnă revisorilor de vite, până la un leu pe zi, când sunt concentraţi în judeţele lor, şi până la 1 leu, 50 bani, când vor fi concentraţi în alte judeţe.

Art. 50. Revisorii de vite din serviciul judeţelor vor purta uniformă, după indicaţiunile ministerului de interne.

Art. 51. Revisorii de vite vor fi pedepsiţi, după gravitatea faptului, cu admonestarea, suspendarea mutarea şi revocarea.

Admonestrarea, amendarea şi suspendarea se aplică de medicul veterinar, înseiinţând despre aceasta şi ministerul de interne.

Mutarea se face prin decisiunea direcţiunei generale a serviciului sanitar, pe baza raportului medicului veterinar, de constatarea abaterilor.

Revocarea va fi pronunţată de direcţiunea generală a serviciului sanitar, când revisorii de vite au fost condamnaţi pentru crime sau delicte, cari atrag după dânsele perderea drepturilor civile şi politice, când s'a făcut culpabil de abateri grave dela datorii, pentru neglijenţa obicinuită pedepsită de mai multe ori, pentru neîndeplinirea ordinelor date, pentru căderea în vicii, ca beţie, joc de cărţi, etc.

Actele pentru constatarea faptelor, cari atrag pedepsele sus menţionate, se vor redacta de medicul veterinar şi de un inspector veterinar. In totdeauna, şi înainte de a se ordona una din pedepse, se va asculta şi apărarea revisorului învinuit.

Decisiunlie direcţiunei generale a serviciului sanitar pentru revocare vor fi motivate.

Art. 52. Revisorii de vite, cari au fost revocaţi, nu vor putea fi reprimiţi. decât după trecere de 2 ani şi în urma unui examen de aptitudine, depus înaintea delegaţilor direcţiunei generale a serviciului sanitar.

REGULAMENT [1]
PENTRU SERVICIUL VETERINAR AL ZONEI PREVENTIVE

Din 11 Septembrie 1894, cu modificările din 1896, 1898, 1900.

CAPITOLUL I

Constituirea zonei şi formarea despărţirilor

Art. 1. — Tot teritoriul ţărei, pe o întindere de 30 klm. dela fruntaria Prutului, precum şi Nordul şi Sudul Dobrogei, formează zona preventivă.

Art. 2. — Cu delimitarea şi cu controlul limitelor zonei preventive este însărcinat prefectul şi inginerul fiecărui judeţ care participă la constituirea zonei preventive, împreună cu un inspector veterinar însărcinat de către direcţiunea generală a serviciului sanitar.

Art. 3. — Inginerul fiecărui judeţ va întocmi harta topografică a porţiunei din zona preventivă, care este coprinsă în judeţul respectiv. Această hartă va indica comunele, cătunele, căile de comunicaţie, apele, dealurile, pădurile cu distanţe kilometrice între cătune şi comune şi va fi făcută în trei exemplare, dintre care unul va fi trimis direcţiunei generale a serviciului sanitar, unul arhivei prefecturei şi un altul medicului veterinar al despărţirei respective.

In caz când în acel judeţ sunt două sau mai multe despărţiri, se va înainta fiecăruia din ele câte o copie de pe harta sus menţionată.

Art. 4.— Ca limite ale zonei preventive, se vor prefera limitele naturala, ca: dealuri, văi, ape sau limitele administrative, adică configuraţiunea plăşilor sau a comunelor, când aceste comune oscilează cu puţin peste sau dincaoce de 30 kilomeltri.

Art. 5.—Zona preventivă se împarte în atâtea despărţiri câte judeţe participă în total la constituirea zonei.

Art. 6.—Fiecare despărţire din zona preventivă va coprinde, pe cât posibil, un număr egal de comune, cu cătune pe aceiaşi suprafaţă de teren.

Art. 7. — Zona preventivă se împarte în 7 despărţiri:

I cu reşedinţa în Darabani
II » » » Ştefăneşti
III » » » Iaşi
VI » » » Huşi
V » » » Galaţi
VI » » » Tulcea
VII » » » Mangalia.

Art. 8. — Fiecare despărţire din zona preventivă va fi divizata în secţiuni. Numărul comunelor ce constitue o secţiune depinde de numărul şi depărtarea cătunelor şi de numărul vitelor aflate în ele.

1) NOTA. — A se vedea art. 41 din legea sanitară vol. 1 pag. 76 cu notele de sub acest articol precum şi art. 49 şi 50 din legea de poliţie sanitară veterinară.

Toate secţiunile dintr'o despărţire, fără excepţie, sunt sub controlul şi răspunderea medicului veterinar al despărţirei în care cade secţiunea; medicii veterinari ai judeţului sau oraşului nu au nici un amestec în mersul serviciului special al zonei. [1])

1) NOTA. — Despărţirile şi secţiunile au fost împărţite prin jurnalul Consiliului de miniştri No. 18 din 10 August 1898 şi Decretul Regal din 29 Iulie 1900. Nu s'au trecut în text aceste împărţiri deoarece nu mai corespund cu actualele împărţiri din România Mare.

Art. 9. — Cu delimitarea secţiunilor se însărcinează o comisiune compusă din prefectul judeţului, un inspector veterinar şi veterinarul despărţirei.

Această comisiune va alege şi reşedinţele secţiunilor.

CAPITOLUL II

Medicii veterinari

Numiri, concedii, penalităţi

Art. 10. — Cu controlul cadastrului de vite şi cu controlul executărei măsurilor de prevenţiunea pestei bovine, se însărcinează câte un medic, veterinar la fiecare despărţire din zona preventivă.

Art. 11. — Medicii veterinari din zona preventivă sunt direct subordonaţi direcţiunei generale a serviciului sanitar.

Art. 12. — Medicii veterinari din zona preventivă se numesc şi se revoacă prin decret regal, după recomandaţia ministrului de interne, în urma avizului comisiunei veterinare şi al consiliului sanitar superior.

Art. 13. — Numirea definitivă nu se poate face decât pe baza unui concurs, depus în conformitate cu regulamentul general al concursurilor.

Art. 14. — Când o despărţire rămâne vacantă şi nu se găseşte veterinar, direcţiunea generală poate însărcina un veterinar al despărţirei vecine cu indeplinirea funcţiunei, cu totul provizoriu pe timp limitat, dându-i-se un supliment la spesele de transport din fondul de epizootii, care nu va trece peste lei 200 pe lună.

Art. 15. — Medicii veterinari de despărţire, din zona preventivă, sunt retribuiţi din fondul de epiizootii pe lună cu 400 lei leafă şi 200 lei diurnă pentru ţinerea de cai şi trăsuri.

Art. 16. — Medicilor veterinari de despărţire li se poate acorda un concediu în conformitate cu art. 41 din legea sanitară.

Cererile de congediu trebuesc să fie însoţite de o declaraţiune a înlocuitorului, petiţionarului, prin care se obligă a-l înlocui pe timpul congediului.

Art. 17. — In cazul când există o epizootie în zona proventivă, ori în apropierea zonei preventive în ţară, ori în Rusia, în apropierea fruntariilor române, nu se va acorda nici un concediu.

Art. 18. — Medicii veterinari de despărţire, din zona preventivă nu pot fi suspendaţi sau revocaţi de cât în urma unor abateri dela lege

regulamente şi ordine, pentru negligenţe în serviciu şi când vor fi comis acte imorale.

Art. 19 — Medicii veterinari de despărţire din zona preventivă, cari se vor fi făcut pasibili de penalitate, vor fi admonestaţi, suspendaţi sau revocaţi.

Admonestrarea li se va face de către directorul general al serviciului sanitar.

Suspendarea li se aplică de ministru, după gravitatea cazului, dela o lună până la şease luni, în care timp perde dreptul la leafă şi diurnă.

Revocarea se va face prin decret regal, în urma unui raport motivat al ministrului de interne.

Art. 20. — Suspendarea şi revocarea vor fi bazate pe o cercetare făcută de către un inspector veterinar.

Asupra rapoartelor inspectorilor se va cere avizul comisiunei veterinare şi al consiliului sanitar superior, cari vor asculta apărarea scrisă a veterinarului învinovăţit.

CAPITOLUL III

Revizorii de vite

Numiri, congedii, penalităţi

Art. 21. — Cu ţinerea cadastrului original, cu eliberarea de certificate extrase de pe cadastru, cu înferatul şi controlul vitelor din fiecare secţiune se însărcinează câte un revizor de vite.

Art. 22. — Revizorii de vite se numesc de către ministerul de interne (direcţiunea generală a serviciului sanitar), dintre absolvenţii cursurilor pregătitoare pentru revizorii de animale, cari se vor ţine pe lângă şcoala superioară de medicină veterinară, şi la care se vor admite români sau naturalizaţi, cari au satisfăcut legea recrutărei, cari nu vor avea vârstra mai mare de 30 ani, şi cari vor fi absolvit cel puţin 4 clase primare, preferându-se foştii infirmieri de cai şi foştii sanitari din armată, dacă vor înplini şi celelalte condiţii.

La intrarea în serviciu ei depun jurământ înaintea judecătorului de ocol în azistenţa veterinarului despărţirei.

Art. 23. — Revizorii de vite sunt puşi sub autoritatea şi controlul exclusiv al medicului veterinar al despărţirei respective.

Art. 24. — Revizorii de vite au reşedinţa în comuna ce li se va indica de direcţiunea generală a serviciului sanitar, şi când, după intinerariu nu au lucrări în alte comune, ei sunt obligaţi a se afla la reşedinţă.

Art. 25. — Revizorii de vite nu mai pot primi nici o altă însărcinare, fie retribuită, fie onorifică.

Art. 26. — Revizorii de vite, când se vor abate, dela datoriile lor de serviciu, vor fi supuşi la următoarele penalităţi: admonestarea, amendarea, revocarea.

Admonestarea se face de către veterinarul despărţirei, care va încunoştiinţa ulterior direcţiunea generală a serviciului sanitar.

Amendarea, cu reţinerea din salariu, se va face de către direcţiunea generală a serviciului sanitar, pe baza raportului motivat al veterinarului despărţirei.

Revocarea se va face de minister, în urma unui raport amănunţit al veterinarului despărţirei, sau al unui inspector veterinar, şi pe baza avizului comisiunei veterinare.

Art. 27. — Revizorii de vite sunt retribuiţi din casa fondului de epizotii cu 120 lei pe lună. După 7 ani ei vor primi 140 lei mensual.

Art. 28. — Revizorilor le este absolut interzis a primi orice fel de dar, ori de plată, dela proprietarii de vite sau dela alte persoane cari recurg la serviciul lor, sub orice denumire ar fi acea plată. Cei care vor fi dovediţi că au primit asemenea daruri sau plată vor fi imediat destituiţi şi daţi judecăţei.

Art. 29. — (Suprimat. Decret. 1 Iulie 1900).

Art. 30. — Permisiuni până la 3 zile se vor acorda de către veterinarul despărţirei, care nu va fi în drept a da asemenea permisiuni pentru mai mult de 15 zile pe an. Concedii mai mari se acordă după propunerea veterinarului despărţirei, de către direcţiunea generală a serviciului veterinar.

In orice caz ei vor avea înlocuitori.

Art. 31. — In cazurile de epizotii nu se va acorda absolut nici o permisiune, şi absenţele dela serviciu se vor pedepsi cu destituire şi dare în judecată, afară însă de acele cazuri de forţă majoră recunoscute ca motivate de direcţiunea generală a serviciului sanitar.

CAP. IV

Indatoririle medicilor veterinari de despărţiri

Art. 32. — Medicii veterinari de despărţiri vor dirigia formarea cadastrului şi vor controla înfierarea vitelor. Ei vor instrui în mod complect, pe revizorii de vite asupra modului înscrierei vitelor în registrul de cadastru, asupra operaţiunilor de făcut în fiecare registru auxiliar al cadastrului, asupra modului cum se eliberează certificatul extras de pe registrul de cadastru, cu un cuvânt, medicul veterinar al despărţirei va instrui în totul pe revizorul de vite de sub ordinele sale.

Art. 33. — Medicii veterinari de despărţire vor pregăti pe revizorii de vite să cunoască principalele semne cari caracterizează starea de sănătate a cornutelor mari şi principalele simptome ce dau bănuială de ivirea unei boale şi mai ales a pestei bovine.

Art. 34. — Medicii veterinari de despărţiri vor inspecta, de două ori pe lună, toate comunele şi cătunele din despărţirea respectivă, pentru a controla executarea măsurilor de poliţie sanitară-veterinară şi ţinerea regulată a cadastrului vitelor.

Art. 35. — Medicii veterinari de despărţiri vor constata cu ocaziunea inspecţiunei fiecărei comune :

a) Dacă revizorul de vite vine la ziua şi ora indicată în intinerariu la reşedinţa comunei;

b) Dacă în timpul indicat în intinerariu revizorul de vite face inspecţiunea cătunelor a cirezelor şi tuturor grupurilor de vite cornute depe teritoriul fiecărui cătun;

c) Dacă revizorul de vite a văzut şi a examinat vitele aduse pentru a fi adăogate sau scăzute din cadastru;

d) Dacă în registrul formular No. 3, s'a trecut, pe lângă vitele declarate, şi No. certificatelor şi biletelor de proprietate cu cari au fost însoţite.

e) Dacă în registrul formular No. 3 s'a indicat operaţiunea făcută în cadastru şi, în acest caz, dacă indicaţiunea şi textul declaraţiunei sunt exacte şi corespunzătoare cu ceeace s'a înscris în registrul de cadastru, la fila şi volumul respectiv indicate;

f) Dacă vitele de prăsilă sunt declarate la timp şi dacă încadastrarea lor s'a făcut conform acestui regulament;

g) Dacă chitanţele din registrul de declaraţiune sunt semnate de primarul şi notarul comunei respective şi în ce stare este ţinut acest registru;

h) Dacă registrele de certificate extrase de pe cadastru, ţinute exclusiv de revizorul de vite, sunt întocmai ca acelea, pentru primirea cărora revizorul a semnat în registru de material şi dacă poartă semnătura medicului veterinar al despărţirei, sigiliul despărţirei, data liberărei registrului şi numele comunei pentru care a fost dat a se opera;

i) Dacă nu cumva sunt sustrase file întregi sau cotoare din acele registre;

j) Dacă asemenea registre sunt în adevăr bine păstrate de revizor în dulapul cadastrului şi dacă nu cumva operează şi alte persoane decât revizorul în aceste registre.

k) Dacă filele cu matcă din registrele de certificate sunt operate în registrul de cadastru şi în acest caz, dacă operaţiunea este indicată şi dacă textul indicaţiunei şi textul certificatului este întocmai cu registrul de cadastru şi cu operaţiunile făcute într'însul.

l) Dacă certificatele extrase de pe cadastru pentu vite, a căror scădere nu s'a făcut, au fost cerute de revizorul de vite după trecerea de 10 zile de la data eliberărei şi dacă aceste certificate s'au alipit şi s'au anulat prin perforare cu litera A.;

m) Dacă registrul de cadastru este curat şi în regulă ţinut, şi dacă revizorul face controlul partidei tuturor proprietarilor de vite, ori de câte ori aceştia vin să facă declaraţiune de adăogire sau de scăderi;

n) Va controla amănunţit toate operaţiunile efectuate de către revizor şi de primar, în timpul de la cea din urmă inspecţiune a sa şi până în ziua nouei inspecţiuni;

o) Veterinarii de despărţiri din zona preventivă vor cerceta dacă vitele sunt sau nu atinse de vre-o boală epizootică sau enzootică, asigurându-se despre aceasta prin vizitarea mai multor curţi, a cirezilor şi altor grupe aflate în comune sau la păşune.

Art. 36. — Pentru trecerea rezultatului controlărei tutulor chestiunilor indicate mai sus, în cancelaria comunelor, în zona preventivă. va fi un registru exclusiv, destinat pentru medicul veterinar al despărţirei şi revizorul respectiv. Acest registru va fi tipărit de pe formularele No. 6 şi No. 7, aci anexate.

Ei vor redacta şi un scurt proces verbal în registrul de inspecţiunile administrative.

Art. 37. — In acest registru se consemnă, ca prescript verbal, rezultatul tutulor operaţiunilor efectuate în ziua inspecţiunii.

Art. 38. — Medicii veterinari de despărţiri sunt obligaţi ca, la finele fiecărei luni, să înainteze direcţiunei generale a serviciului sanitar, un raport detaliat în care vor redacta rezultatul tuturor inspecţiunilor şi operaţiunilor ce le au făcut în acea lună.

Art. 39. — La finele fiecărui an, ei vor înainta direcţiunei generale a serviciului sanitar, o tabelă de toate mişcările efectuate între vitele din despărţire de pe formularul anexat No. 5, şi un raport general de mersul serviciului din despărţirea lor.

Art. 40, 41 şi 42 — se înlocuesc cu următorul articol (conform decretului 1 Iulie 1900):

In atribuţiunile veterinarilor de despărţiri a zonei preventive, intră şi combaterea epizotiilor, cum şi luarea măsurilor prezentive contra epizootiilor. Pentru îndeplinirea acestor însărcinări, veterinarii de zonă se vor conforma legei de poliţie sanitară-veterinară, tuturor dispoziţiunilor regulamentului pentru serviciul veterinar de judeţe şi instrucţiunilor date în acest scop de către direcţiunea generală a serviciului sanitar.

Art. 43. — (Suprimat decret. 1 Iulie 1900).

Art. 44. — Medicii veterinari de despărţiri ţin în bună ordine arhiva serviciului. Pentru aceasta ei vor avea:

a) Un registru de intrare;

b) Un registru de eşire!

c) O condică pentru expediţie;

d) O condică pentru materialul ce îi are în păstrare;

e) Un registru pentru materialul dat revizorilor de vite şi unde aceştia vor semna de primire, nefiind permis a se da chitanţe izolate;

f) Colecţia Monitorulni Oficial, şi al Buletinului direcţiunei generale a serviciului sanitar;

g) Dosarele hârtiilor intrate pe fiecare an;

h) Dosarele de copia hârtiilor eşite pe fiecare an.

Art. 45. — Ministerul de interne va pune la dispoziţiunea fiecărui medic veterinar de despărţiri:

a) Sigiliile necesare despărţirei şi secţiunei;

b) Dulapuri pentru păstrarea scriptelor cadastrului în fiecare comună;

c) Fiarele necesare;

d) Combustibilul pentru încălzirea fierului în fiecare comună;

e) Aparatele necesare pentru încălzitul fiarelor:

f) 300 lei pe an chiria localului pentru cancelarie şi pentru cheltueli de cancelarie;

g) O trusă complectă pentru autopsie;

h) Un microscop cu toate accesoriile, pentru stabilirea diagnozelor boalelor contagioase şi infecţioase;

i) Literile pentru perforarea certificatelor;

j) Aparatele pentru desinfectare.

CAP. V

Indatoririle proprietarilor de vite din comunele cari cad în zona preventivă.

Art. 46. — Proprietarii satelor cornute mai sunt îndatoraţi a face cunoscut autorităţei comunale, verbal sau în scris, în termen de 24 ore, odată cu prezentarea certificatului de provenienţă şi a biletului de proprietate, orice sporire a numărului vitelor lor, în orice mod ar fi făcut această sporire.

Viţeii de prăsilă se vor anunţa autorităţei comunale până la 6 luni cel mult de la naşterea lor.

Art. 47. — Orice scădere în numărul vitelor, fie provenită prin tăeare, moarte, furt, danie, vânzarea sau prin schimbarea permanentă a locului lor de traiu, proprietarul trebue s'o anunţe autorităţei comunale în timp de 24 ore, afară de viţei mai mici de 6 luni cari nu au fost declaraţi şi încadastraţi.

Art. 48. — Orice vită care trebue să fie strămutată din locul de origină, trebue să fie însoţită de un certificat extras de pe cadastru, liberat de revizorul de vite, şi în lipsa acestuia de primarul comunei.

Proprietarul vitei, pentru ca să poată căpăta certificatul extras de pe cadastru, va duce vitele la oficiul primăriei spre a fi văzute de revizorul de vite sau de primarul comunei, care nu va libera certificatul decât dacă vita este sănătoasă, dacă este trecută în cadastru şi dacă este însemnată cu cifra zonei.

Când un proprietar are mai multe vite, pe cari nu le-ar putea aduce în ocolul comunal, el poate, în prèziua venirei la cancelarie a revizorului, să il aducă la proprietatea, sau la locul unde se află vitele pentru cari are certificatul; în acest caz revizorul este obligat a vizita vitele în chestiune la locul unde se află.

La prima vizită a revizorului, primarul îi va comunica ce anume extrase a liberat.

Art. 49. — Vitele înjugate, cari părăsesc vremelniceşte locul de origină nu au trebuinţă de certificate extrase de pe cadastru.

Art. 50. — Proprietarii vitelor cornute sunt obligaţi să dea tot concursul lor, sau al oamenilor lor, revizorului de vite la executarea înfierării fiecăreia din vitele lor. De asemenea sunt datori a-şi aduce vitele la locul destinat de vite şi de primarul comunei spre a fi înfierate.

Dacă un proprietar are un număr de vite de înfierat mai mare decât

20, revizorul de vite se va transporta la faţa locului pentru a le înfiera după cererea proprietarului.

Semnul zonei se pune pe cornul stâng.

Proprietarii nu pot să utilizeze cornul stâng al vitelor pentru a-şi pune marca lor particulară.

Ei vor utiliza numai cornul drept.

In caz, însă, când cornul stâng este rupt, sau în aşa stare să nu poată fi înfierat, atunci proprietarii vor lăsa cornul drept pentru serviciul zonei şi vor utiliza alte părţi ale corpului lor pentru a pune marca lor.

Art. 51. — Proprietarii vitelor cornute sunt obligaţi :

a) Să permită, în orice timp şi la orice cerere revizorilor de vite jandarmilor, primarilor, medicilor veterinari de despărţiri şi inspectorilor veterinari, intrarea în coprinsul curţilor şi grajdurilor unde îşi ţine vitele şi vizita şi controlul la păsciunea vitelor lor;

b) Să dea toate lămuririle ce li se vor cere în privinţa sănătăţei animalelor, numărului lor, mişcărilor ce s'au urmat, originei lor; cu un cuvânt să dea toate explicaţiunile cerute cu privire la vitele ce le au;

c) Să declare pe dată autorităţei comunale orice caz de boală care a adus moartea unei vite cornute mari, şi mai cu seamă să declare de urgenţă cazurile de boale cari îi dau bănuială de peste-bovină (ciuma vitelor.

CAP. VI

Indatoririle autorităţilor comunale

Art. 52. — Primarii sau delegaţii lor sunt datori să execute pe dată orice declaraţiune privitoare la sporirea sau micşorarea numărului vitelor unui proprietar.

Aceste declaraţiuni le vor trece imediat, fără a lăsa pe proprietar în aşteptare, în registrul formular No. 3 şi va libera din acel registru o chitanţă care va fi dată, numerotată şi semnată.

Pe chiar faţa chitanţei, în rubricile respective, primarul sau ajutorul va trece şi numărul certificatului extras de pe cadastru cu care a fost vândut, sau numărul certificatului de provenienţă şi sănătate şi numărul biletului de proprietate cu care a fost aduse în comună vitele.

Art. 53. — Primarul, ajutorul sau notarul va lua dela proprietar certificatul de origină şi sănătate, precum şi biletul de proprietate al vitei adusă în comună, şi îl va încredinţa în cea dintâi zi când vine în comună, revizorul de vite.

Pe dosul biletului de proprietate şi al certificatului de origină şi sănătate, autoritatea comunală va însemna data declaraţiunei şi No. chitanţei date din registrul formular No. 3.

Biletele de proprietate cu cari sunt însoţite vitele aduse spre încadastratrare, după ce li se vor înregistra numărul şi textul lor în registrul cadastrului şi către revizorul de vite, se vor înapoia proprietarului vitelor.

Art. 54. — Primarul este obligat să înmâneze revizorului de vite re-

gistrul de declaraţiuni imediat la sosirea revizorului de vite în comună.

Art. 55. — Primarul comunei mai este obligat:

a) Să contrasemneze prescriptele-verbale ale revizorilor de vite, luând cunoştinţă de textul lor şi indicând cu litere ora la care s'a prezentat în comună revizorul;

b) Să ţină sub pază riguroasă vitele cerute de revizorul de vite, conform art. 77, până la pronunţarea celor în drept;

c) Să comunice urgent proprietarilor de vite cererile făcute prin prescript-verbal de către revizorul de vite, conform prescripţiunilor acestui regulament şi să ia măsurile cerute de lege contra celor ce vor refuza să se supună;

d) Să vegheze ca să nu se petreacă fără ştirea sa şi fără declaraţiune, adause sau scăderi între vitele proprietarilor din comuna sa, să descopere orice tăinuire de vite aduse în comună prin fraudă şi să dea în judecată pe contravenienţi;

e) Să comunice subprefecturei şi medicului veterinar al judeţului şi despărţirei, toate cazurile de boală, presupuse molipsitoare şi care i-au fost declarate de proprietari;

f) Va face cunoscut, prin publicaţii, în toate ocaziunile, proprietarilor de vite, îndatoririle ce le au după regulament şi obligaţiunea ca toate vitele ce es spre înstrăinare sau păşune îndelungată, să fie însoţite de certificate, extrase de pe cadastru;

g) Va libera certificate extrase de cadastru, copie în lipsa revizorului de vite.

CAP. VII

Indatoririle revizorilor de vite

Art. 56. — Zilele de inspecţie a comunelor de către revizorul de vite se vor stabili de medicul veterinar al despărţirei, cu aprobarea direcţiunei generale a serviciului sanitar; în tot cazul, o comună va fi inspectată cel puţin odată pe săptămână.

Art. 57. — Revizorii de vite sunt datori să păstreze, în dulapul încredinţat lor şi sub sigiliu, registru de cadastru original, registrele formulare No. 4, sigiliu pentru tuş şi fierul comunei.

Sigiliul pentru ceară îl va păstra personal, cu cea mai mare grijă şi pe răspunderea sa.

Art. 58. — Revizorii de vite sunt responsabili personal de starea în care se găseşte cadastrul şi toate actele ce le sunt încredinţate.

Art. 59. — Revizorii de vite sunt datori să adune cu cea mai mare atenţiune, certificatele extrase de pe cadastru şi să le alipească la cotoare, ştergând în lista indicatorie numele proprietarului ce'l ceruse şi perforând cu litera A certificatul alipit.

Art. 60. — Pentru orice modificare sau corecţiune făcută în veri-unul din registre, sau pe veri-unul din acte, revizorii de vite sunt datori să adauge observaţiunea: «corectat de mine» şi să semneze, punând şi data.

Art. 61. — Pentru toate operaţiunile ce le fac în fiecare comună, în zilele destinate, revizorii de vite vor dresa prescript-verbal detaliat.

CAP. VIII

Operaţiune în cadastru

Art. 62. — Pentru ţinerea cadastrului se înfiinţează un registru dublu exemplar, numit registru de cadastru, formular No. 2. Unul din exemplare (orginalul), se va ţine de revizor, iar cel de al doilea exemplar (copie) de către primar.

Art. 63. — Singuri revizorii de vite sunt autorizaţi a opera în registrul de cadastru. Nici o altă persoană, oricare ar fi, nu poate înscrie, corecta sau scade ceva din registrul de cadastru.

Art. 64. — Registrul de cadastru este format de pe modelul anexat (formular No. 2) şi va cuprinde atâtea file cât va fi necesitate.

In caz când sunt mai multe cătune cu vite numeroase, sau când operaţiunea într'un singur volum, într'o comună, va fi anevoioasă, atunci se va forma un cadastru cu mai multe volume, fiecare numerotat şi indicând cătunele sau despărţirile (secţiunile) ce se coprind în fiecare comună.

Art 65. — Toate filele din registrul de cadastru vor fi numerotate bine şi lizibil, iar pe ultima pagină va fi indicaţiunea foilor ce coprinde, sigiliul direcţiunei generale a serviciului sanitar, semnătura directorului general şi a şefului serviciului veterinar.

Despre adausuri

Art. 66. — Toate vitele cornute mari, cumpărate, căpătate în dar, adause în schimb, de zestre, moştenire sau prin prăsilă, se înscriu în registrul de cadastru, la partida proprietarului respectiv, după ce s'au îndeplinit toate cerinţele prezentului regulament.

Art. 67. — Fiecare registru de cadastru va coprinde la început o «listă indicatorie», anexată şi cusută intim de registru, compusă din 8 file şi tipărită după formularul No. 1 (aci anexat). In această listă se vor trece numele proprietarilor de vite care sunt cuprinse în acel registru de cadastru, cu indicaţiunea filei respective a fiecăruia.

Art. 68. — Fiecarui proprietar de vite din comună i se va rezerva în cadastru una sau mai multe file, după mişcarea mai mult sau puţin importanţă ce o face acel proprietar printre vitele sale.

Art. 69. — Pentru înlesnirea operaţiunilor de încadastrare se înfiinţează şi un registru numit: «registru de declaraţiune», tipărit după modelul alăturat (formularul No. 3).

Art. 70. — In registru de cadastru se operează după indicaţiunile date de fiecare rubrică şi se vor trece ca viţei, animalele bovide dela 6 luni până la un an, mânzaţii dela 1 până la 2 ani, gonitorii dela 2 până la 3 ani, boii şi taurii dela 3 ani în sus, vacile după naşterea unui viţel sau dela 3 ani în sus.

Asemenea se va înscrie şi specia bivolului.

Art. 71. — In registrul de declaraţiune, formular No. 3, nu operează decât primarul, sau notarul sub răspunderea primarului, în ce priveşte declaraţiunile.

In acest registru se va trece numărul, specia şi categoria vitelor cornute mari, adăugite sau scăzute, data declaraţiunei, No. certificatului de origină sau de extras de pe cadastru cu eare a venit sau a plecat şi No. biletului de proprietate cu care au fost aduse sau au plecat din comună.

Art. 72. — La sosirea în comună a revizorului de vite, primarul, şi în lipsa acestuia, ajutorul său sau notarul, este dator a îi prezenta, pe dată, fără nici o întârziere, registrul de declaraţiune cu toate biletele de proprietate şi certificatele de origină şi sănătate, sau extrase de pe cadastru, ale vitelor aduse din nou în comună. Revizorul, operând în registru de pe aceste acte le va înapoia autorităţei comunale, care apoi, le va restitui proprietarilor vitelor.

Art. 73. — Primarul este dator ca, în ziua când revizorul vine la cancelaria comunei, să vestească pe toţi proprietarii cari au făcut adăogiri între vitele lor, ca să le aducă la ocolul comunal spre a fi văzute, controlate cu actele ce le însoţesc, înfierate şi încadastrate, cu excepţia proprietarilor cari au de adăogat un număr de vite mai mare de 20, şi pentru cari revizorul se va transporta la faţa locului.

Art. 74. — Revizorul de vite, imediat ce va sosi la cancelaria comunei, va începe cu operaţiunea vitelor de încadastrat. Examinând certificatele de origină şi sănătate ale fiecărei vite, va cerceta starea sănătăţei lor şi semnalmentele, spre a vedea dacă corespunde cu acele prevăzute în actele de care sunt însoţite.

Art. 75. — Revizorul de vite, găsind în regulă actele cu care sunt însoţite vitele, va proceda la înferarea lor şi apoi la înscrierea lor în ambele exemplare ale cadastrului, menţionând modul cum s'a făcut adaosul, numărul certificatului şi al biletului, semnele particulare ale vitelor şi marca proprietarului.

Fiecare proprietar, care posedă mai mult decât 20 de vite, trebue să înfereze vitele sale cu marca sa proprie, independent de marca zonei cu care vor fi însemnate.

Vitele, astfel înferate, vor fi înscrise în registrul cadastrului pe categorii şi nu individual, fără arătarea semnelor.

Gruparea categoriilor de vite în cadastru se va face de pe culoarea principală a părului.

Cu această ocaziune, revizorul de vite este obligat a face o verificare cadastrală generală a proprietarului care îşi înscrie noi vite.

Art. 76. — Toate chitanţele de declaraţiune, operate în cadastru de către revizorii de vite, vor avea indicaţiunea:

«Operată în cadastru Vol. No. . . . Fila No. . . .»
«Anul . . . . . . Luna . . . . . . Ziua . . . . . .»

Art. 77. — In caz când vitele vor fi găsite cu semne de boală internă, cari dau bănuială de pestă bovină, sau oricare altă boală contagioasă prevăzută de lege, sau de o boală asemănătoare, revizorul de vite va cere autorităţei comunale izolarea vitelor, îngrijirea lor sub pază severă şi chemarea urgentă a comisiunei de constatare a boalei, anunţând şi pe veterinarul despărţirei şi pe subprefect.

Art. 78. — Când revizorul de vite constată că certificatele indică alte vite decât cele prezentate de către proprietar, atunci va cere autorităţei comunale ca acele vite să fie puse sub observaţiune timp de 10 zile, conform legei.

In acest timp proprietarul vitelor este dator să-şi îngrijască animalele şi să dovedească proprietatea şi origina.

Art. 79. — Certificatele de origină şi sănătate, sau extrase de pe cadastru, cu cari au fost aduse vitele spre a fi încadastrate, se vor lua dela autoritatea comunală de către revizorul de vite, se vor anula prin perforare cu litera A. şi se vor forma dosare.

Pe contra-pagina certificatelor menţionate, revizorul va nota: «în termen; încadastrat la fila No.... Vol. No....» va pune data şi sigiliul cu tuş.

Infierarea

Art. 80. — Vitele de prăsilă, vitele a căror marcă a devenit indescifrabilă, vitele aduse în comune, cari urmează a fi încadastrate, vor fi înfierate la cornul stâng, pe faţa externă a cornului

Viţeii şi toate vitele cari nu au coarne vor fi înfierate pe crupa stângă.

Vitele, cari au fost înfierate pe corn şi au schimbat cornul, vor fi înfierate din nou.

Dacă nu se poate dovedi dreptul de proprietate, vita va fi pusă sub sechestru şi tratată ca suspectă.

Art. 81. — Vitele ce urmează a se înfiera în zona preventivă, nu vor putea fi înfierate decât numai cu fierul procurat de direcţiunea generală a serviciului sanitar; orice alt fier este absolut interzis.

Art. 82. — Infierarea vitelor nu se va putea face de nimeni altul decât de revizorul de vite şi numai în prezenţa sa, când este ajutat de proprietarii vitelor, de oamenii acestora sau de alte persoane.

Art. 83. — Proprietarii vitelor sunt obligaţi ca, ei sau oamenii de-ai lor, să dea ajutor revizorilor de vite la înfierare, să adune vitele, să le aducă în localul destinat de revizor şi de autoritatea comunală, în cazurile prevăzute de acest regulament, să le ţină sau să le fixeze, pentru ca operaţiunea să se poată face repede şi bine.

Art 84. — Vitele cornute mari din zona preventivă vor fi înfierate, pe locul menţionat, cu 2 sau 3 ţifre arabe, în ordine succesivă şi nu suprapuse.

Prima ţifră dela 1 până la 9 va indica numărul despărţirei, a doua şi a treia ţifră va arăta numărul de ordine al comunei.

Spre exemplu 82 va indica despărţirea 8, comuna 2, sau: 423 va arăta despărţirea 4, comuna 23.

Art. 85. — Când vitele, cari sunt a se încadastra, au pe cornul stâng un fier descifrabil din aceeaşi secţiune, altă secţiune din aceeaşi despărţire sau secţiune din alte despărţiri, revizorul de vite nu va mai pune un alt fier, ci va menţiona în cadastru în rubrica; »alte semne», ţifra ce prezintă vita pe cornul stâng.

Art. 86. — Toate vitele din comună, a căror fier a devenit indescifrabil dintr'o cauză sau alta, trebuesc a fi aduse de proprietarii lor spre a fi înfierate.

Revizorul, autoritatea comunală şi geandarmii sunt datori să controleze fierul vitelor din zonă.

Art. 87. — Materialul şi aparatul cu foale pentru încălzitul fierului se va procura de către direcţiunea serviciului sanitar din fondul epizootiei.

Despre scăderi

Art. 88. — Orice vită cornută mare, care se scoate dintr'o comună din zona preventivă pentru vânzare, danie, zestre, schimb, tăiare, trebue să fie însoţită de un certificat extras de pe cadastru (formular No. 4, anexat aci), în care se va trece semnele vitelor, după cum sunt înregistrate în cadastru.

Art. 89. — Operaţiunea de scădere în cadastru nu se va face pentru vitele duse la păşune.

Art. 90. — Registrul de certificate, extras de pe cadastru, se ţine un exemplar de către revizorul de vite, sub sigiliul şi în dulapul destinat pentru cadastru şi alt exemplar de către primar.

Art. 91. — Fiecare registru de certificate, extras de pe cadastru, (formular No. 4). va fi tipărit de pe modelul arătat (No. 4) pe hârtie verde-deschis, coprinzând fiecare registru un număr exact de 100 file, numerotate clar, şnuruite, având pe pagina ultimei file semnătura directorului general al serviciului veterinar sanitar, a şefului serviciui veterinar şi sigiliul direcţiunei generale.

Fiecare registru va purta un număr de ordine, dat de direcţiunea generală, însemnat pe copertă şi pe ultima filă a registrului.

Pe prima filă a registrului se va scrie acestea:

«Pentru comuna . . . . din despărţirea . . . . »

«Medic veterinar al despărţirei . . . . »

(ss).

Art. 92. — Liberarea certificatului extras depe cadastru nu atrage după sine şi o imediată operaţiune în cadastru.

Operaţiunea se face numai după ce s'a făcut declaraţiunea de înstrăinare a vitelor pentu care s'a luat certificatul.

Proprietarul care a făcut înstrăinarea veri-unei vite, e dator a face declaraţia, al cărui termen nu va trece de 10 zile dela înstrăinare.

Art. 93. — Când un proprietar de vite cere un certificat extras de pe cadastru, el este obligat a arăta vita revizorului de vite sau primarului, spre a o controla cu cadastrul, a o examina şi a-i observa marca.

Cu această ocaziune, revizorul de vite sau primarul va face şi controlul partidei acelui proprietar.

Art. 94. — Certificatul extras de pe cadastru se dă către revizorul de vite sau de către primar şi pentru vite cari sunt sănătoase şi aflate în regulă, faţă cu cerinţele serviciului cadastrului.

Cu ocazia trecerei prin comună, veterinarul de despărţire poate libera

certificate pentru exportul vitelor cornute mari. In aceste cazuri, el va pune la cale notarea cuvenită în cadastru.

Certificatele extrase de pe cadastru sunt valabile numai pentru 10 zile şi se pot preînoi.

In momentul liberărei certificatului, revizorul notează cu creionul în coloana de observaţii a cadastrului, în dreptul vitelor pentru care a eliberat certificatul, spre a şti mai bine la operaţiunea scăderei, cari anume vite se scad.

Când va efectua operaţiunea scăderei, sau când vitele nu au fost înstrăinate, certificatul fiind înapoiat, revizorul va şterge ţifra înscrisă cu creionul.

Art. 95. — Toate certificatele extrase de pe cadastru, cerute revizorului de vite de către proprietari, se vor încredinţa în aceiaşi zi personal primarului sau ajutorului său, de către revizorul de vite.

Primarul sau ajutorul primind certificatele, va semna pe dosul ultimei file dela cotorul registrului, atestând:

«Am primit certificatele sub No. . . . . . No. . . . . . »

«Astăzi . . . . luna . . . . ziua . . . . . »

Revizorul de vite va nota pe o hârtie şi da proprietarului vitei, numărul certificatului liberat.

Art. 96. — Primarul, liberând biletul de proprietate, va indica în acel bilet şi numărul certificatului extras de pe cadastru. Iar pe certificat va însemna pe contra pagină.

«Cu biletul de proprietate No. . . . . . . »

«Primar»

Art. 97. — Revizorii de vite, cu ocazia vizitelor făcute în comune, vor cerceta registrele de certificate, spre a observa cari proprietari au luat certificate şi nu au venit să facă declaraţiune de scădere, sau dacă au făcut înstrăinarea vitelor, nu au adus înapoi certificatul căpătat.

Art. 98. — Toţi proprietarii, cari nu au venit să facă declaraţia de înstrăinare, vor fi invitaţi de revizorul de vite, prin autoritatea comunală, cu ocaziunea primei vizite, să prezinte primăriei certificatele extrase de pe cadastru, în cazul când nu au făcut înstrăinarea vitei.

Pentru a se şti în adevăr dacă un proprietar a fost sau nu invitat de autoritatea comunală, se vor tipări citaţiuni de pe formularul anexat (model No. 8), cari se vor înmâna proprietarilor.

Art. 99. — Proprietarii făcând declaraţiunea de scădere a vitelor lor, revizorii de vite sau primarii, călăuziţi de registrul de declaraţiuni, o vor nota în cadastru, în asuşul certificatului eliberat fiecărui proprietar

In cadastru va înscrie vita adăogită, în categoria respectivă, semnalmentele, marca, numărul certificatului cu care a plecat şi al biletului de proprietate.

In asuşul certificatului eliberat va nota numărul filei şi al volumului în care s'a operat scăderea.

Art. 100. — Vitele care se taie în comunele rurale trebue să fie examinate de către un delegat al consiliului comunal, conform art. 17 din legea de poliţie sanitară veterinară.

Primarul va ţine un registru special cu indicaţiunea vitelor cari s'au tăiat pentru consumaţiune.

Revizorii de vite la fiecare vizită a lor în comună, vor cerceta acest registru şi vor opera după dânsul scăderea în cadastru.

Art. 101. — Vitele cornute mari, care vor muri, vor fi declarate imediat autorităţei comunale, care va cerceta sau va lua informaţiuni dacă vitele au murit de boale molipsitoare.

In cazul afirmativ va aviza pe medicul veterinar al despărţirei, precum şi pe subprefectul respectiv pentru comunele rurale.

Art. 102. — Când vitele capătă, accidental sau prin intervenţia cuiva, semne deosebite, sau când îşi modifică culoarea, îşi rupe un corn, şi mai ales cornul purtător al ferului, ele vor fi notate în cadastru cu noile semne dobândite şi, în ultimul caz, vor fi înfierate pe crupa stângă.

Art. 103. — Când, din împrejurări, necesită reînoirea registrelor, medicul veterinar, ridică pe cele vechi şi le va conserva în archiva sa timp de 10 ani.

Art. 104. — Când se va simţi necesitate de a se face un cadastru nou într'o comună, revizorul de vite va fi ajutat, în tot acest timp, până la terminarea operaţiunii de către primar, sau ajutor, şi notar în comunele rurale, de către un delegat al primarului şi un comisar de poliţie în comunele urbane.

Proprietarii de vite sunt datori să declare toate capetele de vite ce le posedă, dând indicaţiuni asupra originei lor.

Controlul general al cadastrului

Art. 105. — Orice vită cornută mare care se va constata, în zona preventivă, de medicii veterinari, revizorii de vite, autoritatea comunală sau orice agenţi administrativi, neînfierată şi nedeclarată autorităţei comunale spre a fi încadastrată, se va pune imediat sub observaţiune până la dovedirea originei acestei vite.

Art. 106. — Autoritatea comunală va primi pe dată asemenea vite pentru observaţiune şi va anunţa imediat pe medicul veterinar al despărţirei.

Art. 107. — Dacă s'a constatat cu acte că vitele sunt aduse din localităţi din ţară şi că ele sunt sănătoase, după 10 zile de observaţie, autoritatea comunală, în urma avizului medicului veterinar al despărţirei, le va libera proprietarului, pe care-l va îndatora să le încadastreze, dându-l în judecată ca contravenient.

Art. 108. — Dacă vitele puse sub pază se vor dovedi că sunt trecute dintr'o ţară din care aducerea lor nu este permisă, şi dacă vor fi cerute de autorităţile de acolo, ele se vor restitui cu formele cerute.

Art. 109. — Vitele care se vor găsi neînfierate, nedeclarate şi a căror origină şi proprietate nu se poate dovedi, vor fi puse sub pază timp de 10 zile şi, după acest termen, găsindu-le sănătoase, vor fi tăiete şi vândute în profitul casei comunale unde s'au prins asemenea vite.

Art. 110. — Vitele găsite că s'au adus intenţionat în ţară din Statele

de unde este prohibită introducerea lor se vor izola imediat, ferindu-le de a veni în contact cu oamenii şi cu vitele din localitate.

Autoritatea comunală va anunţa imediat medicului veterinar al despărţirei printr'un trimis special sau pe cale telegrafică.

Medicul veterinar, venind în localitate, găsindu-le sănătoase, va dispoza tăerea şi vânzarea cărnei, jumătate în profitul denunţătorului şi jumătate în al casei comunale; când autoritatea comunală a descoperit introducerea vitelor, tot profitul va fi al casei comunale.

In caz când vitele sunt bolnave de pestă-bovină, va anunţa imediat direcţiunea generală a serviciului sanitar, luând măsurile prescrise de lege şi de regulament.

Art. 111. — Vitele indigene, înfierate şi încadastrate, cari vor trece în Statele din cari este prohibită importarea vitelor cornute, numai pot fi primite a fi readuse în ţară, în cazul când în aceste state există pesta-bovină în localităţi limitrofe ţărei la o depărtare de 60 klm.

Când acea periferie n'are nici un caz de pestă-bovînă se poate permite readucerea lor, în condiţiune de a se ţine în observaţiune timp de 10 zile la punctele de observaţie, şi dacă, după acest timp, vor fi găsite sănătoase de medicul veterinar al punctului.

Pentru vite indigene, provenite din alte localităţi afară din zona preventivă, se va cere ca proprietarii lor să dovedească dreptul de proprietate.

Art. 112. — Vitele din zona preventivă, cari se vor vinde pentru a se transporta în statele de unde este oprit importul rumegătoarelor, li se vor anula fierul, printr'o nouă înfierare, cu o linie transversală, şi se vor şterge din cadastru.

Art. 113. — Vitele cornute mari, cari vin din afară de zonă la păşune într'o comună din zonă vor fi înfierate cu marca comunei şi despărţirei respective şi trecute într'un cadastru provizoriu, pe numele proprietarului care le-a primit la păsciune, menţionându-se şi numele proprietarului fiecărei vite, precum şi comuna de unde provine.

Art. 114. — Când pesta-bovină există în Basarabia, la o distanţă mai mică de 30 klm. dela fruntaria ţărei, adăparea vitelor în apa Prutului este oprită.

Art. 115. — Toate operaţiunile prescrise de acest regulament sunt gratuite şi nu sunt supuse la plata timbrului. Este interzis primarilor, ajutorilor de primari, consilierilor comunali, notarilor, funcţionarilor poliţieneşti, revizorilor de vite, şi tuturor agenţilor publici în general de a cere sau a primi, sub orice nume, plată pentru înfierare, pentru înscrierea în registrul de declaraţiuni, în registrul cadastrului sau în alte registre, pentru liberare de certificate extrase de pe cadastru şi pentru orice alte operaţiuni ale cadastrului.

Art. 116. — Toţi funcţionarii publici, precum şi particularii, cari vor călca una sa mai multe din dispoziţiunile prevăzute de regulamentul de faţă, vor fi daţi judecăţii spre a se pedepsi, conform art. 174 şi următorii din legea poiiţiei sanitare-veterinare.

Art. 117. — Toate dispozițiunile relative la zona preventivă, anterioare acestui regulament, sunt și rămân desființate.

Art. nou. — (Adăug. Decret. 1 Iulie 1900). Când ministerul (direcțiunea generală a serviciului sanitar), va găsi necesar, se va putea înființa un al cincilea post de inspector veterinar, care va fi însărcinat și cu inspectarea zonei preventive.

NOTA.—Prin Inaltul Decret Regal No. 3075 din 19 Iulie 1900, publicat în «Monitorul Oficail» No. 95 din 29 Iulie 1900, zonele preventive sau împărțit în modul următor:

Art. 2. — Incuviințăm ca zona preventivă, instituită pe baza art. 49 din legea de poliție sanitară veterinară, devisată în 7 despărțiri, conform art. 50 din menționata lege, să cuprindă următoarele secțiuni, și anume:

Despărțirea I, cu reședința în comuna Darabani, va cuprinde 7 secțiuni, și anume:

Secția 1, cu comunele: Mamornița, Baida, Hreatca și Târnăuca cu cătunele lor, va avea reședința în comuna Târnăuca.

Secția 2, cuprinde comunele: Herța, Movila, Pilipăuți și Orofteanca cu cătunele lor, cu reședința în com. urbană Herța.

Secția 3, cuprinde comunele: Pomârla, Ibănești, Suhărău și Hudești-Mari cu cătunele lor, reședința secțiunei va fi în Hudești Mari.

Secția 4, cu comunele: Darabani, Păltinișu, Horodiștea, Rădăuți și Hudești Mici (Miorcani) cu cătunele lor, reședința secțiunei va fi în comuna Darabani.

Secția 5, cuprinde comunele: Bivolu, Coțușca, Drăgușeni, Mileanca și Havârna cu cătunele lor, având reședința în comuna Mileanca.

Secția 6, cu comunele: Mitoc-Manoleasa, Avrămeni, Sârbi și Vlăsinești cu cătunele lor, având reședința în comuna Sârbi.

Secția 7, formată din comunele: Târgul-Săveni și Știubeeni cu cătunele lor, având reședința în Târgul-Săveni.

Despărțirea II, cu reședința în comuna Ștefănești, va cuprinde 5 secțiuni, și anume:

Secția 1, cu comunele: Movila Ruptă, Brăteni, satul Ștefănești și Dobârceni cu cătunele lor, având reședința în comuna Brăteni.

Secția 2, formată din comunele: Dângeni, Trusești și Șoldănești cu cătunele lor, reședința secțiunei va fi în comuna Trusești.

Secția 3, compusă din comunele: Băbiceni, Durnești, Ostopceni, Babulești și Târgul Ștefănești cu cătunele lor, reședința în Târgul-Ștefănești.

Secția 4, cuprinde comunele: Rănghilești, Comăndărești, Todireni și Buimăceni cu cătunele lor, având reședința în comuna Todireni,

Secţia 5, cuprinde comunele: Zlătunoaia cu cătunele ei în număr de 8, cu reşedinţa în cătunul Băsnoasa.

Despărţirea III, cu reşedinţa în comuna Iaşi, cuprinde 7 secţiuni, şi anume:

Secţia 1, cuprinde comunele: Bivolari, Hermeziu, Roşcani şi Cârniceni cu cătunele lor, având reşedinţa în com. Bivolari.

Secţia 2, cuprinde comunele: Sculeni, Stanca, Goleşti şi Bosia cu cătunele lor, având reşedinţa în comuna Sculeni.

Secţia 3, cuprinde comunele: Ţuţora, Prisăcani, Costuleni şi Tomeşti cu cătunele lor, având reşedinţa în comuna Ţuţora.

Secţia 4, cuprinde oraşul Iaşi, despărţirea 3, 4 şi 5.

Secţia 5, formată din oraşul Iaşi, despărţirea 1 şi 2.

Reşedinţa revizorilor este în oraş.

Secţia 6, cuprinde comunele: Copou, Rediul Mitropoliei, Bucium eni şi Holboca cu cătunele lor, reşedinţa secţiunei va fi în comuna Copou.

Secţia 7, cuprinde comunele: Galata, cu cătunele ei, în număr de 6, având reşedinţa în târguşorul Galata.

Despărţirea IV, cu reşedinţa în comuna Fălciu, cuprinde 6 secţiuni, şi anume:

Secţia 1, compusă din comunele: Cozia, Grozeşti, Bohotin şi Răducăneni, având reşedinţa în comuna Răducăneni.

Secţia 2, formată din comunele: Cosmeşti, Drănceni, Răseşti şi Păhneşti, având reşedinţa în comuna Drănceni.

Secţia 3, cu comunele: Epureni şi suburbia Răeşti, din oraşul Huşi, reşedinţa fiind în oraşul Huşi.

Secţia 4, se compune din comunele: Schiopeni, Stenileşti şi Huşi, cu excepţie de suburbia Răeşti, având reşedinţa în oraşul Huşi.

Secţia 5, compusă din comunele: Fălciu şi Berezeni, având reşedinţa în comuna Fălciu.

Secţia 6, cu comunele: Murgeni, Rănzeşti şi Cârja, având reşedinţa în comuna Murgeni.

Despărţirea V, cu reşedinţa în comuna Galaţi, cuprinde 5 secţiuni şi anume: secţia 1, cu comunele: Galaţi, cu excepţia cartalului 2, având reşedinţa în comuna Galaţi.

Secţia 2, se compune din comunele: Fileşti, Smârdan, excepţie cătunul Negri şi cartalul 2 din oraşul Galaţi, având reşedinţa în oraşul Galaţi.

Secţia 3, se compune din comunele: Tuluceşti, Şiviţa, Frumuşiţa şi Folteşti, având reşedinţa în comuna Frumuşiţa.

Secţia 4, cu comunele: Mastacani, Fartuneşti, Vlădeşti, Oancea şi Rogojeni, având reşedinţa în comuna Oancea.

Secţia 5, se compune din comunele: Ţuţcani, Prodăneşti, Şlivna, Găneşti şi Cavadineşti, având reşedinţa în comuna Găneşti.

Despărţirea VI, cu reşedinţa în comuna Tulcea, cuprinde 6 secţiuni, şi anume:

Secţia 1, cu comunele: Pisica, Văcăreni şi Luncaviţa, având reşedinţa în comun Văcăreni.

Secţia 2, cuprinde comunele: Isaccea, Niculiţel, Parcheş, Şomova şi Câşla, având reşedinţa în comuna Isaccea.

Secţia 3, se compune din satul Regele Carol şi despărţirea coloarei de galben din oraşul Tulcea, având reşedinţa în oraşul Tulcea.

Secţia 4, se compune din despărţirea coloarei de roşu din oraşul Tulcea, având reşedinţa în oraşul Tulcea.

Secţia 5, se compune din comunele: Satul Nou şi Chilia-Veche, având reşedinţa în comuna Chilia Veche.

Secţia 6 se compune din comunele: Sfistofca şi Satul-Nou, cu reşedinţa în comuna Satul-Nou.

Despărţirea VII, cu reşedinţa în comuna Mangalia, care după vechea împărţire a zonei preventive, era intitulată despărţirea XI, rămâne cu aceeaşi împărţire în 6 secţiuni, cum se prevede în jurnalul consiliului de miniştri No. 18 din 10 August 1898.

NOTA.—Aceste dispoziţiuni sunt şi astăzi în vigoare, complectate însă cu despărţirile pentru Transilvania, Banat, Părţile Ungurene, Bucovina şi Basarabia.

REGULAMENT
PENTRU SERVICIUL SANITAR VETERINAR DE FRONTIERA

Sancţionat prin Decretul Regal No. 6897 din 16 Decembrie 1913, publicat în «Monitorul Oficial» No. 223 din 5 Ianuarie 1914, cu modificările aduse prin Decretul Regal No. 36 din 10 Ianuarie 1915, publicat în «Monitorul Oficial» No. 229 din 15 Ianuarie 1915

Dispoziţiuni generale

Art. 1. — Serviciul sanitar veterinar de frontieră are de scop de a preveni introducerea în ţară a boalelor contagioase ale animalelor, de a opri transmiterea afară din ţară a unor asemenea boale, de a exercita o supraveghere de poliţie sanitară şi veterinară asupra materiilor brute şi produselor dela animalele cari se importă şi se exportă şi de a controlà circulaţiunea cu animalele cu materii brute şi cu produse animale în zona de frontieră.

Acest serviciu cuprinde:

a) Oficiile sanitare veterinare;

b) Supravegherea animalelor, materiilor brute şi produse animale pe frontieră.

PARTEA I

CAP. I

Oficiile sanitare veterinare

§ 1

Organizarea lor

Art. 2. — Importul, transitul şi exportul de animale, de materii brute şi de produse animale se vor face numai prin punctele vamale pe lângă cari sunt înfiinţate oficii sanitare veterinare anume creiate în acest scop.

Ministerul de interne va puteà autorizà importul animalelor şi produselor brute şi prin alte puncte vamale, lipsite de oficii veterinare, cu condiţiunea ca transporturile să fie controlate de medicul veterinar oficial al circumscripţiei respective, îndeplinind formele cuvenite, iar cheltuelile de transport ale medicului veterinar vor fi în contul importatorului.

Art. 3. — Oficiile sanitare veterinare de frontieie sunt următoarele: Vârciorova, Câineni, Giuvala, Predeal, Otuz, Palanca, Burdujeni, Mihăileni, Ungheni, Huşi, Fălciu, Gura Prutului, Corabia, Turnu-Măgurele, Călăraşi, Giurgiu, Ostrov, Brăila, Galaţi, Tulcea, Sulina Constanţa, Mangalia, Turtucaia, Silistra şi Balcic.

Ministerul de interne, după necesitate şi cu avizul comisiunei veterinare, poate să creieze noui oficii şi să desfiinţeze din cele prevăzute în acest articol.

Art. 4. — Oficiile sanitare veterinare vor fi instalate pe cât cu putinţă în apropierea liniei de frontieră, lângă oficiile vamale şi posturile de grăniceri.

Ele vor aveà locuinţe pentru animale, ocoale, grajd de izolare, sală de autopsie sală de laborator, remize pentru nutreţuri, pentru aparate de dizinfecţiune, pompe de incendiu, locuinţă pentru medicul veterinar, pentru agentul sanitar veterinar şi pentru servitori.

Art. 5. — Oficiile sanitare veterinare vor fi sub conducerea unui medic veterinar, ajutat de agenţii sanitari, veterinari şi servitorii trebuitori.

Art. 6. — Serviciile oficiilor sanitare veterinare din Corabia, Turnu-Măgurele, Giurgiu, Călăraşi, Tulcea, Sulina, Silistra, Turtucaia şi Balcic sunt îndeplinite de medicii veterinari ai acelor oraşe.

Personalul oficiilor sanitare veterinare

Art. 7. — Medicii veterinari ai oficiilor sanitare veterinare de frontieră şi întregul personal veterinar al acestor oficii sunt sub autoritatea direcţiunii generale a serviciului sanitar.

Numirile, retribuţiunea, concediile, penalităţile, etc., sunt conforme legii sanitare şi regulamentelor speciale ale acesteia.

Medicii veterinari corespund cu toate autoritățile din țară. Ei nu pot corespunde în scris cu nici o autoritate străină.

CAP. II

Importul

§ 1

Importul animalelor

Art. 8. — Animalele aduse pentru import bolnave sau cu semne ce dau bănuiala a fi atinse de vreuna din boalele contagioase prevăzute de legea de poliție sanitară veterinară, se vor respinge cu desăvârșire. Animalele cari, deși sunt sănătoase și cu acte în regulă, dar pot fi purtătoare de contagiu, sunt oprite dela import, dacă provin din localități, regiuni sau țări în care bântue pesta bovină.

Art. 9. — Direcțiunea generală a serviciului sanitar va publică prin *Monitorul Oficial* localitățile din cari este prohibit importul și va ține în curent oficiile sanitare veterinare dela frontieră cu localitățile în cari bântue diferite epizootii, după relațiunile ce le va primi dela guvernele Statelor străine și dela organele diplomatice și consulare ale României în străinătate.

Art. 10. — Toate transporturile de animale și păsări aduse pentru import, vor fi însoțite de un certificat eliberat de către un medic veterinar de Stat, prin care să se arate;

a) Că animalele sunt sănătoase;

b) Că provin din localități indemne de boale contagioase pentru specia care se transportă;

c) Că în localitatea de proveniență nu a existat o asemenea boală în timpul prevăzut pentru fi care specie în parte;

d) Că dela liberarea certificatului sau dela invagonarea sau îmbarcarea animalelor n'au trecut mai mult de 6 zile.

Certificatele vor fi traduse în limba română sau franceză și legalizate de o autoritate de Stat.

Art. 11. — Animalele aduse la frontieră pentru a fi importate în țară, vor fi supuse la o vizită sanitară veterinară la punctul vamal de intrare, mai înainte de a fi aduse pe teritoriul nostru, dacă animalele vin pe uscat.

Dacă animalele sunt aduse la import cu bastimente, administrațiunea porturilor va pune la dispozițiunea medicului veterinar al oficiului sau portului, mijloacele de transport până la bastimente.

Art. 12 — Organele administrative ale porturilor, organele vamale și cele de cale ferată, precum și organele polițienești, vor da concursul medicului veterinar al oficiului veterinar. Ele vor înștiință în cel mai scurt timp pe medicul veterinar de sosirea transporturilor de animale sau de produse brute ce sunt de examinat.

Art. 13. — Medicul veterinar al oficiului va examină animalele și va

controlă dacă certificatele de sănătate şi de origină sunt în regulă, dacă animalele vin sau nu din ţări sau regiuni prohibite, dacă semnalmentele sunt exacte şi dacă nu s'au substituit, sustras, nu a murit sau nu este vreun animal bolnav.

Art. 14. — Dacă într'un transport sosit la oficiul vamal se va găsi vreun animal mort, cadavrul se va păstrà până la sosirea medicului veterinar, pentru facerea autopsiei.

Art. 15. — Dacă medicul veterinar al oficiului constată că unul sau mai multe animale sunt atinse de vre o boală molipsitoare, va respinge pe acele bolnave sau întregul transport, după cum se va arătà la importul pe specii, anunţând direcţiunea generală a serviciului sanitar. In caz de contestaţiune din partea importatorului, direcţiunea generală a serviciului sanitar va decide.

Art. 16. — Animalele respinse dela import se vor marcà de către oficiul sanitar veterinar, după indicaţiile date de direcţiunea generală a serviciului sanitar, aşà fel ca să poată fi recunoscute dacă s'ar încercà să fie readuse în ţară prin alt oficiu sau în mod clandestin.

Art. 17. — Animalele constatate aparent sănătoase vor fi debarcate şi introduse în oficiul veterinar, unde în ordinea sosirii lor vor fi supuse operaţiunilor de control sanitar.

Ministerul de interne decizând ca animalele importate să fie ţinute sub observaţie la locul de destinaţie un timp oarecare, medicul veterinar al oficiului este dator să avizeze serviciul veterinar respectiv pentru aplicarea acestei măsuri.

Art. 18 — Localitatea de destinaţie a animalelor cari se importă, nu se schimbă în timpul transportului. Vagonul în care se află asemenea transporturi, va fi prevăzut dela punctul de frontieră cu o placardă lipită în mod vizibil cu indicaţia destinaţiei şi cu inscripţia: *„Localitatea de destinaţie nu se poate schimba în timpul transportului"*.

Art. 19. — Ingrijirea, paza, alimentarea, adăparea, fixarea animalelor, curăţenia în grajduri, curţi şi ocoale, sunt în sarcina proprietarilor animalelor importate şi a însărcinaţilor lor.

De asemenea ei mai au îndatorirea să ajute sau să dea personalul ajutător pentru contenţiunea animalelor în timpul diferitelor operaţiuni, cum sunt: maleinizarea, tuberculinizarea, luarea temperaturilor, etc.

După scoaterea animalelor din grajdurile oficiilor veterinare, se va proceda la curăţirea, desinfecţia locurilor şi ustensilelor.

a) *Importul solipedelor*

Art. 20. — Solipedele atinse de boalele prevăzute de legea de poliţie sanitară veterinară, vor fi oprite de a intra în ţară.

Dacă ţara vecină sau ţara de origină refuză a le primi, animalele se vor ucide, cu aprobarea ministerului de interne, de comisiunea de constatarea epizootiilor, fără drept la despăgubire.

Solipedele cari au făcut parte din grupa sau transportul în care s'a constatat un caz de boală contagioasă şi cari nu prezintă semne sus-

pecte de boală contagioasă. vor putea fi debarcate şi introduse în oficiul veterinar pentru a fi supuse la examinări şi verificări ştiinţifice de diagnostic.

Art. 21. — Solipedele admise în oficiul veterinar, vor fi ţinute timpul necesar pentru examinarea lor în vederea morvei şi a durinei.

Toţi caii importaţi, precum şi acei cari au lipsit de mai mult de 30 zile din ţară, vor fi supuşi la proba cu maleină.

Iepele şi armăsarii de reproducţie vor fi supuşi şi la cercetări microscopice în vederea durinei.

Art. 22. — Solipedele cari aparţin casei regale, miniştrilor ţărei, plenipotenţiarilor străini, personalului legaţiunilor, caii de curse, caii de rasă a căror identitate se va proba prin extracte de pe stuboockurile recunoscute, precum şi solipedele cari aparţin autorităţilor şi circurilor, sunt scutite de operaţiunile prevăzute la articolul precedent

Art. 23. — Proprietarii şi societăţile cari doresc să obţină maleinizarea la domiciliu şi nu la frontieră, vor putea avea această autorizaţiune dela direcţiunea generală a serviciului sanitar, care o va acorda în condiţiunile determinate prin regulamentul de maleinizări.

Art. 24. — Sub nici un motiv nu se va scuti de maleinizare la frontieră solipedele cari se importă de geambaşi, birjari, camioneri, etc., şi în genere cari se aduc pentru a fi comercializate în ţară.

Art. 25. — Solipedele cari aparţin proprietarilor din ţările vecine şi cu cari în mod obişnuit se face serviciu de transport, în zona de frontieră a ţărei noastre, vor putea intra în ţară în condiţiunile următoare:

a) Să fie examinate şi maleinizate la oficiul sanitar veterinar dela frontieră sau de medicul veterinar al circumscripţiei respective;

b) Să fie remaleinizate la fiecare 6 luni;

c) Să fie marcate bine pe copită cu un fier al oficiului destinat pentru acest scop;

d) Să aibă certificat sanitar veterinar al medicului veterinar dela origină;

e) Să nu fie armăsari.

Medicul veterinar al oficiului va elibera un certificat, pe baza căruia va putea circula cu caii în zona frontierei timp de 6 luni.

Solipedele cari transportă persoane venite ocazional pentru escursiuni, vor fi scutite de condiţiunile de mai sus.

Art. 26. — Animalele introduse în ţară sub motiv că servesc pentru escursiuni, sau orice import provizoriu, dacă au fost vândute, dăruite, schimbate, etc., se vor ucide, în caz când ar fi bolnave, cu aprobarea ministerului de interne, fără niciun drept la despăgubire, iar proprietarii contravenienţi vor fi supuşi judecăţei, chiar atunci când animalul a fost sănătos.

Art. 27. — Caii găsiţi bolnavi de durină şi respinşi dela import, dar cari nu sunt reluaţi de proprietari sau nu sunt primiţi în ţara de origină, se vor ucide, cu aprobarea ministerului de interne, fără drept la despăgubire, dacă sunt femele şi se vor castra dacă sunt masculini.

b) *Importul cornutelor mari*

Art. 28. — Cornutele mari originare din state sau regiuni bântuite de pestă bovină, nu sunt admise la import, chiar dacă sunt sănătoase.

Art. 29. — Dacă între animalele bovine sosite la frontieră se găsesc bolnave de pestă bovină, pleuropneumonie sau febră aftoasă, se va respinge importul întregului transport.

Dacă ţara de origină sau organele oficiale ale Statului vecin, refuză a le primi, se vor încheia acte constatatoare, iar animalele vor fi ucise.

Uciderea acestor animale se va face cu autorizaţia ministerului de interne, de către comisiunea de constatare şi nu dă drept la despăgubire.

Uciderea se va face în localitate sau la cel mai apropiat abatoriu din ţară, dacă transportarea o poate face cu calea ferată şi fără pericol de propagare boalei.

Carnea animalelor constatată bună a se da în consumaţie, se poate pune în vânzare de către proprietar. In lipsa acestuia, carnea se va vinde prin licitaţie, iar sumele încasate se vor încredinţa proprietarilor, după ce se va fi scăzut cheltuelile ocazionate.

Art. 30. Animalele cornute mari admise a se introduce în oficiul veterinar, se vor ţine sub observaţiune sanitară timp de 60 ore. In acest timp se va face şi proba cu tuberculină.

Art. 31. — Certificatul sanitar veterinar ce va însoţi transportul de animale cornute mari, pe lângă condiţiunile prevăzute la art. 10, va indica că animalele au stat înaintea plecărei 15 zile într'o localitate indemnă de vreo boală contagioasă.

Art. 32. — Vitele cornute cu reacţiune la tuberculină, vor fi respinse dela import, oricare ar fi starea lor aparentă de sănătate.

Cu încuviinţarea direcţiunei generale a serviciului sanitar, se va putea admite asemenea animale pentru abatoriu, unde după tăiere nu vor avea drept la despăgubirile acordate pentru această boală.

Art. 33. — Animalele cornute mari, aduse la frontieră pentru a fi importate direct pentru abatorii, dacă sunt aparent sănătoase, sosite cu acte sanitare în regulă şi din teritorii neprohibite, pot fi transportate direct la abatorii, fără a mai fi debarcate în oficiul sanitar şi fără tuberculinizare.

Art. 34. — Bovideele cari aparţin proprietarilor din ţările vecine şi cu cari în mod obişnuit se fac transporturi în zona de frontieră din ţară dela noi, vor putea fi introduse provizoriu, cu îndeplinirea următoarelor condiţiuni:

a) Să nu provină din ţări sau localităţi de unde există o prohibiţiune pentru motive de epizootii;

b) Să aibă certificat sanitar veterinar al medicului veterinar dela origină;

c) Medicul veterinar al oficiului dela frontieră, sau al circumscripţiei respective, va examina animalele la fiecare trei luni, pe care le va marca şi va libera un permis de circulaţie în zona de frontieră, valabil pe trei luni.

c) *Importul de oi şi de capre*

Art. 35. — Oile şi caprele cari se aduc pentru import, vor fi însoţite de un certificat veterinar, conform art. 10, prin care să se arate că animalele provin din localităţi cari timp de 15 zile înaintea plecărei au fost indemne de vreo boală contagioasă.

Art. 36. — Dacă între animalele rumegătoare mici sosite la frontieră, se găsesc bolnave de vreo boală contagioasă, se va respinge importul.

Dacă ţara de origină sau organele oficiale ale Statului vecin refuză a le primi, se vor încheià acte constatatoare, iar animalele vor fi ucise.

Uciderea acestor animale se va face, cu autorizaţia ministerului de de interne. de către comisiunea de constatare şi nu dă drept la despăgubire.

Uciderea se va face în localitate sau la cel mai apropiat abatoriu din ţară, dacă transportarea se poate face cu calea ferată şi fără pericol de propagare a boalei

Carnea animalelor constatată bună a se da în consumaţie, se poate pune în vânzare de către proprietar. In lipsa acestuia, carnea se va vinde prin licitaţie, iar sumele încasate se vor încredinţa proprietarilor, după ce se va fi scăzut cheltuelile ocazionate.

Art. 37. — Caprele atinse de febra de malta, sau cari provin din ţări sau regiuni unde există endemic, această boală contagioasă, sunt oprite de a fi introduse în ţară.

d) *Importul de porci*

Art. 38. — Porcii sănătoşi provenind din regiuni indemne de epizootii, ca să poată fi admişi la import, trebue să fie însoţiţi de certificate de origină şi de sănătate conform art. 10, prin care să se arate că animalele provin din localităţi indemne de 60 de zile de vreo boală contagioasă a acestei speci.

Art 39. — Dacă la examenul porcilor admişi pentru import, se va constata unul sau mai mulţi porci bolnavi sau suspecţi de boale contagioase, dacă se va constata că provin din localităţile prohibite ; dacă numărul şi semnalmentele porcilor nu corespund cu arătările din certificate ; dacă certificatele nu sunt în condiţiunile determinate de acest regulament, întreg transportul de porci se va respinge dela import.

Art. 40. — Direcţiunea generală a serviciului sanitar va putea să autorizeze ca porcii, încă sănătoşi, să fie transportaţi pe cale ferată cu cele mai riguroase precauţiuni, până la cel mai apropiat abatoriu, legat prin cale ferată cu oficiul veterinar. In cazurile acestea, porcii vor fi imediat tăiaţi după coborârea din vagoane.

Sumele rezultate din vânzarea cărnurilor se vor încredinţa proprietarilor, sub luare de dovadă şi după ce vor fi scăzut cheltuelile făcute şi taxele cuvenite.

Art. 41. — Dacă într'un transport de porci sosiţi pentru import se

vor găsi unii cu semne ce dau bănuială de existenţa unei boale contagioase, medicul veterinar al oficiului va putea ucide unul sau doi porci pentru confirmarea diagnozei, conformându-se art. 65 din legea de poliţie sanitară veterinară.

Pentru porcii ucişi proprietarul are drept la despăgubire în conformitate cu art. 67, alin *c* din legea de poliţie sanitară veterinară, dacă la autopsie nu se constată că sunt bolnavi.

e) *Importul pasărilor de curte*

Art. 42. — Certificatele veterinare cari trebue să însoţească transporturile de pasări, conform art. 10, vor arăta:

a) Specia pasărilor;

b) Numărul pasărilor de fiecare specie, şi

c) Că localitatea de unde vin este indemnă de 14 zile de vreo boală contagioasă.

Art. 43. — Transportul pasărilor aduse pentru import se va face numai în cuşti.

Art. 44. — Dacă într'un transport medicul veterinar al oficiului constată pasări bolnave şi transportul nu este reprimit, comisiunea de constatare va proceda, cu aprobarea ministerului de interne, la uciderea celor bolnave şi arderea lor pe loc, iar cele sănătoase din acelaş transport, vor fi tăiate şi puse în vânzare de proprietar. In lipsa acestuia, comisiunea le va vinde prin licitaţie, iar sumele incasate se vor încredinţa proprietarului, după ce se va fi scăzut cheltuelile ocazionate.

Art. 45. — Dacă într'un transport de pasări, sosite în gara localităţii de destinaţie, se vor găsi una sau mai multe moarte, şeful gării va aviza pe medicul veterinar respectiv.

In caz când medicul veterinar constată vreo boală contagioasă, va proceda întocmai ca şi la frontieră.

Art. 46. — Pasările de curte, vii, de provenienţă din alte ţări, decât ale Europei, nu se vor putea admite la import şi la transit decât numai cu autorizaţiunea specială prealabilă a direcţiunii generale sanitare, în condiţiunile stabilite de acele autorizaţiuni.

§ 2

Importul de produse animale şi de materii brute

a) *Importul de carne*

Art. 47 — In categoria cărnurilor intră: carnea, preparatele din cărnuri tocate, grăsimea, untura, osânza, slănina, oleo-margarina, margarina şi amestecul de grăsimi.

Nu se socoteşte carne: extractul de carne, pieptona şi glatina.

Art. 48. — Prin carne proaspătă se înţeleg cărnurile;

a) Supuse la frigorifere, congelare şi uscare;

b) Tratate la suprafaţă cu sare, zahăr, sau alte substanţe tolerate;

c) Afumate ori ţinute în oţet;

d) Acoperite cu grăsime, gelatină ori alte substanţe cari împiedică accesul aerului.

Art. 49. — Prin carne preparată se înţelege acea carne care a pierdut, printr'un tratament, însuşirile cărnei proaspete, nu numai la suprafaţă, dar şi în profunzime, şi nu le mai poate recăpăta în nici un fel.

Astfel este carnea prea sărată şi carnea fiartă, sterilizată.

Art 50. — Sub numele de grăsime se înţelege materia grasă dela porc şi vite, obţinută prin topirea fără nici un adaus de alte substanţe străine şi care, la temperatură de 15 grade, este în stare solidă.

Se consideră slănină, stratul de grăsime aşezat între piele şi muşculatură, mai cu seamă pe spinarea şi pe laturile corpului, la porc. Grăsimea aceasta poate să fie ori nu acoperită de piele şi poate avea sau nu straturi subţiri de muşculatură într'însa.

Art. 51. — Ca intestine se socotesc: intestinul subţire, cel gros, vesica urinară dela animalele cornute, şi porci, stomacul porcilor şi esofagul.

Art. 52. — Prin cârnaţi se înţeleg substanţele alimentare formate din carne tocată, în totalitate sau în parte amestecate sau nu cu porţiuni de cărnuri netocate şi introduse acestea toate în intestine sau în învelitori artificiale.

In categoria aceasta se cuprinde şi carnea tocată, cărnea rasă, făina de carne, cu sau fără alte amestecuri.

Art 53 — Prin vase ermetic închise, se înţeleg vasele de metal, de pământ, de faianţă, de sticlă, de orice formă şi mărime, al căror conţinut este ferit de contactul aerului. Vasele de metal vor avea interiorul bine cositorit, iar acelora în cari se conservă preparate în saramură, vor avea interiorul dat cu lac sau email.

Art. 54. — Este prohibit importul cărnurilor proaspete sau preparate, din ţările în cari importul unor asemenea cărnuri de provenienţă din România este prohibit.

Art. 55. — Este prohibit importul:

a) Cărnei în cutii ermetic închise sau în orice fel de vase, fie carnea singură preparată, fie cu alte substanţe. Se exceptează şunca în cutii, fiartă sau sterilizată;

b) Cărnei tocate, cărnei rase, cârnaţilor, amestecurilor de carne tocată şi făinei de carne.

Se exceptează: salamurile, mortadela, cârnaţii de Frankfurt sau preparatele analoage;

c) Cărnei de cal, de măgar, de catâr, de bardot, de alte solipede, de câine, de preparate din asemenea cărnuri, ori în cari intră asemenea cărnuri;

d) Cărnei tratate cu vreuna din următoarele substanţe;

Acid boric şi sărurile sale;

Acid sulfuros, sulfiţi şi hiposulfiţi;

Acid fluorhidric şi sărurile sale;
Acid salicilic şi sărurile sale;
Aldehida formică;
Clorure;
Carbonate alcaline.

Art. 56. — Cărnurile de origină din State cu cari Regatul Român are convenţiuni comerciale şi veterinare, vor fi primite la import în condiţiunile determinate prin acele convenţiuni.

Pentru asemenea importuri, direcţiunea generală a serviciului sanitar va comunica oficiilor sanitare veterinare instrucţiunile necesare.

Art. 57. — Din ţările din cari nu va fi prohibită introducerea de carne, impórtul cărnei proaspete se va autoriza numai sub formă de jumătăţi.

De corpul animalelor va trebui lăsáte aderente pleura, pulmonul, inima, peritoneul, rinichii, mamelele, ganglionii limfatici în situaţiunile lor normale.

Jumătăţile vor fi marcate astfel să se poată şti cărui animal aparţin.

Organele vor fi întregi, ganglionii de asemenea.

La vitele cornute mari, capul va purta maxilarul de jos cu muşchii maseteri: la porci: capul, limba, şi gâtlejul vor fi cu legăturile lor naturale; ochii şi creerul pot să lipsească.

Capetele pot fi deosebite de corpuri, însă trebue să fie numerotate aşa ca să se poată şti la care corp aparţin.

Art. 58. — Este prohibită intrarea în ţară a cărnurilor proaspete şi conservate, provenite dela solipede.

Art. 59. — Carnea proaspătă dela mistreţ, căprioare sălbatice sau dela orice animale sălbatice, cari servesc obişnuit la alimentaţia omului, poate fi admisă la import, dacă animalul este întreg.

Pot lipsi organele interne dela asemenea animale.

Art. 60. — Cărnurile proaspete şi carnea preparată, aduse la frontieră, pentru a fi importate, vor fi însoţite de un certificat veterinar, prin care să se ateste că animalele dela cari provin, au fost sănătoase şi tăiate într'un abatoriu controlat de un medic veterinar oficial.

Importul se va permite după ce medicul veterinar al oficiului va constata condiţiunile de transport şi starea sanitară a cărnei.

Art. 61. — Cărnurile proaspete aduse la frontieră spre a fi importate, se vor respinge dela import întreg transportul, chiar dacă numai unul din corpurile de animale de acelaş transport s'a constatat a fi fost atins de pestă bovină, cărbune bacteridien şi bacterien, turbare, pesta porcină, pneumonia contagioasă, pleuropneumonia bovideelor, febra aftoasă şi variola.

Art. 62. — Când între cărnurile proaspete se va constata cazuri de brâncă infecţioasă, septicemie, piemie, piroplasmoza, trichina, cisticercoza, actinomicoza, tuberculoza, putrefacţiunea precum şi orice maladii şi alteraţiuni pentru cari regulamentele interioare de poliţie sanitară prescriu excluderea din consumaţiune, cărnurile vor fi oprite dela import.

Asemenea se vor respinge dela import toate cărnurile cu alteraţiuni

ce le fac improprii consumaţiuni, după normele din regulamentul general al abatoriilor.

Dacă proprietarul cărnurilor proaspete aduse la frontieră pentru import, constatate improprii pentru consumaţiune, nu va putea sau nu va voi să ridice acele cărnuri şi să le reia peste frontieră, timp de 24 de ore vara şi 48 de ore iarna, ele vor fi denaturate şi desfiinţate de către medicul veterinar al oficiului, cu aprobarea ministerului de interne.

Examenul cărnurilor proaspete se va face în timpul cel mai scurt cu putinţă şi numai în laboratorul oficiului sanitar veterinar, astfel ca expediţia să nu sufere altă întârziere decât acea strict reclamată de examinările necesare.

Art. 63.—In ceeace priveşte carnea preparată, ea va fi supusă la un examen sanitar şi microscopic, la oficiu, care, la trebuinţă, va putea fi complectat cu un examen bacteriologic mai amănunţit, la şcoala de medicină veterinară şi la un examen chimic, care se va face la institutul de chimie; rezultatul va fi comunicat telegrafic.

Luarea probelor de examinat se va face în condiţiunile prescrise de art. 12 şi următoarele din regulamentul de priveghere sanitară asupra fabricării şi vânzării alimentelor şi băuturilor.

Art. 64.—Grăsimea adusă pentru import nu trebue să conţină substanţe conservatrice, colorante sau orice alt produs chimic.

De asemenea se vor respinge dela import grăsimile râncede, mucegăite sau cu orice alteraţiuni.

Art. 65. — Importul grăsimilor amestecate, adică al acelor grăsimi cari au aparenţa grăsimii speciale de porc, de vacă, însă rezultă din amestecul a două sau mai multe feluri de grăsimi, este prohibit.

Art. 66. — Se vor respinge toate coletele din acelaş transport şi aceeaş origină, dacă se constată că între ele sunt unele ce conţin produse atinse de cărbune bacteridien, cărbune bacterien, cărnuri septicemice, trichină, cărnuri prohibite, (solipede, câine).

Art. 67.—Se va respinge tot coletul în care se constată chiar numai o singură bucată de carne cu alteraţiuni ce o face improprie consumaţiunii şi care nu intră în cadrul alteraţiunilor din articolele precedente, precum şi dacă se găseşte că conţinutul coletului nu este acela declarat în actele ce-i însoţesc.

Art. 68—Cărnurile proaspete şi preparate sosite în colete închise se vor examina deschizându se unul sau mai multe colete, în proporţie de un colet din zece, sau în proporţii şi mai mari, după aprecierea medicului veterinar, dacă între cele examinate se vor fi găsit produse în condiţiuni nepermise.

Art. 69.—Importul margarinei este prohibit.

Art. 70.—Pentru substanţele respinse dela import, pentru un motiv sau altul, ministerul de interne, prin direcţiunea generală a serviciului sanitar, va putea lua dispoziţiuni ca să fie marcate sau denaturate aşa cum va crede necesar, pentru a evita o readucere a lor în ţară, în alt mod sau pe altă cale. Dacă nu sunt reprimite, ele se vor distruge, luându se avizul ministerului şi redactându-se acte de către medicul

veterinar împreună cu un reprezentant al autorităţii poliţieneşti respective.

Art. 71.—Dacă importatorul nu este mulţumit cu rezultatele examinărilor făcute la oficiu, la şcoala de medicină veterinară ori la institutul de chimie, el poate cere o contra expertiză. In cazul acesta va depune la oficiul vamal o cauţiune de 300 lei. Expertul şi cheltuelile de transport şi de cercetare vor privi pe importator şi vor fi acoperite din garanţia depusă, dacă se va dovedi că contestaţiunea sa nu a fost justificată.

Art. 72. — In caz de contestaţiune, mărfurile vor fi păstrate sub măsuri de precauţiune, până când se va pronunţa ministerul de interne, direcţiunea generală a serviciului sanitar.

Art. 73.—Carnea proaspătă şi carnea preparată, importată de către vagoanele restaurant, în cantităţile trebuitoare consumaţiunei călătorilor, nu este supusă la nici o restricţiune, în afară de controlul sanitar, exercitat de către organele sanitare.

b) *Importul de păsări tăiate*

Art. 74. — Este cu totul oprit importul de pasări tăiate şi aduse pentru consumaţiune publică, spre a fi vândute pe pieţe, hale, etc.- oricare ar fi specia, origina, modul lor de conservare, starea lor sanitară, etc.

Se admite pentru bucătării, restaurante, magazine, sau hoteluri, cu certificate veterinare şi dacă la frontieră medicul veterinar al oficiului le va găsi proprii pentru consumaţiune.

Vagoanele restaurante pot introduce pasări tăiate pentru consumaţiunea călătorilor, în cantităţi obişnuite necesare consumatorilor pentru 1—3 zile şi cari vor trebui să fie văzute de către medicul veterinar al oficiului dela intrare.

c) *Importul de peşte şi de moluşte*

Art. 75.—Peştele proaspăt sau sărat, laptii şi icrele proaspete sau sărate, moluscele şi racii, precum şi preparatele, sunt admise la import dacă se găsesc în bune condiţiuni de conservare, de preparare şi proprii consumaţiunii.

Transporturile sunt scutite de certificate de origină, cât timp nu se vor fi luat măsuri prohibitive pentru motive de ordin sanitar sau de alt ordin.

Transporturile respinse dela import se vor trata conform cu art. 70, 71 şi 72.

d) *Importul materiilor brute şi al produselor animale*

Art. 76.—Importul de lapte fiert sau acru, lapte covăsit, brânzeturi şi unt, se permite fără certificat veterinar, dacă provin din ţări în cari

sunt legiferate şi se aplică măsuri pentru combaterea tuberculozei la animale.

Importul acestor produse se va permite după ce medicul veterinar al oficiului va constata calitatea şi dacă corespund condiţiunilor noastre regulamentare, (art. 217—225 din regulamentul privegherei sanitare), precum şi dacă nu sunt măsuri prohibitive de ordin sanitar sau alt ordin.

Transporturile respinse dela import se vor trata în conformitate cu art. 70, 71 şi 72.

Art. 77. — Seul şi grăsimea netopite aduse la import vor fi însoţite de certificate sanitare, prin cari să se ateste că animalele dela cari provin au fost sănătoase şi tăiate într'un abatoriu controlat de un medic veterinar oficial.

Art. 78. — Importul pieilor crude, uscate sau sărate se permite în condiţiunile următoare:

a) Să fie introdus prin oficiile sanitare veterinare de frontieră;

b) Să fie însoţite de certificate sanitare veterinare, prin cari să se arate localitatea de origină, şi să ateste că provin dela animale sănătoase şi din localităţi indemne de antrax, pestă bovină, sau alte epizootii;

Pieile aduse din porturi de reexpediţie, dacă nu sunt însoţite de certificate sanitare veterinare dela localitatea de origină, trebue să posedă certificat dela medicul veterinar al portului, prin care să se arate localitatea de origină sau ţara de provenienţă;

c) Certificatele să aibă traducerea textului în limba română sau franceză şi să fie legalizate de o autoritate de Stat.

Art. 79.—Importul:

a) De păr spălat, de lână spălată;

b) De maţe uscate sau de maţe proaspete sărate şi aşezate în butoaie, închise bine, presate în cutii sau în baloturi;

c) De ouă;

d) De unt topit, sărat sau nesărat, de seu şi grăsimi topite.

Este permis fără nici o restricţiune şi fără certificate sanitare veterinare.

Autorizarea însă se dă de către medicul veterinar al oficiului, care va vedea natura şi calitatea produselor de import.

Art. 80. — Importul:

a) De lână nespălată, însă ambalată în saci închişi;

b) De păr de cal, de bou, de capră, de porc, nespălat, însă ambalat în saci închişi;

c) De răzături de piei, de oase, în stare uscată.

Va fi încuviinţat, dacă provin din localităţi neatinse de epizootii şi dacă certificatele cari le însoţesc vor atesta că provin dela animale sănătoase şi că nu există în comuna de origină a produselor nici o boală contagioasă, a cărei declaraţiune să fie obligatorie.

Art. 81.—Certificatul pentru produsele animale trebuie să fie liberat cu cel mult 10 zile mai înainte de invagonarea lor, pentru a fi aduse la import.

Certificatul va fi în limba română sau franceză, şi va purta sigiliul, semnătura şi legalizarea organelor oficiale.

e) *Importul ouălor (semînței) de viermi de mătase*

Art. 82.—Ouăle (sămânța) de viermi de mătase pentru a fi admise la import trebuie să fie însoțite de certificate liberate dela o stațiune sericicolă de stat din țara de origină, prin care să se dovedească că înainte de expediere au fost examinate prin metodele de laborator (microscopice), și găsite indemne de pebrină. Ele vor fi împachetate în cutii sigilate cu sigiliul acelei stațiuni.

Art. 83. — Pentru transporturile sosite fără asemenea certificate, direcțiunea generală a serviciului sanitar va putea permite importul lor, dacă din probele trimise la laboratorul stațiunii de sericicultură a statului din București se va dovedi că ouăle nu sunt infectate de pebrină.

Probele se vor recolta în cantitate de câte două grame pentru fiecare kilogram sau fracțiune de kilogram de sămânță și se vor expedia pe comptul importatorului.

Toată cantitatea de ouă a cărei probă a fost găsită infectată, se va respinge dela import iar dacă țara limitrofă nu o va primi, atunci se va distruge prin ardere, fără nici un drept de despăgubire.

Medicul veterinar al oficiului va înștiința de urgență pe toate celelalte oficii de frontieră din țară despre cantitățile respinse, cu indicațiunea numelui importatorului și localitatea de proveniență, spre a fi respinse dela import, pe oriunde s'ar mai încerca să fie introduse.

f) *Importul de nutrețuri*

Art. 84 — Pentru importul de nutreț sub orice formă: fân, iarbă, paie, coceni, etc., se va cere un certificat veterinar de origină, în care să se arate că provin din localități indemne, prohibindu se cu totul importul din regiunile bântuite de boale contagioase, transmisibile prin nutreț.

Este prohibit importul nutrețurilor cari au fost folosite în grajduri, și gunoaiele proaspete sau fermentate, ce se aduc prin îngrășarea pământului sau în alt scop.

CAP. IV

Exportul

§ 1

Exportul de animale

Art. 85 — Exportul de animale se va face numai prin oficiile sanitare veterinare cari au medic veterinar și cari sunt organizate în vederea exportului.

Art 86 — Este interzis exportul animalelor bolnave sau bănuite de una din boalele contagioase prevăzute de legea de poliție sanitară veterinară.

De asemenea este oprit exportul de animale sănătoase cari sunt

originare din comune atinse de boale epizootice transmisibile la specia animalelor cari se exportă.

Art. 87. — Animalele destinate exportului vor fi însoţite de un certificat veterinar oficial, prin care să se constate:

a) Că sunt comune indemne de boale transmisibile la acea specie şi că au stat în aceste localităţi timpul cerut de convenţia comercială cu Statul către care se face exportul.

Certificatele vor fi legalizate de o autoritate administrativă şi vor avea traducerea în limba franceză sau germană.

Certificatele sunt valabile 6 zile dela eliberare.

Art 88 — Exportul de câini, pisici, epuri, cobai, peşti, albine, nu este supus la nici o restricţiune din punctul de vedere al poliţiei sanitare veterinare.

Art. 89. — Administraţiunile municipale, poliţieneşti, de staţiuni de cale ferată şi de porturi, vor da tot concursul lor medicului veterinar şi vor asista, la necesitate, astfel ca examinarea animalelor destinate exportului să se facă în condiţiunile cele mai bune.

Art. 90. — Medicul veterinar al oficiului de frontieră, va cere ca animalele destinate exportului să fie debarcate spre a li se examina starea sănătăţii şi dacă corespund în număr şi semnalmente cu arătările certificatelor.

Art. 91. — Când în trasportul de animale aduse pentru export se bănueşte vreo boală contagioasă şi dacă pentru stabilirea diagnozei va fi necesar să se facă autopsia unui animal bolnav sau suspect, medicul veterinar va putea ucide un animal, conformându-se art. 65 din legea de poliţie sanitară veterinară.

Proprietarul va primi despăgubire în caz când la autopsie nu s'ar constata că animalul este bolnav.

Dacă toate cercetările făcute sunt infructuoase, medicul veterinar al oficiului sanitar va anunţa direcţiunea generală sanitară.

Art. 92 — In cazul când constată boala contagioasă, suspiciune, substituire, etc., medicul veterinar va interzice exportul, înştiinţând autorităţile respective dela frontieră şi va izola animalele în curtea oficiului sanitar, spre a fi ţinute sub observaţie.

In acelaş timp va constitui comisiunea de constatare conform legii de poliţie sanitară veterinară.

Imediat după constatarea epizootii înştiinţează telegrafic direcţiunea generală a serviciului sanitar despre natura boalei costatate, numărul animalelor bolnave, al celor suspecte şi origina lor, cerând instrucţiuni.

§ 2

Exportul de carne

Art. 93. — Exportul de cărnuri proaspete sau preparate: sărată, afumată, murată, fartă, conservată, şuncă şi slănină, pentru ţările cu cari România are convenţiuni comerciale cu privire la animale, şi la

produse animale, se va face în condiţiunile stabilite prin acele convenţiuni, ori prin înţelegeri ulterioare.

Condiţiunile de export în acele ţări se vor aduce la cunoştinţa oficiilor sanitare veterinare de frontieră.

Art. 94. — Exportul de cărnuri proaspete sau preparate pentru ţări cu cari România are convenţiuni sau înţelegeri, se va permite pe riscul şi răspunderea expeditorului, care are datoria să se intereseze de regimul sanitar şi veterinar în vigoare în ţara importatoare şi să condiţioneze marfa în conformitate cu prescripţiunile cerute de acea ţară.

Art. 95. — Medicul veterinar al oficiului sanitar este dator ca în cazurile prevăzute de articolul precedent, să examineze dacă produsele sunt în bune condiţiuni de conservare şi proprii consumaţiunii.

In cazurile negative, opreşte exportul şi raportează direcţiunii generale a serviciului sanitar.

§ 3

Exportul de păsări tăiate

Art. 96. — Păsările de curte tăiate se vor putea exporta, cu sau fără certificate veterinare, după cum ţările destinatare cer sau nu asemenea acte.

Expeditorul va avea grija de a solicita certificatele, la locul de origină, în condiţiunile ce se vor cere de ţările importatoare.

Medicul veterinar al oficiului nu va face nici o dificultate dacă transportul de păsări este sau nu însoţit de certificate. El va permite când va constata că se găseşte în bune condiţiuni sanitare.

§ 4

Exportul de peşte, de raci şi de molusce

Art. 97. — Peştele proaspăt, sau sărat, racii şi moluscele se exportă în condiţiunile cerute de ţara importatoare, pe cari expeditorul este obligat a le îndeplini.

Medicul veterinar al oficiului va permite exportul când va constata că sunt proprii pentru consumaţiune.

§ 5

Exportul de materii brute şi de produse animale

Art. 98 — Exportul de:

a) Lână spălată şi părul spălat în uzine, ambalate;

b) Maţe uscate şi sărate, în butoaie închise bine sau presate, în cutii sau baloturi;

c) Seu şi untură topite;

d) Untul proaspăt şi sărat, topit sau netopit;

e) Ouăle;

f) Laptele crud, fiert, acru, covăsit, iaurt, smântână;
g) Brânzeturile;
h) Conservele alimentare, în cutii ermetic închise.

Nu este supus pentru motive veterinare la nici o restricţiune.

Art. 99. — Medicul veterinar al oficiului va încuviinţa exportul produselor mai jos arătate, dacă sunt însoţite de certificate sanitare, date de un medic veterinar oficial şi dacă corespund cu indicaţiunile din certificate:

a) Lâna şi părul dela animale, nespălate în stabilimente industriale şi cele nespălate de loc, însă ambalate în saci închişi;
b) Coarnele, copitele, oasele, în stare uscată;
c) Pieile uscate şi pieile sărate;
d) Seul şi grăsimile netopite, în butoaie sau burdufuri;
e) Răzăturele de piei.

CAP. II

Transitul

§ 1

Transitul animalelor

Art. 100. — Toate animalele domestice şi păsările sănătoase, venite din localităţi indemne de epizootii şi din ţări şi regiuni contra cărora nu există nici o prohibiţiune, aduse la frontieră pentru a fi transitate direct, nu vor fi supuse la observaţiune sanitară în oficiile veterinare dela frontieră.

Ele se vor transporta numai cu calea ferată.

Art. 101. — Animalele cari aparţin circurilor şi menageriilor precum şi câinii şi pisicile, aduşi la frontieră pentru transitare, nu sunt supuşi nici unei restricţiuni din punct de vedere al poliţiei sanitare veterinare.

Art. 102. — Proprietarii, conducătorii sau expeditori de animale domestice sau de păsări aduse pentru transit, sunt obligaţi să prezinte medicului veterinar dela oficiul de frontieră un certificat conform art. 10. In anumite cazuri transporturile trebuesc însoţite şi de o autorizaţie din partea ţării de destinaţie, prin care să se arate că sunt admise la import.

Art. 103. Animalele sosite la frontieră pentru tranzit se vor examina de medicul veterinar al oficiului. Animalele găsite sănătoase şi corespunzătoare în număr şi semnalmente se va permite transitarea, avizându-se medicul veterinar al punctului de ieşire, care va răspunde de sosire.

Art. 104. — Transitarea animalelor se va face numai în vagoane închise, oprindu-se riguros scoaterea lor în timpul transportului şi aruncarea gunoaielor.

Păsările se pot transita în vagoane închise sau în cuşti plumbuite.

Art. 105. — Dacă ţara de origină, ori ţara vecină, refuză primirea

animalelor respinse dela transitare, ele se vor trata conform măsurilor prevăzute în legea de poliție sanitară veterinară și indicațiilor arătate în acest regulament pentru importul animalelor după specii.

Art. 106. — Es e oprit transitul animalelor din țările de unde este prohibit importul lor pentru motive de boale contagioase.

§ 2

Transitul materiilor brute și de produse animale

Art. 107. — Transitul de:

a) Păr spălat și lână spălată în uzine, ambalate:

b) Mate uscate, sau mațe proaspete dar sărate, așezate în butoaie, închise bine sau presate în cutii sau în baloturi;

c) Seul, untul și grăsimile topite;

d) Smântâna și untul proaspăt;

i) Ouăle;

j) Lapte fiert, acru, covăsit, iaurt;

g) Brânza proaspătă și orice brânzeturi.

Nu sunt supuse la nici o restricțiune de tranzitare pentru motive sanitare veterinare și nu se cere a fi însoțite de certificate sanitare veterinare.

Autorizarea de transitare, însă, se dă de către medicul veterinar al oficiului și numai după ce va fi văzut natura și calitatea produselor de transit.

Art. 108. — Transitul de:

a) Lână nespălată, dar ambalată în saci bine închiși;

b) Coarne oase și copite uscate;

c) Păr de cal, de bovine, caprine și porcine, nespălate și ambalat în saci;

d) Piei uscate și piei sărate;

e) Grăsimi netopite puse în butoaie sau burdufuri;

f) Răsături de piei.

Va fi încuviințat, dacă provin din localități neatinse de epizootii și dacă certificatele care le însoțesc vor atesta că provin dela animale sănătoase, și că nu există în comuna de origină a produselor nici o boală contagioasă, a cărei declarațiune este obligatorie.

Art. 109. — Certificatul pentru produsele animale de mai sus trebuie să fie de dată recentă, cel mult de 10 zile mai înainte de învagonarea lor, pentru a fi transportate pentru transitare.

El va fi tradus în limba română sau franceză și va purta sigiliul, semnătura și legalizarea organelor oficiale.

Art. 110. — Tranzitul de carne proaspătă și preparată în orice mod, dacă nu este prohibit prin vreo deciziune ministerială, se pot admite, cu condițiunea de a fi însoțite de un certificat veterinar dela localitatea de origină, tradus în limba română sau franceză.

Transitarea să se facă numai în vagoane frigorifice plumbuite,

cari să nu poată fi deschise în nici un caz şi pentru nici un motiv, pe tot traiectul călătoriei prin ţară, dela punctul de intrare, şi până la cel de ieşire.

Art. 111. — Vagoanele cu carne proaspătă admisă pentru transitare, se vor prevede, la plecarea lor dela oficiul sanitar veterinar de intrare cu placarde lipite în mod vizibil, cu inscripţiunea: „Carne proaspătă pentru transitat. Vagonul cu destinaţiunea pentru . . . .". Locul de destinaţiune nu se va putea schimba în cursul transportului, nici după sosire la punctul de destinaţiune pentru ieşire din ţară.

Art. 112. — Peştele proaspăt şi peştele sărat, lapţi şi icre proaspete şi sărate, raci, scoici, midii, stridii şi conservele lor, precum şi vânaturile, pot fi transitate, dacă sunt în bune condiţiuni de conservare şi de consumare, fără certificate veterinare.

Art. 113. — Păsările tăiete, de orce provenienţă, se pot admite pentru transit fără certificate veterinare, dacă se găsesc proprii pentru consumaţiune de către medicul veterinar al oficiului.

PARTEA II

Supraveghierea pe frontieră a animalelor şi produselor dela animale

Art. 114. — Funcţionarii administrativi, comunali, vamali, jandarmii rurali dela frontieră, comandanţii de grăniceri şi grănicerii, medicii veterinari ai oficiilor sanitare veterinare şi ai circumscripţiunilor rurale de judeţ, se vor informa continuu despre sănătatea animalelor din ţările vecine, comunicând direct ministerului de interne ivirea boalelor epizootice.

Art. 115. — Grănicerii având sarcina de a preveni contrabandele, vor pune sub pază, bine izolate, animalele pe cari le vor găsi sau prinde pe linia de frontieră şi vor înştiinţa imediat pe medicul veterinar al localităţii respective şi pe şeful oficiului vamal.

Art. 116. — Jandarmii rurali vor supraveghea, de asemenea, în comunele limitrofe cu frontiera, ca animalele de contrabandă sau intrate fără ştirea proprietarilor din ţările vecine, să fie duse şi închise în locuri bine izolate şi să înştiinţeze pe primar şi pe medicul veterinar, în modul cel mai grabnic cu putinţă.

Art. 117. — Primarii şi notarii din comunele vecine frontierei sunt datori să exercite cel mai vigilent control asupra animalelor depe teritoriul comunei lor şi să ia măsuri ca orice animal intrat clandestin pe acest teritoriu, să fie închis, izolat, şi să înştiinţeze pe medicul veterinar.

Art. 118. — Medicul veterinar respectiv, primind înştiinţarea, este dator să se transporte imediat la locul unde sunt izolate animalele şi să le examineze

Dacă se vor găsi sănătoase cliniceşte, se vor transporta la oficiul sanitar veterinar, când este în apropiere, dacă nu, în alt loc, indicat de medicul veterinar. Aceste animale se vor pune sub observaţie timp de 10 zile, şi se vor maleiniza ori tuberculiniza, dacă sunt cabaline ori bovine, în conformitate cu regulamentele respective.

Art. 119. — Dacă, în urma probelor de diagnostic şi în urma examinărilor făcute se va constata că animalele sunt sănătoase şi proprietarii lor nu le reclamă, se vor trata după legile şi regulamentele vamale pentru asemenea cazuri.

Dacă proprietarii lor le vor reclama, ele vor fi restituite, după ce se va fi plătit cheltuelile de întreţinere a animalelor şi cheltuelile de transport făcute de medicul veterinar şi de alte persoane oficiale, şi va fi plătit taxele vamale şi veterinare.

Art. 120. — Dacă, după legea vamală, animalele trecute în ţară vor trebui să fie confiscate, medicul veterinar, după ce va fi făcut examinarea lor, observaţiunea şi probele de diagnostic, toate cu rezultate negative, le va preda autorităţii vamale, cu formele cuvenite.

Art. 121. — Când asemenea animale se vor constata bolnave de vreo boală contagioasă, se vor trata conform dispoziţiunilor de poliţie sanitară veterinară şi indicaţiilor speciale din acest regulament, uciderea se va face cu aprobarea ministerului de interne şi fără drept la despăgubire.

Animalele suspecte se vor ucide sau menţine sub observaţiune, după cum va hotărî direcţiunea generală a serviciului sanitar.

Art. 122. — Şefii şi funcţionarii vamali dela vămile şi sucursalele vamale unde nu sunt staţiuni sanitare veterinare, sunt datori să dispozeze prinderea şi închiderea animalelor venite de peste frontieră, şi să înştiinţeze pe medicul veterinar oficial.

Art. 123. — In cazul când se va afla că în statul vecin există o epizootie prevăzută de legea de poliţie sanitară veterinară, mai în apropiere de 30 kilometri de frontieră, medicul veterinar al circumscripţiei rurale respective, va face un control serios al animalelor ameninţate de boală, va proceda la verificarea catagrafiei animalelor şi va insista pentru punerea ei în curent.

Prefectul judeţului va ordona administratorilor de plăşi, primarilor şi notarilor, iar comandantul jandarmilor va ordona jandarmilor rulali ca să dea concursul lor medicilor veterinari şi să facă continuu cercetări prin comune pentru descoperirea primelor cazuri de boală

Art. 124. — Grănicerii, jandarmii, agenţii vamali, administrativi, şi poliţieneşti, cari vor găsi produse animale şi materii brute dela animale aduse clandestin din ţări străine, le vor trimite la cel mai apropiat oficiu sanitar veterinar de frontieră pentru examinare.

Dacă asemenea produse sau materii vor fi găsite în condiţiuni proprii de a putea fi întrebuinţate, ele se vor încredinţa, de către medicul veterinar al oficiului, organelor vamale dela frontieră, pentru a le trata conform legilor vamale.

PARTEA III

Taxe

Art. 125 — Pentru examinarea sanitară a animalelor care se importă la oficiile sanitare veterinare de frontieră se va percepe de către oficiile vamale respective:

0.10 bani pertru o oaie sau capră, adusă definitiv în țară ;
0.20 bani pentru un râmător de orice vârstă;
1 leu pentru un mânz sau vițel în vârstă până la 6 luni;
1 leu pentru un măgar sau catâr ;
2 lei pentru un cal, iapă ori armăsar şi pentru o vită cornută mare.

Art. 126. — Pentru meleinzarea şi tuberculinizarea animalelor cari se importă pe la oficiile sanitare veterinare dela frontieră, se va percepe de către oficiile vamale respective, ca taxe de grajduri şi de operațiuni :

2 lei pentru un mânz mai mare de 6 luni;
6 lei pentru cal, iapă sau armăsar;
4 lei pentru bovine mai mici de 2 ani;
6 lei pentru bovine mai mari de 2 ani:
2 lei pentru măgari şi catâri.

Art. 127. — Oficiile vamale dela frontieră vor încasa taxele de mai sus după indicațiunile scrise ale medicilor veterinari ai oficiilor sanitare veterinare şi le vor vărsa la cassa statului, pe seama fondului de epizootii.

PARTEA IV

Penalități

Art. 128. — Acei ce vor călca una sau mai multe din dispozițiunile acestui regulament, se vor pedepsi conform legii sanitare şi legii de poliție sanitară veterinară, pentru faptele prevăzute şi pedepsite prin aceste legi şi conform codului penal pentru fapte neprevăzute în legislația sanitară.

Dispozițiuni finale

Art. 129. — Toate dispozițiunile anterioare contrarii acestui regulament sunt şi rămân desființate.

Art. 130. — Ministrul nostru secretar de Stat, la departamentul de interne, este însărcinat cu executarea acestui decret.

REGULAMENT
PENTRU ZALHANALE DIN 5 IUNIE 1868

Decret Regal 18 Aprilie 1868. Promulgat la 5 Iunie 1868

I.

Despre procedarea la înfiinţarea zalhanalelor.

Art. 1. — Oricine va voi a înfiinţa o zalhana, va adresa cererea înscrisă în raionul comunelor urbane, ori într'o distanţă dela barierile unei urbe nu mai mică decât doi kilometrii, către primarul, în raionul comunelor rurale către comitetul permanent al judeţului. Cererea va fi însoţită de un plan şi va arăta lămurit locul unde voeşte a înfiinţa zalhanaua, depărtarea locului dela cea mai apropiată casă locuită, întinderea şi felul construcţiilor proiectate, întinderea curţii, depărtarea ztabilimentului dela apa curgătoare şi modul fabricaţiei proiectate.

Art. 2. — In comunele urbane, în care se află un consiliu de higienă publică şi salubritate, primarul va trimite acelui consiliu petiţiunea relativă la înfiinţarea unei zalhanale.

O comisiune din sânul consiliului de higienă publică şi salubritate, compusă de un arhitect ori inginer şi de doi medici, se va transporta în faţa locului pentru inspectarea localităţei. Consiliul va adresa primarului în timpul maximal de două săptămâni după primirea cererei, un raport motivat, în care va expune dacă zalhanaua proiectată însuşeşte condiţiile cerute de regulamentul de faţă.

Primarul va da acel raport în deliberaţiunea consiliului comunal, care unindu se cu concluziunile raportului, va acorda cererea pentru înfiinţarea zalhanalei, ori o va respinge.

In caz de acordare a unei asemenea cereri, consiliul comunal va notifica aceasta comitetului permanent al judeţului, care, la rândul său va cere aprobarea comitetului medical superior. Oraşele cele mari, prevăzute de art. 47 din legea comunală, vor urma şi în această privinţă în sensul acelui articol de lege. In caz de respingerea cererei din partea consiliului comunal, partea interesată se poate adresa la autorităţile administrative superioare, iar în caz de diverginţă a comisiuni medicale, toate lucrările se vor supune comitetului permanent, şi prin aceasta deliberaţiune consiliului medical superior.

Art. 3. — Comunele urbane unde nu se află un consiliu de higienă publică şi salubritate, vor urma tot asemenea, cu osebire că ele vor cere opinia motivată a medicului primar al judeţului şi a medicului urbei cari inspectând localitatea, vor face un raport colectiv asupra petiţiunii pentru înfiinţarea zalhanalei, în timpul maximal de. două săptămâni.

Art. 4. — Preşedintele comitetului permanent al judeţului, primind petiţiunea pentru înfiinţarea unei zalhanale într'o comună rurală, va cere părerea motivată a medicului primar al judeţului. Medicul primar

se va transporta în fața locului pentru inspectarea localității și își va da părerea în timpul maximal de 20 zile. Cheltuiala transportului medicului primar privește pe acela care voește a înființa zalhanaua.

Comitetul permanent unindu-se sau nu cu părerea medicului primar și mai înainte de a aproba sau respinge cererea, va cere deciziunea consiliului medical superior.

Art. 5. — Consiliul medical superior în cazurile expuse la art. 2, 3 și 4 când va fi chemat a se pronunța asupra cererilor relative la înființarea de zalhanale, va rezolva acele cereri în timpul maximal de 21 zile, după primirea actelor respective, afară de cazuri când trebuința va cere să se facă o a doua cercetare în fața locului.

Deciziunea consiliului medical superior se va trimite în copie comitetului permanent.

II.

Despre localitatea unde se poate înființa o zalhana

Art. 6. — Nu se va înființa nici o zalhana decât în vecinătatea imediată a apelor curgătoare.

Intinderea zalhanalei și numărul vitelor cari se taie într'însa pe zi va trebui să fie in proporție cu volumul apei.

Nu se va înființa zalhana pe lângă ape prea mici, cari în timpul verei și toamnei deseacă cu desăvârșire, ori pe torente intermitente de munte cari conțin apă numai după ploi.

Art. 7. — Nu se va putea înființa zalhanaua înăuntrul barierelor unei urbe, într'o depărtare dela barierele urbei mai mică decât doi kilometrii înăuntrul raionului locuit al unei comune rurale, într'o depărtare dela raionul unei comune rurale mai mică decât 300 metri; într'o depărtare dela drumurile principale mai mică decât 50 metri, dela cimitir ori dela promenadele publice a unui oraș mai mică decât un kilometru

Art. 8. — Nu se va putea înființa o zalhana pe lângă o apă curgătoare in susul unei urbe (înaintea intrărei apei în urbe), într'o depărtare dela barierele urbei mai mică decât 5 kilometri.

III.

Despre modul construcției zalhanalelor

Art. 9. — Fiecare zalhana va fi împrejmuită spre uscat cu zid ori cu gard solid și intrările ei vor fi închise cu porți.

Art. 10. — Fiecare zalhana va avea o curte de 2600 stânjeni pătrați suprafața. Curtea va fi nivelată într'un mod ca să nu înlesnească stagnarea apelor și formarea baltacurilor.

Art. 11. — Injunghierea vitelor se va face numai pe pod care să fie construit numai deasupra apei curgătoare. Partea curții destinată pentru tăierea și jupuirea vitelor va fi pavată cu un material imper-

miabil şi într'o întindere suficientă pentru ca sângele să nu se absoarbă de pământ. Pavagiul acesta va avea o pantă (declivitate) mică spre apa curgătoare sau se va întinde până la apa curgătoare, sau va fi întrunită cu un şenţuleţ căptuşit cu un material impermiabil, menit de a înlesni scurgerea sângelui şi spălarea locului unde se taie vitele.

Art. 12. — Tavanul şi acoperişul asupra cazanelor pentru topirea seului, va avea aperturi speciale pentru eşirea aburilor.

Zalhanalele vor avea asupra cazanelor coşuri speciale pentru eşirea aburilor de înălţime minimală de 8 metri socotită dela tavan.

IV.

Despre zalhanalele existente

Art. 13. — Zalhanalele existente, cari nu însuşesc calităţile prescrise de regulamentul de faţă, întrucât o va permite poziţia şi întinderea locului afară de diferenţa în distanţă, se vor aduce într'o stare conform cu regulamentul în timpul maximal de 2 ani, dela data promulgărei sale. La caz contrariu se vor închide la expirarea acestui termen.

Art. 14. — Zalhanalele cari nu sunt construite pe lângă ape curgătoare se vor închide în termen de un an.

V.

Controlul medical

Art. 15. — Nici o zalhana înfiinţată din nou nu va putea funcţiona până când nu va fi inspectată de o comisiune adhoc, care va constata că ea însuşeşte condiţiile higienice cerute de regulamentul de faţă, comisiunea se va convoca de către autoritatea care a dat permisie pentru construirea zalhanalei (Comitetul permanent al judeţului şi Primăria) cel mult în timp de o săptămână, după ce acea autoritate va fi informată că zalhanaua este gata spre a putea funcţiona, şi se va compune: în comunele urbane cari au consiliu de higienă publică şi salubritate, de un membru al consiliului comunal şi de doi membri ai consiliului de higienă publică, în celelalte oraşe, de un membru al consiliului comunal, de medicul primar al judeţului şi de medicul oraşului; în comunele rurale de sub prefectul plăşei, de medicul primar al judeţului şi de medicul arondismentului. In cel din urmă caz proprietarul zalhanalei va îngriji pentru transportarea comisiunii în faţa locului. Comisiunea va face raportul ei, în timp cel mult de 10 zile, după ce a primit invitaţiune.

Art. 16. — Proprietarul ori arendaşul zalhanalei înştiinţează în comunele rurale pe sub prefectul plăşii şi pe medicul primar al judeţului, în comunele urbane pe primar şi pe medicul urbei asupra timpului când tăerea are să înceapă în stabilimentul său cu 10 zile înainte.

Funcţionarea zalhanalei nu va putea începe înainte de 1 Septembrie.

Art. 17. — Nu se va tăia în zalhana nicio vită care nu va fi revizuită; în comunele urbane de către veterinarul ori medicul urbei; în comunele rurale de către veterinarul ori medicul primar al judeţului; cel din urmă poate însărcina şi pe medicul arondismentului cu această lucrare.

Art. 18. — Medicul ori veterinarul, neputând să stea în permanenţă la zalhana, proprietarul ori arendaşul zalhanalei îl va chema şi transporta cu cheltuiala lui în faţa locului, ori de câte ori va începe tăerea unei alte cirezi.

Medicul ori veterinarul găsind vitele sănătoase va da un bilet arătător de numărul şi felul vitelor admise la tăere şi va pune la cale înferarea lor, cu un fier, care va rămânea în păstrarea sa proprie.

Art. 19. — Ori şi când se va transporta o cireadă la zalhana, cireada înainte de aceasta va fi inspectată chiar la suhat ori localitatea unde ea este staţionată de către medicul primar al judeţului, veterinarul judeţului ori medicul arondismentului şi nu se va ridica de acolo fără biletul constatator că la revizia medicală s'a găsit toată cireada sănătoasă. Dacă una sau mai multe vite din cireadă se vor afla bolnave de o boală contagioasă, atunci se va opri transportarea cirezei la zalhana şi se vor aplica cele prescrise de regulamentul pentru epizootii.

Art. 20. — Dacă vre-o epizootie contagioasă bântue judeţul unde se află cireada, ori judeţul unde se află zalhanaua, ori judeţul imediat vecin cu unul din judeţele menţionate, şi dacă localitatea unde sunt staţionate vitele şi zalhanaua se află în judeţe diferite, atunci proprietarul cirezii va aduce pe veterinarul ori medicul primar al judeţului n care se află cireada, ori pe funcţionarul sanitar însărcinat de cel din urmă cu inspecţia vitelor şi nu va ridica cireada până când nu va fi primit biletul constatator că toată cireada se află sănătoasă.

Această procedură însă nu scuteşte de a doua revizie medicală a cirezei în curtea zalhanalei printr'un agent sanitar al judeţului ori urbei unde se află zalhanaua şi de înfierarea prescrisă la art. 18.

Art. 21. — Medicul primar al judeţului va inspecta în persoană toate zalhanalele din raionul său în timpul funcţionării lor cel puţin odată pe an şi va veghea ca să se păzească regulamentul de faţă.

Medicul urbei va inspecta zalhanalele din raionul său în timpul funcţionăii lor cel puţin de două ori pe săptămână.

Consiliile de higienă publică şi salubritate vor alege din sânul lor doi sau mai mulţi membri cari vor inspecta zalhanalele din raionul lor în timpul funcţionării cel puţin de două ori pe săptămână.

VI.

Reguli de salubritate

Art. 22. — Toată zalhanaua adică: clădirile, curţile, malul gârlei ori râul şi tot locul împrejurul zalhanalei se va menţine de către proprietar ori arendaş în starea cea mai curată.

Art. 23. — In timpul funcţionării zalhanalelor se vor ridica în toate zilele escrementele vitelor şi se vor transporta la câmp, se va spăla în toate zilele locul unde se înjunghie, se tae şi se jupoaie vitele şi şenţuleţul care conduce sângele în gârlă, se va mătura toată curtea în fiecare zi şi se va spăla cel puţin odată pe săptămână pardoseala din toate clădirile zalhanalei.

Art. 24. — Burţile şi maţele se vor curăţi la malul apei curgătoare.

Saramura şi apa rămasă după spălarea cărnei şi pastramei se va vărsa în apa curgătoare.

Lucrătorii vor îngriji ca sângele, saramura şi alte fluide necurate, să nu se verse în curte şi pe pământul nepavat.

Oasele şi alte rămăşiţe animale cari nu se întrebuinţează pentru industrie se vor îngropa la câmp, îndată după lucrarea fiecăreia cirezi. Oasele destinate pentru exploatare industrială, precum şi rămăşiţele destinate pentru fabricaţiune de clei şi pieile se vor pune în localităţi acoperite şi bine ventilate.

VII.

Dispoziţiuni generale

Art. 25. — Proprietarul ori arendaşul zalhanalei este răspunzător înaintea primarului ori sub-prefectului pentru menţinerea regulamentului de faţă în stabilimentul său.

Art. 26. — Primarul comunei în raionul căreia se află o zalhana, este dator a priveghia ca să se păzească toate regulele prescrise din regulamentul de faţă în timpul operaţiunii zalhanalei. In caz contrariu va fi supus penalităţilor prevăzute de legi.

Art. 27. — Comitetul permanent al judeţului şi consiliul unei comune urbane, fiecare în raionul său poate ordona în interesul salubrităţii publice închiderea zalhanalelor pentru una până la 10 zile ai căror proprietari ori arendaşi vor fi fost somaţi de două ori într'un sezon.

Prin închiderea stabilimentului proprietarul ori arendaşul nu se scuteşte de penalităţile prescrise de lege pentru călcarea regulamentelor poliţieneşti.

Inchiderea zalhanalei în cazurile menţionate în acest articol se va notifica prefectului judeţului pentru oraşele cele mici şi comunele rurale, iar în oraşele cele mari (Bucureşti, Iaşi, Craiova, Galaţi, Brăila, Ploeşti şi Ismail) Ministerului de Interne.

REGULAMENT PENTRU ABATORII

Sancționat prin decretul regal No. 1702 și publicat în «Mon. Of.» No. 37 din 19 Mai 1890 cu modificările introduse prin decretul regal No. 3529 din 10 Nov. 1914, publicat în «Mon. Of.» No. 190 din 20 Nov. 1914.

CAP. I

Dispozițiuni generale, înființarea abatoriilor

Art. 1. — Fiecare comună urbană, precum și toate comunele rurale în care zilnic se taie animale pentru consumațiune publică sunt obligate a avea un abator.

a) Două sau mai multe comune rurale învecinate se pot asocia pentru construirea unui abator comun.

b) Măcelarii din comunele rurale nu pot vinde carne populațiunii orașelor vecine decât dacă se vor conforma regulamentelor acelor orașe.

Art. 2. — Abatoriile sunt stabilimente oficiale. Construirea și exploatarea de abatorii particalare sunt interzise.

Abatoriile particulare și zalhanalele existente sunt desființate dela punerea în aplicare a legii de poliție sanitară veterinară din 1912.

Art. 3. — In localitățile unde tăerea păsărilor se face în număr mare pentru comercializare sau tăieri rituale mozaice în număr mare, se vor înființa în oraș tăietoare speciale pentru această destinație.

Art. 4. — Inființarea abatoriilor se va face numai cu avizul consiliului de igienă respectiv, în conformitate cu regulamentul industriilor și după modelul tip emis de minister și cu aprobarea acestuia.

a) Proiectele planurilor de abatorii, întocmite în vederile de mai sus, după situația terenurilor pe cari urmează a se construi și după cerințele localității, vor fi înaintate ministerului pentru aprobarea construirii lor.

Art. 5. — Abatoriile vor avea toate instalațiunile necesare tăierii tuturor speciilor de animale și operațiunilor accesorii, asigurând în acelaș timp buna întreținere de curățenie și funcționare.

a) Abatoriile vor avea instalații pentru prepararea animalelor tăiate, jupuite, eventrație, diviziune, opăritoare sau pârlitoarea pentru porci, mățărie, topitoare de seuri, magazii pentru uscarea peilor, o sală specială pentru autopsia animalelor atinse de boale contagioase și compartimente speciale pentru izolarea animalelor bolnave sau suspecte.

Vor avea după necesitate frigorifere pentru conservarea cărnurilor grajduri și ocoale pentru adăpostit animalele, crematorii pentru detritusuri și cărnuri alterate ce se consfiscă.

b) Abatoriile vor avea un laborator cu cele necesare pentru orice examinări a cărnurilor patologice.

Art. 6. — In abatorii se pot face instalațiuni pentru prepararea conservelor și produselor animale ca pastrama, salamuri, margarina, diverse mezeluri, și vor fi amenajate după prescripțiunile speciale.

a) Cu autorizaţia ministerului, în baza avizului consiliului de igienă respectiv, se vor putea face instalaţiuni de sterilizare, preparare şi utilizare alimentară a cărnurilor cu leziuni limitate de cisticercoză şi tuberculoză.

b) Asemenea cărnuri nu se pot vinde decât în debite speciale; măcelarilor le este interzis vânzarea unor atare cărnuri în compartimente destinate vânzării cărnurilor proaspete.

c) In abatorii se pot face orice alte instalaţiuni necesare pentru industrializarea sângelui, oaselor, unghiilor, părului, etc.

Art. 7. — Comunele urbane care nu au încă abatorii, sau ale căror abatorii existente nu se găsesc în bune condiţiuni de funcţionare, sunt obligate a şi construi abatoriile în condiţiunile arătate conform cerinţelor sanitare.

Art. 8. — Creditele prevăzute de comune pentru construirea de abatorii sub nici un motiv nu li se pot da altă destinaţiune.

Art. 9. — Dacă în termen de trei ani dela promulgarea legii de poliţie sanitară veterinară, comunele urbane nu s'au conformat acestei dispoziţiuni, ministerul de interne va inscrie din oficiu, în bugetul lor, sumele necesare acestor construcţii (conform art. 30 din legea de poliţie sanitară veterinară).

Art. 10. — Comunele vor prevede în bugetele lor anuale sumele trebuincioase pentru întreţinere, reparaţiuni, sau diferite lucrări de instalaţie necesare abatoriilor, precum şi pentru îmbunătăţirile ce se vor indica de către ministere ca necesare de făcut.

Plata personalului de serviciu al abatorului, în afară de medici veterinari, este în sarcina comunei.

CAP. II

Dispoziţiuni generale asupra funcţionării abatoriilor

Art. 11. — Tăierea tuturor animalelor a căror carne este destinată consumaţiei publice, sub ori şi ce formă, se va face numai în abatorii.

a) Animalele mici: miei, iezi şi porci, se pot tăia la domicilul proprietarilor, numai dacă carnea lor nu este destinată a se pune în vânzare, ci va fi utilizată pentru propria trebuinţă a proprietarilor.

b) Măcelarilor, lucrătorilor măcelari, restauratorilor, fabricanţilor de mezeluri, spitalelor, institutelor de educaţie, ospătăriilor, cârciumarilor şi tuturor acelora cari fac vreun comerţ cu carne sau cu preparate de carne le este interzis a tăia chiar pentru uzul propriu orice fel de animale în afară de abator.

c) Particularii cari vor dori a-şi tăia porci, miei sau iezi in abator, deşi pentru uzul propriu, dar spre a avea siguranţa stărei de sănătate a cărnei, pot face această tăiere în orele oficiale stabilite şi fără a cere vreo autorizaţie specială dela comună.

d) Carnea animalelor tăiate în afară de abatoriile comunale se va

confisca şi contravenienţii vor fi daţi judecăţii, iar pedeapsa dată pentru asemenea contravenţii nu scuteşte pe contravenient de plata taxelor cuvenite comunei pentru tăierea în abator (art. 31 din legea de poliţie sanitară veterinară).

Asemenea cărnuri dacă se găsesc bune pentru consumaţie, autoritatea comunală va dispune cum va crede de cuviinţă.

Art. 12. — In comunele rurale lipsite de abatorii, până la construirea lor se poate autoriza ca tăierea animalelor să se facă într'un loc anume ales de către autoritatea comunală, cu avizul medicului veterinar, în afară de raza comunei.

Nu se va permite nici într'un caz ca tăierea să se facă prin curţi sau pe drumuri, iar curăţirea locului pe care s'a făcut tăierea şi îngoparea rămăşiţelor sunt în sarcina proprietarului vitei tăiate.

Art. 13. — Tăierea animalelor în abatorii se va face numai ziua; orele de tăiere se vor stabili de medicul veterinar al abatorului, în înţelegere cu autoritatea comunală, după anotimp, numărul animalelor ce se taie şi după încăperile abatorului.

Art. 14. — Procedeele de tăiere vor fi acele admise de direcţiunea sanitară.

Art. 15.—Tăierea animalelor se va face numai în prezenţa medicului veterinar, iar carnea nu va putea fi ridicată din abator decât după controlul acestuia.

a) In cazurile de forţă majoră, accidente, fracturi, etc., în care transportarea animalelor la abator este imposibilă, iar tăierea se cere a fi făcută de necesitate şi de urgenţă, se permite tăierea în afară de abator, carnea însă nu se va putea da în consumaţie decât după ce animalul tăiat a fost văzut de medicul veterinar oficial, sau a fost transportat la abator împreună cu organele interne, pulmonii, inima, ficat, rinichi, aderente cadavrului, precum şi splina, şi au fost controlate de către medicul veterinar.

Art. 16. — In comunele rurale, lipsite de medici veterinari, unde tăierea animalelor nu se poate face direct sub controlul lor, această îndatorire cade în sarcina agentului veterinar, iar în lipsa acestuia, în seama agentului sanitar sau a unui funcţionar comunal, anume destinat, cari vor primi instrucţiuni şi vor fi sub controlul şi conducerea medicului veterinar al cinscomscripţiei respective.

a) Carnea animalelor tăiate de urgenţă, cari vor da bănuială că sunt atinse de cărbune, nu se va pune în consumaţie decât cu avizul unui medic veterinar adus de proprietar pe contul său.

b) Proprietarii animalelor destinate tăierii în comunele rurale sunt obligaţi a le prezenta autorităţii comunale cu cel puţin 5 ore înainte de tăiere, iar tăierea nu se va permite decât a animalelor ce sunt pe picioare şi care nu prezintă nici un semn de boală, precum suspendarea poftei de mâncare, lipsa rumegării, a celor ce au respiraţie prea înmulţită, diaree, meteorizaţiuni mai vechi de 6 până la 8 ore şi fracturi ale membrelor după 24 de ore.

c) Carnea animalelor tăiate în asemenea condițiuni nu se va pune în consumațiune decât după examinarea unui medic veterinar.

d) In comunele rurale unde s'a declarat boale contagioase, în special antrax, tăierea animalelor nu se va face decât sub controlul și cu autorizația medicului veterinar.

Art. 17. — Direcțiunea abatoriilor, supravegherea tăierii animalelor și controlul cărnurilor cade în atribuțiunile medicilor veterinari respectivi.

a) După trebuință, abatoriile vor avea doi sau mai mulți medici veterinari, cu locuința în incinta abatorului.

Art. 18. — Medicul veterinar este dator a controla starea de sănătate a animalelor aduse pentru tăiere, aplicând de îndată măsurile prescrise de legea poliției sanitare veterinare pentru acele atinse de vreo boală contagioasă, încunoștiințând în acelaș timp pe medicul veterinar al locului de origină.

Tăierea animalelor într'o localitate, când carnea e destinată a fi pusă în vânzare sau transportată într'o altă localitate, nu se va putea face decât sub controlul medicului veterinar al circumscripției respective, care va elibera certificate de origină a cărnei cu data tăierii animalului.

Art. 19. — Pentru cărnurile ieșite din abator și după greutatea or, sau după numărul animalelor tăiate, se va fixa și percepe de către comunele urbane o taxă, din care se va forma un fond, administrat de autoritatea comunală respectivă, spre a servi la despăgubirile ce se vor da pentru cărnurile confiscate in abator (art. 37 din legea poliției sanitare veterinară).

CAP. III

Tăierea animalelor

Admiterea la tăiere

Art. 20. — Animalele admise pentru tăiere în abatorii sunt: rumegătoarele mari: bovidee și bivoli; rumegătoarele mici: oi și capre, porci și cai de orice sex și etate.

Art. 21. — Se vor respinge dela tăiere:

Animalele prea tinere: viţeii cu mai puţin de 30 de zile și mieii mai tineri de 15 zile, și chiar întrecând de aceste limite de vârstă dacă cordonul ombilical nu este cicatrizat;

Animalele în studiu de gestație prea înaintată;

Animalele bolnave sau bănuite a fi atinse de antrax, cărbune bacterien, pasteureloză bovină, turbare și pesta bovină;

Animalele cu prolaps al uterului (ieșirea mitrei), mai vechi de 48 ore sau nedeslipirea casei când sunt însoțite de febră, și acele cu meteorizațiuni mai vechi de 6—8 ore;

Animalele prea slabe, marasmatice, surmenate sau cu febră de oboseală;

Animalele cu febră de orice natură şi agonice ;

Animalele ce nu vor fi însoţite de actele cuvenite.

Art. 22. — Animalele atinse de febră aftoasă, stadiu nefebril sau bănuite de boale ca pleuropneumonia, pneumonia infecţioasă şi brâncă la porci, pot fi admise la tăiere, în abatorii, numai în prezenţa medicului veterinar, care va decide posibilitatea dării în consumaţie a cărnei.

Art. 23.—Toate animalele aduse pentru tăiere vor fi controlate de medicul veterinar al abatorului înainte de tăiere, în vederea aplicării indicaţiunilor dela art. 21, iar acele ce sunt ţinute în grajdurile abatorului vor fi controlate cu cel mai târziu 24 de ore înaintea tăierii.

Art. 24. — Animalele mari admise pentru tăiere se vor marca de preferinţă pe cornul stâng sau pe crupa stângă, fără arderea pielei, cu fierul A., iar acele respinse se vor marca cu fierul R., pe cornul drept sau partea dreaptă a crupei.

Art. 25. — Vitele cari se aduc la abator şi cari se introduc în sala de tăiere vor fi întotdeauna legate şi conduse de un număr suficient de lucrători, pentru stăpânirea şi fixarea lor la tăiere.

a) Stăpânii măcelari vor fi responsabili de accidentele ce se vor întâmpla, neluându-se asemenea măsuri.

Art. 26. — Animalele odată fixate pentru tăiere vor fi sacrificate îndată.

Art. 27.— Tăierea animalelor se va face de persoane îndemânatice şi bine exercitate.

Art. 28. — Sângele destinat a fi utilizat ca produs alimentar va fi strâns în vase curate.

Art. 29.—Indată după tăiere se va face jupuirea animalelor, afară de porcii cari se vor opări sau pârli.

a) Jupuirea animalelor se va face complect afară de un punct al corpului cu care pielea poate rămâne aderentă până după controlul sanitar al medicului veterinar, pentru stabilirea identităţii animalului în caz de necesitate.

b) Este interzis a se transporta la hale animalele nejupuite ; se exceptează viţeii de lapte şi mieii cari fiind jupuiţi şi eventraţi vor putea fi transportaţi înveliţi în pielea lor.

Art. 30.—Se interzice umflarea subcutanată a animalelor înainte de jupuire.

Umflarea pulmonilor pentru examenul ritual mozaic este permisă a se face, însă numai cu un aparat de insuflare, fiind oprită umflarea cu gura sau întrebuinţarea salivei la examinarea aderentelor detaşate de pe suprafaţa pulmonului.

Art. 31. — Indată după jupuire se va face eventraţia animalelor în prezenţa medicului veterinar, lăsându-se pulmonii, stomacul, ficatul, intestinele, lângă corpul vitei căreia aparţine, iar rinichii se vor lăsa aderenţi de corp.

Art. 32. — Divizarea în bucăţi a animalelor tăiate este oprită

înainte de examenul medicului veterinar. Se va permite numai divizarea în două jumătaţi paralele lungimii corpului.

a) Porcii, obligator, să fie divizaţi în două jumătăţi.

CAP. IV

Examinarea animalelor în abator

Art. 33.—Examinarea animalelor tăiate se va face de medicul veterinar, îndată după eventariarea lor.

Art. 34. — Dacă la examinarea unui animal tăiat se vor găsi lipsă organe sau părţi ale corpului, cari să facă imposibilă constatarea sănătăţii, se va sechestra şi confisca animalul tăiat în întregime.

Controlul sanitar al animalelor tăiate în abator

Art. 35. — Medicul veterinar va face mai întâiu un examen exterior al corpului şi apoi examenul cavităţii toracice şi abdominale cu organele lor, capul şi mamelele.

La examinare se vor întrebuinţa toate mijloacele pentru stabilirea stărei sanitare a cărnurilor, se vor face inciziunile strict necesare ca număr, întindere şi profunzime; se pot lua părţi din carne sau organe pentru examenul chimic, bacteriologic sau expertiză.

Art. 36 — Examenul exterior al animalelor tăiate se va face urmărindu-se aspectul general al cărnei, culoarea, mirosul şi coagulabilitatea sângelui, diverse leziuni ale ţesutului conjunctiv, infiltraţii sanguine sau gazoase, echimoze, abcese, etc., starea sub care se prezintă grăsimea, densitatea şi culoarea ei.

Art. 37.—Pentru controlul sanitar complect al unui animal tăiat, în afară de examinările prevăzute la art. 34, 35 şi 36 se vor examina în mod obligatoriu următoarele regiuni şi organe:

a) Capul; ganglionii limfatici cervicali superiori şi submaxilari, mucoasa gurei şi farinx, limba în toată întinderea ei;

b) Cavitatea toracică; pleura, pulmonii cu ganglionii bronchici şi mediastinali pericardul şi inima;

c) Diafragma;

d) Ficatul;

e) Stomacul, intestinele, mezenterul şi epiploonul, ganglionii mezenterici;

f) Splina, pancreasul;

g) Rinichii cu ganglionii lor şi vesica urinară;

h) Uterul, vagina;

i) Mamelele şi ganglionii lor limfatici.

La necesitate se vor controla ganglionii limfatici sub lombari iliaci, precrurali, poplitei, ischiali, prescapulari şi brachiali.

Art. 38. — In scopul descoperirii cisticercozei la vitele cornute mari şi porci se vor face la fiecare animal tăiat secţiuni în muschi, pe cât cu putinţă paralele cu direcţia fibrelor musculare.

La vitele mari se vor examina obligator muşchii masticatori externi (maseteri), interni (pterigordieni), limba şi cordul.

Când în secţiunile acestea s'au găsit cisticerci, se vor urmări în muşchii laringieni, pilieri şi partea musculară a diafragmei unde sunt mai rari—iar numai când invaziunea cisticercilor este foarte întinsă, atunci se găsesc chiar şi în pulmoni, ficat, creer, ganglionii limfatici şi grăsime.

La porci se vor face secţiuni în: limbă, muşchii laringieni, maseteri, cord, diafragma, intercostali şi lombari. In invaziile pronunţate se găsesc cisticerici în toţi muşchii, paniculul adipos, creer şi foarte rar în pulmoni şi ficat.

Art. 39. — La porci în mod obligator se vor face secţiuni şi preparaţiuni microscopice pentru descoperirea trichinei în cazurile bănuitoare.

Art. 40.—La oi şi capre se vor examina pulmonii, ficatul şi splina.

Art. 41. — La viţei şi miei se vor controla articulaţiunile membrelor şi cordonul ombilical, în vederea afecţiunilor ce pot prezenta.

Art. 42.—In cazurile tăierelor de urgenţă prevăzute la art. 15, alin. *a*, se vor examina atent toate organele şi dacă trebuinţa va cere se va face examenul sângelui.

a) La examinarea animalelor tăiate de urgenţă se va căuta a se stabili dacă animalul nu a fost tăiat după moarte, iar în cazurile de fracturi ale membrelor se va observa dacă acestea prin vechimea lor nu au dat loc la infecţiuni generale sau dacă fracturile nu au fost intenţionat provocate pentru a ascunde vreo boală ce ar fi făcut animalul impropriu pentru măcelărie.

Art. 43.—Tăierea şi controlul animalelor atinse de boale contagioase, pe cari legea de poliţie sanitară veterinară le îngădue a se aduce spre tăiere numai în abatorii conduse de medici veterinari, se va face în compartimente speciale sau, în lipsa acestora, în sala comună după ridicarea tuturor celorlalte animale tăiate.

Când în timpul controlului sanitar al cărnurilor în abator medicul veterinar descoperă la vreun animal tăiat o bănuială numai de boală ca: turbare, pestă şi în special cărbune bacteridien sau bacterien, va suspenda controlul acestui animal, sechestrând pentru moment instrumentele ce au servit la tăierea şi prepararea acelui animal, oprind şi pe lucrător a continua prepararea celorlalte animale până la o complectă curăţire şi dezinfectare.

a) După ridicarea cărnurilor sănătoase din sala de tăiere se va examina animalul suspect; în caz de constatarea unei boale contagioase îl va trata conform prescripţiunilor speciale a legii de poliţie sanitară veterinară, dezinfectând locul, instrumentele şi persoanele ce au servit la tăierea acelui animal.

CAP. V

Confiscări

Art. 44. — Se consideră ca improprie consumaţiunei, se vor confisca

şi distruge în întregime cărnurile, cu oase, grăsime, viscerele şi sângele dela animalele constatate bolnave de:

1. Pesta bovină;
2. Pleuropneumonia;
3. Antrax;
4. Cărbune enfizematos;
5. Turbarea;
6. Tuberculoza generalizată (vezi art. 47);
7. Septicemiile hemoragice (pasteureloza) la bovidee şi cai, (barbone) bivol, diareea la oi (pasteureloza ovină) şi enterita septică a viţeilor;
8. Rugetul, pasteureloza şi pesta la porc;
9. Trichina;
10. Tetanos;
11. Cisticercoza generalizată (vezi art. 48);
12. Infecţiunile septice consecutive rănilor sau naşterei;
13. Flebită supurată a cordonului ombilical;
14. Răpciuga şi farcinul;
15. Gurma febrilă;
16. Durina perioada III;
17. Carnea animalelor atinse de boale infecţioase febrile, precum şi febra aftoasă sau boale generalizate inflamatorii, când sunt însoţite de febră;
18. Carnea cu icter generalizat;
19. Omfalo-flebită la viţei;
20. Poliatrita la viţei;
21. Variola înainte de desquamare;
22. Piroplasmoza bovină şi ovină acută febrilă;
23. Uremie;
24. Tumori generalizate de orice natură, cancer, sarcom, melanoză;
25. Orice boală parazitară generalizată în carne, precum sarcosporidii;
26. Carnea animalelor tăiate după moarte, fulgerate, otrăvite;
27. Cărnuri cu miros displăcut din cauza medicamentelor, peşte, etc;
28. Animalele tăiate de urgenţă, la cari eventraţia s'a făcut după 3—4 ore (mai ales vara);
29. Animalele bolnave de timpanită mai mult de 5—6 ore vara şi 10 ore iarna;
30. Animalele prea slabe, cahectice (marasm);
31. Animalele tăiate în stare de agonie sau după moarte şi atunci când măcelarii au sustras dela control organe sau au detaşat pleura costală pentru a împiedica cunoaşterea unor boale.

Art. 45. — Pielea dela animalele constatate că sunt atinse de vreuna din boalele enumărate la alin. I, II, III, IV, V şi XIV dela art. 44, se vor distruge în întregime odată cu cadavrele, iar pieile dela animalele atinse de celelalte boale contagioase prevăzute la art. 1 din legea de poliţie sanitară veterinară, se vor restitui măcelarilor în condiţiunile semnalate de citata lege şi regulamentul său la partea specială a fiecărei boale.

Art. 46. — Se vor confisca numai porţiuni din corpul animalelor tăiate sau numai organe:

a) Cu leziuni acute sau cronice inflamatorii, dar cari n'au determinat febră sau cu alteraţiuni ca:

Scleroza ficatului, ciroze, hipertrofii şi atrofia inimei, ficat, rinichi, sau alte organe ori muşchi, etc.;

b) Tuberculoza localizată (vezi art. 47);

c) Cisticercoza limitată (vezi art. 48);

d) Actinomicoza;

e) Febra aftoasă, când stadiul febril a trecut, se vor confisca numai părţile cu leziuni nevindecate complect;

f) Focarele purulente incapsulate, focare cangrenoase, răni, fracturi, arsuri, etc., cari n'au influenţat asupra stărei generale a animalului, sau să fi provocat vreo infecţiune a sângelui;

g) Leziunile cronice rămase pe pulmoni sau intestine, la porci cari au fost bolnavi de pasteureloză sau pestă;

h) Se vor confisca numai organele sau porţiuni de cărnuri pe cari s'a localizat următorii paraziţi animali: diverse tenii, echinocos, distoma, cisticercoza, botriomicoza, cenuri, strongili, nematozi, sarcosporidii, diverse tumori când sunt bine limitate.

Infiltraţiuni sanguine, seroase, calcare, pigmentare, echimoze (traumatice), când se găsesc în organe sau în părţi bine limitate ale corpului;

Diverse alteraţiuni sau murdării, mucegaiuri, putrefacţii, mùşiţă, cari fac imposibilă o curăţire minuţioasă.

Indicaţiuni speciale pentru tuberculoză şi cisticercoză la vite şi porci

Art. 47. — Cărnurile dela animale atinse de tuberculoză se vor confisca în totul sau în parte, după întinderea şi natura alteraţiilor produse.

I. Se vor confisca în întregime:

a) Carnea şi organele dela animalele cari prezintă leziuni musculare sau ale ganglionilor limfatici intermusculari, diseminate în mai multe regiuni ale corpului;

b) Când la acelaş animal se găseşte tuberculoza toracică şi abdominală, adică în acelaş timp se găsesc infiltraţii miliare sau tuberculi pe unul sau mai multe organe ale cavităţei toracice (pulmon, pleură, pericard, ganglioni limfatici) şi pe unul sau mai multe organe ale abdomenului (peritoneu visceral sau parietal, ganglioni intestinali, ficat, pancreas, splină, rinichi, ovare, uter, mamele);

c) Când se găsesc tuberculi în orice stadiu de evoluţie pe organele sau seroasele uneia dintre cavităţile toracice sau abdominale şi în acelaş timp se mai găsesc tuberculi în ganglionii retro-faringieni, prescapulari, inguinali, popliteí, mamari, etc., a celorlalte cavităţi; sau în oase, articulaţiuni, mamele, meninge, muschi, testiculi.;

d) Tuberculoza constatată în orice parte a corpului, în orice stadiu de evoluţie şi intindere, când animalul este într'o stare de cahexie.

II. Se vor confisca în parte şi se vor scoate din consumaţie:

a) Când sunt leziuni tuberculoase pe un singur viscer din cele două cavităţi splacnice;

b) Când sunt leziuni calcifiate sau fibroase pe viscerele uneia sau a ambelor cavităţi splacnice.

Şi oricând tuberculoza este în aşa fel localizată încât prin îndepărtarea organului atins sau ridicându-se porţiunea bolnavă în restul corpului nu se găsesc alte organe atinse sau o infecţiune generală nu s'a produs.

Grăsimea animalelor confiscate se poate pune în consumaţie dacă a fost mai întâi topită sub supravegherea medicului veterinar al abatorului.

Art. 48. — onfiscările în caz de cisticercoză la bovidee şi porci variază după gradul invaziunei parazitului. Ele se vor face în modul următor:

I. Se va confisca în totul carnea şi organele:

a) Când cisticercii apar pe diferite tăeturi făcute în deosebite părţi ale corpului (art. 38);

b) Când numărul cisticercilor deşi mic, însă carnea este decolorată şi infiltrată de serozitate;

c) Ficatul, splina, rinichii, stomacul şi intestinele se pot da fără nicio restricţie în consumaţie dacă la examinarea făcută nu s'au găsit cisticerci;

d) Grăsimea dela bovidee şi porci nu se poate da în consumaţie decât după ce a fost topită la cel puţin 100 grade, sau se va da denaturată pentru săpunărie.

II. Se va considera ca improprie consumaţiunei şi confisca numai organul sau regiunea:

a) In care la examinarea curentă s'a găsit numai un singur cisticerc, iar la examinarea minuţioasă în alte organe sau regiuni musculare nu s'au mai găsit şi alţii;

b) Dacă cisticercii sunt puţini numeroşi, adică se găsesc în mai puţin de jumătatea secţiunilor făcute, atunci carnea bovideelor se va putea da în consumaţie numai dacă a stat cel puţin 21 de zile într'un frigorifer sistematic instalat în abator, la temperatura de 1—5 grade, iar carnea de porc numai după ce a fost sterilizată în aparate special instalate în abator, cu autorizaţiunea ministerului;

c) Sterilizarea cărnurilor se face prin fierbere sau prin vapori sub presiune.

Cărnurile supuse acestei operaţiuni se vor tăia în bucăţi de 15—20 cm. grosime şi se vor ţine 2 ore la 1—2 atmosfere presiune.

Se vor considera sterilizate acele cărnuri cari la secţiune nu mai dau scurgere unui lichid roşiatic şi când au o culoare albicioasă-cenuşie sau cenuşie în chiar părţile cele mai profunde;

d) Punerea în vânzare a unor asemenea cărnuri se va face obligator sub denumire de carne sterilizată.

Grăsimea, dacă în ea nu s'a găsit de loc cisticerci, se va pune în consumaţie fără nici o restricţie.

CAP. VI.

Hipofagia

Art. 49. — Tăerea cailor pentru consumaţiunea publică nu se va face decât cu autorizaţia specială a autorităţii comunale în abatorii conduse de medici veterinari.

Tăierea se face în săli speciale.

Admiterea la tăiere, controlul cărnurilor şi confiscările se vor face în conformitate cu art. 35 şi următoarele.

Toţi caii pentru tăiere vor fi supuşi mai întâiu la maleinizare.

Art. 50. — Măcelarii nu vor puteà pune în vânzare carne de cal decât în gheretele speciale sub denumire „carne de cal".

In asemenea gherete nu se vor puteà vinde şi carnea altor animale.

CAP. VII

Marcarea cărnurilor

Art. 51. — Toate cărnurile mai inainte de a fi scoase din abator se vor marcà cu stampila, cu plombe metalice sau cu fierul, drept dovadă că au fost supuse controlului sanitar.

Cărnurile destinate a se păstrà în frigoriferele abatorului vor fi de asemenea marcate.

Carnea de cal va purtà o marcă specială cu indicaţia „carne de cal".

Marcarea se va face pe mai multe regiuni ale corpului, de preferinţă: gât, coaste, şeale şi coapse.

Cărnurile confiscate se vor marcà cu o marcă specială.

CAP. VIII

Cântărirea cărnei

Art. 52. — La scoaterea cărnei din abator pentru transportarea ei la hale sau la frigorifere se va cântări.

Cântărirea se va face de anumite persoane puse de comună.

Lucrătorii sunt obligaţi a duce fiecare cartierele animalelor tăiete pentru cântărire.

CAP. IX

Transportarea cărnurilor

Art. 53. — Transportarea cărnurilor scoase din abator se va face în căruţe sau camioane special construite după indicaţiile date de comună.

Asemenea vechicule vor fi închise, acoperite cu capace de lemn, metal sau pânză.

Pereţii interiori vor fi căptuşiţi cu tablă de zinc inalterabilă şi vor avea cârlige pentru atârnat carnea.

Ele vor fi în totdeauna întreţinute în cea mai bună stare de curăţenie.

Transportarea peilor, oaselor, maţelor, se vor face în căruţele de carne numai când acestea au despărţituri speciale acestui scop.

Este interzis ca vechiculele ce servesc pentru transportarea cărnurilor să fie întrebuinţate pentru ori şi ce altă destinaţie.

CAP. X

Denaturarea, conservarea probelor pentru expertiză şi distrugerea cărnurilor confiscate

Art. 54. — Toate cărnurile şi organele confiscate se vor denatură şi distruge.

După ce carnea şi organele au fost fragmentate, se va face denaturarea lor cu carbol brut, petrol, var, nisip, păcură sau orice substanţe cari le fac improprii consumaţiunii omului sau animalelor.

Cărnurile declarate improprii consumaţiunii, dar contra confiscării cărora proprietarul protestează, medicul veterinar e ţinut a le stampila, sechestrà şi păstrà in aşa fel ca expertiza să poată cât mai bine aprecià leziunile şi cauzele confiscării. Dacă conservarea ar cere un timp îndelungat, se vor luà ca probe de organe sau carne cu leziuni şi se vor pune în substanţe de conservare, sub sigiliu, în prezenţa judecătorului sau a delegatului poliţiei, conform art. 9 şi următoarele din regulamentul privigherii sanitare a alimentelor.

Distrugerea cărnurilor confiscate se va face după denaturarea lor prin ingroparea în locuri destinate anume, prin ardere, fierbere sau sterilizare pe cale uscată ori chimică, dacă abatoriile posed instalaţiile necesare acestor operaţiuni.

Produsele obţinute prin aceste mijloace pot fi date spre utilizare industrială.

CAP. XI.

Dezinfecţie

Art. 55. — In cazuri de constatarea vreunei boale contagioase, precum: antrax, cărbune emfizematos, tuberculoză, turbare, septicemii, boale microbiene la porci, şi orice boală a cărui contagiu se poate propaga prin sânge, puroiu, secreţiuni, etc., locul de tăiere, instrumentele, hainele lucrătorilor, se vor supune la o completă curăţire şi dezinfecţie, întrebuinţându-se substanţe ce nu pot transmite miros cărnurilor, precum: sublimat, lapte de var, etc.

Instrumentele se vor dezinfectà prin fierbere, iar persoanele şi hainele lor prin spălare şi substanţe dezinfectante obişnuite.

CAP. XII

Funcţionarea diverselor instalaţiuni ale abatoriilor

I. *Topitoarele de grăsime şi pârlitoarele pentru porci*

Art. 56. — Topitoarele şi pârlitoarele vor fi instalate în incinta abatorului şi pe cât se poate într'un pavilion separat avându-se în vedere expunerile la incendii şi propagarea mirosului.

Art. 57. — Cărnurile, oasele, grăsimea, destinate topitoriei se vor pune în cazane şi fierbe sub supravegherea administraţiei abatorului pentru a nu se sustrage părţi din ele.

Art. 58. — Cărnurile şi grăsimea destinate fierberii vor fi supuse acestei operaţiuni dacă e cu putinţă în chiar prima zi a constatării alteraţiunilor.

II. *Măţăria*

Art. 59. — Instalaţiunile pentru industrializarea stomacelor şi a maţelor, spălarea, uscarea, sărarea lor, etc., se vor face numai în incinta abatoriilor, având încăperea, lumina, canalul, apa şi ventilaţia necesară.

Antreprenorii măţăriei abatorului sunt obligaţi a întreţine şi predà după inventar localul şi aparatele.

Ei vor întreţine în mod permanent cea mai bună stare de curăţenie.

Deşertarea, curăţirea şi spălarea stomacelor şi intestinelor fiind interzis a se face în sălile de tăiere a animalelor, se vor face numai în măţărie, imediat după introducerea lor. Ridicarea stomacelor şi intestinelor din sala de tăiere se va face de îndată după examinarea sanitară a medicului veterinar.

Seul rezultat din curăţirea maţelor se va ridicà şi duce fără întârziere la topitorie.

Operaţia de uscare se va face prin ventilaţie, iar sărarea lor în vase sau în bazinuri bine întreţinute.

III. *Frigoriferele*

Art. 60. — Frigoriferele instalate în abatorii sunt destinate exclusiv numai pentru conservarea cărnurilor proaspete. Ele vor funcţiona în tot timpul anului sau numai în timpurile călduroase, după cum necesitatea va cere, şi se va stabili de direcţia abatorului în înţelegere cu autoritatea comunală.

Pentru intrarea sau ieşirea cărnurilor din frigorifere se vor stabili anumite ore de serviciu.

Inchirierea compartimentelor din frigorifere se va face de comună, măcelarii angajându-se a întreţine în cea mai completă stare de curăţenie.

Spălarea compartimentelor se va face numai cu peria sau cu cârpe ude, ştergându-se în urmă cu cârpe uscate.

Dezinfecţia compartimentelor se va face cu soluţii antiseptice, inodore şi netoxice.

Locatarii chiriaşi sunt răspunzători de stricăciunile ce vor face oamenii lor de serviciu.

Comuna nu răspunde de conservarea cărnurilor în cazurile fortite de nefuncţionarea aparatelor sau stricăciuni ce eventual se pot întâmpla maşinelor.

Nu se va permite introducerea în frigorifere:

A cărnurilor nemarcate de controlul sanitar;

Ale celor cu miros sau pe cale de putrefacţie.

Depozitarea de seuri, măruntaie, piei, untură veche.

Se poate însă autoriza păstrarea grăsimii de porc proaspătă şi bine închisă în vase.

Este oprit a se face vreo operaţiune de preparare a cărnurilor, precum sărarea lor, împachetări pentru transport sau divizarea cărnurilor.

Cărnurile rămase nevândute în hale din timpul zilei se pot pune în frigorifere după ce mai întâi au fost constatate de medicul veterinar.

Cărnurile alterate găsite în frigorifere se vor ridica de îndată şi confisca avizându-se proprietarul.

Măcelării cari vor contraveni indicaţiunilor de mai sus, sau cari prin purtarea lor vatămă sau expun buna funcţionare a instalaţiunilor frigorifere, pot prinde dreptul folosinţei, anulându-se de către comună contractul de închiriere.

IV. *Magazii pentru piei, seuri, grăsime, etc.*

Art. 61. — In magazii special făcute în incinta abatorului se pot conserva şi usca piei atunci când sunt instalaţiuni de ventilare suficiente, contrar, asemenea piei vor fi ridicate din abator.

Seurile şi grăsimea se pot conserva în magaziile abatorului, nu însă mai mult de 2 zile vara şi 5—7 iarna.

V. *Grajduri, ocoale*

Art. 62. — Proprietarii animalelor ţinute în grajdurile sau ocoalele abatoriilor sunt obligaţii a îngriji de hrana animalelor în timpul păstrării lor până la tăiere.

In caz contrar, direcţia abatorului va preda aceste animale depozitului comunal, unde se vor întreţine în contul proprietarului.

VI. *Instalaţiuni pentru prepararea conservelor*

Art. 63. — Funcţionarea instalaţiunilor făcute în abatorii pentru prepararea de salamuri, pastramă sau orice conserve alimentare de carne se va face în conformitate cu prescripţiunile arătate în acest regulament.

VII. *Prepararea margarinei*

Art. 64. — Instalarea, prepararea şi debitarea untului de margarină (art. 34 din legea de poliţie sanitară veterinară) se va face conform cu „Regulamentul general al preparării şi debitării margarinei„.

CAP. XIII

Atribuţiunile personalului

Directorul abatorului

Art. 65. — Administraţia abatorului este sub directa conducere a medicului veterinar. El supraveghează întregul personal însărcinat cu întreţinerea localului, cu poliţia comunală şi administrativă, tăierea animalelor şi controlul cărnurilor.

Medicul veterinar director al abatorului va înainta primăriei locale un buletin zilnic de numărul şi categoria animalelor tăiate sau respinse dela tăiere, precum şi confiscările făcute.

Art. 66. — Medicii veterinari de circumscripţii rurale, cari nu pot avea zilnic supravegherea animalelor ce se taie în diferite comune, vor da instrucţiunile necesare autorităţilor comunale şi agenţilor însărcinaţi cu supravegherea tăerii animalelor, controlând cât mai des starea de întreţinere a abatoriilor comunale din circumscripţia lor şi aplicarea instrucţiunilor date.

Art. 67. — Medicul veterinar va încunoştiinţa autorităţile comunale de abaterile ce va constata la îndeplinirea îndatoririlor de către vre-unul dintre funcţionarii comunali ai abatorului. Va încunoştinţa autorităţile comunale urbane, sau prefectura pentru comunele rurale, asupra necesităţilor de instalare, reparaţiuni şi diverse lipsuri ce aduc piedică bunei funcţionări a abatoriilor.

Art. 68. — Pentru cărnurile confiscate cu drept de despăgubire va întocmi zilnic procese-verbale individuale, arătând numele proprietarului, natura, calitatea şi cantitatea cărnurilor, precum şi cauza confiscării. Aceste procese-verbale vor fi înaintate primăriei locale.

Intendentul abatorului

Art. 69. — Intendentul abatorului, sau supraveghetorul va ţine un inventar de starea clădirilor, de mobilier, aparatele şi tot ce formează avutul abatorului, îngrijind de buna întreţinere a lor.

El are sub conducerea sa personalul de întreţinere şi îngrijeşte ca zilnic să se facă curăţenia şi spălarea salelor de tăiere, buna funcţionare a canalelor, conducte de apă, etc., supraveghează ca animalele depozitate în ocoalele abatorului să aibă hrana necesară.

Intendentul va raporta la timp directorului abatorului orice deteriorări ale clădirilor, orice lipsuri sau stricăciuni a aparatelor, şi orice necesităţi se vor ivi.

El va comunica lipsurile dela datorie a personalului de întreţinere, pentru a se lua măsurile cuvenite.

Poliţia abatorului

Art. 70. — Comisarul abatorului sau ofiţerul delegat al poliţiei, va supraveghea păstrarea ordinei, va cerceta abuzurile şi orice abateri dela aplicarea măsurilor regulamentare.

Va controla biletele de proprietatea animalelor aduse pentru tăiere, va anula şi face dosar din aceste bilete, şi va urmări proprietatea animalelor ce nu sunt aduse cu bilete în regulă.

Asupra neînţelegerilor ivite în ce priveşte etatea sau alte semnalmente ale vitelor, medicul veterinar va aprecia şi hotărî.

Va supraveghea în persoană, sau prin agenţi de poliţie, a nu se sustrage dela control cărnurile animalelor tăiate. Va supraveghea distrugerea cărnurilor alterate confiscate. Va interzice intrarea în abator a persoanelor străine, fără autorizaţia directorului abatorului. Va opri intrarea în abator chiar a acelor cari fac parte din personalul abatorului şi cari se prezintă în stare de beţie sau vreo ţinută indecentă. Va supraveghea ca în incinta abatorului să nu se debiteze băuturi alcoolice şi să nu se facă jocuri de noroc, etc.

Va încheia acte de dare în judecată a acelora dintre măcelari ori lucrători care vor profera injurii, se vor deda la violenţe, sau vor maltrata animalele.

Va supraveghea buna stare a căruţelor de transportat carnea. Va interzice legarea animalelor de arborii plantaţi în curtea abatorului şi circulaţia liberă a animalelor prin curte.

Comisarul abatorului va ţine un registru de numele şi adresa tuturor calfelor, lucrătorilor şi ajutoarelor cu notarea abaterilor şi penalităţile fiecăruia.

Măcelarii proprietari

Art. 71. — Măcelarii proprietari sunt obligaţi:

A avea autorizaţia comunei pentru tăierea animalelor şi a face comerţ cu carne, a aduce cu acte în regulă vitele la abator, a achita înainte de tăiere taxele cuvenite, dacă taxarea se face pe cap de animal;

A tăia animalele în număr suficient pentru a nu expune oraşul la lipsă de carne, şi nici a tăia un număr mai mare atunci când lipsesc mijloacele de conservare;

A avea lucrători în număr suficient corespunzător cu numărul animalelor ce taie obişnuit.

Patronii sunt răspunzători de stricăciunile făcute de lucrătorii lor instalaţiunilor, aparatelor şi instrumentelor din abator.

Art. 72. — Hahamiii vor funcţiona numai cu autorizaţiunea comunei după recomandaţiunea comunităţii israelite.

Ei sunt obligaţi a se supune tuturor prescripţiunilor acestui regulament

Lucrătorii

Art. 73. — Lucrătorii vor păstra o bună purtare, vor avea o îmbrăcăminte curată şi nu vor părăsi abatorul înainte de a se fi spălat şi curăţit de sânge.

Ei vor da tot concursul necesar medicilor veterinari la examinarea cărnurilor, şi se vor supune tuturor dispoziţiilor regulamentare.

Pentru primirea ca lucrători în abatorii se cere a avea vârsta de cel puţin 18 ani şi a nu fi atinşi de vreo boală contagioasă sau orice infirmitate care iar face improprii serviciului.

Pentru diferite abateri dela buna ordine sau îndatorire a lucrătorilor din abatorii, directorul abatorului le va putea aplica pedeapsa suspendării pe timp limitat, dela 1—15 zile, după gravitatea abaterii, sau pentru totdeauna în cazuri de abateri grave sau recidive; în acest din urmă caz măsura se va lua în înţelegere cu autoritatea comunală.

CAP. XIV

Taxe

Art. 74. — Diverse taxe pentru tăiere, topitoare, frigorifere, grajduri, etc., vor fi acele fixate de fiecare comună în special.

CAP. XV

Dispoziţiuni finale

Art. 75. — Prezentul regulament se sprijină: pe legea sanitară promulgată cu decretul No. 3.804 din 18 Decemvrie 1910, cu modificărilr aduse ulterior; pe legea de poliţie sanitară veterinară promulgată prin decretul regal No. 4.889 din 20 Noemvrie 1912 şi publicată în *Monitorul Oficial* No. 199 din 2 Decemvrie 1912.

CAP. XVI

Penalităţi

Art. 76. — Abaterile dela prevederile acestui regulament se vor pedepsi în conformitate cu legea de poliţie sanitară veterinară şi cu legile şi regulamentele de drept comun (art. 393 din codul penal).

Toate dispoziţiunile contrarii acestui regulament sunt şi rămân desfiinţate.

REGULAMENT PENTRU SUPRAVEGHEREA TARGURILOR, OBOARELOR, BALCIURILOR, LICITAŢIILOR ŞI EXPOZIŢIILOR DE ANIMALE

Sancţionat prin Inaltul Decret Regal No. 6695 din 7 Decembrie 1913 publicat în «Monitorul Oficial» No. 206 din 14 Decembrie 1913

CAP. I.

Târgurile de animale

Art. 1. — Pieţele permanente din comunele urbane, cari servesc pentru vânzare de animale si de produse animale, organizate în conformitate cu legile şi cu regulamentele sanitare şi veterinare, şi cu regulamentul de faţă, iau denumirea de târguri de animale.

Art. 2. — Târgurile de animale sunt puse sub autoritatea primarilor respectivi, sub controlul medicilor veterinari oficiali şi sub privegherea organelor poliţieneşti locale.

Art. 3. — Târgurile de animale se vor înfiinţa în afară de raza comunelor, lângă abatorii şi în legătură cu calea ferată.

Art. 4. — Actualele târguri de animale cari se află în raza comunelor se vor desfiinţa din locul de unde se află şi se vor muta în afară de rază, lângă abatorii şi cale ferată.

Art. 5. — Dacă abatorul comunal este în raza comunei, târgul de vite poate funcţiona lângă abator, dacă va fi legat cu calea ferată şi pus în condiţiuni de bună izolare.

Art. 6. — Târgurile de animale trebuie să fie perfect izolate de căile, clădirile şi terenurile din vecinătate, prin împrejmuiri înalte făcute din zid sau din beton armat, în nici un caz din uluci, griiaj de lemn sau de fier.

Art. 7. — Târgul de vite trebuie să aibă :

a) Linie ferată ;

b) Rampe de descărcare şi încărcare ;

c) Linie pentru curăţenia şi desinfecţia vagoanelor ;

d) Parcuri pentru examinarea prealabilă a animalelor ;

e) Grajduri pentru cabaline, bovine, ovine şi porcine ;

f) Spital de izolarea cazurilor de boală contagioasă şi sală de autopsie ;

g) Hale pentru expunerea animalelor în vânzare ;

h) Compartimente şi staluri pentru fixarea animalelor pe specii ;

i) Cântare automate ;

j) Cancelarie pentru administraţie, medicul veterinar şi organele poliţieneşti ;

l) Sală de bursă ;

m) Depozit de furaj ;

n) Loc pentru depunerea gunoaelor.

Ele vor fi pavate şi înzestrate cu apă şi canal.

Art. 8. — Târgurile de animale nu vor putea fi înfiinţate şi construite decât după indicaţiunile şi planurile date de ministerul de interne sau aprobate de acest minister.

Art. 9. — Aducerea animalelor la târg şi scoaterea lor din târg se va face numai pe cale ferată sau pe calea cea mai scurtă care duce la periferia oraşului.

Art. 10. — Este riguros interzisă circulaţiunea cu asemenea animale prin stradele frequentate ale oraşului, de asemenea este oprită ducerea lor prin curţi, grajduri, hanuri, etc., din oraş, mai înainte de a fi introduse în târg spre vânzare.

Asemenea animale se vor considera ca suspecte şi se vor respinge dela intrarea în târg, iar dacă s'au introdus ulterior, s'a constatat că au stat prin hanuri sau grajduri din oraş, se vor izola la carantina târgului, nepermiţându-se vânzarea lor.

Art. 11. — Toate ocoalele, curţile, grajdurile, hanurile, etc., din apropierea târgului de animale vor fi riguros supravegheate de serviciul sanitar veterinar, pentru a nu se introduce animale destinate târgului şi pentru a se cerceta dacă nu sunt cazuri ascunse de boale epizootice.

Art. 12. — Animalele aduse la târg vor trebui să fie însoţite de certificate de origină şi de sănătate, doveditoare că vin din comune neatinse de boale molipsitoare transmisibile la acea specie, că animalele au fost sănătoase la plecarea lor din comună şi că nici din comunele vecine nu s'a primit înştiinţare de ivirea vreunei boale epizootice.

Art. 13. — Animalele, însoţite de certificatele indicate mai sus şi de bilete de proprietate, vor fi debarcate dacă au venit pe cale ferată, sau introduse, dacă au venit pe jos, în parcul de examinare.

Numai acele animale vor putea fi introduse în grajdurile şi halele târgului cari vor fi fost găsite sănătoase de către medicul veterinar şi însoţite de acte în regulă.

Art. 14. — Animalele constatate admisibile pentru a fi introduse în târg se vor marcà în mod special şi foarte vizibil, fie cu fierul roşu pe coarne sau copite, fie cu o marcă convenţională cu un colorant, pe o regiune determinată a corpului, după cum se va stabili prin regulamentul special al târgului, sau prin o dispoziţiune a medicului veterinar.

Art. 15. — Agenţii ajutători ai medicului veterinar făcând marcarea, înscriu în acelaş timp numărul şi specia animalelor admise în târg, pentru a se forma statistica mişcării târgului.

Art. 16. — Animalele găsite fără certificate de sănătate, în conformitate cu regulamentul special şi animalele pentru cari proprietarii nu înfăţişează acte doveditoare de proprietate, nu vor fi admise în târg.

Ele se vor închide în parcurile de izolare, unde se vor ţine până ce organele competinte vor stabili origina şi proprietatea.

Art. 17. — Dacă medicul veterinar constată animale suspecte de boale contagioase, le izolează pe dată în carantina târgului, unde le

ţine până la confirmarea sau infirmarea diagnozei. In acelaş timp ia măsuri pentru curăţenie şi desinfecţiune.

Târgul de vite pentru cazuri dubioase de boale contagioase nu va fi împiedicat de a funcţiona.

Art. 18. — Când s'a constatat cazuri de boale contagioase, medicul veterinar va ordona izolarea riguroasă a animalelor bolnave în localul carantinei şi a animalelor suspecte în altă parte, va cere imediata curăţenie şi desinfecţiune a locurilor şi grajdurilor în cari au stat animalele bolnave şi suspecte şi va lua dispoziţiuni pentru desinfecţia în prezenţa sa a localurilor, ustensilelor, persoanelor de serviciu şi proprietarilor acelor animale.

Târgul de vite va fi imediat interzis pentru specia de animale la care acea boală epizootică este transmisibilă.

Art. 19. — Toate animalele care s'au aflat în târg la constatarea vreunei boale epizootice, chiar dacă nu au venit în contact în mod direct sau indirect, vor fi desinfectate pe picioare, trecându-le prin soluţii de substanţe antiseptice.

Art. 20. — In cazurile când se constată vreo boală contagioasă printre animalele aduse la târg, medicul veterinar va înştiinţa urgent pe primarul comunei şi pe prefect şi va cere constituirea comisiunii de constatare, conform legii de poliţie sanitară veterinară.

Art. 21. — In acelaş timp medicul veterinar al târgului va telegrafia autorităţilor şi medicului veterinar oficial al localităţii de origina animalelor, înştiinţându-i despre natura boalei şi numele proprietarilor la care s'au găsit animalele bolnave, pentru a se face cercetări în comunele de origină şi a se lua urgente măsuri.

Art. 22. — Târgurile de animale vor funcţiona numai în prezenţa medicului veterinar şi în zilele stabilite prin regulamentele speciale sau prin ordonanţele date; ele nu pot fi întrerupte în zilele fixate în acest scop. Ele vor începe în timp de vară dela ora 7 dimineaţa şi vor dura până la ora 2 după amiază. Pe timp de iarnă vor începe la ora 8 dimineaţa şi se vor închide la 3 după amiază.

Art. 23. — Este interzisă vânzarea în târg, în alte zile decât în cele stabilite pentru târg, şi în alte ore decât cele determinate pentru vânzare. Inceperea şi încetarea vânzărilor se va anunţa prin bătaie de clopot.

Art. 24. — Pe tot timpul funcţionării târgului, medicii veterinari vor continua cu vizita şi examinarea sanitară a animalelor, luând după cazuri măsurile prescrise la articolele precedente.

Art. 25. — Animalele expuse în vânzare, pe lângă marca doveditoare de examen medical, vor purta şi o etichetă cu indicaţiunea greutăţii sale vie, întreagă. Această indicaţiune a greutăţii vor avea neapărat bovideele şi porcii graşi, pentru celelalte animale şi categorii dispoziţiunea rămâne facultativă.

Art. 26. — Animalele vândute în cursul duratei târgului nu pot fi revândute atât timp cât se găsesc în incinta târgului.

Art. 27. — Pentru animalele vândute în târg medicul veterinar va

elibera un certificat de origină şi de sănătate, reţinând la dosar vechile certificate cu care au fost aduse la târg.

Dacă a fost un animal sau dacă mai multe animale au fost vândute la aceiaşi cumpărători, certificatul dela origină va putea servi mai departe cu condiţiunea de a pune semnătura şi sigiliul medicului veterinar, împreună cu data.

Art. 28. — Introducerea animalelor în grajduri şi în sălaşe, adăparea, hrănirea, îngrijirea lor, se va face după normele stabilite de regulamentul special al târgului.

Pe timpul funcţionării târgului nu este permis ca animalele puse în vânzare să fie hrănite sau adăpate.

Art. 29. — Intrarea în târg va fi permisă:

Persoanelor oficiale cumpărătorilor, persoanelor cari aduc animale spre vânzare, agenţilor şi oamenilor de serviciu.

Cumpărătorii nu pot intra în halele de vânzare înainte de începerea târgului.

Nu se va permite intrarea persoanelor care nu au adus animale pentru vânzare şi nu sunt cumpărători pe contul lor, ci vin la târg pentru a mijloci în afaceri în mod ilicit.

Nimeni nu va putea intra în grajdurile târgului fără autorizaţiunea specială a medicului veterinar.

Art. 30. — Administraţiunea târgului va putea permite intrarea persoanelor străine de comerţul de animale, dacă vin să viziteze târgul pentru a avea cunoştinţă de organizarea şi funcţionarea lui, sau de calitatea şi valoarea animalelor.

Pentru aceasta vor obţine o carte specială pentru intrare, sau vor fi însoţite de persoane speciale ale municipalităţii.

Art. 31. — Expunerea vitelor cornute mari în halele de vânzare se va face după indicaţiunile medicului veterinar şi pe cât posibil după provenienţa lor.

Impărţirea locurilor de vânzare se va face de regulă prin tragerea la sorţi.

Art. 32. — Vitele expuse în hala de vânzare vor trebui să fie legate de bare prin lanţuri sau funii bune. Ele vor fi aduse şi scoase numai pe drumurile stabilite de serviciul veterinar şi vor fi duse de fringhii sau lanţuri; tot astfel vor fi duse şi la halele de cântărire.

Taurii vor fi instalaţi numai în locurile indicate în acest scop şi vânduţi acolo. Ei vor fi legaţi dublu.

Se vor lua măsuri severe de precauţiune pentru aducerea taurilor şi a animalelor nărăvaşe.

Art. 33. — Viţeii şi mieii vor fi instalaţi în halele speciale pentru vânzarea lor, fie liberi, fie legaţi. Ei vor fi aşezaţi pe un aşternut suficient de pae curate şi în ordine, spre a nu se răni.

Art. 34. — Este interzisă aducerea la târg a porcilor pe jos. Ei vor fi aduşi pe cale ferată sau în căruţe. Porcii prea graşi pot fi lăsaţi în sălaşe, pe loc, dacă proprietarii cer.

Art. 35. — Oile şi caprele se vor instala în ocoale speciale desti-

nate lor, sau în compartimentele libere din hala vitelor mari. Ele pot fi aduse la târg şi pe jos.

Art. 36. — Medicii veterinari ai târgurilor de animale sunt datori să asiste tot timpul funcţionării târgului şi este în sarcina şi pe răspunderea lor: de a inspecta mai dinainte întreaga instalaţiune a târgului, localurile de izolare, etc., spre a se asigura dacă sunt în bune condiţiuni, de igienă şi de curăţenie; de a inspecta grajdurile şi sălaşele în cari sunt adăpostite animalele pentru a vedea starea lor de curăţenie; de a se asigura de starea sănătăţii animalelor atât la intrarea lor în târg cât şi pe tot timpul cât durează târgul; de a lua informaţiuni de starea sănătăţii animalelor la locul lor de origină şi de a afla calea pe care au urmat o animalele dela origina lor şi până la sosirea în târg.

Art. 37. — Scoaterea animalelor din târg mai înainte de ora închiderii târgului se va face numai cu autorizarea medicului veterinar.

Art. 38. — Organele poliţieneşti sunt datoare a îngriji ca ordinea şi liniştea să fie menţinute şi să nu fie turburat mersul regulat şi normal al afacerilor comerciale. Persoanele cari turbură ordinea şi liniştea, ori nu se supun ordinelor administraţiunii sau medicului veterinar, vor fi depărtate din târg pentru un timp mai mult sau mai puţin îndelungat.

Art. 39. — Terminându-se târgul şi evacuându se halele, se va face curăţenie şi desinfecţiunea generală. Ambele operaţiuni vor fi controlate de medicul veterinar.

Art. 40. — Medicul veterinar oficial va face un raport de starea de organizare, de întreţinerea şi de funcţionarea târgului, concursul ce i s'a dat de organele administrative şi poliţieneşti, de numărul, specia, rasa, etc., animalelor intrate şi a celor vândute, de starea lor sanitară, de constatările făcute, greutatea, preţul unitar şi pe greutate, etc.

Raportul va fi trimis primarului şi directorului general al serviciului sanitar.

CAP. II

Oboarele de animale

Art. 41. — Pieţele permanente din comunele urbane cari servesc pentru vânzarea de animale, dar cari nu sunt organizate ca târgurile cu grajduri, hale, etc., ci numai cu împrejmuiri şi compartimente, iau denumirea de *oboare de animale.*

Art. 42. — Oboarele ca şi târgurile de animale sunt puse sub autoritatea primarului, controlul sanitar al medicului veterinar şi privegherea organelor poliţieneşti locale.

Art. 43. — Oboarele de animale nu pot să existe în raza comunei; ele vor fi neapărat mutate în afară de această rază, neputând prezenta garanţiile sanitare pe cari le are un târg de animale organizat.

Art. 44. — Oborul de animale va trebui să aibă: o împrejmuire bună, complectă, de uluci sau grilaj de lemn; două porţi vecine, una pentru intrare şi alta pentru ieşirea animalelor; un parc la intrare

pentru examinarea animalelor, despărţiminte pentru cai şi pentru vite bovine, cari să fie împărţite în staluri şi în cari să se poată fixa fiecare animal; despărţiminte pentru oi, capre şi pentru porci, cu numeroase compartimente pentru fiecare proprietar; un cântar automat; un lazaret pentru izolarea animalelor suspecte şi bolnave din fiecare specie, şi o cancelarie.

Art. 45. — Oborul de animale din fiecare oraş va fi transformat în timpul cel mai scurt cu putinţă în târg de animale. Până atunci oboarele vor fi modificate şi complectate după indicaţiunile ministerului de interne.

Art. 46. — Curţile, grajdurile, hanurile, etc., vecine cu oboarele de animale vor fi continuu supravegheate în preziua funcţionării oborului, pentru a nu se face vânzări de vite şi pentru a nu se ascunde cazuri de boală contagioasă.

Grajdurile particulare, şi acelea ale hanurilor, cârciumelor vecine oborului, vor fi ţinute într'o continuă curăţenie şi desinfecţiune, îndatorind pe proprietarii lor la aceasta.

Art. 47. — Dispoziţiunile prescrise la art. 12 şi până la 40 inclusiv sunt aplicabile şi la oboarele de animale.

CAP. III

Bâlciurile de animale

Art. 48. — Pieţele intermitente, cu perioade depărtate, din comunele rurale şi de pe lângă cele urbane, cari nu au organizaţiune ca târgurile de animale şi nici frecuenţa şi organizaţia oboarelor, iau denumirea de *bâlciuri de animale.*

Ele stau sub autoritatea primarului, sub controlul medicilor veterinari speciali respectivi şi sub supravegherea agenţilor însărcinaţi cu poliţia.

Art. 49. — Bâlciurile de animale nu pot fi înfiinţate pe terenuri cari cad în raza comunei. Cele existente încă pe această rază trebuesc mutate de autoritate sau de către proprietari în afară de raza comunei.

Art. 50. — Proprietarii, întreprinzătorii, sau autoritatea care exploatează bâlciul de animale au datoria să organizeze bâlciul după indicaţiunile date de ministerul de interne.

Art. 51. — Bâlciul de animale trebuie să aibă neapărat: o împrejmuire de lemn solidă, două porţi alăturate pentru mişcarea animalelor, despărţiminte de lemn pentru fiecare specie de animale, bare de lemn bine fixate, de cari să se lege animalele cabaline şi bovine, grajd pentru izolarea animalelor bolnave şi suspecte, cancelarie pentru medicul veterinar şi personalul administrativ.

Art. 52. — Bâlciurile de animale nu se pot înfiinţa pe lângă cimitire, stabilimente de distrugere a cadavrelor, zalhanale, iziazuri comunale, adăpătoare publice, spitale, lazarete, etc.

Art. 53. — Se va putea destina o parte din păşunea comunei pentru animalele aduse la târg. In acest caz se vor lua măsuri ca porţiunea

de păşune destinată târgului să fie bine separată prin şanţuri adânci sau altfel, de păşunea animalelor comunei.

Art. 54. — Bâlciurile de animale se vor înfiinţa numai cu avizul consiliului de igienă şi al consiliului judeţean şi cu autorizaţiunea ministerului de interne, care va da planul de organizare sau se va pronunţa asupra planurilor ce i se vor prezenta.

Art. 55. — Prefectura judeţului, medicul veterinar şef al judeţului, medicul veterinar al circumscripţiei şi primăriile vor avea tabelă de toate bâlciurile de animale din judeţ cu datele şi localităţile în cari se ţin.

Art. 56. — Cu zece zile mai înainte de ţinerea bâlciului, prefectul judeţului ordonă a se face cercetări amănunţite în comună şi în comunele vecine, spre a se şti dacă nu sunt cazuri de epizooiii cari ar motiva amânarea sau închiderea bâlciului.

Art. 57. — In cazuri de pestă-bovină, pleuropneumonie contagioasă a bovideelor, febră aftoasă, bâlciul va fi interzis pentru vitele cornute mari; dacă există epizootii porcine, bâlciul va fi oprit pentru porci; când se constată variola oilor, febră aftoasă, pesta-bovină, nu vor putea fi aduse la bâlci oile, caprele şi porcii.

Art. 58 — Dacă se constată una din boalele contagioase cari motivează închiderea bâlciului pentru una sau mai multe specii de animale, prefectul judeţului face telegrafic cunoscut tuturor comunelor din judeţ şi celorlalţi prefecţi vecini închiderea bâlciului sau restricţiunea pentru unele specii.

Art. 59. — Primarul comunei este dator să înştiinţeze cu cel puţin 5 zile înainte pe medicul veterinar respectiv de ziua deschiderii bâlciului de animale.

Art. 60. — Medicul veterinar oficial va veni în comuna in care se ţine bâlciul, cel puţin în ajunul deschiderii bâlciului, pentru a cerceta:

Dacă în localitate şi vecinătate nu s'a ivit vreo boală contagioasă care să motiveze închiderea bâlciului.

Dacă bâlciul este în condiţiunile legii şi a regulamentelor.

Dacă are grajd, parc de izolarea animalelor suspecte şi bolnave de boale contagioase.

Art. 61. — Dispoziţiunile prescrise la art. 12 până la 40 inclusiv sunt aplicabile şi la bâlciurile pentru animale.

CAP. IV

Licitaţii de animale

Art. 62. — Toate licitaţiile de animale sunt puse sub controlul medicilor veterinari oficiali din localităţile respective.

Art. 63. — Autorităţile cari au animale de vândut la licitaţie sunt obligate să înştiinţeze primăria de locul, ziua şi ora când vor scoate animalele la licitaţie, de numărul, specia şi sexul lor, şi să prezinte

certificat veterinar oficial de sănătatea lor şi certificate de maleinizare şi de tuberculinizare, conform regulamentelor speciale.[1])

1) A se vedea regulamentele pentru maleinizare şi tuberculinizare.

Art. 64. — Medicul veterinar, în afară de cercetările şi examinările clinice, va proceda la maleinizarea solipedelor şi la tuberculinizarea taurilor de prăsilă, a vacilor de lapte şi de prăsilă, dacă aceste operaţiuni nu au fost efectuate deja de medicii veterinari oficiali de pe lângă acele autorităţi.

El va elibera autorizaţiunea de vânzare prin licitaţii pentru animalele cari nu sunt atinse şi nici suspecte de boale contagioase.

Art. 65. — Animalele autorizate de medicul veterinar a se pune în licitaţii vor fi marcate de el pentru nesubstituire.

In ziua şi la locul de licitaţie va asista şi medicul veterinar al comunei, împreună cu delegaţii administraţiunii şi poliţiei.

Art. 66. — După terminarea vânzărilor prin licitaţie, medicul veterinar va referi direcţiunii generale a serviciului sanitar şi primăriei comunei.

CAP. V

Expoziţiile de animale

Art. 67. — Expoziţiile de animale sunt puse, pe tot timpul duratei lor, sub controlul sanitar al medicilor veterinari oficiali din localitatea în care se ţine expoziţiunea.

Art. 68. — Niciun animal, de orice specie va fi, nu se poate introduce într'o expoziţiune decât numai în condiţiunile următoare:

a) Să fie însoţite de certificate de origină şi de sănătate, date de un medic veterinar, prin care să se ateste că vin din localităţi indemne de epizootii transmisible la acea specie sau cari ar putea fi transmise prin mijlocirea acelor animale la alte specii;

b) Să fie examinate de medicii veterinari oficiali cari au controlul sanitar al expoziţiunei, mai înainte de a fi introduse în expoziţie şi găsite perfect sănătoase;

c) Animalele cornute mari şi porci vor mai fi însoţite şi de un certificat de tuberculinizare, dat de un medic veterinar oficial.

Art. 69. — Statul, judeţul, comunele şi exploataţiunile cari aduc tauri sau vaci de prăsilă, sunt obligate să prezinte un certificat de tuberculinizare din anul în curs pentru asemenea animale pe cari le aduc la expoziţiune.

Art. 70. — Direcţiunea sau administraţiunea expoziţiunii este datoare ca să determine împreună cu medicul veterinar oficial un loc izolat pe care să înfiinţeze spitalul, lazaretul şi parcurile de izolare pentru animalele bolnave şi pentru cele suspecte sau atinse de boale contagioase.

Aceste instalaţiuni vor fi prevăzute cu toate necesariile: instrumentele, medicamente, aparate de desinfecţiune, etc.

Art. 71.—Animalele aflate în expozițiune vor fi zilnic și permanent examinate și supravegheate de medicul veterinar oficial, chiar dacă administrațiunea expoziției are angajat unul sau mai mulți medici veterinari speciali ai săi. El va controla origina și calitatea apei de băut, origina și calitatea alimentelor, starea de igienă și de curățenie a locuințelor și a locurilor destinate animalelor.

El va da instrucțiunile necesare pentru a preveni transmiterea boalelor contagioase la animalele din expoziție.

Art. 72.—Administrațiunea sau direcțiunea expozițiunii este datoare să înscrie într'un registru special: origina, specia, rasa, sexul și alte semnalmente ale animalelor cari se introduc în expoziție.

Medicul veterinar oficial va verifica acest registru ori de câte ori va crede necesar.

Art. 73. — Fie în timpul funcționării expozițiunii, fie la terminare, scoaterea animalelor din expoziție nu este permisă decât numai cu știrea, examinarea și aprobarea medicului veterinar oficial, care va atesta pe certificatul de origină și de sănătate, vizita sa sanitară de autorizațiune, ori va elibera un alt certificat.

Art. 74.—Nu este permisă îngrijirea animalelor aflate în expozițiune de către oamenii de serviciu, cari îngrijesc în acelaș timp și alte animale din afară de expoziție.

Oamenii de serviciu din nou introduși pentru a îngriji animalele din expoziție nu vor putea intra în curțile și grajdurile animalelor fără o prealabilă curățenie și desinfecțiune, făcută în prezența medicului veterinar oficial.

Art. 75.—Dacă în timpul zilei sau al nopții se ivește vreun caz de boală printre animalele din expoziție, administrația, supraveghetorii, oamenii de serviciu, etc., sunt datori să înștiințeze pe dată pe medicul veterinar oficial, care va trebui să vină urgent spre a constata natura boalei și a lua măsurile indicate, după cazuri.

Art. 76. — Despre toate lucrările și constatările făcute înainte în timpul și după expoziție, medicul veterinar oficial va face raport amănunțit direcțiunii generale a serviciului sanitar.

Dispozițiuni finale

Art. 77.—Autoritățile comunale cari au târguri, oboare sau bâlciuri de animale sunt datoare să înlesnească transportul în natură medicilor veterinari pentru dus și întors, în scopul de a le inspecta prealabil, asista și supraveghea în timpul funcționării lor, chiar dacă aceste târguri, oboare san bâlciuri sunt în comună de reședință a medicului veterinar.

Art. 78.—Proprietarii și antreprenorii târgurilor, oboarelor sau bâlciurilor de animale au aceleași obligațiuni ca și autoritățile comunale, și mai sunt datori să plătească medicului veterinar câte 20 de lei pe zi de funcționare a târgurilor, oboarelor sau bâlciurilor chiar dacă acestea se țin în comuna de reședință a medicului veterinar.

Art. 79.—Direcţiunea sau administraţiunea expoziţiunilor de animale este datoare să procure mijloace de transport în natură medicilor veterinari oficiali însărcinaţi cu supravegherea sanitară a animalelor pe tot timpul duratei expoziţiuni.

Art. 80. — Ministerul de interne, ori de câte ori va crede oportun, va controla şi supraveghea organizaţiunea şi funcţionarea târgurilor, oboarelor, bâlciurilor, licitaţiilor şi expoziţiunilor de animale prin inspectorii generali veterinari şi va lua măsurile ce le va crede necesare în interesul poliţiei sanitare veterinare locale şi generale.

Art. 81. — Ministerul de interne va putea ordona închiderea târgurilor, oboarelor şi bâlciurilor de animale şi va interzice ţinerea licitaţiilor şi expoziţiilor de animale, dacă ele nu se vor pune şi nu vor funcţiona în condiţiunile prescrise de acest regulament.

REGULAMENT
PENTRU LIBERAREA CERTIFICATELOR DE PROVENIENŢA ŞI DE SANATATE PENRU ANIMALE ŞI PENTRU PRODUCTE BRUTE DELA ANIMALE

Aprobat cu decretul Regal No. 3535, publicat în Monit. Of. No. 130 din 12 Septembrie 1896 şi modificat cu Inaltul decret No. 2734 publicat în Monit. Of. No. 72 din 1 Iulie 1900 şi Mon. Of. No. 239 din 21 Ian. 1904

CAP. I

Transportul animalelor prin ţară

Art. 1. — Animalele, precum: cai, măgari, catâri, boi, bivoli, oi, capre, porci şi păsările în număr mai mare de 25, trebuesc să fie însoţite de certificate de provenienţă şi de sănănate, când se scot dintr'o comună, pentru a se duce în alte localităţi din ţară, la târguri, la expoziţii, pentru tăiere, schimb, danie, zestre. împărăchere, strămutare de locuinţă, pentru păşune sau hrană, etc. pe jos, cu calea ferată, sau cu vase plutitoare.

Hergheliile, cirezile, turmele de oi, de capre, de porci, când se transportă dintr'un loc într'altul, la o depărtare mai mare de 10 km. şi pentru mai mult de 3 zile, păşune şi nutreţ (văratic, ernatic) vor fi de asemenea însoţite de certificate de provenienţă şi de sănătate.

Art. 2. — Certificatele de provenienţă şi de sănătate pentru animalele cari se transportă prin ţară, vor fi redactate după modelul No. 1, alăturat la regulamentul de faţă.

Aceste certificate vor cuprinde:

a) Numele şi domiciliul proprietarului;

b) Comuna şi judeţul de origină a animalelor:

c) Numărul. specia, sexul şi vârsta animalelor, precum: boi, vaci,

tauri (buhai) bivoli, bivoliţe, capre, oi, iezi, miei, berbeci, porci, găini, curcani, etc.;

d) Semnalimentele animalelor, adică coloarea părului, coloarea cu care au fost unse, tăeturi la urechi, la coadă şi alte semne particulare.

e) Ferul (dangaua) sau semnul serviciului veterinar, sau al primăriei locului de origină;

f) Atestaţiunea medicului veterinar, sau al primăriei locului de origină despre sănătatea animalelor;

g) Locul de destinaţie al animalelor;

h) Localitatea, numărul şi data liberărei certificatului;

i) Data pornirei animalelor din localitate, şi

j) Sigiliul şi semnătura medicului veterinar, sau al primarului care a liberat certificatul.

Art. 3. — Certificatele de provenienţă şi de sănătate pentru animale se liberează:

a) In comunele urbane cari au medici veterinari, de către medicul veterinar oficial al urbei, de profesorii şcoalei superioare de medicină veterinară pentru animalele institutului zootechnic, sau animalele din serviciile şcoalei:

b) In comunele urbane cari n'au medici veterinari, de către medicii veterinari ai judeţelor, sau de către primarii respectivi sau ajutoarele lor, anume delegaţi de primari.

c) In comunele rurale de către medicii veterinari ai judeţelor sau de către primarii respectivi.

Primarii comunelor urbane cari nu au încă medici veterinari şi primarii comunelor rurale nu pot libera certificate de provenienţă şi de sănătate decât:

1. Până la 25 capete pentru cai, măgari, catâri, vite cornute mari;
2. Până la 50 capete pentru mânji, viţei, porci şi purcei;
3. Până la 100 capete pentru oi şi capre;
4. Până la 200 capete pentru miei şi iezi.

Certificatele sanitare, liberate din iniţiativa şi pe răspunderea primarilor, sunt valabile numai pentru localităţile din acelaş judeţ şi pentru comune din alte judeţe, cari nu sunt mai departe de 20 km. dela limita judeţului, din care sunt originare animalele.

Cu autorizaţia specială a medicului veterinar respectiv, primarii pot libera certificate de provenienţă şi de sănătate, pentru orice număr de animale şi pentru orice destinaţiune, in condiţiunile şi cu precauţiunile indicate de medicul veterinar;

d) In comunele urbane sau rurale, cari cad în zona preventivă şi pentru vite cornute mari, de către medicii veterinari ai despărţirilor, de rivizori sau de primari, conform regulamentului pentru serviciul veterinar al zonei preventive. Ca certificate de provenienţă şi de sănătate pentru vitele cornute mari din zona preventivă vor servi extrasele de pe cadastru.

Când grupe mai mari de 25 capete se transportă dintr'o despărţire într'alta, sau afară din zonă, certificatul extras de pe cadastru va fi

vizat de către medicul veterinar al despărţirei căreia aparţine comuna de unde pornesc animalele;

e) La punctele de observaţie pentru animalele cari se importă, de către directorii acelor puncte;

f) Pentru cai, certificatele de sănătate pot fi date şi de veterinari particulari, cu viza veterinarului oficial;

g) Pentru animalele din serviciul armatei, certificatele de provenienţă şi de sănătate se dau de către veterinarii militari după formularul alcătuit de ministerul de răsboiu şi comunicat ministerului de interne spre ştiinţă. In timp de concentrări sau de manevre, transportul pe jos, pe apă, sau pe cale ferată a animalelor din serviciul armatei, este permis fără a se cere certificate de provenienţă şi de sănătate;

h) Pentru caii de curse certificatele se pot da şi de veterinarii curanţi, rămânând a fi examinaţi numai la învagonare de către medicii veterinari de cale ferată.

Art. 4. — Medicii veterinari şi primarii în drept a libera certificate de provenienţă şi de sănătate pentru animale, sunt datori a se asigura că animalele pentru cari se cer certificate sunt din localitate, sau că au stat în localitate, mai mult de 30 de zile pentru râmători şi mai mult de 15 zile pentru toate celelalte animale, sau că vin din localităţi sănătoase şi cu acte de proprietate şi cu certificate de sănătate în regulă.

Animalele pentru care se dă certificatul, vor fi examinate de cei în drept a libera certificatul şi în prezenţa lor, se vor însemna în totdeauna cu ferul pe un loc la care să se învoiască şi proprietarul animalului, sau se vor însemna cu culoare neagră, roşie, albastră, etc.

Numai dacă se vor fi însemnat animalele se vor libera certificatele.

Animalele de valoare cu semnalmente sau marcă, care le individualizează bine, nu se vor mai însemna şi la liberarea certificatelor.

Art. 5. — Nu se vor putea libera certificate de provenienţă şi de sănătate pentru animele:

a) Când nu se poate dovedi provenienţa animalelor;

b) Când se bănuesc că animalele sunt bolnave de boale molipsitoare;

c) Când în comuna de unde este a se transporta animalele, sau în localităţi vecine până la 20 km. depărtare s'a făcut declaraţie de ivirea veri-unei boale sub formă epizootică, transmisibilă la specia de animale pentru care se cere certificatul;

d) Când nu s'a ridicat măsurile de poliţie veterinară de către comisia de constatare, deşi boala epizootică a încetat în comună.

Art. 6. — Se exceptează dela restricţiunile de mai sus animalele aflate în târguri şi punctele de observaţie sistematice, în ocoale, sub observaţie veterinară continuă, şi cari au făcut o carantină de 20 zile pentru râmători şi de 10 zile pentru celelalte animale, înainte de intrarea lor în ocoale.

Art. 7. — Certificatele de provenienţă şi de sănătate pentru transportul animalelor în interiorul ţărei, sunt valabile pentru 10 zile.

In caz când există în ţară epizootii grave, contra cărora va trebui

să se ia măsuri anumite, ministerul de interne poate reduce durata certificatelor.

Art. 8. — Prelungirea termenului certificatului de provenienţă şi de sănătate pentru animalele, cari se transportă prin ţară nu se poate face decât numai de următoarele autorităţi:

a) In comunele rurale de medicii veterinari ai judeţelor, sau de către primarii comunelor;

b) In comunele urbane cari nu au veterinari, de către medicii veterinari ai judeţelor, sau de către primarii comunelor;

c) In comunele urbane cari au medici veterinari, numai de către medici veterinari oficiali ai acelor comune.

Art. 9. — Medicii veterinari de oraşe şi de judeţe vor examinà toate animalele aduse la târguri pentru vânzare, spre a se asigurà de starea sănătăţei lor şi dacă sunt însoţite de certificate sanitare. Toate animalele destinate vânzărei, dacă nu vor fi însoţite de certificate în regulă şi în termen, se vor oprì şi pune în observaţie 10 zile în contul proproprietarului.

Art. 10. — Când se vând toate animalele, prevăzute în certificatul de provenienţă şi de sănătate, vânzătorul este dator să dea cumpărătorului certificatul, notându-se pe verso de către medicul veterinar şi, în lipsă de medic veterinar, de primarul sau de comisarul din localitatea unde s'a făcut vânzarea, numele noului proprietar, prelungindui-se tot de odată cu 10 zile termenul certificatului dacă trebuinţa va fi.

Art. 11. — Dacă se vând numai o parte din animalele prevăzute în certificatul de provenienţă şi de sănătate, celealte rămânând proprietarului, atunci cei în drept, pe baza certificatului de provenienţă şi de sănătate înfăţişat de proprietar, vor libera două sau mai multe certificate noui, pentru animalele vândute şi pentru cele rămase nevândute, reţinând vechiul certificat ca act justificativ în arhiva serviciului.

Art. 12. — Certificatele de provenienţă şi de sănătate cu cari sunt însoţite animalele aduse la abatorii spre tăere, sau acele ale animalelor vândute în târguri sau bâlciuri, şi pentru cari urmează a se libera alte certificate pentru transportul în altă localitate a animalelor, se vor anula de medicul veterinar sau de primarul respectiv, şi se vor strânge la un local pe fiecare lună.

Aceste certificate se vor păstra în arhiva serviciilor veterinare ale judeţelor sau ale oraşelor, ca acte justificative, timp de un an şi apoi se vor distruge după o verificare, făcută de către un inspector veterinar.

CAP. II

Transportul prin ţară a productelor animale brute

Art. 13. — Următoarele produse animale, când se transportă dintr'o comună într'alta vor fi însoţite de certificate sanitare:

Piei netăbăcite (neargăsite, oasele, unghiile, coarnele uscate sau neuscate, maţele proaspete, uscate, sărate ori nesărate, seul netopit,

lâna nespălată, părul dela orice animale, carnea proaspătă sau sărată, cu şi fără măruntaie, când se transportă dintr'o comună într'alta.

Art. 14. — Carnea proaspătă, în cantităţi mai mici de 20 kgr. sau o cantitate mai mare care nu se pune în vânzare, pieile uscate de miel şi de viţel care se transportă în număr mai mic de 10 bucăţi, pot fi duse dintr'o localitate într'alta, fără a fi însoţite de certificate de provenienţă.

Art. 15. — Productele animale, precum: seul topit, lâna spălată sau muiată în lapte de var, productele indigene din lapte şi cele permise a se importa din străinătate, pot fi puse în vânzare sau transportate din o localitate în alta, fără certificate sanitare.

Art. 16. — Certificatele sanitare pentru transportul prin ţară al productelor animale brute, se vor libera conform cu modelul No. 2, anexat la regulament.

Ele vor cuprinde:

a) Numele şi domiciliul expeditorului sau proprietarului;

b) Localitatea şi judeţul de provenienţă al productelor;

c) Felul productelor;

d) Felul împachetărei şi numărul pachetelor;

e) Greutatea brută la data expediţiei;

f) Semnele oficiale sau particulare puse pe producte sau pe ambalaj;

g) Atestaţiunea că productele provin dela animale sănătoase şi că în localitatea de provenienţă nu bântue vre-o epizootie proprie animalelor dela cari provin productele;

h) Locul de destinaţie al productelor;

i) Numărul, localitatea şi data liberărei certificatului;

j) Sigiliul şi semnătura medicului veterinar, sau a primarului care a liberat certificatul.

Art. 17. — Certificatele de provenienţă ale productelor animale. în stare brută şi destinate a fi transportate în interiorul ţărei, se liberează de autorităţile arătate la art. 3.

Art. 18. — Nu se vor libera certificate de provenienţă şi de sănătate pentru producte animale:

a) Când nu se va putea dovedi provenienţa productelor;

b) Când se dovedeşte, sau chiar se bănueşte că productele vin dela animale suspecte sau bolnave de boale molipsitoare;

c) Când în comuna de unde este a se transporta productele animale s'a făcut declaraţie de ivirea vreunei boale epizootice, transmisibilă la specia de animale dela cari vin productele;

d) Când în comună s'a constatat vre-o boală epizootică de comisiunea de constatare;

e) Când boala epizootică a încetat în comună şi încă nu s'au ridicat măsurile de poliţie veterinară.

Art. 19. — Certificatele de provenienţa productelor animale în stare brută, liberate pentru interiorul ţărei, sunt valabile 10 zile.

CAP. III

Exportul animalelor

Art. 20. — Animalele, destinate pentru export nu vor putea porni din localitatea in care se găsesc mai 'nainte de a avea certificate de provenienţă şi de sănătate, date după formularul No. 3. anexat la acest regulament.

Aceste certificate vor cuprinde:

a) Numele şi domiciliul expeditorului;

b) Comuna şi judeţul de provenienţa animalelor;

c) Specia, sexul, vârsta şi numărul animalelor;

d) Semnalmentele animalelor;

e) Ferul sau semnul serviciului veterinar;

f) Atestaţiunea că animalele au stat în localitate timp de 30 zile sub supravegerea sanitară, că în acest timp au fost sănătoase şi că nici în localitatea de provenienţă, nici împrejurul ei, pe o întindere de 30 k. m., nu a bântuit o epizootie proprie acestei specii de animale.

g) Numărul, locul şi data eliberărei certificatului;

h) Semnăturile şi sigiliul medicului-veterinar, care a eliberat certificatul şi al primarului comunei de origină;

i) Legalisarea prefecturei judeţului respectiv, cu excepţie pentru Capitala ţărei.

Art 21. — Certificatele de provenienţă şi de sănătate, pe lângă textul român, vor cuprinde pe verso şi traducerea în limba ţărei în care animalele urmează a fi exportate, sau, dacă acesta nu e posibil, atunci în traducere franceză.

Art. 22 — Certificatele de provenienţă şi de sănătate pentru animalele, cari se exportă se liberează numai de către medicii veterinari ai oraşelor, ai judeţelor, ai despărţirilor de zonă prevenită, de unde sunt originare animalele, ori unde au stat sub observaţia sanitară, cerută de art. 24 din acest regulament.

Când directiunea generală a serviciului sanitar va crede de cuviinţă va delega 2 medici veterinari pentru examinarea animalelor şi liberarea certificatelor,

Art. 23 — Vitele cornute mari şi mărunte, care au stat în târgul de vite de la Constanţa timpul de observaţie, prescris de regulamentul acelui târg se pot îmbarca şi învagona cu certificatul de provenienţă şi de sănătate, dat de medicul veteterinar al acelui târg şi legalisat de prefectura judeţului Constanţa.

Rîmătorii, cari au stat în târgul de rîmători de la T.-Severin timpul de observaţie, prescris de regulamentul acelui târg, se pot îmbarca şi învagona cu certificatul de provenienţă şi de sănătate dat de medicul-veterinar al acelui târg şi legalisat de prefectura judeţului Mehedinţi.

Art. 24. — Animalele destinate exportului vor fi ţinute, în ocoale separate, în observaţie veterinară riguroasă timp de 30 de zile, unde vor fi vizitate de către veterinarul oficial cel puţin o dată pe săptă-

mână, dresând proces-verbal în registrul de inspecţiunile administrative, care se află în cancelareia comunei şi după care se va trimete o copie direcţinnei generale a serviciului sanitar.

Râmătorii destinaţi exportului se vor mai ţine în observaţie minimum 24 ore la oficiile veterinare de la fruntarii.

Art. 25. — Nu se vor libera certificate de provenienţă şi de sănătate pentru animalele destinate a se exporta.

Când animalele sunt bolnave, bănuite a fi bolnave, ori bănuite că au stat în atingere cu animale bolnave de boale epizootice;

Când animalele nu au stat în localitatea unde se face examinarea lor timp de 30 de zile.

Când în comuna de unde este a se exporta animalele, sau în localităţile vecine la o depărtare de 30 de km., împrejur există vre-o boală epizootică transmisibilă la specia pentru care se dă certificat;

Când, deşi boala epizootică a încetat in comună, dar nu s'au ridicat măsurile de poliţie sanitară-veterinară de către comisia de constatare;

Când animalele nu au fost ţinute în locul şi condiţiunile de isolare şi de îngrijire, prescrisă de medicul-veterinar;

Când proprietarul refuză de a marca animalele;

Când marca, sau semnul făcut animalelor la punerea în observaţie a dispărut, s'a şters;

Când medicul-veterinar va constata, sau bănui că s'au substituit animalele, sau a venit în contact cu altele şi că marca, ferul, semnul au fost imitate.

Art. 26. — In nici un caz medicii-veterinari nu vor putea libera certificate de export pentru vite venite cu certificate de provenienţă şi de sănătate, liberate de către primari, de cât după ce s'au îndeplinit condiţiunile prescrise la art. 24 şi 25.

Art. 27. — Certificatele sanitare pentru export sunt valabile timp de 6 zile de la emiterea lor şi nu se liberează de cât în ziua pornirei animalelor. Durata acestor certificate se va putea prelungi de medicul-veterinar oficial, numai atunci când termenele lor expiră în timpul călătoriei.

Art. 28. — Când animalele de la locul de pornire şi până la locul de îmbarcare pe calea ferată, sau cu vase plutitoare, sunt duse pe jos, veterinarul judeţului, în înţelegere cu proprietarul vitelor, stabileşte itinerariul ce se va nota pe certificat.

Animalele de la locul unde au fost ţinute în observaţie sanitară şi până în punctul de invagonare sau îmbarcare vor fi însoţite de un revizor de animale sau de altă persoană de încredere, căruia i se va pune în vedere de către medicul-veterinar instrucţiunile ministeriale, privitoare la transporturile animalelor destinate exportului.

Art. 29. — Animalele destinate a fi exportate pe apă, va fi examinate din nou la sosirea lor la punctul de îmbarcare, de veterinarul oraşului respectiv, sau de o comisiune de veterinari, în cazul pentru care ministerul va găsi de cuviinţă. Aceşti veterinari găsind animalele sănătoase, vor viza certificatele de provenienţă şi de sănătate pentru

export, date de medicul veterinar al locului de unde au pornit vitele, notând starea în care le-a găsit şi dacă actele de provenienţă sunt în regulă.

Art. 30. — Medicul-veterinar de la punctul de încărcare al vitelor pentru export, va da înscris exportatorilor animalelor instrucţiuni privitoare la măsurile de igienă, ce urmează să fie aplicate în vagon, sau pe bord în timpul călătoriei animalelor.

Art. 31. — Imediat după pornirea animalelor, veterinarii judeţelor sau ai oraşelor de unde se fac asemenea exporturi, precum şi administraţiunile târgurilor de vite de la Constanţa şi de la Severin, vor raporta direcţiuni generale a serviciului sanitar, dând toate amănuntele nesesare.

Art. 32. — In cazul când, la sosirea la locul de îmbarcare al animalelor de exportat, se constată că certificatele de provenienţă şi de sănătatea nu sunt în regulă. sau când sănătatea acelor animale dă oare-care bănuială, atunci medicul veterinar respectiv din localitate va lua măsură în consecinţă şi va înştiinţa telegrafic direcţiunea generală a serviciului sanitar.

CAP. IV

Exportul productelor animale brute

Art. 33. — Vor fi însoţite de un certificat de provenienţă pentru export:

Carnea proaspătă sau sărată, pastrama, lâna nespălată, însă închisă bine în saci, oasele, coarnele şi copitele, pieile netăbăcite, părul dela diferite animale, seul netopit, maţele sărate, sau uscate.

Art. 34.—Este permis a se exporta, fără a fi însoţite de certificate de provenienţă, următoarele producte animale:

Pieile tăbăcite, lână spălată şi pusă în saci închişi, seul topit, laptele şi derivatele laptelui.

Art. 35. — Certificatele de provenienţă şi de sănătate pentru productele animale brute ce sunt a se exporta, vor fi întocmite după modelul No. 4, anexat la acest regulament.

Aceste certificate vor cuprinde:

a) Numele şi domiciliul expeditorului;

b) Localitatea şi judeţul de provenienţă a productelor;

c) Felul productelor;

d) Felul împachetărei şi numărul pachetelor;

e) Greutatea brută la data expediţiei;

f) Semnele oficiale sau particulare, puse pe producte sau pe ambalagiu;

g) Atestaţiunea că productele provin dela animale sănătoase şi că în localitatea de provenienţă nu bântue veri-o epizootie, proprie animalelor dela care provin productele;

h) Numărul, localitatea şi data eliberărei certificatului;

i) Semnăturile şi sigiliile serviciului veterinar care a liberat certificatul şi al primarului comunei;

j) Adeverirea prefecturei judeţului respectiv.

Art. 36. — Certificatele de provenienţă şi de sănătate, pe lângă textul român, vor cuprinde pe verso şi traducerea în limba ţărei în care productele animale brute urmează a fi exportate, sau dacă aceasta nu e posibil, atunci în traducere franceză.

Art 37. — Certificatele de provenienţă pentru exportul productelor brute se eliberează numai de către medicii veterinari ai oraşelor, abatoriilor, judeţelor sau târgurilor de vite şi de râmători, de unde pornesc productele.

Art 38. — Nu se vor libera certificate de provenienţă pentru exportul productelor animale brute:

Când nu se va putea dovedi provenienţa productelor;

Când se dovedeşte sau chiar se bănueşte că productele brute provin dela animale bolnave sau suspecte de boale epizootice;

Când în comună s'a făcut declaraţie, sau s'a constatat ivirea unei boale epizootice la specia dela care provin acele producte.

Când în comună nu s'au ridicat măsurile de poliţie sanitară veterinară, aplicate contra acelei boale epizootice.

Art 39. — Certificatele de provenienţă pentru productele animale brute. care se exportează sunt valabile 8 zile.

Acest termen se poate prelungi cu încă 8 zile de către un medic veterinar oficial.

CAP. V

Dispoziţiuni finale

Art. 40. — Pentru ezaminarea animalelor sau productelor animale brute, destinate a fi exportate şi pentru eliberarea certificatelor de provenienţă şi de sănătate, părţile interesate vor fi datoare a transporta cu cheltuiala lor pe medicul veterinar oficial.

Tot aşa se va urma şi pentru examinarea animalelor sau productelor animale brute, destinate a fi transportate prin ţară, când se va recurge la mijlocirea unui medic veterinar.

Art 41. — Autorităţile comunale sunt datoare a avea totdeauna în cancelarie un număr îndestulător de formulare de certificate de provenienţă şi de sănătate pentru animale şi producte animale brute, procurate cu spese din casa comunală.

Art. 42. — Certificatele de provenienţă şi de sănătate pentru transportul în ţară şi pentru exportul în străinătate al animalelor şi al productelor animale brute, se dă gratuit şi sunt scutite de timbru, conform art. 171 din legea de poliţie sanitară veterinară.

Art 43. — Cei cari vor contraveni dispoziţiunilor acestui regulament, se fac pasibil de pedepsele prevăzute la art. 174 şi următorii din legea de poliţie sanitară.

Certificat de provenienţă şi de sănătate pentru animale

„Gratuit"
(Marca ţărei)

REGATUL ROMÂNIEI

Model No. 1

Serviciul veterinar al..............................

Certificat de provenienţă şi sănătate pentru animale

Numele şi domiciliul proprietarului	Comuna şi judeţul de provenienţă a animalelor	Specia, vârsta, sexul şi numărul animalelor	Semnalmentele animalelor	Ferul sau semnul serviciului veterinar

Se certifică că animalele mai sus arătate, vizitându-se s'au aflat sănătoase şi că nici în localitate, nici în vecinătate, la o depărtare de 20 klm. nu se află vreo epizootie proprie acestei specii de animale.

Animalele de mai sus se transportă la..............................
pentru..............................

No.............. în.............................. 192..........

(L. S.) Semnătura medicului-veterinar sau a primarului.

NB.—Orice schimbări aduse în numărul animalelor de mai sus, precum şi prelungirea termenului acestui certificat, constatarea ulterioară a sănătăţei animalelor, numele şi domiciliul conducătorului se va nota pe contra pagină.

Animalele vor porni în ziua eliberărei acestui certificat, sau cel mai târziu după două zile libere dela data certificatului.

Certificat de prov. şi de sănătate pentru producte animale

(Marca ţărei)

REGATUL ROMÂNIEI

Model No. 2

Serviciul veterinar al..............................

Certificat de prov. si de sănătate pentru producte animale brute

Numele şi domiciliul expeditorului sau proprietarului	Comuna şi judeţul de provenienţă a productelor	Felul productelor	Felul împachetărei şi numărul pachetelor	Greutatea brută la data expediţiei	Semnele oficiale sau particulare puse pe product, sau pe ambalagiu

Se certifică prin aceasta că productele mai sus arătate provin dela animale sănătoase şi că în localitatea de provenienţă nu bântue vreo epizootie proprie animalelor, dela care aceste producte provin.

Productele de mai sus se transportă la..............................

No.............. în.............................. 192..........

(L. S.) Semnătura medicului veterinar sau a primarului.

Certificat de provenienţă şi de sănătate pentru animale

(Marca ţărei) REGATUL ROMÂNIEI Model No. 3.

Serviciul veterinar al..

Certificat de provenienţă şi de sănătate pentru animale

Numele şi domiciliul expeditorului	Comuna şi judeţul de provenienţă a animalelor	Specia, vârsta şi numărul animalelor	Semnalimentele animalelor	Ferul sau semnul serviciului veterinar

Se certifică prin aceasta că animalele mai sus arătate au stat în localitate timp de 30 de zile, sub supravegherea sanitară, că în acest timp ele au fost sănătoase şi că nici în localitatea de provenienţă, nici împrejurul ei pe o întindere de 30 klm. nu a bântuit vre-o epizootie proprii acestor specii de animale.

No.............................. în .... 192............

Medicul veterinar. (L. S.) Primarul comunei de provenienţă, (L. S.)

Se adevereşte semnăturile şi sigiliile de mai sus.

Prefectul judeţului, (L. S.)

Cert. de prov. şi de sănătate pentru producte animale brute

(Marca ţărei) REGATUL ROMÂNIEI Model No.

Serviciul veterinar al..

Certificat de proven. şi de sănătate pentru producte animale brute.

Numele şi domiciliul expeditorului	Comuna şi judeţul de provenienţă a animalelor	Felul productelor	Felul împachetărei şi numărul pachetelor	Greutatea brută la data expediţiei	Semnele oficiale sau particulare pe producte sau pe ambalagiu

Se certifică prin aceasta că productele mai sus arătate provin de la animale sănătoase şi că în localitatea de provenienţă nu bântue vre-o epizootie. proprie animalelor de la care aceste producte provin.

No.............................. în .... 192............

Medicul veterinar, (L. S.) Primarul comunei de provenienţă, (L. S.)

Se adevereşte semnăturile şi sigiliile de mai sus.

Prefectul judeţului, (L. S.)

REGULAMENT PENTRU TRANSPORTAREA ANIMALELOR ŞI A PRODUSELOR LOR BRUTE CU CALEA FERATA

Aprobat cu decretul regal No. 2469, publicat în «Monitorul Oficial» No. 133 din 1886, cu modificările introduse prin decretul regal No. 2713, publicat în «Monitorul Oficial» No. 92 dela 27 Iulie 1894.

Art. 1. — Toate animalele se pot încărca şi descărca la toate staţiunile.

Art. 2. — Pentru constatarea sănătăţei animalelor, la încărcare şi descărcare, ministrul de interne va însărcina, ca oficiali, pe medicii veterinari ai judeţelor şi oraşelor unde se află staţiuni ale căilor ferate, sau şi pe alţi medici veterinari.

Direcţiunea generală a serviciului sanitar va trimite direcţiunii căilor ferate, la începutul fiecărui an, un tablou de medici veterinari cari sunt recunoscuţi oficiali pentru fiecare staţiune şi va comunica orice schimbare urmată în cursul anului.

Art. 3. — Incărcarea animalelor se va face numai după ce vor fi fost constatate sănătoase de medicul veterinar oficial al staţiunei, care va viza certificatele de origină şi sănătate.

Sunt scutite de asemenea constatare, la gară, toate animalele pentru cari se vor presinta certificatele de provenienţă, liberate chiar de medicii veterinari recunoscuţi oficiali pentru acele staţiuni, dacă nu vor fi trecut 5 zile libere dela data eliberărei certificatului.

Sunt scutite de visită şi certificate de sănătate animalele din serviciul armatei cari vor fi visitate sau vor fi având certificate liberate de veterinarii militari.

Asemenea sunt scutiţi de certificate şi de vizită, la gară, mieii, viţeii şi purceii mici, cari se transportă în numaăr mai mic de 20.

Art. 4. — Transporturile de animale se vor anunţa totdeauna medicului veterinar cel mai târziu cu 24 ore înaintea încărcărei lor.

Art. 5. — După ce medicul veterinar oficial va fi permis încărcarea vitelor, staţiunea de pornire va comunica prin telegraf staţiunei de destinaţiune cătimea lor şi trenul cu care vor sosi.

Această comunicare se va face în comptul transportatorului.

Art. 6. — Vitele rumegătoare mari indigene, destinate pentru prăsilă, nu se vor putea încărca în acelaş tren cu vitele rumegătoare importate din alte State pentru măcelărie.

Predătorii sunt obligaţi de a declara la cererile de vagoane dacă vitele ce voesc a încărca sunt destinate la măcelărie, prăsilă sau economia domestică.

Art. 7. — Imediat după primirea înştiinţărei telegrafice, menţionată la art. 5, staţiunea de destinaţiune va comunica medicului veterinar ora la care vor sosi vitele.

Art. 8. — Caii, asinii, catârii şi productele animale brute, provenind din ţară, se pot încărca la orice staţiune, dacă se presintă cer-

tificate de origină şi sănătate pentru animalele menţionate, şi certificate de provenienţă pentru productele animale brute, prin care să se dovedească că provin dela animale sănătoase şi din localităţi ferite de orice epizootie.

Aceste certificate trebue să fie liberate de medicul veterinar, când pornesc din urbele reşedinţe de judeţe, sau de primari, când pleacă din comunele rurale, cari le va semna şi învesti cu sigiliul respectiv; iar când animalele şi productele animale sunt destinate a se exporta, certificatele trebue liberate numai de medicii veterinari ai judeţelor sau urbelor, şi cari să fie legalisate de prefectură sau primăria urbei respective.

Prin producte brute de provenienţă animală se înţeleg: piei netăbăcite sau neargăsite, oase, coarne, unghii, maţe proaspete şi uscate, seu netopit, lână de oaie, păr de bou, de capră, de porc, carnea de orice animale.

Carnea proaspătă şi în cantităţi mai mici de 20 kilograme, peile uscate de miel oaie şi viţel, cari se transportă singuratice, pot fi permise a se încărca la orice staţiune fără certificate.

Art. 9. — Caii, asinii, catârii, oile, caprele, porcii precum şi orice producte animale uscate, provenite din Rusia şi Bulgaria, dacă sunt permise de ministerul de interne, pot a se încărca numai când vor fi însoţite de certificate ale directorilor punctelor de observaţie, prin cari să se constate că au fost supuse desinfecţiunei la punctele de importaţiune.

Art. 10. — Animalele în genere şi productele animale proaspete sau uscate, provenite din Statele de unde nu sunt prohibite, se pot încărca pe căile ferate române numai când vor fi însoţite de certificate de origină prin cari să se constate că provin din localităţi ferite de orice boale contagioase.

Art. 11. — Productele animale preparate, precum: pastramă, seu topit, lână şi păr spălat sau văruit, şi productele lactifere în genere, provenite din orice State, pot fi încărcate pe căile ferate la toate staţiunile dela frontieră fără certificate de origină.

Art. 12. — Când una sau mai multe din vitele încărcate în vagoane se vor îmbolnăvi până la staţiunea de destinaţiune, se va încunoştiinta imediat prefectura judeţului, iar în urbele capitale de judeţe, primăria respectivă, şi se va opri descărcarea până la sosirea medicului veterinar. Dacă se va observa moartea veri unei vite, mai înainte de sosirea la destinaţiune, se va opri transportul la cea dintâi staţiune, unde este reşedinţa unui medic veterinar, care va fi chemat să constate felul boalei şi să aplice măsurile neceare.

Art. 13. — Vitele ajunse în staţiunile destinate se vor ţine închise în vagoane sau în ocoale bine închise, special construite pentru ţinerea animalelor, până la sosirea medicului veterinar oficial, care le va visita spre a se încredinţa de starea sănătăţii lor; în urmă va nota pe certificatele de provenienţă ziua, ora visitărei şi starea în care le-au găsit.

Personalul căilor ferate se va conforma indicaţiunilor medicului veterinar.

Art. 14. — Când se formează zona epizootică în jurul localităţilor bântuite de pestă bovină, care să cuprindă staţiuni sau porţiuni din linia căilor ferate, direcţiunea generală a serviciului sanitar va anunţa imediat pe direcţiunea căilor ferate spre a disposa aplicarea măsurilor prevăzute la articolul următor.

Art. 15. — La transportarea vitelor rumegătoare prin zonele epizootice şi localităţile infectate, se vor avea în vedere următoarele dispositiuni:

a) Din zonele şi localităţile infectate nu se pot încărca nici un fel de rumegătoare în timpul cât va ţine zona epizootică;

b) La staţiunile situate în localităţile şi zonele infectate se pot expedia numai vitele necesare pentru consumare, şi chiar acestea numai după o prealabilă autorisare a autorităţilor administrative din localităţile respective;

c) Vagoanele în cari se vor încărca vite trebue să stea plumbuite în timpul transportului lor prin zona epizootică.

Pentru transporturile de vite prin zona epizootică se vor întrebuinţa numai vagoane acoperite.

Aprovisionarea furajelor şi adăparea vitelor sunt cu totul interzise la trecrea prin zonele epizootice.

Art. 16. — Vagoanele în cari se vor fi transportat rumegătoarele mari şi mărunte, râmători, cai, asini, catâri şi producte animale brute, se vor eticheta imediat după descărcare cu o etichetă albă „de desinfectat", şi se vor desinfecta.

Dacă desinfectarea nu se poate face în staţiunea de descărcare, vagoanele etichetate în modul arătat mai sus se vor plumbui imediat şi se vor trimite la cea mai apropiată staţiune de desinfectare.

In acest caz se va mai lipi pe vagoane şi o etichetă cu numele staţiunei de desinfectare.

După desinfectare se va lipi pe vagoanele desinfectate o etichetă galbenă cu inscripţia desinfectat la . . . în staţiunea . . .

Aceste etichete vor rămânea pe vagoane până ce se vor încărca din nou.

Vagoanele de desinfectat nu se vor expedia nici cu trenuri speciale de animale, nici cu alte trenuri alături cu vagoane în cari sunt încărcate animale.

Staţiunile cari vor expedia vagoane la o staţiune de desinfectare, vor comunica prin telegraf trenul cu care aceste vagoane vor sosi.

Staţiunile de desinfectare vor înştiinţa pe medicul veterinar despre sosirea vagoanelor de desinfectat şi i vor comunica totdeodată ziua şi ora la care va avea loc desinfectarea.

Desinfectarea trebue să se facă cel mult până în 24 ore dela sosirea vagoanelor în staţiunea de desinfectare.

Vagoanele se vor ţine plumbuite până în momentul desinfectărei.

Art. 17. — La desinfectare se va proceda în modul următor:

Se vor scoate din vagoane şi se vor arde sau îngropa imediat excrementele, nutreţul, rămăşiţele de producte brute şi celelalte materii cari se vor găsi în vagoane.

Vagoanele, astfel curăţite se vor spăla cu apă rece, în timpul de vară, şi cu apă caldă în timpul de iarnă, şi dupa aceea se vor desinfecta.

Desinfectarea se va face după instrucţiunile date de direcţiunea generală a serviciului sanitar.

Tot ca şi vagoanele se vor desinfecta şi rechisitele cari au servit la încărcarea animalelor.

Desinfectarea se va face totdeauna în presenţa medicului veterinar oficial care va dirige executarea.

Vagoanele în cari s'au transportat animalele singuratice şi producte animale, puse în saci, lăzi sau butoaie, nu sunt supuse la desinfecţiune.

Art. 18. — Medicii veterinari, însărcinaţi oficiali cu visitarea vitelor la încărcare şi descărcare, vor primi de fiecare visită, pe lângă spesele de transport pentru ducere la staţiune şi întoarcere, câte 2 lei până la 10 capete de vită, câte 4 lei până la 20 capete şi dela 20 în plus încă 4 bani de fiecare cap; iar pentru oi, capre şi porci, jumătate.

Pentru desinfectarea vagoanelor vor primi, pe lângă spesele de transport, şi câte un leu de fiecare vagon.

Spesele de transport şi taxa pentru visită se plătesc medicului veterinar de şeful staţiunei, care le va percepe mai înainte dela predător, liberându-i o chitanţă dintr'un registru à-souche special.

REGULAMENT PENTRU MALEINIZĂRI

Sancţionat cu Decretul Regal No. 4409 publicat în Mon. Of. No. 191 din 27 Nov. 1896 cu modificări aduse din Decretul Regal No. 653 publicat în Mon. Oficial No. 15 din 20 Aprilie 1906 şi prin înaltul Decret Regal cu No. 4.958 şi publicat în Monitorul Oficial No. 87 din 19 Iulie 1913

§ 1

Intrebuinţarea maleinei

Art. 1. — Intrebuinţarea maleinei este obligatorie pentru cai, măgari şi catâri:

a) Cari sunt aduşi la frontieră spre a fi importaţi în ţară definitiv sau provizoriu;

b) Cari sunt introduşi clandestin din alte ţări;

c) Cari prezintă suspiciune clinică de răpciugă:

d) Cari au stat, cât de puţin timp, la acelaş serviciu, în aceeaş locuinţă, într'o curte, într'un grup în care s'a constatat caz autentic de răpciugă;

e) Cari au băut, s'au hrănit, au păscut împreună cu un animal răpciugos;
f) Cari au fost îngrijiţi de un om bolnav de răpciugă;
g) Cari s'au găsit de pripas, de furat, de origină necunoscută;
h) Cari aparţin birjarilor, sacagiilor, căruţaşilor, societăţilor, camionierilor, în fine, acelora cari fac serviciul pentru pubic;
i) Cari aparţin administraţiunilor Statului, judeţelor, comunelor;
j) Cari aparţin particularilor, dar sunt puse în serviciul unui interes general, cum sunt animalele autorizate sau aprobate pentru prăsilă;
l) Cari sunt puse în vânzare într'un număr mai mare decât 5, de acelaş proprietar;
m) Cari se vând de către o administraţiune de Stat, civilă ori militară, în orice număr;
n) Pentru toate animalele, de orice proprietate, pentru care comisiunea veterinară opiniază a fi supuse maleinizărilor.

Art. 2. — Maleinizarea este facultativă pentru animale neprevezute la art. 1, dacă proprietarul cere ca să se facă această operaţiune în scopul de a verifica starea sănătăţii animalelor sub raportul răpciugii.

Art. 3. — Maleinizarea animalelor indicate în art. 1 nu se va putea face decât numai de medicul veterinar oficial al localităţii în care se găsesc animalele de maleinizat.

Art. 4. — Direcţiunea generală a serviciului sanitar va putea încuviinţa proprietarilor ca la operaţiunea maleinizării animalelor lor să asiste un medic veterinar din partea proprietarilor. In niciun caz însă efectuarea maleinizărilor şi luarea temperaturilor nu se vor putea face de un alt medic veterinar decât de cel oficial.

Art. 5. — Intrebuinţarea maleinei cu titlul facultativ se va putea face de către proprietarii animalelor, prin orice medic veterinar cu libera practică în ţară. Acesta însă are obligaţiunea ca să comunice direcţiunii generale a serviciului sanitar rezultatele obţinute prin maleinizare.

Art. 6. — Atât pentru maleinizările obligatorii, cât şi pentru cele facultative, nu se va întrebuinţa altă maleină decât aceea preparată de către institutul de serovaccinuri al şcoalei superioare de medicină veterinară.

§ 2

Maleinizarea la frontieră

Art. 7. — Caii, catârii şi măgarii, cari se aduc la frontieră spre a fi importaţi, vor fi supuşi la oficiul sanitar veterinar de la punctul de intrare, la un examen clinic şi la maleinizare.

Art. 8. — Introducerea cabalinelor în ţară nu va fi permisă decât prin staţiunile sanitare veterinare şi dacă la examinarea clinică şi în urma maleinizărilor acolo, animalele solipede au fost găsite complect sănătoase, fără suspiciune de răpciugă.

Art. 9. — Animalele aduse la staţiunile sanitare veterinare de la

frontieră, dacă vor înfăţişa semne clinice de răpciugă, se vor respinge de la import.

Dacă nu sunt reprimite peste frontieră, ele se vor ucide, cu împlinirea formalităţilor cerute de lege, fără drept la despăgubire pentru proprietari lor.

Art. 10. — Animalele cari fiind aduse la staţiunea sanitară veterinară de la frontieră nu au semne suspecte sau autentice de răpciugă, însă prezintă reacţiune termică tipică la maleină, se vor respinge de la import.

Dacă nu sunt reprimite de ţara de origină sau de ţara vecină, se vor ucide cu îndeplinirea formalităţilor legale şi fără dreptul la despăgubire.

Art. 11. — Animalele respinse de la import pentru motive de infecţiune răpciugoasă se vor marca după instrucţiunile direcţiunii generale a serviciului sanitar, spre a fi recunoscute dacă eventual s'ar introduce în mod clandestin în ţară.

Art. 12. — Direcţiunea generală a serviciului sanitar poate permite maleinizarea la domiciliu a animalelor aduse de către autorităţi, societăţi, precum şi de către acei proprietari cari sunt cunoscuţi ca având domiciliul cunoscut şi că nu importă animalele pentru vânzarea în ţară, ci pentru trebuinţele lor sau ale întreprinderilor lor agricole, industriale ori comerciale.

Art. 13. — Sub nici un motiv nu se vor scuti de maleinizare la frontieră. animalele solipede cari se importă de geambaşi, birjari, căruţaşi şi în genere acelea cari se aduc pentru a fi comercializate în ţară.

Art. 14. — Caii de curse, caii de rasă a căror identitate se va proba prin extracte după studbookurild recunoscute, caii de circuri, precum şi cabalinele cari aparţin autorităţilor, sunt scutite de maleinizare.

Art. 15. — Animalele solipede aduse la frontieră spre a fi transitate prin ţară, nu se vor maleiniza.

Scutirea se acordă numai dacă sosesc la un punct vamal legat cu calea ferată şi dacă transitarea se face cu vagoane cari să meargă direct până la punctul de ieşire din ţară.

Pentru siguranţă se va depune o garanţie de 50 lei pentru fiecare cal, care se va ridica după ieşirea cailor din ţară.

Art. 16. — Animalele solipede aduse la froatieră cu certificate sanitare în regulă, găsite sănătoase la examenul clinic, vor fi introduse în grajdurile staţiunii şi apoi maleinizate.

In acest scop se vor ţine în repaus 24 ore şi în urmă maleinizate.

Maleinizarea se va face în ordinea în care au sosit animalele la staţiune şi nu se va da preferinţe.

Art. 17. — Animalele pentru cari s'a cerut şi obţinut scutire de maleinizare la frontieră, se vor maleiniza în timp de 10 zile dela sosirea lor în grajdurile societăţilor sau proprietarilor.

Art. 18. — Proprietarii şi societăţile cari doresc să obţină maleini-

zarea la domiciliu şi nu la frontieră, vor putea obţine autorizaţiunea direcţiunii generale a serviciului sanitar în următoarele condiţiuni:

a) Animalele să nu prezinte suspiciune de răpciugă;

b) Să nu fi fost într'un vagon, grup sau alături cu animale la cari s'a constatat răpciugă sau suspiciune de răpciugă;

c) Să fie însoţite de certificate sanitare-veterinare, în conformitate cu regulamentele şi ordinele privitoare la importul de animale;

d) Proprietarul sau reprezentantul să facă înaintea comisariatului sau poliţaiului punctului vamal declaraţiune scrisă şi subscrisă că se obligă a primi maleinizarea animalelor la sosirea lor la locuinţa sa de către medicul veterinar oficial respectiv, în timp de 10 zile, şi că se supune tuturor măsurilor ce eventual ar decurge de la rezultatul afirmativ al maleinei, şi în special că nu se va opune la uciderea acelor cai cari vor avea reacţiuni pozitive la trei injecţiuni cu maleină făcute în interval de 30 de zile;

e) Proprietarul sau reprezentantul va depune cu titlul de cauţiune la oficiul vamal dela frontieră câte 40 de lei de cal şi câte 10 lei de catâr sau de măgar. Când numărul animalelor este mai mare, cauţiunea nu va trece în nici un caz peste suma de 1.000 lei.

Art. 19. — Cauţiunea depusă la oficiul vamal de la punctul de intrare se păstrează până când intervine medicul veterinar al oficiului pentru restituire. Intervenirea se va face numai prin adresă scrisă şi pe baza unui ordin al direcţiunii generale a serviciului sanitar, care va trebui să afirme că proprietarul ori societatea s'au supus obligaţiunii de a se maleiniza animalele şi măsurilor de poliţie sanitare ce au decurs.

Art. 20. — Dacă proprietarul sau societăţile au călcat obligaţiunea ce şi au luat de a lăsa să li se maleinizeze animalele la domiciliu, ori au contravenit la legea şi regulamentele de poliţie sanitară veterinară, când s'au aplicat măsurile ce au decurs de la efectuarea maleinizări, ei pierd dreptul la restituirea cauţiunii şi ea se va confisca în folosul fondului de epizootii, conform art. 69, alin. c din legea de poliţie sanitară veterinară, şi nu vor mai avea dreptul pe viitor la o asemenea favoare şi se vor supune judecăţii.

Art 21. — Casa regală, domeniul Coroanei, legaţiunile şi autorităţile nu depun nici o cauţiune la oficiile vamale de frontieră, iar animalele solipede importate de aceste autorităţi nu se maleinizează la oficiile sanitare veterinare de frontieră.

Art. 22. — Animalele solipede cari fac serviciul de transport în zona de frontieră, până la profunzime de maximum 10 kilometri, vor putea intra în ţară cu următoarele condiţiuni:

a) Să fie însoţite de certificate sanitare veterinare, liberate de un medic veterinar oficial al ţării vecine, cu traducerea în limba română

b) Să se marcheze în mod precis pentru a se stabili individualitatea

c) Să nu fie armăsari;

d) Să fie maleinizaţi la oficiul sanitar veterinar când vin pentru prima oară

e) Să fie examinaţi odată pe lună de un medic veterinar oficial sub raportul răpciugei şi rezultatul înscris pe certificat;

f) Să fie remaleinizaţi la fiecare 6 luni;

g) Să se depună o cauţiune de 40 lei pentru fiecare cal, la oficiul vamal.

Art. 23. — Animalele cari transportă oameni, material şi vechicule şi cari au destinaţiunea de a merge în interiorul ţării, dincolo de zona de frontieră, nu vor fi admise a intra decât în condiţiunile stabilite la art. 25.

Remaleinizarea va putea fi făcută de oricare medic veterinar oficial şi rezultatele notate pe certificatul care însoţeşte animalul.

Art. 24. — Scutirea de maleinizare la frontieră pentru caii de la articolul precedent, nu se va acorda de direcţiunea generală a serviciului sanitar, decâ numai persoanelor prea bine cunoscute şi cari prezintă garanţia morală că vor maleniza animalele lor dacă au să stea în ţară mai mult de 20 de zile.

Se dă scutire pentru cabalinele înhămate la trăsurile escursioniştilor.

Art. 25. — In orice caz pentru animalele indicate la art. 23 se va depune la oficiul vamal de la punctul de intrare câte 40 lei garanţie pentru fiecare cal.

Garanţia se va restitui la ieşirea animalelor din ţară.

Dacă proprietarii nu mai readuc animalele la frontieră pentru a fi trimise în ţara de origină, sau nu s'au supus îndatoririi ce şi-a luat de a se face maleinizarea animalelor, cauţiunea se va vărsa pentru fondul de epizootii, iar contravenienţii vor fi supuşi judecăţii.

§ 3

Maleinizarea animalelor în ţară

Art. 26.—Animalele solipede cari se vor fi introdus în ţară în mod clandestin, se vor maleiniza in cel mai scurt timp cu putinţă de către medicul veterinar oficial respectiv.

Dacă asemenea animale prezintă o reacţiune termică tipică, ele se vor ucide chiar dacă nu au semne clinice de suspiciune, cu îndeplinirea formalităţilor cerute de lege şi fără nici un drept de despăgubire.

Art. 27.—Când un animal prezintă semne clinice de răpciugă, el se va ucide imediat după constatare de către comisiunea prevăzută de legea de poliţie sanitară veterinară, fără a se mai maleiniza.

Maleinizarea unor asemenea animale pentru confirmarea diagnozei se va face numai în cazurile când direcţiunea generală a serviciului sanitar va cere aceasta.

Art. 28.—Animalele solipide cari au semne suspecte clinice de răpciugă vor fi maleinizate şi dacă vor prezinta reacţiune tipică, care să confirme infecţiunea de răpciugă, se vor ucide îndeplinindu-se formalităţile legale.

Medicii veterinari vor înainta termograficele maleinizărilor, odată cu actele de constatare, de preţuire şi de uciderea acelor animale.

Art. 29. — Animalele cari au făcut acelaş serviciu, s'au aflat în aceeaş locuinţă, în aceeaş curte, în acelaş grup, ale aceluiaşi proprietar, ori ale diferiţilor proprietari, cari au băut, s'au hrănit, au păscut împreună cu un animal răpciugos, ori cari au fost îngrijite de acelaş om sănătos sau bolnav de răpciugă, se vor supune la două malienizări succesive la distanţa de 8—16 zile.

Dacă la aceste două maleinizări rezultatele sunt confirmative pentru infecţiunea răpciugoasă, atunci se va face preţuirea lor de către comisiunea legală şi termograficele, împreună cu actul de preţuire, se vor înainta direcţiunii generale a serviciului sanirar, care va lua avizul comisiunii veterinare, dacă şi cari din animale trebuesc ucise—sau dacă trebuie să se continue cu maleinizarea.

Art. 30.— Animale solipede găsite de pripas, de furat, cari au origina necunoscută, se vor maleiniza şi se vor ucide dacă prezintă consecutiv două reacţiuni pozitive.

Art. 31. — Este obligatorie proba cu maleină odată pe un an a cailor din serviciile tramvaielor, diligenţelor birjarilor, camionierilor, căruţaşilor, sacagiilor cărăuşilor, transportatorilor de zarzavaturi, lipscănie, petrol, sare, păsări şi, în fine, a tuturor cailor cari fac un serviciu pentru public.

Art. 32.—Medicii veterinari din serviciile de oraşe şi de judeţe vor ţine registre în regulă de numele şi pronumele proprietarilor de cai cari fac servicii pentru public şi cari au reşedinţa în oraş sau judeţ, de numărul animalelor cu semnalmentele precise, de data şi rezultatele operaţiunilor de maleinizare, de numărul certificatelor liberate pentru maleinizare.

Art. 33. — Proprietarii armăsarilor autorizaţi sau aprobaţi sunt datori a lăsa să se maleinizeze acei armăsari, în fiecare an odată, de către medicul veterinar oficial, care va libera certificat doveditor de efectuarea acestei operaţiuni; iar rezultatul se va face cunoscut şi ministrului agriculturii.

Maleinizarea va fi făcută în cursul lunilor Ianuarie sau Februarie a fiecărui an, mai înainte de începerea montei.

Art. 34.—Animalele solipede aflate în serviciile Statului, judeţelor şi comunelor se vor maleiniza odată pe an de către medicii veterinari ai acelor administraţiuni; iar rezultatul se va comunica şi direcţiunii generale a serviciului sanitar.

Art. 35. — Când un proprietar pune în vânzare cai in număr mai mare decât 5, el este dator ca, pe lângă celelalte acte, să prezinte, pentru fiecare cal în parte, câte un certificat de maleinizare liberat de un medic veterinar oficial.

Art. 36.—Administraţiunile oficiale, civile sau militare nu pot pune în vânzare nici un animal soliped fără un certificat de maleinizare dat de medicul veterinar oficial al administraţiunii respective.

Art. 37.—Proprietarii şi asociaţiunile cari fac cu cabalinele un serviciu public şi administraţiunile oficiale, au datoria de a meleiniza prin

medicul veterinar oficial respectiv animalele solipede pe cari le introduc între animalele lor.

Maleinizarea va trebui făcută imediat sau în cel mult 20 de zile dela introducerea lor în grajduri.

Până la efectuarea acestei operaţiuni sunt datori ca să ţină separate noule animale şi să le hrănească şi să le adape în vase deosebite şi proprii lor.

Art. 38.—Maleinizarea solipedelor scutite de operaţiune la frontieră în condiţiunile prescrise de acest regulament şi toate maleinizările obligatorii se vor face la locuinţa posesorilor animalelor, de către medicii veterinari oficiali respectivi.

Maleina, în toate împrejurările, se va procura gratuit de către direcţiunea generală a serviciului sanitar.

Operaţiunea de maleinizare şi transportul se vor plăti de posesorii animalelor medicilor veterinari după normele stabilite de direcţiunea generală a serviciului sanitar.

Art. 39. — Când proprietarii unor animale solipede ar dori să se asigure prin maleinizare despre sănătatea lor, sub raportul răpciugei, vor adresa cererea medicului veterinar oficial care va interveni pentru maleina necesară.

Maleina se va procura gratuit de direcţiunea serviciului sanitar, iar operaţiunea se va plăti de către proprietari.

§ 4

Prepararea şi distribuirea maleinei

Art. 40. — Prepararea şi distribuirea maleinei sunt încredinţate exclusiv institutului de sero vaccinuri dela şcoala superioară de medicină veterinară, subvenţionat, în acest scop, de către direcţiunea generală a serviciului sanitar.

Art. 41. — Direcţiunea şcoalei superioare de medicină veterinară supraveghează ca toate cererile de maleină ce i se adresează de către medicii veterinari oficiali şi de direcţiunea generală a serviciului sanitar, să fie satisfăcute la timp. La institut se va ţine statistica în regulă de toate cantităţile distribuite, cu arătarea serviciilor cărora s'au trimis.

§ 5

Tehnica maleinizărilor

Art. 42. — Animalele cari trebuiesc maleinizate se vor aşeza în grajduri cu temperatura potrivită, ferite de curenţi reci.

Proprietarii sunt datori să aducă caii în grajdurile destinate pentru maleinizare, dacă printr'o ordonanţă administrativă s'a adus aceasta la cunoştinţa generală.

Art. 43 —In aceste grajduri se vor ţine în repaus timp de 10—24 ore. In timpul acesta se vor lua temperaturile animalelor dimineaţa,

la amiazi și seara, înainte de adăparea lor. Ultima temperatură se va lua în momentul sau cu puțin timp înainte de a se face injecțiunea cu maleină.

Art. 44.—Animalele de maleinizat cari vor prezenta o temperatură, mai înainte de a se face injecția, de 39^0 sau mai mult, nu se vor mai maleiniza, ci se vor separa în alt grajd sau într'o parte depărtată a grajdului, ca foarte suspect, și li se va face oftalmoreacțiunea.

Art. 45. — Maleinizările nu se pot face și temperaturile înainte și după injecțiune nu se pot lua, decât numai de medicii veterinari oficiali. Luarea temperaturilor se va face numai cu termometrele verificate și distribuite de direcțiunea generală a serviciului sanitar.

Art. 46. — Verificarea seringelor, acelor, curățirea și desinfectarea lor se va face totdeauna mai înainte de timpul de injecțiune, pentru ca să se preîntâmpine lipsurile sau neajunsurile.

Art. 47.—Păstrarea maleinei, întrebuințarea ei, cantitatea de injectat, locul de ales pentru injecțiune, instrucțiunile referitoare la această tehnică, se vor da de către institutul de sero vaccinuri dela școala de medicină veterinară.

Art. 48. — Injecțiunile cu maleină se vor face seara, între orele 10—12.

Art. 49. — Precis la opt ore după injecțiunea cu maleină se va începe cu luarea temperaturilor. Este de preferat a se lua aceste temperaturi în prima zi, din 2 în 2 ore, când este serioasă suspiciune de răpciugă, când animalul este adus spre a fi importat, când animalul este de valoare, când dela început temperatura după maleinizare este foarte ridicată. Se va lua temperatura din 3 în 3 ore, când vor fi dificultăți cari se pun la luarea mai frecuentă a temperaturilor, cum ar fi distanțele, timpul rău, etc., și numărul mare de animale.

A doua zi după maleinizare se vor lua 3 temperaturi, și anume: dimineața, la amiazi și seara. Dacă animalul nu a avut ascensiune termică în prima zi, nu se va mai lua temperatura a doua zi.

Art. 50.—Temperatura se ia de către medicul veterinar. Animalele să nu fi fost de curând adăpate, nici preumblate, nici schimbate din locuința în care li s'au făcut injecțiunea. Să nu fie așezate lângă uși deschise, ferestre sparte, în curenți reci de aer, în vânt sau în ploaie.

Art. 51. — Așezarea termometrului se va face după ce prealabil medicul veterinar va fi citit coloana mercurială, pentru a se convinge că nu este mai sus de 37^0.

Scoaterea termometrului va fi făcută cu grije, fără bruschețe, iar cetirea coloanei mercuriale se va face în lumină și cu atențiune spre a se evita erori și confuziuni. Gradul de temperatură se va scrie pe dată în foaia termografică și apoi se va proceda la coborârea coloanei mercuriale sub 37^0. Numai după ce se va fi verificat coborârea coloanei se va proceda la luarea temperaturii la alt animal.

Cetirea coloanelor înainte de introducerea termometrului, după scoaterea termometrului, verificarea coloanelor și înscrierea gradelor în termografice, se fac numai de medicul veterinar.

Art. 52. — In timpul şi în intervalul luării temperaturilor, animalele vor fi observate cu toată atenţiunea de către medicul veterinar, notându-se tot ce se constată ca manifestaţiune locală în punctul de injecţiune şi în starea lor generală.

Art 53. — Pentru a se înlătura orice confuziune, caii vor fi însemnaţi pe numele lor, cu semnalmentele ce le au, şi când sunt în grupe mai mari se vor înfiera cu fierul roşu pe copite, cu numere de ordin.

§ 6

Estimaţiunea reacţiunilor maleinei

Art. 54. — *Reacţiune organică generală.* Animalele atinse de infecţiune răpcigoasă, după injecţiunea cu maleină, prezintă de regulă o turburare în starea lor generală. Sunt triste, abătute, fără poftă de mâncare, cu privirea indiferentă, bătăile inimei mai accentuate, respiraţia şi pulsul mai accelerate: au fiori şi tremurături în masele musculare, mai ales în muşchii spetei, coastelor şi crupei, părul sbârlit, urinează des.

Art. 55. — *Reacţiunea organică locală.* La animalele infectate de răpciugă, după câteva ore dela injecţiunea cu maleină, apare în locul de injecţiune o umflătură însemnată, dureroasă câte odată, însoţită de coarde limfatice. Din cauza acestor umflături mersul este cam împiedicat. Tumefacţiunea persistă uneori 2—3 zile.

Tumefacţiunea aceasta, când este mare, dureroasă şi persistentă, constitue un semn precis de infecţiune răpciugoasă în cazurilele următoare:

a) Când animalele au temperatura febrilă, aşa că reacţia termică nu dă indicii suficiente;

b) Când animalele nu mai dau reacţie din cauza unei infecţiuni prea înaintate sau din cauza unei sleiri organice excesive.

Art. 56. — *Reacţiune termică teipică.* La animalele infectate de răpciugă, temperatura după injecţiunea cu maleină se ridică şi la peste 40^0 C. şi se dăşeşte de două ssu mai multe ori la diferite ore din prima zi. A doua zi şe întâlneşte iarăşi o ascensiune termică.

Art. 57. — *Reacţiune termică atipică* se numeşte:

a) Când temperatura se ridică odată la sau peste 40^0, fără să se menţie şi apoi cade brusc la temperatura normală, fără ca să se mai ridice;

b) Când temperatura nu atinge 40^0 C.

Art. 58. — Reacţiunea termică tepică este indiciu pozitiv de infecţiune răpciugoasă, fie însoţită sau nu de reacţie generală şi locală apreciabile.

Art. 59. — Reacţiunile atipice sunt indicii de suspiciune răpciugoasa şi ele trebuiesc verificate atâta timp până ce devin sau tipice sau dispar complect.

Art. 60. — Animalele neinfectate de răpciugă, nu reacţionează nici odată tipic, foarte rar reacţionează atipic şi mai totdeauna nu reacţionează de loc.

§ 9

Măsurile de luat pentru caii maleinizaţi

Art. 61. — Animalele cari au fost maleinizate se vor împărţi, după rezultatele obţinute în cinci grupe:

a) Animalele cari nu au reacţionat termic şi local;

b) Animalele cu reacţie tipică şi cu semne clinice suspecte de răpciugă;

c) Animalele cu reacţie tipică fără semne clinice;

d) Animalele febrile sau cu reacţie atipică ;

e) Animalele fără reacţie termică dar cu reacţie locală tipică.

Art. 62. — Animalele cari nu au reacţionat termic şi nici local, dacă provin dintr'un focar de răpciugă, se vor libera de sub măsurile de poliţie sanitară, după prima meleinizare.

Dacă provin dintr'un focar autentic de răpciugă, se vor maleiniza în două rânduri în timp de cel mult 10—15 zile, şi se vor libera dacă nu vor reacţiona, menţinându-i sub observaţie 3 luni.

Art. 63.— Animalele cu reacţiune tipică şi cu semne clinice suspecte de răpciugă se vor ucide, îndeplinindu-se formalităţile cerute de lege şi de regulamentele de poliţie sanitară veterinară.

Art. 64. — Animalele cu reacţiuni tipică, dar fără semne clinice, se vor maleiniza a doua oară la distanţa de 10—20 de zile, şi dacă continuă de a fi tipică, se vor ucide :

a) Dacă sunt de mică valoare;

b) Dacă proprietarul consimte, fără despăgubire;

c) Dacă sunt sustrase de sub măsurile de poliţie sanitară veterinară.

Uciderea lor, în orice caz se va face numai cu avizul comisiunii veterinare şi cu îndeplinirea formalităţilor cerute de lege şi de regulamente.

Art. 65. — Dacă animalele cu reacţiune tipică şi fără semne clinice de răpciugă vor fi menţinute în viaţă, conform avizului comisiunii veterinare, ele vor putea face serviciul în condiţiunile prescrise de comisiunea veterinară şi puse în vederea proprietarilor lor.

Remaleinizările acestor animale se fac la epocele determinate de comisiune. Rezultatele se vor aduce imediat la cunoştinţa comisiunii veterinare, pentru a se pronunţa.

Odată cu trimiterea rezultatului remaleinizării, medicul veterinar va examina clinic animalele pentru a vedea dacă nu s'au ivit semne suspecte de răpciugă, cum sunt: scurgere nasală, ulceraţiuni pe mucoasă nasală, tumefecţiunea ganglionilor subglosieni, limfagite, ulcere ale pielei, orchite, etc., şi vor raporta direcţiunii generale a serviciului sanitar, odată cu trimiterea termograficelor.

Art. 66. — Animalele cu febră, aduse la import se vor supune la oftalmoreacţie. Cele găsite în ţară, în focare de răpciugă, cu stări febrile, se vor ţine în grajduri separate şi se vor supune la oftalmoreacţie.

După rezultatele obţinute se vor trata şi animalele.

Art. 67. — Animalele cu reacţiuni termice atipice vor fi supuse la măsuri de poliţie sanitară şi se vor remaleiniza până când vor dispare reacţiunile atipice sau vor apare reacţiunile termice tipice, când se vor trata ca la art. 62 şi 63.

Art. 68. — Animalele fără reacţie termică, dar cu reacţie organică locală tipică, când sunt provenite din focare autentice de răpciugă, se vor ucide, cu îndeplinirea formalităţilor legale.

Art. 69. — Toate termograficele animalelor maleinizate şi toate actele privitoare la animalele cari au fost maleinizate, se vor pune în desbaterea comisiunii veterinare, care îşi va da avizul asupra conduitei de urmat.

§ 8

Penalităţi

Art. 70. — Acei cari se vor opune la maleinizarea şi remaleinizarea animalelor cari după prescripţiunile acestui regulament trebuiesc să fie supuse la aceste operaţiuni;

Acei care vor sustrage şi vor înstrăina animalele de sub măsurile prescrise de acest regulament:

Acei care nu vor îndeplini măsurile de izolare, de desinfecţiune şi cari nu vor da ajutoarele trebuincioase pentru efectuarea maleinizărilor şi tuturor operaţiunilor cerute de legea şi de regulamentele de poliţie sanitară;

Acei cari nu vor aduce cabalinele pentru maleinizările în grajdurile destinate în acest scop prin ordonanţele administrative.

Se vor pedepsi în conformitate cu art. 71 şi următorii din legea de poliţie sanitară veterinară.

Art. 71. — Medicii veterinari, organele administrative de orice categorie, jandarmii, agenţii supraveghetori de animale, cari vor călca vreuna din dispoziţiunile acestui regulament, ori nu-şi vor face datoria conform ordinelor date, pe lângă pedepsele desciplinare ce li se vor aplica, vor fi pedepsiţi conform art. 75 din legea menţionată.

§ 9

Dispoziţiuni finale

Art. 72. — Sunt şi rămân desfiinţate toate dispoziţiunile contrarii acestui regulament.

REGULAMENT
PENTRU TUBERCULINIZARE

Sancționat prin Decret Regal No. 5218, din 3 August 1913, publicat în «Monitorul Oficial» No. 111 din 18 August 1913.

§ I

Intrebuințarea tuberculinei

Art. 1. — Intrebuințarea tuberculinei este obligatorie pentru vitele cornute mari:

a) Care sunt aduse la frontieră spre a fi importate;

b) Cari prezintă semne suspecte de tuberculoză;

c) Cari au stat în acelaş grajd, ori în aceeaş curte, cari, într'un mod sau altul au trăit împreună cu vite bovine atinse de tuberculoză;

d) Cari sunt întrebuințate în exploatațiunile pentru lapte şi derivate ale laptelui;

e) Cari se vor introduce în lăptării;

f) Cari se introduc în expozițiuni;

g) Cari aparțin Statului, județelor, comunelor şi exploatațiunilor industriale şi se vând pentru prăsilă.

Art. 2. — Intrebuințarea tuberculinei este facultativă pentru vitele de prăsilă, de muncă şi pentru cele puse la îngrăşat.

Art. 3. — Importul tuberculinei este cu totul oprit. Se va înrtebuința numai tuberculina preparată la institutul de sero-vaccinuri dela şcoala superioară de medicină veterinară

§ II

Tuberculinizarea vitelor bovine cari se importă

Art. 4. — Animalele bovine nu se pot importa în țară decât numai prin punctele vamale cari au oficii veterinare.

Determinarea oficiilor veterinare prin cari se vor importa vitele cornute mari se va face de către direcțiunea generală a serviciului sanitar şi se vor publica prin *Monitorul Oficial.*

Art. 5. — Vitelele cornute mari aduse la frontieră spre a fi importate dacă înfățişază semne clinice de tuberculoză se vor respinge.

Când proprietarul stărueşte a fi tuberculinizate, medicul veterinar al oficiului va face operațiunea după prescripțiunile acestui regulament

In cazul când vor reacționa, ele se vor respinge peste frontieră sau vor fi trimise direct la abator.

In cazul când proprietarul acceptă a fi trimise la abator, el va fi obligat a depune la oficiul vamal suma de 300 lei pentru cap de animal. Suma aceasta va ți restituită pe dată ce se va prezenta medicului veterinar al oficiului dela frontieră un act doveditor din parte medicului veterinar al abatorului că s'a tăiat acea vită.

Art. 6. — Vitele bovine, însoțite de certificate de origină şi de sănă-

tate, în termen și în regulă, găsite sănătoase la examinarea clinică, vor fi tuberculinizate.

In acest scop vor fi puse în observație timp de 24 de ore în grajdurile oficiului veterinar. Tuberculinizarea se va face după trecerea acestui timp, în ordinea sosirii animalelor și în raport cu numărul încăpător în grajduri.

Art. 7. — Vitele bovine de mare valoare introduse ca rasse amelioratoare sau pentru exploatarea laptelui nu vor fi tuberculinizate la frontieră dacă sunt aparent sănătoase; dacă sunt însoțite de certificate de tuberculinizare de dată recentă, liberate de medici veterinari oficiali de Stat și legalizate de autoritatea competinte.

Aceste animale vor fi tuberculinizate însă la destinațiune 6 luni dela sosirea lor în țară.

Art. 8. — Vitele bovine cari vor reacționa tipic la tuberculină nu vor fi admise la import oricare ar fi starea lor aparentă de sănătate.

Se vor putea admite asemenea animale când sunt aduse pentru abator, în care caz vor merge direct cu calea ferată.

Art. 9. — Pentru vitele bovine aduse spre a fi importate în țară nu se va face nici o scutire de tuberculinizare la frontieră.

Oricare ar fi scopul pentru care se aduc, cu excepție de abator, cele prevăzute la art. 7 și oricine le-ar aduce, tuberculinizarea se va face negreșit la oficiul veterinar dela frontieră.

Art. 10. — Pentru vitele bovine aduse la frontieră spre a fi importate, aduse pentru abator ori trimise la abator fiindcă au reacționat, nu se va acorda nici o despăgubire, dacă vor fi găsite atinse de tuberculoză locală sau generală și vor fi confiscate în parte sau în total.

Art. 11. — Vitele bovine admise pentru transitare prin țară vor fi scutite de tuberculinizare, numai când transitarea se va face cu calea ferată sau cu vase plutitoare și numai și dacă se înfățișază acte doveditoare că țara destinată a autorizat importul acelor animale.

Art. 12. — Vitele bovine înjugate cari fac serviciul de transporturi în zona frontierei sunt supuse la tuberculinizare odată pe an. Ele vor fi marcate de medicul veterinar al oficiului și examinate odată la 3 luni.

Art. 13. — Vitele bovine înjugate la vehicule cari fac transporturi pentru interiorul țării nu sunt admise a intra în țară decât după ce vor fi fost supuse la injecțiunile cu tuberculină și rezultatele au fost negativa.

§ III

Tuberculinizarea vitelor bovine în țară

Art. 14. — Vacile și bivolițele cari dau lapte pentru consumațiune publică. sau pentru fabricațiunea derivatelor, se vor tuberculiniza odată pe an.

Art. 15. — Vacile și bivolițele cari vor reacționa la injecțiunile cu tuberculină se vor trimite imediat la un abator.

Art. 16. — Intrebuințarea și vânzarea laptelui dela vitele unui proprietar se va opri până când toate vitele cari au reacționat vor fi

tăiate într'un abator şi până ce grajdul în care au stat acele vite se va fi desinfectat de către serviciul veterinar respectiv.

Art. 17. — Laptele provenit dela asemenea animale nu poate fi utilizat ca aliment nici pentru oameni, nici pentru animale.

Art 18. — In grajdurile lăptărilor şi oricărei exploataţiuni de lapte şi de produse ale laptelui nu se pot introduce vaci şi bivoliţe decât numai după ce au fost examinate de un medic veterinar respectiv şi după ce la injecţiunile subcutanate cu tuberculină rezultatele au fost negative.

Sunt scutite de tuberculinizare vitele pentru cari se prezintă certificate sanitare veterinare doveditoare că s'a făcut tuberculinizarea şi rezultatele au fost negative. Data certificatului nu va putea fi mai mare de 3 luni,

Art. 19. — Când într'o exploataţiune de lăptărie ori fabricate din lapte s'au constatat cazuri de tuberculoză, tuberculinizarea vacilor şi bivoliţelor din acea exploataţiune este obligatorie de două ori pe an.

Art. 20. — Animalele din exploataţiunile de mai sus, precum şi cele din orice alte exploataţiuni, cari au reacţionat la tuberculină, nu mai pot fi ţinute în grajdurile sau dependinţele exploataţiunilor şi nu pot fi vândute decât numai pentru tăiere în abatorii.

Art. 21. — Animalele exploatate pentru lapte destinat consumaţiunei publice, în natură sau în fabricate din lapte, vor purta o marcă metalică la ureche ca dovadă că sunt sub control sanitar şi au fost tuberculinizate cu rezultat negativ.

Art. 22. — Nu se va putea introduce în expoziţiunile de animale nicio vită cornută mare fără certificat de tuberculinizare, dat de un medic veterinar oficial.

Art. 23. — Statul, judeţul, comuna, exploataţiunile agricole şi industriale cari vând tauri sau vaci pentru prăsilă, sunt obligate a tuberculiniza acele animale, în cursul anului vânzărei şi a prezinta cumpărătorului un certificat de tuberculinizare dat de un medic veterinar oficial şi care să nu fie mai veche de 3 luni.

Art 24. — Vitele bovine cari la examenul clinic lasă bănuială că sunt atinse de tuberculoză, se vor tuberculiniza.

Art. 25. — De asemenea se vor tuberculiniza vitele bovine:

a) Cari au stat în aceiaşi locuinţă, curte ori păşune, au fost adăpate, hrănite, înhămate laolaltă cu vite bolnave de tuberculoză;

b) Cari au fost sustrase de sub măsura de poliţie sanitară contra tuberculozei;

c) A cărei origine nu se poate dovedi de către posesorul său;

d) Acele găsite fără proprietar;

e) Cari sunt mai puţin de 6 luni în posesiunea cuiva şi nu poate dovedi prin acte provenienţa şi proprietatea;

f) Pentru cari ministerul de interne va cere tuberculinizarea.

Art. 26. — In cazul când vitele bovine găsite cu reacţiune, se vor ucide, medicul vaterinar va înainta ministerului:

O descriere a rassei, sexului, vârstei animalului; scopul pentru care

se exploatează ; origina şi cauzele probabile ale infecţiunei ; simptomele ce le înfăţişa animalul în viaţă; a leziunilor după moarte.

Art. 27.—Tuberculinizările cerute de prescripţiunile acestui regulament se fac de către medicii veterinari respectivi şi oficiali.

Art. 28. — Proprietarii pot face tuberculinizarea animalelor prin medicii veterinari cu libera practică în ţară. Aceştia au datoria să înştiinţeze direcţiunea generală a serviciului sanitar despre rezultatele acestor operaţiuni.

§ IV

Prepararea şi distribuirea tuberculinei

Art. 29. — Prepararea şi distribuirea tuberculinei se încredinţează în mod exclusiv institutului de serovaccinuri dela şcoala superioară de medicină veterinară, conform art. 84 din legea sanitară.

Art. 30. — Tuberculina se va distribui de şcoala de medicină veterinară numai după indicaţiunile direcţiunei generale a serviciului sanitar.

V

Tehnica tuberculinizărilor

Art. 31. — Animalele bovidee cari urmează a fi tuberculinizate, se vor aşeza în grajduri cu temperatura potrivită, ferite de curenţi, având aşternut uscat şi suficient. Alimentaţiunea lor va fi pe cât cu putinţă aceiaşi ca mai înainte.

Când grajdurile sunt împrăştiate sau improprii tuberculinizărilor, proprietarii sunt datori să le aducă pentru tuberculinizare în grajdul destinat pentru aceasta de către autoritate printr'o ordonanţă dată.

Art. 32. — Termometrele cari servesc la luarea temperaturilor vor fi verificate mai înainte de întrebuinţare pentru a se înlătura erori grave. Spre verificare termometrele vor fi trimise la şcoala superioară de medicină veterinară.

Temperatura animalului de tuberculinizat se va luà două zile dearândul, mai înainte de tuberculinizare, dimineaţa şi seara.

Bovideele cari au temperatura de peste 39'8 nu se vor tuberculiniza, dacă sunt animale în vârstă.

Art. 33. — Pentru injecţiunile cu tuberculină se întrebuinţează seringi cu capacitate de 10—20 centimetri cubi. Seringele se sterilizează prin fierbere în apă alcalină, se spală cu o soluţie de acid fenic 5% şi în urmă cu o soluţie fenicată de ½ %.

Tuberculina se aspiră cu seringele direct din flacoane.

După fiecare injecţiune acul se şterge bine cu vată muiată în soluţie fenicată de 5% şi apoi se introduce în flacon pentru o nouă aspiraţiune.

Terminându-se tuberculinizările, seringele vor fi spălate bine su soluţie fenicată de 1%.

Art. 34. — Injecţiunile cu tuberculină se fac pe feţele laterale ale gâ-

tului sau înapoia spetelor. Locul de injectat se tunde şi se spală mai înainte cu săpun şi perie, apoi cu soluţie de sublimat 1‰.

Dozele sunt: C. M. C.

Pentru tauri, boi, bivoli, bivoliţe, vaci de talie mare	5
Pentru vite cornute mari, de talie mică	4
Pentru vite cornute mari, dela 6 luni la un an	3
Pentru vite cornute mari, mai mici de 6 luni	2

Art. 35. — Injecţiunile cu tuberculină se fac între orele 11—12 noaptea sua între 5—6 dimineaţa. Ultimele ore sunt preferabile pentru tuberculinizarea vitelor bovine la frontieră.

Art. 36. — Animalele bovine aduse la frontieră, spre a fi tuberculinizate se vor supune la proba de tuberculină în doză dublă.

Art. 37. — La vitele aduse la frontieră temperaturile după injecţiunea cu tuberculină se vor lua cu începere de la 2 ore şi vor continuà a fi luate la fiecare oră, până la a 16-a oră şi din două în două ore de la 16 la 22 ore de la injecţiune. In ziua următoare se va mai lua în două sau trei rânduri.

Art. 38. — La vitele din ţară temperatura va fi luată cu începere de la a 7-a oară de la injecţiune şi va continuá a fi luată din 3 în 3 ore, până seara, fără a se mai lua ziua următoare.

Art. 39. — Temperaturile la un animal tuberculinizat se vor luà continuu cu acelaş termometru. Citirea gradelor se va face cu toată atenţiunea şi temperatura se va notà imediat pentru a înlătura eventuale erori grave.

După citirea şi înscrierea temperaturii, coloana mercurială se va coborî sub 37°.

Art. 40. — Citirea şi scrierea temperaturilor şi coborârea coloanelor mercuriale ale termometrelor se va face numai de medicii veterinari.

In timpul şi în intervalul luării temperaturilor medicii veterinari vor observa cu atenţiune animalele şi vor însemna manifestaţiunile locale şi generale.

Art. 41.— Pentru a se evità confuziuni, cari ar puteà să aibă consecinţe rele, medicii veterinari vor marca animalele cu numere de ordine, cu fierul roş sau cu mărci metalice, şi vor nota bine semnalmentele fiecăruia, astfel ca să se individualizeze animalele cari se tuberculinizează şi să se precizeze cari au prezintat reacţiune termică şi cari nu.

Art. 42. — Direcţiunea generală a serviciului sanitar poate autorizà fie pentru verificarea unei reacţiuni de tuberculină, fie pentru cazurile de hipersensibilizare prin tuberculinizare, fie pentru grupe mari de verificat, etc., şi alte metode de evidenţiat infecţiunea tuberculoasă la animale.

Pentru modul şi timpul de utilizat aceste metode se vor da instrucţiuni speciale.

§ VI

Estimaţiunea reacţiunii tuberculinei

Art. 43. — Temperatura normală a vitelor cornute mari oscilează în-

tre 38° C și 39° 5. Animalele mai tinere prezintă chiar și 39° 8—40° C. Animalele adulte și animalele tinere cari vor înfățișă temperatura mai înaltă decât maximele indicate mai sus nu se vor tuberculiniza, fiindcă vor da temperaturi a căror estimațiune nu va putea fi făcută în mod precis.

Art. 44. — Bovideele cu tuberculosa înaintată și cu starea generală rea, slabe, cachetice adeseaori nu prezintă nici o ridicare de temperatură după injecțiunea cu tuberculină.

Asemenea animale însă prezintă numeroase manifestațiuni clinice cari să poată servi pentru suspiciune sau certitudine de tuberculosă. Ele vor fi supuse la oftalmoreacție.

Art 45. — Injecțiunile cu tuberculină nu au nici o înrâurire funestă asupra vitelor de lapte și asupra celor în gestație (pline). Laptele nu pierde nimic din calitățile sale, și foarte puțin și pentru scurt timp din cantitatea sa. La cele pline nu determină avortul.

Art. 46. — La vitele tuberculoase, în bună stare generală, se produce după injecțiunile cu tuberculină o reacțiune organică (tremurături, tristețe, tuse, oprirea rumegațiunii) și o reacție termică.

Art. 47. — *Reacțiunea termică se numește tipică și positivă* când temperatura se ridică peste 40°, în mai multe momente ale luării temperaturilor, ori cel puțin în două rânduri la distanța de 3 ore.

Această reacție termică, însoțită și de reacție generală, este indiciu positiv de infecțiune tuberculoasă.

Art. 48. — *Reacțiunea termică se numește suspectă* când temperatura se ridică peste limitele normale, însă nu a trecut peste 40° sau a atins numai odată 40°.

In cazul acesta animalul se supune unei alte verificări, după 30 de zile, prin injecțiune cu tuberculină, ori imediat prin reacțiune oftalmică

§ VII

Tratamentul vitelor supuse tuberculinizării

Art. 49. — Vitele bovine din țară, cari au o valoare mai însemnată și au reacționat pozitiv la tuberculină, vor putea fi supuse la noui mijloace de verificări de diagnostic.

Proprietarii au dreptul să însărcineze un alt medic veterinar ca să asiste la operațiunile de tuberculinizare.

Art. 50. — După injecțiunea cu tuberculină vitele bovine se vor grupa:

a) Cele cari nu au de dat nici o reacțiune;

b) Cele cu reacțiunea pozitivă;

c) Cele cu reacțiunea suspectă.

Izolarea acestor grupuri se va face în localuri diferite.

Dacă aceasta nu se va putea, din lipsa de locuințe, proprietarul este dator să împartă localul în trei părți, prin mijlocirea unor pereți cari vor trebui făcuți în timp de cel mult două săptămâni de la injecțiunea cu tuberculină și construiți așa ca animalele să nu se poată molipsi unele de la altele.

Art. 51. — Proprietarii animalelor bovine cari trebuesc tuberculinizate conform prezentului regulament, sunt datori:

a) Să lase a se tuberculiniza animalele lor, cu cheltuiala direcţiunii generale sanitare, în timpul şi în condiţiunile găsite cu cale de acea direcţiune;

b) Să organizeze serviciul de adăpost, hrană, adăpat, îngrijit şi de muncă, aşa fel ca să se ferească animalele sănătoase de a fi infectate de cele bolnave şi suspecte;

c) Să depărteze. îndată după naştere, viţeii de mumele tuberculoase, nutrindu-i prin alte animale cu lapte şi în mod artificial cu lapte de la vaci sănătoase sau cu lapte sterilizat de la vaci tuberculoase;

d) Să nu vândă vitele suspecte sau tuberculoase decât numai pentru abatorii, înştiinţând pe medicul veterinar oficial despre această vânzare şi de abatorul unde are să fie dus animalul infectat;

e) Să nu introducă între vitele sănătoase alte animale decât numai după examinarea prealabilă a nouilor animale de către medicul veterinar oficial şi după ce le a găsit sănătoase şi la proba cu tuberculină.

Aceste dispoziţiuni sunt obligatorii pentru proprietari până ce va dispare cel din urmă caz de tuberculosă prin tăiere sau prin încetarea reacţiunii la tuberculină.

Art. 52. — Cheltuelile reclamate pentru carantină, sechestraţie, desinfecţiune, cu ajutoarele pentru tuberculinizare şi orice cheltueli ocazionate cu executarea prescripţiunilor acestui regulament sunt în sarcina proprietarilor animalelor bovine.

In caz de refuz de a se conforma ordinelor autorităţii, ministerul va executa măsurile din oficiu, prin îngrijirea primarului şi pe spesele proprietarului sau deţinătorului.

Art. 53. — Tabelele de temperaturi, împreună cu observaţiunile luate de medicul veterinar în timpul tuberculinizărilor, se vor alcătui în două exemplare:

Unul se va păstra în arhiva serviciului sanitar veterinar, altul se va înainta direcţiunii serviciului sanitar odată cu un raport prin care se va arăta individualizarea. starea generală, simptomele, dacă face parte dintr'un focar de tuberculoză ori nu, măsurile ce le-a luat faţă de animalul tuberculinizat.

Actele se vor supune aprecierii comisiunei veterinare.

Art. 54. — Animalele ucise din ordinul ministerului de interne şi cele tăiate la abator în urma reacţiunilor pozitive ale tuberculinei sau şi a altor cercetări ştiinţifice vor fi minuţios examinate.

Este necesar să se examineze cu atenţiune toate organele şi cu deosebire ganglionii limfatici, retrofaringienii, prepectorali, bronchici, mediastinali, hepatici, mezenteriei, sublombari, inquinali şi mamari.

Leziunile tuberculoase ale intestinului se vor cerceta după complecta evacuare a conţinutului său; leziunile se simt trecând cu mâna peste organe.

Art. 55. — In cazul când animalele bovine, aduse la frontieră pentru a fi importate sunt de mare valoare şi proprietarii doresc a le tuber-

culiniza la domiciliu. Direcţiunea generală a serviciului sanitar va putea permite aceasta sub următoarele condiţiuni :

a) Declaraţiunea medicului veterinar de la punctul de frontieră că animalele nu par a fi atinse de nici o boală epizootică apreciabilă cliniceşte ;

b) Că sunt însoţite de acte in regulă ;

c) Proprietarul să depună garanţie la oficiul vamal pentru fiecare bovidee mare câte 100 lei şi pentru cele tinere câte 50 lei ;

d) Proprietarul să declare în scris că în zece zile cel mult dela sosirea animalelor ele vor fi tuberculinizate la domiciliul de către medicul veterinar oficial al localităţii şi nu de alt medic veterinar.

Ca delegat al proprietarului poate asistà oricare medic veterinar cu libera practică în ţară pentru a urmări operaţiunea tuberculinizării;

e) Cheltuelile de transport şi operaţiunea tuberculinizării privesc pe proprietar.

Transportul va fi în natură, iar opereţiunile se vor plăti după normele stabilite de direcţiunea generală a serviciului sanitar pentru acest fel de operaţiuni;

f) Declaratiunea scrisă a proprietarului că se obligă a duce imediat la un abator care are medic veterinar animalele care vor prezentà reacţiune afirmativă de infecţiune tuberculoză, după părerea comisiunii veterinare.

Art. 56. — Dacă proprietarul animalelor importate, sub condiţiunile articolului precedent, refuză a duce la abator animalul cu reacţiune pozitivă la tuberculină, comisiunea de constatare a epizootiilor se va convoca, va face actele de constatare, va da în judecată pe proprietar şi va ordonà uciderea animalului şi îngroparea lui.

Art. 57. — Animalele boviene cari aparţin autorităţilor nu vor fi tuberculinizate la frontieră decât numai dacă organele acestor administraţiuni vor cere. In cazul acesta animalele cu reacţiune se vor tratà în conformitate cu prescripţiunile acestui regulament.

Art. 58. — Când la frontieră într'un grup de animale s'a constatat unul atins de tuberculoză sau cu reacţiune pozitivă, celelalte animale, deşi nu au reacţionat şi nu reprezintă nici o suspiciune clinică, se vor pune la locul de sosire sub măsuri de observaţiune sanitară veterinară de către medicul veterinar oficial al localităţii, pentru timp de 6 luni,

Aceste animale vor fi examinate odată pe lună şi tuberculinizate 6 luni, adică la timpul scoaterii lor din observaţiune.

Art. 59. — Animalele bovidee, care vor prezenta reacţiune pozitivă sau semne clinice de tuberculoză vor fi tratate cu măsurile indicate în asemenea cazuri.

Art. 60. — Prescripţiunile acestui regulament se vor aplica la animalele cari aparţin administraţiunilor pendinte de ministere şi administraţiunii domeniului Coroanei de către medicii veterinari cari aparţin ori sunt în serviciul acelor administraţiuni.

Ei sunt datori să înaintezee direcţiunii generale a serviciului sanitar

toate actele şi tabelele de temperaturi privitoare la animalele tuberculinizate.

Art. 61. — Actele cari sunt referitoare la constatarea cazurilor de tuberculoză, tabelele de temperaturi a animalelor tuberculinizate la frontieră sau în ţară, actele de constatare, de preţuire, de uciderea animalelor tuberculoase, contravenţiunile şi tot ce priveşte acţiunea de poliţie sanitară în reprimarea tuberculozei, se vor cerceta de comisia veterinară care îşi va da avizul asupra fiecărui act.

Art. 62. — In operaţiunile de tuberculinizarea animalelor, fie la frontieră, fie în ţară, proprietarul sau reprezentantul său este dator să aducă oameni de serviciu în număr trebuitor, cari să ajute pe medicul veterinar la marcare, la tuberculinizare şi la luarea temperaturilor, ori de câte ori va fi necesar.

§ VIII

Penalităţi

Art. 63. — Acei cari se vor opune la operaţiunile de tuberculinizare prescrise de acest regulament;

Acei cari vor refuza examinarea animalelor, marcarea lor, luarea temperaturilor, ajutoare la aceste operaţiuni;

Acei cari vor înstrăina, sustrage, înlocui, etc., animalele aflate sub măsurile indicate în acest regulament;

Acei cari vor introduce animale în lăptării fără să fi fost tuberculinizate şi rezultatul tuberculinizării să fi fost negativ;

Acei cari se vor opune la izolare, la depărtarea din grajduri, la ducerea la abator a animalelor tuberculoase, la desinfecţiuni;

Acei cari nu vor aduce vitele la grajdul hotărât de municipalitate prin ordonanţe pentru operaţiunea de tuberculinizare.

Se vor pedepsi in conformitate cu dispoziţiunile art. 71 şi următorii din legea de poliţie sanitară veterinară.

Art. 64. — Medicii veterinari, organele administrative de orice categorie, jandarmii, agenţii supraveghetori de animale, cari vor călca vreuna din dispoziţiunile acestui regulament, vor fi pedepsiţi conform art. 75 din legea menţionată.

§ IX

Dispoziţiuni finale

Art. 65. — Sunt şi rămân abrogate toate dispoziţiunile contrari acestui regulament.

NOMENCLATURA

MODELELOR DE IMPRIMATE

IN SERVICIU

Model 1.
(adrese)

REGATUL ROMANIEI

MINISTERUL DE INTERNE

DIRECŢIUNEA GENERALA
a
SERVICIULUI SANITAR

Regiunea............ Sanitară

Serviciul ....

No...............

Domniei-Sale

Domnului ....

(Format 1/4 şi 1/2 coală)

Model 2.
(plicuri)

MINISTERUL DE INTERNE

DIRECŢIONEA GENERALĂ A SERVICIULUI SANITAR

Serviciul ....

No.................... Domniei-Sale

Domnului ....

(Format 1/4, 1/2, 1/1 coală)

Model 4.
(condică de expediţie)

ANUL.............

No. hârtiei	Luna	Ziua	Autoritatea căreia s'a trimes	Semnătura primitorului

(Format 1/4 coală liniat)

Model 3.
(Borderou de acte)

Serviciul..............................

Judeţul..............................

BORDEROUL

Actetor justificative de cheltueli făcute cu............

pe luna............. 19.......

No. curent	Natura actelor justificative	Valoarea	
		Lei	B.
	Factura d-lui....... *pentru*.......		
	In total............. *facturi, în*		
	valoare de lei		

Şeful Serviciului,

(Format 1/2 coală liniat)

Model 5.

(registru de intrarea şi eşirea corespondenţei)

ANUL .... **INTRARE**

No. curent	Luna	Ziua	No. adresei primite	CUPRINDEREA PE SCURT	Lucrarea făcută	No. sau dosarul cu care s'a lucrat

ANUL .... **IEŞIRE**

No. curent al hârtiei ieşite	Luna	Ziua	Cuprinderea pe scurt	No. răspunsului la lucrare	No. de intrare al ordinului sau adresei după care s'a răspuns	No. dosarului unde este clasată

(Format $^1/_1$ coală liniat)

Model 6.

(foi dietă pentru infirmerii)

Infirmeria ....

Judeţul ....

Luna.................................. *19*............

FOAE REZUMATIVĂ

A CANTITĂŢILOR INTREBUINŢATE PENTRU ALIMENTAŢIUNE

Ziua	No. bolnavilor aflaţi	Intraţi	Eşiţi	Total la hrană	Ceai	Pâine	Mălai	Carne	Lapte dulce	Lapte bătut	Paste făinoase	Orez	Zarzavat		Cartofi	LEGUME						CEAPĂ		Sare gr.	Grăsime gr.	Untdelemn	Făină gr.	Zahăr	Costul total	
													Lei	B.		Gr.	Gr.	Gr.	Gr.	Gr.	Gr.	Verde Gr.	Uscată Gr.						Lei	B.

(Format $^1/_1$ coală liniat)

Model 7.

T A B E L Ă

de medici, farmaciştii, dentiştii şi moaşele din jud. .... pe anul..........

No. curent	Numele şi Pronumele	Gradul academic		Data naşterii			Data liberei practice în ţară		Data înscrierii la profesie în localitate			Ce funcţiune are sau cu ce se ocupă	Oraşul sau comuna unde profesează	PERSONALUL FARMACEUTIC					Mutaţiuni şi observaţiuni
		Gradul	De unde emană	Anul	Luna	Ziua	Anul	Luna	Anul	Luna	Ziua			Numele farmaciei	Data titlului de proprietate sau diriginţei farmaciei			Decretul	
															Anul	Luna	Ziua		

Format $^1/_1$ coală liniat)

Model 8.

(carnet de consultaţii)

No. curent	Luna	Ziua	Numele bolnavilor	Etatea	Adresa	Naţionalitatea	Religiunea	Profesiunea	Starea civilă			Diagnoza	Numirea medicamentelor date şi cantitatea lor	Medicamentele s'au dat	
									Căsătorit	Necăsătorit	Văduv			Gratuit	Ordonanţate

(Format $^1/_1$ coală liniat)

Model 9.

Comuna..
Județul ....

RAPORT

ASUPRA

OPERAȚIUNILOR VACCINĂREI

Data ....

In comuna .... plasa .... jud.........................

Subscrisul [1].. agent sanitar asistat de d-l [1]) ....

Primar / Notar / sau jandarm [2]) am constatat următoarele:

Numărul născuților în anul trecut a fost de............

1. Din numărul de. . rămași nevaccinați din anul trecut, s'au vaccinat . . .
Inscriși la vacc. . . s'au vaccinat. . .
» la revacc. . . . s'au revaccinat. . .

2. Nu s'au prezentat la vaccinare sau revaccinare, deși au fost anunțați, numărul de. . . din cari. . . pentru vaccinare și. . . pentru revaccinare.

Dintre aceștia, după informațiunile luate de noi, un număr de . . . sunt morți. . . . bolnavi, . . . strămutați din localitate și . . . au fost amânați.

3. Pentru cei neprezentați fără motiv, următorii contravenind dispozițiunilor art. 54 din legea sanitară, am încheiat pentru fiecare în parte proces verbal care se va înainta d-lui Medic al circ. respective pentru a cere darea în judecată.

Aceștia sunt:

.... din		.... din	
.... din		.... din	
.... din		.... din	
.... din		.... din	
.... din		.... din	
.... din		.... din	

4. Rezultatul controlului operațiunei de vaccinare făcută în cursul lunei trecute este:

Vaccinați cu succes Total . . .	din cari dela 3 luni la 1 an............
	» » 1 an la 2 ani............
	» » 2 ani la 3 ani............
	» » 3 ani la 4 ani............
	» » 4 ani la 12 ani............
	» » 12 ani în sus............
Revaccinați cu succes Total . . .	din cari dela 7 ani la 12 ani............
	» » 12 ani la 21 ani............
	» » 21 ani în sus............
Fără succes Total. . .	din cari Vaccinați............
	» Revaccinați............

Acest raport s'a făcut în dublu exemplar, din care unul rămâne în arhiva Primăriei, iar altul se trimite d lui medic al circ. respective.

Astăzi la............ luna.............................. anul 19......

Agent sanitar,

Primar / Notar / sau jandarm [2])

[1]) Se va scrie numele și pronumele. [2]) Se va șterge ce nu trebue.

(Format $^{1}/_{8}$ coală)

Model 10.

PROCES-VERBAL

(Art. 54 din Legea sanitară)

Dare în judecată

Astăzi............ luna.............................. anul........... subsemnaţii [1]).............................. agent sanitar şi [1]).. primar, notar sau jandarm [2]) al comunei .... plasa........................ jud. .... constatăm că numitul .... din comuna........................ plasa........................ jud.................. nu a adus copiii (nu s'a prezintat el însuşi [2]) pentru vaccinare (revaccinare [2]) deşi a fost anunţaţi dinnainte şi la timp prin........................ şi, în consecinţă am încheiat prezentul pentru a fi trimis în judecată.

Agent sanitar, — Primar / Notar / sau jandarm [2])

Dare în judecată

Astăzi........................ luna........................ anul............ subsemnatul medic al circ........................ jud........................ constatând că numitul........................ din comuna........................ plasa........................ jud........................ a contravenit dispoziţiunilor art. 54 din legea sanitară prin aceia că nu şi-a adus copiii (nu s'a prezentat [2]) la vaccinare (revaccinare [2]) înaintăm prezentul proces-verbal d-lui medic primar / şef al judeţului / oraşului [2]) pentru a se face aplicaţiunea alin. 3 al aceluiaşi articol din lege.

Medic de circ. *No.*..................

Serviciul sanitar al judeţului / oraşului........................

Acest proces verbal se înaintează Direcţiunei generale a serviciului sanitar pentru aplicarea pedepsei conform legei.

Medic primar / şef *No.*.................. *Data*..................

[1]) Numele şi pronumele întreg. [2]) A se şterge ce nu trebue.
(Format $^1/_2$ coală)

Model 11.

(notificare de boale contagioase elevi)

MINISTERUL DE INTERNE
Direcţiunea Generală a Serviciului Sanitar
No. [1])........................

Domnule Director,

Numitul [2]) .... de profesie [3]) .... domiciliat în strada [4])........................ este bolnav suspect [5]) de [6]) ....
....

Sunteţi rugat deci a nu permite intrarea persoanei sus numită în cuprinsul localului de sub conducerea d-voastră până ce nu veţi primi înştiinţare scrisă din partea acestui serviciu, că numitul poate fi reprimit.

Nerespectarea prezentei înştiinţări este pedepsită prin art. 59 din legea sanitară.

Medic [7])

[1]) Nr. şi data. [2]) Numele şi pronumele. [3]) Profesiunea. [4]) Domiciliul. [5]) Se şterge ce nu trebue. [6]) Boala de care suferă. [7]) A se arăta funcţiunea.
(Format $^1/_4$ coală)

MINISTERUL DE INTERNE
DIRECŢIUNEA SERV. SANITAR

Model 12
(Registrul inventar)

REGISTRUL INVENTAR

pe anul 19.......

al serviciului...

INSTRUCŢIUNI

Registrul inventar este anual.

La 1 Aprilie al fiecărui an se va trece în coloanele «*Primiri*» rămasul în fiinţă dela 31 Martie al exerciţiului expirat.

In coloanele respective se vor trece, conform arătărilor, data şi numărul ordinului de primiri sau scăderi, iar în coloana «*Detaliu*» se va arăta natura ordinului adică, «Primiri» sau «Scăderi».

La 31 Martie al fiecărui exerciţiu se fac totalurile operaţiunilor, astfel:

La «Scăderi» se vor aduna toate scăderile de efecte sau obiecte aprobate; în cursul exerciţiului.

La «Deducţiuni» se vor trece sub coloana «Primiri» totalul scăderilor din cursul anului.

Rezultatul constitue rămasul în fiinţă la 31 Martie al exerciţiului expirat şi care total urmează a se raporta în exerciţiul viitor.

Registrul încheiat şi contrasemnat de cei în drept se înaintează inspectoratului, spre a se verifica cu registrele de control şi în urmă se înapoiază, spre a-i servi ca act în exerciţiul viitor şi la inspecţii, pentru constatarea operaţiunilor de primiri şi a datei punerei în serviciu a diverse categorii de efecte.

REGISTRUL INVENTAR

DATA			No. ordinului de primire sau de scădere	DETALIU asupra primirii sau scăderii	SE VA SCRIE IN COLOANE ARTICOLELE IN ORDINEA NOMENCLATUREI																	
					*)		*)		*)		*)		*)		*)		*)		*)		*)	
Anul	Luna	Ziua			Primiri	Scăderi	Primiri	Scăderi	Primiri	Scăderi	Primiri	Scăderi	Primiri	Scăderi	Primiri	Scăderi	Primiri	Scăderi	Ptimiri	Scăderi	Primiri	Scăderi
				Aflaţi în fiinţă la 1 Aprilie.....																		
				Totalul primirilor şi scăderilor																		
				Deducţiuni..............																		
				Rămas la 31 Martie 19.......																		

*) No. din nomenclatura generală a materialului şi felul.

Se certifică de noi, exactitatea cifrelor trecute în acest inventar încheiat la 31 Martie 19.......

Şeful serviciului, **Verificat de regiune** **INTENDENT,**

(Format 1/1 coală liniat)

Model 13.

(foi de comandă carnet)

Serviciul..........

Judeţul..........

No..........

Ziua...... luna.......... 19......

Bucăţi	Kilogr.	Grame	Numirea materialului	Secţia şi No nomenclaturei	Observaţiuni

Şeful serviciului,

(Format ½ coală liniat)

Serviciul..........

Judeţul..........

No..........

Ziua...... luna.......... 19......

FOAE DE COMANDA

(Articole de economat, medicamente, pansamente, obiecte zestale, instrumente, aparate, imprimate şi cereri de reparaţiuni pentru instrumente şi aparate toate pe foi separate)

Expediţia se va face.......... (gara sau localitatea)

Bucăţi	Kilogr.	Grame	Numirea materialului	Secţia şi No. nomenclaturei	Observaţiuni

Şeful serviciului,

NB. — Aceste foi se trimit fără alt raport

Model 14.

(dosar pentru conturi)

MINISTERUL DE INTERNE

Direcţiunea Generală a Serviciului Sanitar

Serviciul..........

DOSAR

Conţinând acte justificative în sumă de lei.......... bani.......... valoarea ordonanţei de plată No.......... emisă dela Art.......... al bugetului pe exerciţiul 19.......... 19..........

pentru..........

(Format ½ coală)

Model 15.

Stampila de zi a oficiului expeditor

No. de prezentare..........

Autoritatea care expediază:

Serviciul sanitar al

....

No. oficial..........

Sigiliu cu ceară

Stampila oficiului expeditor

SCRISOARE de EXPEDIŢIE pentru Trimeteri oficiale

Sigiliu de tuş

No. de prezentare..........

Felul trimiterii..........

Valoarea.......... Greutatea.......... gr..........

Adresa..........

La..........

No. oficial..........

Acest cupon se detaşează şi se dă destinatorului odată cu obiectul.

(Format ½ coală)

No. de sosire..........

Subsemnatul atest că obiectele expediate cu scrisoarea de faţă le-am primit în regulă dela oficiul poştal astăzi,..........

....

Semnătura destinatorului sau a autorizatului

....

Semnătura impiegatului răspunzător de exacta predare

Serviciul..........

Județul..........

Model 16

CONT RECAPITULATIV [1])

De cheltuelile făcute cu..........pe luna..........19.....
în care timp s'a îngrijit [2]) ....bolnavi în [3])..........zile de căutare

Cantitatea		FELUL Materialelor [4])	Prețul unitar		Suma în parte		Total general		Observațiuni
Kgr.	Gr.		Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.	

1) Acest cont recapitulativ se va atașa, împreună cu borderoul, la actele justificative, conform art. 20 din regulament. 2) Aflații plus intrații din acea lună. 3) Totalul zilelor de cură. 4) Se înscrie tot ce s'a consumat, inclusiv materialul primit dela Economat sau din donațiuni.

(Format ½ coală liniat)

Serviciul..........

Județul..........

Model 17

Registrul de material consumabil

Partida [1])..........

INTRARI						EŞIRI					Specificarea eşirei
Data		No. ordinului de încărcare	Cantitatea			Data		Cantitatea			
Luna	Ziua		Bucăți	Kgr.	Grame	Luna	Ziua	Bucăți	Kgr	Grame	

1) Se va scrie felul materialului

(Format ½ coală liniat)

Serviciul ....

FOAIE-MEMORIU
PENTRU
CAZIER-PERSONAL

Model 18
(Foaie-memoriu pentru cazier personal)

MEMORIUL

D-lui ....

No. corent al reg.	Titlul ce posedă şi de unde emană	No. şi data Mon. Of. în care s'a publicat libera practică	DATA şi locul naşterei					Naţionalitatea	Religia	Starea civilă	Dacă are sau nu copii şi câţi	Poziţia militară actuală	Funcţiunile ocupate anterior. Servic. aute, civile şi milit. cu arătarea serv; a locului unde s'a îndeplinit; No. şi data decr. de numire; durata fiecărui serv.	MUTAŢIUNI				Situaţia titularului				Concurs sau examen	Însărcinări speciale şi misiuni	Concedii	Laude şi recompense	Lucrările ştiinţifice efectuate cu arătarea datei şi a tipografiei	Pedepse
			Anul	Luna	Ziua	Comuna	Judeţul							Funcţiunea	Reşedinţa	Numire, demisie, transferare, înaintare, retrograd. revocare, destituire, disponibilitate, neprez. anulare de decr. sau decizie	No. decretului sau deciziei respective	Definitiv	Stagiar	Provizoriu	Suplimentar						

(Form. 1/1 coală liniat)

Județul...

Orașul..

Model 19.

(foi de control pentru circ. lunar)

T A B L O U

De inspecțiunile localurilor făcute în raza circumscripției medicale din.................. în cursul lunii............ 19...

No. curent	Felul localului	Strada sau comuna	Numele proprietarului localului	Data inspecției			Starea localului			Starea igienică și sanitară a personalului de serviciu			Modul de preparare și conservare a produselor puse în consumație			Măsuri ce trebuesc luate			Luări de probe				No. și data raportului cu care s'a comunicat
																			Alimente		Băuturi		
				Anul	Luna	Ziua	Bună	Mediocră	Rea	Bună	Mediocră	Rea	Bună	Mediocră	Rea	Pentru local	Pentru personal	Pentru produse					

(Format $^1/_1$ coală)

Model 20.

(carnet deschideri de infirmerii)

S'a comunicat deschiderea (sau) închiderea infirmeriei din comuna .... satul (sau cătunul) .... pentru (boala) .... pe ziua de .... 19 ....

TABELA

DE

Deschideri[1]) sau închidere[1]) de infirmerii,

din județul ....

Comuna	Satul sau cătunul	Boala	Infirmerie permanentă ori provizorie	Data deschiderei, sau închiderei

Medic de circ.,

Văzut

Medic primar,

1) Se va șterge ce nu trebuie.

Domnului

Inspector General, Șef al Regiunei Sanitare

No. ....

La ....

(Format 1/4 coală liniat)

Model 21.

(blanchete telegrame)

MINISTERUL DE INTERNE

Direcțiunea Generală a Serviciului Sanitar

Serviciul ....

TELEGRAMA

No. ....

Luna .... *în* ....

Anul ....

(Form. 1/4 coală)

Model 22.

MINISTERUL DE INTERNE

DIRECŢIUNEA GENERALĂ A SERVICIULUI SANITAR

SERVICIUL SANITAR AL ....

PROTOCOL

De revizuirea farmaciei .... din comuna ....

Astăzi în .... luna .... 19........., subsemnaţii procedând la revizuirea acestei farmacii, am constatat următoarele:

Farmacia este dirijată de d. farmacist .... în calitate de ....

I. Farmacia este dirijată de proprietar cu aprobarea ministerului de interne, dată prin ordinul No. .... din ....

Farmacia este arendată d-lui .... pe timpul dela .... până la .... prin contract legalizat de .... aprobat de ministerul de interne prin ordinul No. .... din ....

Farmacia este administrată în comptul proprietarului de d. farmacist .... cu aprobarea ministerului No. .... din ....

Personalul farmaciei se compune din:

NUMELE ŞI PRONUMELE	Titlul academic ce posedă certificatul de asistent sau matricolui de elev	No. şi data liberii practice a certificatului de asistent sau matr. de elev.	Naţionalitatea şi protecţia	Observaţiuni

ale căror acte s'au prezintat comisiunei spre încredinţare.

II. Părţile din care se compune localul farmaciei ....

....

....

Clopoţelul la uşe ....

a) **Officina**. — Impresia generală ....

Vasele şi ustensilele sunt ....

Medicamentele .... sunt în conformitate cu farmacopeea ....

Ele sunt preparate .... Calitatea lor ....

Apa întrebuinţată la prepararea medicamentelor se procură dela ....

....

Otrăvurile sunt închise în dulap cu cheie ....

Taxarea medicamentelor se face ....

Registrul pentru copierea ordonanţelor se ţine ....

Bibliotecă, ziare ştiinţifice .... are. Publicaţiuni .... are.

b) **Depozitul**. — Impresia generală ....

Cantitatea materialului ....

Este conservat ....
Proviziuni și vase pentru expediție ....
c) **Pivnița.** — Impresia generală ....
Miros ...., lumină ...., umiditate ....
Calitatea și cantitatea materialului ....
d) **Laboratorul.** — Impresia generală ....
Vasele și aparatele sunt în stare ....
Aparate de distilație .... are ....
Colatori, site majore și ustensile necesare ....
....
....

Observații ale farmacistului diriginte ....
....

Semnătura membrilor comisiunei,
Semnătura agentului polițienesc,
Semnătura farmacistului diriginte,

(Format 1/2 din coală liniat pe ambele fețe)

Model 23.

MINISTERUL DE INTERNE

DIRECȚIUNEA GENERALĂ A SERVICIULUI SANITAR

SERVICIUL SANITAR AL ....

PROTOCOL

De revizia Drogueriei .... din comuna ....

Astăzi în .... luna .... 19......, subsemnații procedând la revizia acestei droguerii, am constatat următoarele:

Drogueria este proprietatea d-lui .... și este învoită a funcționa, în baza ordinului Direcțiunei Generale a serviciului sanitar No. .... din .... dirijată de d. ....

Drogueria .... se găsește într'un local separat de exercitarea altui comerț.

Incăperile și dependințele drogueriei sunt: ....

Personalul drogueriei cu care se face comerțul cu drogue se compune din:

NUMELE ȘI PRONUMELE	Titlul academic ce posedă, certificatul de asistent sau matricola de elev	No. și data liberii practice a certificatului de asistent sau a matr. de elev	Naționalitatea și protecția	Observațiuni

ale căror acte s'au prezintat comisiunei spre încredințare.

Aspectul magazinului de debit şi starea lui de curăţenie este ....

....

Drogurile .... se ţin în acest magazin, precum şi în celelalte încăperi în ordine şi după regulele stabilite, după natura acelor droguri ....

....

Se găsesc în droguerie substanţe medicamentoase, preparate din drogue brute, în înţelesul art. 2 din regulamentul de droguri, adică prin intervenirea operaţiunilor farmaceutice, ca solvări, extracţiuni, amestecuri, divizări, etc. Aceste medicamente sunt : ....

Se poate constata, sau reese din registre, că substanţele medicamentoase se vând publicului cu amănuntul ....

Se constată efectuarea de prescripţiuni medicale în droguerie ....

....

Se găsesc în droguerie preparate sau specialităţi farmaceutice, indigene sau străine, dintre cele cari urmează, conform legei sanitare, a se confisca ....

....

Se constată sau reiese din registre, că aceste specialităţi sau apele minerale, prevăzute la art. 7 din regulament se vând cu amănuntul publicului ....

....

Substanţele toxice .... se conservă şi .... debitează în conformitate cu dispoziţiile art. 14, 15, 16, 17, 18, 19 şi 20 din regulamentul pentru vânzarea drogurilor şi substanţelor toxice. Neregulele sau abaterile constatate sunt : ....

Substanţele inflamabile .... se conservă şi .... se debitează în conformitate cu dispoziţiunile art. 21 din acelaş regulament. Neregulele sau abaterile constatate sunt : ....

....

Calitatea materialului ....

Observaţiuni amănunţite asupra neregularităţilor ce s'ar fi constatat de comisiune ....

....

Explicaţiuni din partea droguistului diriginte : ....

Semnătura membrilor comisiunei,

Semnătura agentului poliţienesc,

Semnătura droguistului diriginte,

(Format $^1/_2$ coală liniat pe ambele feţe)

Model 24.

Județul sau orașul .... (Controlul sanitar, foi și registre) **C O N T R O L U L**

No. de ordine	LOCAL sau întreprindere	NUMELE și pronumele proprietarului sau debitantului	COMUNA (pentru județe) Strada și No. casei (pentru orașe)	DATA controlului sanitar	NUMELE medicului sanitar care a făcut controlul	Starea localului			Starea higienică și sanitară a personalului de serviciu			Modul de preparare și conservare a produselor puse în consumație			Măsuri ce trebuesc luate			Data somațiunei de îndreptare		
						Bună	Mediocră	Rea	Bună	Mediocră	Rea	Bună	Mediocră	Rea	Pentru local	Pentru personal	Pentru produse	Pentru l cal	Pentru personal	Pentru produse

Model 24 (urmare).

S A N I T A R (Control sanitar, foi și registru) *Aunl 19*..............

Luări de probe				D A R E A I N J U D E C A T Ă															No. și DATA raportului cu care s'a comunicat
Alimente		Băuturi		Pentru local		Pentru personal		PENTRU ALIMENTE STRICATE				Băuturi și alimente nereglementare			Rupere de sigilii		Opunere la control		
								In cazurile prevăzute de art. 63 al. 12-17 incl. din leg. sanitară		In cazurile prevăzute de art. 63 al. 9 din legea sanitară									
Felul lor	Rezultatul analizei	Felul lor	Rezultatul analizei	Data înfățișărei	Rezultatul judecăței	Data înfățișărei	Rezultatul judecăței	Data înfățișărei	Rezultatul judecăței	Data înfățișărei	Rezultatul judecăței	Data sechestrului provizoriu	Data înfățișărei	Rezultatul judecăței	Data înfățișărei	Rezultatul judecăței	Data înfățișărei	Rezultatul judecăței	

Model 25.

(Libret de tratament sifilis)

SERVICIUL SANITAR **Circ. Sanit.** ....

AL

No. de înreg. ....

....

LIBRET DE TRATAMENT
(SIFILIS)

Anul ....

Bolnavul .... *etatea* ....

localitatea .... *gradul boalei* .... *tratament* ....

.... *No. anului de tratament* ....

SERIA I		SERIA II		SERIA III		SERIA IV	
Data	Semnătura medicului	Data	Semnătura medicului	Data	Semnătura medicului	Data	Semnătura medicului

(Format $^1/_2$ coală liniat)

Model 26.

(Carnet de anunțarea deceselor)

Județul ....
Plasa ....
Comuna ....
No. total al născuților dela 1 Ianuarie a. c. ....

Domnule Medic Primar,

Am onoare a vă înștiința că azi a murit ....
în etate .... *din satul* ....
....

Notar,

(L. S.)

No. .... [1])

19 ...... *Luna* .... *Ziua* ....

[1]) Se va trece numărul buletinului de moarte.

PRIMARIA COMUNEI ....

JUDEȚUL ....

Domnului

Medic Primar al Județului ....

....

No. ....

(Format $^1/_4$ coală)

Model 27.

(Bilete de intrare în spital)

Bolnavul ....
s'a trimis azi .... în spital
Medic,

SERVICIUL ....

BILET DE INTERNARE IN SPITAL

Rog a se primi în spitalul .... *bolnavul* .... *atins (suspect) de* ....

Medic de circomscripție,

19 ....

....

....

Bolnavul s'a primit ....

(Format $^1/_8$ coală)

Model 28.

(Etichete poștale)

MINISTERUL DE INTERNE

DIRECȚIUNEA GENERALA A SERV. SANITAR

Serviciul ....

Domniei-Sale

Domnului ....

....

Județul .... *La* ....

(Format $^1/_{16}$ coală)

Model 29.

(Etichete cartonate)

MINISTERUL DE INTERNE

DIRECȚIUNEA GENERALA SANITARA

Serviciul ....

No. .... *La* ....

(Format $^1/_{16}$ coală)

Model 30.

(Carnet de epidemii cu repertoriu)

Mişcarea epidemiei de

NUMIREA comunei	No. populaţiunei	DECADA				Mişcarea populaţiei		Bolnavi vechi		Bolnavi noi		Total		Morţi		Însănătoşiţi		Rămaşi		ETATEA BOLNAVILOR NOI										Izolarea bolnavilor		
		Dela		Până la																												
		Ziua	Luna	Ziua	Luna	Născuţi	Morţi	Sex bărbătesc	Sex femeesc	Sex bărbătesc	Sex femeesc	Sex bărbătesc	Sex femeesc	Sex bărbătesc	Sex femeesc	Sex bărbătesc	Sex femeesc	Sex bărbătesc	Sex femeesc	Dela 0-1 an	Dela 1-2 ani	Dela 2-5 ani	Dela 5-10 ani	Dela 10-12 ani	Dela 15-20 ani	Dela 20-30 ani	Dola 30-40 ani	Dela 40-50 ani	Dela 50 ani în sus	În infirmerie	În spital	La casele lor

din Circomscripţia ....

Model 30 (urmare).

(Carnet de epidemii şi repertoriu)

Religia bolnavilor noi				ETATEA DECEDAŢILOR										Religia decedaţilor				DATA ivirei epidemiei		DATA stingerei		Raportul cu care s'a primit ştiinţele			La câţi s'a făcut inoculări	
Creştini														Creştini												
Ortodocşi	Alte rituri	Mozaici	Mahomedani	Dela 0-1 an	Dela 1-2 ani	Dela 2-5 ani	Dela 6-10 ani	Dela 11-15 ani	Dela 16-20 ani	Dela 21-30 ani	Dela 31-40 ani	Dela 41-50 ani	Dela 50 ani în sus	Ortodocşi	Alte rituri	Mozaici	Mahomedani	Ziua	Luna	Ziua	Luna	No.	Ziua	Luna		

(Format 1/1 coală)

Tabela 31.

(Registru nominal pentru vaccinări)

Județul .... *Plasa* .... *Comuna* ....

No. curent	Copii cari urmează să se prezinte la data.........				Părinții sau tutorii copiilor			De câte ori a fost scris în registru în ultimii 5 ani pentru revaccinare	Cauza pentru care n'a fost revaccinat în anul sau periodul precedent	Ziua revaccinărei	Prezintatu-s'a la revizie		Revaccinația făcutu-s'a cu succes		Revaccinarea nu s'a făcut din cauză că:					Să se inscrie în registrul periodului sau anului viitor pentru revaccinare	Declarat imun deci nu se va mai inscri din nou în tablou	OBSERVAȚIUNI
	NUMELE ȘI PRONUMELE	DATA nașterii copilului			Numele tatălui sau al mamei	Numele tutorelui	Domiciliul				Da	Nu	Da	Nu	A murit	S'a mutat din localitate	A mai fost revaccinat cu succes în ultimii cinci ani	A fost amânat și pentru ce?	S'a sustras dela operație (sau revizie)			
		Anul	Luna	Ziua																		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	

(Format $^{1}/_{1}$ coală liniat)

Model 32.

(Registru de bolnavi contagioşi)

Boala ....

No. curent	Luna şi ziua	NUMELE şi PRONUMELE (Bolnavului)	Etatea	SEX		RELIGIA				Localitatea unde a stat ultimele 15 zile înainte de îmbolnăvire	Strada şi No. casei eventual comuna şi judeţul	Profesia	Unde lucrează sau învaţă	DATA			Data declaraţiei şi numele medicului declarant	Desinfectat la: (Ce s'a desinfectat? încăperi, lucruri, locuinţe contaminate, etc.)	IZOLAT LA:			OBSERVAŢII
				Bărbaţi	Femei	Creştini	Alte rituri creştine	Evrei	Mahomedani					Imbolnăvirei	Vindecărei	Morţii			Spital	Infirmerie	Domiciliu	

(Format $^1/_1$ coală liniat)

Model 33.

(Carnet de înscriere a prostituţiei)

Serviciul sanitar al oraşului ....

Inscrierea şi vizitarea medicală a femeilor prostituate

No. de ordine	NUMELE şi PRONUMELE (Femei)	Numele fractoritei	Domiciliul sau casa de prostituţie	No. şi data condicuţei	Data stabilirei în localitate	Scoasă din registru		Dacă a fost reglementar vizitată de medic	Rezultatul vizitei medicale	SEMNĂTURA medicului	Constatată bolnavă de:			Căutată în spital	OBSERVAŢIUNI A se raporta la finele fiecărui trimestru, odată cu trimeterea tabelei Md. 47 numărul presupus al prostituatelor neînregistrate
						Mutată în altă localitate	A părăsit profesia				Venerice	Sifilis	Alte boale		

(Format $^1/_1$ coală liniat)

Model 34 A.

MINISTERUL DE INTERNE

DIRECŢIUNEA GENERALĂ A SERVICIULUI SANITAR

SERVICIUL SANITAR AL CIRC [1]) ....

Judeţul ....

PROCES-VERBAL (A)

(*Scoaterea din comerţ sau din consumaţie a alimentelor şi băuturilor stricate recunoscute sau nu*). *Art. 63 aliniatele 3, 5. 6 şi 9 din Legea sanitară*

Astăzi .... ale lunei .... anul ....

Subsemnatul [2]) .... în calitate de [3]) .... lucrând în puterea art. 64 aliniatul 3, 7 şi 8 din legea sanitară, am vizitat la ora ....

localul de (cantina / armanul [9])) .... aflat în (localitatea / strada [9])) .... No. .... în comuna .... judeţul .... unde D-l [2]) .... de (profesiunea / comerciul [9])) .... şi găsind prezinte pe [5]) .... i-am arătat scopul venirei noastre şi am constatat ceiace urmează:

Am găsit (în acest local / în acest arman [9])) (puse în comerţ / date în consumaţie [9])) (pentru public / pentru hrana lucrătorilor [9])) următoarele băuturi .... cari urmează a fi scoase din comerţ şi din consumaţiune pentru motivul că:

Sunt vădit stricate prin faptul că [6])	Trebuesc considerate ca stricate şi periculos a se da în consumaţiune prin faptul că:
....	*a*) nu sunt bine păstrate, nu sunt apărate de muşte şi sunt expuse a primi tot felul de murdării;
....	*b*) Vasele cu care se serveşte publicului sunt murdare sau insuficient curăţite;
....	*c*) personalul care le serveşte sau pregăteşte şi anume .... este murdar, neîngrijit sau atins *în mod vădit* de .... boală molipsitoare
....	

Pentru cazul de recunoaştere

(Art. 63 al. 2 din lege).

Constatând această vădită stricăciune a alimentelor sau băuturilor arătate mai sus şi faptul acesta fiind recunoscut ca atare de către însuşi proprietarul mărfei [8]) şi anume .... prin proprie semnătură, — prin semnătura a doi martori cari afirmă această recunoaştere, proprietarul neştiind sau neputând să semneze [9]) subsemnatul am procedat, după încheierea prezentului, la scoaterea

lor din comerţ şi din consumaţiune conform art. 63 din legea sanitară prin denaturare cu .... sau distrugerea prin [9]) ....

Proprietarul — sau prepusul său [9]) — ne-a dat în privinţa cauzei care a impus scoaterea din $\frac{\text{consumaţie}^{9)}}{\text{comerţ}}$ a acestor mărfuri următoarele informaţiuni ....

Proprietar
sau
Debitant,

(ss)

Martori : { cari confirmă că debitantul sau proprietarul neştiind sau neputând semna, recunoaşte că marfa este stricată } (ss)

Pentru cele de mai sus am încheiat acest proces-verbal în dublu exemplar din din care unul se lasă în primirea $\frac{\text{proprietarului}^{9)}}{\text{debitantului}}$, iar altul se va înainta Domnului Medic $\frac{\text{primar al oraşului}^{9)}}{\text{şef al oraşului}}$ spre cele legale.

Medic al circ. .... *No.* ....

(ss) *19* ...... *Luna* .... *în* ....

Pentru cazul de nerecunoaştere

(Art. 63, al. 4 şi 5 din lege)

In faţa constatărilor de mai sus şi în faţa refuzului din partea $\frac{\text{proprietarului}^{9)}}{\text{debitantului}}$ de a recunoaşte că aceste alimente şi băuturi sunt stricate, am procedat pe de o parte conform art. 62 al. 6 din legea sanitară la sigilarea şi sechestrarea provizorie a acetei mărfi dând-o astfel în păstrarea şi paza sus numitului $\frac{\text{proprietar}^{9)}}{\text{debitant}}$ d-l .... căruia i-am pus în vedere penalităţile prevăzute de art. 64 al 10 din lege, pentru cazul dispariţiunei sau ruperei sigiliilor, iar pe de alta am încheiat acest proces-verbal, în triplu exemplar din care unul se lasă în primirea $\frac{\text{proprietarului}^{9)}}{\text{debitantului}}$, altul se înaintează de urgenţă, conform art. 63 al. 5 din lege d-lui jude al ocolului respectiv pentru a proceda la facerea unei cercetări locale, la care *va binevoi a ne anunţa să asistăm şi noi* conform art. 17 al. 5 din regulamentul de priveghere sanitară asupra fabricărei şi vânzărei alimentelor şi băuturilor, iar ·ai treilea rămâne în păstrarea noastră până la pronunţare.

Mărfurile sechestrate provizoriu până la pronunţarea d-lui jude al ocolului sunt [11]) .... pe care s'a aplicat sigiliul nostru anume.

(L. S.)

Asupra acestei mărfi $\frac{\text{proprietarul}^{9})}{\text{debitantul}}$ ne dă următoarele informaţiuni [10])..............

....

Proprietar sau debitant,

(ss)

De toate aceste operaţiuni am încheiat acest proces-verbal

Medic al circ. .... *No.* ....

(ss) *19*......... *Luna* .... *în* ....

Pronunţarea judecătorului

(Art. 63 al. 4 şi 5 din lege)

Astăzi .... ale lunei .... anul 19......... D-l jude al ocolului sezisat de noi, conform art. 63 alin. 5 din legea sanitară, prin procesul-verbal de mai sus, a dispus în urma cercetărei locale *la care am asistat* că această marfă, sechestrată de noi provizoriu, să fie [9]) denaturată [9]) distrusă [9]) ca improprie pentru consumaţiune [9]) pentru comerţ [9]) să fie [9]) lăsată liberă ca bună pentru consumaţiune [9]) pentru comerţ [9]).

In consecinţă şi conform acestei pronunţări am procedat imediat la denaturarea [9]) — distrugerea prin .... la ridicarea măsurilor luate în contra ei [9]).

Acest proces-verbal se va înainta d-lui medic $\frac{\text{primar al judeţului}^{9})}{\text{al oraşului}}$ spre cele legale.

Medic al circ. ....

(ss)

SERVICIUL SANITAR AL $\frac{\text{JUDEŢULUI}}{\text{ORAŞULUI}}$ ....

Dare în judecată No. ....

Subsemnatul Dr. [9]) .... medic $\frac{\text{primar al judeţului}^{9})}{\text{al oraşului}}$ .... văzând cele mai sus consemnate, înaintăm acest proces-verbal dresat în condiţiunile şi în virtutea art. 64 al. 8 din legea sanitară, Direcţiunei Generale a serviciului sanitar pentruca, în conformitate cu art. 65 din aceiaşi lege să aplice pedeapsa în contra d-lui [9]) .... domiciliat în comuna .... strada .... No. .... pentru fapte prevăzute şi pedepsite de art. 63 din aceiaşi lege şi anume în calitate [4]) .... a pus $\frac{\text{în comerţ}^{9})}{\text{dat în consumaţiune}}$ $\frac{\text{pentru public}^{9})}{\text{pentru lucrători}}$ agricoli sau industriali următoarele alimente sau băuturi. $\frac{\text{recunoscute}^{9})}{\text{declarate de judecător stricate}^{9})}$

....

Circumstanţa agravantă[12], prevăzută de art. 63, al. 9 din legea sanitară, există prin faptul că D-l .... în calitate de .... $\frac{\text{a pus în comerţ pentru hrana oamenilor}^{9)}}{\text{a dat hrană lucrătorilor săi}}$ porumb stricat sau necopt [9]), făină de porumb (mălai stricat [9]), carne de vite bolnave [9]).

Se notează că din declaraţia înscrisă în acest proces-verbal, reiese că numitul a comis acest fapt $\frac{\text{din neglijenţă}^{9)}}{\text{cu bună ştiinţă}^{9)}}$

Se mai notează că tot pentru asemenea fapte a mai fost [14]) pedepsiţi definitiv în anul ....

Făcută şi înaintată astăzi la .... ale lunei .... anul 19.........

MEDIC $\frac{\textbf{primar al judeţului}^{9)}}{\textbf{şef al oraşului}}$ *)

(ss)

(L. S.)

---

*) *Notă*: Aceste modele de procese verbale conţin tot ce trebue pentru un *proces verbal tip*.

Organele de control vor extrage din aceste modele numai ce este absolut necesar, ca conţinut pentru relatarea faptelor.

N. B. — *Se vor tăia prin o diagonală paragrafele neutilizate sau cari nu sunt trebuincioase în cauză.*

1) Urbană sau rurală şi care anume. 2) numele şi pronumele întreg. 3) funcţiunea. 4) felul comerţului, industriei sau ocupaţiei. 5) numele şi pronumele persoanei găsite şi calitatea sa. 6) se va preciza mai amănunţit felul stricăciunei. 7) se va şterge în întregime sau numai acele rubrici cari nu sunt în cauză. 8) în caz de lipsă se va înlocui cu reprezentantul său dacă are această calitate. 9) se va şterge, după cazuri, aceia ce nu este. 10) a se nota mai ales dacă punerea în comerţ sau consumaţie s'a făcut din *neglijenţă* sau cu *bună ştiinţă*. 11) se va arăta felul numărul şi cantitatea. 12) se va preciza felul alimentului sau băuturei şi felul stricăciunei. 13) se va şterge întreg acesi aliniat dacă nu este în cauză. 14) în caz contrar se va nota «nu a mai fost». 15) în caz contrar se va scrie achitat.

Model 34. B.

MINISTERUL DE INTERNE
DIRECŢIUNEA GENERALĂ A SERVICIULUI SANITAR
Serviciul Sanitar al circ. [1])..........................
Judeţul..........................

PROCES-VERBAL (B)

(Ridicare de probe pentru analiză)
Art. 64 al. 9 din legea sanitară

Astăzi.......... ale lunei.......................... anul 192.....
Subsemnatul [2])........................ în calitate de [3])........................ lucrând în puterea art. 64 al. 9 din legea sanitară, ne-am prezintat la ora.......... la localul de [4]).......................... aflat pe strada.......................... No........... în comuna.......................... judeţul.......................... unde D-l [5]).......................... exercită comerţul..........................; aci găsind prezinte pe [6]).......................... i-am arătat scopul venirei noastre şi am procedat la ridicarea următoarelor probe de alimente şi băuturi puse de acesta în comerţ, pentru a fi trimise la analiză :

Numărul coletelor	Felul coletelor	Conţinutul	Cantitatea totală a mărfei din care s'a luat proba	Cantitatea necesară pentru analiză (Art. 12 din regulament)
				Apă de băut. . . . . . 1 litru
				Alcool concentrat. . . . 500 c. c. sau o butelie
				Arome. . . . . 100 gr.
				Băuturi alcoolice naturale sau artificiale . . . . 500 c. c. sau o butelie
				Bere. . . . . 1 litru sau o butelie
				Bragă . . . . 1 litru
				Cacao . . . . 200 gr.
				Cafea . . . . 100 gr.
				Ciocolată . . . . 200 gr.
				Apă gazoasă . . . . . . 1 litru sau un sifon
				Apă gaz. sau mineralizată 1 litru sau o butelie
				Colori. . . . . 10 gr.
				Conserve . . . . 100 gr. sau o cutie
				Ceaiu . . . . 50 gr.
				Cereale . . . . 500 gr.
				Făină, Mălai. . . . . . 250 gr.
				Cofeturi, bomboane . . . 50 gr.
				Condimente (afară de vanilie şi şofran 5 gr.) . 25 gr.
				Ghiaţă . . . . 1 kgr.
				Grăsimi . . . . 200 gr.
				Hârtie de împachetat. . 50 gr. sau o coală, o cutie, o pungă
				Lapte . . . . 500 c. c.
				Licheruri . . . . 500 c. c. sau o butelie
				Miere . . . . 200 gr.

Numărul coletelor	Felul coletelor	Conținutul	Cantitatea totală a mărfei din care s'a luat proba	Cantitatea necesară pentru analiză (Art. 12 din regulament)
				Must . . . . 1 litru Oleuri. . . . . 300 gr. Oleuri volatine. . . . . 50 gr. Oțet . . . . 500 c. c. Pâine . . . . 1 pâine întreagă Paste alimentare . . . . 200 gr. Vin. . . . . 1 litru sau o butelie Vin spumos . . . . 1 butelie Carne sau prepar. de carne 250 gr. Esență de oțet . . . . 100 gr. Staniu pentru costorit. . 50 gr. Zahăr . . . . 200 gr. Siropuri . . . . 250 gr. Sucuri condensate . . . 100 gr. Obiecte de metal . . . . 50 gr.

Toate aceste probe au fost luate în condițiunile prescrise de art. 9 al regulamentului de privighere sanitară asupra fabricărei și vînzărei alimentelor și băuturilor.

Contra-probe[7]) indentice cu cele de sus, sigilate în acelaș fel de noi și în acelaș număr s'au [8]) lăsat în primirea debitantului sau proprietarului [9]) mărfei D-l.................................. care semnează aci mai jos pentru aceasta.

Asupra acestor mărfuri din care s'a luat probele, debitantul ne-a dat informațiunile următoare [10])..

Proprietar sau Debitant,
(ss)

Având grave bănueli că aceste mărfuri nu îndeplinesc condițiunile regulamentare, subsemnatul în virtutea art. 64 al. 9 din lege și art. 16 din regulament, le declar *sechestrate provizoriu* până la facerea analizei și în consecință, am aplicat sigiliul nostru pentru întreaga lor cantitate și anume :..............................

....

Toată această marfă sechestrată a rămas în păstrarea proprietarului ei D-l................................. care semnează aci de primire și căruia i-am pus în vedere penalitățile prevăzute de art. 64 al. 19 din lege în cazul dispariţiunei mărfei sau ruperei sigiliilor aplicate pe ea.

PROPRIETAR
(ss)

Pentru toate acestea am încheiat prezentul proces verbal în dublu exemplar din care unul se lasă în primirea debitantului iar altul se va înainta împreună cu probele D-lui Medic primar al județului [9]) / șef al orașului .... spre cele de cuviință.

Medic al circ. .... *No.*..............
(ss)

192 ...., *luna* ...., *în* ....

SERVICIUL SANITAR AL $\frac{\text{JUDEŢULUI}}{\text{ORAŞULUI}}$

DARE IN JUDECATĂ

No.........................

Subsemnatul Dr. [2]........................... Medic $\frac{\text{primar al judeţului}^{9)}}{\text{şef al orasului}}$ ....

văzând rezultatul analizei consemnat în alăturatul buletin No. .... al laboratorului[11]) .... prin care declară neregulamentare şi deci improprii de a se pune în consumaţiune şi comerţ mărfurile[12]) .... proprietatea D-lui .... [2]) şi din care s'a luat probele înscrise în procesul-verbal de mai sus, pe deoparte am dispus punerea sub sechestru până la pronunţarea justiţiei a întregului stoc al acestor mărfuri, ce s'a şi executat cu procesul-verbal C. ce de asemenea se alătură aci, iar, pe de alta înaintând toate aceste acte Direcţiunei Generale a serviciului sanitar îi cerem ca, în conformitate cu art. 65 din legea sanitară, să aplice pedeapsa în contra D-lui [2]) .... domiciliat în comuna .... str. .... No. .... pentru faptul prevăzut şi pedepsit de art. 63 al. 12 şi următorii din aceiaş lege.

Se notează că din declaraţiunea numitului, consemnată în procesul-verbal de mai sus, reese că a pus aceste mărfuri în comerţ $\frac{\text{din reştiinţă}^{9)}}{\text{cu bună ştiinţă}}$.

Se mai notează că tot pentru asemenea fapte a mai fost [13]) dat în judecată şi condamnat [14]) în anul ....

Făcut azi la .... ale lunei .... 192....

Medic $\frac{\textbf{primar al judeţului}^{9)}}{\textbf{şef al oraşului}}$

(ss)

(L. S.)

(Format ½ coală verde)

---

[1]) urbană sau rurală şi numele ei. [2]) numele şi pronumele întreg a medicului. [3]) funcţiunea sa. [4]) felul comerţului ce exercită în acel local. [5]) numele şi pronumele întreg al comerciantului. [6]) numele şi pronumele persoanei găsite prezinte în local şi calitatea sa. [7]) contra-probe nu se ia în cazurile prevăzute de art. 17 al. 7 din regulament (carne, peşte proaspăt, icre, mezeluri, lapte, unt proaspăt, smântână, brânză proaspătă, pâine, bere, bragă, fructe proaspete, suc de fructe, must). [8]) Contra-probele luate din mărfurile comerţului ambulant nu se lasă în primirea debitantului ci se trimit împreună cu probele (art. 13 al. 5 din regulament). Se va nota aceasta în procesul-verbal în locul cuvintelor ce urmează. [9]) Se va şterge ce nu este. [10]) Se va stabili mai ales dacă comerciantul îşi asumă întreaga răspundere asupra calităţei mărfei ce a pus în comerţ. [11]) numele şi localul laboratorului. [12]) Se vor arăta anume cari. [13]) în cazul contrariu se va scrie «nu a mai fost». [14]) dacă nu a fost condamnat se va scrie «achitat».

Model 35.

MINISTERUL DE INTERNE

DIRECȚIUNEA GENERALĂ A SERVICIULUI SANITAR

Serviciul sanitar al circ. [1])............................

Județul.........................

PROCES-VERBAL (C) [7])

(Sechestrarea mărfurilor neregulamentare)

(Art. 30 al. 1 din regulament)

Astăzi............ ale lunei........................... anul 192.......

Subsemnatul [2])........................ în calitate de [3])........................ lucrând în puterea art. 64 al. 9 din legea sanitară și motivat de ordinul No............................ al d lui Medic $\frac{\text{primar al județului}}{\text{șef al orașului}}$ ne-am transportat la ora............ la localul de [4]) .... aflat pe str........................... No............. din comuna........................ județul........................ unde d-l [5])........................ exercită comerțul de........................ și găsind prezinte pe [6])........................ am procedat la sechestrarea prin aplicare de sigilii, până la pronunțarea justiției, a următoarelor mărfuri găsite neregulamentare de către laborator prin analiza făcută asupra probelor luate din ele și cari mărfuri nu au fost puse sub sechestru la luarea acestor probe [8])..................
....

Dupe ce am închis și legat toate aceste mărfuri, am aplicat sigiliul nostru pe ele, le-am declarat sechestrate până la amendarea definitivă și le-am lăsat astfel în păstrarea și paza proprietarului lor D-l........................ care semnează pentru aceasta, căruia i-am pus în vedere penalitățile prevăzute de art. 64 al. 10 din lege pentru cazul dispariținnei sau ruperei sigiliilor lor.

Debitant sau proprietar,
(ss)

Pentru toată această operațiune am încheiat proces-verbal în dublu exemplar din care unul se lasă în primirea proprietarului mărfei, iar altul se va înainta d-lui Medic $\frac{\text{primar al județului}}{\text{șef al orașului}}$........................ spre cele de cuviință.

Medicul circ......................... *No.*..............
(ss) *19*............ *Luna*........................ *în*............

---

[1]) Urbană sau rurală și numele. [2]) Numele și pronumele întreg. [3]) Funcțiunea. [4]) Felul comerțului. [5]) Numele și pronumele întreg al comerciantului. [6]) Numele și pronumele persoanei găsite prezinte și calitatea sa. [7]) In caz când nu se mai găsește marfa ce urmează a se pune sub sigiliu se va forma un proces-verbal pe hârtie liberă constatând aceasta, care se va înainta în locul prezentului. [8]) Se va arăta numărul coletelor, felul lor și cantitatea mărfei sechestrate.

(Format $^1/_2$ coală liniat)

Model 36.

MINISTERUL DE INTERNE

DIRECŢIUNEA GENERALĂ A SERVICIULUI SANITAR

Serviciul Sanitar al circ...............................

Judeţul........................

PROCES-VERBAL (D)

(Denaturarea sau distrugerea de alimente şi băuturi după amendarea definitivă)

Art. 65 din lege

Astăzi.............. ale lunei.............................. anul 192.......

Subsemnatul........................... în calitate de.......................... în urma ordinului No............... al D-lui Medic $\frac{\text{primar al judeţului}}{\text{şef al oraşului}}$ .... prin care ni se pune în vedere că contravenţiunea comisă de D-l .... de profesiune .... în comuna........................ strada.......................... No............. pentru că a pus în comerţ marfă neregulamentară anume.. s'a terminat prin amendarea sa definitivă şi urmează ca această marfă, ce a fost până acum pusă sub sechestru, să fie denaturată [1]) sau distrusă [1]) prin ...., m'am prezintat la ora............ la localul de.......................... din strada.......................... No............. unde această marfă sechestrată a fost lăsată în păstrarea D lui.. şi după ce m'am asigurat că sigiliile puse pe ea sunt intacte, că ea se găseşte în cantitatea consemnată în procesul-verbal C., de sechestru provizoriu dresat în cauză [3]) şi anume [2]): ....
....
am procedat la denaturarea [2]) sau distrugerea [2]) ei prin.............. conform indicaţiunilor date de laborator prin buletinul său de analiză.

Pentru această operaţiune am încheiat acest proces-verbal în dublu exemplar, unul dându se în primirea proprietarului acestei mărfi care semnează mai jos, iar altul urmând a se înainta D-lui Medic $\frac{\text{primar al judeţului}}{\text{şef al oraşului}}$................................ spre cele de cuviinţă.

Medic al circ.............................
(ss)

Debitant sau Proprietar,
(ss)

No..............

192....... *luna*......................... *în*...............

[1]) A se arăta anume felul coletelor sechestrate şi cantitatea de marfă ce conţine [2]) A se şterge cuvintele netrebuincioase. [3]) In cazul când se va constata dispariţiunea mărfei sau ruperea sigiliilor, se va dresa imediat un proces-verbal pe hârtie liberă care se va înainta parchetului prin D-l Medic $\frac{\text{primar al judeţului}}{\text{şef al oraşului}}$ pentru a se deschide acţiune penală conform art. 64 al. 10 din legea sanitară.

(Format $^1/_2$ coală liniat)

Model 37.

(Carnet de înscrierea doicilor)

DIRECȚIUNEA GENERALĂ A SERVICIULUI SANITAR

Serviciul Sanitar al orașului........................

Circ............................

Inscrierea doicilor cari au copii în creștere, ai Primăriei sau particulari

No. curent	Data		Numele și pronumele doicei care alăptează și crește copilul	Etatea	Data ultimei faceri	Domiciliul		Starea civilă a femeei care crește copilul			Starea sănătăței doicei	Numele copilului	Starea sănătăței copilului
	Luna	Ziua				Strada	No. casei	Necăsătorită	Căsătorită	Vaduvă			

(Format $^1/_2$ coală liniat)

Model 38.
(carnet comunicare)

MINISTERUL DE INTERNE

DIRECŢIUNEA GENERALA
A
SERVICIULUI SANITAR

Serviciul Sanitar al oraşului [1]..............................

COMUNICARE

Pentru şcoli, ateliere, fabrici, etc.

.... [2]) fost bolnav de ....

.... [3]) de la.............. [4]) până la.............. [5]) poate, de

astăzi.. [6]) să frequen-

teze.. [7]).

Medicul circumscripţiei,
(L. S.)

19.............. *luna*... *în*..............

[1]) Numele oraşului; [2]) Numele şi profesia; [3]) Numele boalei; [4]) [5]) [6]) Datele; [7]) Şcoala, fabrica sau atelierul.

(Format 1/8 coală)

Numele ....
Profesia ....
Şcoala, fabrica sau atelierul ....

19............

MINISTERUL DE INTERNE

Direcţiunea Generală a Serviciului Sanitar

SERVICIUL..............................

No.............................. Litera..............................

DOSAR

Relativ la..............................
....
....

192............

Urmează Dosarul No............

(Format ½ coală))

Model 39.
(Copertă de Dosar)

N. B. — Diferite servicii exterioare sunt ţinute a urma normele de mai jos, în întocmirea dosarelor:

Dosarul No. 1. *Personal* (numiri, permutări. revocări, detaşări, pedepse, recompense, congedii), cu toată corespondenţa relativă.

Dosarul No. 2. *Inventarii şi clădiri* (localuri, reparaţiuni şi închirieri, mobilier, zestre, material de consumat), cu toată corespondenţa relativă.

Dosarul No. 3. *Incasări şi cheltueli* (conturi, acte justificative, situaţiuni şi conturi de gestiune, ordonanţe primite, plăţi, achitări de lefuri), cu toată corespondenţa relativă.

Dosarul No. 4. *Statistică şi lucrări ştiinţifice* (tabelele statistice) — (afară de tabela No. 5, — rapoarte, dări de seamă, biblioteca), cu toată corespondenţa relativă.

Dosarul No. 5. *Asistenţa medicală* (activitatea medicilor, moaşelor, agenţilor sanitari; spitale, dispensarii, consultaţii gratuite), cu toată corespondenţa relativă.

Dosarul No. 6. *Lucrări medico-legale*, cu toată corespondenţa relativă.

Dorarul No. 7. *Combatere de epidemii şi măsuri sanitare generale* (declarări şi stingeri de epidemii, deschideri şi închideri de infirmerii; vaccinaţiunea, seroterapia; controlul boalelor sociale; lucrări de salubritate; protocoale medico-sanitare; concursul administrativ), cu toată corespondenţa relativă.

Dosarul No. 8. *Control sanitar* (localuri, locuinţe, alimente şi băuturi, somaţiuni, analize, dări în judecată, denaturări), cu toată corespondenţa relativă.

Dosarul No. 9. *Exerciţiul medicinei şi farmaciei* (libera practică, revizuirea farmaciilor şi drogueriilor, exerciţiul dentisticei, artei moşitului, sanatorii, policlinici, exerciţiul ilicit al medicinei), cu toată corespondenţa relativă.

Dosarul No. 10. *Lucrările consiliului de igenă* (convocări, procese-verbale de şedinţe, absenţe), cu toată corespondenţa relativă.

Dosarul No. 11. *Dispoziţiuni comune.* (Lucrări ce ating cestiuni privitoare la mai multe din aceste dosare).

Model 40.
(buletin de vaccin)

MINISTERUL DE INTERNE
Direcțiunea Generală a Serviciului Sanitar
Serviciul Sanitar al ....

Buletin de vaccinare No. ....

Prin care se constată că copil.................. fi.............. lui.............................. din comuna .... înscris în registrul de operație al comunei la No............................... s'a vaccinat în ziua de .... și că la revizia făcută azi.............................. am constatat că operația a fost făcută cu succes.

Medic al..............................

19....... *Luna*.............................. *ziua*..............

N. B. A se semna de primire pe verso
(Format 1/4 coală)

MINISTERUL DE INTERNE
Direcțiunea Generală a Serviciului Sanitar
Serviciul Sanitar al ....

Buletin de vaccinare No. ....

Prin care se constată că copil.................. fi.............. lui .... din comuna .... înscris în registrul de operație al comunei la No............................... s'a vaccinat în ziua de.............................. și că la revizia făcută azi.............................. am constatat că operația a fost făcută cu succes.

Medic al..............................

19....... *Luna*.............................. *Ziua*..............

N. B. Valabil numai cu semnătura medicului.

Model 41.
(carte poștală, boale contagioasă)

Declarare de boală contagioasă

(art. 48 din legea sanitară)

Scutite de taxa poștală conform art. 48 din legea sanitară

Domnului..

....

....

Domnule,

Vă aduc la cunoștință că astăzi.............. *am văzut pe bolnavul*.................... *în etate de*............ *din Str.*................ *No.*........ *suferind de*..............................

Semnătura medicului,

(Format ½ coală)

Model 42.

Registrul de infirmerii închiriate

Județul.............................. *Anul*..............

Numele Comunei	Numele satului, cătunului sau localitățile unde este localul	Pentru ce boală s'a închiriat	Timpul de când și până când s'a făcut închirierea	Cu ce sumă anuală		Numărul ordinului de aprobare	Timpul de când și până când s'a plătit	Cum s'a făcut plata	Observațiuni
				Lei	B.				

(Format ¼ coală liniat)

Model 43.

(Carnet nosocomie)

SPITALUL...

Medicamente ordonate zilnic bolnavilor

19............		ORDONANȚA	Numerile Paturilor	SUMA numerilor în litere
Luna	Ziua			

(Format ½ coală liniat)

NB. Model 44 a se căuta la 51 bis.

Model 45.
(Verificarea morții)

SERVICIUL SANITAR
AL
Orașului..............................
No...............
19...

CERTIFICAT DE VERIFICAREA MORȚII

Subsemnatul, Medic comunal, luând cunoștință de declararea decesului, certific că astăzi anul............ *luna*.................... *ziua*.............. *ora*....... *am fost la domicilul declarat și am constatat că*.......................... *de protecțiune*.......................... *de profesiune*.......................... *de religie*.......................... *în etate de*............ *născut în comuna*.......................... *județul*.......................... *dat cu cel din urmă domiciliu în comuna*.................. *pe strada*.................... *No.*............. *este mort în urma boalei*.................................... .

Constatând semnele morții reale și neexistând nici o bănuială de moarte violentă, sunt de părere că acest cadavru poate fi înmormântat [1]*, după ce va primi și autorizația d-lui Ofițer al Stărei civile.*

Medic,

---

1) In conformitate cu regulamentul respectiv al înmormântărilor.
Când moartea e provenită pe urma unei boale infecțioase, înmormântarea poate fi inpusă cât mai curând.

(Format ½ coală)

Model 46.
(Declarare boale contagioase)

MINISTERUL DE INTERNE

DIRECȚIUNEA GENERALA
A
SERVICIULUI SANITAR

Spitalul ....

Județul......................

No...............

Luna.............. *ziua*....... *anul 192*......

DECLARAȚIE DE BOALA CONTAGIOASA

In conformitate cu art. 48 din legea sanitară, vă fac cunoscut că azi am constatat că individul..................................... *din comuna*..................................... *cătunul* .... *județul*................................. *în etate de*............ *este atins*[1]) *de boala* ....

Acest individ se află internat în spital din ziua de .... *anul 19*..............

Medicul Spitalului,

Domniei-Sale

Domnului Medic..

1) Sau suspect.

N. B. Se adresează de către spital Medicului Sanitar al localităței de unde provine bolnavul.

(Format ½ coală).

Model 47.
(Inştiinţare de naştere)

MINISTERUL DE INTERNE

DIRECŢIUNEA GENERALA A SERVICIULUI SANITAR

INŞTIINŢARE DESPRE NAŞTEREA UNUI COPIL
(IN SPITAL, SAU INTR'O CASA DE SANATATE PUBLICA SAU PARTICULARA)

Comuna.................. *strada*.................. *No.*.......... *plasa*..................
judeţul.................. 1).................. 2).................. 3)..........,..........,..........

Domnule Ofiţer,

Subsemnatul în calitate de.................. *am onoare a vă înştiinţa că în acest stabiliment s'a născut şi înscris în registrul la No.*.......... *19*...... *copilul mai jos notat:*

Numele de botez şi numele de familie } al născutului	....
Data naşterii	*Anul*......, *luna*.................. *ziua*......, *ora*......
Pronumele şi numele părinţilor, etatea profesiunea şi domiciliul lor	*Fi*...... *a*...... *D-lui*.................. *de ani*......, *de profesiune*.................. *domiciliat în comuna*.................., *strada*.................. *No.*.......... *plasa*.................. *judeţul*.................. *şi a D-nei*.................. *născută*.................., *de ani*.......... *de profesiune*.................., *domiciliată în comuna*.................. *strada*.................., *No.*.......... *plasa*.................. *judeţul*...................
Starea civilă	*Legitim* *) — *Nelegitim* *).

Domniei-Sale
Domnului Ofiţer de stare civilă din comuna..................
plasa.................., **judeţul**...................

1) Aci se va scrie numele stabilimentului.
2) » » » » No. adresei.
3) » » » » anul, luna ziua.
*) Se vor şterge cuvintele netrebuincioase.

(Format ½ coală).

Religiunea: tatălui / mamei / copilul	
Cetățenia tatălui — (pentru nașteri nelegitime a mamei) Este cetățean român? Este supus străin și anume al cărui Stat? Sau nu se bucură de nici o protecțiune străină.	
Dacă s'au născut mai mulți dintr'o naștere să se arate aceasta precum și sexul gemenului	
La legitimi: De câți ani ține căsătoria? Al câtelea copil născut din căsătorie este acesta?	
De cine a fost asistat copilul?	*Medic* *). — *Moașă cu diplomă* *)

Declarațiunea despre această naștere vi se va face personal de către D-l ...., de ani.............., de profesiune......................, în calitate de..............................., și în termenul **de trei zile libere** *dela ușurarea femeei, conform art. 41 din Codul Civil și art. 69 din Regulament, și față cu următorii martori:*

D-l............................., în vârstă de ani............., de profesiune..................., domiciliat în comuna............................, strada........................., No................, plasa .... județul.............................., și D-l..........................., în vârstă de ani.............. de profesiune ...., domiciliat în comuna..............................., strada.........................., No................, plasa.............................., județul...............................

**) ....

(L. S.)

*) Se vor șterge cuvintele netrebuincioase.
**) Calitatea și semnătura celui ce face încunoștiințarea.

MINISTERUL DE INTERNE
Direcțiunea Gen. a Serv. Sanitar

Model 48.
(Chitanțe salarii)

CHITANȚA

D-l Ad-tor Financiar al jud..................................... va elibera din valoarea Ordonanței No................ 19......., D-lui.................................... în calitate de.............................. din acest județ, suma de lei.............. salariu și diurna cu accesorii ce i se cuvine pe luna.............................. anul.......

19........ Luna...................... în........

Se atestă îndeplinirea serviciului
Medic Primar,

Am primit suma de lei.................... salariul meu pe luna.............................. 19........

19....... Luna..................... în.......

Semnătura,

(Format ¼ coală).

Model 49.
(Tablete de bolnavi)

MINISTERUL DE INTERNE

DIRECȚIUNEA GENERALĂ A SERVICIULUI SANITAR

SPITALUL ....

No. intrărei .... *Numit* .... *de ani* .... *starea civilă* ....
fi .... *lui* .... *şi al lui* .... *născut în* .... *domiciliat în* .... *de naționalitate* ....
religiune .... *profesiune* .... *Intrat la* .... *Eşit la* ....
Diagnoza ....
Starea în care s'a liberat .... *No. zilelor de căutare* ....
Valorile şi obiectele bolnavului aflate asupra lui la intrare ....

ZILE de tratare																																							
Puls.	Temp.	D.	S.	D.	S.	D.	S.	D	S.	D.	S.	D.	S.	D.	S.	D.	S	D.	S	D.	S.	D.	S.	D.	S	D.	S.	D.	S.	D.	S.	D.	S.	D.	S.	D.	S.	D.	S.
186	41.[8]	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
176	41.[6]	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
172	41.[4]	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
168	41.[2]	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
164	41.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

(Format $^1/_2$ coală liniat)

Model 50.

(Registru memoriu personal)

M E M O R I U L

D-lui..

No. curent al registrului	Titlul ce posedă şi de unde emană	No. şi data «Monitorului Oficial» în care s'a publicat libera practică	DATA ŞI LOCUL NAŞTEREI					Naţionalitatea	Religia	Starea civilă	Dacă are sau nu copii şi câţi	Poziţia militară actuală	Funcţiunile ocupate anterior, serviciile avute, atât civile, cât şi militare, cu arătarea serviciului; a locului unde s'a îndeplinit; N-rul şi data decretului de numire; durata fiecărui serviciu
			Anul	Luna	Ziua	Comuna	Judeţul						

....

MUTAŢIUNI				Situaţia titularului				Concurs sau examen	Însărcinări speciale şi misiuni	Concedii	Lucrările ştiinţifice efectuate, cu arătarea datei şi a tipografiei
Funcţiunea	Reşedinţa	Numire, Demisie, transferare, înaintare, retrogradare, revocare, destituire, disponibilitate, neprezentare, anulare de decret sau decizie	No. decretului sau deciziei respective	Definitiv	Stagiar	Provizoriu	Suplimentar				

(Format $^{1}/_{1}$ coală)

Spitalul..............................
Judeţul ....

FOAIE DE ALIMENTAŢIUNE

pe ziua de .... 19..........

SITUAŢIA:

Aflaţi ieri la terminarea vizitei . ...
Se adaugă intraţii până astăzi. . ...
Suma. . ...
Se scad eşiţii. . / şi morţii. . { adică. . . ..
Rămân în fiinţă astăzi. . ...
Personal. . ...
Total de alimentaţie. . ...

In total această foaie de alimentaţie a însumat (în litere :)

Ceaiuri ....
Pâine .... grame
Mămăligă .... grame
Supe ....
Mâncări ....
Lapte dulce .... grame
Lapte bătut .... grame
Vin .... grame

Şeful serviciului,

Şeful serviciului,

Model 51.

(Foaie de alimentaţiune)

DIRECŢIUNEA GENERALĂ A SERVICIULUI SANITAR

Spitalul..............................
Judeţul ....

FOAIE DE ALIMENTAŢIUNE

pe ziua de .... 19..........

SITUAŢIA :

Aflaţi ieri la terminarea vizitei. . ...
Se adaogă intraţii până astăzi. . ...
Suma. . ...
Se scad eşiţii. . / şi morţii. . } adică. . ...
Rămân în fiinţă astăzi. . ...
Personal. . ...
Total la alimentaţie. . ...

No. patului	Ceai 1=1 porţie	Pâine 1=250 grame	Mămăligă 1=250 gr	Supe Nr.	Mâncări Nr.		Lapte dulce 1=250 gr.	Lapte bătut 1=250 gr.		Vin 1=250 gr.	Ouă Nr.	Friptura 1=1 porţie	Chiftele 1=1 porţie						
S'a mai dat la intraţii de ieri																			
Pentru personal																			
TOTAL în porţii																			

NB. Când foaia se continuă şi pe verso acest total se reportează, iar însumarea de aci nu se face.

In total această foaie însumează: (în litere)

Ceaiuri ....
Pâine .... *grame*
Mămăliguţă .... *grame*
Supe ....
Mâncări ....
Lapte dulce .... *grame*
Lapte bătut .... *grame*
Vin ....
....
....

(Format $^1/_2$ coală)

Şeful Serviciului,

Spitalul..
Judeţul..
Luna........................ 19..............

Model 51 bis (44)

TABELA REZUMATIVA

a cantităţilor întrebuinţate pentru alimentaţiune

Ziua	Total la hrană	Ceai	Pâine	Mălai	Carne de			Lapte		Orez	Griş	Zarzavat		Cartofi	Legume verzi						Ceapă		Legume uscate					Sare	Grăsime	Undelemn	Făină	Zahăr			
					Vacă	Miel	Porc	Dulce	Bătut						Varză	Praz	Ţelină	Morcovi	Dovlecei		Verde	Uscată	Fasole	Mazăre	Linte	Prune									
		GRAME										Lei	B.	GRAME																					

Şeful Serviciului, **Intendent sau subchirurg,**

(Format $^1/_1$ coală liniat)

NB. Este alăturat la finele carnetului Model 51.

Model 52.

(Registru de bastimente intrate)

REGISTRU

DE

Bastimentele intrate în portul .... *pe luna* .... *anul* ....

Numărul intrări	DATA	Numele bastimentului	Felul bastimentului	Numele capitalului	Pavilionul	Provenienţa	Tonagiul	Imersiune	Equipagiu	Pasageri	Felul încărcământului	Quantitatea	Starea încălţământului	Destinaţiunea	Numele incărcătorului	Portul de unde s'a eliberat patenta	Numărul patentei şi data ei	Destinaţia finală după patentă	Numele portului din urmă	Felul şi numărul visei din urmă	Operaţiunile sanitare excepţionale executate	Suma percepută din taxe do tonagiu		Amenzi şi motivul lor	Numerile recipiselor de achitarea taxelor sanitare	OBSERVAŢIUNI
																						Lei	Bani			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27

(Format $^{1}/_{1}$ coală liniat)

Model 53.

(Registru de bastimente eşite)

REGISTRU

DE

Bastimente eşite din portul.................. *pe luna*.................. *anul*..........

Numărul eşirei	DATA	Numele bastimentului	Felul bastimentului	Numele căpitanului	Pavilionul	Provenienţa	Tonagiul	Imersiune	Equipagiu	Pasageri	Felul încărcământului	Quantitatea	Destinaţiune	Numele încărcătorului	Portul de unde s'a eliberat patenta	Numărul patentei şi data ei	Destinaţia finală după patentă	Numele portului din urmă	Felul şi numărul visei portului din urmă	OBSERVAŢIUNI
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21

(Format ¹/₁ coală liniată)

Model 54.

(Carnet pentru primire şi consumare de medicamente)

FELUL MEDICAMENTELOR (se va înscrie în ordinea nomenclaturei)	Aflate la 1 Aprilie			PRIMITE IN 19............												Totalul aflărilor şi primirilor în 19......			CONSUMATE în 19......												Totalul consumărilor în 19......			Rămase la 31 Martie / 19......		
				Tr. Apr.			Tr. Iulie			Tr. Oct.			Tr. Ian.						Tr. Apr.			Tr. Iulie			Tr. Oct.			Tr. Ian.								
	kg.	gr.	c.	kg.	gr.	c.	kg.	gr.	c.	kg	gr.	c	kg.	gr.	c.	kg.	gr.	c.	kg.	gr.	c	kg.	gr.	c.	kg.	gr.	c	kg.	gr.	c.	kg.	gr.	c.	kg.	gr.	c.

(Format $^1/_2$ coală liniată)

Model 55.

(Registru de intrare şi eşire a bolnavilor)

No. registrului	Anul 19...... Ziua primirii	NUMELE şi PRONUMELE bolnavilor	Etatea	Starea civilă	NUMELE PARINŢILOR bolnavului	Locul naşterii bolnavului	Domiciliul	Naţionalitatea	Protecţiunea	Religia	Profesiunea	Diagnoza	IEŞIREA			Ziua liberării sau sucombării		Hainele şi banii cu care s'a primit la intrare	Subscrierile primitorilor obiectelor bolnavilor la eşirea lor din spital
													Vindecaţi	Nevindecaţi	Morţi	Luna	Ziua		

(Format $^1/_2$ coală liniat)

Model 56.

INSTRUCŢIUNI

ASUPRA INDATORIRILOR MEDICILOR DE CIRCUMSCRIPŢIE RURALA LA VIZITAREA CONUNELOR

(ART. 32 DIN LEGEA SANITARĂ)

Inainte de a amănunţi aceste îndatoriri credem necesar a da oare cari poveţe, rezultat al experienţei celor ce au trecut treptat prin erarhia medicală oficială, asupra câtorva împrejurări cari înlesnesc mult îndeplinirea cu folos pentru populaţiune şi Stat a îndatoririlor medicului de circ. rurală.

Misiunea medicului rural, în special, nu este numai o simplă funcţiune, adică numai îndeplinirea cât de conştiincioasa şi corectă a unor anume forme legale sau regulamentare, prin care anume categorii de funcţionari se achită deplin de însărcinările lor, ci este un adevărat apostolat. Medicul de plasă, prin înalta cultură a minţei şi sufletului este chemat că, în afară de împlinirea exactă a prescripţiunilor şi formelor legale, să-şi consacre întreaga sa activitate, toată ştiinţa sa şi tot devotamentul pentru a contribui la ridicarea nivelului cultural al locuitorului rural, aducându-l în stare, ca el însuşi, din convingere. să-şi dea seama de ceeace este vătămător sănătăţii lui şi acelor din jurul său. Insă ca sfaturile medicului şi învăţăturile lui să fie ascultate este neapărată nevoe ca el să-şi câştige încrederea, iubirea şi respectul sătenilor. Mijlocul de a ajunge la acest rezultat este contactul, cât de des şi stabilirea unor raporturi de prietenie demnă cu aceşti locuitori, vizitându-i, cercetându le nevoile, dându-le sfaturi şi căutându-i cu blândeţe şi răbdare când sunt bolnavi, atât cât împrejurările materiale în care funcţionează o permit.

Păstrarea numai a raporturilor pur oficiale, întreţine neîncrederea săteanului în medic şi socotirea lui ca a unui străin în casă. Aceste considerente le-a avut în vedere legiuitorul când a pus în legea sanitară aliniatul 6 din art. 32, care sună astfel:

„Medicul de circ. rurală, în marginea timpului ce-i lasă disponibil îndatoririle lui principale de medic şi conform instrucţiunilor de serviciu, se va introduce în viaţa culturală a satelor, prin participarea sa activă la cercurile culturale şi prin contribuirea la popularizarea ştiinţei, în special a higienei, în masele populare, dând sfaturi, făcând prelegeri şi ţinând conferinţe".

* * *

Lucrările ce medicul trebue să facă cu ocaziunea vizitei sale în comună se clasează în două mari grupe: *a*) controlul higienei publice şi supravegherea salubrităţei în genere şi *b*) prevenirea şi combaterea boalelor infecto-contagioase, prevăzut la art. 48 al legei sanitare.

I. HIGIENA PUBLICĂ.

a) *Mişcarea populaţiei.*

Criteriul pentru a judeca asupra stărei sanitare a unei localităţi este mişcarea populaţiunei şi anume: raportul dintre numărul născuţilor şi al morţilor într'o anume perioadă de timp.

Statistica mişcărei populaţiunei a ajuns să stabilească date constatate asupra mortalităţei după etate, în anume regiuni şi anotimpuri. Astfel în România mortalitatea cea mai mare în epoca copilăriei este în perioada dela naştere până la 2 ani, epocă în care boalele epidemice nu apar decât în mod cu desăvârşire sporadic; dela această vârstă în sus, până la 15 ani cifra mortalităţii este cu totul redusă, atunci când nu sunt epidemii. Dacă prin urmare, medicul va constata că dela ultima sa vizită medicală, sau dela 1 Ianuarie, în acest grup de etăţi, au fost morţi, trebue să bănuiască că o cauză neobişnuită a dat loc acestei mortalităţi şi deci să facă cercetări în familiile în cari s'au produs decesele şi va găsi cu siguranţă aproape în totdeauna că o boală molipsitoare este pricina.

Ca ilustraţie a acestei afirmaţiuni servesc două exemple tipice constatate în mod oficial şi anume:

In comuna X judeţul Y, care are o populaţie de 3.800 suflete au murit dela 1 Ianuarie la 1 Mai, în patru luni deci, şi în timpul frequenţei boalelor omorâtoare pulmonare, 3 copii în vârstă dela 2—14 ani. Dela 1 Mai până la 1 Iulie, prin urmare în două luni, timp de vară, au murit 7 copii de această vârstă. Medicul a venit în acest timp regulat de câte 3—4 ori pe lună în comună, dar n'a fost decât puţin impresionat de disproporţia cifrelor, s'au n'a făcut cercetarea arătată mai sus. La 5 Iulie venind din nou în comună medicul declară epidemia de scarlatină cu 15 cazuri de odată. Ziua de 5 Iulie nu poate să însemne începutul epidemiei care dăinuia mai de mult; dacă s'ar fi cercetat în modul arătat mai sus cauza morţii celor 7 copii dela 1 Mai până la 1 Iulie, desigur că scarlatina s'ar fi descoperit mai din timp.

In comuna Z, judeţul X, în luna August mor patru copii în vârstă mai mare de un an şi jumătate, în Septembrie mai mor 6; această mortalitate continue în Octombrie şi Noembrie; dar ea nu atrage atenţiunea celor în drept şi la 1 Decembrie se declară epidemie de scarlatină cu 14 cazuri de odată; dată fiind evoluţia scarlatinei, desigur că şi aci epidemia dăinuia de mult şi dacă s'ar fi cercetat, ea ar fi putut fi descoperită la timp.

Cercetarea mortalităţei la adulţi este şi ea utilă medicului pentru a-l pune pe cale a afla, atunci când numărul morţilor întrece limitele obişnuite, cauza, care şi în această împrejurare, va fi, cu cea mai mare probabilitate, o boală molipsitoare.

Aşa dar cea dintâi preocupaţiune a medicului de circ. rurală când soseşte într'o localitate va fi să ia informaţiuni în această privinţă din registrele stărei civile ce există în comună, studiind mortalitatea după

etăţi şi grupuri de etăţi, dela ultima sa vizită medicală sau dela 1 Ianuarie.

b) *Mortalitatea copiilor mai mici de 2 ani.*

Se va interesa la fiecare vizită de modul cum sunt alimentaţi şi îngrijiţi copiii mici, dând sfaturi mamelor asupra modului de a-i creşte.

c) *Cauzele deceselor.*

Prin informaţiuni luate în localitate, precum şi după simptomele predominante ce notarii şi agenţii sanitari sunt datori să noteze pe cotoarele buletinelor de deces, să stabilească diagnosticul retrospectiv, ceiace îi va da putinţa să bănuiască existenţa vre unei boale care a bântuit în acea localitate sau bântue actualmente.

d) *Boale predominante.*

In legătură cu mişcarea populaţiunei şi tot prin informaţiuni, precum şi prin vizitele făcute locuitorilor pin comună, se va informa asupra existenţei vre unei boale predominante, care ar înrâuri în mod permanent asupra mortalităţei şi, în caz afirmativ, va stabili cauzele acestei boale spre a se putea lua măsuri pentru înlăturarea ei.

e) *Stabilimente industriale. Alimente. Băuturi. Apa de băut.*

Aceste prime informaţiuni luate, va controla starea higienei publice din localitate cu privire la procurarea, distribuirea şi conservarea alimentelor şi băuturilor şi la condiţiunile de funcţionare a stabilimentelor industriale, cari, trebue să îndeplinească anume condiţiuni prevăzute de legea şi regulamentele sanitare. Va vizita deci fabricele, precum şi alte mici instalaţiuni, cari deşi n'au pretenţiunea de fabrici totuşi, dacă nu se observă îndeplinirea unor anume cerinţe, pot fi vătămătoare; debitele de băuturi şi substanţe alimentare; puţurile sau alte sisteme de alimentare cu apă de băut. Pentru a fi bine armat în această împrejurare va trebui ca medicul să consulte legea sanitară, anume art. 62—65, 66—71, 72 şi 73—80, aplicându-le în ceiace ce-l priveşte.

f) *Ingrijirea bolnavilor.*

Va lua informaţiuni asupra tuturor celor ce sunt bolnavi în localitate şi le va da ajutorul său medical şi sfaturi precum şi medicamente. Un bun şi sigur mijloc pentru a ajunge să cunoască această situaţiune este vizitarea şcoalei, unde va putea cerceta pe elevi, precum şi vizitele făcute la preot, arendaş, proprietar, învăţător şi alţi săteni; căci simple informaţiuni luate dela autorităţi de foarte multe ori sunt insuficiente; bolnavii vor fi inscrişi în registrele primăriei pentru distribuirea medicamentelor gratuit.

g) *Vaccinarea şi revaccinarea. Exerciţiul ilicit al medicinei. Comerţul cu substanţe otrăvitoare. Activitatea agentului sanitar şi a moaşei.*

Se va interesa de executarea vaccinărei şi a revaccinărei din scripte şi prin controlul persoanelor supuse acestor operaţiuni; se va informa asupra exerciţiului ilicit al medicinei şi a comerţului cu droguri şi substanţă otrăvitoare; va avea o deosebită grijă asupra copiilor sugaci, dând mamelor poveţe nesesare pentru creşterea şi alimentarea lor şi va controla activitatea moaşei şi a agentului sanitar.

h) *Igiena şcolară. Imbrăcăminte şi alimentare.*

Va face periodic anchete asupra sănătăţei şi igienei şcoalelor, asupra localului şi asupra sănătăţei şi igienei copiilor, propunând măsuri de îndreptare. Va face cercetări de două ori pe an, iarna şi vara (în Iulie şi Ianuarie) asupra alimentaţiunei adulţilor şi copiilor înţărcaţi, precum şi asupra îmbrăcămintei.

i) *Cimitirul.*

Cimitirul şi îngroparea cadavrelor va fi iarăşi una din preocupările sale.

II. EPIDEMII.

In ceeace priveşte boalele epidemice cu declaraţie obligatoare, este nevoe de a se face pe cât împrejurările o permit, adevărate anchete sanitare în care nu se va neglija şi partea pur *statistică;* aceste anchete vor avea în vedere *stabilirea diagnosticului, origina epidemiei, filiaţiunea cazurilor între ele, data apariţiunei primului caz şi apoi luarea tuturor măsurilor,* potrivite cazuri, pentru prevenirea şi combaterea boalei, între care nu se va uita *izolarea* şi *desinfectarea.*

Tabele nominale.

Bolnavii contagioşi vor fi înscrişi în tabela ce se află la finitul acestor registre şi mişcarea lor va fi complectată la fiecare vizită a medicului. Se vor complecta de asemenea şi celelalte tabele aflate la sfârşitul acestui registru.

Sunt unele din îndatoririle de mai sus cari trebuesc neapărat îndeplinite la fiecare venire a medicului în comună. sunt altele, cari trebuesc făcute în mod periodic şi mai rar, în tot cazul medicul se va interesa în totdeauna dacă propunerile sale de îmbunătăţiri au fost executate fie de autorităţile administrative, fie de subalternii săi.

Măsuri de îndreptare.

Pentru toate neajunsurile constatate, medicul va lua măsuri de îndreptare, fie personal, fie prin subalternii săi, atât cât legile, regulamentele şi instrucţiunile îi vor îngădui, iar pentru cele a căror executare nu atârnă de personalul sanitar, va obliga autorităţile administrative locale să le execute. Pentru cazurile când va crede că împrejurarea comportă o deosebită importanţă va sesiza, prin raport special pe medicul primar al judeţului; în orice caz măsurile luate şi propuse vor fi consemnate în acest proces-verbal.

Tot ceiace medicul va fi făcut în localitate cu ocazia vizitei sale va consemna în scris în acest registru, sub formă de proces-verbal; o copie de pe acest proces-verbal se va înainta de medicul circ., medicului primar al judeţului.

(Format $^1/_1$ coală având cincizeci file albe liniate).

Model 56. (urmare)

BOALE EPIDEMICE

(recte) *Denumirea boalei*.. (verso)

No. curent	NUMELE și PRONUMELE bolnavului	Etatea	Domiciliul, comuna sau cătunul	Data constatărei	Data boalei	Unde a fost izolat bolnavul,	Data vindecărei	Data morței	Inoculări făcute	OBSERVAȚIUNI

Decada dela până la	Mișcarea populației		Bolnavi ve.hi		Bolnavi noi		Total		Morți		Insănă-toșiți		Rămași		Izolarea bolnavilor			Inoculări făcute		Observațiuni [1])
	Născuți	Morți	B.	F.	B.	F.	B.	F.	B.	F.	B.	F.	B.	F.	Infirm	Spital	Domiciliu	Curative	Preventiv	

1) In această rubrică se vor înscrie nominal morții presupuși ca proveniți din aceiași epidemie cari s'au produs până la declararea ei.

NB. Orice bolnav ce se constată atins de această boală, se înscrie printre bolnavii noi în momentul constatărei indiferent de stadiul de boală în care se găsesc.

(Format ¹/₂ coală liniat) (10 file asemenea) (Format ¹/₂ coală liniat)

Model 56. (urmare)

TABELA A.

Pe anul 19.......

Conjunctivita granuloasă

NUMELE și PRONUMELE	Etatea	Profesia	Numirea spitalului unde a fost trimis	Căutat la domiciliul de	Starea în care se află bolnavul	Rezultatul tratamentului	In familie e militar bolnav de c. gr.	Observațiuni

(Format $^1/_2$ coală liniat)

TABELA B.

Pe anul 19.......

Bolnavii de pelagră

NUMELE și PRONUMELE	Etatea	Profesia	STADIUL în care se află bolnavul			Amănunte interesante
			Gr. I	Gr. II	Gr. III	

(Format $^1/_2$ coală liniat)

Model 56. (urmare)

TABELA C.

Pe anul 19......

Bolnavii de tuberculoza pulmonară

No. curent	Inițialele numelui și pronumele bolnavului	Etatea	Sexul	Profesia	Gradul boalei I, II sau III	Origina probabilă a boalei	Starea părinților	Ereditatea	Dacă mai are pe cineva în familie cu tuberculoză	Condițiunea de trai a bolnavului, (bună, mediocră, rea)	Alte amănunte cari ar interesa

(Format ½ coală liniat)

TABELA D.

Pe anul 19.....

Bolnavii de sifilis

No. curent	Inițialele numelui și pronumelui bolnabului	Etatea	Sexul	Profesia	Diagnoza	Tratamentul aplicat	Data începerei tratamentului	Vechimea infecțiunei	Alte amănunte interesante

(Format ½ coală liniat).

Model 56. (urmare)

TABELA E.

Pe anul 19.......

Copii găsiți, copii proprii ai doicilor și alți copii mici crescuți afară din casa părintească

		Copii găsiți	Copii proprii ai doicilor	Alți copii crescuți afară din casa părintească
Aflați la 1 Ianuarie 19......	Băeți			
	Fete			
Adăogați în cursul anului	Băeți			
	Fete			
TOTAL.	Băeți			
	Fete			
Morți	Băeți			
	Fete			
Adoptați în cursul anului	Băeți			
	Fete			
Ajunși să se întrețină singuri	Băeți			
	Fete			
Rămași la 31 Dec. 19......	Băeți			
	Fete			
Copii care frecuentează școala	Băeți			
	Fete			
Copii cari învață o meserie	Băeți			
	Fete			
Luați dela crescătoare în cursul anului.	Băeți			
	Fete			

Numele și pronumele copiilor rămași în viață la finele anului 19............

Copii găsiți	Copii proprii ai doicilor	Alți copii crescuți afară din casa părintească

Medic, **Primar,** **Secretar,**

(Format 1/2 coală liniat).

Model 56. (urmare)

TABELA F.

Pe anul 19......

Alienaţi

Aflaţi la 1 Ianuarie 19......	B. ...... F.	Alienaţi după protecţie	*Români*	B. ...... F. ......
Alienaţi constataţi în cursul anului	B. ...... F.		*Străini*	B. ...... F. ......
TOTAL	B. ...... F.	Alienaţi după religie	*Ortodocşi*	B. ...... F. ......
Insănătoşiţi	B. ...... F.		*Alţi creştini*	B. ...... F. ......
Aflaţi din localitate	B. ...... F.		*Mahometani*	B. ...... F. ......
			Mozaici	B. ...... F. ......
Trimişi în ospiciu	B. ...... F.	No. alienaţilor în cursul anului 191......	*In căutarea medicală particulară*	B. ...... F. ......
Morţi	B. ...... F.		*In Ospiciu*	B. ...... F. ......
Rămaşi la 31 Decembrie 19......	B. ...... F.		*Fără căutare medicală*	B. ...... F. ......

Numele şi pronumele alienaţilor rămaşi în viaţă la finele anului 19......

....

....

....

Medic,

Primar,

Secretar,

(Format coală ½ liniat)

Model 56. (urmare)

TABELA G.

Pe anul 19—

Surdo-muţi, Cretini şi Guşaţi

		Surdo-Muţi	Cretini	Guşaţi
Aflaţi la 1 Ianuarie 19.......	B.			
	F.			
Adăugaţi în cursul anului	B.			
	F.			
TOTAL	B.			
	F.			
Morţi	B.			
	F.			
Mutaţi din localitate	B.			
	F.			
Rămaşi la 31 Dec. 19.......	B.			
	F.			

Numele şi pronumele celor rămaşi în viaţă la finele anului 19.............

Surdo-Muţi	Cretini	Guşaţi

Medic,

Primar,

Secretar,

(Format coală 1/2 liniat)

Model 56. (urmare)

TABELA H.

Pe anul 19......

Orbii.

Aflaţi la 1 Ian. 19......	(B..............	(F..............
Adăogaţi în cursul anului	(B..............	(F..............
TOTAL	(B..............	(F..............
Morţi	(B..............	(F..............
Mutaţi din localitate .	(B..............	(F..............
Rămaşi la 31 Decemb. 19......	(B..............	(F..............

Numele şi pronumele celor aflaţi în viaţă la finele anului 19..............

....

....

....

....

....

Medic,

Primar,

Secretar,

(Format 1/2 coală liniat)

Model 56. (urmare)

TABELA I.

Pe anul 19.......

Lepra.

No. curent	NUMELE ȘI PRONUMELE bolnavului	Anul nașterei	Starea civilă	Profesiunea	Locul nașterei, (comuna, jud)	Dacă a venit în localitate sănătos sau bolnav	Timpul de când este bolnav	Dacă a fost supus tratamentului medical, unde, cât timp și unde	Dacă părinții bolnavului sunt sănătoși sau dacă suferă și ei de lepră și cine?	Dacă se mai află în familia lui bolnavi de lepră	Circumstanțele ce crede că a dat naștere boalei	Condițiunile de trai ale bolnavului (bune, mediocre, rele)

Medic,

(Format $^1/_2$ soală liniat)

Model 57.

(Cont de gestiune material)

CONT DE GESTIUNE

Pentru materiale, pe anul financiar 192...... — 192......

Gestionar D-l.............................. intrat în funcțiune la.............................. 191......

Pagina din registrul de materiale	FELUL MATERIALULUI	Felul unității	Sold la 31 Martie 191......	Intrări în anul 191....../191......	Totalul intrărei împreună cu soldul	Eșire în anul 191....../191......	Rămas în depozit (sold) la 31 Martie 191......	ARĂTAREA paginilor din dosar unde se găsesc actele justificative

Gestionar,

(Format 1/2 coală liniat)

Model 58.

(Foaie de expediție și confirmare)

.... 191......

Serviciul ....

No. ....

Ziua ...... *luna* .... *191*......

COPIE DUPA

FOAIA DE COMANDA

APROBATA

Expedierea se va face la: (gară sau localitate) ....

Bucăți	Kilo	Grame	Numirea materialului	Secția și No. nomenclaturii	Costul	
					Lei	B.

Valoarea totală .... *Lei B.*......

Executat la .... *19*......

Șeful depozitului,

(Format $^1/_2$ coală liniat)

Depozitul ....

No. ....

Ziua .... *luna* .... *192*......

FOAE DE EXPEDIERE

Serviciul .... *județul* ....

cerute cu foaia de camandă No. ....

din .... *192*...... *înregistrat No.* ....

din .... *192*......

Exped. la (gara sau localitatea)

Bucăți	Kilo	Grame	Numirea materialului	Secția și No. nomenclaturii	Costul		Observații
					Lei	B.	

Valoarea totală .... *Lei* .... *B.*......

Expediat la .... *192*......

Șeful depozitului, **Expeditor,**

....

NB. Această foaie se va reține la dosarul serviciului care primește materialul.

(Format $^1/_2$ coală)

Depozitul ....

No. ....

din .... *luna* .... *192*......

FOAIE DE CONFIRMARE

a serviciului .... *jud.* ....

cerute cu foaia de comandă No. ....

din .... *192*......

Primite prin: (gara sau localit.) ....

Bucăți	Kilo	Grame	Numirea materialului	Secția și No. nomenclaturii	Costul		Observații
					Lei	B.	

Valoarea totală .... *Lei* .... *B.*......

Am primit, azi la .... *192*......

N. B. — Îndată după primirea materialului, această foaie se va înainta (fără raport) depozitului dela care s'a trimis.

Pentru orice întârzieri se fac răzpunzători primitorii acestor foi. Lipsurile eventuale se vor nota cu roșu și la observațiuni se va arăta felul actului (proces-verbal sau declarațiune) prin care se constată această lipsă, act ce se va anexa la foaie oprindu-se copie la dosar.

(Format $^1/_2$ coală)

Model 59.

Tabolă lunară de activitatea medicului de circumscripție.

SERVICIUL SANITAR

al

Circ. ....

TABELA

De activitatea medicului de circ. în cursul lunei .... *19* ....

No. curent	NUMIREA COMUNEI	Data vizitelor d-lui Medic	Bolnavii consultați gratuit		Ce epidemii au existat în comună în această lună	Când s'a declarat epidemia	Când s'a stins e-pidemia	Câte izolări s'a făcut sub supravegherea sa	Câte desinfecțiuni a făcut	Câte vaccinări și revaccinări s'a făcut		OBSERVAȚIUNI
			De boale epidemice	De alte boale						Cu succes	Fără succes	

Medic de circumpscripție,

(Format ¹/₂ coală liniat)

SERVICIUL SANITAR
al
Judeţului ....
Oraşului ....
Cercului ....

TABELĂ LUNARĂ
DE
activitatea moaşei cercului ....
din *Judeţul* / *Oraşul* ....
pe luna .... *192*.....

Model 60.
(Tabelă lunară de activitatea moaşei circumscripţiunei)

Culorile sau despărţirile din oraşe, satele în localităţile rurale din care se compune circ. moaşei	NUMELE şi PRONUMELE moaşei funcţionare	Câte faceri a asistat moaşa funcţionară personal			No. născuţilor în aceste faceri				Câte moaşe cu diplomă sunt în localitate afară de moaşa funcţionară	Câte moaşe empirice profesează în localitate	Inscrierea nominală a femeilor asistate de moaşa funct.		OBSERVAŢIUNI
		Pe timpul	Numai în lehuzie	Numai în avorturi	Vii		Morţi				Numele şi Pronumele lehuzei	Locuinţa (la oraşe strada şi No.	
					B.	F.	B.	F.					

Văzut şi controlat. Natalitatea totală în această lună, în acest cerc a fost de:

Moaşe,
(ss)

Vii { B. ....
F. ....

Morţi { B. ....
F. ....

Medic de circumscripţie, (ss)

NB. Medicul de circumscripţie vizează pentru control această tabelă şi o înaintează medicului primar de judeţ, iar la oraşe medicului şef de oraş, în primele 5 zile după încheerea lunii. (Format $^1/_4$ coală liniat)

Județul ....

Orașul ....

Model 61.

(Tabelă lunară de activitatea moașelor din județ sau oraș)

TABELA LUNARĂ

DE

activitatea moașelor din **județul** / **orașul** ....

pe luna .... *anul 192*......

NUMIREA circumscripțiunilor moașelor	**NUMELE și PRONUMELE moașelor funcționare**	Câte faceri au asistat moașele funcționare personal			No. născuților în aceste faceri				Natalitatea totală în această lună				Câte moașe cu diplomă profesează în localitate	Câte moașe empirice există în localitate	Dacă au fost cazuri constatate de infecție puerperală în localitate și câte?	Aprecierile asupra activității moașelor funcționare
					Vii		Morți		Vii		Morți					
		Tot timpul	Numai în lehuzie	In averturi	B.	F.	B.	F.	B.	F.	B.	F.				

Medic **primar** / **de oraș**

NB. Se va înainta regiunei în primele 8 zile după încheerea lunei.

(Format $^1/_2$ coală liniat)

Model 63.
(Inştiinţare de moarte)
MINISTERUL DE INTERNE

DIRECŢIUNEA GENERALĂ A SERVICIULUI SANITAR

INŞTIINŢARE DE MOARTE

(Care trebue să se facă în interval de 24 de ore de către medicul unui Spital, Azil, Ospiciu, etc.)

Comuna .... *strada* ...., *No.* ...., *plasa* ....,
judeţul .... [1]) ...., [2]) ...., [3]) ....

Domnule Ofiţer,

Subsemnatul în calitate de ...., *am onoare a vă încunoştiinţa că în acest aşezământ a încetat din viaţă persoana mai jos arătată a cărei moarte a fost înscrisă în registrele noastre la No.* .... *19*..........

Pronumele şi numele mortului	
Data morţii	*Anul* ...., *luna* ...., *ziua* ...., *ora* ......
Sexul	*Bărbătesc* *) — *Femeesc* *)
Starea civilă	*Necăsătorit* *) — *Căsătorit cu* .... *Născută* .... *) — *Văduv* *) — *Divorţat* *)
Pentru copil până la 5 ani	*Legitim* *) — *Nelegitim* *) — *Recunoscut* *) — *Găsit* *)
Vârsta mortului	*Ani* ...., *luni* ...., *zile* ....
Religia mortului	
Cetăţenia mortului — (pentru minori, a părinţilor), Este cetăţean român? Supus străin şi anume al cărui Stat? Sau nu se bucură de nici o protecţie străină?	
Ocupaţiunea proprie a mortului	

Domniei-Sale
Domnului ofiţer de stare civilă al comunei ....
plasa .... **judeţul** ....

1) Aci se va scrie numele stabilimentului.
2) » » » » No. adresei.
3) » » » » anul, luna, ziua.
Se va şterge cuvintele netrebuincioase.

(Format coală)

Model 63 (urmare)

Pronumele și numele părinților mortului	*Fi............ a...... [1]) D...................................... ani.............* *de profesiune..................., domiciliat în comuna....................* *str..................., No..........., plasa...................., jud.................* *și a D......................... născută ...., de ani ....* *de profesiune...................., domiciliată în comuna.....................,* *str..................., No.............. plasa.................., jud..................*
Lucul nașterii mortului	*Comuna [2]) ...., plasa ....,* *județul ...., țara ....*
Locuința obișnuită a mortului	*Comuna [3]) ...., plasa ....,* *județul ...., țara ....,* *strada ...., No...............*
Cauza morței [4])	
A fost în căutare medicală	
Averea lăsată	*Mobiliară ....* *Imobiliară ....*
Datoriile succesiunei	....
Numele și pronumele moștenitorilor, gradul de înrudire cu defunctul și domiciliul fiecăruia:	
Numitul defunct a fost decorat cu următoarele Ordine naționale	[5])

Alăturat la prezenta vă înaintăm și certificatul No. .... 19......... de verificarea morții liberat de către d. medic verificator..[6],

Martorii despre încredințarea celor de mai sus și cari se vor prezenta la Oficiul stărei civile pentru a face declarațiunea prevăzută de art. 64 cod civil sunt:

D................................., în vârstă de ani............, de profesiune ...., domiciliat în com..............................., str......................., No.............., plasa ...., jud...................., și D................................ în vârstă de ani ...., de profesiune ...., domiciliat în com.............................., strada......................., No...............) plasa.........................., județul...............................

[7]) ....

(L. S.)

1) Dacă nu se știe numele părinților mortului, aci se va scrie: «Din părinți necunoscuți». 2) Dacă nu se știe locul nașterei mortului, aci se va scrie: «Necunoscută». 3) Dacă nu se știe locuința obișnuită a mortului, aci se va scrie: «Necunoscută». 4) Să se arate numele boalei din certificatul medical la sinucideri, accidente, omucideri, se va arăta felul cazului. La copii născuți fără viață se va scrie: «Născut mort». La cei născuți vii, însă înainte de a fi declarați, se va mai scrie: «Născut în ziua de . . . ale lunei . . . . . . , anul 192 . . și mort înainte de a i se fi declarat nașterea». 5) Aci se va arăta numele și gradul decorațiunei. 6) Aci se va scrie pronumele și numele medicului. 7) Calitatea și semnătura celui ce face încunoștiințarea.

SERVICIUL SANITAR
al Jud...

Model 64.
(Tabelă de activitate pentru Medici primari)

TABELA LUNARĂ

De activitate, pentru Medicii primari de județ, pe luna...

MEDICUL PRIMAR			MEDICII DE CIRCUMSCRIPȚIE					Observațiuni
Comunele inspectate	Data inspecțiunilor	Numărul consultațiunilor	Numirea circumscripții	Nr. comunelor vizitate	Nr. zilelor întrebuințate	Nr. consultațiilor date	Nr. vaccinărilor și revaccinărilor efectuate	

Medic primar,

(Format $^1/_4$ coală liniat)

Model 65.
(Chitanțier)

Direcțiunea Generală a Serviciului Sanitar

Serviciul.............................. *din* ....
19 .... *luna*.................................. *în*..............
S'a primit dela..
din.............. *pentru următoarele :*

	Lei	B.
....	....	....
....	....	....
....	....	....
....	....	....
Total. . .	....	....

Șeful Serviciului,

No...............

(Format ½ coală)

Direcțiunea Generală a Serviciului Sanitar

Direcțiunea Generală a Serviciului Sanitar

Serviciul.............................. *din* ....
19...... *luna*.................................. *în*..............
S'a primit dela..
din.............. *pentru următoarele :*

	Lei	B.
....	....	....
....	....	....
....	....	....
....	....	....
Total. . .	....	....

Șeful Serviciului,

No...............

(câte 4 pe o filă)

Model 66.
(Bonuri de comandă)

Serviciul......
Județul ....

Bon de comandă No...........

192....... *Luna*............ *ziua*.......
Pentru a se elibera de D-l.....................
.... *următoarele :*

Cantit	Felul obiectelor	Preț unitar	Preț total
	Total. . .		

Șeful Serviciului,

Serviciul......
Județul ....

Bon de comandă No...........

192...... *Luna*........ *ziua*.......
Pentru a se elibera de D-l.....................
.... *următoarele :*

Cantit.	Felul obiectelor	Preț unitar	Preț total
	Total. . .		

Șeful Serviciului,

NB. Acest bon se va alătura la factură pentru a se putea ordonanța plata.

NB. Bonurile de comandă rămane neretrase de pe piață nu obligă în nici un fel pe direcțiunea generală, ele trebuind să fie predate, cu facturi în regulă, serviciului ce le-a emis, cel mai târziu, la finele fiecărei luni, în care s'a făcut comanda.

(Art. 14 din regul. de contabil și control).

(Format ¼ coală) (câte 2 pe o filă)

Serviciul ....

COMPT DE GESTIUNE PENTRU NUMERAR

pe anul financiar 192...../192...

Gestionar D-l.................. *intrat în funcțiune la* .... *192*......

Model 67.
(Cont de gestiune numerar)

INCASARI

No. de ordine	I. Incasări din buget	Lei	B.
	Sold la 31 Martie 192		
	Articolul		
	Incasat cu ordonanța No................... *pentru*..................		
	Articolul..................		
	....		
	....		
	....		
	Total . . .		
	II. Incasări din taxe și venituri sanitare		
	Sold la 31 Martie 192..................		
	Incasat din		
	» »		
	» »		
	» »		
	Total taxe și venituri. . .		
	Recapitulație		
	Incasări din ordonanțe .... *lei*		
	» *taxe venituri* »		
	Sold la 31 Martie 192 ..... »		
	Total încasări. . .		
	Plăți din ordonanță lei		
	Vărsați la stat din venituri..................		
	Rezultă sold în casă la 31 Martie 192..................		

(Format 1/2 coală)

PLAȚI ȘI VARSARI LA STAT

No. de ordine	I. Incasări din buget	Lei	B.
	Articolul		
	Plătite și justificate cu actele anexate la rapoartele No...................		
	....		
	Articolul		
	....		
	....		
	....		
	Total. . .		
	II. Vărsări la Stat din taxe și venit sanitare		
	Vărsat la.................. *cu recipisele No.*		
	Vărsat la.................. *cu recipisele No.*		
	Total vărsat. . .		
	Rezultă în casă la 31 Martie 192.......... *un sold în casă de lei*..................		
	Specificat astfel:		
	Sold din ordonanțe lei		
	» » *venituri* »		

Gestionar,

MINISTERUL DE INTERNE

DIRECŢIUNEA GENERALĂ A SERVICIULUI SANITAR

Spitalul ....

No. paturilor ....

Judeţul ....

Model 68.

TABELA ANUALA
DE
MIŞCAREA BOLNAVILOR IN SPITALE
pe anul..............................

Copiii se socotesc numai până la 12 ani

Clasificaţia boalelor [1]	NUMIREA BOALELOR	Bolnavi aflaţi la 1 Ianuarie 19				Bolnavii intraţi în cursul anulu 19 ...				EŞIŢI												Bolnavi rămaşi la 31 Decemvrie 19......				Nr. zilelor de căutare ale fiecărui bolnav în cursul anului 19......	Bolnaviii după naţionalitate				Bolnavii după religiune								INTERVENŢIUNI CHIRURGICALE EXECUTATE (DUPĂ BOALE)
										Vindecaţi				Amelioraţi				Morţi									Română		Străină		Creştini				Mahometani		zaici		
																															Ortodocşi		Alte rituri creştine						
				Copii				Copii				Copii				Copii				Copii				Copii														
		Bărbaţi	Femei	Băeţi	Fete	Bărbaţi	Femei	Băeţi	Fete	Bărbaţi	Femei	Băeţi	Fete	Bărbaţi	Femei	Băeţi	Feţe	Bărbaţi	Femei	Băeţi	Fete	Bărbaţi	Femei	Băeţi	Fete		Bărbaţi	Femei	Bărbaţi	Femei	Bărbaţi	Femei	Bărbaţi	Femei	Bărbaţi	Femei	Bărbaţi	Femei	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26		28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40

[1]) A se nota grupele, de boale tratate, cu cifrele latine corespunzătoare din clasificaţia-tip, înscrisă pe verso tabelei. După fiecare grup de boale, se va trage o linie orizontală, de separaţie.

NB. Fiind necesitate de mai multe foi de asemenea tabele, nu se vor lipi una sub alta, ci se vor coase sau lipi de marginile din stânga formând un caiet.

CLASIFICAŢIUNEA BOALELOR

I. Boale transmisibile

Difterie.
Variolă.
Scarlatină.
Pojar.
Febra tifoidă.
Dizenterie.
Tifus exantematic.
Meningită cerebro—spinală epidemică.
Tuse convulsivă.
Infecţiune puerperală.
Erisipel.
Oreillon.
Influenţă.
Holeră.
Ciumă.
Lepră.
Turbare.
Actfnomicoză.
Trichinoză.
Cisticercoză.
Răpciugă.
Cărbune.
Febră palustră.
Râe.
Tricofiţe.
Favus.
Sifilis primar (genital şi extra-genital).
Sifilis secundar.
» terţiar.
» ereditar.
Şancru moale.
Blenoragie.
Tuberculoza pulmonară.
» laringee.
» pleurală.
Meningită tuberculoasă.
Peritonită.
Enterită.
Nefrită.
Lupus tuberculos.
Tuberculosă articulară.
Tumoare albă.
Boala lui Pott.
Tub. org. genito-urinare (afară de nefrite).
Abces rece.
Tuberculoza altor organe.
Tuberculoza generalizată.

II. Boale generale

Cancer al mamelei.
» » ulterului.
Cancer al stomacului.
» » ficatului.
» » rectului.
» » feţei.
» » limbei.
» » altor organe.
Reumatism.
Gută.
Maladia bronzată a lui Addison.
Cloroză.

III. Intoxicaţiuni

Pelagră.
Alcolism acut sau cronic.
Saturnism.
Alte intoxicaţiuni prof. cronice.

IV. Boalele sist. nervos

Meningită.
Atacsie locomotrice.
Atofie musculară progr.
Congestiune şi emoragie cerebrală.
Ramolisment cerebral.
Paralizie generală.
Epilepsie.
Coree.
Scleroza în plăci.
» simetrică.
» laterală.
Paralizie labio-gloso-faringee.
Paralizie agitantă.
Guşa exoftalmică.

V. Boale de ochi

Conjunctivită catarală.
» foliculară.
» granuloasă.
Corpi streini.
Pterigion.
Keratită ulceroasă.
Stafilom.
Irită.
Coroidită.
Retinită.
Glaucom.
Nevrită optică.
Cataractă.
Strabism.
Paralizia muşchl. ochiului.
Blefarită.
Ecropion.
Entropion.
Trichiasis.
Dacriocistită.

VI. Boale de urechi

Otită.
Corpi străini can. aud.
Polipi ai urechei.
Cariea stâncei.
Cerumen.

VII. Boalele aparatului circulator

Pericardită.
Endocardită.
Angina pieptului.
Arterioscleroză.
Arterom arterial.
Aortită.
Anevrisme.
Embolie.
Tromboză.
Varice.
Hemoroide.
Flebită.
Limfangită.
Adenopatie.

VIII. Boalele aparatului respirator

Polipi nazali.
Ozena.
Corpi streini, în nas.
Vegetaţiuni adennoide.
Laringită.
Edem al glotei.
Crup stridilos.
Polipi laringei.
Bronchită acută.
Bronchită cronică.
Broncho-pneumonie.
Pneumonie.
Pleurită seacă.
Pleurită cu exudat.
Pneumo-torax.
Hidropneumotorax.
Piotorax.
Edem pulmonar.
Congestie pulmonară.

Gangrenă pulmonară.
Emfizem pulmonar.

IX. Boalele aparatului digistiv şi al anexelor

Stomatită.
Parotidită.
Ranula.
Carie dentară.
Amigdalită.
Abces retro-faringiar.
Corpi streini în esofag.
Retrecisementul esofag.
Gastrită acută.
Ulcer al stomacului.
Dispepsie.
Gastralgie.
Enterită.
Diaree şi enterită sub 2 a.
Parasiţi intestinali.
Obstrucţiune intestinală.
Abces al anusului.
Fistule anale
Icter cataral.
Icter grav.
Tumori hidactice ale Ficat.
Ciroză atrofică.
Ciroză biliară hipetrofică.
Calcule Biliare.
Abces al ficatului.
Angiocolită.
Cholcistită.
Peritonită.
Apendicită.

X. Boalele aparat. genito-urinar şi ale anexe

Nefrită acută.
Boala lui Bright.
Abces perinefretic.
Calcule renale.
Pielită.
Rinichiu mobil.
Hydronefroză.
Calcule vezicale.
Cistită acută.
Cistită cronică.
Tumori ale vezicei.
Corpi streini ai vezicei.
Fistule urinare.
Hipertrofia prostatei.
Prostatită.
Abces al prostatei.
Calcule prostatei.
Epididimita.
Funiculită.
Hidrocel.
Hematocel testicular.
Fimoză.
Parafimoză.
Metrită.
Metrororgie.
Fibrom uterin.
Histarp-miom.
Polip uterin.
Deviaţiuni ale uterului.
Prolaps uterin.
Kist al ovarului.
Leicoree.
Vaginism.
Salpingită.
Vulvită.
Ovarită.
Abces al sânului.
Kist al mamelei.
Avort.
Vărsături incoercibile.
Ruptura uterului.
Ruptura perineului.
Placenta previa.
Retenţia placentei.
Metro-peritonită.
Eclampsie.

XI. Boalele pielei şi ale ţesutului celular

Furunculoză.
Abces.
Peladă.
Urticarie.
Prurigo.
Psoriasis.
Pitiriasis.
Eczemă.
Impetigo.
Hérpes.
Ectimă.
Polysarcie.
Sclerodermie.
Micosis fungoid.
Seboree.
Zonă.
Pemfigius.

XII. Boalele organelor de locomoţiune

Periostită.
Osteo periostită.
Osteită.
Osteo mielită.
Carie.
Necroza oaselor.
Exostomă.
Osteom.
Osteomalacie.
Rachistim.
Aecolioză.
Lordoză.
Cifoză.
Fracturi (după oase şi reg.)
Artrită.
Hidartoză.
Corpi străini în articulaţie.
Anchiloză.
Artralgie.
Genuchiu valg.
Higroma.
Perinconitap.
Tarsalgie.
Picior valg dureros.
Luxaţiuni (după regiuni).
Entrose (după regiuni).
Miozită.
Ruptură musculară.
Ruptura unui tendon.
Tenossinovită.
Torticolis.
Lumbago.

XIII. Viicii de comform.

Hidrocefalie.
Hidrorachis.
Spina bifida.
Anencefai.
Encefalocel.
Omfalocel.
Buza de epure.
Hipospadias.
Criptorhidie.
Naevus Vascular.
Polidactilie.
Sindicatinlie.
Picor bont.
» valgus.
» varus.
» Equin.
Persistenţa gaurei lui Botal.

XIV. Boale chirurgicale

Contiziuni.
Plagi.
Congelări.
Arsuri (a se enumăra după grad şi regiuni).

XV. Diverse

Debilitate congenitală.
Cyanoza noilor născuţi.
Sinucideri (felul cum s'a produs. [1])
Otrăviri
Insolaţii.
Asfixii.

(Format 1/2 coală liniat)

Serviciul ....

Model 69.
(Tabelă de mişcarea epidemiilor)

TABELA ANUALĂ

De mişcarea epidemiei pe anul 192...

Numirea boalelor epidemice	Numirea comunelor	Durata epidemiei		MIŞCAREA BOLNAVILOR												IZOLAREA BOLNAVILOR						No. infirmerilor cari au funcţionat	OBSERVAŢIUNI
		Data începerei	Data încetărei	Aflaţi la 1 Ianuarie 192......		Imbolnăviţi în 192......		Totalul (coloanelor 5—8)		Morţi		Insănătoşiţi		Rămaşi bolnavi 31 Dec. 192......		In infirmerie		In spital		La domiciliu			
				B.	F.	B.	F.	B.	F.	B.	F.	B.	F.	B.	F.	B.	F.	B.	F.	B.	F.		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24

1. Judeţele vor indica toate comunele nominal, în care a existat epidemii.

a) Comunele cu aceleaşi boale se vor înscrie una sub alta în ordine cronologică, făcându-se totalul pentru fiecare boală.

a) Când va fi necesitate de mai multe foi nu se vor lipi una de alta, ci se vor coase sau lipi de marginea din stânga, formând un caiet.

Această tabelă se întocmeşte de medicii de oraşe capitale şi de medicii primari pentru comunele rurale şi urbane necapitale.

Se vor imprima şi pe verso (fără entête). (Format $^1/_2$ coală liniat)

Circ. sau orașul............. **TABELA (A)** **Model 70.**

Județul .... pe anul 192...... (Conjunctivită an. granuloasă)

Conjunctivita granuloasă

No. curent	NUMELE și PRONUMELE	Etatea	Profesiunea	Numirea spitalului unde a fost trimis	Căutat la domiciliu de	Starea în care se află bolnavul	Rezultatul tratamentului	In familie e milit. bolnav de conj. granuloasă	Observațiuni
							După tab. A. mod. 56		

MEDIC,

(Format $^1/_2$ colă liniat)

Circ. sau orașul............. **TABELA (B)** **Model 71.**

Județul .... pe anul 192...... (Tabelă anuală pelagră)

Bolnavi de pelagră

No. curent	NUMELE și PRONUMELE	Etatea	Profesiunea	Stadiul în care se află bolnavul			AMANUNTE INTERESANTE
				Gr. I	Gr. II	Gr. III	
							După tabela B mod. 56.

MEDIC,

((Format $^1/_2$ coală liniat)

Regiunea .... *sanitară*

Model 72.
(Tabelă de activitatea moaşelor)

TABELA ANUALĂ
DE
ACTIVITATEA MOAŞELOR
în anul 192......

NUMIREA judeţelor şi oraşelor capitale şi necapitale	Câte faceri au fost asistate de moaşele funcţ. personal			No. născuţilor în aceste faceri				Natalitatea totală în acest an				Câte alte moaşe cu diplomă profesează în localitate	Câte moaşe empirice există în localitate	Câte cazuri de infecţie puerperală a fost în localitatea respectivă	Aprecieri asupra activităţei moaşei funcţionare	OBERVAŢIUNI
	Tot timpul	Numai în lehuzie	In avorturi	Vii		Morţi		Vii		Morţi						
				B.	F.	B.	F.	B.	F.	B.	F.					

Inspector G-ral Sanitar,

NB. Se întocmeşte de regiune centralizând tabelele lunare.

(Format $^1/_4$ coală liniat)

Regiunea *sanitară*

Model 73.
(Tabela anuală de mişcarea Epidemiilor)

TABELA ANUALĂ

De mişcarea epidemiilor în anul 192......

JUDEŢELE sau ORAŞELE	No. comunelor cu epidemii	Felul epidemiei	MIŞCAREA BOLNAVILOR						Izolarea bolnavilor			No. infirmeriilor cari au funcţionat în anul 192....	OBSERVAŢIUNI
			Aflaţi la 1 Ian. 192....	Imbolnăviţi în anul 192......	Totalul bolnavilor în anul 192......	Morţi	Insănătoşiţi	Rămaşi bolnavi la 31 Decembrie 192......	In infirmerii	In spital	La domiciliu		

Inspector G-ral Sanitar,

(Format 1/2 coală liniat

NB. Această tabelă se va întocmi şi prezenta Direcţiunei de către regiuni şi trimestrial cu ocaziunea conferinţelor trimestriale ale Inspectorilor.

Regiunea .... sanitară.

Model 74.
(Tabelă pentru controlul prostituatelor)

TABELA ANUALĂ

Pentru controlul prostituatelor în anul 192....

ORAŞELE capitale şi ne-capitale	Numărul femeilor prostituate aflate la 1 Ianuarie 192......	Numărul femeilor prostituate adăogate în cursul anului 192......	Numărul femeilor prostituate cari au părăsit localitatea în cursul anului 192......	Numărul femeilor cari au renunţat la prostituţie	Numărul femeilor prostituate rămase la finele anului 192....	Din numărul total al femeilor prostituate au fost în cursul anului 192....		Numărul bordelelor	GĂSITE BOLNAVE DE:						Numărul femeilor bolnave trimise la spital în cursul anului 192....	OBSERVAŢIUNI
						In bordele	Singuratice		Blenoragie	Şancăr moale	SIFILIS			Alte boale		
											Primar	Secundar	Terţiar			

Inspector G-ral Sanitar,

NB. Se centralizează de Regiune după tabelele trimestrale.

(Format $^1/_2$ coală liniat)

Regiunea .... *sanitară* **TABELA ANUALĂ** **Model 75.**

De lepră pe anul 192......

NUMIREA comunelor cu asemenea bolnavi [1]) pe judeţe	Totalul bolnavilor pe sex		STAREA civilă		ETATEA								Unde se găsesc bolnavi		Condiţiunile de viaţă ale bolnavului			OBSERVAŢIUNI
					1—12 ani		12—20 ani		20—40 ani		40 ani în sus							
	Masculin	Femenin	Căsătorit	Necăsătorit	Băeţi	Fete	Băeţi	Fete	Bărbaţi	Femei	Bărbaţi	Femei	Internaţi	La domiciliu	Bună	Mediocră	Rea	

Inspector G-ral Sanitar,

[1]) Se vor însuma şi acei cari au fost trataţi în spitale.

(Format $^{1}/_{2}$ colă liniat).

Regiunea .... sanitară

Model 76.

(Tabelă anuală de bolnavi de pelagră)

TABELA ANUALĂ

De bolnavii de pelagră existenți în anul 192......

Județul sau orașul	No. comunelor cu asemenea bolnavi	TOTALUL bolnavilor pe sex		ETATEA								GRADUL BOALEI			Câți din ei au fost tratați în spitale	OBSERVAȚIUNI
				Dela 1-12 ani		Dela 12-20 ani		Dela 20-40 ani		Dela 40 ani în sus						
		Masculin	Femenin	Băeți	Fete	Băeți	Fete	Bărbați	Femei	Bărbați	Femei	I	II	III		

Inspector G-ral Sanitar,

Se vor însuma și acei ce au trecut prin spitale.

(Format 1/8 coală liniat)

Regiunea sanitară

TABELA ANUALĂ

Model 77.
(Tabela de acte medico-lagale)

De acte medico-legale pe anul 192

Județele *), orașele *) și d-nii medici legiști	Pentru necropsii	Avorturi și nașteri premature	Deflorări	Sodomii	Vulnerări	Contuziuni	Constatarea facultăților mintale	Intocsicațiuni	Scutiri de contribuție	Constatarea sănătăței	Diferite boale				OBSERVAȚIUNI

Inspector G-ral Sanitar,

*) Se vor însuma, conform rubricelor, toate actele emanate dela d-nii Medici de circumscripție rurală și urbană, dela medicii de spitale și medicii legiști.

(Format $^1/_2$ coală liniat)

Direcțiunea Generală a Serviciului Sanitar

Reg.............. Sanitară

Model 78.

(Tabelă semestrială și anuală)

TABELA

DE

Mișcarea vaccinaților și a revaccinaților din regiune pe anul 19......

NUMIREA ORAȘELOR și JUDEȚELOR	Nr. născuților din anul trecut	Nr. celor rămași din anul trecut		Nr. celor înscriși la catag. pentru		VACCINAȚI CU SUCCES							REVACCINAȚI CU SUCCES				OPERAȚI FĂRĂ SUCCES		Nu s'a prezentat la contr.		Câți urmează a se da în judecată (art. 54 din lege)	OBSERVAȚII
		Nevaccinați	Nerevaccinați	Vaccinat	Revaccinat	Dela 3 luni la 1 an	Dela 1—2 ani	Del 2—3 ani	Dela 3—4 ani	Dela 4—12 ani	Dela 12 ani în sus	Totalul vaccinaților	Dela 7—12 ani	Dela 12—21 ani	Dela 21 ani în sus	Totalul revaccinaților	Vaccinați	Revaccinați	Din cei vaccinați	Din cei revaccinați		
	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	22

Inspector general sanitar, (Format $^1/_2$ coală liniat) **Șeful biuroului de Epidemii,**

Serviciul..................................

No...........................

Anul.......... *luna*...................... *ziua*......

Model 79.

(Tabelă mişcarea epidemiilor decade)

TABELA

DE

Mişcarea.................................... **pe timpul de la**...................................... **până la**......................................

Numirea epidemiei	Numirea comunei	No. POPULAŢIUNEI	Mişcarea pop.		Bolnavi vechi		Bolnavi noui		TOTAL		Morţi		Insănătoşiţi		Rămaşi		ETATEA BOLNAVILOR NOUI										Izolarea bolnavilor			Religia bolnavilor noi				ETATEA DECEDAŢILOR										Religia decedaţilor				La câţi s'au făcut inocul. Preventive Curative Observaţie [1]
			Născuţi	Morţi	Sex bărbătesc	Sex femeiesc	Sex bărbătesc	Sex femeiesc	Sex bărbătesc	Sex femeiesc	Sex bărbătesc	Sex femeeesc	Sex bărbătesc	Sex femeiesc	Sex bărbătesc	Sex femeiesc	Dela 0—1 ani	Dela 1—2 ani	Dela 2 5 ani	Dela 5—10 ani	Dela 10 15 ani	Dela 15—20 ani	Dela 20 30 ani	Dela 30—40 ani	Dela 40—50 ani	Dela 50 ani în sus	In infirmerie	In spital	La casele lor	Creştini: Ortodocşi	Creştini: Alte rituri	Mozaici	Mahometani	Dela 0—1 an	Dela 1—2 ani	Dela 2—5 ani	Dela 6—10 ani	Dela 11 15 ani	Dela 16 20 ani	Dela 21—30 ani	Dela 31—40 ani	Dela 41—50 ani	Dela 50 ani în sus	Creştini: Ortodocşi	Creştini: Alte rituri	Mozaici	Mahometani	

Medic...

NB. Această tabelă se înaintează la fiecare zece zile fără alt raport, una la Direcţiunea Generală şi una la regiune.

[1]) In această rubrică se vor trece nominal morţii presupuşi ea provocaţi din aceeaşi epidemie, cari s'au produs până la declararea epidemiei. Ori-ce bolnavi ce se constată atins de această boală se înscrie printre bolnavii noi în momentul constatărei indiferent de stadiul boalei în care se găsesc.

(Format $^{1}/_{2}$ coală liniat)

Serviciul sanitar al..............................

Model 80.

(Buletin lunar rezumativ epid.)

BULETIN LUNAR REZUMATIV

de mersul boalelor infecţioase cu declaraţie obligatorie (art. 48) pe luna.............................. **19**..........

LOCALITATEA	Variolă						Scarlatină						Pojar						Difterie						Febră tifoidă						Dizenterie						Tuse convulsivă											
	No. comunei infectate	Aflaţi la	Bolnavi noui	Izolaţi în Spit. sau infirmerii	Morţi	Rămaşi la	No. comunei infectate	Aflaţi la	Bolnavi noui	Izolaţi în Spit. sau infirmerii	Morţi	Rămaşi la	No. comunei infectate	Aflaţi la	Bolnavi noui	Izolaţi în Spit. sau infirmerii	Morţi	Rămaşi la	No. comunei infectate	Aflaţi la	Bolnavi noui	Izolaţi în Spit. sau infirmerii	Morţi	Rămaşi la	No. comunei infectate	Aflaţi la	Bolnavi noui	Izolaţi n Spit. sau infirmerii	Morţi	Rămaşi la	No. comunei infectate	Aflaţi la	Bolnavi noui	Izolaţi în Spit. sau infirmerii	Morţi	Rămaşi la	No. comunei infectate	Aflaţi la	Bolnavi noui	Izolaţi în Spit. sau infirmerii	Morţi	Rămaşi la	No. comunei infectate	Aflaţi la	Bolnavi noui	Izolaţi în Spit. sau infirmerii	Morţi	Rămaşi la ....

Şeful serviciului,

Se înaintează Regiunei de către Medicii primari de judeţ şi Medicii de oraşe capitale.

[1]) Comunele rurale se vor aduna la un loc sub indicaţiunea «Comune rurale şi Comunele urbane necapitale se vor indica separat. Acest buletin complectat se va înainta negreşit Regiunei la 8 ale fiecărei luni ce urmează. Regiunea îl va înainta direcţiunei Generale centralizat pe judeţe, oraşe capitale şi necapitale, pe imprimatul model 80.

(Format $^1/_2$ coală liniat).

Model 81.
Buletin pentru centralizare

BULETIN DE MIŞCAREA BOLNAVILOR DE
Mouvement des maladies infecti

REGIUNILE SANITARE PE JUDEȚE	VARIOLĂ Variole						Tifus exantematic Typhus exanthématique						SCARLATINĂ Scarlatine						DIFTERIE Diphtérie						FEBRĂ Fièvre		
	Nr. comunelor infectate Nr. des communes infectées	Aflaţi la ...... Se trouvant	Bolnavi noui Malades déclarés	Izolaţi în spitale sau infirmerii Isolés dans les hôpitaux on infirmeries	Morţi Décédés	Rămaşi la ...... Restant	Nr. comunelor infectate Nr. des communes infectées	Aflaţi la ...... Se trouvant	Bolnavi noui Malades déclarés	Izolaţi în spitale sau infirmerii Isolés dans les hôpitaux on infirmeries	Morţi Décédés	Rămaşi la ...... Restant	Nr. comunelor infectate Nr des communes infectées	Aflaţi la ...... Se trouvant	Bolnavi noui Malades déclarés	Izolaţi în spitale sau infirmerii Isolés dans les hôpitaux on infirmeries	Morţi Décédés	Rămaşi la ...... Restant	Nr. comunelor infectate Nr. des communes infectées	Aflaţi la ...... Se trouvant	Bolnavi noui Malades déclarés	Izolaţi în spitale sau infirmerii Isolés dans les hopitaux on infirmeries	Morţi Décédés	Rămaşi la ...... Restant	Nr. comunelor infectate Nr. des communes infectées	Aflaţi la ...... Se trouvant	Bolnavi noui Malades déclarés

(Format $^1/_1$ coală)

BOALE INFECȚIOASE DIN COMUNELE......................

euses dans les communes..............................

Model 81.
Bu'etin pentru centralizare

TIFOIDA tifoïde			DIZENTERIE Dysenterie						TUSE CONVULSIVA Coqueluche																		OBSERVAȚIUNI
Izolaţi din spital sau infirmerii Isolés dans les hôpitaux ou infirmieres	Morţi Décédés	Rămaşi la .... Restant	No. comunelor infectate Nr. des communes infectées	Aflaţi la .... Se trouvant	Bolnavi noui Malades déclarés	Izolaţi în spitale sau infirmerii Isolés dans les hôpitaux ou infirmeries	Morţi Décédés	Rămaşi la .... Restant	No. comunelor infectate Nr. cos communes infectées	Aflaţi la .... Se trouvant	Bolnavi noui Malades declarés	Izolaţi în spitale sau infirmerii Isolés dans les hôpitaux ou infirmeries	Morţi Décédés	Rămaşi la .... Restant	No. comunelor infectate No. des communes infectées	Aflaţi la .... Se trouvant	Bolnavi noui Malades déclarées	Izolaţi în spitale sau infirmerii Isolés dans les hôpitaux on infirmeries	Morţi Décédés	Rămaşi la .... Restant	No. comunelor infectate Nr. des communes infectées	Aflaţi la .... Se trouvant	Boluavi noui Malades déclarées	Izolaţi în spitale sau infirmerii Isolés dans les hôpitaux on infirmeries	Morţi Décédés	Rămaşi la .... Restant	

(Format $^{1}/_{1}$ coală)

Model 82.

(Registru epidemii cu repertor)

MIŞCAREA EPIDEMIEI DE..............................

NUMIREA COMUNEI sau ORAŞULUI	No. populaţiunei	DECADA				Mişcarea populaţiei		Bolnavii vechi		Bolnavii noui		TOTAL		Morţi		Insănătoşiţi		Rămaşi		Etatea bolnavilor noui										Izolarea bolnavilor		
		DE LA		PÂNĂ LA																												
		Ziua	Luna	Ziua	Luna	Născuţi	Morţi	Sex bărbătesc	Sex femeesc	Sex bărbătesc	Sex femeesc	Sex bărbătesc	Sex femeesc	Sex bărbătesc	Sex femeesc	Sex bărbătesc	Sex femeesc	Sex bărbătesc	Sex femeesc	Dela 0–1 an	Dela 1–2 ani	Dela 2–5 ani	Dela 5–10 ani	Dela 10–15 ani	Dela 15–20 ani	Dala 20–30 ani	Dela 30–40 ani	Dela 40–50 ani	Dela 50 ani în sus	In infirmerie	In spital	La casele lor
1	2	3				4		5		6		7		8		9		10		11										12		
Comuna.																																

(Format $^{1}/_{1}$ coală liniat)

(Cu copertă)

Model 82.
(Registru epidemii cu repertor)

DIN JUDEŢUL..

Religia bolnavilor				ETATEA DECEDAŢILOR										Religia decedaţilor				DATA ivirei epidemiei		DALA stingerei		Raportul cu care s'a primit ştiinţele		
Creştini														Creştini										
Ortodocşi	Alte rituri	Mozaici	Mahomendani	Dela 0—1 an	Dela 1—2 ani	Dela 2—5 ani	Dela 6—10 ani	Dela 11—15 ani	Dela 16 20 ani	Dela 21—30 ani	Dela 31 - 40 ani	Dela 41—50 ani	Dela 50 ani în sus	Ortodocşi	Alte rituri	Mozaici	Mahomendani	Ziua	LUNA	Ziua	LUNA	No.	Ziua	LUNA
13				14										15				16		17		18		

(Format ¹/¹ coală liniat)

(Cu copertă)

Județul..............................

Infirmeria ....

Localitatea ....

Model 83.

(Registru de partizi pentru infirmerii)

REGISTRU DE

Lunile pentru cari, sau în timpul cărora, s'a făcut cheltuiala	**Numele și Pronumele** Titularului și calitatea lui	Boala pentru care a funcționat	Când s'a deschis	Când s'a închis	No. bolnavilor căutați		Zilele de căutare	Chiria pentru infirmeriile închiriate				AVANSUL ACORDAT		
								SUMA PLĂTITĂ		No. mandatului și data lui	Timpul prin care s'a plătit	Suma avansată		No mandatului i data lui
					Bărbați	Femei		Lei	B.			Lei	B.	

(Format $^1/_1$ coală liniat) (Cu copertă)

PARTIZI PENTRU INFIRMERII

Model 83.
(Registru de partizi pentru infirmerii)

ALIMENTAŢIE						Timpul pentru care s'a plătit întreţinerea	Reparaţiuni diverse			Diurnele personalului auxiliar			TOTALUL sumelor man-mandatate		Observaţiuni
Suma de plată		Suma subordonată													
Lei	B.	Lei	B.	No. mandatului şi data lui			Lei	B.	No. mandatului şi data lui	Lei	B.	No. mandatului şi data lui	Lei	B.	

(Format 1/1 coală)

Judeţul sau oraşul ....

Spitalul ....

Anul 19..........

Model 84.

(Registru de partizi pentru spitale)

REGISTRU DE PAR

Luna în care s'a făcut cheltuiala		Numele şi calitatea titularului	Avansul acordat					Salariul personalului					INTREŢINEREA									
													ALIMENTAŢIA					CHELTUELI MARUNTE				
Luna	Ziua		Lei	B.	No. mandatului	Luna	Ziua	Lei	B.	No. mandatului	Luna	Ziua	Lei	B.	No. mandatului	Luna	Ziua	Lei	B.	No. mandatului	Luna	Ziua

(Format ¹/ coală liniat) Cu copertă)

Model 84.
(Registru de partizi pentru spitale)

TIZI PENTRU SPITAL

TIMPUL pentru care a plătit întreţinerea	COMBUSTIBIL					DIVERSE					REPARAŢIUNI										TOTALUL sumelor mandatate		Observaţiuni
	Lei	B.	No. mandat.	Luna	Ziua	Lei	B.	No. mandat.	Luna	Ziua	Lei	B.	No. mandat.	Luna	Ziua	Lei	B.	No. mandat.	Luna	Ziua	Lei	B.	

(Format $^1/_2$ coală liniat)

Direcţiunea Generală a Serviciului Sanitar

Serviciul.............................

Model 85.
(Tabelă numerică vaccinări anual)

TABELA
DE
Mişcarea vaccinaţilor şi a revaccinaţilor din .... pe anul 19......

Numirea comunei sau circomscripţiei	No. născuţilor din anul trecut	No. celor rămaşi din anul trecut		No. celor înscrişi la catagr. pentru		VACCINAŢI CU SUCCES							Revaccinaţi cu succes				Operaţii fără succes		Nu s'a prezentat la control		Câţi urmează a se da în judecată (art. 54 din lege)	OBSERVAŢII NB. Şeful ierarchic va rota măsurile ce a luat pentru îndreptarea neregulelor ce s'ar vedea că rezultă din datele consemnate în această tabelă
		Nevaccinaţi	Nerevaccinaţi	Vaccinaţi	Revaccinaţi	Dela 3 luni la un an	Dela 1 2 ani	Dela 2—3 ani	Dela 3—4 ani	Dela 4—12 ani	Dela 12 ani în sus	Totalul vaccinaţilor	Dela 7—12 ani	Dela 12—21 aul	Dela 21 ani în sus	Totalul revaccinaţiior	Vaccinaţi	Revaccinaţi	Din cei vaccinaţi	Din cei revaccinaţi		
1	2	3	4	5.	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	2	22	

NB. Se întocmeşte anual de medicul de circomscripţie pe comune şi în urmă de medicul primar de judeţ pe circomscripţiuni. La oraşe se urmează ca la judeţ. Judeţele şi oraşele capitale înaintează Regiunei tabelele centralizate fără alt raport.

(Format $^{1}/_{2}$ coală liniat)

Serviciul..

Model 86.

(Tabelă lunară de consult. gratuite)

TABELA LUNARA

DE

Consultațiuni gratuite pe luna .... **anul 19**.............

ORAȘUL SAU CIRCOMSCRIPȚIA	No. comunelor cari compun circomscripția	Bolnavi consultați [1])		Totalul bolnavilor	Bolnavi după protecție		No. BOLNAVILOR DE[1])											Observațiuni
		La domiciliul lor	La dispensar		Români	Străini	Paludism	Pelagră	Sifilis	Tuberculoză	Alcolism	Conj. granul.	Cancer	Lepră				

NB. Se înaintează lunar de Circomscripțiunile rurale și urbane pe cale ierarhică. Orașele capitale și județele o centralizează pe circomscripțiuni consemnând în rubrică separată consultațiunile date de Șefii acestor servicii și o înaintează Regiunei.

1) Se va consemna numărul real al bolnavilor, iar nu acel al consultațiunilor date.

(Format $^{1}/_{2}$ coală liniat)

Serviciul sanitar al..................................

Model 87.
(Tabelă consultațiuni gratuito anuală)

TABELA
DE
Bolnavii tratați la consultațiuni zilnice pe anul.............

Clasarea boalelor (conform tabelei mod. 87)	Numirea boalelor	Bolnavii prezentați la consultațiuni gratuite				Total		Bolnavi după protecțiune				BOLNAVI DUPA RELIGIUNE								Totalul consultaților	Observațiuăi
				Copii				Români		Străini		CREȘTINI				Mahomet.		israeliți			
												Ortodocși		Alte rt. crest.							
		Bărbați	Femei	Băeți	Fete	Bărbați	Femei	Bărbați	Femei	Bărbați	Femei	Bărbați	Femei	Bărbați	Femei	Bărbați	Femei	Bărbați	Femei		

NB. Această tabelă se và trimete în dublu exemplar de spitale și serviciile sanitare de orașe la finele anului la Regiunea sanitară respectivă care înaintează Direcțiunei Generale un exemplar.

(Format /½ coală liniat)

Regiunea ....
....

Model 88.
(Tab. trimestrială şi anuală de consult.

TABELA TRIMESTRIALA ŞI ANUALA

DE

Consultaţiuni gratuite pe trimestrul .... anul 192......

JUDEŢELE SAU ORAŞELE	Bolnavi consultaţi		Totalul bolnavilor	Bolnavi după protecţie		Boale sociale (numărul real al bolnavilor)								Observaţiuni
	La domicilul lor	La dispensar		Români	Străini	Paludism	Pelagră	Sifilis	Tuberculoză	Alcoolism	Conjuctivită granuloasă	Cancer	Lepră	

Inspector General Sanitar,

NB. Se întocmeşte centralizându se de Regiune după Tabela Mod. 87.

(Format $^1/_2$ coală liniat)

Model 89.

(Tabela lunară de morţi din oraşe)

TABELA

DE

Numărul morţilor, după etate din oraşul .... pe luna .... 19............

NUMIREA ORAŞULUI (capitale şi necapitale)	No. morţilor fără născuţi morţi			Născuţi morţi		MORŢI DUPĂ ETATE																									No. total al născuţilor vii		NOTE
						Până la 7 zile împlinite		Dela 8 zile până la 1 lună împlinită		In a 2-a lună până la 6 luni împlinite		In a 7-a lună până la un an împlinit		In al 2-lea an		In al 3-lea an		In al 4-lea an		In al 5-lea an		Dela 6—10 ani împliniţi		Dela 11—15 ani împliniţi	Dela 11—15 ani neîmpliniţi	Dela 16—18 ani neîmpliniţi	Dela 18 ani în sus	Dela 15 ani în sus	De etate necunoscută				
	Masculin	Femenin	Total	Băeţi	Fete	Băeţi	Fete	Băeţi	Fete	Băeţi	Fete	Băeţi	Fete	Băeţi	Fete	Băeţi	Fete	Băeţi	Fete	Băeţi	Fete	Băeţi	Fete	Băeţi	Fete	Băeţi	Bărbaţi	Femei	Bărbaţi	Femei	Băeţi	Fete	

CAUZELE DECESELOR

CAUZA DECESULUI		Masculin	Femenin	Total	OBSERVAŢIUNI
Difterie					
Variolă					
Scarlatină					
Pojar					
Febră tifoidă					
Dizenterie					
Tifos exantematic					
Meningită cerebro-spinală epidemică					
Febră puerperală					
Tuse convulsivă					
Tetanos					
Răpciugă					
Dalac					
Turbare					
Influenţă					
Impaludism					
Sifilis					
Pelagră					
Lepră					
TUBERCULOZA	Plămânilor (cuprinzând şi pe cea puerperală şi laringee)				
	Creerului şi a membranelor				
	Organelor digestive (cuprinzând şi peritonita tuberculoasă)				
	Căilor urinare şi organelor sexuale				
	Oaselor şi articulaţiilor				
	Ganglionară (scrofuloză)				
	Pielei (lupus)				
	Miliară				
Debilitate congenitală					
Alcoolism					
Cancer	al mamelei				
	al uterului				
	al stomacului				
	al feţei				
	al limbei				
	al altor organe				

CAUZELE DECESELOR (nrmare)

CAUZA DECESULUI		Masculin	Feminin	Total	OBSERVAŢIUNI
Congestia şi emoragia creerului					
Debilitate senilă					
Bronchită acută					
» cronică					
Pneumonie					
Maladii organice ale inimei					
Gastro-enterită					
Diaree şi enterită (sub 2 ani)					
Afecţiuni ale stomacului (afară de cancer)					
Ciroza ficatului					
Accidente puerperale ale sarcinei şi ale naşterei (afară de febra puerperală): emoragi, albuminurile şi eclampsie, etc.					
Tumori (necanceroase) şi alte maladii ale organelor genitele femeeşti . . .					
Alte boale					
Morţi violente	Accidente				
	Omucideri				
	Sinucideri				
Morţi în spitale	Din oraşul respectiv				
	Veniţi din altă parte				

NB.—In această tabelă se consemnează numai născuţii şi morţii cari fac parte din populaţiunea stabilă a oraşului. Ea se va înainta lunar în primele 8 zile regiunei sanitare respective, în dublu exemplar care va înainta un exempla Direcţiunei Sanitare.

Tot aceiaşi tabelă se va forma şi anual centralizându-se cele lunare.

Medic de oraş,

(Format 1/4 coală liniat)

Model 90.

(Registru memoriu de personal pe servicii)

Serviciul ....

REGISTRU MEMORIU DE PERSONAL PE SERVICII

NUMIREA FUNCȚIUNEI	REȘEDINȚA	NUMELE ȘI PRONUMELE TITULARULUI

Titlul ce posedă	Numărul și data decretului deciziei de numire sau însărcinare	SITUAȚIA TITULARULUI				Mai ocupă vre o altă funcțiune cu leafă sau diurnă și din ce budget	Observațiuni
		Definitiv	Stagiar	Provizoriu	Suplimentar		

(Format $^1/_1$ coală linat) (cu copertă)

Model 91.
(Stat de salarii cu mijloace)

MINISTERUL
DIRECȚIUNEA GENERALĂ
S T

Serviciul .... *De retribuțiunea, indemnizația de chirie și indemnitatea de scumpetea traiului cuvenit*

No curent	NUMELE și PRONUMELE	NUMIREA POSTURILOR	DATA de când ocupă postul în care funcționează			Zile servite	COTA chiriei			Retribuțiuni după budget						Rețineri pentru casa pensiunilor												Cuantumul net al retribuțiunii	
							Căsătoriți sau văduvi		Necăsătoriți	Leafă		Diurnă		Total		10 %		1/4		Sporul retribuțiunii		Amenzi		Economii prin vacanță		Total			
			Anul	Luna	Ziua		Cu copii minori	Cu copii majori		L.	B	L	B	L.	B.	L.	B.	L.	B.	L	B.	L.	B.	L.	B	L.	B.	L.	B.

Se certifică prezența la serviciu a personalului cuprins în acest stat și exactitatea cifrelor :

Șeful Serviciului,

(Format 1/1 liniat) (Cu copertă și mijloace)

DE INTERNE

A SERVICIULUI SANITAR

A T

Model 91.

(Stat de salarii cu mijloace)

personalului .... *pe luna* .... *anul 19*..........

Indemnizaţia de chirie		Indemnitatea de scumpetea traiului		TAXA de 3 %				SUMA de plată						PENTRU REŢINERI								Suma plătită ca retribuţiune		Totalul sumei plătite		SEMNĂTURA FUNCŢIONARULUI	No. recepiselor pentru plata contribuţiunilor
														Casele speciale ministerul de interne				Casa funcţ. publici		TOTAL							
				Asupra lefei		Asupra chiriei		Ca retribuţiune		Ca indemnizaţie de chirie		Ca indemnizaţie de scumpete		Depunere de 3 % din leafă		Rate lunare la împrumuturi		Cotizaţii	Rate la împrumuturi								
L.	B	L.	B	L.	B	L.	B.	L.	B.	L.	B.	L.	B	L.	B.	L.	B.	Lei	Lei	L.	B.	L.	B.	L.	B.		

Pentru achitare:

Delegatul serviciului,

(Format ½ coală liniat)

(Cu copertă şi mijloace)

SERVICIUL SANITAR
AL ....

Anul 19............

Model 92.
(Tàbelă do leproşi)

TABELA

Bolnavii de lepră din ....

No. curent	NUMELE ŞI PRONUMELE	Etatea	SEXUL		Starea civilă		Profesiunea	DOMICILIUL ACTUAL			LOCUL
			Bărbaţi	Femei	Căsătorit	Necăsătorit		Judeţul	Comuna	Cătuna	Judeţul

Medic,

Format ¹/₁ coală liniat)

Model 92.
(Tablou de leproşi)

ANUALA

Judeţul ....

NAŞTERII		Dacă a venit sănătos sau bolnav în comuna care locueşte	Timpul de când este bolnav şi cam în ce circumstanţe a provenit boala	Dacă a mai fost supus tratamentului medical, unde, cât timp şi când	DACA părinţii bolnavului sunt sănătoşi sau dacă suferă şi ei de lepră, şi cine anume; dacă se mai află în familia lui bolnavi de lepră şi cine anume; şi în fine, dacă îşi aduce aminte bolnavul că, în comuna sau în casa unde a stat a mai văzut pe cineva suferind de această boală, şi cine anume	Condiţiunile vieţei bolnavului			OBSERVAŢIUNI
Comuna	Cătunul					Bună	Mediocră	Rea	

NB. Această tabelă se va trimite la finele anului regiunei sanitare de către serviciile sanitare de judeţe, de orşae capitale şi de spitale.

Serviciul sanitar al ....

T A B

Pe anul

Model 93.

DE ORBI, SURDO-MUȚI

(Tabela de orbi, surdo-muți, creti i și gu ați)

O R B I

NUMIREA COMUNELOR (Pentru regiuni numirea județelor)	Aflați la 1 Ian arie 19......		Adăogați în cursul anului 19......		Morți în anul 19......		Mutați din localitate în anul 19......		Rămași la 31 Decem. 19......		OBSERVAȚIUNI
	Sex bărbătesc	Sex femeesc	Sex bărbătesc	Sex femeesc	Sex bărbătesc	Sex femeeesc	Sex bă-bătesc	Sex femeesc	Sex bărbătesc	Sex bărbătesc	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

Medic,

SURDO-MUȚI

NUMIREA COMUNELOB	Aflați la 1 Ianuarie 19......		Adăogați în cursul anului 19......		Morți în anul 19......		Mutați din localitate în anul 19......		Rămași la 31 Decemb. 19......		OBSERVAȚIUNI
	Sex bărbătesc	Sex femeesc	Sex bărbătesc	Sex femeesc	Sex bărbătesc	Se5 femeesc	Sex bărbătesc	Sex femeesc	Sex bărbătes	Se5 femeesc	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

Medic,

NB. Această tabelă se va trimite regiunei sanitare la finele anului de către serviciile sanitare de județe și orașele capitalei. Regiunea o centralizează pe județe.

E L A
19

Model 93.
(Tabelă de orbi, surdo-muți, cretini și gușați

CRETINI ȘI GUȘAȚI

CRETINI

NUMIREA COMUNELOR (Pentru regiuni numirea județelor)	Aflați la 1 Ianuarie 19......		Adăogați în cursul anului 79......		Morți în anul 19......		Mutați din localitate în anul 19......		Rămași la 31 Decemb. 19......		OBSERVAȚIUNI
	Sex bărbătesc	Sex femeesc	Sex bărbătesc	Sex femeesc	Sex bărbătesc	Sex femeesc	Sex bărbătesc	Sex femeesc	Sex bărbătesc	Sex femeesc	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

Medic,

GUȘAȚI

NUMIREA COMUNELOR	Aflați la 1 Ianuarie 19......		Adăogați în cursul anului 19......		Morți în anul 19......		Mutați din localitate în anul 19......		Rămași la 31 Decemb. 19......		OBSERVAȚIUNI
	Sex bărbătesc	Sex femeesc	Sex bărbătesc	Sex femeesc	Sex bărbătesc	Sex femeesc	Sex bărbătesc	Sex femeesc	Sex bărbătesc	Sex femeesc	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

Medic,

(Format 1/1 coală iliniat

Regiunea .... sanitară

Model 94.
(Tabelă anuală de tuberculoşi)

TABELA ANUALĂ

PENTRU

Bolnavii de tuberculoză pulmonară în anul 192......

JUDEŢUL SAU URAŞUL	No. comunelor cu asemenea bolnavi	Totalul bolnavilor pe sex:		ETATEA								Gradul boalei			Condiţiunile de viaţă ale bolnavului			Câţi din ei au fost trataţi în spitale	OBSERVAŢIUNI
				1—12 ani		12—20		20—40 ani		Dela 40 ani în sus									
		Masculin	Femenin	Băeţi	Fete	Băeţi	Fete	Bărbaţi	Femei	Bărbaţi	Femei	I	II	III	Bună	Medioeră	Rea		

Inspector General Sanitar,

NB. Se vor însuma şi acei cari au fost trataţi în spitale.

(Format 1/2 coală liniat)

Rogiunea .... *sanitară*

Model 95.
(Tabela anuală de sifilis)

TABELA ANUALĂ
DE
Bolnavii de sifilis pe anul 192.......

JUDEŢUL sau ORAŞUL	No. comunelor cu asemenea bolnavi	Totalul bolnavilor pe sex :		ETATEA								SIFILIS					Ce tratament s'a aplicat			Rezultatul toatamentului			Câţi au fost trimişi în spital	OBSERAŢIUNI
				1—12 ani		12—20 ani		20—40 ani		Dela 40 ani în sus														
		Masculin	Feminin	Băeţi	Fete	Băeţi	Fete	Bărbaţi	Femei	Bărbaţi	Femei	Primar	Secundar	Terţiar	Ereditar	Parasifilis	Arsenical	Mercurial	Alte tratamente	Vindecaţi	Cu focarele închise	Nevindecaţi		

Inspector General sanitar,

NB. Se vor însuma şi acei cari au fost trataţi în spitale.

(Format ½ coală

Serv. sanitar al ....

Model 96.
(Tabelă de alienaţ).

TABELA ANUALA
DE ALIENAŢI PE ANUL 19

NUMIREA COMUNELOR	Aflaţi la 1 Ianuarie 192......		Alienaţi din nou în cursul anului 19......		Insănătoşiţi		Mutaţi din localitate		Trimişi în ospiciu		Morţi		Rămaşi la 31 Decembrie		Alienaţi după protecţie				Alienaţi după religie								Numărul alienaţilor						Numele şi pronumele alienaţilor rămaşi în viaţă la 1 Decembrie 192 . diagnoza fiecăruia	
																			Creştină															
															Română		Străină		Ortodoxă		Alte rituri creştine		Mahomedană		Mozaică		In căutarea medicală particulară		Internaţi în ospiciu		Fără căutare medicală			
	Bărbaţi	Femei	Bărbaţi	Femei	Bărbaţi	Femei	Bărbaţi	Femei	Bărbaţi	Femei	Bărbaţi	Femei	Bărbaţi	Femei	Bărbaţi	Femei	Bărbaţi	Femei	Bărbaţi	Femei	Bărbaţi	Femei	Bărbaţi	Femei	Bărbaţi	Femei	Bărbaţi	Femei	Bărbaţi	Femei	Bărbaţi	Femei	Numele şi pronumele	Diagnoza
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35

Medic,

(Format ½ coală liniat)

NB. Se va trimite la finele anului regiunei sanitare de către Serviciile sanitare de judeţe, orase capitale şi spitale.

Regiunea .... sanitară

TABELA ANUALA

DE ALIENAŢI PE ANUL 192......

Model 97.
(Tabelă anuală de alienaţi).

JUDEŢUL *) sau ORAŞUL *)	Aflaţi la 1 Ianuarie 192......		Alienaţi din nou în cursul anului 192		Însănătoşiţi		Mutaţi din localitate		Trimişi în ospiciu		Morţi		Rămaşi la 31 Decembrie 192......		Alienaţi după protecţie				Alienaţi după religie								Numărul alienaţilor						Formele principale ale boalei, centralizate numeric					OBSERVAŢIUNI
																			Creştină																			
															Română		Străină		Ortodoxă		Alte rituri creştine		Mahomedană		Mozaică		În căutarea medicală particulară		Internaţi în ospiciu		Fără căutare medicală							
	Bărbaţi	Femei	Bărbaţi	Femei	Bărbaţi	Femei	Bărbaţi	Femei	Bărbaţi	Femei	Bărbaţi	Femei	Bărbaţi	Femei	Bărbaţi	Femei	Bărbaţi	Femei	Bărbaţi	Femei	Bărbaţi	Femei	Bărbaţi	Femei	Bărbaţi	Femei	Bărbaţi	Femei	Bărbaţi	Femei	Bărbaţi	Femei						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39

Inspector General sanitar,

*) Se vor însuma şi acei cari au trecut prin spitale.

(Format ¼ coală liniat).

Serviciul.......................................

Model 98.

TABELA

DE AŞEZĂMINTELE SPITALICEŞTI CARI AU FUNCŢIONAT IN ANUL 19 ....

(*de stat şi particulare, Eforii, Epitropii, Comunităţi, etc.*)

No. curent	**Numirea aşezământului**	No. Paturilor	De cine se administrează	Anul fondărei sau punerei în funcţiune	Fondaţie de Stat	Fondaţie de Privată	De cine se administrează	Ce fonduri particulare are	Are pavilion de izolare pentru boale contagioase	Dacă are pavilion sau camere separate pentru tuberculoşi	Dacă are sala de operaţie	Dacă se primesc femei pentru facere	Dacă are etuvă de desinfectare şi ce anume sistem	Dacă băile sunt în bună stare	In ce mod sunt alimentate cu apă	**Observaţiuni**

Medic,

(Format 1/2 coală liniată)

NB. Se va trimete în dublu exemplar la Regiune care va înainta Direcţiei Generale un exemplar.

Circ. sau Oraşul ....
Judeţul ....

Model 99.
(Tabelă anuală de tuberculoză pulmonară)

TABELA C.

Pe anul 192......

Bolnavii de tuberculoză pulmonară

No. curent	Iniţialele numelui şi pronumelui bolnavului	Etatea	Sexul	Profesia	Gradul boalei I, II sau III	Origina probabilă a boalei	Starea părinţilor	Ereditatea	Dacă mai are pe cineva în familie cu tuberculoză	Condiţiunile de trai ale bolnavului, (bună, mediocră, rea)	Alte amănunte cari ar interesa

Medic, (Identică şi pe verso) (Format $^1/_2$ coală liniat)

Se întocmeşte după tabela C din modelul 56.

Circ. sau Oraşul ....
Judeţul ....

Model 100.
(Tabelă anuală de sifils)

TABELA D.

Bolnavii de sifilis trataţi în anul 192......

No. curent	Iniţialele numelui şi pronumelui bolnavului	Etatea	Sexul	Profesia	Diagnoza	Tratamentul aplicat	Data începerei tratamentului	Data terminărei tratamentului	Alte amănunte interesante

Medic, (Identică şi pe verso) (Format $^1/_2$ coală liniat)

Se întocmeşte după tabela D din modelul 56.

Model 10[1].

(Tabelă de controlul prostit. trimestrial)

SERVICIUL SANITAR

al ....

TABELĂ

PENTRU

Controlul prostituatelor, pe trimestrul .... *19* ....

Nr. femeilor prostituate aflate la	Nr. femeilor prostituate adăogate în cursul trimes.	Nr. femeilor prostituate care au părăsit localit. în trimes.	Nr. femeilor care au renunțat la prostituție	Nr. femeilor prostituate rămase la finele trimes.	Din Nr. total al femeilor prostituate au fost în cursul trimes.		Nr bordelelor	In care anume zile din săptămână se vizitează femeile prostituate	Găsite bolnave de :						Nr. femeilor bolnave trimise la spital	Observațiuni
					In bordel	Singuratice			Blenoragie	Şancăr moale	Sifilis			Alte boale		
											Primar	Secundar	Terțiar			

Medic,

(Format $^1/_4$ coală liniat)

NB. Se întocmește de medicii de orașe capitale și necapitale și se înaintează Regiuni trimestrial.

Serviciul..............................

Judeţul..............................

Model 102.
(Jurnal de Casă)

JURNAL DE CASĂ

Nr. de ordine al operaţiunei	DATA Anul, luna şi ziua	Specificarea detailat a Operaţiunilor	Sume încasate din ordonanţe şi venituri		Sume plătite sau vărsate la Stat din venituri	
			Lei	B	Lei	B.
		Total de reportat . . .	....	....	....	....

NB. In text se va arăta lămurit Nr. şi data ordonanţelor şi recipiselor de vărsare.

(Format $^1/_2$ coală liniat) (Şi pe verso)

Regiunea.............. *sanit.*.......

Model 103.
(Tabelă de conjuctivită granuloasă)

TABELĂ ANUALĂ

DE

Bolnavi de conjuctivită granuloasă pe anul 192.......

Judeţul sau Oraşul	Nr. comunelor cu asemenea bolnavi	Totalul bolnavilor pe sex		Câţi din ei au fost trataţi în spitale	Observaţiuni
		Masculin	Femenin		

(Format $^1/_2$ coală liniat)

Regiunea .... *Sanitară*

Model 104.
(Registru de ordine pentru mandate)

REGISTRU

Din numărul de ordine al mandatelor de plată emise pe exercițiul 19......—19 ...

Nr. de ordine	DATA		A-ţia financiară asupra căreia s'a emis	Art. Bugetar	Nr. ordonanţei de delegaţiune în baza căreia s'a emis			Valoarea ordonanţei de plată		Pe ce nume s'a emis	Semnătura de primire sau Nr. ordinului de expediere
	Luna	Ziua			No.	Luna	Ziua	Lei	B.		

(Format $^1/_2$ coală liniat)

(Şi pe verso)

Regiunea .... *Sanitară*

Administrația Financiară.......

Articol bugeter ....

Model 105.

(Registru partizi pentru mandate)

REGISTRU DE PARTIZI

Pentru ordonanțe și mandate de plată

Exercițiul 19 .... *—19* ....

No. ordonanței de delegație .... *valoarea* ....

No. ordonanței de delegație .... *valoarea* ....

No. ordonanței de delegație .... *valoarea* ....

No. ordonanței de delegație .... *valoarea* ....

Total ....

Nr. de ordine al mandatului	DATA		Pe ce nume s'a emis mandatul	Motivul plăţei şi timpul pentru care se face	Suma de primit		RETINERI																No. jurnalului de înregistrare	No. dosarului la care s'a cartat actele justificative
	Luna	Ziua			Lei	B.	Sporul reținut pentru casa pensiilor		10 % pentru casa pensiilor		Taxa de 3 %		Cotizații pentru casa de credit		Rețineri pentru datorii la casa de credit		Popriri legale		Amenzi		Taxa de 0.50 %			
							Lei	B	Lei	B.	Lei	B	Lei	B	Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.		

NB. Acest registru se va ține pe partizi de servicii și de artic. bugetare.

(Format $^1/_2$ coală liniat)

Locul unde se aplică timbru de 10 lei

REGATUL ROMÂNIEI

Model 106.
Patente pentru vase

Direcțiunea Generală a Serviciului Sanitar

PATENTĂ DE SĂNĂTATE

Portul...

Noi Medicul portului.......................... *încredințăm că bastimentul însemnat mai la vale pleacă din acest port în condițiunile următoare:*
Numele bastimentului ....
Natura bastimentului ....
Pavilionul ....
Tonele ....
Tunuri ....
Atașat la portul ....
Destinația ....
Numele căpitanului ....
Numele medicului de bord..................................
Echipajul în număr de............ *este*..................................
Călătorii în număr de............ *sunt* ....
Incărcarea ....
Bolnavi pe bord (câți sunt și de ce boală) ....
Starea igienică a bastimentului ....
„ „ „ echipajului ....
„ „ „ pasagerilor..................................
Obiecte de hrană și aprovizionare ....
Apă ....
Incredințăm pe lângă aceasta că starea sanitară a portului și a împrejurimilor este..................................

S'a constatat în port sau împrejurimi în ultima săptămână
(a se nota dacă cazurile sunt sau nu izolate)

Cazuri de holeră
„ „ ciumă (pestă)
„ „ friguri galb.
Epizotii ....

Și spre încredințare am liberat această patentă la ora........ a. m. / p. m.
la......................... *a lunei*.............................. *anul 19*..............

L. S.

Medic,

Oficiant sanitar de serviciu,

(Format mare pe hârtie groasă)

Serviciul sanitar al.......................... **Model 107.**

Tabelă de acte medico-legale

TABELA

pe anul 19.......

Actele medico-legale eliberate de către medicii aflaţi în funcţiuni publice

NATURA ACTELOR	CÂTE S'AU ELIBERAT DE: Medic primar al jud.	Medic de Circ urban sau rur.	Medicul spit.
Pentru necropsii	....	....	....
» *avorturi şi naşteri premature*	....	....	....
» *deflorări*	....	....	....
» *sodomii*	....	....	....
» *vulnerări*	....	....	....
» *contuziuni*	....	....	....
» *constatarea facultăţilor mintale*	....	....	....
» *intoxicaţiuni*	....	....	....
» *scutire de contribuţiuni*	....	....	....
» *diferite boale*	....	....	....
» *constatatarea sănătăţei*	....	....	....
Total . . .	....	....	....

Medic, (Format $^1/_2$ coală)

MINISTERUL DE INTERNE **Model 108.**

Direcţiunea Generală a Serviciului Sanitar

Casa Sănătăţei Publice Rurale

No.......................

Domnule,

Se anexează Deciziunea No.....................*din*....................*luna*.................. *1921, spre a fi camunicată D.*.................................... *la domiciliul din* .... *strada No.*...................... *judeţul*.......................................

Pe verso, dispoziţiunile art. 65 din legea sanit. modif.

Directorul General,

Şeful contenciosului,

Avocat,

D.-Sale

Domnului...

Dispoziţiunile art. 65 din legea sanitară modificată. Comunicarea sunteţi obligat a o face, sub pedeapsă disciplinară în cel mult 5 zile dela primire. Apelul se declară tot la D-voastră în termen de 5 zile dela comunicare. Veţi restitui procesul-verbal de comunicare după trecerea celor 5 zile dela comunicare, odată cu apelul, dacă s'a făcut, iar în cazul când nu s'a făcut apel, veţi face menţiune pe procesul-verbal de comunicare.

(Format $^1/$ coală)

ROMÂNIA

MINISTERUL DE INTERNE

Direcțiunea Generală a Serviciului Sanitar

Regiunea............ sanitară

No......................

19...... *luna*..................... *în*......

Model 109.
(Adrese pentru mandate

Domnule..

Spre răspuns la Raportul Dv. cu No.....................
din a. c. am onoare a vă înainta alăturatul mandat de plată cu No...................... *în sumă de lei*....................., *bani*............, ...

....

....

....

Inspector General Sanitar,

Șeful cancelariei,

Domniei-Sale

Domnului ....

(Format 1/2 coală)

CONCEPT

Serviciul ....

No. ....

Model 110.
(Concepte pentru mandate)

No. Jurnalului ....

Data ....

Scris de ....

Copiat ....

Domnului ....

....

Jud. ....

Spre răspuns la Raportul D-voastră cu No. .... *din a. c., am onoare a vă înainta alăturatul mandat de plată cu No.* .... *în sumă de lei* ...., *bani* ...., ...

....

....

....

....

....

....

....

Format $^1/_8$ coală)

Spitalul ....
Județul ....

Model 111.
(Tabelă lunară de mișcarea boln. în spitale)

TABELA REZUMATIVA

Pe luna .... *192*......

NUMIREA SPITALULUI	No. paturilor	BOLNAVI TRATAȚI IN SPITAL: Aflați la 1...... 19......		Intrați		Totalul aflaților și intraților		Ieșiți		Morți		Rămași la 31...... 192......		Zile de căutare	BOLNAVI AMBULANȚI tratați la consultațiuni gratuite		
		Bărbați	Femei	Bărbați	Femei	Bărbați	Femei	Bărbați	Femei	Bărbați	Femei	Bărbați	Femei		Bărbați	Femei	Total

NUMIREA BOALELOR	IN SPITAL: No total al bolnavilor		IN SPITAL: Din care au murit		La consultațiuni zilnice		Intervențiuni chirurgicale
	Bărbați	Femei	Bărbați	Femei	Bărbați	Femei	
Difterie.							
Variolă.							
Scarlatină							
Pojar.							
Febră tifoidă							
Dizenterie							

Model 111. (urmare)

Tifos exantematic							
» recurent							
Meningită cerebro-spinală epid,							
Infecție puerperală							
Tuse convulsivă							
Tetanos							
Răpciugă							
Dalac							
Turbare							
Influență							
Impaludism							
Sifilis							
Alte boli venerice							
Conjuctivită granuloasă							
Pelagră							
Lepră							
Tuberculoză pulmonară							
Tuberculoza altor organe							
Cancer							
Alte tumori							
Pneumonie							
Alte boale ale aparatului respirator							
Maladii organice ale inimei							
Gastro-enterită							
Diaree și enterită (sub 2 ani)							
Accidente puerperale ale sarcinei și ale nașterii (afară de infecția puerperală): emoragii, albuminurie și eclamsie, etc							
Afecțiuni chirurgicale							
Alte boale							
Total							

Medicul Spitalului,

(Format 1/2 coală liniat)

Model 112.
(Devis, foi duble)

DEVIS

No.	Arătarea lucrărilor	Cantități	Dimensiuni			Cuburi sau suprafețe		Prețuri unitare		SUME	
			Lungime	Lățime	Grosime Inălțime	Parțiale	Totale	Lei	B.	Lei	B.

(Format $^{1}/_{2}$ coală liniat) (Identic și pe verso)

Model 113.
(Carnet partizi, lucrări)

Partida..............................

No. curent	Natura cheltueiilor	SUMA aprobată		Articolul de unde se efectuiază plata	No. jurnalului de înregistrare pe care s'a dat aprobarea	Prețuri unitare		No. jurnalului de efectuarea plății	Observațiuni
		Lei	B.			Lei	B.		

(Format $^{1}/_{2}$ coală liniat) (Identic și pe verso)

Model 114.

(Cazierul personal)

CAZIERUL

No. ....

Numele: *de familie* ....

de botez ....

Naționalitatea	*Poziția militară:* ....
Născut în: *anul*	....
luna	....
ziua	*Studiile și titlurile:* ....
comuna	....
județul	....
Căsătorit	....
Copii	....

Model 114. (urmare)

DATA	CONCURSURI ŞI EXAMENE	DATA	APRECIERI ŞI NOTE DE SERVICIU
....	....	....	....
....	....	....	....
DATA	FUNCŢIUNI OCUPATE	**DATA**	FOAIE DE SĂNĂTATE ŞI CONCEDII
....	....	....	....
....	....	....	....
DATA	INSĂRCINĂRI SPECIALE ŞI MISIUNI	**DATA**	PEDEPSE
....	....	....	....
....	....	....	....
DATA	LAUDE ŞI RECOMPENSE	**DATA**	LUCRĂRI
....	....	....	....
....	....	....	....

(Format $^1/_3$ coală pentru fiecare capitol)

Model 115.

(Cont de gestiune bugetară)

a)

CONT

DE

GESTIUNE BUGETARĂ

AL

REGIUNEI...... SANITARĂ

PE

Trimestrul............ *din exercițiul 19*...... — *19*......

(Format $^{1}/_{2}$ coală)

d)

RECAPITULAȚIE

Credite	**Plăți**
Dela Art........., *Lei*............, *B.*.......	*Dela Art.*........, *Lei*............, *B.*.......
» » ...., » ...., »	» » ...., » ...., » ....
» » ...., » ...., »	» » ...., » ...., » ....
....	....
Total . . . Lei............, *B.*.......	*Total . . Lei*............, *B.*.......
....	
Sold Creditor Lei............, *B.*.......	

Șeful Regiunei,
(Inspector general Sanitar)

Contabil,

No............. *Luna*..........................

(Format $^{1}/_{2}$ coală liniat)

Model 115. (urmare)

Regiunea............ **Santară** b) c) *Exercițiul 19*...... — *19*......
Trimestrul....................

CONT DE GESTIUNE BUGETARĂ

AL REGIUNEI ....

Pe trimestrul.............................. *din exercițiul 19*...... — *19*......

No. curent	CREDITE ACORDATE PRIN ORDONANȚE DE DELEGAȚIUNE	Valoarea Lei	Valoarea B.
	Articolul............ **din Buget**		
	*)...		
	Ad-ția financiară a jud.............., *Lei*......, *B.*.......		
	» » » » ...., » ......, »		
	» » » » ...., » ......, »	....	....
	Total Lei	....	....
	Tramsport . . .	....	....

No. curent	SUMELE MANDATATE	Valoarea Lei	Valoarea B.
	Report . . .		
	Articolul .... **din Buget**		
	*)...		
	Ad-ția financiară a jud.............., *Lei*......, *B.*.......		
	» » » » ...., » ......, »		
	» » » » ...., » ......, »	....	....
	Total Lei	....	....
	Total . . .	....	....

*) A se copia conținutul articolului din buget.

(Format ½ coală) (Format ½ coală)

ROMÂNIA

MINISTERUL DE INTERNE

Direcțiunea Generală a Serviciului Sanitar

Regiunea.................... *Sanitară*

No.....................

Model 116.
(Mandat de plată)

Orașul și data emiterei mandatu
....

MANDAT DE PLATĂ

Exercițiul......................
Capitolul ....
Articolul ....

In virtutea creditului ce mi s'a deschis de D-l Ministru .... prin Ordonanța de Delegație No.......... D-nul Administrator financiar al județului .... va face să se plătească suma cuprinsă în mandatut de față

Numele și Calitatea celui în drept a primi banii	Motivul cheltuelii	SUMA		Observațiun și acte justificative
		Lei	B.	

Prezentul mandat s'a emis de subsemnatul pentru suma de Lei ....

Șeful Regiunei,
Inspector General Sanitar,

Șeful comptabilității

Am primit suma în drept a se plăti după Mandatul de față.

(Format ½ coală)

No. .... **Model 117.** *Delegaţia No.* ....

.... (Aviz pentru mandat de plată) *Exerciţiul* ....

MINISTERUL DE INTERNE

DIRECŢIUNEA GENERALĂ A SERV. SANITAR

REGIUNEA .... SANITARĂ

AVIZ

Pentru Mandatul No. .... emis asupra Administraţiei financiare a judeţului ....

Nomenclatura bugetului		Numele şi calitatea tularului	Motivul cheltuelei	Suma de plată		Acte justificative	Observaţiuni
Cap.	Art.			Lei	B.		

Suma de plată după avizul de faţă este de lei ....

Şeful Regiunei,
Inspector General Sanitar,

Şeful comptabilităţei,

La .... *în* .... *19*......

L. S.

(Format 1/2 coală)

Model 118.

(Tabelă de morți din județe)

TABELA LUNARA *)

DE

Numărul morților, după etate, din comunele rurale, ale județului .... *pe luna* *19*

NUMIREA COMUNEI	Numărul morților fără			Născuți morți		MORȚI DUPĂ ETATE																										No. total al născuților vii		NOTE
						Până la 7 zile împlinite		Dela 8 zile până la 1 lună împlinită		In a 2-a lună până la 6 luni împlinite		In a 7-a lună până la 1 an împlinit		In al 2-lea an		In al 3-lea an		In al 4-lea an		In al 5-lea an		Dela 6—10 ani împliniți		Dela 11-15 ani împliniți	Dela 11-15 ani împliniți	Dela 16-18 ani neîmpliniți	Dela 18 ani în sus	Dela 16 ani în sus	De etate necunoscut				
	Masculin	Femenin	T O T A L	Băeți	Fete	Băeți	Fete	Băeți	Fete	Băeți	Fete	Băeți	Fete	Băeți	Fete	Băeți	Fete	Băeți	Fete	Băeți	Fete	Băeți	Fete	Băeți	Fete	Băeți	Bărbați	Femei	Bărbați	Femei	Băeți	Fete	

Prefect, (Format $^1/_2$ coală liniat) **Referend statistic,**

*) Această tabelă e alcătuită de către Prefectură *întocmai* după rubricile extrase din Tabela de despoere și recapitulare (pag. 10—14) a Statisticei generale și trebue complectată cu date *exact copiate* din aceea tabelă, înaintându-se apoi lunar Regiunei Sanitare respective, care o va înainta Direcțiunei Generale Sanitare, centralizată pe județe fără specificarea comunelor.

MINISTERUL DE INTERNE

Direcțiunea Generală a Serviciului Sanitar

Serviciul

Model 119.
(Foaie zilnică de plată)

FOAIE ZILNICA

De lucrătorii prezenți la atelierul de reparațiuni în ziua de

No. corent	Numele și Pronumele	Funcțiunea	Salariul pe zi		ORARIUL															Totalul orelor lucrate	Suma cuvenită	
			Lei	B.	6	7	8	9	10	11	12	1	2	3	4	5	6	7	8		Lei	B.

Controlat de noi,

Șeful Serviciului de Economat,

Șeful Atelierului,

(Format coală ½ liniat)

Model 120.

(Carnet de lucrări executate în Atelier)

Registru de reparațiuni și lucrări executate în Atelier

No buletinului	DATA			No. Notei	Obiectul fabricat sau reparat	Localitatea de unde provine	Natura fabricațiunei sau reparațiunei	Valoarea fabricațiunii sau reparațiunei		Data eșirei din Atelier		
	Anul	Luna	Ziua					Lei	B.	Anul	Luna	Ziua

(Format ½ coală liniat) (Cu copertă)

Model 121.
(Cerere de material la Atelier)

Cerere de Material pentru Atelierul mecanic

Reg. .... *Sanitară*

No. .... *ziua* .... *luna* .... *192* ...

Pentru [1]) *trebuințele atelierului* / *lucrarea* [2])

....

....

este nevoe de următorul material: ...

....

....

Șeful atelierului

Mecanic,

Cerere de Material pentru Atelierul mecanic

Reg. .... *Sanitară*

No. .... *ziua* .... *luna* .... *192* ...

Pentru [1]) *trebuințele atelierului* / *lucrarea* [2])

....

este nevoe de următorul material: ...

....

Șeful atelierului,

Mecanic,

APROBAREA

Prezenta cerere se admite [1]) *în total* / *reducându-se la* [2])

....

Inspector general,

(Format ½ coală)

Reg. .... *Sanitară*

Serviciul Atelierului

Data Emisiunei ....

» *Inapoierei* ....

Model 122.

(Buletin pentru lucrări în atelier)

BULETIN No. ....

ASUPRA

Confecționărei sau reparațiunei de ....

Adresa de comandă ....

Schițe însoțitoare No. ....

Data	Numele Lucrătorului	Felul Lucrului	Certific primirea	Data	Preț unitar	Valoarea		Timpul resp. Valoarea totală		Data	AVANS		Observațiuni
						Lei	B.	Lei	B.		Lei	B.	

(Format 1/4 coală)

Economat: primit pentru expediere la ....

«Asupra aceleiași comande se pot emite mai multe buletine».

Spre atențiune: Piese stricate ori descoperiri de defecte se va raporta imediat. Fiecare lucrător este deplin răspunzător pentru buna execuțiune a lucrărei ce execută. Materialele necesare lucrării se vor libera din magazie numai la prezentarea acestui buletin.

MATERIALELE INTREBUINȚATE

Data	Cantit.	Felul Materialelor	Preț unitar		Valoarea materialelor		Manopere		Cost total		Perderi de materiale			Observațiuni
			Lei	B	Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.	Cantitatea	Lei	B.	

(Pe verso)

Model 123.
(Concepte salarii judoțe)

Regiunea ...... Sanitară

CONCEPT

Serviciul Contabilităței

No. ....

No. jurnalului
Data ......
Scris de
Copiat de

Domnului Administrator financiar al județului

Am onare a vă înainta mandatul de plată No. în sumă de lei .... bani ..., retribuțiunea personalului sanitar al acelui județ pe luna .... 19....., și vă rugăm să procedați conform instrucțiunilor date.

....

No. ......

Domnului Medic Primar al județului

Spre răspuns la raportul D-voastră cu No. din a. c. am onoare a vă face cunoscut că s'a expediat D-lui Administrator financiar mandatul de plată No. , de lei , bani , retribuțiunea personalului sanitar al acelui județ pe luna 192 .

(Format ¼ coală)

Model 124.

(Carnet pentru lucrători)

INVENTAR

No.	DENUMIREA UNELTEI	Quant	Valoarea		Observaţiuni
			Lei	B.	

(Format $^1/_4$ coală liniat)

Extras din Regulament

1. Lucrătorul primeşte şi garantează buna stare şi numărul uneltelor primite şi menţionate în acest livret.
2. Nu-i este permis a împrumuta, a-şi face unelte din nou şi nici a le scoate din atelier fără permisiune.
3. Uneltele uzate le va restitui magaziei contra altor noi, sau va cere scăderea lor din inventar.
4. Nu-i este permis a-şi însuşi uneltele ce nu-i aparţin. Acest fapt va fi foarte sever pedepsit.
5. Îşi va face scoaterea uneltelor cât de des posibil şi va fi ori când gata pentru revizia uneltelor.
6. La părăsirea serviciului va preda uneltele din acest inventar în stare bună şi complecte.
7. Uneltele de uz comun se vor ridica prin contra-marcă dela sculărie.
8. Carnetul se va păstra în stare curată şi perderea sa se pedepseşte cu 5 lei.
9. Nerespectarea acestor dispoziţiuni atrage după sine pedepse foarte severe.

Direcţia Generală a Serviciului Sanitar
SERV. DE ATELIERE

(Pe verso)

Model 125.

(Referate pentru contencios)

Direcţia Generală Sanitară — Contencios

REFERAT

Asupra proceselor din ziua de *192*
Instanţa .... *Avocat delegat* ....
Delegaţia No. ....

No. curent	Numele şi Pronumele Contravenientului	Dosarul şi anul	Obiectul procesului	Observaţiuni şi detalii	Hotărîrea dată în acea zi

Avocat delegat,

(Format 1/4 coală liniat)

Model 126.

(Carnet situaţie de lucrări)

No. curent	SPITALUL	SUMA		No. curent	SPITALUL	SUMA	
		Lei	B.			Lei	B.
	Report . .				Report . .		
	De reportat . .				De reportat . .		

(Format 1/2 coală liniat)

Model 127.

(Registrul de intrare)

REGISTRUL DE INTRARE

(Registratura centrală)

No. înregistrărei de intrare	Autoritatea dela care s'a primit corespondenţa	No. şi data	Serviciul căruia a fost repartizată	Semnătura de primire a archiv. respective	Fiind greşit repartizată s'a dat serviciului ....

(Format $^1/_1$ coală liniată)

Model 128.

(Registrul de eşire)

REGISTRUL DE EŞIRE

(Registratura centrală)

No. înregistării de expediţie şi data	Autoritatea căreia se trimete	Data când corespondenţa a fost expediată de registratură	No. condicii de expediţie cu care a fost trimis	Observaţiuni

(Format $^1/_1$ coală liniată)

Model 129.

(Registrul de partizi pentru lucrări)

REGISTRUL PARTIZI

SPITALUL ....

No. curent	NATURA CHELTUELILOR	Suma aprobată		Articolul de unde se efectuiază plata	No. jurnalului de înregistrare pe care s'a dat aprobarea	Plata efectuată		No. ordonanței de plată	Observațiuni
		Lei	B.			Lei	B.		

(Format 1/2 coală liniat)

(Identic și pe verso)

REGATUL ROMANIEI

MINISTERUL DE INTERNE

DIRECŢIUNEA GENERALĂ

A

SERVICIULUI SANITAR

CONTENCIOSUL

No.........

Model 130.

(Adresa către Advocaţi)

Domnule Avocat,

Am onoare a vă înainta citaţi... rugându-vă să bine voiţi a vă prezenta în ziua de.. pentru a apăra interesele casei sănătăţei publice rurale în proces..

comunicându-ne rezultatul.

Director General,

Şeful Contenciosului,

Avocat

Domniei-Sale

Domnului Avocat al Statului din jud.

(Format $^1/_4$ coală)

MINISTERUL DE INTERNE
DIRECȚIUNEA GENERALĂ
A
SERVICIULUI SANITAR
Casa Sănătăței Publice Rurale
No.

Model 131.

Domnule Prim Președinte,

Avem onoare a vă înainta apelul intentat de contravenientul .... din .... Strada .... No. .... județul .... pentru a fixa termen de judecată, citând și Casa Sănătăței publice rurale conform art. 65 din legea sanitară modificată în 1921.

Director General,

Șeful Contenciosului,
Avocat

Domniei-Sale
Domnului Prim Președinte al Trib. ....

(Format 1/4 coală)

Regiunea Sanitară — **Model 132.**
(Adrese pentru șefii de cancelarie)

No.......

192 ... Luna

Domnului
la ...

D-l Inspector General, șef al acestei regiuni, prin raportul Dv. No. ...... *din* ...... *a pus următoarea rezoluție *)*......

......

Am onoare a v'o comunica spre știință în regulă.

Șeful Cancelariei,

Șeful Biuroului,

*) Se va consemna în mod exact și fără nici o schimbare de termeni rezoluția pusă.

(Format 1/4 coală)

Model 133.

DIRECȚIUNEA GENERALA A SERVICIULUI SANITAR
CASA SĂNĂTĂȚII PUBLICE RURALE

DECIZIUNEA No. ......
din **1921**

Având în vedere actele din dosar și anume:
din care se constată că D-l ......
domiciliat în......
art....... *din legea sanitară prin faptul că:*......
In baza art. 65 al legii sanitare modificat în 1921, aplică contravenientului sus zis...... *amendă în folosul Casei Sănătății publice rurale.*
Cu drept de apel în termen de 5 zile la autoritatea administrativă, care a efectuat comunicarea.

Director General,

Șeful Contenciosului,
Avocat

(Format 1/2 coală câte 3 asemenea)

Model 134.
(Registrul de intrare)

REGISTRUL DE INTRARE
(Registratura serviciilor)

No. şi data corespondenţei			Autoritatea de unde emană corespondenţa şi prescurtarea conţinutului	Dosarul la care s'a clasat	Lucrarea rezultată
No. înregistrărei de intrare	Luna	Ziua			

(Format $^1/_2$ coală liniat)

Model 135.
(Registrul de eşire)

REGISTRUL DE EŞIRE
(Registratura serviciilor)

No. şi data corespondenţei				No. corespondenţei şi al înregistrărei de intrare	No. dosarului la care s'a clasat	Autoritatea către care este adresată lucrarea eşită şi cuprinsul ei pe scurt	No. răspunsului la această lucrare
No. corespondenţei eşite	Ziua	Luna	Anul				

(Format $^1/_2$ coală liniat)

Model 136.

(Rapoarte sanitare trimestriale)

Regiunea .... sanitară

RAPORT SANITAR PE TRIMESTRUL

Anul ....

Mişcarea populaţiei

Numirea oraşelor capitale şi necapitale şi a judeţelor	Numărul		Numărul morţilor în total	Din aceşti morţi au fost copii		Diferenţa între născuţi şi morţi		Observaţiuni
	Născuţilor în total	Născuţii morţi		Până la 1 an	Dela 1—10 ani	In plus	In minus	

Boale epidemice (art. 48)

BOALE	No. de cazuri	Unde sunt:		Morţi	Existenţi	Judeţele unde s'a constatat şi câte	Observaţiuni
		Internaţi	La domiciliu				
Variolă							
Tifus Exantematic							
Scarlatină							
Difterie							
F. Tifoidă							
Dizenterie							
Tuse Convulsivă							
Ciuma							
Holeră							
Tifus recurent							
Oreillonul							
Meningita cerebro-spin.							
Febra Puerperală							
Conjunctivita granuloasă							
Lepra							
Tuberculoza internă ori externă							
Tetanosul							
Răpciuga							
Dalacul							
Turbarea							
Muşcăturile de animale turbate							

Model 136 (urmare)

Asistența în spitale

SPITALELE	No. de paturi	Aflați	Intrați	Morți	In ființa	Observațiuni

Infirmerii de izolare

Numirea infirmeriei	Permanentă sau provizorie	Pentru ce boală ?	Câți bolnavi a izolat	Câți din aceștia au murit ?	Câți sunt actualmente ?	Observațiuni

Azile, Ospicii

Numirea Azilului sau Ospiciului	Destinația	No. locurilor	Aflați	Intrați	Morți	Rămași	OBSERVAȚIUNI

Model 136. (urmare)

Dispensarii și policlinici

NUMIREA	No. bolnavilor la consultații	Câți copii până la 5 ani	CÂȚI AU FOST BOLNAVI DE:															Observațiuni
			Variolă	Tifos exantematic	Scarlatină	Difterie	Febră tifoidă	Dizenterie	Tuse convulsivă	Pelagră	Paludism	Tuberculoză	Sifilis	Lepră	Conjunctivită gran.	Alcoolism		

Inspecțiuni executate și lucrări sanitare în județ

Numirea județelor	No. zilelor întrebuințate în inspecțiuni de:			Acte de control sanitar executate de:		Autopsii medico-legale executate de:		Observațiuni
	Inspectorul general	Medicul primar	Medicii de circumscripție	Medicul primar	Medicii de circumscripție	Medicul primar	Medicii de circumscripție	

Model 136. (urmare)

Lucrări sanitare la oraşe

Numirea oraşului	Câte izolări de boale epidemice s'au făcut	Câte desinfecţiuni cu etuva s'au făcut	Câte operaţii de control sanitar	Câte autopsii medico-legale	Cauzele principale ale deceselor constatate	Observaţiuni

Gestiunea bugetară a regiunei

Art. bugetare	Prevederi sau credite	Ce s'a cheltuit?	Ce mai este disponibil?	Observaţiuni

Consideraţiuni asupra stărei sanitare generale şi apreciaţiuni asupra funcţionărei serviciilor

....

....

....

....

....

....

....

Inspector General,

Şeful cancelariei,

(Format $^1/_2$ coală liniat pe patru pagini)

Model 147.

(Nomenclatură pentru medicamente)

a) NOMENCLATURA
Medicamentelor de prescris pentru Spitale
(M. S.)

No. curent	MEDICAMENTE
1	Acid acetic concentrat
2	Acid acetic cristalizat
3	Acid arsenios
4	Acid boric cristalizat
5	Acid boric pulverizat
6	Acid carbolic concentrat
7	Acid citric
8	Acid clorhidric concentrat
9	Acid clorhidric dilut
10	Acid cromic
11	Acid fosforic dilut
12	Acid lactic
13	Acid nitric concentrat
14	Acid nitric fumant
15	Acid oxalic
16	Acid picric
17	Acid salicilic (p. a. l. gr.)
18	Acid sulfuric concentrat
19	Acid sulf. dilut
20	Acid tanic
21	Acid tartric
22	Adrenalina sol. 1 $^{0}/_{00}$.
23	Alcool c. 95$^{0}/_{0}$ și denaturat
24	Alcool denaț. cu formol
25	Alcool camforat
26	Aloe
27	Alaun crud (piatră acră)
28	Amoniac concentrat
29	Amoniu acetic soluție
30	Amil nitrie fiole
31	Amil pulverizat
32	Antipirină (p. 0.50 ctgr.)
33	Apă distilată
34	Apă de lauro-cireși
35	Apă oxigenată
36	Apă de var
37	Arenal
38	Argint nitric (creioane)
39	Argint nitric cristalizat
40	Aristol
41	Aspirină (p. a 0.50 ctgr.

No. curent	MEDICAMENTE
42	Atropină sulf. sol 1$^{0}/_{0}$
43	Atoxil
44	Balsam copaic
45	Benzină
46	Benzonaftol
47	Bismut scheilic
48	Bismut subnitric
49	Buline foi
50	Carbonat de calciu
51	Calciu clorur sic
52	Calciu fosforic
53	Calciu glicerofosfat
54	Calciu hipoclorit
55	Calciu sulfat (gips)
56	Camfor
57	Cărbune de tei pulverizat
58	Ceară japonică
59	Chinină bromhidrică
60	Chinină chlorhidrică
61	Chinină sulf.
62	Chinină Bisulfurică
63	Chinină tanică
64	Cloralhidrat
65	Cloroform pentru narcoză în tub de 15 gr. și 30 gr.
66	Cloroform pur
67	Clorură de etil (kelen)
68	Coajă de China
69	Cocaină clorhidrică
70	Codeină pură
71	Cafeină pură
72	Cafeină natrobenzoică
73	Colargol
74	Colir astrigent
75	Colir cu sol. acid boric $^{1}/_{3}$
76	Colodiu
77	Criogenină
78	Creozot pur
79	Cupru sulfuric
80	Dermatol
81	Dionină.

Model 137. (urmare)

No. curent	MEDICAMENTE	No. curent	MEDICAMENTE
82	Diuretină (pac. a 0.50 ctg.)	123	Flori de tei
83	Electrargol fiole	124	Flori de mușețel
84	Emplastru Diachilon (met.)	125	Foi de beladona pulv.
85	Emplastru mercur Vigo (m.)	126	Foi de digitală (p. a 0,50 ct.)
86	Emplsstru vezicant (metri)	127	Foi de jaborandi
87	Eter	128	Foi de melisă
88	Extract de acouit	129	Foi de mentă
89	Extract de beladona (moale)	130	Foi de sena (sinamichie)
90	Extract de chinină (moale)	131	Foi de uva ursi
91	Extract de chinină (fluid)	132	Formol
92	Extract de coca	133	Formol pastile
93	Extract de condurane (fluid)	134	Glicerină
94	Extract de cascara sagrada	135	Guiacol pur
95	Extract de ferigă eteric în caps. (a 0.50 cgr.)	136	Guiacol carbonis
		137	Guiacol fosforic
96	Extract de gentiana (moale)	138	Gumă arabică pulv.
97	Extract de hamamelis virg. II	139	Heroină clorh.
98	Extract de hidrastis canad. II	140	Helmitol
99	Extract de hiosciam sic.	141	Huile gris 40% flacoane
100	Extract de Kola	142	Ihtiol (sulfo amoniacal)
101	Extract de nuca vomica	143	Iod sublimat
102	Extract de opiu	144	Ipeca pulbere de rădăcină
103	Extract de ratania	145	Ialapa rezina
104	Extract de revent	146	Iodoform
105	Extract de secală corn. (moale)	147	Lactoza
106	Extract de secală corn. (d. Yvon)	148	Laminaria
107	Extract de viburuum prunifol	149	Lanoiina
		150	Liquiriție (pulbere de rădăcină)
108	Făină de in	151	Liquiriție (pulbere de suc)
109	Făină de muștar	152	Liniment volatil amonical
110	Fenacetină (p. a. 0,50 ctgr.)	153	Liniment oleocalcaros
111	Fer sulfat	154	Licoare arsenicală Fowler
112	Fer protoxolat	155	Lic. de păcură c. (gudronol)
113	Fer sescuiclorat	156	Licoare Esbach
114	Fiole cu apromorf. 0,002/1 ctg.	157	Licoare Fehling
115	Fiole cu cacodilat de sodiu câte 0,05/1 cc.	158	Licopodiu
		159	Lithiu Benzoic
116	Fiole cu cafeină și benzonat de sodiu câte 0.20/1 cc.	160	Lithiu Carbonic
		161	Lizol
117	Fiole cu cocaină	162	Magnezie calcinată
118	Fiole cu biodură de mercur și fosfat de sodiu câte 0,03 cc.	163	Magnezie carbonică
		164	Magnezie hidrată
119	Fiole cu ergotină (după Yvon 1 c = 1 gr. sec. corn.	165	Magnezie sulfurică
		166	Mana
120	Fiole cu ergotină ½ ml./1 cc.	167	Mentol cristalizat
121	Fiole cu oleu camf. 0,2/1 cc.	168	Mercur bicorur pulv.
122	Fiole cu clorhidrat de morf. 0,01/1 cc.	169	Mercur biclorat (subl. corosiv) pastile a 1 gr.

Model 137. (urmare)

No. curent	MEDICAMENTE
170	Mercur protoclorur (calomel) pachete a 0,50 ctg.
171	Mercur biiodur
172	Mercur bisulfat
173	Mercur oxid galben
174	Mercur oxid roşu
175	Mercur salicilic cu ol. vaselină $^{1}/_{10}$ în dose a 10 cmc.
176	Mercur tanat
177	Morfină clorhidrică
178	Morfină clorhidrică soluţie 10% cu apă de lauro-cireşi
179	Oleu bergamote
180	Oleu cadin
181	Oleu croton
182	Oleu de hiosciam
183	Oleum jecoris (untură de peşte)
184	Oleu de melisă
185	Oleu de mentă
186	Oleu de muştar
187	Oleu olivar
188	Oleu de recin
189	Oleu de santal
190	Oleu de scorţişoară
191	Oleu de terebentină rectificat
192	Oleu de vaselină
193	Opiu pulverizat
194	Oximel scilitic
195	Pepsina
196	Pilocarpina chlorhidrică
197	Pilulele anetine (purgative)
198	Pilulele Bacceli
199	Piramidon
200	Plumb acetic soluţie conc. (p. apă de blumb 2%)
201	Plumb Iodat
202	Podofilina
203	Poligala senega, rădăc. a 10 gr.
204	Potasiu bicarbonic
205	Potasiu bicromat
206	Potasiu bromur
207	Potasiu carbonat pur
208	Potasiu clorat a 10 gă.
209	Potasiu permanganat
210	Potasiu iodur
211	Potasiu nitric
212	Potasiu silicat wasserglas
213	Potasiu trisulfurieat de pucioasă
214	Potasiu tartric natronat
215	Potasiu tartric stibiat
216	Protargol
217	Pulvere Dower
218	Prafuri contra diareei No. 1: Bismut subnit. 0,15 Cal carbonic 0,15 p. copii mici
219	Prafuri contra diareei No. 2: Bismut subnit. 0,50 Cal carbonic 0,20, Pulv. Doveri 0,10 pentru copii mari
220	Prafuri contra diareei No. 3; Cal. carbonic 0,30, Tanin 0,20, Opiu pulv. 0,01 p. adulţi
221	Prafuri contra tusei No. 1: Pulv. Bellad 0,01, Lactoză 0,20 p. copii mici
222	Prafuri contra tusei No. 2: Pulv. Belad. 0,01, Pulv. Doweri 0.05. Lactoza 0,25 pentru copii mari
223	Prafuri contra tusei No. 3: Codeină 0,01, Extr. hyosc 0,02, Pulv. Liquirit 0 30 p. adulţi
224	Prafuri contra limbricilor: Santonin 0, 5, Calomel, 0,10. Lactoză 0.20
225	Rădăcină du pir (graminis)
226	Rădăcină de revent pulbere
227	Rezorcină
228	Sahar bucăţi
229	Salicilat de metil
230	Salipirină
231	Salol
232	Săpun verde
233	Scamonea rezina
234	Secală cornută
235	Sparteina sulfurică
236	Sinapisme (cartoane)
237	Sodiu arseniat
238	Sodiu benzoic
239	Sodiu bicarbonic
240	Sodiu borat
241	Sodiu bromură
242	Sodiu carbonat
243	Sodiu cacodilat
244	Sodiu iodur
245	Sodiu fosforic
246	Sodiu salicilat

(**Model 137.** urmare)

No. curent	MEDICAMENTE
247	Sodiu sulfat
248	Specii pectorale
249	Solut Wleminsky
250	Stibiu sulfur aurant
251	Stovaina
252	Stricnină sulfurică
253	Sulf precipitat
254	Sulf sublimat
255	Sulfonal
256	Sulfură de carbon
257	Supozitori cu chinină 0,50, 0,25.
258	Supozitori cu morfină
259	Sirop de iodură de fier
260	Sirop iodotanic
261	Sirop de ratania
262	Sirop de codeină
263	Sirop desamaricant
264	Sirop de revent
265	Sirop simplu
266	Sirop de tolu
267	Talc pulverizat
268	Tannalbină
269	Tannigen
270	Terpin hidrat
271	Teobromină
272	Thygenol
273	Tinctură amară
274	Tinctură anticolerină Davila
275	Tinctură Bestuchef
276	Tinctură de aconit
277	Tinctură de beladonă
278	Tioctură de china
279	Tinctură de digitală
280	Tinctură de fier pomat
281	Tinctură de gentiana
282	Tinctură de eucalipt
283	Tinctură de jalapa compusă
284	Tiactură de iod
285	Tinctuiă de lobelia
286	Tinctură de nuca vomică
287	Tinctură de opiu compusă
288	Tinctură de opiu simplu
289	Tinctură de scorţişoare
290	Tinctură de strofant $^{1}/_{20}$
291	Tinctură eterică de valeriană
292	Tinctură de vibrun prunifoliu
293	Trinitrină soluţ alcoholică 1%
294	Unguent mercurial forte

No. curent	MEDICAMENTE
295	Unguent mercurial slab
296	Unguent mercurial beladonat
297	Unguent de precip. galben 3%
298	Unguent de oxid de zinc
299	Unguent contra râei (săpun verde 80 p. sulf. sublimat 20 p.)
300	Unt de cacao
301	Urotropină
302	Vasilină albă
303	Vasilină boricată 10%
304	Vasilină iodoformată 10%
305	Veronal
306	Xeroforum
307	Zinc clorar
308	Zinc oxid pulverizat
309	Zinc sulfat
	Vase şi material de împachetat
310	Borcane de faianţă
311	Borcane de pământ
312	Borcane de sticlă
313	Sticle albe 10—800
314	Sticle albe un kgr.
315	Sticle albe 3—5 kgr.
316	Sticle albe 10 kgr.
317	Sticle cu dop de sticlă
318	Slicle negre 100—750
319	Sticle negre 1—2 kgr.
320	Bidoane
321	Tinichele
322	Cărţi de devizat
	Pansamente
323	Catgut
324	Crin de Florenţa fin
325	Feşi de tifon
326	Gutapercă
327	Instilatoare
328	Mătase jurubiţe
329	Aţă de in
330	Muşama
331	Pânză Bilroth
332	Tifon
333	Tub de cauciuc p. irigator
334	Tub de drenaj
335	vată hidrofilă
336	Vată ordinară

Model 137. (urmare)

b) Nomeclatura medicamentelor de prescris pentru dispensarii
(M. D.)

No. curent	MEDICAMENTE	No. curent	MEDICAMENTE
1	Acid boric cristalizat	45	Eter
2	Acid boric pulverizat	46	Extract de chinină fluid
3	Acid carbolic cristalizat	47	Extract feriga eteric caps. 0,50 c.
4	Acid citric	48	E5tr. hamamelis virg. fluid.
5	Acid lactic	49	Extr. hidrastis canad. fluid
6	Acid nitric fumant	50	Făină de in
7	Acid salicilic (pach à 1 gr.)	51	Făină de muștar
8	Alcool 95% cu cinemato iu	52	Fiole cacodilat sodiu
9	Alcool denaturat Foemol	53	Fiole cafeina benz. sodiu
10	Alcool camforat	54	Fiole biodur mercur
11	Alaun (piatră acră)	55	Fiole clorhidrat morfina
12	Amoniac pur lichid	56	Flori de tei
13	Amoniu (acetic (soluție)	57	Flori de mușețel
14	Amil pulverizat	58	Foi de digitală a 0,50 ctg.
15	Antiperină pachet à 0,50 ctg.	59	Foi de jaborandi
16	Apă distilată	60	Foi de sena (sinamichie)
17	Apă oxigenată	61	Foi de uva ursi
18	Argint nitric creioane	62	Formol
19	Aspirină (pach. â 0,50 ctg.)	63	Glicerină
20	Atropină (sulfat sol. 1%)	64	Guajacol pur
21	Balsam copaic	65	Guma arabic pulverizat
22	Benzonaftol (p. a 0.50 ctg.)	66	Ihtiol (sulfo amoniacal)
23	Bismut salicil (p. a 0,50 ctg.)	67	Iodoform
24	Buline foi	68	Liniment volatil
25	Calciu sulfuric (gips)	69	Liniment ol. Calcar
26	Calciu hipocloros	70	Liq. arsenic Fowleri
27	Clorur d'Etil	71	Liq păcură c. (Gueronol)
28	Cupru sulfuric creioane	72	Liq. Esbach
29	Cocain clorh. pulverizată	73	Fehling
30	Cafeina natrobenzoic pulv.	74	Litiu carbonic
31	Cărbune de teiu pulv.	75	Lizol
32	Chinina clorh. (p. a 0.50 ctg.)	76	Magnezia calcinată
33	Chinina sulf (p. a 0,50 ctg.)	77	Magnezia sulfurică
34	Chinina tanică (p. a 0,50 ctg.)	78	Mercur biclorat pastil a 1 gr.
35	Cloralhidrat	79	Mercur monoclorat pach. a 0.50 c.
36	Cloroform pur	80	Mercur salicil cu of. vaselin $^{1}/_{10}$
37	Colir astrigent	81	Morfină clorh. sol. 1% cu apă
38	Colodiu	82	Laurocerasi
39	Dermatol	83	Metil salicilic
40	Diuretina (p. a 0,50 ctg.)	84	Ol. camforat fiole
41	Empl. vezicant m	85	Ol. cadin
42	Empl. vigo extens	86	Ol. croton
43	Empl. diachil (sparadraf)	87	Huile grisse 40%
44	Ergotina după Ivon fiole	88	Ol. Jecoris

Model 137. (urmare)

No. curent	MEDICAMENTE	No. curent	MEDICAMENTE
89	Ol. ricini	120	Sulf sublimat
90	Ol. terebentină	121	Terpinhidrat
91	Ol. vaselină	122	Teobromină p. a 0,50 ctgr.
92	Pilule anetine	123	Tinct. amară
93	Plumb acet sol. conc.	124	Tintură anticholerină
94	Potasiu bromur	125	Tinctură Bestuscheffi
95	Potasiu bicarbonic	126	Tinctură aconit
96	Pot siu clorat	127	Tinctură beladona
97	Potasiu permanganat	128	Tinctură digitala
98	Potasiu iodur	129	Tinctură eucalipt
99	Potasiu nitric	130	Tinctură jalapa comp.
100	Pastile formol	131	Tinctură iodi
101	Praf contra diarei No. 1	132	Tinctură nuca vomică
102	Praf contra diarei No. 2	133	Tintură opiu compusă
103	Praf contra diarei No. 3	134	Tinctură scorțișoară
104	Praf contra tusei No. 1	135	Tinctură strofant
105	Praf contra tusei No. 2	236	Unguent mercurial forte
106	Praf contra tusei No. 3	137	Unguent mercurial slab
107	Praf contra limbricilor	138	Unguent pp. slab
108	Protargol	139	Unguent contra râei
109	Rad. Senega pac a 10 gr.	140	Unguent zinc oxid
110	Rad. graminis	141	Urotropină
111	Salipirină	142	Vaselină
112	Salol	143	Vaselină boricată
113	Secala cornută	144	Veronal
114	Sinapisme	145	Zinc oxidat
115	Sirop iodur de fer	146	Vată hidrofilă
116	Sodiu benzoic	147	Tifon
117	Sodiu bicarbonic	148	Gutapercă
118	Sodiu salicilic	149	Catgut
119	Speci pectorale		

c) NOMECLATURA
Medicamentelor pentru farmaciile rurale
(N. R.)

1	Acid boric pulverizat	10	Prafuri contra diarei No. 1 pentru copii mici: Bismuth subnitric 0,15, Calciu carbonic 0,15
2	Antipirină 0,50	11	Prafuri contra diarei No. 1 p. copii mari: Bismuth subnitric 0.50. Calciu carb. 0,20, Pulv. dov. 0,10
3	Chinină sulfurică 0,50 cgr.	12	Prafuri contra diarei No. 3 pentru adulți: Calciu carb. 0,30 Tanin 0,2, Opiu pulv. 0,01.
4	Colir cu soluție de acid boric $^1/_9$		
5	Foi de sena (sinamichie)		
6	Liniment volatil		
7	Magnes sulf (sare amară)		
8	Oleu de recin		
9	Pilule purgative anetine		

Model 137. (urmare)

No. curent	MEDICAMENTE	No. curent	MEDICAMENTE
13	Prafuri contra tusei pentru copii mici: Pulv. Bellad. 0,01, Lactoza 0,20	23	Tinctură de iod
14	Prafuri contra tusei No. 2 pentru copiii mai mari: Pulv. Bellad. 0,01, Pulv. doveri 0,05, Lactoza 0,25	24	Ung. cinerei mit.
15	Prafuri contra tusei No. 3 p. adulţi: Codeină 0,01, Extr. hiosc 0,02, Pulv. Lichiriţă 0,30	25	Ung. contra râei
16	Praf contra limbricicilor: Santon 0,25, Calom. 0,10, Lactoză 0,70	26	Ung. de zinc
17	Sodiu bicarbonic	27	Ung. precipitat galben
18	Sinapisme	28	Vaselină
29	Specie pectoral		**Pansamente**
20	Soluţie Wleminsky	29	Gutapercă
21	Tintură antiholerină	30	Tifon
22	Tinctură Bestuschef	31	Vată hidrofilă
			Moaşa oficială are nevoe de
		32	Acid boric
		33	Eter
		34	Lisol
		35	Vaselină

(Format ½ coală) (Pe ambele feţe)

Model 138.

REGISTRU DE DOSARE

(Arhiva generală)

No. de ordine și inițiala dosarului	Conținutul dosarului	No. dulapului unde se găsește	No. ochiului dulapului	Observațiuni

(Format $^1/_2$ coală)

Model 139.

REGISTRU DE DOSARE

(Arhiva veche)

No. de ordine al dosarului și inițiala sa	Conținutul dosarului	No. VOLUMELOR PE ANI										Dulapul unde se găsește	Observațiuni
		19......	19......	19......	19......	19......	19......	19......	19......	19......	19......		

(Format $^1/_2$ coală)

Model 140.
(Proces-verbal de recepție)

PROCES-VERBAL

Astăzi

Subsemnații membrii ai Comisiunei de recepțiuni pentru

. . . .

sosite sau depuse la . . . .

instituită în baza deciziunei Ministeriale No. . . . .

transportându ne la . . . . *, unde față fiind*

și D-l . . . . *Șeful Depozitului respectiv al*

Direcțiunei, am procedat la recepțiunea următoarelor :

. . . .

. . . .

. . . .

Comisiunea, având în vedere că, materialul predat este de

calitate . . . .

. . . .

Membrii Comisiunei,

Am fost față la recepție și am luat în primire.

(Format ½ coală)

Model 142.

NOMECLATURA EFECTELOR SANITARE

(SE VA RESPECTA ACEASTA ORDINE ȘI NOMECLATURA IN INVENTARE ȘI COMENZI)

(Z) Zestre

1 Albie de aramă
2 Albie de lemn
3 Aparat cutie pentru medic de circumscripţie
4 Aparat telefonic
5 Aparat fotografic
6 Aparat pentru incendiu
7 Aparat pentru făcut fășiie
8 Arcer pentru bice (piatră)
9 Ascuţitoare de metal pentru cuţite
10 Ascuţitoare de piatră pentru cuţite
11 Ascuţitoare de piatră pentru coase
12 Batiste
13 Bluză albă pentru medici
14 Bluză albă pentru infirmieri
15 Bluză albastră pentru infirmieri
16 Bae de fontă pentru corp adulţi
17 Bae de faianţă pentru corp adulţi
18 Bae de zinc pentru corp adulţi
19 Bae de lemn pentru corp adulţi
20 Bae de zinc pentru șezut
21 Bae de lemn pentru șezut
22 Bae de zinc pentru picioare
23 Bae de lemn pentru picioare
24 Bae de zinc pentru braţ
25 Bae de lemn pentru braţ
26 Bae de zinc pentru copii
27 Bae de lemn pentru copii
28 Bancă de lemn cu spate
29 Bancă de lemn fără spate
30 Bancă de lemn pentru masaj la bae
31 Bancă de lemn cu picioare de fontă
32 Balie de lemn pentru spălat rufe
33 Bardă pentru cioplit
34 Buhală (zolniţă) pentru înmuiat rufe
35 Barometru
36 Bătător pentru ouă
37 Bidon pentru petroleu
38 Bidon pentru lapte
39 Bidinea pentru spoit de mână
40 Bidinea pentru spoit cu coadă
41 Bici pentru cai
42 Butoi de fier pentru petroleu
43 Butoi pentru benzină
44 Butoi pentru gazolină
45 Butoi mare de brad
46 Butoi mare de fag
47 Butoi mare de stejar
48 Butoi mic de stejar
49 Butoi mic de fag
50 Butoi mic de brad
51 Biurou pentru medici
52 Biurou pentru subchirurgi
53 Brici pentru ras
54 Brec (trăsură) pentru transportat bolnavii
55 Bederniţă pentru preot
56 Bec pentru pedestal Pandante)
57 Bec pentru iluminat «Bunsen»
58 Balanţă (terezie) forţa 5 kgr.
59 Balanţă (terezie) forţa 15 kgr.
60 Balanţă 20 kgr.
61 Balanţă 25 kgr.
62 Bou de jug
63 Burghiu arbore
64 Burghiu simplu
65 Burlan de table pentru sobe
66 Bae cu sobă
67 Bibliotecă cu uși și geamuri
68 Bideuri cu picioare
69 Cămăși de forţă
70 Cămăși de pânză pentru adulţi
71 Cămăși de americă pentru adulţi
72 Cămăși pentru copii mărimea I
73 Cămăși pentru copii mărimea II
74 Cămăși pentru copii mărimea III
75 Cearșaf de olandă
76 Cearșaf de bumbac
77 Ciorapi de lână pentru bărbaţi
78 Ciorapi de lână pentru femei
79 Ciorapi de lână pentru copii
80 Ciorapi de bumbac pentru bărbaţi
81 Ciorapi de bumbac pentru femei
82 Ciorapi de bumbac pentru copii
83 Cârpă de moleton pentru copii
84 Cârpă de șifon
85 Costum pentru desinfecţiuni
86 Cătușe de piele pentru mâini
87 Cătușe de piele pentru picioare
88 Căldare de zinc ordinară
89 Căldare de zinc p. pansamente

90 Călimări de metal
91 Călimări de sticlă
92 Călimări de faianţă
93 Canapea îmbrăcată cu muşama
94 Canapea îmbrăcată cu ştofă
95 Candelă pentru icoane
96 Cazan de aramă pentru rufe
97 Cazan pentru bucătărie
98 Cazan de tablă pentrn rufe
99 Casma de fier
100 Castronaş de fier smălţuit pentru supă
101 Cană de faianţă pentru lavoar
102 Cană de fier smălţuit cu capac a 1 litru
103 Cană a 2 litri
104 Cană a 3 litri
105 Cană a 5 litri
106 Cană a 7 litri
107 Cană de tinichea pentru lături
108 Cană pentru ceai a $^{2}/_{8}$
109 Cuţit de alpaca pentru masă
110 Cuţit de fer cu mâner ordinar
111 Cuţit pentru bucătărie
112 Cuţit pentru pâine
113 Cleşte pentru scos cue
114 Cleşte pentru atelier, diferite
115 Cleşte pentru sârmă
116 Cleşte pentru ţevi
117 Cleşte pentru foc la sobă
118 Cleşte pentru foc la bucătărie
119 Ceaşcă de portelan pentru ceai
120 Ceaşcă pentru cafea
121 Cârlige pentru rufe
122 Coasă
123 Chee franceză
124 Chee pentru paturi
125 Cristelniţă pentru botezat
126 Cărucior pentru bolnavi
127 Cărucior pentru bolnavi operaţi
128 Casă pentru bani
120 Cădelniţă pentru preot
130 Căţue pentru tămâiat morţii
131 Chibritelniţă .
132 Căpisterie pentru frământat pâinea
133 Capră (animal)
134 Căpătâe pentru bae
135 Căpăstru de piele pentru cai
136 Căpăstru de cânepă
137 Căpăstru de cânepă pentru boi
138 Căpăstru de piele pentru boi
139 Cruce de lemn pentru preot
140 Cruce argintată
141 Cotlon pentru fript carnea
142 Cârlige pentru carne (cinghere)
143 Capac de lemn pentru mălai (fund)
144 Cisme (perechi)
145 Chingă pentru cai
146 Covor pentru scânduri
147 Cot de fier pentru sobe
148 Closet portativ
149 Ciocan pentru cue
150 Ciocan mare (baros) pentru atelier
151 Ciocan mijlociu pentru atelier
152 Ciocan mic
153 Ciocan de lemn pentru bătut carnea
154 Ciocan pentru lipit (atelier)
155 Coş pentru rufe
156 Coş pentru biurou
157 Coş pentru pâine (cu capac)
158 Coş pentru pâine fără capac
159 Coş de papură (zembil)
160 Coş de eârmă pentru bani
161 Cuier de fier cu picioare şi umbrelar
162 Cuier de fier fără umbrelar
163 Cuier de lemn a 60 cm.
164 Cuier de fier a 60 cm.
165 Cuier de fier a 1 metru
166 Cuier de lemn a 1 metru
167 Cratiţă de fier smălţuită a 1 litru
168 Cratiţă a 2 litri
169 Cratiţă a 3 litri
170 Cratiţă a 4 litri
171 Cratiţă a 5 litri
172 Cratiţă a 8 litri
173 Cratiţă a 10 litri
174 Cratiţă a 15 litri
175 Gratiţă a 18 litri
176 Cratiţă a 20 litri
177 Cratiţă a 25 litri
178 Cratiţă a 30 litri
179 Cratiţă a 35 litri
180 Cratiţă de tuci (Pilsen) a 1 litru
181 Cratiţă de tuci (Pilsen) a 2 litri
182 Cratiţă de tuci (Pilsen) a 3 litri
183 Cratiţă de tuci (Pilsen) a 4 litri
184 Cratiţă de tuci (Pilsen) a 5 litri
185 Cratiţă de tuci (Pilsen) a 6 litri
186 Cratiţă de tuci (Pilsen) a 8 litri
187 Cratiţă de tuci (Pilsen) a 10 litri
188 Cratiţă de tuci (Pilsen) a 12 litri
189 Cratiţă de tuci (Pilsen) a 15 litri
190 Cratiţă de tuci (Pilsen) a 18 litri
191 Cratiţă de tuci (Pilsen) a 20 litri
192 Cratiţă de tuci (Pilsen) a 25 litri
193 Cratiţă de tuci (Pilsen) a 30 litri
194 Cratiţă de tuci (Pilsen) a 35 litri
195 Cratiţă Kosmos-email 2 ½ litri
196 Cratiţă Kosmos-email 4 ½ litri
197 Cratiţă Kosmos-email 6 ½ litri
198 Cratiţă Kosmos-email a 10 litri
199 Cratiţă Kosmos-email a 13 litri
200 Cratiţă Kosmos-email a 15 litri

201 Cratiță Kosmos-email a 17 litri
202 Cratiță Kosmos-email a 25 litri
203 Cratiță Sfinx email a 4 litri.
204 Cratiță Sfinx-email a 4 ½ litri
205 Cratiță Sfinx email a 6 litri
206 Cratiță Sfinx-email a 7 litri
207 Cratiță Sfinx-email a 8 litri
208 Cratiță Sfinx-email a 9 litri
209 Cratiță Sfinx-email a 10 litri
210 Cratiță Sfinx-email a 12 litri
211 Cratiță Sfinx-email a 14 litri
212 Cratiță Sfinx-email a 16 litri
213 Cratiță Sfinx-email a 18 litri
214 Cratiță Sfinx-email a 20 litri
215 Castron de fier smălțuit a 2 litri.
216 Castron de fier smă țuit a 4 litri.
217 Castron de porțelan a 2 litri
218 Castron de porțelan a 4 litri
219 Ceaun de tuci pentru mămălioă
220 Ceaun de tuci pentru spălătorie
221 Cutie cu greutăți de alamă dela 1—2000 gr.
222 Cutie pentru sare
223 Cutie pentru făină
224 Căruță ordinară pe 4 roate
225 Căruță ordinară pe 2 roate
226 Car mo tuar
227 Cameră pentru formalizare
228 Capac de fier smălțuit pentru bucătărie
229 Capac de aramă
230 Clopot de aramă mare
231 Clopot de aramă mic
232 Clopoței pentru cai (perechi)
233 Clopot pentru boi (talancă)
234 Clopot de alamă
235 Curea pentru brise
236 Ceainic de faianță
237 Ceainic de metal
238 Ceainic de fier smălțuit
239 Ceainic de aramă
240 Cerc pentru înhămat calul
241 Chasse-moustiques
242 Consolă pentru aparate
243 Consolă pentru balanțe de preciziune
244 Cușca de sârmă pentru animale
245 Cauc de fier smălțuit a $^1/_2$ h.
246 Cauc de fier smălțuit a $^3/_4$ h.
247 Dos de mindire
248 Dos de pernă
249 Dos de suluri
250 Decimal forța 25 kgr.
251 Decimal forța 50 kgr.
252 Decimal forța 100 kgr.
253 Decimal forța 500 kgr.
254 Dulap pentru arhivă
255 Dulap pentru rufe
256 Dulap pentru saloane
257 Dulap pentru bibliotecă
258 Dulap hentru sămară
259 Dulap pentru vase
260 Dulap pentru bucătărie
261 Dulap cu sârmă pentru alimente
262 Dulap frigorifer pentru alimente
263 Dulap pentru prăjit cafea
264 Doniță de lemn peutru apă
265 Doniță de pânză pentru incendiu
266 Damigeană
267 Daltă pentru lemn
268 Daltă pentru fier
269 Draperie pentru ferestre
270 Etajeră pentru cameră
271 Etajeră pentrru bucărărie
272 Etajeră pentru tocuri de scris
273 Față de pernă
274 Față de suluri
275 Flaarlă de lână pentru bărbați
276 Flanelă de lână pentru femei
277 Ferestrău pentru tăiat lemne
278 Ferestrău pentru tăiat oase
279 Ferestrău peptru tăiat pomi
280 Ferestrău mic de mână
281 Ferestrău pentru fier (atelier)
282 Ferăstrău mare (berchie)
283 Foraș pentru foc
284 Foraș pentru gundi
285 Felinar pentru curte
286 Felinar pentru perete
287 Felinar de mână (laterne)
288 Fotoliu pentru biurou
289 Fringhie pentru rufe (metri)
290 Furculiță de alpaca pentru masă
291 Furculiță de fier
292 Furculiță de fier pentru bucătărie
293 Farfurie de fier smălțuită, adâncă
294 Farfurie întinsă
295 Farfurie de faianță
296 Farfurie de faianță adâncă
297 Foarfeci pentru lămpi
298 Foarfeci pentru tuns
299 Foarfeci pentru unghii
300 Eoarfeci pentru cancelarie
301 Foarfeci pentru pânză
302 Foarfeci pentru pomi
303 Foarfeci pentru iarbă
304 Furcă de fier 357
305 Furcă de lemn
306 Furtun de pânză pentru stropit
307 Furtun de cauciuc
308 Frigare pentru bucătărie
309 Filieră pentru făcut șuruburi
310 Forje pentru atelier
311 Furnou cu robinet pentru gaz aerian
312 Filtru de piatră pentru apă

313 Filtru peutru apă Berckefeld cu
314 tuburi spongioase
315 Fustă de iarnă pentru femei
316 Fustă de vară
317 Firmă penttru epidemii
318 Firmă pentru localui de infirmerii
319 Garnitură pentru menstruaţie
320 Garnitură pentru măturat coşurile
321 Garnitură pentru măturat burlane
322 Găleată cu capac de fier smălţuit pentru lsvoir
323 Galerie pentru sobe
324 Galerie pentru perdele
325 Grătar de zinc pentru friptură
326 Grătar de fier
327 Grătar de lemn pentru pae
328 Găleată pentru cărbuni
329 Gabrioletă de un cal
330 Gabrioletă de doi cai
331 Garnitură pentru servit rasol
332 Greutăţi de tuci a 50 gr.
333 Greutăţi a 100 gr.
334 Greutăţi a 200 gr.
335 Greutăţi a 500 gr.
336 Greutăţi a 1.000 gr.
337 Gretăţi a 2.000 gr.
338 Greutăţi a 5.000 gr.
339 Greutăţi a 10.000 gr.
340 Greblă de fier
341 Greblă de lemn
342 Greutăţi în plăci pentru aparatul Herbot
343 Glob p. iluminat pentru 2 becuri
344 Glob pentrn iluminat pentru 1 bec
345 Galoşi (perechi)
346 Grife pentru hârtie
347 Halat de iarnă pentru aduiţi
348 Halat de iarnă pentru copii
349 Halat de vară peutru adulţi
350 Halat de vară pentru copii
351 Hârdău de brad
352 Hârdău de stejar
353 Hârdău de fag
354 Hârleţ
355 Ham complect pentru cai (perechi)
356 Ham complect pentru asini
357 Haină de iarnă pentru bărbaţi
358 Haină de iarnă pentru femei
359 Haină de vară pentrn bărbaţi
360 Haină de vară pentru femei
361 Hartă
362 Ismene
363 Icoană de lemn
364 Icoenă de hârtie
365 Icoană argintată
366 Ibric de fier smălţuit pentru lavoir a 2 litri
367 Ibric pentru cafea
368 Ibric de alamă pentru lavoir
369 Inel pentru şervete
370 Lacăt
371 Lavoir simplu de fier
372 Lavoir simplu de lemn
373 Lavoir sistem Regeie Carol I
374 Lavoir de perete
375 Lavoir cu o pedală
376 Lavoir cu două pedale
377 Lavoir Flicotaux
378 Ladă de fier pentru lemne
379 Ladă de lemn
380 Ladă de lemn căptuşită cu zinc
381 Ladă pentru rufe
382 Lampă de biurou
383 Lampă suspendată No. 10
384 Lampă No. 20
385 Lampă No. 40
386 Lampă Herbst
387 Lampă Primus cu 1 bec
388 Lampă Primus cu 2 becuri
389 Lampă Primus cu 3 becuri
390 Lampă pentru perete obişnuite No. 5
391 Lampă pentru perete obişnuite No. 8
392 Lampă pentru perete obişnuite No, 11
393 Lampă suspendată pentru electricitate cu o lumină
394 Idem cu 2 lumini
395 Idem cu 4 lumini
396 Lampă electrică cu arc Wolatic
397 Lampă sistem Nerst
398 Lampion pentru rapiţă
399 Liră simplă pentru lumina Herbst
400 Lopată mare de fier pentru curte
401 Lopată de fier pentru cărbuni
402 Lighean de zinc (tablă) pentru vase
403 Lighean de fier smălţuit a 26 cm.
404 Lighean a 40 cm.
405 Lighean a 46 cm.
406 Lingură pentru distribuit alimente
407 Lingură pentru lapte
408 Lingură pentru ceai
409 Lingură pentru supă
410 Lingură de alpaca pentru masă
411 Lingură de fier
412 Lingură mare de porţelan
413 Lingură mică de porţelan
414 Linguriţă mică de alpaca
415 Linguriţă de metal ordinar
416 Lanţ pentru lămpi suspendate
417 Lanţ pentru fântână (metri)
418 Lopăţică pentru sobă

419 Leagăn pentru copii
420 Lampă cu benzină pentru lipit (atelier)
421 Lampă de spirt
422 Mănuşi de lână
423 Maşină pentru tuns
424 Maşină pentru călcat rufe
425 Maşină pentru bucătărie tip mare
426 Maşină pentru bucătărie tip mic
427 Maşină pentru spălat rufe
428 Maşină pentru tocat carne
429 Maşină pentru găurit fierul
430 Maşină pentru tăiat cartofi
431 Maşină pentru curăţat zarzavatul
432 Maşină p5ntru fabricat cârnaţi
433 Maşină pentru curăţit cuţitele
434 Maşină pe scris
435 Masă dulap pentru salon
436 Masă pentru bucătărie
437 Masă pentru spălat vasele
4 8 Masă pentru călcat rufele
439 Masă de placă de zinc
440 Masă de placă de marmoră
441 Masă cu placă de sticlă
442 Masă de stejar pentru scuipători
443 Masă mare pentru saloane
444 Masă pentru scris
445 Masă pentru personal
446 Masă pentru cadavre
447 Masă mică de fier pentru paturi
448 Masă de lemn pentru paturi (noptiere)
449 Masă simplă de fier
450 Masă pentru atelier (Banc)
451 Masă lavoir
452 Masă pentru laborator
453 Masă pentru pansamente
454 Masă pentru polarimetru
455 Masă pentru centrifugă
456 Menghină fixă
457 Menghin portativă
458 Măsură cositor pentru lichide a 10 gr.
459 Măsură a 20 gr.
460 Măsură a 50 gr.
461 Măsură a 200 gr.
462 Măsură a 1000 gr.
463 Muşama pentru învelit trăsurile
464 Macara mare
465 Macara mică
466 Mistrie pentru zidărie
467 Măturică pentru haine
468 Nicovală pentru ateliere
469 Nicovală pentru coase
470 Nisipar de sticlă
471 Necesar cu instrumente de tâmplărie
472 Nivelator cu apă
473 Oală de fier smălţuit a 1 litru
474 Oală a 2 litri
475 Oală a 3 litri
476 Oală a 4 litri
477 Oală a 5 litri
478 Oală a 6 litri
479 Oală a 8 litri
480 Oală a 10 litri
431 Oală a 12 litri
482 Oală a 15 litri
483 Oală a 18 litri
484 Oală a 20 litri
485 Oală a 25 litri
486 Oală a 25 litri
487 Oală a 30 litri
488 Oală de tuci «Plisen» a 1 litru
489 Oală a 2 litri
490 Oală a 3 litri
491 Oală a 4 litri
492 Oală a 5 litri
493 Oală a 6 litri
494 Oală a 8 litri
495 Oală a 10 litri
496 Oală a 12 litri
497 Oală a 15 litri
498 Oală a 18 litri
499 Oală a 20 litri
500 Oală a 25 litri
501 Oală a 30 litri
502 Oală a 37 litri
503 Oală Kosmos-email a $2^1/_2$ litri
504 Oală Kosmos-email a 5 litri
505 Oală Kosmos email a 7 litri
506 Oală Kosmos-email a 9 litri
507 Oală Kosmos-email a $11^1/_2$ litri
508 Oală Kosmos email a 12 litri
509 Oală Kosmos-email a 14 litri
510 Oală Kosmos email a 17 litri
511 Oală Kosmos-email a 26 litri
512 Oală Kosmos-email a 20 litri
513 Oală de pământ pentru prins smântâna
514 Oală de fier smălţuit pentru noapte a 20 cm.
515 Oală de fier smălţuit pentru noapte a 24 cm.
516 Orologiu rotund
517 Orologiu pendul
518 Orologiu pentru frontispiciu
519 Oglindă mare pentru perete
520 Oglindă mică
521 Pătură de lână calitatea I
522 Pătură de lână calitatea II
523 Pătură de lână lăţoasă
524 Pătură pentru cai
525 Pernă cu lână
526 Pernă cu fulgi
527 Pernă cu iarbă de mare

528 Papuci de piele (perechi)
529 Papuci pentru bae
530 Pantofi
531 Pantofi de flanelă pentru bărbaţi
532 Pantofi de iarnă pentru bărbaţi
533 Pantaloni de flanelă pentru femei
534 Pantaloni de iarnă pentru femei
535 Pantaloni de vară pentru femei
536 Pat de fier cu somieră
537 Pat fără somieră
538 Pat de fier pentru personal
539 Pat de lemn
540 Perie pentru cloşete
541 Perie pentru pereţi
542 Perie pentru scânduri
543 Perie pentru mozaic
544 Perie pentu haine
545 Perie pentru cap
546 Perie americană pentru şters
547 Perie pentru spălat eprubete
548 Picioare de lemn pentru albii
549 Pieptene rar de metal
550 Pieptene des de metal
551 Pieptene des de os
552 Pieptene rar de os
553 Ploscă rotundă pentru materii fecale
554 Ploscă lopată
555 Ploscă faianţă
556 Pahar de sticlă pentru apă
557 Pahar de fier smălţuit pentru apă
558 Piuliţă de alamă
559 Piuliţă de fontă
560 Pensulă pentru vopsit
561 Pompă completă pentru incendiu
562 Putină de stejar pentru apă
563 Putină pentru leşie
564 Putină pentru varză
565 Putină de brad pentru apă
566 Putină de brad pentru leşie
567 Putină de brad pentru varză
568 Putină de brad pentru lapte
569 Putină de brad pentru brânză
570 Putinel pentru făcut unt
571 Paravan de lemn cu pânză
572 Paravan de fier
573 Pâlnie de fier smălţuit a 10 cm.
574 Pâlnie a 12 cm.
575 Pâlnie a 14 cm.
576 Pâlnie a 16 cm.
577 Pâlnie a 18 cm.
578 Pâlnie de tinichea pentru petrol
579 Pilă pentru ferăstrău
580 Pilă mare pentru atelier
581 Pilă mijlocie
582 Pilă mică
583 Portretul Suveranilor
584 Portretul donatorilor
585 Planul spitalului pe pânză
586 Planul incadrat
587 Plapomă de vară
588 Pompă pentru aparatul Herbst
589 Patrahir pentru preot
590 Panacade de lemn pentru dus pâinea la cuptor
591 Panacade de lemn pentru dus pâinea
592 Preş pentru aşternut pe jos
593 Pânză impermeabilă pentru aeoperit etuva
594 Rezervor de zinc pentru apă
595 Roabă de lemn
596 Roabă de fier
597 Răzătoare de tablă pentru bucătărie
598 Răzătoare de fier smălţuit
599 Rafturi la magazie
600 Rafturi pentru hainele bolnavilor
601 Rafturi pentru bucătărie
602 Răşniţă pentru boia
603 Rândea (Broască-Gealău)
604 Ramă pentru tablouri
605 Rac (Tire-Bouchon)
606 Saltea cu lână
607 Saltea cu păr
608 Scufă de bumbac
609 Ştergar
610 Şervet
611 Şorţ alb pentru medici
612 Şorţ alb pentru infirmieri
613 Şorţ albastru dentru infirmieri
614 Scutec de flanelă
615 Scutec de bumbac
616 Scutec de pânză
617 Sapă de fier mare
618 Sapă mică pentru grădină
619 Ştergar de fier pentru noroi în grătii
620 Stergar de sârmă
621 Ştergar de lemn
622 Ştergar mare de coco
623 Ştergar mic de cocos
624 Sobă pentru cazanele de rufe
625 Sobă de fier No. 1
626 Sobă de fier No. 2
627 Sobă de fier No. 3
628 Sobă de fier No. 4
629 Sobă de fier No. 5
630 Sobă de fier No. 6
631 Sobă de fier No. 7
632 Sobă de tuci
633 Sfeşnic de alamă
634 Sfeşnic de nichel
635 Sfeşnic pentru camera mortuară
636 Sigiliu de ceară 800
637 Sigiliu de tuş

638 Sigiliu pentru marcat rufele
639 Scaun lustruit, cu pae
640 Scaun cu placă
641 Scaun ordinar cu spetează
643 Scaun lung de lemn cu trestie
644 Scaun lung de nuele
645 Scaun lung cu pânză
646 Scaun lung cu prelungire
647 Scaun de fier
648 Scaun îmbrăcat cu muşama
649 Sită pentru mălai
650 Sită pentru făină
651 Scară dublă a 2 m.
652 Scară dublă a 3 m.
653 Scară dublă a 4 m.
654 Scară simplă cu 8 trepte
655 Scară lungă obişnuită pentru acoperiş
656 Scară lungă mecanică
657 Sufertaş pentru mâncare «Iris»
658 Scuipătoare mare pentru cameră
659 Scuipătoare de lemn
660 Scuipătoare mică pentru paturi
661 Scuipătoare de sticlă
662 Scuipătoare de metal
663 Strecurătoare de tablă pentru supă
664 Strecurătoare de fier smălţuit
665 Strecurătoare de aramă
666 Strecurătoare pentru lapte
667 Strecurătoare pentru ceai
668 Sticlă pentru apă a 2 litri
669 Sticlă pentru lapte a 1 litru
670 Sticlă pentru lapte a 2 litri
671 Sticlă pentru vin a 250 gr.
672 Sticlă pentru vin a 500 gr.
673 Suport pentru maşina de călcat
674 Stropitoare pentru grădină
675 Sonerie electrică
676 Steag naţional
677 Steag cu crucea roşie
678 Satâr pentru bucătărie
679 Scaun pentru oalele de noapte
680 Şurupelniţă mare pentru atelier
681 Şurupelniţă mică
682 Saca pe 4 roate
683 Saca pe 2 roate
684 Sac pentru desinfecţie la etuvă
685 Sârmă pentru aparatul Herbst
686 Scăunel de sticlă pentru tacâm
687 Scăunel de metal
688 Solniţă de sticlă
689 Solniţă de metal
690 Şea penrru călărie
691 Sanie de fier
692 Sanie de lemn (târlie)
693 Sisitar pentru muls vacile (hârdău(
664 Samovar mare de tablă
695 Samovar mic
696 Samovar de alamă pentru ceai
697 Seceră
698 Scânduri pentru paturi
708 Tulpan
709 Topor pentru lemne
710 Topor pentru oaso
711 Targă necăptuşită pentru morţi
712 Targă căptuşită cu zinc pentru morţi
713 Targă brancard cu pânză
714 Tavă de lemn cu capac pentru
715 Tavă fără capac
716 Tavă de metal
717 Tavă mică nichelată
718 Tavă de fier smălţuită pentru friptură
719 Tavă de aramă
720 Tavă pentru plăcintă
721 Tocător mare de stejar
722 Tocător mic
723 Tigae de fier cu coadă
724 Tigae de fier smălţuită
725 Tigae de aramă
726 Tingire de aramă
727 Transparent de pânză
728 Transparent de trestie
729 Transparent de lemn (jaluzele)
730 Tinicchea pentru untură
731 Trăsură pe arcuri
732 Târnăcop
733 Teslă
734 Tabelă cu inscripţia spitalului
735 Tăbliţă do fier la uşi
736 Tăbliţă de lemn
737 Tăbliţă de fier la paturi
738 Tăbliţă cu numere
739 Termometru pentru cameră
740 Termometru pentru fereastră
741 Taur
742 Tron (ladă) pentru ţinut mălai
745 Traistă pentru orz la cai
746 Trăsură-ambulanţă
747 Trăsură pentru transportul obiectelor de desinfectat
760 Urinar de sticlă pentru bărbaţi
761 Urinar de sticlă pentru femei
762 Urinar de fier smălţuit pentru femei
763 Urinar de fier smălţuit pentru bărbaţi
773 Vătrai pentru bucătărie
774 Vătrai pentru sobă
775 Vacă
776 Viţel
777 Vestminte pentru preoţi
778 Ventilator
994 Vase de stislă gradate pentru urină

(I) Instrumente şi aparate

1 Ace Reverdin drepte
2 Ace Reverdin curbe
3 Ace Emet
4 Ace Hagedorn peutru suturi
5 Ace de platină a 3 cm.
6 Ace de platină a 3 cm.
7 Ace de platină a 5 cm.
8 Ace de platină a 6 cm.
9 Ace de platină a 7 cm.
10 Ace de platină a 8 cm.
11 Ace de platină a 10 cm.
12 Ac tubulat pentru fire de argint
13 Albuminometru Esbach
14 Amigdalotom
15 Aparat desi fectare Flügge
16 Aparat desinfectare Hotou
17 Aparat desinfectare Vermorel
18 Aparat desinfectare Paff
19 Aparat desinfectare Eclair pentru formol
20 Aparat desinfectator Sulfurizator
21 Aparat Esmark (tub şi bandă)
22 Aparat extensor
23 Aparat inhalaţie
24 Aparat pentru fracturi (Schultet)
25 Aparat Potain
26 Aparat Şahly pentru ser
27 Aparat sterilizator pentru instrumente şi pansamenta
28 Aparat sterilizator Schimmelbusch
29 Aparat sterilizator de fier smălţuit (prio fierbere)
30 Autoclav model Chamberland
31 Aspirator Dieulafoy
32 Aspirator pentru calcule Guyon
33 Atele de metal
34 Atele de lemn
35 Aparat pentru lugetelor
36 Aparat dr. Leonte pentru pansament
37 Apăsător de limbă
38 Aspirator de lapte (teterele)
39 Aparat pentru analizat laptele doicilor
40 Alcoolometru
49 Basiotrib Taruier
50 Bisturii drepte
51 Bisturii convexe
52 Bisturii butonate
53 Brancarde Percy
54 Brice
55 Bugii de cauciuc pentru uretră
56 Balon Peterson
57 Balon dublu de cauciuc
58 Banda-Martin
69 Canule rectale
70 Canule tracheale de cauciuc
71 Canulo tracheale de argint Krishaber
72 Canule tracheale nichelate
73 Canule uretrale metalice
74 Cefolotrib
75 Cârlige Braun pentru embriotomie
76 Cârlige Kirmison pentru corpi străini
77 Costotom
78 Cutii agrafe Michel (pentru sutura pielei)
79 Craniotom
80 Cutii metal pentru pansamente
81 Canule vaginale de sticlă
82 Canule Janet
86 Conducătoare Beniquet
87 Cristalizatoare de sticlă
88 Cutie de tablă pentru eprubete
89 Cutie de tinichea (rotundă)
90 Canule nazale
91 Cabină formogenă
95 Dilatator rectal
96 Dilatator pentru ureche
98 Dilatator uteriu Doleris
99 Dilatator uteriu flezibsl Colin
100 Dinamometru
101 Depărtător Delabare pentru gură
102 Depărtător pentru limbă
103 Dilatoare uretrale metoda Guyon
104 Dilatoare uretrale metoda Beniquet
105 Depărtătoare abdominale
106 Depărtătoare abdominale Colin
107 Depărtătoare abdominale dr. T. Ionescu
108 Depărtătoare abdominale Doyen
109 Dulap pentru instrumente
119 Embrioton Dubois (foarfece)
120 Endoscop
121 Enterotom
122 Esteziometru
123 Etagere pentru epubrete
124 Embriotom rachidien Tarnier
125 Embriotom Ribermont Dessaigne
126 Eprubete
127 Etuve Geneste-Hersher
128 Etuvă Budenberg
129 Etuvă Herman Rohrbeck
130 Etuvă Rietchel Steinberg
131 Etuvă Rubner
132 Etuvă Waimar cu vapori
133 Etuvă Wolff
134 Etuvă Heuberg
135 Etuvă Högher
136 Etuvă L. le Blanc
137 Etuvă dr. Babeş

138 Etuve fixe
139 Foarfece drepte
140 Foarfece curbe
141 Foafece pentru pansament gipsat
142 Filiere pentru sonde
143 Forceps Tarnier
144 Forceps
145 Fumigatoare
146 Foarfece ombilical
147 Foarfece mare pentru pansament
148 Farmacie-cutie portativă
156 Galvano-cautere
157 Gouge Leguest
158 Gutiere metalice pentru braţ
159 Gutiere metalice pentru antebraţ
160 Gutiere metalice pentru gambă
161 Gutiere metalice pentru coapsă
162 Gutiera lui Bonnet
171 Hysterometru
172 Herniotom
181 Instilatoare pentru ochi
182 Injectoare uretrale
183 Injectoare intrauterine
184 Irigator Egulsier pentru clisme
185 Irigator Leiter
186 Irigator de sticlă şi metal
187 Instilator uretral Guyon în cutie
196 Lampă cu reflector Leiter pentru oftalmogie
197 Lanţete pentru vaccinare
198 Lampă de spirt (sticlă)
199 Lampă de spirt metal
200 Lampă de petrol Primus
201 Lampă de petrol Sirius
202 Lampă de petrol Optimus
203 Lingură Assachi pentru raclagiu
204 Lingură Volkmana
205 Litrothitor
206 Lactodensimetru Gerbert cu termometru
207 Lactometru Gay Lusac
218 Masă de operaţie model
219 Masă de operaţie fot. pentru oculistă
220 Masă de operaţie de fier pentru examinat femeile
221 Masă de operaţie de lemn pentru examinat femeile
222 Masă de operaţie pentru autopsie
223 Maşină electrică Model Chardin
224 Maşină electrică Model Gaiffe
225 Maşină electrică model
226 Mască pentru cloroformizat
227 Maşine pentru tuns
228 Mănuşi de cauciuc pentru operaţie
229 Mănuşi de cauciuc pentru autopsie
230 Microtom
231 Microscop
332 Măsuţă de fier cu placă de cristal pentru instrumente
233 Măsuţă de fier cu placă de cristal pentru pansamente
234 Masă de lemn căptuşită cu zinc
235 Masă de lemn căptuşită cu cristal
236 Maşină de făcut feşi
246 Oglindă reflector cu mâner
247 Otoscop
248 Oftalmoscop
249 Oftalmoscop Dr. Wecher
250 Oftalmoscop Landolt
251 Oftalmoscop Dr Parent
252 Oftalmoscop Folin
253 Oftalmoscop Gallezowcky
254 Oftalmoscop Dimer
255 Ochelari + 10 dioptrii în cutie
264 Pară Polizer completă
265 Pense hemostatice Pean
266 Pense hemostatice în T.
267 Pense hemostatice Dr. Tuffier
268 Pense hemostatice triangulare
269 Pense hemostatice Dr. Koeller
270 Pense hemostatice Dr. Doyen
271 Pense Tireballe Dr. Pozzi cu 2 dinţi
272 Pense Tireballe Terrier
273 Pense pentru corpi străini din nas Hartman
274 Pense din corpi străini din urechi Duplay cu pedală
275 Pense pentru limbă Collin
276 Pense lungi pentru vagin
277 Pense Museux cu 4 dinţi
278 Pense Richelot drepte
279 Pense Richelot curbe
280 Pense pentru pansamente
281 Pense fixe model Dr. Severeanu
282 Pense de disecţie
283 Pense cu 2 dinţi de disecţie.
284 Pense clampe lungi 24 cm.
285 Pensă fenestrată
286 Pensă Laborde
287 Pensă pentru corpi străini ochi
288 Pensă obstreticală
289 Pense pentru polipi
290 Pernă colac cauciuc
291 Port-ac-Collin
292 Pensă Collin pentru apucat
293 Pulverisatoare Lister mari
294 Pulverisatoare Lister mici
295 Pungi pentru gheaţă
296 Pulverizator Lüer
297 Perforator de oase
298 Perferator de oase cu maniv. Collin cu 3 sfredele

299 Perforator cranian Blot
300 Pelvimetru
301 Pense Liston
302 Pensă Gouge tăctoare
303 Plesimetru ciocane
304 Pile electrice
305 Pensă pentru Phimosis paralele
306 Prese tuburi pentru irigator
307 Perimetru Landolt
308 Pensă pentru epilaţie
309 Panere de sârmă pentru eprubete
310 Pipete gradate
311 Pipete negradate
312 Preparator pentru dopuri
315 Rugină dreaptă
316 Rugină curbă
325 Scarificator cu 12 lame
326 Scarificator al colului uterin
327 Scalpele
328 Siriugă mare Guyon a 200 gr.
329 Siringă mare Guyon a 15 gr.
330 Siringă mare Guyon a 100 gr.
331 Siringi Pravatz în cutie de fier
332 Siringi Pravatz în cutie de lemn
333 Siringi Record în cutie a 1 gr.
334 Siringi Record în cutie a 2 gr.
335 Siringi Record în cutie a 5 gr.
336 Siringi Record în cutie a 10 gr.
337 Siringi Roux în cutie a 10 gr.
338 Siringi de cristal Luer în cutie a 1 gr.
339 Siringi de cristal Luer în cutie a 2 gr
340 Siringi de cristal Luer în cutie a 5 gr.
341 Siringi de Cristal Luer în cutie
342 Siringi de sticlă cu armătură de cauciuc
343 Siringi mari de cauciuc
344 Siringi uretrale cu vârf de cauciuc (injector)
345 Sringi Barthelemy
346 Siringi Braun
347 Sifon nasal de Weber
348 Sfigmograf Dudgeon
349 Sondă metalică Belloc
350 Sondă uterină Bozeman
351 Sondă esuofagiană de cauciuc
352 Sonde uretrale de cauciuc Nelaton
353 Sonde uretrale de cauciuc
354 Sonde uretrale mecanice pentru bărbaţi
355 Sonde uretrale mecanice pentru femei
356 Sonde uretrale metalice cu dublu curent
357 Sondă rezonantă Guyon pentru calcule
358 Sondă uterină dilatatoare Doleris
359 Sondă canelată
360 Sonde a bequille mătase
361 Speculum nasi
362 Speculum auricular
363 Speculum bivalv Cusco
364 Speculum pentru bae
365 Speculum Fergusson
366 Speculum anal
367 Stetoscop de lemn
368 Stetoscop de metal
369 Stilette
370 Suport pentru Irigator
371 Suport
372 Spatule
381 Tăviţe reniforme de cauciuc
382 Tăviţe reniforme de porcelan
383 Tăviţe reniforme de fier smălţuit
384 Tăviţe reniforme de sticlă
385 Tăviţe ovale
386 Tenotom
387 Termocanterul Paquellin
388 Termometre maximale
389 Termometre pentru bae
390 Termometre pentru cameră
391 Termometre pentru fereastră
392 Tire-balle american
393 Trocar cu 4 piese
394 Trocar pentru hyste
395 Trocar pentru brişcă
396 Tub laringian Ribemont
397 Tub stomacal cu pâlnie Debove
398 Tub stomacal cu pâlnie Faucher
399 Tăvi de sticlă pentru instrumente
400 Tăvi de fier smălţuit pentru instrumente
401 Tenete drepte
402 Tenete curbe
403 Tenaculum
411 Uretrotom Maisonneuve (cutie 3 cutiuţe, 2 tige)
412 Uretroscop Luys
421 Valve vaginale Sims
422 Valve vaginale duble Sims
423 Valve vaginale Doyen
424 Ventuze
433 6 Canule de metal aurite
434 6 Obturatoare
435 1 Instrument pentru aplicarea lor
436 Un instrument pentru scoaterea lor
437 Măsură
438 Deschizător de gură
439 Ecuvilioane
440 Perii
443 Cleşti diferiţi
444 Cheie garangeot
445 Oglindă cu mâner

446 Pârgie
447 Curăţătoare de dinţi
450 Sonde metalioe 21—41
451 Conducătoare de tub de sticlă
453 Dilatoaле dela No. 1—26
457 Oglindă frontală cu bandă
458 Mâner
459 Specule pentru urechi
460 Sonde Itard pentru urechi
461 Oglinzi laringiene cu mâner
465 Ridicătoare de pleoape
466 Ae pentru eorpi străini
467 Cuţit lanceolat
468 Cuţit latiform
469 Cuţit Wecker
470 Kistitom cu curetă
471 Cnţite de Graeffe pentru cataractă
472 Pensă pentru fixat
473 Pensă curbă fixă
474 Foarfecă dreaptă
475 Foarfecă curbă
476 Pensă de epilaţie
477 Pensă Snellen
478 Sonde Bowman de argint
479 Blefarostat
480 Ac Browman pentru discize
481 Spatuelă pentru iris
482 Sacrificator Vidal
483 Cârlig simplu (Erringă)
484 Cârlig simplu pentru strabism
485 Ac pentru paracentesă
486 Pensă cu ghiare
489 Sticle sfer. incad, cu mont. met.
490 Sticle cilind. încad. cu mont. met.
491 Sticle prism încad. cu mont. met.
492 Sticle color. încad. cu met.
493 Sticle concav. încad. cu mont. met.
494 Ochelari p. încercat simpli
495 Ochelari p. încercat divizaţi
496 Furcă
497 Accesorii
498 Lupe
499 Anse Snellen
500 Scări vizuale Snellen
501 Pense pentru cristalin model Dr. Stănculeanu
504 Cuţite
505 Scalpele
506 Eringă simplă
507 Eringă dublă
508 Foarfec drept
509 Foarfece entorotom
510 Ciocan cu cârlig
511 Pensă de disceţie
512 Ferăstrău cu dos mobil
513 Tub insuflator
514 Ace
515 Eringă cu lanţ
516 Daltă
519 Bisturii
520 Cârlige
521 Pensă pentru corpi străini
522 Pensă de dilataţie cu 3 ramuri
523 Bureţi cu mâner
524 Perii
525 Canule racheale de argint
528 Trepon cu 5 frese
529 Ciocan
530 Măsurăror al peretelui cranien
531 Pensă emportepiece
532 Ferăstrău cu cursor gradat
533 Daltă, 1 sondă can, 1 compas
534 Cutie mică conţinând : 4 freze şi 1 burghiu
558 Freze şi 1 burghiu
542 Cuţite
543 Cuţite Lisfranc
544 Pense emostatice
545 Ferăstrău Larey
546 Bisturii
547 Fesrătrae cu dos mobil
548 Ac Cooper
549 Ferăstrău arbore
550 Foarfecă forte
551 Gouge Vogt
552 Sondă Blondin
553 Gouge Lequest
554 Cârlige duble
555 Rugine Farabeuf
556 Tenacul
557 Cleşte Farabeuf pentru oase
558 Pensă forte incisivă
559 Pensă tirre balles
560 Ecartoare Farabeuf
561 Pensă tăetoare pentru oase
562 Daltă Mak-Ewen
563 Ciocan
564 Ferăstrău lanţ
565 Ecartoare Leguest
566 Ace simple
567 Jurubiţe mătase
568 Pensă de disecţie
569 Pensă Davier cleşte
572 Ac Reverdin pliant
573 Bisturiu dublu
574 Pensă de disecţie
575 Stilet
576 Sondă canelată
577 Sondă dublă pentru bărbaţi şi femei
578 Pense emostatice
579 Foarfecă dreaptă
580 Foarfecă curbă
583 Foarfece drept
584 Pensă de pansament
585 Pensă de disecţie

586 Stilet butonat
587 Stilet port-fitil
588 Sondă canelată
591 Pense Desmarres
592 Depărtătoare Müler pentru sacul lacriminal
593 Pense pentru enucleaţie model pr. Dr. Stănculeanu
594 Cuţite Graiffe
595 Foarfece pentru enucleaţie
596 Perii pentru periagiu
597 Scări de Wechter p. măsuratul acuităţei vizuale
601 Fig. de fier smălţuit 1 ½ litr. cap cu can. vagin
602 Canulă de sticlă intrauterină
603 Foarfecă curbă ombilicală
604 Lampă de sticlă pentru alcool
605 Instalatoare de ochi
606 Perie pentru unghii
607 Ace de cusut perineul
608 Jurubiţe aţă mătase pentru cusut perineul
609 Ventuză pentru mamelă (teterelă)
610 Ventuze de sticlă
611 Pensă vaginală lungă
612 Sondă metalică pentru extras urina femeei
613 Tub laringen Dessaignes
614 Epubrete de sticlă pentru examinat urina
615 Specul Cusco
616 Sondă moale Nelaton
617 Muşama vulcanizată
618 Borcan de ssiclă cu dop de sticlă pentru soluţie de nitrat de argint

(F) Farmacie-Utensile

1 Agitatoare de lemn
2 Aparat pentru distilat
3 Aparat pentru strecurat
4 Areometre
5 Aparate pentru capsulat No. 0
6 Aparete pentru capsulat No. 1
12 Baghete de
13 Balanţe de mână Roberwall
14 Balanţe de mână cu şea
15 Balanţe de mână fără şea
16 Balanţe cu talere de 1 gr.
17 Balanţe cu talere de 2 gr.
18 Balanţe zecimale
19 Baloane de sticlă
20 Borcane de sticlă cu dop a 1 litru
21 Borcane de sticlă cu dop a 2 litri
22 Borcane de sticlă cu dop a 3 litri
23 Borcane de sticlă eu dop a 4 litri
24 Borcane de sticlă cu dop a 5 litri
25 Borcane de sticlă cu dop a 10 litri
26 Borcane porţelan cu capac a 250 gr.
27 Borsane porţelan cu capac a 500 gr.
28 Borcane porţelan cu capac a 800 gr.
29 Borcane porţelan cu capac a 1000 gr.
30 Borcane porţelan cu capac a 2000 gr.
31 Borcane cu capac nichelat a 10 gr.
32 Borcane cu capac nichelat a 20 gr.
33 Borcane cu capac nichelat a 30 gr.
34 Borcane cu capac nichelat a 40 gr.
35 Borcane cu capac nichelat a 50 gr.
41 Capsule de alamă de 9 cm. diametrul
42 Capsule de alamă de 11 cm. diametrul
43 Capsule de alamă de 15 cm. dia-
44 Capsule de alamă de 15 cm. diametrul
45 Capsule de porcelan de 9 cm. diametrul
46 Capsnle de porcelan de 11 cm. diametrui
47 Capsule de porcelan de 13 cm. diametrul
48 Capsule de poreelan de 15 cm. diametrul
49 Cazan de aramă
50 Cazan de tuci
51 Cleşte pentru dopuri ducle
52 Cleşte pentru ţinut capsulele
53 Cleşte de lemn pentru eprubee
55 Compresor pentru dopuri
56 Cutie cu gr. alamă dela 1-500 gr.
57 Cutie cu gr. alamă dela 1-1000 gr.
58 Cutie cu gr. strecurat
63 Dulap pentru farmacie
69 Etajere pentru eprubete
70 Etichete mânere
71 Etajere pentru sticle
76 Filtru 4e porcelan
77 Foarfoci
83 Găleţi de fier
84 Găleţi de por elan
85 Greutăţi de tuciu 100 gr.
86 Greutăţi de tuciu 200 gr.
87 Greutăţi de tuciu 500 gr.
88 Greutăţi de tuciu 1000 gr.
89 Greutăţi de tuciu 2000 gr.
90 Greutăţi de tuciu 5000 gr.
91 Greutăţi de tuciu 10000 gr.
97 Infuzoare gradate a 1000 gr.
98 Infuzoare gradate a 300 gr.
99 Infuzoare gradate a 500 gr.

100 Infuzoare gradate a 1000 gr.
101 Lămpi de spirt 105
105 Lămpi de petrol
106 Lingurife de metal duble
107 Lingurițe de metal simple
108 Lingurițe de os duble
109 Lingurițe de os simple
110 Lampă eu o sticlă
111 Lupă cu o sticlă
112 Lupă cu 2 sticle
113 Lupă cu 3 sticle
119 Mașini pentvu pilule
120 Metru de metal panglică
121 Mensuri gradate de fier smălțuit 50 gr.
122 Mensuri gradate de fier emălțuit 100 gr.
123 Mensuri gradate de fter smățuit 250 gr.
124 Mensuri gradate de fier smălțuit 300 gr.
125 Mensuri gradate de fier smălțuit 1000 gr.
126 Mensuri gradate de porcelan smălțuit 50 gr.
127 Mensuri gradate de porcelan smălțuit 100 gr.
128 Mensuri gradate de porcelan smălțuit 250 gr.
129 Mensuri 500 gr
130 Mensuri gradate de porcelan smălțuit 1000 gr.
131 Mensuri gradate de sticlă a 50 gr.
132 Mensuri gradate de sticlă a 100 gr.
133 Mensuri gradate de sticlă a 250 gr.
134 Mensuri gradate de sticlă a 500 gr.
135 Mensuri gradate de sticlă a 1000 gr.
136 Mojere de alamă. Piulițe a 10 cm.
137 Mojere de alamă. Piulițe a 15 cm.
138 Mojere de porcelan a 10 cm.
139 Mojere de porcelan a 16 cm.
140 Mojere de porcelan a 20 cm.
141 Mojere de porcelan a 24 cm.
146 Pahare Berzelius
147 Pâlnii de fier smălțuit a 10 cm.
148 Pâlnii de fier smălțuit a 12 cm.
149 Pâlnii de fier smălțuit a 16 cm.
150 Pâlnii de sticlă a 7 cm.
151 Pâlnii de stlclă a 10 cm.
152 Pâlnii de sticlă a 15 cm.
153 Pâlnii de sticlă cu valțuri
154 Pâinii filtru cu farfurie
155 Plăci de asbest
161 Rafturi de lema cu
162 Recepturi
168 Site
169 Spatnle de fier a 21 cm.
170 Spatulr de fier a 26 cm.
171 Spatule elastice
172 Sticlă cu dop de sticlă 250 gr.
173 Sticlă cu dop de sticlă a 500 gr.
174 Sticle cu dop de sticlă a 1000 gr.
175 Sticle cu dop de sticlă a 5000 gr.
176 Sticle cu dop de sticlă a 10000 gr.
177 Steiaj pentru farmacie
182 Tăblițe de fier
183 Termometre
184 Tigăl de . . . .

(Lb.) Laborator (Bacteriologie)

1 Autoclav (ce marcă ? cu ce merge, de ce dimensiune ?
2 Aparat pentru venesecție
3 Aparat de contenție (ce marcă ? pentru ce animal ?)
4 Semănător Latapia
5 Balanță de precizie
6 Baie mariană electrică
7 Aparat de centrifugiat cu apă (ce marcă ?)
8 Aparat de centrifugat cu electricitate
9 Cutie pentru comprese sterilizate
10 Cutie pentru preparate
11 Cutie Miquel peutru probe de apă (sau ce alt model ?)
12 Cutie de metal pentru sterilizat pipete
13 Distilizator (ce marcă ?)
14 Etuvă de parafină (fără regulafor (ce marcă ?)
15 Etuvă Hearson pentru parafină (cu ce merge ?)
16 Etuvă Hearson electrisă sau cu ce merge ?
17 Etuvă cu petrol (ce model ?)
18 Filtru Chamberland sau Berkefeld cu sau fără montură de metal
25 Presă pentru carne
26 Placă de lemn pentru numărătoare de colonie
27 Suport pentru turnat medii (geloză ?)
28 Suport cu triped
29 Aparat cu gazolină (ce model și cu câte becuri ?)
30 Sterilizator mic și cu aer uscát
31 Trompă cu apă
32 Tavă pentru autopsii animale

33 Fire de platină (numai cele groase)
34 Siringă (ce model, de câți em?
35 Bistiriu
36 Pensă
37 Pensă hemostatică
38 Lampă Primus (ce dimensiuni?
39 Aparat pentru sterilizat la uscat (170) (electric sau cu ce merge?
40 Cameră-etuvă (cu ce este încălzită?)
41 Lampă de spirt (numai metalice)
42 Microscop (marca, modelul):
a) Cu sau fără aparat Abbe?
b) Câte oculare, ce număr au și ce marcă?
c) Câte obiective uscate, ce număr au, ce marcă?
d) Cu sau fără obiectiv cu imersiune
e) Cu sau fără aparat pentru ultramicroscop?
43 Masă de lavă

(Lc) Laborator (Secție Chimică)

1 Aparat pentru extracție Soxhlet
2 Aparat Kipp
3 Aparat Kork-Bohr complect (găuritor de dopuri
4 Aparat Reichert-Meisel
5 Aparat Thermoleometru Maumen
6 Aparat pentru lactoser pentru 1 probe
7 Aparat pentru catalasă peatru 1 probe
8 Aparat pentru reductasă
9 Aparat Barth pentru distinarea alcoolului
10 Aparat Barg-Borg pentru acid v1.2
11 Aparat pentru punctul de topit
12 Aparat de distilare pentru Kjero
13 Aparat Engler pentru oleuri
14 Aparat Pensky pentru oleuri
15 Aparat pentru fuszl Rosse-Herzfeld
16 Areometre Babo prntru vin și must
17 Areometre Oechsle
18 Areometre Normal pentru vin d. Nesler
19 Alcolometre Gay-Lussac
20 Areometru pentru benzină
21 Butirorefractometru complect (ce model?
22 Butirometru Gerber
23 Baie de apă pentru probe
24 Baie Marie
25 Baie Bettendorf complect
26 Baloane de sticlă pentru dis. fract.
27 Baloane de sticlă pentru dis. Engher
28 Becuri pentru gaz aerian
29 Bec pentru îndoit sticla
30 Bec atriculat pentru suflat
31 Bec Bunsen cu rezerv. de alcool
32 Băi de nisip
33 Balanțe de precizie
34 Balanțe nichelate
35 Biurete cu sau fără rob. de sticlă
36 Capsule de platină
37 Capsule de nichel 55
38 Capsule de nichel 86
39 Capsule de porțelan
40 Creuzete de platină
41 Creuzete de porcelan
42 Clești de oțel nichelat
43 Cremometru Chevalier
44 Cutie cu 4 areometre 40°—120°
45 Cutie cu 7 spingeli areometrii 700—2000
46 Cutie cu greutăți pentru analize chimico technice
47 Cutie cu greutăți pentru balanța de precizie
48 Cuțit pentru tăiat sticla
49 Cuțit pentru tăiat pluta
50 Pense pentru sticle de ceas
51 Cilindri gradați
52 Conuri de platină
53 Colerimetru (ce model?)
54 Centrifuge de mână mici
55 Centrifuge de mână mici pentru lapte
56 Exicatoare de sticlă albă
57 Etajere de lemn pentru filtrat
58 Etajere de lemn pentru eprubete
59 Etuvă mică de cupru
60 Ebulinscot Malligrand
61 Etajere pentru pipete
62 Etajere pentru pâlnii
63 Exicator Sebelien
64 Flacoane de sticlă gradate
65 Flacoane pentru indice Iod
66 Flacoane pentru caponificare
67 Flacoane hidrotrimetrice cu biuretă pentru duritatea apei cu 2 cilindri de 100 cmc. și 40 cmc.
68 Flacoane pentru glicerină
69 Lacre densimetru Gerber-Soxlet
70 Lacto densimetru Queveane-Muller
71 Lactoscop Dabosq
72 Lamă de platină
73 Legătură de tub pentru apă

74 Lingurițe metalice
75 Lămpi pentru încălzit Juvel-Primus
76 Microscop (ce model ?)
77 Mo'ae de porcelan
78 Mdjare de aghat
79 Manometru cu mercur
80 Oonobarometru pentru determinarea extractului uscat de vin
81 Presă pentru plute
82 Pâlnie de separație cu dop de sticlă
83 Pâlnie automată pentru ac sulfuri
84 Pâlnie automată pentru ac. alcoolic amilic
85 Pipete automată de 11 cm. pentru lapte
86 Pisete pentru tanină
87 Pile rotunde și triunghiulare
88 Pompă de apă, de sticlă și metal
89 Pensete de nickel
90 Pensete pentru fir și placă de platină
91 Pâlnie de filtrat la cald
92 Picnometre
93 Pâlnie de filtrat cu flacon pentru dozarea de zahăr
94 Refrigerente de sticlă (simple sau cu bule ?
95 Refractometru de energie Zeiss
96 Suport pentru distilație flacțională
97 Stative pentru refrigerente
98 Sticle flacon-filtru
99 Sticlă de cobalt
100 Tabelă pentru extract Dr. Ackermann
101 Tuburi pentru clorară de calce
102 Tripede de fer
103 Termometre
104 Ureometru Lungo
19 Hematimetru Thomas
20 Hemoglobinometru Reinchert
21 Masă pentru fixat animale
22 Nicrotom (ce marcă ? cu câte
23 Microtom de mână
24 Mojar de agată

NB. Numerile libere sunt rezervate pentru articole ce ar lipsi din această nomeclatură.

NOMECLATURA

MODELELOR DE IMPRIMATE

No. modelului	FELUL IMPRIMATULUI	Serviciile în care se întrebuințează
1	Adrese (de ½ și ¼ coală)	Toate serviciile
2	Plicuri (de ¼, ½ și 1/1 coală)	idem
3	Borderou de acte justificative	idem
4	Condică de expediție (a 50 și 100 file) . . .	idem
5	Registru de intrarea și eșirea corespondenței (a 50 și 200 file)	idem
6	Foi de dietă pentru infirmerii	Circ. rurale
7	Tabelă anuală de control al personalului. . .	Județe și orașe
8	Carnet pentru consultațiuni	Jud. Orașe, Spit. Circ.
9	Rapport acupra operațiunei vaccinărei . . .	Jud. Orașe
10	Proces-verbal pentru neprezentarea la vaccinare	idem
11	Notificare pentru boale contagioase pentru elevi	idem
12	Registru-inventar de zestre	Toate serviciile
13	Carnet foi de comandă	idem
14	Dosar pentru conturi	idem
15	Scrisoare de expediție	idem
16	Cont recapitulativ	Spit. jud.
17	Registru de material consumabil	Spit. Port. Labor.
18	Foae-memoriu pentru Cazier personal . . .	Toate serviciile
19	Eci de control sanitar al debitelcr (lunar) . .	Circ. urb. și rur.
20	Carnet p. deschideri și închideri de infirmerii	Jud. Circ. rurale
21	Blanchete pentru telegrame	Regiune, Central
22	Protocol de revizia farmaciiior	Jud. orașe
23	Proto·ol de revizia drogheriilor.	idem
24	Foi control sanitar de debite p. centralizare .	idem
25	Livret de trrtameot pentru sifilis	idem și Spit.
26	Carnet pentru anunțarea deceselor în comunele rurale	Jud.
27	Bilete de intrare în spital	Jud. Orașe
28	Etichete postale	Toate serviciile
29	Cartoane pentru colete postale	idem
30	Carnet pentru epidemii cu rerertoriu	Jud. Orașe
31	Registru nominal pentru vaccinări	idem
32	Registru pentru bolnavi coutagioși	Orașe
33	Carnet pentru înscrierea prostituatelor. . . .	idem
34 A	Proces-verbal A p. alimente și băuturi stricate	Orașe
34 B	Idem B pentru ridicare de probe	idem
35	Idem C pentru sechestrare provizorie . . .	idem
36	Idem D pentru denaturare sau distrugere	idem
37	Carnet pentru înscrierea doicelor	Orașe
38	Carnet-comunicări pentru elevi, lucrători, etc.	Orașe
39	Coperte pentru dosare	Toate serviciile
40	Carnet buletine de vaccinare	Jud. Orașe
41	Declarațiuni de boale contagioase (carte postală pentru medicii particulari)	Orașe

No. modelului	FELUL IMPRIMATALUI	Serviciile în cari se întrebuințează
42	Registru pentru infirmeriile închiriate	Jud.
43	Carnet nosocomic pentru spitale	Spit.
44	Tabela rezumativă a foilor de dietă pentru spitale (Anexă la mod. 51).	Spit.
45	Certificat pentru verificarea morței	Orașe
46	Declarare de boale contagioase pentru spitale.	Spit.
47	Inștiințare de nașteri în spitale	Spit.
48	Chitanțe pentru salarii.	Jud.
49	Tablete p. bolnavi (albe p. bărbați, roșii p. femei)	Spit.
50	Registru-memoriu pentru personal.	Regiune, Central
51	Foi de alimentațiune pentru spitale cu anexa model 44	Spit.
52	Registru pentru bastimentele intrate în port .	Porturi
53	Idem eșite din port	idem
53	Carnet primire și consumare de medicamente.	Spit. Jud. Orașe
55	Registru de intrarea și eșirea bolnavilor . . .	Spit. Infermerii
56	Registru pentru vizitarea comunelor rurale. .	Jud.
57	Cont de gestiune pentru material	Spit. Depozite
58	Carnet foi expediere și confirmare . . .	Port. Laborat.
59	Tabelă lunară de activitatea medicului de circ.	Reg. Depozite
60	Idem, idem a moașelor de circumscripție. .	Circ. rurale și urb.
61+62	Idem, idem centralizată	idem
63	Inștiințare de moarte în spitale.	Jud. Orașe
64	Tabelă lunară de activitatea medicului primar.	Spit.
65	Carnet chitanțier	Jud.
66	Idem bonuri de comandă	Spit. Port. Labor.
67	Cont de gestiune pentru numerar	Spit Infirmerii
68	Tabelă anuală de mișcarea bolnavilor în spitale.	Spit, Depozite, Porturi, Labort
69	Tabelă anuală de mișcarea epidemiilor centralizată	Spit. Jud. Orașe
70	Tabelă nominală de conjunctivită granuloasă. .	Circ. rurale și urb.
71	Idem, idem de pelagră	idem
72	Tabelă anuală de activitatea moașelor din Regiune	Regiune
73	Idem de mișcarea epidemiilor în Regiune .	idem
74	Idem de controlul prostituatelor, idem. . .	idem
75	Idem de lepră	idem
76	Idem de pelagră	idem
77	Idem de acte medico-legale	idem
78	Idem anuală și semestrială pentru vaccinare.	idem
79	Tabelă de mișcarea epidemiilor pe decade . .	Jud. Orașe
80	Buletin lunar rezumativ de boale infecțioase .	idem
81	Idem centralizat	Regiune, Central
82	Registru de epidemii cu repertoriu p. centralizare	idem
83	Registru de partizi pentru infirmerii.	Regiune
84	Idem pentru spitale	idem
85	Tabelă numerică anuală pentru vaccinări . .	Jud. Orașe, Circ. rurale și urbane
86	Tabelă lunară de consultațiuni (numerică) . .	idem

No. modelului	FELUL IMPRIMATULUI	Serviciile în cari se întrebuințează
87	Tabelă anuală de consultațiuni (pe boale) . .	Spit. Orașe
88	Tabelă trimestrială și anuală de consultațiuni (centralizată)	Registre, Central
89	Tabelă lunară de morții din orașe	Orașe capitale și necapitale
90	Registru-memoriu pe personal pe servicii .	Regiune, Central
91	Stat de salarii	Toate serviciile
92	Tabelă anuală de leproși	jud. Orașe, Spit.
93	Tabelă anuală de orbi, surdo-muți, cretini și gușați	Jud. Orașe
94	Idem de tuberculoși centralizată	Regiune
95	Idem de sifilis centralizată	idem
96	Idem de alienați	Jud. Orașe, Spit.
97	Idem, idem centralizată	Regiune
98	Idem de așezămintele spitalicești	Jud. Orașe
99	Tabelă anuală C de tuberculoză pulmonară .	Circ. rurale și urb.
100	Idem D de sifilis	idem
101	Tabelă trimestrială p. controlul prostituatelor.	Orașe
102	Registru jurnal de Cassă.	Spit. Depoz. Port. Laborat.
103	Tabelă anuală de conjunctivită granuloasă centralizată	Regiune
104	Registru de ordine pentru mandate	idem
105	Idem de partizi pentru mandate	idem
106	Patentă de sănătate pentru vase	Porturi
107	Tabelă anuală pentru acte medico-legale. . .	Jud. Orașe, Spit. med. leg.
108	Comunicare de deciziune de condamnare . .	Central
109	Adresă pentru mandate	Regiune
110	Concept pentru mandate.	idem
111	Tabelă lunară de mișcarea bolnavilor în spitale.	Spitale
112	Deviz de lucrări	Reg. Central
113	Carnet partizi pentru lucrări	idem
114	Cazier personal	Reg. Central
115	Cont de gestiune bugetară a Regiunei . . .	Regiune
116	Mandate de plată	idem
117	Avize pentru Mandate	idem
118	Tabelă lunară de morții din județe	Reg. Județe
119	Foaie zilnică de plată pentru ateliere . . .	Regiune, Central
120	Carnet lucrări executate în atelier	idem
121	Cerere de material la ateliere	idem
122	Buletin pentru lucrări în atelier	idem
123	Concepte salarii județe	Regiune
124	Carnet pentru lucrători în atelier	Regiune, Central
125	Referate pentru Contencios	Central
126	Carnet situație de lucrători	Regiune, Central
127	Registru de intrare (Registratura centrală) .	Reg., Central
128	Registru de eșire (Registratura generală) . .	idem
129	Registru de partizi pentru lucrări	idrm
130	Adrese către advocați	Central

No. modelului	FELUL IMPRIMATULUI	Serviciile în cari se întrebuințează
131	Idem către Președinții de Tribunale . . .	idem
132	Idem pentru Șefii de cancelarie	Regiune
133	Deciziuni de condamnare (art. 65)	Central
134	Registru de intrare (pentru servicii)	idem
135	Idem de eșire (pentru servicii)	idem
136	Rapoarte sanitare trimestriale pentru Regiuni.	Regiune
137	Nomenclatura medicamentelor de prescris . .	Spit., Circ.
138	Registru de dosare (archiva generală) . . .	Central, Reg.
139	Idem (archiva veche)	idem
140	Proces-verbal recepție de material.	Central
141	Caiet de sarcini pentru clădiri	idem
142	Nomenclatura efectelor sanitare	Toate serviciile

MODELELE DE IMPRIMATE
NECESARE DIFERITELOR SERVICII

Pentru **Direcţiunea Centrală,** modelele: 1, 2, 3, 4, 5, 12, 13, 14, 15, 18, 21, 28 29, 39, 50, 81, 82, 88, 90, 91, 108, 112, 113, 114, 119, 120, 121, 122, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130. 131, 133, 134, 135, 138, 139, 140, 141 şi 142.

Pentru **Regiunea sanitară,** modelele: 1, 2, 3, 4, 5, 12, 13, 14, 15, 18, 21, 28. 29, 39, 50, 58, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 81, 82. 83, 84, 88, 90, 91, 94, 95, 97, 103, 104, 105, 109, 110, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 126, 127, 128, 129, 133, 136, 138, 139 şi 142.

Pentru **Medic primar de judeţ,** modelele: 1, 2, 3. 4. 5, 7, 8, 12, 13, 14, 15, 16, 18, 20. 22, 23, 24 25, 26, 27. 28, 29, 30, 34 A si B, 35, 36, 39, 42, 48, 54. 55. 56, 61, 64, 66, 69, 79, 80, 85, 86, 91, 92, 93, 96, 98. 107, 118, 137 şi 142.

Pentru **Medic-Şef oraş,** modelele: 1, 2, 3, 4, 5, 7, 8, 12, 13, 14, I5, 18, 22, 23, 24, 27, 28, 29. 30, 39, 41, 62, 69, 79 80, 85, 86. 89, 91, 92, 93, 96, 98, 101, 107, 137 şi 142.

Pentru **Medic de oraş,** modelele: 1, 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 18, 19, 22, 23, 24, 25, 27, 28. 19, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 45, 54, 62, 69, 79, 80, 35, 86, 97, 89, 91, 92, 93, 96. 98, 99, 100, 101, 107, 137 şi 142.

Pentru **Circ. urbană,** modelele: 1, 2, 3, 4, 5, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 18, 19, 20, 25, 27, 28, 29, 42, 32, 33, 34 A şi B, 35. 36, 37, 38. 39, 40, 41, 54, 59, 60, 70, 71, 79, 85, 86, 87, 89, 91, 92, 96, 99, 100, 137 şi 142.

Pentru **Circ. rurală,** modelele: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10. 11, 12, 13, 14, 15, 18, 19, 25, 27, 30, 31, 34 A şi B, 35, 36, 39, 40, 45, 54, 55, 59, 60, 70, 71, 79, 85, 86, 91, 92, 96, 99, 100, 137 şi 142.

Pentru **Spitale, azile,** modelele: 1, 2, 3, 4, 5, 8, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 25, 28, 29, 39. 43, 44, 46, 47, 29, 51, 54, 55, 58, 63, 65, 66, 67, 68, 87, 91, 92, 96, 102, 111, 137 şi 142.

Pentru **Porturi,** modelele: 1, 2, 3, 4, 5, 12, 13, 14, 15, 17, 18, 28, 29, 39, 51, 53, 57, 65, 67, 91, 102, 106 şi 142.

Pentru **Laboratorii,** modelele: 1, 2, 3, 4, 5, 12, 13, 14, 15, 17, 18, 28, 29, 39, 57, 65, 66, 67, 91, 101 şi 142.

Pentru **Depozite,** modelele: 1, 2, 3, 4, 5, 12, 13, 14, 15, 18, 28, 29, 39, 57, 58, 67, 91, 102 şi 142.

Pentru **Medici-legişti,** modelele: 1, 2, 3, 4, 5, 12, 13, 14, 15, 18, 28, 29, 39, 91, 107 şi 142.

Model 141

CAIET DE SARCINE PENTRU EXECUTAREA CLADIRILOR

CAP. I.

Dispozițiuni generale

Art. 1

Condițiunile generale pentru întreprinderi de lucrări publice promulgate cu decretul No. 3740 din 26 Noembrie 1892, fac parte integrantă din acest caiet de sarcine și sunt aplicabile întreprinderii, întru cât nu vor fi modificate de dispozițiunile articolelor ce urmează sau de contract.

Art. 2

Prezentul caiet de sarcine are de scop să lămurească punctele nespecificate în deviz și de a le complecta.

In consecință, în lipsa de educațiuni speciale, condițiunile caietului de sarcine hotărăsc.

Art. 3

Lucrările se vor executa observându-se regulele de artă și de bună construcție, conform dispozițiunilor contractului și prezentului caiet de sarcine, conform planurilor, devizelor și desemnurilor de detaliu, anexate contractului, precum și desemnurilor și instrucțiunilor ce se vor da întreprinderii în timpul executării lucrărilor; nu se va tolera nici o eroare sau abatere dela proiect și nu se va admite ca provenind din lipsă de claritate a proiectului, antreprenorul trebuind să ceară direcțiunii deșlușiri asupra oricărei chestiuni nestabilite încă, neputând ridica nici o pretenție pentru lucrările, aprovizionările de materiale, angajările de lucrători sau personal făcute în vederea acestor chestiuni, înainte de deslegarea lor de către Direcție.

Art. 4

D-l Antreprenor este dator a face el însuși și a supune Direcției spre aprobare, toate detaliile ce ar judeca că nu se văd destul de deslușit din piesele proiectului.

Art. 5

Direcțiunea Generală își rezervă dreptul de a introduce în planurile contractului modificările ce i s'ar părea necesare;

să sporească sau să diminueze cantitățile lucrărilor în limitele și condițiunile prevăzute la art. 15 din condițiunile generale

Art. 6

In caz când modificările introduse ar schimba caracterul lucrărilor contractate, ele se vor introduce numai în urma unei înțelegeri comune între Direcțiune și întreprindere; dacă nu se va putea ajunge la nici o înțelegere, Direcțiunea va avea dreptul să execute lucrările modificate în regie, prin altă întreprindere sau în alt mod.

Art. 7

Modificările eventuale nu vor altera întru nimic nici termenul de executare al lucrărilor, nici celelalte dispozițiuni ale contractului sau ale caietului pe sarcine.

Art. 8

Antreprenorul va permite întrebuințarea schelelor sale, fără pretențiuni de despăgubiri, oricărui meseriaș pe care direcțiunea l-ar însărcina cu executarea de lucrări neprevăzute în contract

Art. 9

Antreprenorul e responsabil de ordinea printre lucrătorii săi și va veghia la siguranța lor. E responsabil față de lucrătorii săi și de familiile lor pentru orice accident ivit pe șantier, fără recurs în contra direcției. Va ajuta autoritățile în cercetările ce le-ar avea de făcut.

Direcțiunea e în drept de a plăti din oficiu lucrătorii neplătiți, reținând valoarea din sumele ce le are antreprenorul de primit.

Art. 10

In timpul executării lucrărilor antreprenorul este dator să îngrijească de sănătatea lucrătorilor săi. Dacă antreprenorul nu ia în acest scop măsurile necesare, Direcțiunea va putea să le ea însuși în contul antreprenorului.

Art. 11

La sfârșitul lucrării antreprenorul va curăți șantierul, va astupa gropile ce le-ar fi făcut, și va înlătura movilele sau grămezile de material sau de orice natură.

Art. 12

Impozitele și taxele eventuale către stat, județ și comună, privesc pe antreprenor, precum drepturile de carieră, taxele de autorizare, de înregistrare și altele.
Dacă se obține pentru vreun material scutire de vamă, taxe sau drepturi, valoarea lor se va scădea din valoarea devizului.

Art. 13

In regulă generală nici o categorie de lucrări cari prin natura ei ar ascunde o altă precedentă, nu se va putea începe fără autorizarea direcției.

CAP. II

Materiale, natura, calitatea și proveniența lor

Art. 14

Dispozițiuni generale

Materialele trebuincioase pentru facerea zidăriilor, precum: nisipul, cimentul, varul, piatra și altele și se vor aproviziona în cantități destul de mari, spre a asigura executarea lucrărilor, fără nici o întrerupere, pentru timp de cel puțin o lună de zile.
Materialele aprovizionate se vor depozita, după instrucțiunile agenților Direcțiunei și nu se vor pune în lucrare decât după ce se vor fi examinat și se vor fi primit de aceștia.
In caz când cantitatea materialelor aprovizionate nu va ajunge pentru o lună de zile de lucrare, Direcțiunea Generală va avea dreptul să complecteze aprovizionările întreprinderii pe socoteala și rizicul acesteia cu orice preț, după o comunicare prealabilă de opt zile. Când nu vor fi specificări speciale, materialele vor fi totdeauna de calitatea cea mai bună din comerț.

Art. 15

Nisipul

Nisipul va fi curat, lipsit de orice materie pământoasă, va fi grăunțos și aspru la pipăit.
Direcțiunea lucrărilor este în drept să ceară spălarea nisipului, dacă va crede necesar.

Art. 16

Piatra spartă și pietrișul

Piatra spartă și pietrișul pentru zidăria de beton va fi cu-

răţită de orice materie străină, pământ sau nisip; el va fi tras la grătar şi spălat astfel ca frecat între mâini să nu le murdărească.

Spălarea pietrişului şi a pietrei sparte, se va face cu îngrijire deosebită.

Apa întrebuinţată la spălat va trebui să fie limpede.

Piatra spartă şi pietrişul vor fi de o mărime uniformă şi de dimensiuni, aşa încât toate părţile sale să treacă printr'un inel de 50 m m., prezentându-se secţia cea mare; şi să nu treacă printr'un inel de 5 m m., prezentându-se secţia cea mică.

Art. 17

Piatra brută

Piatra brută va fi negelivă şi va avea tăria şi rezistenţa cel puţin egală cu a probei aprobată de Direcţiune.

Pietrele întrebuinţate vor fi curate şi libere de orice materii străine.

Art. 18

Piatra brută pentru zidăria de parament cu rosturi incerte

Piatra brută pentru zidăria de parament cu rosturi incerte, se va ciopli din gros dealungul rosturilor vizibile, aşa că muchiile să fie drepte, de cel puţin 7 c.m. lungime şi de echer pe o lărgime de cel puţin 5 cm. Volumul pietrelor pentru zidăria de opus incertum va fi cel puţin 8 (opt) decimetri cubi.

Art. 19

Piatra cioplită pentru paramente

Piatra cioplită pentru parament va fi dură, negelivă, omogenă, fără straturi moi sau pături eleorogene şi fără defecte.

Faţa văzută a pietrelor va avea forma unui drept unghiu regulat şi va fi cioplită cu buşardă.

Feţele rosturilor vor fi cioplite de echer cu punta pe o profuziune de 20 (douăzeci) cm. la feţele rosturilor orizontale şi de 15 (cinsprezece) cm. la feţele rosturilor verticale.

Lungimea pietrei măsurată în faţă va fi de 1 m.

2 jum. din înălţimea ei, care va fi conform planului, şi în tot cazul de cel puţin 25 cm.

Art. 20

Piatra de talie

Piatră de talie destinată pentru treptele scărilor, pentru cu-

sineți, pentru coronamente, ș. a., va fi de cea mai bună calitate, dură, negelivă, granulată, fin, fără paturi eterogene și fără defecte.

Ea va avea întocmai forma și dimensiunile prevăzute în planurile de detaliu, ce se vor face în cursul executării lucrărilor.

Piatra va fi lucrată pe fețele văzute cu bușarda fină, pe fețele care formează rosturile orizontale și verificate cu bușarda groasă, iar pe fețele ascunse cu totul în interiorul zidăriei cu punta groasă.

Art. 21

Cărămizi ordinare

Cărămizile destinate pentru zidurile interioare, precum și cele pentru ziduri exterioare tencuite, vor fi de cea mai bună calitate, bine frământate, fără piatră de var sau alte materii eterogene, comprimate, bine arse, fără însă a fi verificate; ele vor avea muchiile regulate, fără crăpături, strâmbături ș. a. vor fi tari, sonore și negative.

Art. 22

Cărămizi de parament

Cărămizi destinate pentru paramentul zidurilor vor fi presate și malaxate, fabricate cu mașina din pământ spălat și se vor confecționa cu îngrijire deosebită.

In prima linie, se va cere ca ele să fie negelive, în privința aceasta. Direcțiunea generală își rezervă dreptul de a face încercări de laboratoriu pentru a se asigura că cărămizile împlinesc această condițiune.

Cărămizile vor avea o formă cât se poate de regulată, muchii drepte neștirbite și dimensiuni uniforme.

Art. 23

Dimensiunile cărămizilor

Dimensiunile normale ale cărămizilor atât ordinare cât și presate, vor fi cum urmează:

Lungime . . . . 27 cm.
Lățime . . . . 13 »
Grosime . . . . 6,5 »

Alte dimensiuni se vor putea admite numai cu aprobarea Direcțiuni.

Art. 24

Provenienţa materialelor

Carierile din care provin piatră spartă, piatră brută, piatra de parament, vor trebui să fie aprobate de Direcţiune.

Art. 25

Probe de piatră şi cărămidă

Intreprinzătorul va supune direcţiunii spre aprobare pietrile şi cărămizile de orice categorie, înaintând pentru fiecare categorie de zidărie câte două probe de piatră, prevăzute cu sigiliul şi cu marca întreprinderii.

Aprovizionarea pietrii şi a cărămizilor se va face numai după ce direcţiunea va fi înştiinţat întreprinderea, că aprobă probele prezentate.

Art. 26

Varul gras

Varul gras va fi de prima calitate, bine ars, de o coloare albă după stingere, nealterat de aer sau umiditate şi predat în bulgări.

Conservarea lui se va face pe şantier, în magazii ferite de umezeală.

Stingerea varului se va face într'o varniţă cu o cantitate de apă suficientă. Părţile nestinse se vor reţine la scurgerea varului din varniţă şi se vor depune în grămadă pe şantier.

Varul stins se va conserva într'o groapă căptuşită cu scânduri sau cu pereţi de zid, se va acoperi cu un strat de nisip şi nu se va putea întrebuinţa decât după cel puţin 21 zile dela stingerea lui.

Art. 27

Cimentul

Cimentul va fi de Portland de cea mai bună calitate, cu prindere înceată; el va fi omogen, bine copt şi măcinat destul de fin, pentru a nu lăsa rămăşiţă mai mare de 10 la sută după ce va trece prin o sită, având 900 ochiuri pe cm^2.

Timpul necesar pentru prinderea cimentului va fi de cel puţin 2 ore; prinderea se va considera ca terminată, când acul aparatului Vicat-Tetmayer nu va pătrunde în mod apreciabil înt'un corp făcut din aproximativ 200 grame de ciment cu

50—60 grame de apă, având o temperatură de aproximativ 15 centigrade.

Cimentul va avea volum constatat la aer şi sub apă,

Pentru constatarea constanţei volumului la aer, se vor confecţiona plăci de ciment, având 8—10 cm. diametru şi o grosime uniformă de 2 cm.; aceste plăci aşezate pe table de sticlă se vor introduce după 24 ore dela prinderea cimentului, în cuptoare şi se vor păstra acolo sub acţiunea unei temperaturi de 120° C, până când va fi pierit orice urmă de vapor, şi în tot cazul cel puţin două ore. Dacă plăcile scoase din cuptor nu vor avea nici o urmă de crăpătură sau alte defecte, cimentul se va considera ca având volum constant, la aer.

Pentru constatarea constanţei volumului sub apă, se vor confecţiona plăci de ciment, având ca şi cele anterioare un diametru de 8 cm. până la 10 cm. la mijlocul lor şi din ce în ce mai mică spre periferie. Plăcile se vor conserva la aer timp de 24 ore şi în apă în timp de 27 zile. Dacă după scoaterea plăcilor din apă, cimentul nu va avea nici crăpături, nici semne de coşcoveală, el se va considera ca având volum constant sub apă.

Rezistenţa cimentului în tracţiune şi la compresiune se va constata prin încercări la rupere şi la strivire.

Pentru acest scop se vor confecţiona pentru încercările la rupere, brichete şi pentru încercările la strivire cuburi, făcute de mortar de ciment, compus din trei părţi ca greutate de ciment şi din o parte de nisip fin, zis normal. ce se va furniza de direcţiune. Can itatea de apă trebuincioasă se va putea fixa de întreprinzător. dacă va voi.

Cuburile vor avea o grosime de aproximativ 7 cm. şi se vor confecţiona cu aparatul lui Böhme din 860 grame de mortar, care se va comprima cu 150 de lovituri.

Brichetele vor avea o secţiune minimă de 5 cm² şi se vor confecţiona pe o placă de marmoră.

Pentru fiecare serie de încercări: se vor face câte 5 brichete şi câte 5 cuburi, care, după ce se vor păstra 24 ore la aer, se vor aşeza în apă.

Incercările la rupere se vor face după 6 zile şi după 27 de zile de imersiune a cuburilor.

La aceste epoce, rezistenţa minimă a cimentului va trebui să fie următoarea :

La rupere după 6 zile	8	kg. pe cm²
La rupere după 27 zile	16	» » »
La strivire	160	» » »

Pe lângă aceasta, va trebui ca diferenţa între rezistenţele

la rupere a cimentului după 6 şi 27 zile să fie de cel puţin 4 kgr. pe cm^2.

Se va considera ca rezistenţă mijlocie a unei serii de brichete sau cuburi încercate, mijlocia din cele 3 rezistenţe maxime ale seriei.

Cimentul care nu va împlini condiţiunile arătate mai sus se va refuza.

Cimentul se va furniza în saci sau butoaie, cari vor avea marca fabricei în caractere vizibile; el se va păstra în magazii uscate şi pardosite cu scânduri.

Orice butoi sau sac, care, la deschidere, va arăta bulgări sau urme de umezeală, se va refuza, chiar dacă furnitura la care aparţine butoiul va fi îndeplinit condiţiunile de mai sus.

Intreprinzătorul va înştiinţa direcţiunea lucrărilor îndată ce va primi o furnitură de ciment, îngrijind să aibă pe şantier în totdeauna o cantitate suficientă de ciment încercat şi recepţionat. Cimentul recepţionat se va înmagazina deosebit de cel nerecepţionat.

Art. 28

Varul hidraulic

Varul hidraulic va fi de o calitate cel puţin egală celui din valea Prahovei şi va proveni dintr'o fabrică cunoscută.

Prinderea varului se va face în cel mult 10 zile. Pentru a se încerca, se va face o pastă de var ce se va cufunda în urmă sub apă. Prinderea se va constata ca pentru ciment.

Varul hidraulic va fi bine copt, fără cenuşe sau orice altă amestecătură. Păstrarea varului se va face în modul prescris pentru ciment. Provenienţa se va proba prin certificate de origină.

Rezistenţa varului va trebui să fie cel puţin următoarea:

	După 8 zile	După 28 zile
Var curat	$3^1/_2$ kgr./cm^3	$8^1/_2$ kgr./cm^2
Mortar de var idraulic	3 kgr.^{3} cm^2	6 kgr./cm^2

Art. 29

Lemnul

Lemnul va fi de bună calitate, uscat, cu totul sănătos, drept, fără noduri, fără crăpături longitudinale sau circulare, cu fibre strânse, fără pete şi fără nici un semn de stricăciune.

Lemnul destinat pentru parchete şi pentru tâmplărie, va fi ales tăiat de cel puţin trei ani, bine conservat, cu fibre drepte şi absolut uscat.

Cu lemn de stejar nu se va primi cer (quercus cerris).

Lemnele rotunde de stejar vor fi curăţite de coajă şi de alburn. Lemnele ecarizate, grinzile şi scândurile de brad şi de stejar, vor fi debitate cu ferăstrăul şi vor avea muchii pline ascuţite, drepte şi regulate.

Grinzile de stejar, purtând podeala camerilor din parter ale clădirilor, vor putea fi debitate şi cu barda.

Toată lemnăria în muchie va avea exact dimensiunile indicate în planuri şi măsurători.

Nu se va tolera nici o lipsă asupra dimensinnilor transversale.

Pentru grinzi, având dimensiuni transversale mai mari de 25 (douăzeci şi cinci) cm., se vor tolera muchi ştirbite de 4 cm. lăţime maximală.

Art. 30

Grinzi din fier, ancore, etc.

Grinzile în dublu T, cornierele, ancorele, etc., vor fi de oţel moale, laminat, de calitate bună, cu textura fibroasă şi omogenă. Piesele laminate vor fi fără de nici un defect, iar muchiile lor vor fi perfect drepte, fără a arâta urme de crăpături. Suprafeţele tuturor pieselor vor fi uniforme şi plane.

Fierul va avea o rezistenţă la tracţiune de 36 kgr./mm^2, iar lungimea va fi de 13 %.

Fierul destinat pentru nituri şi pentru buloane, va avea o rezistenţă de 38 kgr./mm^2, o lungire de 18% şi un coeficient de calitate minim de 700.

Direcţiunea se va putea asigura de calitatea materialelor prin încercări.

Inimile grinzilor nituite se vor face de tablă.

Orice fierărie ce se va întrebuinţa, afară de cazul când ar fi zincuită, sau când s'ar prescrie altfel, se va vopsi înainte de aşezare cu două straturi de coloare cu ulei de in fiert cu minium de plumb. Aceste straturi nu se vor aplica până când piesele nu vor fi perfect curăţite de rugină, zgură, etc. Curăţirea se va face cu perii de fier, în urmă piesele se vor unge cu ulei de in curat. încălzit.

Art. 31

F o n t a

Fonta ce se va întrebuinţa, va fi fonta de a doua fuziune, moale, cenuşie, de primă calitate, fără nici un defect.

Rezistenţa ei la tracţiune va fi de cel puţin 12 kgr.|mm^2.

Dacă o muche rectangulară a unei piese de fontă se va lovi

cu un ciocan, muchea va trebui să arate urma loviturei, fără însă a arăta vreun semn de crăpătură.

Art. 32

Tablă de fier

Tabla de fier pentru învelitoare va fi de 12 la majă, de calitate zisă Bismark,

Art. 33

Tablă plumbuită

Tabla plumbuită va fi din fabrica Wolff Netter Iacobi, 12 la majă.

Art. 34

Zinc

Tabla de zinc pentru învelitoare, zghiaburi, burlane, va fi rafinată, de cea mai bună calitate, No. 12.

Art. 35

Ţigle

Ţiglele ce se vor întrebuinţa pentru învelitoare vor fi de o calitate cel puţin egală celor din fabrica «Ciurea» a Direcţiei C. F. R.

Art. 36

Eternit

Plăcile de eternit ce se vor întrebuinţa pentru învelitoare vor fi de cea mai bună calitate şi vor proveni dela fabricile ce se vor aproba de Direcţiune după propunerea întreprinzătorului.

Art. 37

Materiale de vopsitorie

Diferitele materiale de vopsitorie, precum uleiul de in, terebentina şi colorile, vor trebui să corespundă condiţiunilor următoare :

1. *Ulei de in nefiert*

Uleiul de in nefiert va fi curat şi lipsit de orice amestecătură cu alte uleiuri. Coloarea lui va fi galbenă deschisă,

mirosul precum şi gustul slab şi densitatea va fi de 0,937 la o temperatură de 15 ^{0}. Punctul de ebolițiune va fi la 135^0 C., punctul de congelațiune la 27,5^0 C. El se va disolva în 1,6 părți ether sau 40 părți de alcool la temperatura ordinară.

2. *Ulei de in fiert*

Uleiul de in fiert va proveni din uleiul de in curat, fiert cu materii oxidante, precum litargă de plumb sau altele. Coloarea lui va fi galbenă închisă iar densitatea egală cu 0,943 la o temperatură de 18 ^{0}.

Pentru a încerca sicativitatea uleiului, se va proceda în modul următor:

O placă de sticlă sau de tablă de fier se va unge cu ulei şi se va conserva la umbră în timp de 30 — 36 de ore: după acest termen placa va trebui să fie perfect uscată, iar uleiul transformat într'un lac tare şi transparent.

3. *Ulei sicativ*

Uleiul sicativ se va prepara cu ulei de in oxidat şi esență de terbentină. Coloarea lui va fi cât se poate de deschisă. O coloare preparâtă cu ulei sicativ şi întinsă într'un strat subțire pe un geam se va usca într'o oră maximum.

Intreprinzătorul este ținut să justifice proveniența tuturor materialelor prin note, comptuti, etc.

Direcțiunea lucrărilor se va putea convinge de buna lor calitate, prin orice mod, care i s'ar părea convenabil.

CAP. III.

Executarea lucrărilor

Art. 38.

a) *Lucrări de terasamente*

Arhitecții Direcțiunii vor fixa pe teren, prin țăruşi, axele diferitelor construcțiuni ce sunt a se executa; ei vor stabili pentru fiecare construcțiune, câte un reper de înălțime. Țăruşii de ax şi reperele de înălțime se vor preda întreprinderii cu proçes verbal dresat de arhitecții Direcțiunii şi semnat de întreprindere.

Restul traseului va fi complectat de întreprinzător, care singur va fi responsabil pentru executarea lucrărilor, în conformitate cu planurile ce i se vor da

Axele zidurilor, grosimele lor, deschiderile; ş. a. se vor indica pe schele speciale, solide şi bine fixate în pământ, rămânând

neatinse în tot timpul duratei lucrărilor, astfel în cât executarea construcţiunii să se poată controla cu înlesnire şi în fie care moment.

La cerere, înălţimele soclului şi ale etajelor, rosturile cărămizelor, etc., se vor indica pe laţi verticali, bine înfipţi în pământ şi aşezaţi la colţurile clădirilor, precum şi la diferite puncte intermediare unde va fi necesitate.

Intreprinzătorul va fi responsabil pentru buna păstrare a ţăruşilor şi a reperelor, mai ales acelora care servesc pentru stabilirea clubului terasamentelor; el rămâne răspunzător de nepotrivirea ce ar putea rezulta din cauza lipsei lor eventuale.

Orice altă însemnare pe teren, în caz când ar fi necesară, în urma pierderei reperelor date, cade în sarcina întreprinderii.

Antreprenorul este dator a avea la punctul lucrării toate instrumentele necesare trasărei clădirilor, ca nivel, equier, jaloane, etc. El va procura ţăruşi şi sfoară necesară şi va pune la dispoziţia arhitectului ministerului, personalul trebuincios pentru fixarea pe pământ a clădirilor.

Art. 39

Săpături de fundaţie

Inainte de a se începe săpăturile de fundaţie, se vor stabili în mod contradictoriu ordonanţele terenului, la punctele unde se vor face săpăturile.

Săpăturile se vor face până la adâncimile prevăzute în proiect sau până la adâncimele cari se vor prescrie de arhitecţii Direcţiunii în cursul executării lucrărilor.

Fundaţiile se vor pune pe pământ sănătos pe fundul temeliei, perfect orizontal. In cazul când în vreo parte a clădirii, la adâncimea prescrisă de proiect, n'ar fi tereul sănătos, antreprenorul este dator a aviza pe arhitectul ministerului şi, în urma verificării sale, va continua cu săpăturile până la pământ sănătos în intervale orizontale de cel puţin trei metri lungime. Tot astfel se va procede şi în cazul când se va da peste teren sănătos la o cotă mai mică decât cea prescrisă de proiect. Printr'aceasta antepriza este avizată că trebuie a se face cele mai mari economii la fundaţii şi a nu se face zidărie decât cea reclamată de societatea construcţiei.

In nici un caz, însă, nu este permis a se pune fondaţiile zidurilor exterioare la o adâncime mai mică decât un metru.

Dacă întreprinzătorul din propria sa iniţiativă va scobori săpăturile mai jos decât cum prevede proiectul, sau mai jos decât se va cere de arhitecţii Direcţiunii, el va fi obligat să împlinească surplusul de săpătură cu zidărie de beton făcută cu

mortar hidraulic. Costul săpăturii în plus, cât şi costul zidăriei sus zise, vor rămânea în sarcina întreprinzătorului.

Adâncimile săpăturilor de fundaţie se vor constata de arhitecţii Direcţiunii în mod contradictoriu cu întreprinzătorul, înainte de începerea executării zidăriilor de fundaţie.

Pereţii săpăturilor vor fi verificaţi; întreprinzătorul este obligat să-i sprijinească, dacă va fi nevoe, fără vreo deosebită despăgubire.

Orice surpare a terenului, întâmplată la facerea săpăturilor, priveşte pe întreprinzător.

Săpăturile se vor face cu îngrijire pentru ca pereţii lor să aibă suprafeţele plane şi să prezinte exact forma lucrărilor, aşa ca să nu fie trebuinţă, după executarea zidăriei, de împliniri prea mari pe lângă ziduri; dacă ar fi necesitate de mici împliniri, antreprenorul este dator a le face în straturi de cel puţin 0,20 şi a le bate bine cu maiul. Dacă, în special la punctele de împungire a bolţilor s'ar fi săpat peste măsurile prevăzute, antreprenorul este dator a face împlinirea excesului de săpătură prin beton de bună calitate, fără a i se plăti pentru aceasta vreo sumă oarecare.

Antreprenorul va avea grija să nu lase a se introduce la temelii scurgerile apelor ce ar rezulta din ploi sau altele dela suprataţa terenului. El va trebui a depărta pământul de locul fundaţiei şi, o dată zidăria făcută, să înalţe locul de lângă zidărie, dând o pantă de scurgere în afară de ziduri.

Antreprenorul este obligat a face săpăturile parţial, şi după terminarea lor într'un loc, să proceadă imediat la zidăria fundaţiilor. Inainte de începerea zidăriei fundaţiilor, antreprenorul este daror a aviza pe conducătorul lucrării şi a verifica împreună dimensiunile şanţurilor.

In cazuri de ploi, antreprenorul este dator a acoperi şanţurile şi a evita înmuiarea fundului temeliilor.

Indată după verificarea dimensiunilor fondaţiilor se va încheia un proces verbal, pe lângă care se va alătura schiţe orizontale şi profile cu cotele găsite, semnându-se de supraveghetorul lucrării şi de antreprenor.

Art. 40

Umpluturile

Pământul scos din săpături se va întrebuinţa spre a face umpluturile în interior şi împrejurul fundaţiilor, iar sporul de pământ ce eventual va rămânea, se va depozita la locurile ce se vor indica de arhitecţii Direcţiunii, sau în lipsă de indicaţie specială, în afară de şantier.

Umpluturile se vor face potrivit cu înaintarea lucrărilor.

Pământul de umplutură se va aşeza în straturi de câte 20 cm. grosime cel mult şi se va bate bine cu maiul.

b) *Lucrări de zidărie*

Art. 41

Regule generale pentru executarea zidăriilor

Lucrările de zidăriei se vor executa după regulele artei, în modul prescris în articolele următoare, de zidari cunoscători de meseria lor.

In timp de ploaie, orice lucrare de zidărie va fi oprită, chiar fără ca arhitectul Direcţiunii să fi dat un asemenea ordin şi zidăria executată se va acoperi cu scânduri.

In timpul iernei şi pentru clădirile acoperite sau cu grindăria aşezată, toate deschiderile care n'ar avea încă ferestrele sau uşile lor se vor închide cu îngrijire. Uşa din deschiderile exterioare va avea o uşă provizorie, închisă cu cheia.

Când va cădea zăpadă, se vor lua imediat dispoziţiuni pentru a curăţi zidurile şi terenul împrejurul zidurilor.

La nivelul terenului, de jur împrejurul zidurilor, se va face un mic şanţ, aruncându-se pământul spre zid.

Cărămida sau piatra care ar proveni din părţi dărâmate, se va curăţi perfect înainte de a se întrebuinţa.

Pentru zidării şi pentru tencueli, se va întrebuinţa numai mortar proaspăt, făcut în momentul când se va face zidăria sau tencuiala.

Mortarul rămas dintr'o zi precedentă, şi cel care va prezenta un început de prindere se va considera ca material rău; întreprinzătorul va fi obligat, să-l depărteze de pe şantier şi, dacă va întârzia să urmeze ordinele ce i se vor fi dat eventual în această privinţă, arhitecţii Direcţiunii vor dispoza depărtarea mortarului în comptul întreprinderii.

Piatra şi cărămizile destinate pentru zidărie se vor uda bine cu apă înainte de a se pune în zidărie.

Zidurile se vor executa în straturi orizontale cu feţe verticale, conform planurilor şi după indicaţiunile arhitecţilor diriginţi; ele se vor înălţa progresiv pe toată lungimea lor, fără a înălţa numai unele părţi şi a lăsa altele la un nivel mai jos.

Dacă este necesar a se abate dela această regulă, va trebui ca zidăria să se facă în formă de scară verticală. Asemenea scări nu vor putea să aibă înălţimi mai mari de cel mult un metru.

Ingroparea şi fixarea fierăriei în zidărie se va face cu o deosebită îngrijire. Fierăria se va aşeza în zidăria nouă evitând a sparge şi a ciopli ulterior zidăria.

Legarea zidăriei noui de zidăria veche se va face în formă de scări, care în asemenea caz vor putea să fie şi verticale.

Treptele vor avea o lăţime de cel puţin 15 (cincisprezece) cm. şi o înălţime de cel mult 20 cm. sau egală cu grosimea a trei straturi de cărămidă.

Zidăriile vor avea la epoca recepţiunei lor toate muchiile, coronamentul ş. a. neştirbite. Intreprinzătorul va lua pentru acest scop toate măsurile pentru a proteja zidăriile de stricăciuni.

Schelele ce se vor face pentru executarea zidăriilor vor fi solide, spre a purta cu siguranţă sarcinile ce vor avea să poarte.

Din acest punct de vedere se va evita încărcarea lor peste măsură cu materiale de construcţie, precum şi aglomerări de lucrători pe schele.

Intreprinzătorul rămâne cu totul răspunzător de accidentele, pagubele ş. a. ce vor putea rezulta din cauza relei dispoziţiuni sau relei executări a schelelor.

Art. 42

Mortarul

Mortarul ce se va întrebuinţa pentru executarea zidărillor şi a tencuelilor, va avea dosagele următoare:

a) *Mortarul cu ciment pentru zidărie de beton în fundaţie,* se va compune din 300 kgr. de ciment în pulbere, amestecat la un m³ de nisip;

b) *Mortarul de ciment pentru zidăria de piatră de talie, pentru rostuiri şi pentru tencueli* se va compune din 350 kgr. ciment pentru un m³, de nisip. Nisipul se va trece prin o sită având 220 ochiuri pe cm.²;

c) *Mortarul cu var hidraulic, pentru zidăria de beton în fundaţiuni, pentru zidăria de piatră brută şi de cărămidă,* se va compune din 300 kgr. de var hidraulic în pulbere, amestecat la un m³ de nisip;

d) *Mortarul cu var gras,* pentru zidăria de cărămidă şi pentru tencueli, se va compune din o parte (în volum) de nisip.

Nisipul mortarului destinat pentru tencueli va fi fin şi bine spălat.

Pentru înlesnirea şi pentru controlulul dosagiului prescris mai sus, agenţii Direcţiunei vor stabili în înţelegere cu întreprinzătorul şi la începerea lucrărilor, măsurile de capacitate care vor servi pentru dosagiu, precum şi numărul măsurilor de nisip, de ciment, etc.; corespunzător pentru fiecare categorie de mortar.

Confecţionarea mortarului se va face sub şoproane, la adăpost de vânt, de ploaie şi de soare.

Cimentul sau varul hidraulic se vor amesteca cu nisip uscat,

fără adăogire de apă, care se va pune numai când materialele vor fi foarte bine amestecate și vor avea o coloare uniformă

Cantitatea de apă, ce se va întrebuința la confecționarea mortarului (de orice categorie) se va prescrie de arhitecții Direcțiunii.

Art. 43.

Beton cu pietriș sau cu piatră spartă și cu mortar de var hidraulic sau de ciment

Betonul cu pietriș sau piatră spartă și cu mortar de var hidraulic sau cu mortar de ciment pentru fundații se va compune din o parte (în volum) de pietriș și din 0,50 părți (în volum) de mortar.

Fabricarea betonului se va face sub acoperiș cu betoniere sau pe o arie de scânduri bine alăturate.

După ce, printr'o amestecare energică, mortarul va fi devenit de culoare uniformă, se va adăuga apă și pe urmă volumul cuvenit de pietrișul (piatră spartă) bine spălat și udat în momentul întrebuințării, și materialele se vor amesteca pentru a obține un beton prezentând gradul de umezeală al unui pământ de curând udat. Cantitatea de apă necesară se va hotărâ de Direcțiunea lucrărilor.

Betonul va trebui să fie întrebuițat înainte de prinderea varului; acel uscat sau rămas din ziua precedentă se va depărta de pe șantier.

Betonul se va turna așa ca pereții săpăturilor să nu se surpe și să nu se amestece pământ cu beton. La nevoie, betonul se va turna între pereți de scânduri solide, bine propțiți, având în plan și în elevație exact forma prevăzută în planuri; el se va bate cu maiuri în straturi de cel puțin 20 m.m., până când apa va răsufla la supra față.

Când se va turna beton peste un strat deja prins, suprafața betonului vechi se va curăți bine cu apă și se va mătura.

Betonul turnat se va protege în contra soarelui, ploaiei sau a vântului cu pânze umede sau cu rogojini, luându-se într'un mod general, toate precauțiunile ce se vor descrie de Direcțiunea lucrărilor,

Apele de infiltrațiune în săpături se vor epuiza astfel ca turnarea betonului să se facă într'un loc perfect de uscat, și se va continua cu scoaterea apei, până când betonul va fi făcut priză, luând precauțiuni ca betonul să nu fie spălat.

Mortarul va fi cel prevăzut la art. 12, după cum se va prescrie în devizul lucrării.

Art. 44.

Zidăria de piatră brută cu mortar de var hidraulic pentru fundaţiuni

Zidăria de piatră brută se va executa în modul următor: Pietrele se vor lucra din gros cu ciocanul spre a le da o formă potrivită; cele mai mari şi mai regulate se vor alege pentru colţuri.

Pietrele se vor uda cu apă înainte de a se pune în zidărie; ele se vor aşeza pe un strat de mortar, una lângă alta, cât se poate de stâns, pentru a se reduce cât se poate mai mult golurile ce rămân între ele. Aceste goluri se vor umplea cu mortar (pus cu mistria) şi cu aşchii de piatră, care se vor îndesa cu ciocanul, până când mortarul va ţâşni la exterior.

Pietrele sau aşchiile, ce vor crăpa sau care se vor sfărâma la îndesarea lor în zidărie, se vor scoate şi se vor depărta dimpreună cu tot mortarul, în care au fost aşezate.

La suprapunerea pietrelor se va observa, ca, rosturile să se încrucişeze, pe cât se va putea mai bine, spre a obţine o bună legătură între straturile suprapuse, şi să formeze straturi orizontale.

La fiecare metru de înălţime, cel puţin, se va întinde un strat de mortar general.

Se vor lua precauţiuni, ca în timpul executării să nu se introducă în zidărie nisip, pământ sau alte necurăţenii.

La feţele exterioare ale zidăriei, care rămân ascunse în pământ, mortarul va trebui să iasă prin rosturi chiar la aşezarea pietrelor, fiind oprit a se introduce dela exterior, iar mortarul ieşit prin rosturi se va netezi cu mistria.

Art. 45.

Zidăria de piatră brută văzută

Zidăria de piatră brută văzută se va executa ca zidăria de piatră brută obişnuită cu deosebire că faţa văzută va fi mai îngrijită. Muchiile pietrelor se vor potrivi la nevoe cu ciocanul şi nu se vor admite aşchii.

Art. 46.

Zidăria de piatră brută cu rosturi incerte, opus incertum

Pietrele care formează opul incert, vor fi preparate în modul arătat la art. 18.

La aşezarea pietrelor în zidărie, se va observa, ca pietrele suprapuse să alterneze, în ceeace priveşte lungimea cozii lor, spre a face opul incert solidar cu restul zidăriei.

Rosturile din față vor avea o grosime maximală de 1 și jumătate cm. și vor forma, urmărite în sens vertical, linii frânte așa ca proecțiunea lor orizontală să fie cât se poate de mare, spre a se obține o încrucișare de rosturi, cât se poate de bună.

Art. 47.

Zidăria de piatră cioplită pentru parament

Zidăria de piatră cioplită pentru parament, se va face cu moaloane, pregătite cum se prescrie la art. 19.

Pietrele se vor așeza în straturi alternând de butise și carouri, așa că muchiile lor orizontale să formeze linii perfect drepte. Rosturile vor avea o grosime de cel mult 10 mm. și cel puțin 5 mm.

După executarea zidăriei se vor aranja cu dalta, neregularitățile ce vor fi rămas, se va netezi cadrul ș. a.

Art. 48.

Zidărie de piatră de talie

Pietrele de talie, destinate pentru coronamente borduri, trepte, cuzineți, se vor așeza în zidărie numai după ce vor fi fost lucrate și pregătite în modul cum se prescrie la art. 20.

Fețele lor văzute vor forma, după așezare, planuri regulate fără trepte sau alte neregularități, iar muchiile lor, linii drepte și continue.

Transportul pietrelor cioplite se va face cu îngrijire, astfel că muchiile pietrelor să nu fie știrbite.

Rosturile orizontale vor avea grosimi maximale de 8 mm. iar cele verticale de 5 mm.

Treptele scărilor de piatră vor avea profilul din planurile de detalii ; ele se vor umplea cu mortar cu ciment. Pietrele cari compun treptele, se vor așeza cu pene de lemn, la nivelul cerut. Fețele văzute ale treptelor vor fi lucrate cu bușarda semifină.

Fețele nevăzute ale treptelor vor putea să aibă lipsuri conform planurilor de detaliu. După așezarea treptelor se vor acoperi cu scânduri.

Cuzineți vor constitui prizme dreptunghiulare perfecte; fețele lor vor fi cioplite cu îngrijire.

La executarea zidăriei cu piatră de talie se va procede în modul următor :

Se va începe cu o încercare, așezând mai întâiu piatră la locul ei, fără mortar pe pene de lemn, spre a vedea, dacă se potrivește întocmai, sau dacă mai este nevoie de vreo potrivire ;

după terminarea acestei operațiuni, se va scoate piatra dela locul ei, se vor îndrepta defectele ce se vor fi constatat eventual, se vor depărta penele de lemn, lăsând numai opritoare pentru a păstra grosimea rosturilor, se va aşterne pe patul pietrei un strat de mortar de ciment de grosime potrivită şi se va reaşeza piatra în mod definitiv bătându-se uşor cu maiuri de lemn; în urmă se vor umplea cu ciment rosturile verticale cari vor fi astupate la fețele exterioare cu linioare de lemn, în scopul de a împiedica scurgerea mortarului. Dela această procedare nu se va abate decât în cazuri speciale şi cu autorizarea arhitectului.

După ce s'a aşezat piatra în mortar, este interzis de a se face orice manoperă care ar putea să o zdruncine sau să o mişte din patul său. Dacă va fi nevoe de o astfel de manoperă, cu toată încercarea prealabilă ce s'a făcut, nu rămâne decât să se scoată piatra cu totul dela locul ei, să se aranjeze altundeva, să se curețe să se depărteze mortarul aderent pe fețele pietrei, şi apoi, să se reaşeze din nou modul descris anterior.

După terminarea zidăriilor, se vor curăți şi se vor egaliza şi se vor îndrepta muchiile şi rosturile, se vor îndrepta cu dalta şi cu ciocanul dințat neregularitățile ce vor fi existând.

Art. 49.

Zidăria de cărămidă

Zidăria de cărămidă se va executa după toate regulele artei, cu rosturi încrucişate în sensul vertical şi în cel orizontal.

In interiorul zidurilor exterioare şi la zidurile interioare se vor putea întrebuința şi părți de cărămidă, însă numai în proporția ce se va fixa de arhitecții Direcțiunii.

Cărămida se va uda bine cu apă, înainte de întrebuințare.

Cărămizele se vor aşeza una asupra alteia pe un strat de mortar care să le învălue pe toate fețele de contact, strângându-se una contra alteia şi lovindu-se uşor cu ciocanul aşa ca mortarul să iasă printre rosturi.

Fiecare strat de cărămidă se va face orizontal, bătându-se pentru aceasta sfori prinse la căpătâie pe şipci verticale, pe care se va însemna pozițiunea rosturilor. Fețele zidăriei vor fi perfect verticale şi plane, fără a se tolera nepotrivit mai mari de 5 mm.

Rosturile nu vor fi mai groase de 12 mm., cel mult.

Deschiderile pentru uşi şi pentru ferestre vor avea întocmai dispoziția arătată în planurile de detaliu ale zidurilor. Ghermelele ce se vor aşeza în zid, vor fi de stejar şi cătrănite.

Ciubucile şi cornişele, precum şi orice mulură, se vor executa din cărămidă aleasă şi tăiată după forma aproximativă

a mulurei, astfel ca tencuiala să nu fie nicăeri mai groasă de 2 jum. c. m. şi mai subţire de 1 cm.

Se va observa, ca suprafeţele zidăriei aparente să nu fie murdărite cu mortar; orice necurăţenie se va curăţi cu îngrijire.

In urmă, suprafaţa văzută se va spăla la nevoe cu o soluţie acidă şi apoi cu apă curată, aşa ca să nu rămâe nici o urmă de acid.

Zidăria de cărămidă se va face cu mortarul prevăzut în deviz.

Cărămizile, ce vin în contact cu montanţii sau cu contrafişe la zidurile în paiante, se vor ciopli, iar feţele de contract ale lemnăriei vor avea la mijlocul lor o crestătură în care să pătrundă mortarul.

Bolţile şi arcurile se vor executa pe tipare solide, având forma intradosului. Rosturile se vor face normale pe curbele de intrados şi grosimea lor nu va întrece 1 cm. Descintrarea bolţilor se va face numai în urma autorizaţiunii arhitecţilor Direcţiunei. Bolţile dintre şine vor putea fi executate fără tipare, cărămizile formând cuzineţi, se vor ciopli spre a avea cât posibil forma şinei.

Arcurile de descărcare de deasupra golurilor uşilor şi ferestrelor, vor avea o săgeată de cel puţin 1/20 din deschidere şi totdeauna o grosime de cel puţin o cărămidă.

La zidurile în paiante se va obţine o legătură între zidăria de cărămidă şi osatura de lemn, fixând de stâlpi şi de contrafişe laţi înguşti de secţiunea triunghiulară şi ciolaţii să intre în corpul zidăriei.

Zidurile ce rămân libere (neacoperite) la partea lor superioară, vor avea ultimul strat de zidărie făcut din cărămizi aşezate pe muchie în mortar cu ciment, sau eventual, cu plăci de piatră.

Coşurile se vor căptuşi la interior cu olane de pământ ars, smălţuite, având un diametru interior de 15 cm. Zidăria împrejurul acestor olane se va executa cu îngrijire; se va încerca în urmă dacă rosturile nu lasă să treacă fum. Deschiderile pentru uşile de curăţit se vor bolti.

Capetele coşurilor se vor face după dispoziţiunile speciale ce se vor da.

Art. 50

Tuburile privatelor

Tuburile pentru private vor fi de bazalt artificial smălţuite în interior.

Rosturile vor fi foarte bine închise cu ciment.

Tuburile se vor prelungi până deasupra acoperişului.

Art. 51

Rostuirea fețelor

Rostuirea fețelor văzute se va face în modul următor:

Se va începe mai întâiu, cu scobirea rosturilor zidăriilor pe o adâncime de aproximativ 25 mm.; va urma apoi curățirea și spălarea lor cu apă și în urmă, introducerea mortarului de ciment în interiorul rosturilor.

Mortarul se va îndesa în rosturi și se va netezi cu fiare speciale, așa ca să rămâe în retragere de aproximativ cinci (5) mm. dela muchiile exterioare ale pietrelor.

La executarea rostuirei se va îngriji ca fețelor aparente ale zidăriilor să rămâe curate.

Art. 52

Tencuiala exterioară cu mortar de var gras

Tencuiala exterioară când va fi prevăzută se va face mortar de var gras la toate zidurile exterioare, afară de soclu, care se va tencui cu mortar de var hidraulic.

Suprafața superioară a mulurilor și brâurilor, acolo unde ele nu sunt acoperite cu metal, va fi tencuită cu mortar de ciment.

Tencuelile se vor executa în modul următor:

Zidurile de tencuit vor fi mai întâi bine curățite de murdărie, praf și de mortarul ce s'ar fi lipit la fața zidului, măturându se și stropindu-se bine cu apă fețele, iar rosturile se vor curăți pe o adâncime de 1 și jum. cm.

După aceea se vor fixa dreptare compuse din șipci având grosimea tencuielii, bine cumpănite într'un plan vertical, apoi se va aplica tencuiala din gros, care se va netezi astfel ca suprafața să fie plană. La urmă și înainte ca primul strat să fie perfect uscat, se va arunca în același mod un al doilea strat, drișcuindu-se regulat.

Muchiile tencuielii se va avea în vedere ca mortarul să fie aplicat deodată în straturi de cel mult 25 mm. grosime și 15 mm cel puțin.

Mortarul pentru drișcuială va fi mai gras decât cel al tencuelii din gros; nisipul va fi cernut printr'o sită având 220 ochiuri pe cm. pătrat.

Șabloanele de lemn pentru muluri vor avea muchiile profilate teșite; profilul va fi făcut din tablă de fier, ele se vor mișca pe dreptare de șipci bine nivelate.

Cornișele vor fi trase în șablon până ce profilul va ieși curat; după fiecare trecere, șablonul se va curăți și se va uda.

Art. 53

Tencuiala exterioară cu mortar de var hidraulic

Tencuiala exterioară cu mortar de var hidraulic, se va face asemenea cu tencuială cu mortar de var gras.

Art. 54

Tencuiala cu mortar de ciment

Tencuiala cu mortar de ciment, care se va întrebuința la canale de scurgere, hasnale, ş. a., va fi executată într'un singur strat de 15 mm. grosime.

Tencuiala hasnalelor şi canalelor de scurgere se va sclivisi cu fiare, adăogându-se peste tencuială un strat subţire de mortar de ciment pur.

Art. 55

Tencuiala interioară cu mortar şi ciment

Tencuiala interioară cu mortar de var gras, se va executa întocmai ca tencuiala exterioară, cu deosebire că grosimea ei va fi de 15 mm.

In toate odăile unde pot intra bolnavii sau obiecte mai mult sau mai puţin infectate, colţurile se vor rotunji cu un diametru de 10 cm.

Art. 56

Tencuiala cu ipsos

Tencuiala interioară cu ipsos se va face, în general, în mod analog cu tencuiala cu mortar de var gras cu următoarele adause:

Stratul întâiu de tencuială va consista din mortar de ipsos la care se va adăoga o mică cantitate de var gras, în scop de a întârzia prinderea ipsosului.

Lustruirea se va face cu mistrii de metal flexibile. Lucrarea va trebui să se facă cât se poate de repede.

Art. 57

Tencuiala brută cu mortar de var hidraulic

Tencuiala brută cu mortar de var hidraulic se va face într'un singur strat de 15 mm. grosime.

Art. 58

Tencuiala pentru tavane simple

Peste grinzile tavanelor se vor bate şipci de 35 — 50 mm. lărgime şi de 20 mm. grosime, astfel ca între şipci să rămâe un spaţiu liber de 25 mm. aproximativ.

Pe şipci se va fixa trestia, care se va aşeza în sensul perpendicular, pe lungimea şipcilor cu interspaţiuni de 5 mm. aproximativ.

Trestia se va prinde pe şipci cu sârmă, care se va aşeza în şiruri distanţele de 20 cm. şi fixându-se cu cuie (cârlig de sârmă) la distanţe de câte 10 cm. aproximativ.

Trestia va fi complect uscată, dreaptă, fără coajă şi fără foi.

Pe tavanul astfel pregătit, se va aplica mortar, aruncându-se cu putere ca să pătrundă bine până în interspaţiul şipcilor. Mortarul pentru tencuială se va amesteca cu câlţi (10 kgr. câlţi la 1 m^3 mortar) şi ipsos (1 parte ipsos la 30 părţi var).

Forma scafelor se va obţine cu ajutorul de tipar de lemn, aşezate la distanţe potrivite. Pe tipare se vor bate şipci şi trestie şi se va aplica tencuiala, urmând aceiaş normă ca la tavane.

Forma scafelor mai puţin importante se va obţine cu ajutorul de suluri de trestie fixate de zidărie. Scafe numai din mortar şi alicărie sunt interzise.

Art. 59

Tavane de ipsos ornamentat

Tavanele cu ipsos ornamentate se vor face conform modelelor şi desenurilor de detalii, ce se vor da întreprinzătorului în timpul executărei lucrărilor.

Ornamentele de ipsos se vor fixa de lemnăria tavanelor cu şuruburi; în special se va observa ca rozele masive să fie bine fixate de grinzile tavanului, sau de piese intercalate şi sprijinite de grinzi.

Ornamentele pentru muluri se vor aşeza începând dela mijloc; colţurile mulurelor vor fi tăiate aşa ca să păstreze continuitatea desenului.

Art. 60

Ornamente de ipsos

Toate ornamentele, atât cele interioare, cât şi cele exterioare se vor face pe ipsos turnat, conform modelelor aprobate de arhitecţii Direcţiunii.

Ele se vor lucra curat şi artistic.

Ipsosul va fi de cea mai bună calitate, ars bine şi de curând, nealterat de aer, bine măcinat şi curăţit.

Ipsosul pentru ornamentele interioare se va prepara cu apă amestecată cu alaun (piatră acră, 1 parte alaun la 13 părţi apă).

Ipsosul destinat pentru console şi pentru ornamentele exterioare, va fi saturat cu o soluţie de fier.

Consolele se vor fixa solid cu fiare bătute în zid sau cu sârmă.

Art. 61

Căptuşeala bolţilor hasnalelor

Bolţile se vor acoperi după descintrarea şi după tasarea lor cu o căptuşală de mortar.

c) *Lucrări de lemnărie*

Art. 62

Observaţiuni generale

Toate lucrările vor fi executate cu cea mai mare îngrijire de lucrători cunoscători şi de meserie, exact după proectul de desenurile de detaliu, ce se vor da întreprinzătorului sau care se vor aproba.

Piesele şi scândurile, ce urmează a se da la rândea, vor fi aprovizionate cu dimensiunile astfel încât diferenţa între dimensiunile indicate în proect şi acelea ale piesei puse în lucru, să nu fie mai mare decât 1,5 mm., pentru fiecare faţă dată la rândea.

Art. 63

Grinzile de stejar

Grinzile de stejar ce se întrebuinţează la catarurile de jos, sub duşumele se vor face de lemn de tufan; ele pot fi debitate cu barda.

Grinzile dela parter se vor aşeza într'un pat de moloz sau nisip bine uscat, având 15 cm. grosime sub grinzi; capetele lor se vor cătrăni. cu carbolineum.

Suprafeţele grinzilor vor fi astfel potrivite încât duşumelele ce vin deasupra lor să fie perfect din nivel.

Art. 64

Grinzile de brad

Grinzile se vor aşeza perfect de nivel şi unse cu catran sau carbolineum pe partea intrând în zid,

Capetele grinzilor care ar trebui să vie în contact pentru a

forma ancore, se vor potrivi bine, iar îmbinările jugurilor la coşuri, etc., se vor face după indicaţiunile speciale ce se vor da.

Art. 65

Podeala între grinzi

Intre grinzi se va dispune o podeală întocmită în modul următor:

Aproape de marginea inferioară a grinzilor se vor bate şipci, având o secţiune de 50/30 mm.

Aceste şipci vor suporta o podeală de scânduri de 2 şi jum. cm. grosime, nedate la rândea, bătute cu cuie pe şipci.

Golul între grinzi se va umplea cu bucăţi mici de cărămidă, aşezate în mortar de var gras.

La pod se va aşterne deasupra podelei un strat de cărămizi aşezate pe lat în mortar de var gras, sau de lut frământat cu pae tocate în grosime de 0,10 m.

Art. 66

Şarpanta

Imbinările şarpantei vor fi lucrate cu cea mai mare îngrijire, după un traseu făcut în mărime naturală pe o arie de scânduri orizontală.

Cepurile vor avea exact dimensiunile scobiturilor, aşa încât îmbinarea să fie cât se poate de strânsă.

Toate îmbinările cu cep şi cu scobitură, se vor întări cu cuie de lemn de stejar, ce se vor bate într'o gaură sfredelită care pătrunde prin cep.

Găurile pentru burlane, etc., ce vor sfredeli cu un diametru care va fi ceva mai mic decât diametrul bulonului.

Găurile ce străbat prin mai multe piese de lemn, se vor sfredeli numai după montare.

Scobiturile sau găurile în care intră fierăria, se vor cătrăni cu catran vegetal, cald, sau cu carbolineum înainte de aşezarea fierăriei.

Feţele văzute ale şarpantei aparente, vor fi date la rândea şi lucrate cu muchii luate sau profilate după indicaţiunile proiectului.

Lemnăria pentru şarpanta aparentă se va alege cu îngrijire; piesele crăpate se vor exclude cu desăvârşire.

Art. 67

Astereala

Astereala acoperişului va avea grosimea indicată în planuri

şi în devizuri. Lărgimea scândurilor nu va fi mai mare de 0,20 m.; iar lungimea lor astfel ca să treacă cel puţin peste 30 căpriori. Rosturile transversale ale scândurilor se vor distribui regulat asupra diferiţilor căpriori.

Scândurile asterelei se vor bate pe căpriori cu câte două cuie de sârmă, având aproximativ 55—60 mm. lungime şi cântărind aproximativ 2,26 kgr. mia.

La feţele nevăzute, scândurile asterelei se vor alătura simplu fără nici o îmbinare; la feţele văzute însă, care vor fi date la rândea, scândurile vor fi îmbinate pe o lungime de 2 cm.; muchia vizibilă va fi profilată după detaliurile ce se vor da. Astereala va fi dată pe partea vizibilă cu un strat de ulei destul de transparent pentru a vedea bine fibrele lemnului.

Art. 68

Pardoseala de lemn de brad

Pardoselele de lemn de brad se vor face din scânduri, având 4 cm. grosime, o lărgime de 12—16 cm. în maximum şi o lungime suficientă: încât duşumelile odăilor până la 6 m. lungime să fie dintr'o singură bucată.

Scândurile pentru pardoseli vor trebui să fie drepte, bine uscate şi lipsite de noduri. Scândurile date la rândea se vor păstra astfel ca să fie protejate în contra soarelui şi a vântului.

Pardoseala se va pune exact de nivel, cu cea mai mare îngrijire. Imbinarea scândurilor se va face cu uluc şi cu limbă. Grosimea limbei va fi a treia parte din grosimea scândurilor. Cuiele, care vor avea aproximativ 8—10 cm. lungime, se vor bate oblic prin limbi, astfel ca scândurile să fie bine strânse una contra alteia şi, ca capetele cuielor să fie invizibile. Grinzile dedesubt vor fi perfect nivelate aşa ca aşezarea duşumelelor să se facă fără pene.

După baterea scândurilor, întreaga pardoseală se va da la rândea cu cea mai mare îngrijire. De jur împrejurul odăilor se va bate o plintă după modelul ce se va da. Dacă înălţimea plintei o va cere, se va bate pe nişte ghermele de lemn de stejar cătrănit, încastrate în zid în timpul executării zidăriei.

Dacă, la sfârşitul anului de întreţinere, rosturile podelei vor fi deschise, întreprinzătorul este ţinut a le mastica; dacă deschiderea rosturilor ar fi devenit mai mare ca 5 mm. întreprinzătorul este ţinut a bate între ele şipci lipite cu clei şi să le tragă la rândea.

Art. 69

Pardoseala cu parchet simplu

Parchetul se va aplica peste o podeală făcută de scânduri

foarte uscate, netede la rândea, având trei cm. grosime. Peste această podeală se vor bate scândurile de stejar ale parchetului de 2 și jum. cm. grosime aproximativ. Scândurile vor fi îmblinate cu uluc și cu limbă simplă. Direcțiunea scândurilor va face un unghiu de 45° cu direcțiunea grinzilor și va merge alternativ în ambele sensuri. Cuiele cu cari se vor fixa scândurile, se vor bate înclinat pe marginea scândurilor, așa ca capetele lor să rămână invizibile. De jurul împrejurul odăilor se va bate o friză de 10 cm. lărgime, afară de aceasta, se va dispune o plintă de stejar. In urmă parchetul întreg se va trage perfect la rândea, frecat și este gata.

Art. 70

Pereți de scânduri

Pereții de scânduri se vor face din scânduri de 25 mm. grosime și de o lățime uniformă de 15 cm., așezate vertical și dintr'o singură bucată.

Fețele văzute ale scândurilor se vor gelui, iar rosturile lor se vor acoperi cu șipci geluite și profilate de 5 cm. lățime și 25 mm. grosime. Scândurile formând despărțiturile de lemn la privată sau băi, se vor îmbina între ele cu limba și uluc. Muchiile lor văzute se vor profila.

Art. 71

Pereți de zăbrele

Pereții de zăbrele se vor compune din lați de grosime și lățime uniformă, așezați verticali și fixați de traversele cadrului la distanțe uniforme unul de altul; lații vor fi dați la rândea.

Art. 72

Scări

Scările se vor executa întocmai după desemnele de detaliu ce se vor da întreprinzotorului, sau se vor aproba.

Gingiile se vor lucra exact după un traseu geometric; diferitele părți din care se vor compune, vor fi legate între ele, cu buloane, în număr suficient. Pe lângă aceasta, ele se vor fixa de zid cu cârlige de fier.

Treptele inferioare vor fi masive. Dacă partea inferioară a scărei rămâne aparentă, ea va fi dată la rândea ca și partea superioară; dacă însă, nu va fi aparentă, ea se va tencui catavanc.

Dacă scare e de lemn moale, muchia din faţă a treptelor va fi bătută cu o şină de fier de 3 mm. îngropată.

Toate feţele văzute ale scândurilor se vor vopsi cu un strat de uleiu de in curat fără culoare.

Scările se vor aşeza numai după executarea tencuielei interioare; în tot timpul construcţiei, treptele vor fi acoperite cu scânduri fixate cu cuie.

Art. 73

Tâmplărie

Uşile şi ferestrele se vor executa după desenurile de detaliu, cu cea mai mare perfecţiune în ceeace priveşte exactitatea îmbinărilor ş. a. Toate îmbinările vor fi întărite cu cuie încleiate după prescripţiuni. Panourile uşilor vor fi neîncleiate pentru a permite o deplasare în cadrul uşilor. Crăpături şi găuri masticate nu se vor tolera. Uşile exterioare vor fi de lemn de stejar; uşile celelalte vor fi de brad de esenţă *auies excelsa* sau de molift; ferestrele vor fi de lemn de stejar sau de brad, după cum se prevede în deviz. Când nu se specifică nimic, se înţelege că tocul şi cercevelele exterioare sunt de stejar.

Uşile şi ferestrele vor fi aşezate gata cu toate fierăriile necesare, geamurile şi vopsite.

Inainte de a fi aşezate, uşile şi ferestrele se vor vopsi cu un grund compus din uleiu de in fert. Acest grund va fi destul de lichid pentru a pătrunde bine în porii lemnului; la nevoie se va adăoga o mică cantitate de uleiu de in nefiert; pentru a obţine lichiditatea cerută. Inainte de a aplica grundul, toate găurile destul de mici pentru a fi tolerate nodurile, ş. a., care ar putea să existe vor fi masticate perfect cu un mastic compus din clei şi tărâţe de lemn.

Toată lemnăria se va lucra la o fabrică bine cunoscută şi care va fi agreată de direcţiune.

Pentru a asigura buna executare a tâmplăriei, întreprinzătorul poate fi ţinut a prezenta spre aprobare o uşă şi o fereastră de fiecare tip, complect gata cu fierăria lor.

Aceste eşantiloane vor fi supuse unei recepţiuni provizorie şi în caz de admitere, vor servi ca probe pentru restul furniturei.

Intreprinzătorul este obligat să controleze şi să verifice dimensiunile uşilor înscrise în proectele de detaliu ale tâmplăriei, cu dimensiunile golurilor şi ale tâmplăriei în consecinţă.

In caz de nepotriviri, întreprinzătorul va face cu cheltuiala sa toate îndreptările şi reparaţiunile necesare.

Fixarea lemnăriei uşilor şi ferestrelor, de corpul zidăriei se va face cu ghermele de stejar cătrănite, atât pentru tâmplăria nouă, cât şi pentru tâmplăria ce urmează a se întrebuinţa.

Art. 74

Scaune de private

Scaunele de private vor fi de lemn de stejar, sau de alt lemn tare aprobat. Se vor preda lustruite gata.

Garnitura scaunelor va fi cea prescrisă prin deviz.

Art. 75

Lambriuri

Lambriurile se vor face de lemn de brad, după modelul ce se va aproba de direcţiune. Ele se vor fixa în ziduri cu ghermele de stejar cătrănite.

d) *Lucrări de fierărie*

Art. 76

Dispoziziţiuni generale

Toată fierăria ce se va întrebuinţa în lucrare se va cătrăni sau se va vopsi înainte de aşezare după indicaţiunile ce se vor da, şi conform art. respectiv.

Se vor vopsi grinzile în dublu T, şinile şi toate fierăriile văzute; se vor cătrăni cu catran mineral încălzit, ancorele zidurilor, fierăria şarpantei neaparentă ş. a.

Inainte de a aplica culoarea sau catranul, piesele se vor curăţi perfect de rugină.

Intreprinzătorul este ţinut de a face aprovizionarea fierăriei destul de timpuriu, pentru ca aşezarea ei să se facă în timpul executării zidăriei. Găurirea ulterioară a zidurilor nu este admisă.

Art. 77

Grinzi în dublu T şi şine

Grinzile în dublu T, precum şi şinele vor avea dimensiunile arătate în proect.

Grinzile se vor rezima pe cărămizi bine alese dintre cele mai rezistente, la nevoe zidite cu ciment. Când greutatea transmisă zidăriei vor întrece limitele admisibile se vor rezema pe cuzineţi de piatră.

Orice scurtare de bucăţi pentru a obţine dimensiunile proiectului, precum şi găuriri, nituiri, bulonări eventuale privesc pe anteprenor, plătindu-se numai greutatea efectivă intrând în lucru.

Art. 78

Ancore

La nivelul grindăriei fiecărui cat, se vor aplica ancore de fier sau pe toată întinderea zidurilor, sau numai parţial, după indicaţiunile ce se vor da.

Secţiunea ancorelor şi a cheilor lor vor fi de 80|6 mm.; înnădirile se vor face astfel încât ancorele să se poată strânge prin ajutorul penelor, ce trece prin rostul înnădit între două coliere ce ţin extremităţile părţilor înnădite.

Afară de aceste ancore, care sunt înnecate în zid. se va ancora şi un număr oarecare de grinzi.

Aceste ancore vor avea o lungime de 80 cm. şi o secţiune de 50|10 mm.

Lungimea cheilor tuturor ancorelor va fi de un metru.

Art. 79

Ferestrele de fier

Ferestrele şi ghişetele de fier se vor face de fier laminat după desenurile de detaliu ce se vor da întreprinzătorului.

Fixarea ferestrelor în zid se va face cu ajutorul de echere nituite pe cadru.

In caz când, pentru diferitele motive, aşezarea ferestrelor nu s'ar fi putut face în timpul executărei zidurilor, fixarea ferestrelor se va face cu ajutorul de piroane speciale bătute în zid.

Toate fiarele ce se vor întrebuinţa pentru confecţionarea ferestrelor, vor fi perfect drepte şi suprafeţele lor plane. Ele vor fi tăiate exact la lungimea necesară, pentru a asigura un contact perfect al diferitelor îmbinări.

Strângerea ulterioară sau masticarea rosturilor, fără o examinare prealabilă a agentului de supraveghere, nu se va tolera.

Găurile pentru nituri şi pentru buloane se vor sfredeli, afară de găurile în căptuşeli, care vor putea fi ponsonate.

Marginea ascuţită împrejurul găurilor se va lua cu îngrijire, pentru a asigura un contact cât se poate de perfect al pieselor.

Ghevindurile tuturor buloanelor, şurupurilor sau piuliţelor, vor trebui să fie perfect tăiate.

Şuruparea va trebui să meargă uşor şi regulat, însă fără a arăta vreun joc al piuliţei.

Imbinarea fiarelor încrucişate la ferestre se va face luându-se jumătate din grosimea ambelor fiare; îmbinarea fiarelor normal unul pe altul, se va face lucrându-se extremitatea unuia din fiare în formă de unul sau mai multe rituri, ce se vor nitui la rece.

Art. 80.

Fierăria şarpantei de lemn

Fierăria şarpantei va avea exact dimensiunile date de desemne. Lipirea diferitelor piese, pentru a forma rosturi sudate, se va face cu deosebită îngrijire.

Sub piuliţe se va pune o placă destul de mare, pentru a înscrie în ea o circonferinţă, având de 2 jum. ori diametrul bulonului.

Toate buloanele vor fi bine strânse.

Scoabele vor fi bătute astfel încât părţile lor întoarse să intre în lemn pe toată lungimea lor.

Art. 81.

Fierăria uşilor şi ferestrelor

Fierăria uşilor şi a ferestrelor va fi de cea mai bună calitate, conformă cu planurile de detaliu şi cu modelurile aprobate de Direcţiune.

Fixarea şi încastrarea fierăriei în lemn se va face cu cea mai mare preciziune şi îngrijire. Fixarea se va face numai cu şuruburi.

Cheile uşilor vor fi diferite; cheile se vor preda în dublu exemplar.

Art. 82.

Uşile pentru curăţitul coşurilor.

Uşile pentru curăţitul coşurilor se vor face din tablă de fier de 1 mm. grosime; ele vor fi dublate şi vor avea deschideri de 15 cm. pe 30 cm. Fixarea tocului în zidărie se va face cu echere nituite de toc.

e) *Lucrări de tinichigerie*

Art. 83.

Invelitoare cu tablă de fier

Invelitoarea acoperişurilor se va face cu tablă, îndeplinind condiţiunile dela art. 32.

Aşezarea tablelor se va face în modul următor:

Se va începe prin a bate pe straşină un lăcrimar care să înconjoare astereala, îmbrăcând-o pe 5 cm. lăţime în partea ei inferioară şi pe 10 cm. pe faţa de deasupra.

Acest lacrimar se va fixa solid de astereală cu cuie pe ambele laturi.

Tablele se vor dispune, începând de jos în sus, în rânduri regulate cu latura cea mare în sensul liniei de pantă și cu rosturile orizontale alternate regulat.

Rosturile orizontale și verticale ale tablelor se vor încheia între ele și se vor fixa pe astereală prin agrafe.

Fiecare agrafă se bate cu câte două cuie.

Laturile scurte ale tablelor se vor prinde cu câte două agrafe.

Rosturile orizontale vor fi încheiate simplu, iar rosturile verticale vor avea o încheietură dublă.

In jurul coșurilor, tablele se vor ridica pe lângă peretele de zidărie, iar marginea lor va intra în rostul zidăriei.

După așezare, se vor vopsi fețele tablei cu un al doilea strat de minimum de plumb și apoi cu două straturi de culoare cenușie deschisă.

Art. 84.

Invelitoare cu tablă de fier plumbuită

Invelitoarea cu tablă de fier plumbuită se va executa ca la articolul 82.

Art. 85.

Invelitoare cu tablă de zinc

Invelitoarea de zinc se va face cu foi de zinc No. 12 în modul următor:

Pe astereala învelitorei se vor bate la distanțe potrivite șipci de secțiune trapezoidală (de 4 cm. înălțime, 2 jum.—3 cm. lățime).

Tabla de zinc se va așeza între aceste șipci, așa că marginile ei să se urce pe fețele laterale ale șipcilor, și se va prinde de șipci cu copci de zinc.

Șipcile se vor acoperi cu capace de zinc.

Foile de zinc se vor îndoi la extremitățile lor și se vor prinde de astereală cu copci de zinc, care la rândul lor se vor fixa de astereală cu cuie de zinc.

Imbinările tablelor se vor face așa ca să nu se împiedice dilatațiunea zincului.

Se va observa în special, ca zincul să nu fie nicăieri în contact cu fierăria.

Art. 86.

Piesele decorative de zinc

Șenourile decorative la sghiaburi, sghiaburile pavilioanelor și coamele decorative, se vor face conform desenurilor aprobate de Direcțiune.

Art. 87.

Sghiaburi şi burlane pentru scurgerea apelor de ploae

Sghiaburile şi burlanele se vor face din tablă de zinc No. 12, sau de tablă plumbuită Wolff Netter, 12 la majă, conform cu planurile de detalii.

Urloaele se vor fixa cu brăţare de fier zincuite, bătute în zid. Cârligele vor fi asemenea de fier zincuit.

Brăţările vor fi depărtate dela 1,5 m., după lungimea părţilor din care se compun urloaele.

f) *Invelitori cu ţigle sau plăci de eternit*

Art. 88.

Invelitoare cu ţigle

Ţiglele se vor aşeza conform desemnurilor ce se vor aproba de Direcţiune.

In general ţiglele se vor aşeza fără mortar. Coamele şi muchiile se vor zidi cu mortar de var gras, amestecat cu câlţi. Ţiglele din jurul coşurilor se vor zidi cu mortar de ciment cu care se va face racordarea feţelor coşurilor cu învelitoare. Legătura ţiglelor de şipci se va face cu sârmă călită de doi milimetri grosime.

Când direcţiunea va găsi de cuviinţă va putea prescrie ca ţiglele să fie zidite cu lut bine frământat. In acest caz se va umple cu lut numai sghiaburile de pe marginea fiecărei ţigle.

Doliile şi partea din jurul lucarnelor, dacă e nevoe şi la coşuri se vor executa de tablă de zinc 12 la majă.

Art. 89.

Invelitoare cu olane

Olanele vor fi bine arse, neporoase, negelive, se vor aşeza ca în orice parte să fie trei grosimi suprapuse. La fiecare metru orizontal şi la fiecare metru după pantă se va prinde un rând de olane cu mortar de var alb. Asemenea şi coamele. Astereala se va face cu scânduri, acoperindu-se cu câte 2 cm. Zincăria va fi ca la articolul precedent.

Art. 90.

Invelitoarea cu eternit

Plăcile de eternit se vor aşeza conform desenurile ce se vor aproba de Direcţiune.

Plăcile de eternit vor avea dimensiunile și vor trece una deasupra alteia conform prevederilor. In general acoperirea va fi de 7 cm. Plăcile se vor lega prin tampoane între ele și fiecare placă, se va prinde, prin cuie, direct cu astereala, pe care mai înainte se va așeza pe carton gudronat,

Coamele se vor fixa cu cârlige speciale; doliile și părțile din jurul coșurilor și lucarnelor se vor executa cu table de zinc 12 la majă.

g) *Sticlărie*

Art. 91.

Geamuri

Geamurile vor fi albe, transparente, limpezi, fără beșici, ochiuri, zgârâieturi, ondulațiuni, etc. Grosimea lor va fi de 3 (trei) m.m.

Coloratiunea geamurilor se va examina, punându-se un geam pe o foaie de hârtie albă. Coloarea hârtiei va trebui să nu fie decât prea puțin alterată.

Așezarea geamurilor se va face în modul următor:

Geamurile se vor tăia după mărimea necesară, astfel încât, așezate, să rămâe un joc de un mm. de jur împrejur. In poziția aceasta, geamurile se vor fixa cu niște ținte fără capete, depărtate între ele de aproximativ 30 cm.

In urmă se va aplica masticul, ce se compune din trei părți cretă fină pisată și o parte alb de plumb în pastă amestecată cu ulei de in fiert.

Geamurile ce urmează a se fixa la cercevele de fier, se vor așeza într'un strat de mastic compus numai din cretă și ulei de in fiert, ce se va aplica după ce partea cercevelelor, ce vin în contact cu masticul, a primit un strat perfect de culoare de ulei cu minimum de fier. In urmă se vor bate în găuri sfredelite pentru acest scop, ținte de lemn tare, 8 de fiecare geam, și se va trage încă un strat de mastic deasupra rostului.

h) *Lucrări de pavaj, dalaj și carelaj*

Art. 92.

Pavaj uscat

Pavajul uscat, fără mortar, se va executa cu piatră brută, având coada de 15 cm grosime mijlocie, pe un strat de nisip de 10 cm. grosime.

Art. 93.

Pavaj zidit cu mortar de var hidraulic

Pavaj zidit cu mortar de var hidraulic.

Pavajul de piatră brută cu mortar de var hidraulic va avea o grosime de 15 (cinsprezece) cm.

Pietrile aranjate din gros cu ciocanul, se vor aşeza pe un strat de nisip de 10 cm. grosime, care se va aşterne pe pământ, după ce acesta va fi bătut bine cu maiul şi va fi aplanat.

Rosturile din pietre vor fi bine umplute cu mortar de var hydraulic.

Art. 94

Pavaj cu cărămidă

Pavajul cu cărămidă puse pe muchie se va executa ca şi pavajiul de piatră brută pe un strat de nisip de 10 (zece) cm. grosime. Cărămizile vor fi din cele mai arse şi aproape sgurite.

Zidăria pavajiului se va executa cu aceiaşi îngrijire ca zidăria aparentă a zidurilor de elevaţie.

Suprafaţa văzută se va rostui cu mortar cu ciment.

Art. 95

Pardoseală de beton şi ciment

Pardoseala de beton se va compune din un strat de beton cu mortar de var hidraulic de 10 (zece) cm. grosime. Faţa superioară a betonului se va tencui cu un strat de mortar de ciment de 2 cm. grosime, care se va aşterne înainte de a se întări betonul.

Art. 96

Pardoseala de mozaic

Pardoseala de mozaic, de 1 cm. grosime, se va aşeza pe un strat de beton de var hidraulic de 10 cm, grosime, după ce mai întâiu pământul dedesubt va fi bătut cu cea mai mare îngrijire. Ea va avea bordure simple, având pante de scurgere la exterior sau în localurile care prin destinaţia lor ar cere o. In saloanele de bolnavi şi în toate încăperile unde se pot afla obiecte mai mult sau mai puţin contaminate, mozaicul se va ridica la margine, racordându-se cu tencuială printr'un arc de cerc de 5 cm. rază. Pardoseala se va lustrui cu uleiu.

Art. 97

Dalaj cu dale de bazalt artificial

Dalajul se va face din dale de bazalt artificial, așezate pe un strat de beton cu mortar de var hidraulic de 8 (opt) cm. grosime.

Betonul se va așeza după ce pământul va fi nivelat și va fi bine bătut cu maiul.

Dalele vor fi de prima calitate, bine regulate, fără muchii știrbite și vor avea o grosime de 5 cm. aproximativ.

Dalele se vor așeza pe un strat de mortar de var hidraulic și se vor bate așa ca mortarul să răsufle printre rosturi.

Rosturile se vor curăți, se vor umplea cu mortar de ciment și apoi se vor trage cu fierul.

Grosimea rosturilor va fi de 5 mm. cel mult și se va acoperi cu un strat de nisip, care se va menține umed până când cimentul va fi făcut prisă.

Art. 98

Trotuarele de bazalt artificial

Trotuarele de bazalt se vor face cu lespezi de prima calitate, având o grosime de aproximativ 35 mm. Bordura se va face cu pavele speciale pentru bordură asemenea de prima calitate. Bordura se va stabili pe o fundație de beton de var hidraulic având 25 cm. grosime și o adâncime de 30 cm.

Lespezile se vor așeza pe un pat de nisip bine comprimat de 6 cm grosime, peste care se va întinde un strat de mortar de var hidraulic.

Rosturile nu vor fi mai largi de 5 mm., ele vor fi încrucișate și umplute cu un mortar de ciment.

Art. 99

Carelaj cu carouri ceramice

Carourile ce se vor întrebuința pentru carelaj, vor fi de prima calitate, rezistente și dure, plane, de coloarea și forma ce se va cere și se va aproba de Direcțiunea lucrărilor; ele vor fi fără crăpături, cu muchiile drepte, neștirbite și fără exfolieri. Grosimea lor va fi de 15—20 mm

Carelajul se va așeza în mortar de var hidraulic pe un strat de beton de (opt) cm. grosime. Rosturile vor fi făcute cu mortar de ciment.

Imprejurul carelajului se va așeza o friză.

După executare, carelajul va prezenta o suprafață plană, regulată.

Art. 100

Sobe

Sobele vor fi de sistemul şi de modelul prescris în deviz; ele vor avea mărimea şi puterea calorifică prescrise şi vor fi de calitatea şi de materialul cel mai bun din comerţ.

Pentru a înlesni primirea, întreprinzătorul este ţinut a prezenta probe.

Aceste eşantilioane primite provizoriu, vor servi ca tipuri pentru restul furniturii.

Intreprinzătorul n'are drept de a se servi de sobele sau maşinele de bucate aşezate pentru încălzit sau fierberea materialelor sale.

La recepţia provizorie, sobele se vor încerca.

i) *Lucrări de vopsitorie*

Art. 101

Dispoziţiuni generale

Toate lucrările de vopsitorie vor fi executate curat şi cu îngrijire, cu materialul cel mai bun întrebuinţat pentru asemenea lucrări.

Se va veghea cu multă îngrijire a nu se murdări părţile ce vor rămânea nevopsite.

Este interzis de a se şterge pensulele pe ziduri şi de a fierbe cleiul în interiorul clădirilor.

Intreprinzătorul va face fără nici o despăgubire, probele de coloare şi vopsirile necesare, pentru a se stabili culorile, ce se vor întebuinţa şi dosajul lor.

La cerere, amestecarea colorilor se va face în cantităţi mai mari, în prezenţa unui agent al Direcţiunii lucrărilor.

Nici o lucrare de vopsitorie nu se va putea începe, fără autorizaţiunea agentului Direcţiunii; această autorizaţiune se va cere în deosebi pentru fiecare culoare ce se va aplica. După terminarea lucrărilor de vopsire, întreprinzătărorul este obligat a curăţi pe socoteala sa, ferestrele, uşile, urloele, şghiaburile, ş. a. murdărite.

Art. 102

Văpsitul pereţilor exteriori ai clădirilor

Pereţii exteriori ai clădirilor, afară de acele care au un parament de cărămidă aparentă se vor spoi cu o coloare de var aplicată în modul următor:

După ce zidurile se vor curăţi bine de praf şi alte necură-

tenii, se vor aplica două sau trei straturi subțiri de spoială cu lapte de var curat sau colorat, după indicațiunile serviciului. Se va adăoga la coloare o cantitate de ulei de in fiert sau de rapiță (întrebuințându-se aproximativ 1 kgr. de ulei la 10 kgr. coloare sau seu (aprox. 15 %), după indicațiile direcțiunii.

Varul ce se va întrebuința va fi cu totul curat și se va strecura printr'o sită fină de păr de cal.

Art. 103

Spoiala tavanurilor și pereților interiori

Tavanurile și pereții interiori, cari nu se vor zugrăvi, se vor spoi de 3 ori cu lapte de var.

Art. 104

Zugrăvirea pereților și tavanelor cu coloare de apă cu ulei

Suprafețele tencuite de zugrăvit se vor curăți cât se poate de bine de praf și alte necurățenii.

In urmă se va da o spoială făcută cu apă amestecată cu săpun cu sau lapte.

După uscarea cât se poate de bine a spoielei, se va aplica coloarea. Cantitatea de clei se va determina, așa ca coloarea să nu se ia, dacă se freacă cu dosul mâinii.

De altă parte se va veghia ca să nu se întrebuințeze prea mult clei, spre a evita ca coloarea să iasă pătată sau cojită.

Coloarea se va da foarte subțire, însă cu multă îngrijire, pentru a necesita un al doilea strat.

Peste coloare se vor aplica în urmă straturile șablonate, sau desenurile, cum se va arăta prin deviz.

Părțile șablonate vor trebui să fie foarte curate, diferitele șabloane, coincidând cu multă exactitate. Desenurile vor fi curat și exact făcute, după modelele ce se vor alege de direcțiunea lucrărilor.

In fine se vor trage frisurile și ancadramentele necesare.

Coloarea ce se va întrebuința se va hotărî de direcțiunea lucrărilor.

Art. 105

Văpsitul cu coloare de ulei pe tenculala de mortar de var alb

După ce tencuiala s'a curățit bine de praf și alte necurățenii, se va da un grund de coloare cu ulei de in fiert. Pentru ca coloarea să fie mai lichidă, se va adăoga, după trebuință, o cantitate oarecare de ulei de in nefiert și de sicativ 10 % din această cantitate.

După ce acest grund se va fi uscat perfect, se va da un al doilea strat cu coloare de ulei de in nefiert cu 10% sicativ.
In urmă se va aplica încă două straturi de coloare de ulei de in fiert, având coloarea ce se va cere.
După ce cele două straturi se vor fi uscat perfect, se vor trage liniile şi celelalte decoraţiuni.

Art. 106

Vopsitul cu coloare de ulei pe tencuiala de mortar de ciment

Această lucrare se va executa după prescripţiunile articolului precedent, cu deosebire că, înainte de a aplica grundul, suprafaţa tencuită se va spoi bine cu o soluţiune acidă şi se va spăla în urmă cu lichide corosive.

Art. 107

Vopsitul cu coloare de ulei pe lemn, afară de văpsitul pardoselelor

Vopsitul lemnăriei de stejar, precum: uşi, scări, etc.
Lemnăria aparentă, precum: uşi, ferestre, pervazuri, despărţituri, şarpante, asterele, etc., se va arăta mai jos, observându-se ca vopsirea acestor obiecte să se înceapă numai după ce lemnul va fi perfect uscat. mai ales pentru obiectele cari vor avea nevoe să fie spălate, înainte de a fi văpsite.
Uleiul de in fiert ce se va întrebuinţa, se va amesteca cu o cantitate suficientă de sicativ, astfel, încât toate văpselile să fie perfect uscate pe toată grosimea stratului, după 48 de ore, adică să nu mai lipsească câtuşi de puţin. Nu se va mai aplica nici un strat de coloare, până când cel precedent nu va fi perfect uscat.
Inainte de a începe văpsitul lemnăriei, obiectele se vor curăţi cu multă îngrijire, apoi se va da cel dintâi strat sau grund compus de coloare de ulei de in fiert şi ocru galben. Acest grund se va da mai lichid, astfel ca să intre bine în porii lemnului. După ce grundul s'a uscat bine, se vor mastica toate crăpăturile, găurile, nodurile, capetele cuielor şi celelalte cu un mastic compus din ulei de in fiert şi cretă pisată. In urmă se vor da încă două straturi de coloare de in fiert, cu colorile ce se vor hotărî.
Nodurile, etc., se vor da eventual cu schellak.
Dacă urmează a se imita fibre de lemn pe uşi sau ferestre se va proceda în modul următor:
Se va da întâiu grund cu ocru, în urmă se vor mastica crăpăturile şi după ce masticul s'a uscat bine, se vor da două straturi de coloare având o coloraţiune potrivită cu lemnul ce este a se imita. Aceste două straturi se vor şlefui şi după ce

s'a obținut o suprafață perfect plană, se va da un strat de coloare făcut cu oțet sau ulei, peste care se vor imita fibrele lemnului.

Această lucrare se va executa de lucrători speciali, obișnuiți cu asemenea lucrări.

După ce imitațiunea fibrelor va fi perfect uscată, se va da un strat de lac.

Este cu desăvârșire oprit a se spoi suprafețele de văpsit cu apă, cu clei, înainte de aplicarea grundului.

Art. 108

Văpsitul lemnăriei de stejar, precum: uși, scări, etc.

Ușile, ferestrele, scările ș. c. a, de ștejar se vor mastica și șlefui bine și se vor vopsi în urmă în trei straturi cu ulei de in fiert, acurat fierbinte, fără coloare.

Art. 109

Ceruitul pachetelor

Parchetele de ștejar se vor cerui în modul următor:

După ce parchetele s'au curățit bine, lemnăria fiind perfect uscată, se vor unge bine cu ceară albă. In urmă parchetele se vor freca cu peria și cu petice de lână, până când suprafața ceruită va deveni lucioasă.

Art. 110

Vopsitul cu coloare de ulei pe fer, tinichea, zinc, etc,

Aceste obiecte, perfect curățite de praf, cenușe, scorii, etc. se vor vopsi cu un grund de ulei de in fiert și minimum de fier; după ce acest grund s'a uscat bine se vor da încă două straturi de coloare cu ulei de in fiert, având coloarea ce se va hotărî.

Art. 111

Revopsiri

In cazul când urmează a se reface (a se reînoi) vopsiri cu coloare de ulei, trebuește a se rade mai întâiu culoarea veche, sau dacă se va cere se va depărta prin spălare cu lichide corosive.

In urma unui asemenea tratament, se va spăla apoi lucrul de revopsit, se va curăți eventual bine de tot chitul aderent și în urmă se va procede la chituirea și revopsirea din nou a lemnăriei și c. a. Dosagiul materiilor, se va prescrie de arhi-

tecţii Direcţiunii, ţinându-se seama de împrejurările locale şi de natura obiectelor de vopsit.

CAP. IV

Evaluarea lucrărilor

Art. 112

Evaluarea lucrărilor se va face pe baza preţurilor devizului, aplicându-se scăzământul sau adausul de preţ, ce va rezulta la licitaţie şi avându se în vedere cantităţile executate, care se vor stabili pe baza carnetelor de însemnări pentru lucrările care nu se mai pot constata după executare şi a unei măsurători făcute contradictoriu pentru celelalte lucrări.

Se observă anume, că cantităţile indicate în antimăsurători şi în devizură se consideră ca aproximative.

In aceste preţuri se cuprind toate cheltuelile pentru furnitură de material, pentru transport, cântăriri, încercări şi recepţiuni de materiale, pentru trasări si măsurători pe teren, pentru lucrări pregătitoare, pentru manoperă pentru întreţinerea şi recepţiunea lucrărilor, precum şi cheltuelile de administraţie, pentru instalaţiuni, asigurări eventuale, cheltueli pentru vamă, timbru, înregistrare, accise, contribuţiuni şi serviciul sanitar, despăgubiri acordate lucrătorilor în caz de accidente, cu un cuvânt toate cheltuelile, de orice natură, ce întreprinzătorul va face pentru executarea lucrărilor.

Art. 113

Evaluarea lucrărilor şi stabilirea cantităţilor

La facerea măsurătoarei definitive, care se prezintă de antreprenor spre verificare, se vor observa următoarele reguli:

1. *Lucrări de terasamente*

Toate lucrările de terasamente se vor plăti după cub real, măsurat în săpătură. Păreţii săpăturei de fundaţie se vor considera ca fiind verticali.

2. *Lucrări de zidărie*

a) Zidăria de orice natură se va evalua după cubul real executat, scăzându-se golurile.

Nu se vor scădea însă golurile ocupate, de: capetele grinzilor, ghermele, tocurile uşilor, lemnăria zidăriei în paiantă, nici golurile coşurilor, golurile de ventilaţie şi altele ale căror secţiuni nu vor trece peste 0,1 m^2.

Golurile nişelor, ferestrelor, uşilor oarbe, se vor scădea.

b) Grosimea zidurilor se va socoti fără grosimea tencuelei astfel cum se arată în proectul lucrării, afară numai dacă nu se vor întrebuința cărămizi de dimensiuni altele decât acelea pe baza cărora s'au determinat grosimile zidurilor indicate în proiect.

In acest caz, grosimea zidurilor de admis, la facerea măsurătoarei, se va determina în mod asemenea cum s'a făcut pentru proectul lucrării, adică adăogând la lungimile (eventual lățimile) cărămizei, grosimea rosturilor interpuse, socotite câte un cm. fiecare.

c) Zidăria mulurilor și a cornișelor se va socoti înmulțind ieșirea lor maximă, cu înălțimea și cu lungimea măsurată la muchea cea mai proeminentă.

d) Zidăria arcurilor de deasupra ferestrelor și a ușilor, se va considera ca zidărie de elevație.

e) Zidăria de cărămidă aparentă se va considera, întrucât privește cubul ei, ca zidărie de cărămidă ordinară. Pentru a ține însă socoteală de sporul de cheltuială pentru cărămida specială și pentru executarea ei, se va plăti un adaos de preț pe suprafața de zidărie aparentă.

Calculul acestei suprafețe se va face considerând proiecțiunea ei verticală, fără a ține socoteală de ieșirile cornișelor, mulurilor, ș. a., se vor scădea însă golurile a căror suprafețe vor fi mai mari de 0,4 m^2.

Adaosul de preț mai sus zis, va cuprinde și costul rostuirei zidăriei aparente.

f) Zidăria de piatră de talie ce va intra în corpul zidăriei de piatră brută sau de cărămidă, etc., se va scădea din cubul acestor zidării.

g) Zidăria de piatră cu rosturi incerte, (opus incertum) se va considera la facerea calculelor ca zidărie de piatră brută și va intra, prin urmare, în cubul acestei zidării; spre a ține însă socoteală de surplusul de manoperă necesară pentru executarea ei, se va plăti în mod asemenea ca la *e*, un adaos de preț pentru suprafața văzută.

Calculul acestei suprafețe se va face ca la *e*.

Adaosul de preț va cuprinde și rostuirea acestei zidării.

h) Cubul zidăriei de piatră cioplită de parament, se va determina considerând această zidărie ca având grosimea uniformă egală cu coada mijlocie a pietrelor și multiplicând această grosime cu suprafața de parament.

i) Cubul zidăriei de piatră de talie se va socoti după paralelipipedul minim în care se pot înscrie pietrele.

Treptele de piatră se vor socoti pe metru liniar, după lungimea maximă, ținând seamă de intrarea lor în ziduri (15 cm.); treptele curbe se vor măsura după curbură, pe fața cioplită.

j) Treptele de mozaic se vor plăti ca și cele de piatră, so-

cotindu-se la podeste prima lărgime de 0,30 m. ca o treaptă, la scările cu trepte profilate numai.

k) Tencuelile se vor socoti după suprafețele reale executate, după dimensiunile zidurilor din roș, scăzând golurile mai mari de 4^2. Golurile mai mici de 4^2 nu se vor scădea, în schimb însă, se va ține socoteală de ieșirile mulurilor, cadrelor, ușilor, ferestrelor, și nici de suprafațelor desvoltate ale cornișelor, considerând la calculul suprafețele pentru pereții verticali proecțiunea lor verticală. Golurile mai mari de 4 m^2 se scad, însă se adaug glafurile.

l) Tencueala tavanelor se va socoti în mod analog cu tencuelile pereților verticali.

Scafele de recordare între pereții verticali și între tavan nu se vor socoti deosebit; adică tavanul se va măsura în proecție verticală măsurată până la tavan.

In prețul unitar al tencuelilor se coprind costul tuturor ornamentelor de ipsos, afară de acela pentru care s'a prevăzut anume în devizul lucrărilor a se plăti deosebit.

m) Rostuirea, pavajul de orice natură, dalajul, carelajul, se vor socoti după suprafețele reale, scăzându-se toate golurile.

Rostuirea pavajului, dalajul, carelajului, căptușeala bolților este coprinsă în costul acestor lucrări.

3. *Lucrări de lemnărie*

a) Cubul tuturor pieselor de șarpantă și al grinzilor se va evalua după dimensiunile puse în lucru, fără ca, însă, aceste dimensiuni să poată să întreacă acele fixate prin proect.

Ca lungime se va considera lungimea cea mai mare măsurată paralel cu axa longitudinală a piesei.

Acoperișul măsurat cu m. pătrat se va măsura în proecție orizontală între picături fără a scădea golurile coșurilor, lucarnelor și alte goluri.

Lungimea grinzilor va fi egală cu lumina camerei, măsurată între fețele zidurilor netencuite, și în direcțiunea grinzei, plus un adaos de fiecare extremitate a grinzii pentru reazimile ei, adaos admis de către dirigintele lucrărei.

Podeala oarbă între grinzi, se va socoti după lumina tavanului fără scăzământ.

b) Astereala, podeala, pardoseala și pereții de scânduri se vor evalua după suprafața lor reală, scăzându-se golurile (pentru astereală după normele stabilite la acoperiș).

c) Șipcile geluite, așezate în dreptul rosturilor pereților de lemn se coprind în prețul de m^2, al pereților.

d) Scările se vor plăti pe metrul liniar de treaptă sau pe bucată. In acest preț se va cuprinde pe lângă costul treptelor și costul gingiilor, al parapetului al mânei curente, al întregii

fierării necesare precum și costul geluirei și al vopsirei cu un strat de ulei de in curat fără coloare.

Plinta este cuprinsă în prețul pardoselei.

Treptele curbe se vor desvolta.

4. *Lucrări de tâmplărie*

Porțile, ușile și ferestrele ve vor plăti cu bucata sau cu m. pătrat, socotindu-se lățimea și înălțimea maximă a tocurilor și căptușelilor.

In preț sunt cuprinse toate lucrările de tâmplărie: tocurile cadrele, penele, traversele sub bolțile de descărcare, pragurile de stejar la uși, tablele de stejar la ferestre, îmbrăcămintea și pervazurile, precum și toate accesorile pentru fixarea tâmplăriei în zidărie, apoi geluirea, un grund de ulei, de in curat, la ușile și ferestrele de stejar, fierăria complectă și așezarea ei, geamurile și vopsirea complectă.

5. *Lucrări de fierărie*

Lucrările de fierărie, afară de fierăria ușilor, ferestrelor, a scărilor și afară de fierăria necesară pentru lucrările de tinichigerie, învelitoare, burlane ș. a., care intră în prețul unitar al acestor obiecte, se vor evalua după greutatea lor reală.

Ferestrele de fer se vor plăti pe kgr. In acest preț se cuprinde așezarea ferestrelor, geamurilor și vopsirea.

Determinarea greutăți se va face prin cântărirea contradictorie; rezultatele cântărirei se vor înscrie în carnetele de însemnări și vor fi contrasemnate de interprinzător.

Fierăria pusă în lucrare fără a se fi cântărit prealabil, nu se va plăti.

In prețurile fierăriei se cuprinde și așezarea și vopsirea fierăriei.

6. *Lucrări de tinichigerie*

Invelitoarea se va plăti după suprafața asterelei, plus ieșirea șorțului (lacrimar); coșurile și ferestrele în acoperiș nu se vor deduce.

Sgheaburile se vor plăti pe metru liniar, măsurându-se lungimea lor pe axa sghiaburilor.

Urloaele de ploae se plătesc asemenea pe metru liniar, considerând ca lungime a lor, lungimea reală pe axă.

Intreaga fiarărie necesară pentru executarea învelișului și așezarea sghiaburilor a urloaelor, etc., intră în prețul obiectului la care aparține.

Scurgătoarele de tuciu se vor plăti după greutate, sau cu bucata.

Senoul decorativ sau coarnele decorative se vor plăti cu bucata.

7. *Invelitoare cu ţigle, olane sau plăci de eternit*

Toate manoperile şi materialele pentru aşezarea ţiglelor, olanelor, şi a plăcilor de eternit, a coamelor, scândurile frontale, care se bat în capul căpriorilor sau panelor, (şghiaburile de zinc cu scândurile necesare dedesubt la intersecţia pantelor) (dolie) sunt coprinse în preţurile unitare, precum şi zincăria necesară la lucarne şi în jurul coşurilor.

Zidăria de lut la ţigle nu este coprinsă în preţurile unitare; când se va cere se va plăti deosebit cu 10 bani pe m. pătrat.

Suprafaţa se va măsura ca la paragraful 6. Astereala se plăteşte deosebit. Şipcuiala la învelitoare cu ţigle, intră în preţul unitar.

8. *Lucrări de vopsitorie*

Spoiala şi zugrăvirea tavanurilor şi a pereţilor interiori se va socoti după suprafaţa tencuelei.

9. *Sobele*

Sobele şi maşinele de bucătărie se vor plăti cu bucata aşezate gata. In preţul unitar se coprind toate accesoriile de orice natură, inclusiv burlanele, precum şi aşezarea lor.

Direcţiunea îşi rezervă facultatea de a cumpăra ea însăşi sobele de fier sau fontă şi maşinele de bucătărie. In cazul acesta se va scădea din deviz valoarea prevăzută pentru dânsele.

Art. 114

Evaluarea aprovizionărilor

Aprovizionările se vor executa după seriile de *preţuri anexate* contractului şi în lipsa lor după valoarea materialelor după cursul zilei, ţinându-se însă seamă ca diferenţa între preţul articolului pus în lucru şi valoarea lui de aprovizionare să fie destul de mare pentru a reprezenta cu siguranţă cheltueala manoperei.

Din valorile astfel determinate se scad procentele prevăzute în codicele generale.

Art. 115

Alcătuirea de preţuri noui

Tot această serie va servi de bază pentru alcătuirea de preţuri neprevăzute la deviz.

TABLA DE MATERII A VOL. II

Pag.

ERATĂ

La pag. 15, rântul 7 de jos în sus, se va citi după cuvintele ministerul *„de interne, prin decret regal şi din doi arhitecţi, ingineri sau specialişti numiţi de ministerul...“*

La pag. 18, rândul 3 de jos în sus, se va citi 14 în loc de 24.

La pag. 36, rândul 5 de jos n sus, se va citi 3) în loc de 3.

La pag. 37, rândul 14 de sus în jos, se va citi funcţionarului în loc de funcţionarul.

La pag. 37, rândul 19 de sus în jos, se va citi nu mai poate în loc de nu poate.

La pag. 137, rândul 12 de jos în sus, se va citi 3500 în loc de 3258.

La pag. 145, rândul 13 de jos în sus, în loc de 55, se va citi 65.

La pag. 174, rândul 10 de jos în sus, se va citi 29 în loc de 22.

La pag. 174, rândul 11 de jos în sus, se va citi 19 în loc de 23.

La pag. 230, rândul 10 de sus în jos, se va citi 65 în loc de 67.

La pag. 277, rândul 7 de sus în jos, se va citi cercetările în loc de cercerile.

La pag. 280, rândul 20 de sus în jos, se va citi propunere în loc de uropunere.

La pag. 367, rândul 18 şi 19 de sus în jos, se va citi 1913 în loc de 1919.

La pag. 494, rândul 10 de sus în jos, se va citi 22 în loc de —

La pag. 496, rândul 5 de sus in jos, se va cti 253 în loc de 553.

La pag. 496, rândul 10 de sus în jos, se va cti 276 în loc de 272.

La pag. 512, rândul 11 de sus în jos, se va citi pentru în loc de penru.

La pag. 555, rândul 7 de jos în sus, se va citi 2?0 în loc de 237.

La pag. 559, rândul 14 de sus în jos, se va citi 42—45 în loc de 44 şi 45.

La pag. 5?7, rândul 18 de sus în jos, se va citi decorticate în loc de decosticate.

La pag. 597, rândul 13 de sus în jos, se va citi 276 în loc de 178.

La pag. 597, rândul 26 de sus în jos, se va citi adaogat în loc de adoptat.

La pag. 582, rândul 1 de sus în jos, se va citi 238 în loc de 255.

La pag. 582, rândul 27 de sus în jos, se va citi 238 în loc de 217.

La pag. 582, rândul 30 de sus în jos, se va citi 225 în loc de 255.

La pag. 589, rândul 8, de Jos în sus, se va citi ce se dau în loc de se dau.

La pag. 110 din anexă, în coloana 8, se va citi *„de cine se întreţine“* în loc de *administreazc.*

Modelul No. 141 (caetul de sarcini pentru executarea clădirilor), care trebuia să fie trecut la pagina 156 din nomenclatură, este trecut la pagina 176.

INDEXUL GENERAL ALFABETIC
AL AMBELOR VOLUME

B

D

N

O

Prețul întregei lucrări, (2 volume) Lei 100.—

16.057.—Atelierele «POPORUL», Bulevardul Elisabeta, 27